

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 20

Ljubljana, četrtek 4. 3. 2004

Cena 1540 SIT

ISSN 1318-0576

Leto XIV

DRŽAVNI ZBOR

866. Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 (ZIPRS0304-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004, ki obsega:

– Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304 (Uradni list RS, št. 118/02 z dne 30. 12. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304-A (Uradni list RS, št. 63/03 z dne 30. 6. 2003) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304-B (Uradni list RS, št. 121/03 z dne 8. 12. 2003).

Št. 411-01/02-74/7

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1107-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2003 IN 2004

uradno prečiščeno besedilo (ZIPRS0304-UPB2)

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se za spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in proračun Republike Slovenije za leto 2004 določajo struktura posebnega dela proračuna, posebnosti izvrševanja proračuna, obseg zadolževanja in poroštev države ter javnega sektorja na ravni države, po-

sebnosti razpolaganja s sredstvi za plače in določa znesek primerne porabe na prebivalca za leti 2003 in 2004.

(2) Določbe tega zakona se uporabljajo v letih 2003 in 2004, razen če ni za posamezni proračun urejeno drugače.

2. člen

(pomen uporabljenih pojmov)

(1) Pojmi iz 3. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/2000, 79/01 in 30/02; v nadaljnjem besedilu: ZJF) imajo po tem zakonu enak pomen.

(2) Posamezni, v tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. proračun so spremembe proračuna Republike Slovenije, proračun Republike Slovenije in rebalans proračuna Republike Slovenije;

2. neposredni uporabnik je neposredni uporabnik proračuna Republike Slovenije;

3. predlagatelji finančnih načrtov so predlagatelji finančnih načrtov, ki so tako določeni v drugem odstavku 19. člena ZJF in drugi samostojni neposredni uporabniki, ki so zajeti v navedenem členu ZJF, pa niso navedeni v drugem odstavku 19. člena ZJF;

4. področja proračunske porabe so področja, na katerih država deluje oziroma nudi storitve in v katera so, upoštevaje delovna področja neposrednih uporabnikov, razvrščeni izdatki v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov. Področja proračunske porabe so določena s predpisano funkcionalno – programsko klasifikacijo izdatkov državnega proračuna;

5. glavni program je splošni program, ki je del področja proračunske porabe, v katerega so razvrščeni izdatki v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov. Glavni programi so določeni s predpisano funkcionalno-programsko klasifikacijo izdatkov državnega proračuna. Glavni program ima določene splošne cilje, s katerimi se izvajajo cilji področja proračunske porabe in na katerega se nanašajo kazalci učinkovitosti ter uspešnosti;

6. podprogram je program, ki je del glavnega programa, v katerega so razvrščeni izdatki v finančnem načrtu praviloma enega neposrednega uporabnika. Podprogram ima jasno določene specifične cilje in kazalce učinkovitosti ter uspešnosti in z njim se izvajajo cilji glavnega programa;

7. proračunska postavka (v nadaljnjem besedilu: postavka) je del podprograma, ki prikazuje celoto ali del aktivnosti, projekta ali ekonomski namen porabe sredstev iz delovnega področja enega neposrednega uporabnika;

8. postavka – podskupina kontov je del postavke, ki v skladu s predpisanim kontnim načrtom okvirno določa ekonomski namen dela izdatkov postavke;

9. postavka – konto je del postavke, ki v skladu s predpisanim kontnim načrtom natančno določa ekonomski namen izdatkov postavke in je temeljna enota za izvrševanje proračuna;

10. pravica porabe je pravica neposrednega uporabnika, da prevzema in plačuje obveznosti v breme sredstev na določeni proračunski postavki – kontu;

11. obveznosti v breme proračunov prihodnjih let so obveznosti, ki zapadejo v plačilo v breme proračunov prihodnjih let in so prevzete v skladu z 51. členom ZJF in tem zakonom;

12. namenske postavke so postavke, ki se financirajo iz namenskih prihodkov in prejemkov proračuna, ki so kot namenski določeni z ZJF in s tem zakonom;

13. plačni konti so konti iz: podskupine kontov 400 – Plače in drugi izdatki zaposlenim ter 401 – Prispevki delodajalcev za socialno varnost in konto 4028 – Davek na izplačane plače in

14. javna infrastruktura so objekti in omrežja, ki služijo za izvajanje javnih služb ali javnih gospodarskih služb ter druga omrežja in objekti v javni rabi, ki so v lasti države oziroma občine, če ni z zakonom drugače določeno.

2. STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

3. člen

(struktura posebnega dela proračuna)

(1) Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele:

1. področja proračunske porabe;
2. glavne programe in
3. podprograme.

(2) Podprogram je razdeljen na postavke, te pa na podskupine kontov ter konte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

(3) Posebni del proračuna se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije skladno s prvim in drugim odstavkom tega člena do ravni postavke – podskupine kontov.

4. člen

(spremembe institucionalne strukture proračuna)

Novi državni organ, ki se ustanovi po sprejemu proračuna, se lahko vključi v proračun kot neposredni uporabnik šele z novim proračunom, kot ga določa 1. točka drugega odstavka 2. člena tega zakona. Do takrat se delovanje novoustanovljenega državnega organa financira iz finančnega načrta neposrednega uporabnika, ki je predlagal ustanovitev tega državnega organa.

3. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA

3.1. Splošno

5. člen

(izvrševanje proračuna)

(1) V tekočem letu se izvršuje proračun tekočega leta.

(2) Proračun se izvršuje skladno z določbami ZJF, tega zakona in podzakonskimi predpisi, izdanimi na njuni podlagi.

(3) Proračun se izvršuje na nivoju postavke – konto.

6. člen

(zaključek leta)

(1) Med prejemke proračuna posameznega leta se vključujejo vsi prejemki, ki bodo vplačani na podračun proračuna do vključno 31. decembra tekočega leta.

(2) Med izdatke proračuna, ter med izdatke neposrednih uporabnikov, se vključujejo vsi izdatki, ki so za poravnavo obveznosti, nastalih v tekočem letu, izplačani iz proračuna oziroma nakazani neposrednim uporabnikom do vključno 31. decembra tekočega leta.

(3) Za tehnično izvedbo prejšnjega odstavka lahko proračun in neposredni uporabniki izplačujejo sredstva za plačilo svojih obveznosti še prva dva delovna dneva v januarju naslednjega leta.

3.2. Namenski prejemki in izdatki proračuna

7. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

(1) Namenski prihodki proračuna za leto 2003 in 2004 so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, ki se uporabijo za odhodek v bilanci prihodkov in odhodkov ali za izdatke v računu financiranja:

1. prihodki požarne takse po 59. členu Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93 in 87/01), ki se po kriterijih, ki jih določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;

2. prihodki posebnega prispevka iz 6. člena Zakona o popotresni obnovi objektov in spodbujanju razvoja v Posočju (Uradni list RS, št. 45/98, 67/98, 110/99 in 59/01), ki se skladno s programi vlade uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;

3. prihodki po Zakonu o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zplembe premoženja (Uradni list RS, št. 49/99), ki se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;

4. prihodki po Zakonu o plačilu odškodnine žrtvam vojne in povojnega nasilja (Uradni list RS, št. 18/01, 111/01 in 67/02), ki se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;

5. prihodki po 116. členu Zakona o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 30/01), ki se do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za informacijsko družbo, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;

6. prihodki vplačanih tiskovin, ki jih stranke v upravnem postopku vplačajo pri upravnih enotah, in jih upravne enote uporabijo za plačilo obveznosti dobaviteljem zaračunljivih tiskovin;

7. prihodki, ki jih lastniki oziroma uporabniki kmetijskih zemljišč po 95. členu Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 59/96) vplačujejo v proračun Republike Slovenije, ki se do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;

8. prihodki po 110. členu Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 35/01), ki se iz naslova letnih in mesečnih pristojbin uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu za razširjanje programskih vsebin;

9. prihodki takse po uredbi o taksi zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin (Uradni list RS, št. 2/02), ki se do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za okolje, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedeni uredbi;

10. prihodki takse za razgradnjo izrabljenih motornih vozil po posebni uredbi, ki se do višine pravic porabe, zagotovljenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za okolje, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedeni uredbi;

11. prihodki po Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 56/99), ki se do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za okolje, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedenem

zakonu. Med prihodke rudarskega sklada se štejejo tudi proračunska sredstva, ki so potrebna za nujno sanacijo za okolje nevarnih vrtin in drugih objektov za pridobivanje ogljikovodikov;

12. prihodki takse po posebni uredbi, ki ureja takso za emisijo ogljikovega dioksida, ki se do višine 6.500.000.000 tolarjev uporabijo za namene, določene v navedeni uredbi pri ministrstvu, pristojnem za okolje;

13. prihodki po 162. členu Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02) in sicer:

– v letu 2003: vodna povračila do višine 1.025.000.000 tolarjev in plačila za pridobitev vodne pravice do višine 400.000.000 tolarjev, ki se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu pri ministrstvu, pristojnem za okolje in

– v letu 2004: vodna povračila do višine 1.919.813.000 tolarjev in plačila za pridobitev vodne pravice do višine 450.000.000 tolarjev, ki se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu pri ministrstvu, pristojnem za okolje;

14. prihodki, ki se v skladu 3. točko drugega odstavka 74. člena ZJF uporabijo za plačilo stroškov prodaje kapital-skih naložb v višini, ki je za to potrebna,

15. prihodki od prodaje strateških blagovnih naftnih derivatov, ki se do višine 1.500.000.000 tolarjev uporabijo v skladu z zakonom, ki ureja pomoči za reševanje in prestrukturiranja gospodarskih družb v težavah za sanacijo podjetij pri ministrstvu, pristojnem za gospodarstvo,

16. prihodki neizterjanih pristojbin, obračunanih po razveljavljenem Zakonu o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 35/97, 45/97 – odločba US, 13/98 – odločba US, 59/99 – odločba US in 36/2000 – odločba US), katere so zapadle v plačilo pred uveljavitvijo veljavnega zakona o telekomuni-kacijah, ki se uporabijo za namene določene v 116. členu navedenega zakona,

17. prihodki, ki jih vplača Slovenska razvojna družba v likvidaciji, d.d., ki se uporabijo za plačilo izvajanja javnih po-oblastil te družbe za državo,

18. prihodki pristojbin za veterinarsko spričevalo, vete-rinarsko potrdilo ter veterinarski pregled, ki so bili vplačani v letu 2003 in presegajo višino 1.580.000.000 tolarjev, ki se uporabijo za zagotavljanje preventivnega zdravstvenega varstva živali ter ukrepov v veterini in

19. prihodki obresti na sredstva donacij iz naslova pred-pristopne pomoči Evropske unije, ki se uporabijo na način kot ga določi donator, in predpiše minister, pristojen za finance.

8. člen

(namenski prejemki in izdatki proračuna)

(1) Namenski prejemki v računu finančnih terjatev in naložb za leto 2003 so v skladu s 1. točko drugega odstavka 74. člena ZJF kupnine od prodaje kapital-skih naložb, ki se v proračun vplačajo na podlagi zakona o uporabi sredstev pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi Zakona o last-ninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 45/95, 34/96, 60/99 – ZSRR, 22/2000 – ZJS, 67/01 in 47/02) in se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu.

(2) Namenski prejemki v računu finančnih terjatev in naložb za leto 2003 so v skladu s 1. točko drugega odstavka 74. člena ZJF naslednji prejemki, ustvarjeni z realizacijo pro-grama prodaje finančnega premoženja v lasti države za leto 2003, ki se uporabijo za izdatke v računu finančnih terjatev in naložb:

1. kupnina od kapital-skih naložb v Talumu, d.d., ki se največ do višine 18.000.000.000 tolarjev in v naslednjem vrstnem redu uporabi za:

– povečanje namenskega premoženja Stanovanj-skega sklada Republike Slovenije, javni sklad, do višine 2.500.000.000 tolarjev;

– povečanje kapital-skih naložb v podjetjih, ki so izvajalci dejavnosti proizvodnje električne energije oziroma holdinga teh podjetij, do višine 4.000.000.000 tolarjev;

– sanacijo gospodarskih družb v težavah do višine 3.250.000.000 tolarjev;

– izvajanje programa podpore gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom skladno z 2. in 3. členom Zako-na o podpori gospodarskim družbam pri razvoju novih teh-nologij in vzpostavljanju in delovanju njihovih razvojnih enot v obdobju od leta 2000 do 2003 (Uradni list RS, št. 99/99) do višine 2.000.000.000 tolarjev;

– povečanje namenskega premoženja in izvajanje pro-grama Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva do višine 500.000.000 tolarjev;

– razvoj turizma do višine 750.000.000 tolarjev in

– za povečanje osnovnega kapitala javnega podjetja Slovenske železnice, d.d. ali njegovega pravnega nasledni-ka do višine 5.000.000.000 tolarjev z namenom zagotavljanja sredstev za realizacijo sanacijskega programa;

2. kupnina od kapital-skih naložb v Industriji usnja Vrhnika, d.d., ki se do višine 740.000.000 tolarjev in v naslednjem vrstnem redu uporabi za:

– razvoj turizma do višine 240.000.000 tolarjev in

– povečanje namenskega premoženja Javnega sklada Republike Slovenije za regionalni razvoj in ohranjanje pose-ljenosti slovenskega podeželja do višine 500.000.000 tolarjev za izvajanje ukrepov kmetijske strukturne politike;

3. kupnina od kapital-skih naložb države v Luki Koper, d.d., se do višine 5.500.000.000 tolarjev v naslednjem vrst-nem redu uporabi za:

– povečanje kapital-skih naložb iz investicijskega sklada za jugovzhodne trge do višine 1.000.000.000 tolarjev;

– izvajanje programa podpore gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom skladno z 2. in 3. členom Zako-na o podpori gospodarskim družbam pri razvoju novih teh-nologij in vzpostavljanju in delovanju njihovih razvojnih enot v obdobju od leta 2000 do 2003 (Uradni list RS, št. 99/99) do višine 1.000.000.000 tolarjev;

– povečanje namenskega premoženja in izvajanje pro-grama Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva do višine 500.000.000 tolarjev;

– razvoj turizma do višine 500.000.000 tolarjev in

– povečanje namenskega premoženja Stanovanj-skega sklada Republike Slovenije, javni sklad, do višine 2.500.000.000 tolarjev;

4. kupnina od kapital-skih naložb države v podjetjih elektrogospodarstva se do višine 21.000.000.000 tolarjev v skladu s prvim odstavkom 122. člena energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99) uporabi za namene, določene v navedenem zakonu.

(3) Namenski prejemki v računu finančnih terjatev in naložb za leti 2003 in 2004 so v skladu s 74. členom ZJF glavnice vrnjenih posojil, danih za sanacijo podjetij in go-spodarstva na podlagi 7. člena Zakona o uporabi sredstev pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi Zakona o last-ninskem preoblikovanju podjetij. Ti prejemki se do višine pravic porabe predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, v sprejetem proračunu v ra-čunu finančnih terjatev in naložb, uporabijo za izdatke za enak namen.

(4) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena se zamenjava kapital-ske naložbe države v eni gospodarski družbi za kapital-sko naložbo države v drugi gospodarski družbi izkaže samo v bilanci stanja. Za zamenjavo kapital-ske naložbe se šteje tudi združitev pravnih oseb ali dokapitaliza-cija ene pravne osebe s stvarnim vložkom, ki se izvede med pravnimi osebami v katerih ima država večinski delež in ob pogoju, da se s tem skupna vrednost državnega premoženja ne zmanjša. V primeru, da se zamenjava izvrši z denarnim vložkom pa se to izkaže kot namenski prejemek in izdatek proračuna.

9. člen

(prenos neporabljenih pravic porabe med leti)

(1) Neporabljene pravice porabe slovenske soudeležbe pri izvajanju programov, ki se financirajo iz donacij in so zagotovljene na posebnih postavkah, se lahko na koncu tekočega leta prenesejo v proračun naslednjega leta za iste namene. Za znesek prenesenih pravic porabe se povečajo finančni načrti neposrednih uporabnikov ter skupni obseg izdatkov proračuna tekočega leta.

(2) Prerazporejanje pravic porabe s postavk iz prejšnjega odstavka ni dovoljeno.

3.3. Prerazporejanje pravic porabe

10. člen

(prerazporeditve pravic porabe o katerih odločajo neposredni uporabniki)

(1) Neposredni uporabnik lahko v svojem finančnem načrtu samostojno prerazporeja pravice porabe v okviru istega podprograma.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ne sme neposredni uporabnik samostojno izvajati prerazporeditev s plačnih kontov na druge podskupine kontov v svojem finančnem načrtu.

11. člen

(prerazporeditve pravic porabe o katerih odločajo predlagatelji finančnih načrtov)

(1) Predlagatelj finančnega načrta lahko odloča o prerazporeditvah pravic porabe v okviru finančnih načrtov neposrednih uporabnikov iz njegove pristojnosti med podprogrami znotraj glavnega programa, pri čemer skupno povečanje ali zmanjšanje posameznega podprograma v pristojnosti predlagatelja finančnega načrta ne sme presegati 15% obsega podprograma v sprejetem proračunu. V enakem obsegu lahko odločajo tudi predlagatelji finančnih načrtov pravosodnih neposrednih uporabnikov ter upravnih enot o prerazporeditvah pravic porabe med neposrednimi proračunskimi uporabniki iz njihove pristojnosti, katere so znotraj podprograma.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka predlagatelj finančnega načrta ne sme samostojno odločati o prerazporeditvah s plačnih kontov na druge podskupine kontov v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov iz njegove pristojnosti.

12. člen

(prerazporeditve pravic porabe o katerih odloča vlada)

(1) Vlada lahko odloča o prerazporeditvah pravic porabe, ne glede na omejitve iz 10. in 11. člena tega zakona, med:

1. glavnimi programi, pri čemer skupno povečanje ali zmanjšanje posameznega glavnega programa ne sme presegati 5% obsega glavnega programa v sprejetem proračunu in

2. področji porabe, pri čemer skupno povečanje ali zmanjšanje posameznega področja porabe ne sme presegati 3% obsega področja porabe v sprejetem proračunu.

(2) Vlada lahko odloča, ne glede na določila iz 10. in 11. člena ter prejšnjega odstavka tega člena o prerazporeditvah:

1. na in s postavke 1094 – Ureditev bodoče zunanje meje Evropske unije pri Servisu skupnih služb Vlade Republike Slovenije;

2. s postavke 3504 – Plače – nove zaposlitve pri Generalštabu slovenske vojske;

3. na postavke za transfere posameznikom in gospodinjstvom pri ministrstvu, pristojnem za delo, družino in socialne zadeve, za zakonsko določene obveznosti;

4. na postavko 7608 – Tekoča proračunska rezerva pri ministrstvu, pristojnem za finance, in sicer do obsega pravic porabe, določenega v 42. členu ZJF;

5. na postavko 7640 – Rezerva Republike Slovenije pri ministrstvu, pristojnem za finance, določenega v 48. členu ZJF;

6. na postavko 6396 – Dodatne obveznosti do ZPIZ pri ministrstvu, pristojnem za finance, in

7. na postavke v področju porabe 22 – Servisiranje javnega dolga pri ministrstvu, pristojnem za finance.

(3) O prerazporeditvah pravic porabe po prvem in drugem odstavku tega člena odloča vlada na podlagi predloga ministrstva, pristojnega za finance, pripravljenega na predlog predlagatelja finančnega načrta.

(4) Predlog za prerazporeditev iz 4., 5., 6. in 7. točke drugega odstavka tega člena lahko pripravi ministrstvo, pristojno za finance, samostojno, če je tak ukrep nujen za izvršitev proračuna.

13. člen

(prerazporeditve o katerih odloča ministrstvo, pristojno za finance)

(1) Ministrstvo, pristojno za finance, lahko samostojno in brez omejitev po 10., 11. in 12. členu tega zakona izvaja prerazporeditve znotraj finančnega načrta tega ministrstva in organov v njegovi sestavi, ki so potrebne za plačila obveznosti s področja porabe 22 – Servisiranje javnega dolga.

(2) Ko nastanejo stroški, ker neposredni uporabnik v predpisanem roku ni obvestil ministrstva, pristojnega za finance, o spremembi likvidnostnega načrta, izvaja ministrstvo, pristojno za finance, prerazporeditve pravic porabe iz finančnega načrta pristojnega neposrednega uporabnika na postavko obresti kratkoročnega zadolževanja pri ministrstvu, pristojnem za finance. Prerazporeditev se v višini celotnih stroškov izvrši iz proračunskih postavk za blago in storitve pri pristojnem neposrednem uporabniku ter v dogovoru z njim. Prerazporeditev se izvede v skladu s posebnim predpisom ministra, pristojnega za finance, ki podrobneje ureja izvajanje tega odstavka.

13.a člen

(osnova za prerazporejanje pravic porabe po rebalansu proračuna)

Po uveljavitvi rebalansa proračuna je podlaga za prerazporejanje pravic porabe sprejeti rebalans proračuna in evidentiranje obsega prerazporejanja se šteje na novo.

3.4. Prevzemanje obveznosti in roki plačil v breme proračuna in druge posebnosti izvrševanja proračuna

14. člen

(pravice porabe za realizacijo nacionalnih programov in zakonov, s katerimi je določen poseben način financiranja posameznih javnih potreb)

Pravice porabe za realizacijo nacionalnih programov in zakonov, s katerimi je opredeljen obseg sredstev za financiranje posameznih izdatkov proračuna, se zagotavljajo v znesku, določenem s proračunom, ne glede na znesek, ki je predviden z nacionalnim programom ali posebnim zakonom.

15. člen

(določbe vezane na zakon o javnih naročilih)

(1) Za oddajo javnih naročil se v skladu s 124. členom Zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/2000 in 102/2000 – popr.; v nadaljnjem besedilu: ZJN-1), kot najvišje vrednosti, do katerih se javno naročilo lahko oddaja po pravilih za oddajo naročil malih vrednosti, določajo naslednje vrednosti:

1. 10,000.000 tolarjev – za oddajo naročila za blago in storitve in

2. 20,000.000 tolarjev – za oddajo naročila za gradnje.

(2) Predhodna objava po 67. členu ZJN-1 se opravi, če ocenjena vrednost naročila presega 165,000.000 tolarjev.

(3) Predpisano zavarovanje po petem odstavku 23. člena ZJN-1 se zahteva od ponudnika, če vrednost naročila presega:

1. 30,000.000 tolarjev – za blago in storitve in

2. 50,000.000 tolarjev – za gradnje.

(4) V primeru oddaje javnega naročila po omejenem postopku skladno z 19. členom ZJN-1 ni potrebno, da ima naročnik že v prvi fazi tega postopka zagotovljena sredstva za celotno obdobje izvajanja javnega naročila.

(5) Zneski iz tega člena so navedeni brez davka na dodano vrednost.

(6) Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu za investicijske odhodke in investicijske transfere razpiše javno naročilo za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj že načrtovane pravice porabe na postavki proračuna za tekoče leto. V razpisnih pogojih javnega naročila se morajo opredeliti pogoji za sklenitev pogodbe na način iz naslednjega člena.

16. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

(1) Neposredni uporabnik lahko prevzema obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere, če je razpisal javno naročilo skladno s šestim odstavkom 15. člena tega zakona.

(2) Neposredni uporabnik lahko prevzema obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere.

(3) Neposredni uporabnik lahko v letu 2003 za namene iz prvih dveh odstavkov tega člena sklene pogodbe do višine 60% obsega pravic porabe, zagotovljenih na postavkah proračuna za leto 2004. V letu 2004, če je proračun za leto 2005 sprejet, lahko sklene pogodbo do višine 60% obsega pravic porabe, načrtovanih na postavkah proračuna za leto 2005.

(4) Omejitve iz prejšnjega odstavka ne veljajo za prevzemanje obveznosti za najemnine in zakupnine, odhodke iz donacij ter za sredstva lastne udeležbe pri sofinanciranju programov, ki se financirajo iz donacij.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena lahko neposredni uporabnik v letu 2003 za odhodke iz naslova investicijskih transferov drugim ravнем države prevzame obveznosti za leto 2004 v višini 80% obsega pravic porabe, zagotovljenih na postavki proračuna za leto 2004, za leto 2005 v višini 60% obsega pravic porabe, zagotovljenih na postavki proračuna za leto 2004, za leto 2006 pa v višini 40% obsega pravic porabe, zagotovljenih na postavki proračuna za leto 2004, če so investicije vključene v načrt razvojnih programov.

(6) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena lahko Servis skupnih služb vlade na proračunski postavki 1094 – Ureditve bodoče zunanje meje EU v letu 2003 sklene pogodbe, ki zapadejo v plačilo v letu 2004, do višine 10.200.000.000 tolarjev.

17. člen

(spreminjanje načrta razvojnih programov za tekoče in prihodnja leta)

(1) Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu prevzema in plačuje obveznosti za realizacijo načrta razvojnih programov v breme pravic porabe na ustreznih postavkah v njegovem finančnem načrtu za tekoče leto, v breme proračunov prihodnjih let pa lahko prevzema in plačuje navedene obveznosti skladno s prejšnjim členom.

(2) Neposredni uporabnik lahko samostojno spreminja vrednost projektov ali programov iz načrta razvojnih programov največ do 20% predvidenih sredstev za posamezni projekt oziroma program. O spremembi vrednosti projekta ali programa nad 20% odloča vlada. Vlada odloča na podlagi spremenjene dokumentacije predlagatelja. Spremembe morajo biti predhodno usklajene z ministrstvom, pristojnim za finance.

(3) Vlada lahko v tekočem letu uvrsti v načrt razvojnih programov nove projekte ali programe, ki se nanašajo na transfere drugim ravнем države.

(4) Pristojna ministrstva morajo za sofinanciranje investicijskih projektov občin iz državnega proračuna, ki se bodo pričeli izvajati leta 2004 in 2005, v letu 2003 objaviti javne razpise za zbiranje vlog občin. Izbrani projekti bodo vključeni v načrt razvojnih programov v spremembah proračuna za leto 2004 in proračun za leto 2005.

18. člen

(plačilni roki v breme državnega in občinskih proračunov)

(1) Ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov so najkrajši plačilni roki neposrednih uporabnikov v breme proračuna predpisani s tem zakonom. Za plačilo:

– obveznosti za investicijske odhodke in investicijske

transfere, ki se plačujejo po posameznih situacijah, znašajo plačilni roki 60 dni in

– vseh ostalih obveznosti znašajo plačilni roki 30 dni.

V dogovorjenih primerih je lahko plačilni rok največ 90 dni.

(2) Plačilni rok prične teči z dnem, ko neposredni uporabnik prejme listino, ki je podlaga za izplačilo.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, so plačilni roki lahko krajši za plačila:

1. plač, drugih osebnih prejemkov in povračila stroškov delavcev in funkcionarjev, zaposlenih pri neposrednih uporabnikih;

2. pravnomočnih sodnih ali dokončnih upravnih odločb in poravnjav;

3. v breme sredstev donacij, če donator tako zahteva in v breme sredstev lastne udeležbe pri sofinanciranju programov, ki se financirajo iz donacij;

4. drugih tekočih domačih transferov;

5. transferov posameznikom in gospodinjstvom ter subvencij in

6. v drugih primerih, ki jih lahko določi minister, pristojen za finance, kadar je to potrebno za zagotovitev gospodarstva in učinkovitega razpolaganja s proračunskimi sredstvi, da se tako prepreči gospodarska škoda, ki bi lahko nastala, če se plačilo ne bi izvršilo v krajših rokih.

(4) Določbe tega člena veljajo tudi za plačila v breme občinskih proračunov, razen v primeru, da občina v pogodbi dogovori krajše plačilne roke, ker na ta način doseže nižjo pogodbeno ceno.

19. člen

(črtan)

20. člen

(investicije in investicijsko vzdrževanje)

(1) Neposredni uporabnik lahko nabavlja osnovna sredstva, naroča gradnje in izvaja investicijsko vzdrževanje samo, če je to načrtovano v načrtu nabav in gradenj iz 25. člena ZJF oziroma v načrtu razvojnih programov.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko neposredni uporabnik nabavlja osnovna sredstva in izvaja investicijsko vzdrževanje, če je tovrsten izdelek nujen za izvedbo nepredvidenih popravil, nabavo blaga ali izvedbo drugih storitev, ki so potrebne za zagotovitev njegovega nemotenege delovanja.

(3) Skupni obseg pravic porabe, ki jih neposredni uporabnik v letu 2003 lahko uporabi skladno s prejšnjim odstavkom, ne sme presegati 50.000 tolarjev na zaposlenega pri neposrednem uporabniku na dan 31. december 2002.

(4) Skupni obseg pravic porabe, ki jih neposredni uporabnik v letu 2004 lahko uporabi skladno z drugim odstavkom tega člena, ne sme presegati 50.000 tolarjev na zaposlenega pri neposrednem uporabniku na dan 31. december 2003.

21. člen

(plačilo pravnomočnih sodnih in dokončnih upravnih odločb ter poravnjav)

Obveznosti na podlagi pravnomočnih sodnih ali dokončnih upravnih odločb ter poravnjav se plačujejo v breme sredstev neposrednega uporabnika, v čigar pristojnost spada zadeva, ki je predmet odločbe ali poravnave ali v breme neposrednega uporabnika, ki ima v ta namen v svojem finančnem načrtu zagotovljene pravice porabe. Če je med izvajanjem proračuna izdana sodna ali upravna odločba, ki nalaga plačilo obveznosti, za katere v proračunu niso zagotovljene pravice porabe, se za plačilo teh obveznosti lahko odpre nova postavka – konto, na katero se skladno s predpisanimi postopki prerazporedijo pravice porabe neposrednega uporabnika.

21.a člen

(pokrivanje obveznosti iz naslova naravnih nesreč, do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in obresti)

(1) Obveznosti na postavki 7640 – Rezerva Republike Slovenije, postavki 6396 – Dodatne obveznosti do ZPIZ in na postavkah obresti domačega in tujega zadolževanja, ki presegajo predvidene pravice porabe zagotovljene v rebalansu proračuna, se plačujejo tudi nad to višino. Sredstva za pokrivanje obveznosti se zagotovijo:

1. iz večjih prihodkov rebalansa proračuna, kot so bili načrtovani in/ali

2. z dodatnim zadolževanjem države.

(2) Za znesek povečane realizacije odhodkov rebalansa proračuna iz prejšnjega odstavka se poveča finančni načrt Ministrstva za finance in skupni obseg odhodkov proračuna, v primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka pa tudi z rebalansom proračuna določen primanjkljaj rebalansa proračuna.

21.b člen

(zasebna vlaganja v javno infrastrukturo)

(1) V skladu z obstoječo zakonodajo se objekti in omrežja, ki so opredeljeni kot javna infrastruktura na področju javnih služb ali javnih gospodarskih služb, lahko gradijo ali nabavljajo tudi s sredstvi investitorja, ki je oseba zasebnega prava (v nadaljnjem besedilu: zasebni investitor), razen v primerih ko za posamezna področja pogoje za podelitev koncesije uredi poseben zakon. Zasebni investitor lahko nastopa kot investitor ali kot soinvestitor.

(2) Za zasebna vlaganja v javno infrastrukturo iz prejšnjega odstavka mora biti v pogodbi med neposrednim uporabnikom in zasebnim investitorjem opredeljeno, da:

1. praviloma preide lastninska pravica na javni infrastrukturi na državo, če ni z zakonom drugače določeno;

2. mora zasebni investitor omogočiti nemoteno izvajanje javne službe oziroma javne gospodarske službe s to infrastrukturo in

3. v primeru, če preide lastninska pravica na javni infrastrukturi odplačno na državo, potem končna cena investicije v javno infrastrukturo ne sme presegati predračunske vrednosti iz investicijske dokumentacije izdelane v skladu z uredbo o enotni metodologiji za izdelavo investicijskih programov za javna naročila (Uradni list RS, št. 82/98, 86/98, 43/99, 79/99, 39/2000 in 102/2000 – popr.) za več kot je letna stopnja inflacije.

(3) Za izbor zasebnega investitorja se smiselno uporabljajo določila 133. člena Zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/2000 in 102/2000 – popr.), kolikor to ni v nasprotju s posebnim zakonom.

(4) Podrobnejša navodila za izvedbo tega člena predpiše minister, pristojen za finance.

21.c člen

(financiranje javnih zavodov, javnih agencij, javnih skladov in javnih gospodarskih zavodov)

Neposredni uporabniki določijo dinamiko izplačil tekočih transferov javnim zavodom, javnim agencijam, javnim skladom in javnim gospodarskim zavodom tako, da posredni uporabniki prejmejo sredstva za plače največ en dan pred izplačilom le-teh, sredstva za blago in storitve pa največ dvakrat mesečno, in sicer za plačilo obveznosti, nastalih v preteklem obdobju, pri čemer morajo upoštevati roke plačil v breme državnega in občinskih proračunov, ki so določeni v 18. členu tega zakona.

21.č člen

(ureditev porabe sredstev Evropske unije v Republiki Sloveniji)

Vlada na predlog ministra, pristojnega za finance in ministrice, pristojne za strukturno politiko in regionalni razvoj, izda uredbo, s katero podrobno določi pravice in obveznosti državnih organov in prejemnikov proračunskih sredstev v postopkih načrtovanja in porabe sredstev Evropske unije v Republiki Sloveniji, predvsem pa naloge plačilnih organov, organov upravljanja, posredniških organov in končnih koristnikov oziroma končnih prejemnikov teh sredstev.

3.5. Proračunski skladi

22. člen

(vrste proračunskih skladov)

(1) Proračunski skladi v letu 2003 in 2004 so:

1. podračun proračunske rezerve, ustanovljen na podlagi ZJF in

2. podračun, ustanovljen na podlagi Zakona o investicijah v javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je Republika Slovenije za obdobje 1994 – 2008 (Uradni list RS, št. 19/94, 28/2000 in 111/01).

(2) Proračunska rezerva se v letu 2003 iz prihodkov proračuna oblikuje v višini 2.100.000.000 tolarjev. Sredstva proračunske rezerve se skladno s programi, ki jih vlada sprejme do konca leta 2002 in do takrat še niso v celoti realizirani, uporabljajo tudi za izvajanje:

1. Zakona o popotresni obnovi objektov in spodbujanju razvoja v Posočju (Uradni list RS, št. 45/98, 67/98, 110/99 in 59/01), pri čemer omejitev iz napovednega stavka za realizacijo tega zakona iz proračunske rezerve ne velja;

2. Zakona o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic neurij, poplav in plazenja tal, ki so v obdobju september – november 1998 prizadele Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 34/99);

3. Zakona o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic suše, neurja s točo, plazenja tal in sluzenja morja v letu 2000 (Uradni list RS, št. 81/2000) in

4. Zakona o državnih pomoči za odpravo posledic suše, pozebe in neurij s točo v kmetijstvu za leto 2001 (Uradni list RS, št. 85/01).

(3) Za izvedbo programa odprave posledic naravnih nesreč v kmetijstvu, ki ga je vlada v letu 2003 sprejela skladno z 10. in 34. členom Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 75/03), se sredstva za financiranje predvidenih ukrepov zagotovijo na način iz 21.a člena tega zakona največ do višine 13.000.000.000 tolarjev.

(4) Proračunska rezerva se v letu 2004 iz prihodkov proračuna oblikuje v višini 4.500.000.000 tolarjev.

**4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE
STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA
DRŽAVE****23. člen**

(odpis terjatev Republike Slovenije po ZJF)

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, je dovoljeno odpisati terjatve, ki jih ima Republika Slovenija in sicer največ do skupne višine 100.000.000 tolarjev v posameznem letu.

**5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV DRŽAVE
IN JAVNEGA SEKTORJA****24. člen**

(obseg zadolževanja države za leto 2003 in 2004)

(1) Za kritje presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačilo dolgov v računu financiranja se država za proračun leta 2003 lahko zadolži do višine 230.519,213.000 tolarjev. V ta obseg zadolževanja se ne šteje zadolževanje države v letu 2003 za potrebe upravljanja z dolgovi države.

(2) Za kritje presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačilo dolgov v računu financiranja se država za proračun leta 2004 lahko zadolži do višine 270.658,589.000 tolarjev. V ta obseg zadolževanja se ne šteje zadolževanje države v letu 2004 za potrebe upravljanja z dolgovi države.

(3) V obseg zadolževanja države iz prejšnjih dveh odstavkov se ne šteje:

1. zadolževanje po Zakonu o zagotavljanju sredstev za realizacijo temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije v letih 1994 – 2007 (Uradni list RS, št. 13/94, 42/2000 – obvezna razlaga in 97/01);

2. izdaja obveznic po Zakonu o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zaplenbe premoženja;

3. izdaja obveznic po Zakonu o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja in

4. izdaja enomesečnih zakladnih menic za razvoj denarnega trga, v okviru sredstev, ki so deponirana pri Banki Slovenije. Ta del zadolževanja se tudi ne šteje za likvidnostno zadolževanje iz tretjega odstavka 81. člena ZJF.

(4) Ne glede na določbe prvega, drugega in prejšnjega odstavka tega člena se lahko država v letih 2003 in 2004 dodatno zadolži do obsega, ki zagotavlja realizacijo obsega odhodkov v sprejetem proračunu za posamezno leto, če so realizirani prihodki v teh letih nižji od predvidenih v sprejetem proračunu in v primeru iz 21. a člena tega zakona (fiskalni stabilizator). Povečano zadolževanje iz tega naslova lahko znaša največ 15.000.000.000 tolarjev. Vlada mora o povečanem zadolževanju obvestiti Državni zbor Republike Slovenije.

25. člen

(obseg poroštev države za leto 2003 in 2004)

(1) Obseg poroštev države, izdanih na podlagi Zakonov o poroštvih za kreditne obveznosti domačih pravnih oseb, ne sme v letu 2003 preseči skupne višine glavnice 90.000.000.000 tolarjev.

(2) Obseg poroštev države, izdanih na podlagi Zakonov o poroštvih za kreditne obveznosti domačih pravnih oseb, ne sme v letu 2004 preseči skupne višine glavnice 90.000.000.000 tolarjev.

26. člen

(pravice porabe za plačilo dolgov in poroštev države)

(1) Pravice porabe za vračilo dolgov države in plačilo poroštev se zagotavljajo v finančnih načrtih pristojnih neposrednih uporabnikov.

(2) Pravice porabe za plačilo poroštev, ki niso zagotovljene v proračunu, se plačajo v breme proračunskih postavk v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za finance. Na te postavke se takoj prerazporedijo pravice porabe iz finančnega načrta neposrednega uporabnika, v čigar delovno področje spada dejavnost, ki jo opravlja dolжник, za katerega je bilo izdano poroštvo.

27. člen

(obseg zadolževanja in poroštev pravnih oseb javnega sektorja na ravni države v letu 2003 in 2004)

(1) Pravne osebe javnega sektorja na ravni države se lahko v letu 2003 zadolžijo in izdajo poročstva drugim fizičnim in pravnim osebam do skupne višine 150.000.000.000 tolarjev.

(2) Pravne osebe javnega sektorja na ravni države se lahko v letu 2004 zadolžijo in izdajo poročstva drugim fizičnim in pravnim osebam do skupne višine 118.000.000.000 tolarjev.

28. člen

(največji možni obsegi obveznosti Slovenske izvozne družbe, d.d. iz naslova zavarovanj pred različnimi riziki in poroštvena kvota)

(1) Skladno s 16. členom Zakona o Družbi za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije (Uradni list RS, št. 32/92, 37/95, 34/96, 31/97 in 99/99) in Zakonom o poroštvih Republike Slovenije za zadolževanje za potrebe financiranja izvoza (Uradni list RS, št. 20/98) se za leto 2003 določijo:

1. največji možni obseg obveznosti družbe iz naslova zavarovanj pred nekomercialnimi in srednjeročnimi komercialnimi riziki ter kratkoročnimi komercialnimi riziki, ki se ne tržijo, v višini 375.000.000.000 tolarjev;

2. največji skupni obseg izvoznih poslov, zavarovanih pred riziki sprememb vrednosti valut, v višini 156.000.000.000 tolarjev in

3. poroštvena kvota, ki predstavlja skupno višino glavnice kreditov in izdanih vrednostnih papirjev, za katere bo dala Republika Slovenija poročstva, v višini 35.000.000.000 tolarjev.

(2) Višina črpanih kreditov in izdanih vrednostnih papirjev iz 3. točke prejšnjega odstavka se všteva v kvoto iz prejšnjega člena tega zakona, poroštvena kvota iz 3. točke prejšnjega odstavka pa v kvoto iz 25. člena tega zakona.

(3) Skladno s 16. členom Zakona o Družbi za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije in Zakonom o poroštvih Republike Slovenije za zadolževanje za potrebe financiranja izvoza se za leto 2004 določijo:

1. največji možni obseg obveznosti družbe iz naslova zavarovanj pred nekomercialnimi in srednjeročnimi komercialnimi riziki ter kratkoročnimi komercialnimi riziki, ki se ne tržijo, v višini 400.000.000.000 tolarjev;

2. največji skupni obseg izvoznih poslov, zavarovanih pred riziki sprememb vrednosti valut, v višini 163.000.000.000 tolarjev in

3. poroštvena kvota, ki predstavlja skupno višino glavnice kreditov in izdanih vrednostnih papirjev, za katere bo dala Republika Slovenija poročstva, v višini 45.000.000.000 tolarjev.

(4) Višina črpanih kreditov in izdanih vrednostnih papirjev iz 3. točke prejšnjega odstavka se všteva v kvoto iz prejšnjega člena tega zakona, poroštvena kvota iz 3. točke prejšnjega odstavka pa v kvoto iz 25. člena tega zakona.

6. ZNESEK PRIMERNE PORABE NA PREBIVALCA TER ZAGOTAVLJANJE DODATNIH PRIHODKOV OBČINAM

29. člen

(znesek primerne porabe na prebivalca)

(1) Znesek primerne porabe na prebivalca v Republiki Sloveniji za leto 2003 se v skladu z 20. členom Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 45/97 – odločba US, 56/98, 59/99 – odločba US, 61/99 – odločba US in 89/99 – odločba US) določi v višini 85.948 tolarjev.

(2) Znesek primerne porabe na prebivalca v Republiki Sloveniji za leto 2004 se v skladu z 20. členom Zakona o financiranju občin določi v višini 89.902 tolarjev.

29.a člen

(zagotavljanje prihodkov občinam zaradi izpada prihodkov iz naslova davka na promet nepremičnin)

(1) Do sprejema zakona, ki bo na novo uredil financiranje občin, pripada občini, na območju katere leži nezazidano stavbno zemljišče, del davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV), obračunanega od prodaje tega zemljišča, in sicer v znesku, ki je enak znesku davka na promet nepremičnin, ki bi se obračunal, če bi to zemljišče bilo obdavčeno z davkom na promet nepremičnin.

(2) Občina, ki ji v skladu z 20.a členom Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 45/97 – odločba US, 56/98, 1/99 – ZNIDC, 59/99 – odločba US, 61/99 – odločba US, 79/99 – ZJF in 89/99 – odločba US) v tekočem letu pripada finančna izravnava za zagotavljanje primerne porabe, pridobi sredstva iz prejšnjega odstavka v okviru finančne izravnave.

(3) Občina, ki ji v tekočem letu lastni prihodki omogočajo zagotavljanje primerne porabe, pridobi sredstva iz prvega odstavka tega člena na način, določen v skladu s četrtem do osmim odstavkom tega člena. Ti prihodki občinskega proračuna se štejejo kot davek na promet nepremičnin.

(4) Davčni zavezanec, ki proda nezazidano stavbno zemljišče mora davčnemu organu prijaviti takšno prodajo in v njej navesti predvsem podatke o lokaciji zemljišča, o vrednosti zemljišča in obračunanem davku na dodano vrednost. Davčni zavezanec prijavo predloži davčnemu organu hkrati s predložitvijo obračuna DDV, v katerem je obračunal DDV od prodaje nezazidanega stavbnega zemljišča.

(5) Ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi podatkov, zbranih v skladu s prejšnjim odstavkom, obvesti občine iz tretjega odstavka tega člena o zneskih davka, ki jim pripada v skladu s tem členom za vsak mesec.

(6) Uprava Republike Slovenije za javna plačila občinam iz tretjega odstavka tega člena v skladu z obvestilom ministrstva, pristojnega za finance, iz prejšnjega odstavka, nakaže sredstva v roku 45 dni po poteku vsakega meseca. Nakazilo občinam se izvede na ustrezne vplačilne račune davka na promet nepremičnin in se izvede kot zmanjšanje sredstev iz naslova davka na dodano vrednost na vplačilnih računih proračuna Republike Slovenije.

(7) Delež davka, ki v skladu z merili iz prvega odstavka tega člena pripada občinam iz tretjega odstavka tega člena za obdobje od 28. marca 2003 do uveljavitve tega zakona, se določi na podlagi zahtevkov, ki jih občine v roku 15 dni od uveljavitve tega zakona naslovijo na ministrstvo, pristojno za finance. Zahtevki morajo vsebovati katastrske podatke o nezazidanem stavbnem zemljišču, ki je bilo predmet prodaje, podatke, ki omogočajo identifikacijo prodajalca, datum opravljenega prometa ter podatke o ceni. Na podlagi prejetih zahtevkov in z upoštevanjem podatkov Davčne uprave Republike Slovenije, ministrstvo, pristojno za finance obvesti občine iz tretjega odstavka tega člena o zneskih davka, ki jim pripada v skladu s tem členom in nakaže sredstva v roku 45 dni po uveljavitvi tega zakona.

(8) Vlada izda predpis o izvajanju tega člena, predvsem glede obveznosti prijave prodaje nezazidanega stavbnega zemljišča in objavi seznam občin iz tretjega odstavka tega člena v Uradnem listu Republike Slovenije.

29.b člen

(zasebna vlaganja v javno infrastrukturo na ravni občine)

Določba 21.b člena tega zakona smiselno velja tudi za občine.

Poleg pogojev iz drugega odstavka 21.b člena morajo biti v pogodbi z zasebnim investitorjem finančne obveznosti občine dogovorjene tako, da obseg sredstev za plačilo pogodbenih obveznosti ne presega višine namenskih prihodkov predvidenih za določen namen, ali 3% realiziranih prihodkov v sprejetem proračunu preteklega leta, zmanjšanih za namenske prihodke.

7. RAZPOLAGANJE S SREDSTVI ZA PLAČE

30. člen

(zaposlovanje, napredovanje in nagrajevanje zaposlenih)

Neposredni uporabniki morajo izvajati politiko zaposlovanja, napredovanja in nagrajevanja zaposlenih tako, da s prevzemanjem obveznosti ne ustvarjajo primanjkljajev na postavkah, ki vsebujejo plačne konte. V nasprotnem primeru so dolžni pokriti primanjkljaj v okviru svojega finančnega načrta oziroma finančnega načrta predlagatelja, upošteva omejitve iz 10., 11. in 12. člena tega zakona.

31. člen

(izplačevanje plač po višjih količnikih)

(1) Neposredni uporabniki lahko v letu 2003 iz sredstev za plače izplačujejo plače po:

1. prvem odstavku 65. člena Zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93, 18/94, 41/94, 70/97, 87/97 in 38/99; v nadaljnjem besedilu: ZDDO),

2. 94. členu Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 49/98) in

3. 63. členu Zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 49/98, 66/98 in 56/99)

le tistim zaposlenim, ki so razporejeni na delovna mesta, za katera je bil določen višji količnik na podlagi veljavnih pravilnikov o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest do 1. januarja 2002.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko tudi po uveljavitvi tega zakona določi plača po prvem odstavku 65. člena ZDDO na delovnih mestih, na katerih delavci sklenejo delovno razmerje na podlagi tretjega odstavka 8. člena ZDDO.

32. člen

(prerazporejanje pravic porabe za nove zaposlitve pri Generalštabu slovenske vojske)

(1) Plače novozaposlenih delavcev v Generalštabu slovenske vojske se izplačujejo v breme postavke 5866 – Plače.

(2) Zagotovljene pravice porabe na postavki 3504 – Plače-nove zaposlitve pri Generalštabu slovenske vojske, ki vključujejo sredstva za plače novozaposlenih od 1. januarja 2003 dalje in sredstva za realizacijo programa prerazporeditve zaposlenih iz Carinske uprave Republike Slovenije v višini 1.000.000.000 tolarjev, se prerazporejajo na proračunsko postavko 5866 v višini nastalih obveznosti za novozaposlene delavce od 1. januarja 2003 dalje.

(3) V primeru, da v letu 2003 ne bo realiziran program prerazporeditve zaposlenih iz Carinske uprave Republike

Slovenije v Generalštab slovenske vojske, se zagotovljene pravice porabe za ta namen v višini do 1.000.000.000 tolarjev prerazporedijo s postavke 3504 na postavko 3096 – Plače pri Carinski upravi Republike Slovenije.

7.a USKLAJEVANJE POGODBENIH OBVEZNOSTI

32.a člen

(prepoved valorizacije denarnih obveznosti v pogodbah, ki jih za obdobje do enega leta sklepajo pravne osebe javnega sektorja po ZJF)

(1) Denarne obveznosti v pogodbah, ki jih za obdobje do vključno enega leta sklepajo neposredni in posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov ter javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih ustanovitelj je država ali občina, morajo biti izražene v tolarjih in v nominalnem znesku, brez valorizacijske klavzule.

(2) Denarne obveznosti v pogodbah, ki jih subjekti iz prejšnjega odstavka sklepajo za obdobje daljše od enega leta, se lahko valorizirajo na način in do višine, ki jo predpiše minister, pristojen za finance.

Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304 (Uradni list RS, št. 118/2002) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

8. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

33. člen

(izvajanje zakona o javnih skladih)

(1) Ne glede na določbo drugega odstavka 43. člena Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 22/2000; v nadaljnjem besedilu: ZJS) se, do nove sistemske ureditve financiranja javnih skladov, sredstva za delo javnega finančnega sklada in javnega nepremičninskega sklada, katerega ustanovitelj je država ali občina, zagotavljajo iz:

1. prejemkov od upravljanja namenskega premoženja sklada, ki se v skladu z odločitvijo ustanovitelja enkrat ali večkrat na leto prenesejo iz denarnega računa za namensko premoženje, odprtega v skladu s 32. členom ZJS, na denarni račun za vplačila in izplačila sredstev za delo in

2. plačil za opravljene storitve in drugih prejemkov iz dejavnosti javnega sklada.

(2) Določbe 44. člena ZJS veljajo v primeru javnega finančnega sklada in javnega nepremičninskega sklada, katerega ustanovitelj je država ali občina, kolikor prejemki iz prejšnjega odstavka ne zadoščajo za zagotavljanje sredstev za delo, in če ustanovitelj tako odloči.

34. člen

(uporaba sredstev iz naslova premije v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi)

Ne glede na določbo petega odstavka 21. člena Zakona o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi (Uradni list RS, št. 86/2000 in 79/01 – odločba US) lahko Stanovanjski sklad RS, javni sklad, v letu 2003 in 2004 zadrži sredstva, ki jih v primeru odstopa varčevalca od pogodbe o varčevanju v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi dobi vrnjena in jih nameni za izplačila upravičencem v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi in sicer do razlike med potrebnimi sredstvi za izplačilo premij v tekočem letu in med obsegom v proračunu tekočega leta, za ta namen zagotovljenih sredstev.

35. člen

(posebni računi z ničelnim stanjem)

Neposredni in posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov imajo lahko, do nove sistemske ureditve, na način določen s predpisom ministra, pristojnega za finance, pri izbranih poslovnih bankah odprte posebne račune z ničelnim stanjem, preko katerih opravljajo dvige gotovine.

36. člen

(veljavnost zakonov in podzakonskih predpisov)

S 1. januarjem 2003 prenehajo veljati določbe Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003 (Uradni list RS, št. 32/01 in 64/02), ki se nanašajo na leto 2003.

37. člen

(uveljavitev tega zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2003.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304-A (Uradni list RS, št. 63/03) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

17. člen

(financiranje ekološke in tehnološke sanacije Naftne Lendava)

V letu 2003 in 2004 se iz proračunske postavke 2375 – Ekološka in tehnološka sanacija Naftne Lendava pri ministrstvu, pristojnem za okolje, prostor in energijo financira sanacija za okolje nevarnih vrtin in pripadajočih objektov za pridobivanje ogljikovodikov.

18. člen

(razveljavitev 24. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju)

Z dnem uveljavitve tega zakona se razveljavi 24. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99, 72/2000, 81/2000-ZPSV-C, 124/2000, 109/01, 108/02 in 110/02-ZISDU-1).

19. člen

(prenos pravic porabe na neposrednega uporabnika, pristojnega za regionalni razvoj)

S 1. julijem 2003 se neuporabljene pravice porabe ter prevzete obveznosti na proračunskih postavkah pri Ministrstvu za gospodarstvo, na katerih ima pooblastilo za razpolaganje ministrica, pristojna za strukturno politiko in regionalni razvoj, prenesejo na neposrednega uporabnika, pristojnega za regionalni razvoj, skladno z zakonom, ki ureja spodbujanje skladnega regionalnega razvoja, pri katerem se v ta namen odprejo ustrezne proračunske postavke.

20. člen

(posebnosti razpolaganja z državnim premoženjem)

(1) Oddaja nepremičnega premoženja države v najem je dovoljena po metodi neposredne pogodbe tudi, če:

1. država daje v najem nepremičnino, ki več ne omogoča funkcionalne uporabe za določen namen;

2. ima potencialni najemnik nepremičnine iz prejšnje točke nepremičnino, katere najem bi omogočil državi funkcionalno uporabo nepremičnine za namene iz prejšnje točke in

3. je cena najema obeh nepremičnin po kvadratnem metru enaka.

(2) Vlada lahko premočno premoženje bivše Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, katerega knjigovodska vrednost je nič, neodplačno prenese v last občin oziroma v upravljanje neposrednih in posrednih uporabnikov občinskih proračunov ter v last ustanov ali društev, ki delujejo na področju šolstva, znanosti, športa, zdravstva, sociale, kulture ali človekovih pravic.

21. člen

(1) Za pogodbe iz tretjega odstavka 16. člena zakona, ki so sklenjene do uveljavitve tega zakona, ali so sklenjene na podlagi postopkov oddaje javnih naročil, ki so se pričeli do uveljavitve tega zakona, se uporabljajo dosedanje določbe zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka morajo pristojni neposredni uporabniki urediti obveznosti 21.c člena zakona v roku 30 dni od uveljavitve tega zakona.

(3) Vlada mora v 6 mesecih od uveljavitve tega zakona izdati uredbo iz 21.č člena zakona.

(4) Vlada mora v roku 30 dni od uveljavitve tega zakona izdati uredbo iz 29.a člena zakona.

(5) Minister, pristojen za finance, mora izdati predpis iz:

1. 21.b člena zakona v roku 60 dni po uveljavitvi tega zakona in

2. 32.a člena zakona v roku 14 dni po uveljavitvi tega zakona.

22. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304-B (Uradni list RS, št. 121/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

867. Zakon o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (ZDARS) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji, ki obsega:

- Zakon o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji – ZDARS (Uradni list RS, št. 57/93 z dne 14. 10. 1993) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji – ZDARS-A (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003).

Št. 300-01/93-14/42

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1101-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON O DRUŽBI ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI

uradno prečiščeno besedilo (ZDARS-UPB1)

1. člen

S tem zakonom se urejajo vprašanja v zvezi z načinom ustanovitve, preoblikovanja in delovanja družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: družba).

Ta zakon se uporablja za avtoceste in hitre ceste (v nadaljnjem besedilu: avtoceste), za katere družba opravlja naloge v zvezi z njihovo izgradnjo ter s katerimi ta družba upravlja in jih vzdržuje.

Naloge izgradnje avtocest obsegajo naloge v zvezi s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor, naloge projektiranja, gradnje ter rekonstrukcije avtocest.

Ta zakon se ne uporablja za avtoceste, za katere naloge iz drugega odstavka tega člena v skladu s predpisi, ki urejajo koncesijska razmerja, pridobi koncesijo drug koncesionar ali če v skladu s predpisi, ki urejajo upravljanje javnih cest, prevzame upravljanje drug upravljavec.

USTANOVITEV DRUŽBE

2. člen

Družba ima položaj delniške družbe kot gospodarske družbe po zakonu, ki ureja gospodarske družbe.

Edini ustanovitelj in delničar družbe je Republika Slovenija, ki jo zastopa Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

NALOGE DRUŽBE

Naloge v zvezi z izgradnjo avtocest in obnavljanjem avtocest ter finančni inženiring

3. člen

Družba opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije naloge v zvezi s prostorskim načrtovanjem in umeščanjem avtocest v prostor in naloge v zvezi s pridobivanjem zemljišč in drugih nepremičnin za potrebe izgradnje avtocest.

Družba v svojem imenu in za račun Republike Slovenije opravlja naloge v zvezi z izgradnjo in obnavljanjem avtocest v skladu z Nacionalnim programom izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji ter opravlja finančni inženiring sredstev, namenjenih za izgradnjo avtocest in odplačilo posojil, najetih za njihovo izgradnjo.

Družba v svojem imenu in za račun države upravlja in razpolaga s tistimi nepremičninami, ki so bile pridobljene v zvezi z gradnjo avtocest pa niso bile v celoti uporabljene za njihovo izgradnjo ali niso v celoti potrebne za upravljanje in vzdrževanje avtocest v skladu s tem zakonom in predpisi, ki urejajo javne ceste in varnost cestnega prometa. Pri upravljanju in razpolaganju s temi nepremičninami se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance, pridobljena sredstva pa se uporabijo za izgradnjo in obnavljanje avtocest.

3.a člen

Naloge iz prvega in drugega odstavka 3. člena tega zakona opravlja družba v skladu z Nacionalnim programom izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, razvojnimi programi v skladu z določbami predpisov, ki urejajo javne finance in letnim planom razvoja in obnavljanja avtocest, ki ga sprejme vlada v soglasju z Državnim zborom Republike Slovenije.

V letnem planu iz prejšnjega odstavka se določijo avtocestni odseki ter naloge razvoja in obnavljanja, ki jih je treba

v posameznem letu izvršiti ter višina sredstev po posameznih virih financiranja izgradnje in obnavljanja avtocest.

Družba letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o izvrševanju letnega plana razvoja in obnavljanja avtocest.

3.b člen

O izvajanju nalog iz 3. člena tega zakona skleneta družba in Republika Slovenija posebno pogodbo, s katero uredita medsebojne pravice in obveznosti, zlasti pa:

- višino nadomestila za opravljanje agentskih storitev;
- pridobivanje in upravljanje zemljišč in drugih nepremičnin;
- pridobivanje in upravljanje finančnih sredstev, potrebnih za izgradnjo avtocest in za odplačilo obveznosti iz posojil ter dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih v ta namen;
- način in obliko nadzora ministrstva, pristojnega za finance, glede pridobivanja in upravljanja finančnih sredstev potrebnih za izgradnjo avtocest in za odplačilo obveznosti iz posojil ter dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih v ta namen;
- način in obliko nadzora ministrstva, pristojnega za promet, glede izvajanja nalog izgradnje in obnavljanja avtocest ter kvalitete in racionalnosti njihovega izvajanja;
- pogoje za oddajo del in izbor izvajalcev;
- naloge družbe v času gradnje avtoceste in njenega prevzema v upravljanje in vzdrževanje ter naloge prenosa v upravljanje tistih objektov in naprav, ki so bili zgrajeni v okviru izgradnje avtoceste, niso pa njen sestavni del in z njimi po zakonu upravljajo drugi upravljavci;
- pooblastila, pravice in obveznosti družbe v zvezi s sklepanjem in izvrševanjem pogodb v zvezi z gradnjo avtocest;
- obveznosti v zvezi z zavarovanjem interesov Republike Slovenije;
- vodenje evidenc sredstev in virov sredstev v upravljanju družbe;
- druga vprašanja v zvezi s storitvami oziroma naloga, ki jih družba opravlja.

Pogodba se sklene za čas trajanja izgradnje avtocest, oziroma za obdobje odplačevanja obveznosti iz posojil in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih v ta namen, če je to obdobje daljše od obdobja izgradnje avtocest.

3.c člen

Obnavljanje avtocest iz 3. člena tega zakona obsega dela za izboljšanje prometno-tehničnih lastnosti in obratovanja avtocest ter njihove zaščite, zaščite okolja in varnosti prometa.

Obnovitvena dela iz prejšnjega odstavka se štejejo za vzdrževalna dela v javno korist v skladu s predpisi o graditvi objektov.

Vrsta in obseg projektne in tehnične dokumentacije za obnovitvena dela iz prvega odstavka tega člena se v odvisnosti od njihove vrste, obsega in zahtevnosti določijo s projektno nalogo, če s predpisi o javnih cestah in o graditvi objektov ni drugače določeno.

Pregled in prevzem izvedenih obnovitvenih del v javno korist opravi komisija, ki jo imenuje minister, pristojen za promet. V komisijo se imenujejo strokovnjaki s področja tehničnih in drugih posebnosti teh del.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se za tista obnovitvena dela v javno korist, s katerimi se zagotavljajo objekti in naprave za opravljanje dejavnosti v zvezi z obratovanjem avtocest ali so posebej pomembni za zagotavljanje varnosti prometa na njih, izvede tehnični pregled na pisni predlog družbe in pridobi uporabno dovoljenje v skladu s predpisi o graditvi objektov.

Upravljanje in vzdrževanje avtocest

3.č člen

Družba upravlja in vzdržuje avtoceste, ki jih zgradi v svojem imenu in za račun države.

Družba upravlja in vzdržuje tudi avtoceste iz 10. člena tega zakona in druge avtoceste, za katere je tako določeno s koncesijsko pogodbo iz 3.d člena tega zakona.

Naloge upravljanja in vzdrževanja avtocest obsegajo:

- izvajanje rednega vzdrževanja avtocest in objektov na njih;
- oddajanje površin zunaj vozišča avtocest in na površinah ob njih za opravljanje spremljajočih dejavnosti;
- dovoljevanje ustanavljanja služnosti za napeljevanje vodovoda in kanalizacije, električnih, telefonskih in telegrafskih napeljav, plinovodov ter podobnih objektov in naprav javnega pomena.

Skladno z določbami Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 29/97, 18/02, 50/02-odl.čba US in 110/02-ZGO-1; v nadaljnjem besedilu: ZJC) in na njegovi podlagi izdanih predpisov družba kot javno pooblastilo opravlja glede avtocest tudi naslednje naloge upravljanja:

- nadzira stanje cest (tretja alineja prvega odstavka 19. člena ZJC);
 - nadzira prometno ureditev na cestah (četrti alineja prvega odstavka 19. člena ZJC);
 - zagotavlja štetje prometa na cestah (deveta alineja prvega odstavka 19. člena ZJC);
 - organizira obveščanje javnosti o stanju cest in prometa na njih (deseta alineja prvega odstavka 19. člena ZJC);
 - prepove ali omeji promet na cesti (46. člen ZJC);
 - izdaja soglasja za gradnjo in rekonstrukcijo gradbenih objektov ter postavljanje drugih objektov in naprav v varovalnem pasu ceste (47. člen ZJC);
 - izdaja soglasja za napeljevanje podzemnih in nadzemnih vodov in naprav v območju ceste in njenega varovalnega pasu (48. člen ZJC);
 - izdaja dovoljenja za prekopavanje, podkopavanje in druga dela na cestah (49. člen ZJC);
 - izdaja soglasja za podiranje dreves, spravilo lesa, izkope, vrtanja in opravljanje drugih del na zemljiščih ali na objektih vzdolž avtoceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet, poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja (50. člen ZJC);
 - izdaja dovoljenja za izredni prevoz po cesti (51. člen ZJC);
 - izdaja soglasja za spremembo objektov in naprav za opravljanje spremljajočih dejavnosti ali za spremembo teh dejavnosti ob cesti (53. člen ZJC);
 - izdaja soglasja za graditev žičniških naprav nad cestami (58. člen ZJC);
 - izdaja soglasja za odpiranje kamnolomov, peskokopov in glinokopov v določeni oddaljenosti od ceste (59. člen ZJC);
 - izdaja soglasja za opravljanje del zunaj varovalnega pasu ceste, ki bi lahko vplivala na stabilnost cestnega telesa (60. člen ZJC);
 - izdaja dovoljenja za delno ali popolno zaporo ceste (65. člen ZJC);
 - izdaja dovoljenja za postavitev turistične in druge obvestilne signalizacije ob cesti (67. člen ZJC);
 - izdaja soglasja za postavitev tabel, napisov in drugih objektov ali naprav za slikovno ali zvočno obveščanje ali oglaševanje znotraj varovalnega pasu ceste (68. člen ZJC).
- Pri izvajanju nalog iz tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka sodeluje družba z Direkcijo Republike Slovenije za ceste na način, kot ga predpiše minister, pristojen za promet.

Naloge iz desete alineje četrtega odstavka tega člena opravlja družba le, kolikor poteka izredni prevoz izključno po avtocesti. Če poteka prevoz deloma po drugi javni ce-

sti, izda dovoljenje za izredni prevoz Direkcija Republike Slovenije za ceste, ki v roku 15 dni od vložitve zahteve o tem obvesti družbo ter ji v roku 8 dni od plačila povračila za izredni prevoz izplača sorazmerni delež povračila za prevoz po avtocesti.

Naloge iz tretjega odstavka tega člena opravlja družba v svojem imenu in za svoj račun.

3.d člen

Medsebojna razmerja med Republiko Slovenijo in družbo glede opravljanja nalog upravljanja in vzdrževanja avtocest se podrobneje uredijo s koncesijsko pogodbo o upravljanju in vzdrževanju avtocest skladno z zakonom, ki ureja koncesijo gospodarske javne službe.

V koncesijski pogodbi iz prejšnjega odstavka se uredi zlasti:

- višina koncesijske dajatve, ki se določi v odvisnosti od števila kilometrov avtocest v upravljanju družbe, deleža cestninskih cest, števila vozil (prometa) na avtocestah in višine cestnine po kilometru avtoceste;

- način upravljanja in vzdrževanja avtocest;

- oblika in način nadzora koncedenta glede izvajanja nalog iz prejšnjega člena, kvalitete njihovega izvajanja ter možne posledice v primeru ugotovljenih kršitev;

- roki vknjižbe prepovedi razpolaganja v zemljiško knjigo za objekte iz petega odstavka 4. člena tega zakona, njihovo vzdrževanje v času trajanja koncesijske pogodbe ter način in roki prenosa lastninske pravice in posesti na Republiko Slovenijo po prenehanju koncesijske pogodbe.

Sestavni del koncesijske pogodbe je tudi seznam vseh odsekov avtocest, ki jih po tej pogodbi upravlja družba.

Pogodba iz prvega odstavka tega člena se sklene za obdobje iz drugega odstavka 3.b člena tega zakona, vendar najmanj za obdobje 20 let, z možnostjo podaljšanja pogodbe za polovico časa njenega trajanja.

Koncesijska pogodba iz prvega odstavka tega člena se razveže, če:

- koncesionar ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti;
- ne poravnava ali ne poravnava pravočasno koncesijskih dajatev;

- ne zagotavlja nemotenega in varnega odvijanja prometa v skladu s predpisi o javnih cestah in o varnosti prometa na njih;

- se pogodbeni stranki o razvezi pogodbe sporazumejeta.

KAPITAL DRUŽBE

4. člen

Osnovni kapital družbe ob ustanovitvi znaša 51 mio tolarjev in ga Republika Slovenija zagotovi iz sredstev, zbranih z Zakonom o zagotovitvi namenskih sredstev za gradnjo avtocestnega omrežja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 46/93).

Na podlagi predhodnega soglasja Državnega zbora Republike Slovenije lahko postanejo delničarji družbe tudi druge osebe z vplačilom vložkov za izdane delnice pri povečanju osnovnega kapitala družbe, pri čemer delež glasov, ki jih ima Republika Slovenija v skupščini družbe, ne sme pasti pod 51%.

Pravni posel pridobitve delnic v nasprotju s prejšnjim odstavkom je ničen. Prav tako je nično določilo statuta družbe, ki bi v nasprotju s prejšnjim odstavkom omejilo glasovalno pravico iz delnic, katerih imetnik je Republika Slovenija.

Ne glede na določbe zakona, ki ureja javne ceste, zagotovi Republika Slovenija dodatno stvarno premoženje tako, da prenese družbi v last premoženje, ki ga imata družba in Podjetje za vzdrževanje avtocest, d.o.o. v posesti na podlagi upravljanja. Na tej podlagi se poveča lastni kapital družbe in vrednost delnic.

Stvarno premoženje iz prejšnjega odstavka predstavljajo:

- objekti, oprema in naprave, potrebni za opravljanje dejavnosti vzdrževanja avtocest;

- oprema in naprave, potrebne za opravljanje dejavnosti pobiranja cestnine;

- turistična in druga obvestilna signalizacija, oprema in naprave, potrebne za delovanje sistema ABC in cestninskega sistema, vodenja in upravljanja s prometom ter informacijskega sistema in sistema za obveščanje.

Prenos stvarnega premoženja iz prejšnjega odstavka se opravi na podlagi sklepa vlade, s katerim se opredeli posamezni premoženjski predmet in njegova knjigovodska vrednost, ki je podlaga za vknjižbe pri družbi. Družba izkaže zneske kot kapitalske rezerve v skladu s 4. točko prvega odstavka 60. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/98, 6/99, 54/99, 31/2000, 36/2000, 45/01, 59/01 in 93/02-odločba US; v nadaljnjem besedilu: ZGD).

Družba lahko rezerve iz prejšnjega odstavka uporabi kot vir za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe v skladu z ZGD.

Po prenehanju koncesijske pogodbe, sklenjene na podlagi tega zakona, prenese družba objekte iz prve alineje petega odstavka tega člena neodplačno na Republiko Slovenijo v stanju, ki omogoča njihovo takojšnjo uporabo za namen iz petega odstavka tega člena. Razpolaganje z objekti iz prve alineje petega odstavka tega člena je v času trajanja koncesijske pogodbe prepovedano. Pravni posel, sklenjen v nasprotju s tem odstavkom, je ničen.

POSLOVANJE DRUŽBE

Financiranje obveznosti v zvezi z izgradnjo in obnavljanjem avtocest ter odplačevanjem posojil, najetih v ta namen

5. člen

Viri sredstev za izvajanje nalog iz 3. člena tega zakona in za plačilo obveznosti iz posojil, najetih v ta namen, so:

- sredstva zbrana na podlagi posebnega zakona, s katerim se zagotavljajo namenska sredstva za gradnjo avtocestnega omrežja v Republiki Sloveniji;

- druga namenska sredstva;

- najeta posojila in refinanciranje posojil;

- sredstva zbrana z izdajanjem dolžniških vrednostnih papirjev;

- druga sredstva iz proračuna Republike Slovenije;

- prihodki od upravljanja in razpolaganja z nepremičninami iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona;

- sredstva koncesijske dajatve, ki se zagotovijo iz dela cestnin in drugih prihodkov družbe;

- drugi viri.

Sredstva iz refinanciranja posojil in sredstva iz koncesijske dajatve v posameznem letu ne smejo biti nižja od v tem letu zapadlih obveznosti iz najetih posojil.

6. člen

Družba mora sredstva iz prejšnjega člena voditi na posebnem računu, ločeno od ostalih sredstev, s katerimi posluje.

Družba mora likvidnostne presežke sredstev iz prejšnjega člena vlagati v državne vrednostne papirje ali v lastne vrednostne papirje, v dolžniške vrednostne papirje ali depozite prvovrstnih bank s sedežem v Republiki Sloveniji.

6.a člen

Za najetje srednjeročnih in dolgoročnih posojil ter za izdajo dolžniških vrednostnih papirjev za financiranje obveznosti iz prvega in drugega odstavka 3. člena tega zakona

mora družba pridobiti predhodno soglasje Državnega zbora Republike Slovenije s posebnim zakonom.

Državno poroštvo za srednjeročno in dolgoročno posojilo oziroma izdajo dolžniških vrednostnih papirjev družbe iz prejšnjega odstavka ter za refinanciranje že najetih posojil da Republika Slovenija na podlagi posebnega zakona.

Družbi ni potrebno pridobiti dovoljenja Agencije za trg vrednostnih papirjev za izdajo dolžniških vrednostnih papirjev, s katerimi se financirajo obveznosti iz 5. člena tega zakona.

Prihodki družbe za upravljanje in vzdrževanje avtocest

6.b člen

Cestnina za uporabo avtocest, povračila za izredne prevoze po avtocestah ter povračila za čezmerno uporabo avtocest so prihodek družbe v zvezi z upravljanjem in vzdrževanjem avtocest.

Ne glede na določbo drugega odstavka 11. člena ZJC določi višino, način plačevanja, vključno s tehnologijo cestnjenja, način evidentiranja plačil, oprostitve plačevanja, nadzor nad vplačevanjem in posledice neplačevanja cestnine družba s soglasjem vlade.

Presežek prihodkov na podlagi vplačil cestnine in drugih prihodkov družbe nad odhodki za upravljanje in vzdrževanje avtocest ob upoštevanju normalnega donosa sredstev, vloženih v kapital družbe, je koncesijska dajatev, ki jo družba plačuje za pridobljeno pravico upravljanja avtocest.

Ne glede na določbe ZJC lahko družba odda prometne površine zunaj vozišča avtocest in površine ob njih, ki so določene za opravljanje spremljajočih dejavnosti, v zakup, zakupnina pa predstavlja prihodek družbe.

6.c člen

Poleg prihodkov iz prejšnjega člena zagotavlja družba prihodke za upravljanje in vzdrževanje avtocest iz 3. člena tega zakona in drugih javnih cest v okviru svojega poslovanja, in sicer zlasti iz:

- nadomestila države ali lokalne skupnosti za stroške upravljanja in vzdrževanja necestninskih avtocest in drugih državnih cest ter lokalnih cest v upravljanju in vzdrževanju družbe;
- prihodkov od plačila služnosti za napeljevanje objektov in naprav javnega pomena na avtocesti;
- dobička iz 6. člena tega zakona;
- drugih virov v okviru poslovanja družbe.

6.č člen

Po predhodnem soglasju vlade lahko družba sama ali v okviru gospodarske družbe, ki jo je ustanovila s soglasjem vlade in ima v njej večinski kapitalski ali upravljalški delež, opravlja gospodarsko dejavnost, ki je v zvezi z avtocestami, kot je opravljanje spremljajočih dejavnosti ob avtocesti ali opravljanje telekomunikacijskih storitev z uporabo telekomunikacijskih objektov in naprav na avtocesti. Družba je dolžna dobiček iz te dejavnosti nameniti za financiranje upravljanja in vzdrževanja avtocest.

Z uporabo telekomunikacijskih objektov in naprav za dejavnosti iz prejšnjega odstavka se ne sme ogroziti varno in nemoteno odvijanje prometa.

Vodenje računov

7. člen

Družba mora voditi poslovne knjige in izdelati računovodske izkaze z letnim poročilom v skladu z določili ZGD in slovenskimi računovodskimi standardi tako, kot velja za velike gospodarske družbe po ZGD.

Sredstva v upravljanju in vire sredstev v upravljanju vodi družba ločeno od sredstev in virov sredstev družbe.

NADZORNI SVET

8. člen

Nadzorni svet družbe ima šest članov, ki jih imenuje skupščina družbe, od katerih predlaga dva člana Ministrstvo za finance, dva člana pa Ministrstvo za promet.

Zakon o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji – ZDARS (Uradni list RS, št. 57/93) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

9. člen

Družbo ustanovi Republika Slovenija tako, da Vlada Republike Slovenije na svoji seji kot ustanovni skupščini družbe sprejme statut družbe. Upravo družbe imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije.

10. člen

Obstoječe odseke avtocest v revalorizirani vrednosti prenese Republika Slovenija v upravljanje tej družbi s pogodbo.

11. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji – ZDARS-A (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

14. člen

Javnemu podjetju Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. se po uveljavitvi tega zakona pripoji javno podjetje Podjetje za vzdrževanje avtocest, d.o.o.

Pripojitve se izvede v skladu z določili zakona, ki ureja gospodarske družbe, pri čemer mora biti pogodba o pripojitvi sklenjena z ustreznim soglasjem vlade kot zastopnikom ustanovitelja ter sprejet usklajen statut družbe najkasneje do 31. decembra 2003.

Javnemu podjetju Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. preneha status javnega podjetja s 1. januarjem 2004.

15. člen

S pogodbo o pripojitvi iz 14. člena tega zakona prevzame družba v upravljanje in vzdrževanje premoženje, s katerim je do tedaj upravljalo Podjetje za vzdrževanje avtocest, d.o.o.

Novo zgrajene avtoceste, na katere se nanaša ta zakon, prevzame družba v upravljanje z dnem, ko so dane v promet. Za novo zgrajene avtoceste veljajo določbe 6. člena tega zakona glede stvarnega premoženja.

16. člen

Do začetka veljavnosti posebne pogodbe o gradnji avtocest in koncesijske pogodbe o upravljanju in vzdrževanju avtocest iz 5. člena tega zakona, se za delo družbe v zvezi z avtocestami smiselno uporabljajo določbe Zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 57/93).

Z dnem uveljavitve tega zakona se za družbo prenehajo uporabljati določbe ZJC, ki urejajo graditev, vzdrževanje in varstvo javnih cest, v obsegu v katerem posamezna vprašanja ta zakon ureja drugače.

17. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

868. Zakon o zaščiti živali (ZZZiv-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o zaščiti živali, ki obsega:

– Zakon o zaščiti živali – ZZZiv (Uradni list RS, št. 98/99 z dne 3. 12. 1999) in

– Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o zaščiti živali – ZZZiv-A (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003).

Št. 510-05/91-1/41

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1100-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON O ZAŠČITI ŽIVALI uradno prečiščeno besedilo (ZZZiv-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon določa odgovornost ljudi za zaščito živali, to je zaščito njihovega življenja, zdravja in dobrega počutja; določa pravila za dobro ravnanje z živalmi; določa, kaj se šteje za mučenje živali in katera ravnanja oziroma posegi na živalih so prepovedani; določa pogoje, ki jih je treba za zaščito živali zagotoviti pri reji živali, prevozu, izvajanju določenih posegov in poskusov na živalih, zakolu in usmrtni živali; ureja postopek, pravice in obveznosti v primerih, ko gre za zapuščene živali; določa pogoje za društva, ki na področju zaščite živali delujejo v javnem interesu; določa nagrade in priznanja na področju zaščite živali; ureja nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona ter kazenske sankcije za kršitelje določb tega zakona.

Ta zakon velja za vse živali, ki imajo razvita čutila za sprejem zunanjih dražljajev in razvit živčni sistem, da boleče zunanje vplive čutijo.

Ta zakon se dosledno izvaja pri vretenčarjih, pri drugih živalih pa glede na stopnjo njihove občutljivosti v skladu z ustaljenimi izkušnjami ter znanstvenimi spoznanji.

2. člen

Zaščita živali po tem zakonu je dolžnost vseh pravnih in fizičnih oseb, ki so v kakršnemkoli odnosu do živali, zlasti pa skrbnikov živali; lokalnih skupnosti in države; veterinarskih, živinorejskih, znanstveno-raziskovalnih in pedagoških zavodov; lovskih, kinoloških in drugih organizacij, ki združujejo rejce živali; društev proti mučenju živali in drugih društev, ki

so se ustanovila za uveljavljanje in izvajanje deklaracije o pravicah in zaščiti živali.

3. člen

Nihče ne sme brez utemeljenega razloga povzročiti živali trpljenja, bolezni ali smrti.

4. člen

Mučenje živali je:

- vsako ravnanje ali opustitev ravnanja, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo ali dalj časa traja-joče ali ponavljajoče trpljenje, ali škodi njenemu zdravju;
- nepotrebna ali neprimerna usmrtnost živali.

5. člen

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. Skrbnik živali je oseba, ki ima žival v lasti ali oskrbi in odgovarja za ustrezno rejo, ravnanje, oskrbo in prevoz živali ter imetnik objektov za rejo, trženje, prevoz, zakol, nego in prireditve z živalmi. Skrbnik živali odgovarja tudi za delo in ravnanje oskrbovalcev svojih živali ali živali, ki jih ima v oskrbi.

2. Rejne živali so kopitarji, parkljarji, perutnina, kunci in kožuharji, ki se vzrejajo ali redijo za proizvodnjo hrane, volne, kože, krzna ali za druge gospodarske namene.

3. Poskusne živali po tem zakonu pomenijo vsakega živega vretenčarja, razen človeka, tudi prostoživeče larvalne oblike brez fetalnih in embrionalnih oblik.

4. Hišne živali so psi, domače mačke, sobne ptice, mali glodalci, terarijske, akvarijske in druge živali, ki se vzrejajo ali redijo za družbo, varstvo ali pomoč človeku.

5. Prostoživeče živali so živali, ki niso nastale z umetnim izborom ali biotehnoškim poseganjem v dedne zasnove in lahko živijo prosto v naravi neodvisno od človeka.

6. Nevarne živali so živali, ki ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka.

7. Etološki normativi so dopuščeni sistemi reje, ki upoštevajo posebne potrebe posamezne vrste živali in omogočajo dobro počutje živali.

8. Motnja v obnašanju je oblika v obnašanju, ki glede na pogostnost ali potek odstopa od obnašanja pripadnikov iste vrste živali v pogojih, ki jim dovoljujejo v celoti razviti vrsti značilno obnašanje.

9. Tehnopatije so poškodbe ali bolezenske spremembe, ki nastanejo neposredno ali posredno zaradi neustreznega bivališča, opreme ali sistema reje.

10. Za trpljenje pri živalih se štejejo bolečine, strah, poškodbe, pa tudi povzročanje pohabljenja, degeneracije, hiranja ali obolevanja ter prekomernega in nepotrebne- ga vznemirjanja, ki jih povzroči človek.

11. Poskusi na živalih so posegi na živih živali v znanstveno-raziskovalne ali izobraževalne namene, s katerimi se živalim lahko povzroči trpljenje, trajne poškodbe ali smrt.

12. Prevoz živali je vsako nakladanje in odprava živali s prevoznim sredstvom ter razkladanje živali. Ta izraz ne velja za prevoz posameznih živali, ki jih spremlja spremljevalec, in za prevoz hišnih živali, ki jih spremljajo skrbniki oziroma spremljevalci.

13. Prevozna sredstva so cestna in železniška vozila, plovila in zrakoplovi, ki so uporabljena za nakladanje, prevoz in razkladanje živali, ter kletke, zabojniki in podobno za prevoz živali s cestnimi, železniškimi, zračnimi in vodnimi prevoznimi sredstvi.

14. Spremljevalec živali je oseba, ki spremlja prevoz živali, in med prevozom živali nadzira, hrani in napaja ter, če je treba, pomolze in pomaga pri porodu.

15. Zakol živali je način usmrtnitve živali za prehrano ljudi. Obredni zakol živali je zakol živali z religioznim ceremonialom, ki ga opravi pooblaščen oseba verske skupnosti.

16. Omamljanje živali je kakršenkoli dovoljeni postopek, ki povzroči stanje neobčutljivosti, ki traja, dokler žival ni mrtva, in se ji na ta način prihrani trpljenje, ki se mu je mogoče izogniti.

17. Usmrnitev živali je postopek odvzema življenja živali. Dopustna usmrnitev je postopek, pri katerem se uporablja anestezija z uporabo sredstev, ki povzročijo nebolečo izgubo zavesti in posledično smrt, ali z metodo, ki povzroči hitro nezavest in posledično smrt brez trpljenja.

18. Zapuščene živali so najdene, oddane ali odvzete hišne živali.

19. Zavetišče je objekt, v katerem se poskrbi za pomoč, oskrbo in namestitev zapuščenih živali.

20. Veterinarske organizacije so organizacije, določene s predpisi o veterinarstvu.

21. Nezdružljive živali pri nastanitvi so tiste živali, ki si lahko medsebojno povzročijo nezaželeno brejost, poškodbe ali smrt.

6. člen

V postopku za pridobitev predpisanega dovoljenja za opravljanje dejavnosti reje, prevoza in trgovanja z živalmi ter dejavnosti organizacije razstav, tekmovanj in drugih prireditev, kjer nastopajo živali, sodeluje tudi upravni organ, pristojen za veterinarstvo, za opravljanje dejavnosti reje rejnih živali tudi ministrstvo, pristojno za živinorejo, za rejo prostoživečih živali pa tudi ministrstvo, pristojno za varstvo narave, ki preverjajo, ali so ureditev bivališča, izbrana oprema, tehnologija in zaposleno osebje v skladu s predpisanimi pogoji.

Za opravljanje dejavnosti iz prejšnjega odstavka tega člena se ne šteje:

- ljubiteljska reja sobnih ptic, akvarijskih rib, okrasne perutnine in malih glodalcev;
- oskrba posameznih nemočnih ali poškodovanih živali do usposobitve za vrnitev v njihovo naravno okolje;
- ljubiteljska reja ali posedovanje posameznih vrst hišnih živali do pet živali; ne glede na to določbo je dovoljenje potrebno za rejo primatov, zveri, drugih prostoživečih oziroma nevarnih živali ter živali, ki izločajo strupe;
- če tako določa drug predpis.

Z opravljanjem dejavnosti iz prvega odstavka tega člena se sme začeti šele po izdaji dovoljenja za opravljanje dejavnosti.

II. ZAŠČITA ŽIVALI

1. Reja živali

7. člen

Skrbnik živali mora živali zagotoviti:

– bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;

– svobodo gibanja, primerno živali glede na njeno vrsto, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve, ki preprečuje nepotrebno trpljenje;

– dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;

– svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi pogojem;

– ločeno nastanitev nezdružljivih živali.

Skrbnik živali mora preprečevati napake v reji, ki povzročajo tehnopatije in motnje v obnašanju.

Če je opustitev iz prvega in drugega odstavka tega člena storjena naklepno in nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.

8. člen

Bolne, poškodovane in onemogle živali morajo biti takoj ustrezno oskrbljene.

Zagotovljena mora biti ustrezna ločena namestitev bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali.

Vse rejne in hišne živali morajo biti vsaj enkrat dnevno pod rednim nadzorstvom oskrbovalcev.

9. člen

Skrbnik živali mora poskrbeti, da je tehnična oprema v rejah vsaj enkrat dnevno pregledana in da so morebitne okvare odpravljene v najkrajšem času. Če to ni možno, je treba z uporabo nadomestnih metod krmljenja in napajanja ter vzdrževanja higiene zavarovati zdravje in dobro počutje živali.

Če se uporablja umetno prezračevanje bivališča živali, mora biti zagotovljen rezervni sistem, ki zadošča za ohranitev zdravja in dobrega počutja živali do odprave napake na osnovnem sistemu, in alarmni sistem, ki opozarja skrbnika na okvaro v prezračevalnem sistemu. Alarmni sistem mora biti redno vzdrževan in preizkušan na predpisan način.

10. člen

Prepovedano je prodajati ali podarjati hišne živali osebam, mlajšim od 16 let, brez privolitve njihovih staršev ali skrbnikov.

11. člen

Skrbnik hišnih živali mora z zagotovitvijo osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali.

Skrbnik živali mora z ustrezno vzgojo in šolanjem oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici.

12. člen

Skrbniki živali in prevozniki živali morajo zagotoviti fizično varstvo nevarnih živali.

Veterinarska organizacija mora voditi register psov, ki so povzročili resne poškodbe človeku oziroma živali in so pogosto kazali napadalno vedenje (v nadaljnjem besedilu: nevaren pes).

Vzreja, vzgoja, šolanje in vodenje nevarnih psov mora biti v skladu s predpisanimi pogoji.

Nevarnega psa ni dovoljeno zaupati v vodenje osebam, ki nimajo ustreznega kinološkega znanja, in osebam, ki so mlajše od 16 let.

13. člen

Psi-vodiči slepih in psi-pomočniki invalidov imajo skupaj s svojim skrbnikom vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza.

Psom iz prejšnjega odstavka ni treba imeti nagobčnika na javnih mestih in v sredstvih javnega prevoza.

14. člen

Skrbniki živali lahko oddajo živali v hotel, kjer se te živali nastanijo in oskrbujejo na stroške skrbnika živali.

Imetnik hotela za živali je lahko vsaka pravna ali fizična oseba, če za to izpolnjuje predpisane pogoje.

Izpolnjevanje predpisanih pogojev za začetek delovanja hotela ugotavlja upravni organ, pristojen za veterinarstvo v upravnem postopku.

Imetnik hotela prevzema obveznosti skrbnika za čas nastanitve in oskrbe živali iz prvega odstavka tega člena.

15. člen

Prepovedana ravnanja so:

- zbadanje živali, stiskanje, natezanje ali zvijanje delov telesa živali, obešanje, če ne gre za strokovne posege, udarjanje, potapljanje ali drugačno dušenje živali, metanje, suvanje ali namerno povoženje živali ter spolna zloraba živali;

- izpostavljanje živali ognju, vročim, jedkim ali strupenim sredstvom ter drugim fizikalnim ali kemičnim učinkom v nasprotju z določbami tega zakona;

- prisilno hranjenje, če to ni v zdravstvene ali v znanstveno-raziskovalne namene, puljenje perja živi perjadi, trganje rib s trnkov in druga podobna dejanja v nasprotju z določbami tega zakona;

- streljanje živali ne glede na vrsto orožja oziroma strelne naprave, razen če gre za uplen v skladu s predpisi o lovstvu ali za omamo ali anestezijo nevarnih in drugih živali, povezanih z varstvom in zaščito ljudi in živali;

- obmetavanje s petardami ali drugimi pirotehničnimi sredstvi, obmetavanje s kamenjem ali drugimi predmeti, nastavljanje pasti, razen tistih, ki živali usmrtijo v trenutku in so namenjene za usmrteitev gospodarsko škodljivih glodalcev, zank in limanic razen uporabe lovilnih naprav, ki živali ne poškodujejo;

- organiziranje borb živali, uporaba živali za borbe, spodbujanje ter šolanje živali za borbo z drugo živaljo;

- uporaba živih živali za hrano, vabo, lovno preizkušnjo ali jamarjenje; izjemoma je dopustna uporaba živih živali za hrano, če so pogoji približani pogojem v naravi;

- preobremenjevanje živali, uporaba plemensko nezrelih živalih (premladih ali spolno nezrelih živali), onemogočanje potrebnega počitka, uporaba bolne, ranjene, poškodovane ali ustraševane živali oziroma njeno fizično izkoriščanje, preobremenjevanje s tekom ob prometnem sredstvu ter vzpodbujanje živali s poživili (doping);

- vzreja, vzgoja in šolanje na način in s pripomočki, ki živali povzročajo bolečine ali kako drugače škodijo njenemu zdravju;

- preganjanje v naravnem ali urbanem okolju živečih živali in preganjanje s pogonom, strašenjem ali z nepotrebnim pregonom iz njihovih zavetišč ali gnezdišč; to ne velja za lovski pogon, brakado ali pritisk, če se izvede v skladu s predpisi o lovstvu, ter za izvajanje veterinarskih ukrepov;

- lov na divjad v času lovopusta, lov na vodeče samice v času poganja in dojenja mladičev ter neupravičena opustitev zasledovanja obstreljene divjadi;

- namerna trajna ali začasna zapustitev živali;

- krmljenje živali s snovjo, ki ji povzroča, trpljenje, poškodbe ali smrt;

- izpustitev prostoživeče živali, ki je bila vzrejena s pomočjo človeka, v naravo, če ni pripravljena za preživetje v naravnem okolju;

- lov divjadi z namenom gojenja v nasprotju s predpisi o lovstvu in ribištvu;

- zadrževanje prostoživečih živali v neregistriranih živalskih vrtovih;

- reja vretenčarjev, ki kažejo sami ali njihovi potomci dedne napake, ki povzročajo trpljenje živali; ta prepoved ne velja za rejo mutantov poskusnih živali, ki so potrebni za izvedbo določenih poskusov na živalih, če je takšna reja registrirana, ima odgovornega vodjo poskusa, je pod nadzorom in ima dovoljenje upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, v skladu s tem zakonom.

Če je ravnanje iz prvega odstavka tega člena storjeno naklepno in zaradi tega nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.

2. Prevoz živali

16. člen

Živali se morajo natovarjati, prevažati, pretovarjati in raztovarjati tako, da se pred, med in po prevozu preprečuje trpljenje in pogin živali.

Postaje, pristanišča, javna letališča in mejni prehodi morajo izpolnjevati predpisane pogoje za nakladanje, razkladanje in prekladanje pošiljk živali.

Nakladanje, prekladanje in razkladanje ter prevoz živali, postopek z živalmi v notranjem prometu, pri uvozu, izvozu in tranzitu živali, pred, med in po prevozu, morajo potekati po predpisanih pogojih.

Prevozno sredstvo, s katerim se prevažajo živali, mora biti označeno s predpisanim znakom, ki kaže, da so prisotne žive živali. Kletke, zabojniki ipd., v katerih se prevažajo živali, morajo biti označeni z znakom, ki kaže, da so prisotne žive živali, in znakom, ki kaže na položaj živali. Na prevoznem sredstvu za prevoz zveri, nevarnih in prostoživečih živali mora biti opozorilo, da so v njem nahajajo takšne živali.

Mednarodni prevoz živali, namenjenih za zakol, je prepovedan, če ni zagotovljeno predpisano napajanje in krmljenje živali med prevozom.

17. člen

Prepovedan je neustrezen prevoz živali, in sicer:

- prevoz živali, ki niso sposobne za prevoz (živali v predpisanem obdobju pred ali po porodu, bolne ali poškodovane živali ter novorojene živali, pri katerih popkovina ni povsem zaceljena); ta določba ne velja za bolne ali poškodovane živali in za živali, ki se prevažajo z namenom zdravljenja, če je prevoz odobril pristojni veterinarski delavec, ali zaradi znanstvenih raziskav, če je prevoz odobril pristojni veterinarski delavec ali strokovnjak za zaščito živali iz prvega odstavka 23. člena tega zakona;

- prevoz živali v nepokritih kamionih, v nepokritem delu plovila ali zrakoplova, če živali niso zavarovane pred vremenskimi nevšečnostmi in razlikami v klimatskih pogojih;

- prevoz živali poleti oziroma v toplih mesecih, v zaprtih prevoznih sredstvih, zabojnikih, kletkah ipd., če v času prevoza ni zagotovljeno ustrezno prezračevanje;

- prevoz živali, ki so občutljive na temperaturne spremembe, če med prevozom ni zagotovljena ustrezna temperatura;

- prevoz živali, ki so naložene tako, da ni zagotovljena minimalna predpisana površina, višina in možnost napajanja in krmljenja živali, če se prevažajo na večje razdalje;

- če je namestitvev živali v prevoznem sredstvu taka, da so možne poškodbe ali izpadanje živali iz prevoznega sredstva;

- če živali v predpisanih primerih ne spremlja spremljevalec;

- če med prevozom nista zagotovljena ustrezno napajanje in hranjenje v intervalih na predpisan način ali, če nista zagotovljeni prva pomoč in veterinarska oskrba bolnih in poškodovanih živali;

- prevoz vodnih živali, če ni zagotovljena zadostna količina vode z ustrezno temperaturo in kisikom;

- prevoz panjev s čebeljimi družinami, če ni zagotovljeno ustrezno zračenje;

- če se skupno z živalmi prevažajo blago, ki je škodljivo za zdravje živali;

- pošiljanje živali po poštnem povzetju; ta določba ne velja za čebele.

Če je ravnanje iz prvega odstavka tega člena storjeno naklepno in nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.

3. Bolne in poškodovane živali ter izvajanje posegov na živalih

18. člen

Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, veterinarsko pomoč pri porodih, kadar je potrebna, in ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.

19. člen

Pri bolečih posegih na vretenčarjih je obvezna anestezija. V primerih ko z lokalno anestezijo živali ni mogoče zanesljivo preprečiti bolečine, je obvezna splošna anestezija živali.

Anestezija ni potrebna, če je tako predpisano ali če po veterinarski presoji v posameznih primerih ni izvedljiva ali potrebna. Praviloma anestezija živali ni potrebna, če ni potrebna pri podobnih posegih na človeku.

Izvajanje bolečih posegov na živalih brez anestezije v nasprotju s tem zakonom, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.

20. člen

Prepovedano je in se šteje za mučenje živali popolno ali delno amputiranje telesnih delov in popolni ali delni odvzem ali uničenje organov ali tkiv vretenčarjev, ki je storjeno naklepno, razen če je:

- poseg po veterinarski presoji potreben za ugotavljanje bolezni in za rešitev ali ozdravljenje živali;
 - poseg v znanstveno-raziskovalne namene v skladu s predpisi;
 - sterilizacija oziroma kastracija potrebna za zmanjšanje razmnoževanja živali;
 - popoln ali delni odvzem organov ali tkiv potreben za transplantacijo, za vzgajanje celičnih ali tkivnih kultur ali pregled izoliranih organov, tkiv ali celic;
 - poseg pri rejni živali potreben, da se v reji preprečijo večje poškodbe ali obolenja.
- Prepovedani so naslednji posegi:
- odstranjevanje krempeljv mačkam, odstranjevanje glasilk živalim in boleče podkovanje kopitarjev;
 - krajšanje kljunov perutnini, razen če so opravljeni z namenom, da se preprečijo večje poškodbe in obolenja v rejah;
 - amputacije ali kastracije z elastičnim obročkom;
 - krajšanje uhljev živalim, razen v primeru, če je poseg v korist živali;
 - krajšanje repov psom, razen mladičem pasemskih psom, ki niso starejši od 5 dni, pri katerih se rep krajša v skladu s pasemskimi in kinološkimi standardi, ter psom, če je poseg v korist živali; navedene posege lahko opravi le veterinar.

4. Poskusi na živalih

21. člen

Poskuse na živalih smejo izvajati le organizacije, ki so registrirane za izvajanje poskusov na živalih in imajo dovoljenje upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo.

Poskuse na vretenčarjih se sme izvajati samo, če se pričakuje, da bo trpljenje živali etično sprejemljivo v primerjavi s pričakovanim dosežkom. Poskusi na vretenčarjih se smejo izvajati dalj časa samo, če se pričakuje, da bodo rezultati izjemnega pomena za človeka ali živali ali za rešitev znanstvenih problemov.

Dovoljenje za poskuse se izda samo, če je poskus nujno potreben, in če:

- je poskus nujen v medicinske, veterinarsko-medicinske ali nasploh v znanstveno-raziskovalne namene in se pričakuje, da bodo rezultati prinesli pomembna nova spoznanja, oziroma je trpljenje živali etično sprejemljivo v primerjavi s pričakovanim dosežkom;

- gre za temeljne raziskave;
- se ciljev poskusov ne da doseči z drugimi metodami in postopki;

– se poskus izvede z najmanjšim možnim številom živali z najnižjo nevrofiziološko občutljivostjo in metodo, ki povzroča najmanj trpljenja, bolečin in trajnih poškodb;

– se žival pred pričetkom poskusa anestezira, razen če je bolečina, ki bo povzročena s poskusom, manjša od bolečine, povzročene z anestezijo, ali če bi bila anestezija v nasprotju z namenom poskusa;

– se bo žival po končanem poskusu ustrezno zdravila ali usmrtila, če trpljenja ni mogoče preprečiti;

– osebe za vodenje in izvajanje poskusa ter za nego in oskrbo živali, prostori za bivanje oziroma gojitev in oskrbovanje živali ter naprave in priprave izpolnjujejo predpisane pogoje;

– so živali, za katere je tako predpisano, iz organizirane in registrirane reje za rejo poskusnih živali; upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko v izjemnih primerih, ko je poskus nujen za ohranitev živalske vrste, žival pa edina primerna za poskus ali je ni mogoče vzrediti, izda dovoljenje za poskuse tudi, če žival ne prihaja iz organizirane in registrirane reje.

Dovoljenje se ne sme izdati za poskuse za etično nesprejemljive cilje, kot je preizkušanje bojnih sredstev, kozmetičnih preparatov, tobačnih ali alkoholnih izdelkov, ali za poskuse, pri katerih se uporabljajo sredstva za hromljenje mišic in se izvajajo brez anestezije.

Dovoljenje se izda za konkreten poskus ali serijo poskusov in za konkretnega vodjo ter izvajalca ali izvajalce in za določen čas. Dovoljenje se ne izda oziroma se odvzame, če se ugotovi, da niso izpolnjeni predpisani pogoji.

Dovoljenje za poskuse ni potrebno:

- če je poskus predpisan s pravnim aktom;
- če je poskus odredilo sodišče ali pristojni inšpektor na podlagi pravnega akta;
- pri izvajanju vakcinacij in diagnostičnih preiskav, odvzemu krvi ali drugega materiala zaradi odkrivanja poškodb in bolezni.

Minister, pristojen za veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), skupaj z ministrom, pristojnim za znanost in tehnologijo, ministrom, pristojnim za šolstvo in šport in z ministrom, pristojnim za okolje in prostor, ustanovi etično komisijo, ki upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo, na njegovo zahtevo daje mnenje pri izdaji dovoljenja za določen poskus na živali.

Izvajanje poskusov na živalih v nasprotju s tem zakonom, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.

22. člen

V izobraževalne namene so posegi, ki povzročajo živalim trpljenje in poškodbe, ter posegi, ki povzročajo smrt živalim, prepovedani.

Izjemoma lahko upravni organ, pristojen za veterinarstvo, dovoli take posege, če se izvajajo v visokošolskih ali znanstveno-raziskovalnih institucijah in so nujni za redno izobraževanje zdravnikov, veterinarjev, biologov, farmacevtov in zootehnikov, če njihovega cilja ni mogoče doseči s pomočjo drugih učnih pripomočkov (film, slika, modeli, preparati ipd). Dovoljenje se izda v upravnem postopku.

23. člen

Organizacija, v kateri se izvajajo poskusi na vretenčarjih, mora imenovati strokovnjaka za zaščito živali, ki ima ustrezno znanje in je odgovoren za izvedbo poskusov v skladu s predpisi, ter pripravi obrazložitev za odobritev poskusa ali serije poskusov.

Organizacija iz prejšnjega odstavka mora v vlogi za odobritev poskusa ali serije poskusov navesti osebo iz prejšnjega odstavka, njeno strokovno usposobljenost, položaj in pooblastila, ki jih ima za zaščito živali na podlagi notranjih

aktov organizacije, ter priložiti obrazložitev iz prejšnjega odstavka tega člena.

24. člen

Postopek za izdajo dovoljenja za poskuse na živalih, higiensko-tehnični, organizacijski in kadrovski pogoji, nega in oskrba ter veterinarska oskrba teh živali, evidenca in poročanje o poskusih na živalih, o posegih in terapiji v izobraževalne namene morajo biti v skladu s predpisanimi pogoji.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, vodi na podlagi prejetih vlog za dovoljenja in letnih poročil izvajalcev poskusov statistično evidenco. Sklepni statistični podatki o številu in vrstah uporabljenih živali ter vrsti poskusov na njih so javni. Dokumentacija o poskusih se mora hraniti najmanj pet let.

5. Zakol živali

25. člen

Pred zakolom se morajo toplokrvne živali na strokoven in predpisan način omamiti.

Prepovedana so naslednja ravnanja:

- zakol brez strokovnega in predpisanega omamljanja živali pred zakolom;
- zakol živali po omamljenju, ki ni izveden na strokoven način;
- izkrvavitev živali, ki ni izvedena takoj po omamljanju živali;
- začetek nadaljnje obdelave zaklanih živali, preden je žival popolnoma izkrvavela.

Če ravnanje iz drugega odstavka tega člena naklepno izvrši oseba, ki je registrirana za dejavnost klanja živali, se šteje, da gre za mučenje živali.

Določbe prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za klanje perutnine in kuncev na domu pri rejcu, za lastno uporabo.

Izjemoma se lahko žival zakolje brez omamljanja:

- če gre za zakol v sili ali obstaja druga nevarnost pogina živali ali za zakol iz drugih zdravstvenih razlogov;
- če upravni organ, pristojen za veterinarstvo, izjemoma dovoli obredni zakol.

Zelo poškodovane ali neozdravljivo bolne živali morajo biti zaklane ali usmrčene takoj na kraju samem. Za take živali lahko veterinar izjemoma dovoli prevoz do klavnice, če ugotovi, da prevoz ne bo povzročil nadaljnjega trpljenja živali. Vse poškodovane ali bolne živali, ki so bile prepeljane v klavnico, morajo biti takoj po veterinarskem pregledu zaklane ali usmrčene.

V klavnici morata biti zagotovljena zaščita živali, namenjenih za zakol, in preprečevanje vsakega razburjenja in trpljenja živali, ki se jim je mogoče izogniti.

Doprema živali v klavnico in njihov počitek do zakola, oskrba živali do zakola, gonjenje živali od mesta razkladanja do hleva oziroma prostora za klanje živali, omamljanje in zakol živali morajo biti v skladu s predpisanimi pogoji.

Pri vseh izjemah od omamljanja pred zakolom iz tega člena je treba poskrbeti, da bo živalim pred zakolom prihranjeno vse trpljenje, ki se mu je mogoče izogniti.

6. Usmrnitev živali

26. člen

Usmrtitev živali je dovoljena, če je:

- takšen ukrep odrejen zaradi diagnostičnih preiskav in preprečevanja ter zatiranja določenih kužnih bolezni;
- iz drugih zdravstvenih razlogov prepovedan zakol bolne ali poškodovane živali;
- žival po veterinarski presoji v agoniji, neozdravljivo bolna ali ima poškodbe večje stopnje in ji bolezen oziroma poškodba povzroča trpljenje;
- to potrebno zaradi ohranjanja naravnega ravnotežja;

– žival nevarna za okolico oziroma povzroča občutno škodo in tega ni mogoče drugače preprečiti;

– rejena za proizvodnjo kože ali krzna;

– žival dosegla tako starost, da ji odpovedujejo osnovne življenjske funkcije;

– to potrebno za znanstveno-raziskovalno delo na izoliranih tkivih in organih ter na primarnih tkivnih kulturah v znanstveno-raziskovalnih institucijah;

– to v skladu z izdanim dovoljenjem iz 21. člena tega zakona za opravljanje poskusov na živalih oziroma za izvajanje posegov v izobraževalne namene iz 22. člena tega zakona;

– to potrebno za potrebe naravoslovnih muzejev;

– to nujno potrebno zaradi zdravstvenih razlogov ali veterinarsko-sanitarnih ukrepov iz 32. člena tega zakona.

Dovoljeni so le strokovni načini in postopki usmrčitve živali, ki žival usmrtijo v trenutku oziroma z ustrezno predhodno omamo ali v skrajnem primeru na način, ki povzroča le neizogibne bolečine.

Lov divjadi se mora opraviti v skladu s predpisi o lovstvu.

Deratizacijo lahko izvajajo le za to registrirane in usposobljene organizacije s sredstvi, ki žival usmrtijo s čim manjšo bolečino in s čim krajšim trpljenjem, ali s sredstvi za sterilizacijo teh vrst živali.

Usmrtitev živali, ki je naklepno storjena v nasprotju s tem členom, se šteje za mučenje živali.

III. SKRB ZA ZAPUŠČENE ŽIVALI

27. člen

Zapuščeni živalim se zagotovi pomoč, oskrba in namestitev v zavetišču.

Zagotovitev zavetišča je lokalna zadeva javnega pomena, ki se izvršuje kot javna služba, pri čemer mora biti na vsakih 800 registriranih psov v občini zagotovljeno eno mesto v zavetišču.

Imetnik zavetišča je lahko občina oziroma vsaka fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

Izpolnjevanje predpisanih pogojev za začetek delovanja zavetišča ugotavlja upravni organ, pristojen za veterinarstvo, v upravnem postopku.

28. člen

Imetnik zavetišča opravlja naslednje naloge:

- sprejema prijave o zapuščenih živalih;
 - zagotavlja potrebno veterinarsko pomoč zapuščenim živalim;
 - zagotavlja ulov, prevoz, namestitev in oskrbo zapuščenih živali v zavetišču;
 - skrbi za iskanje skrbnikov teh živali oziroma prodajo ali oddajo živali novim skrbnikom;
 - skrbi za ažurno vodenje registra psov, ki ga enkrat letno posreduje lokalni skupnosti.
- Imetnik zavetišča se šteje za skrbnika zapuščenih živali, dokler so te v zavetišču.

Imetnik zavetišča pri opravljanju svojih nalog sodeluje s pristojno veterinarsko službo in organizacijami za zaščito živali.

29. člen

Kdor izgubi žival ali kdor najde zapuščeno žival, o tem obvesti zavetišče oziroma pristojno veterinarsko organizacijo.

30. člen

Skrbnik najdene hišne živali ima pravico zahtevati vrnitev živali. Če tega ne stori v roku 8 dni od dneva, ko je bila nameščena v zavetišče, lahko imetnik zavetišča žival odda tudi drugemu zainteresiranemu skrbniku, ki se zaveže, da bo za žival ustrezno skrbel.

31. člen

Vse stroške v zvezi z zapuščeno hišno živaljo plača skrbnik živali. Če skrbnik ni znan ali če gre za oddano hišno žival, krije stroške imetnik zavetišča.

Če se žival odda, lahko imetnik zavetišča zaračuna novemu skrbniku pavšalni znesek za materialne stroške oskrbe živali.

Če zapuščene živali ni možno oddati, se lahko po 30 dneh od dneva, ko je bila nameščena v zavetišče, usmrti.

32. člen

Zapuščenim bolnim in poškodovanim živalim mora veterinar nuditi potrebno nujno veterinarsko pomoč.

Neozdravljivo bolnim ali poškodovanim, težko prizadetim in poginjajočim zapuščenim živalim mora veterinar zagotoviti takojšnjo usmrtnitev.

33. člen

Imetnik zavetišča pridobi sredstva za vzpostavitev zavetišča iz naslednjih virov:

- proračuna lokalne samoupravne skupnosti;
- proračuna Republike Slovenije za gradbena dela in opremo, vendar največ do višine 50% njihove dejanske vrednosti, če je investicija v skladu s pogoji, ki jih predpiše minister;
- drugih virov (darila, donacije, ipd.).

Imetnik zavetišča pridobiva sredstva za delovanje zavetišča iz naslednjih virov:

- iz proračuna lokalne samoupravne skupnosti;
- iz proračuna Republike Slovenije, če gre za društvo, ki deluje v javnem interesu;
- iz plačila stroškov v zvezi z zapuščenimi živalmi;
- iz drugih virov.

IV. DRUŠTVA NA PODROČJU ZAŠČITE ŽIVALI, KI DELUJEJO V JAVNEM INTERESU

34. člen

Strokovna in ljubiteljska društva na področju zaščite živali opravljajo dejavnost v javnem interesu v delu, v katerem namen ustanovitve in samo delovanje društva presega uresničevanje interesov članov društva.

Društvo deluje v javnem interesu:

1. če aktivno deluje na področju zaščite živali;
2. če organizira izobraževanje o zaščiti živali;
3. če je izkazana pretežna poraba sredstev društva za namene javnega interesa in
4. če opravlja to dejavnost najmanj 2 leti.

35. člen

Ministrstvo, pristojno za veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) podeli društvu, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo.

Društvu, ki deluje v javnem interesu, lahko ministrstvo iz proračuna Republike Slovenije oziroma lokalna samoupravna skupnost iz svojega proračuna, na podlagi pogodbe dodeli sredstva za opravljanje dejavnosti, ki so v javnem interesu.

Ministrstvo preverja izpolnjevanje pogojev za pridobitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu, vsakih pet let.

Društvu, ki ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, se ukine status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo ministra.

36. člen

Odločba o pridobitvi in ukinitvi statusa društva, ki deluje v javnem interesu, se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ministrstvo vodi javno evidenco društev, ki so pridobila status društva, ki deluje v javnem interesu.

V. NAGRADE IN PRIZNANJA

37. člen

Nagrade in priznanja Republike Slovenije na področju zaščite živali (v nadaljnjem besedilu: nagrade in priznanja) se podeljujejo za najvišje dosežke, ki pomembno prispevajo k razvoju stroke na področju zaščite živali in k sami zaščiti živali.

Nagrado oziroma priznanje lahko prejme posameznik, skupina, društvo, ustanova, zavod ali druga organizacija.

VI. STROKOVNI SVET ZA ZAŠČITO ŽIVALI

38. člen

Pri ministrstvu se ustanovi strokovni svet za zaščito živali, sestavljen iz priznanih strokovnjakov veterinarske, medicinske, biološke, farmacevtske in zootehnične stroke ter predstavnikov organizacij, ki delujejo na področju zaščite živali pred mučenjem. Število članov ter sestavo strokovnega sveta določi minister.

Strokovni svet za zaščito živali:

- spremlja stanje na področju zaščite živali in predlaga ukrepe;
- predlaga kriterije za izdajo dovoljenj za poskuse;
- daje mnenja in predloge pri pripravi predpisov o zaščiti živali in druga mnenja in predloge;
- daje mnenja in predloge v drugih zadevah, za katere ga zaprosijo državni organi.

VII. PRISTOJNOSTI DRŽAVNIH ORGANOV

39. člen

Minister izda natančnejše predpise za izvajanje tega zakona, s katerimi določi:

- način zakola hladnokrvnih živali;
- način omamljanja, zakola ali usmrtitve živali;
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zavetišča za zapuščene živali in hoteli za živali, ter veterinarsko-sanitarni red v njih;
- vrste nagrad in priznanj ter postopek za predlaganje kandidatov in postopek za podeljevanje nagrad in priznanj;
- podrobnejša merila in postopek za pridobitev in prenehanja statusa društev, ki na področju zaščite živali delujejo v javnem interesu, ter podrobnejšo vsebino in način vodenja evidence o teh društvih;
- o strokovnem svetu za zaščito živali, številu njegovih članov, sestavi in delu.

40. člen

Minister izda v soglasju z ministri, pristojnimi za posamezna področja, natančnejše predpise za izvajanje tega zakona, s katerimi določi:

- pogoje za bivanje in rejo rejnih in hišnih živali, živali v živalskih vrtovih in prodajalnah, na razstavah in tekmovanjih; tehnične, tehnološke, ter veterinarsko-sanitarne pogoje za oskrbo, nego in nadzor nad živalmi ter natančnejše pogoje za izdajo dovoljenja za rejo živali ter vsebino in način vodenja evidence;
- pogoje in način prevoza živali;
- pogoje za rejo, šolanje in ravnanje z nevarnimi psi;
- ukrepe za preprečevanje poškodb in bolečin prostoživečih živali, do katerih lahko pride pri opravljanju kmetijskih in gozdarskih opravil.

41. člen

Minister izda v soglasju z ministrom, pristojnim za znanost in tehnologijo, in ministrom, pristojnim za okolje in prostor, predpis o natančnejših pogojih za izdajo dovoljenj za opravljanje poskusov na živalih, postopku, dokumentaciji,

evidenci, poročilih in o etični komisiji, ter o obveznostih strokovne osebe za zaščito živali, kadrovske in drugih pogojev za izvajanje poskusov ter postopku z živalmi po končanem poskusu.

Minister določi v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, in ministrom, pristojnim za obrambo, natančnejše pogoje za šolanje in izvajanje nalog službenih živali.

VIII. NADZORSTVO

42. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov neposredno opravljajo veterinarski, kmetijski, lovski, ribiški inšpektorji ter inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: pristojni inšpektor), vsak v okviru svojih pooblastil in pristojnosti.

Policisti nadzirajo izvajanje določb drugega odstavka 11. člena in prvega, tretjega in četrtega odstavka 12. člena, prve, druge, četrte, pete, šeste, devete in petnajste alinee 15. člena tega zakona ter na njihovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov, v primeru, da pri operativnem delu na terenu neposredno zaznajo kršitev navedenih določb ali so pri izvajanju nalog na terenu obveščeni o takšni kršitvi.

O sumu prekrškov iz prvega in drugega odstavka 45. člena tega zakona policisti nemudoma obvestijo pristojnega inšpektorja iz prvega odstavka tega člena.

Društva, ki delujejo na področju zaščite živali, sporočajo pristojnemu inšpektorju kršitve določb tega zakona, ki jih ugotovijo pri opravljanju svojih nalog, ter opozarjajo na nepravilnosti in nezakonitosti v zvezi z zaščito živali.

43. člen

Pri inšpekcijskem nadzorstvu ima pristojni inšpektor, poleg pravic in dolžnosti, ki jih ima po drugih predpisih, še te pravice in dolžnosti:

- ugotoviti identiteto skrbnika živali v primeru suma kršitve določb tega zakona ter kršitev po potrebi tudi fotografirati oziroma posneti, in pravico brez predhodnega obvestila ter brez dovoljenja pravne in fizične osebe vstopiti v poslovne ali proizvodne prostore, ter vozila, kjer se nahajajo živali ali obstaja sum, da se nahajajo. Če mora inšpektor pri opravljanju nadzorstva pregledati stanovanjske prostore, pa pravna ali fizična oseba temu nasprotuje ali ni dosegljiva, si mora za pregled teh prostorov pridobiti odredbo pristojnega sodišča;

- opravljati redne preglede vseh objektov, kjer se redi ali se opravlja promet z živalmi, prireditve, razstave in trgovine z živalmi ter zavetišča in hotelov za živali;

- začasno ali trajno odvzeti žival, če je to potrebno za zaščito živali v primeru kršitve določb tega zakona. Za začasno odvzete rejne živali inšpektor odredi oskrbo na domu skrbnika, če pa to ni možno, se živali prodajo. Trajno odvzete rejne živali se prodajo. Iz kupnine za prodane živali se pokrijejo stroški postopka, razlika pa se izplača skrbniku. Odvzete hišne živali se do pravnomočne odločbe upravnega organa oziroma sodbe sodišča na stroške skrbnika napotijo v zavetišče. Če je žival bolna ali poškodovana, se na stroške skrbnika živali zagotovi tudi takojšnja veterinarska oskrba živali;

- odrediti odpravo nepravilnosti pri izvajanju osnovnih obveznosti skrbnika živali;

- odrediti usmrtež ali zakol živali na stroške skrbnika, če gre po mnenju veterinarja za neodpravljive bolečine ali poškodbe;

- prepovedati rejo določene vrste živali in uporabo proizvodnih ali poslovnih prostorov, če ugotovi, da je skrbnik ponovno kršil obveznosti iz tega zakona in s tem povzročal živali bolečine in trpljenje;

- prepovedati natovarjanje in prevoz živali, če niso izpolnjeni predpisani pogoji;

- prepovedati izvajanje posegov, ki niso dovoljeni oziroma se izvajajo v nasprotju z določbami tega zakona;

- odrediti ustavitev poskusov oziroma prepovedati izvajanje poskusov na živalih, ki se izvajajo v nasprotju z določbami tega zakona ali če pomanjkljivosti niso odpravljene v določenem roku;

- prepovedati zakol živali, če ni zagotovljeno predpisano omamljanje in zakol živali;

- prepovedati opravljanje dejavnosti imetniku zavetišča, če ne izpolnjuje več predpisanih pogojev.

44. člen

Policisti ter pooblaščen osebe carinske službe v primeru prevoza in pošiljk živali brez ustreznih dokumentov ali v nasprotju z določbami 12. člena tega zakona ali v primeru mučenja živali, zadržijo živali oziroma pošiljko, osebe in prevozno sredstvo ter o tem takoj obvestijo pristojnega inšpektorja.

Zadržanje oziroma omejitev gibanja iz prejšnjega odstavka lahko traja največ dve uri.

IX. KAZENSKÉ DOLOČBE

45. člen

Z denarno kaznijo 50.000 tolarjev, ki se izterja na kraju samem, se za prekršek kaznuje posameznik:

1. če živali ne zagotovi bivališča, hrane, vode in oskrbe na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji (prva alineja prvega odstavka 7. člena tega zakona);

2. če živali ne zagotovi svobode gibanja, primerno živali glede na njeno vrsto, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve, ki preprečuje nepotrebno trpljenje (druga alineja prvega odstavka 7. člena tega zakona);

3. če ne zagotovi dovolj prostora privezani ali zaprti živali, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji (tretja alineja prvega odstavka 7. člena tega zakona);

4. če živali ne zagotovi svetlobe, toplote, vlažnosti, kroženja zraka, zračenja, koncentracije plinov, higiene in intenzivnosti hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustrezajo njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi pogojem (četrti alineja prvega odstavka 7. člena tega zakona);

5. če ne zagotovi ločene nastanitve nezdružljivih živali (peta alineja prvega odstavka 7. člena tega zakona);

6. če ne preprečuje napak v reji, ki povzročajo tehnopatije in motnje v obnašanju živali (drugi odstavek 7. člena tega zakona);

7. če ne zagotovi ustreznega ločenega prostora za namestitve bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali (drugi odstavek 8. člena tega zakona);

8. če ne zagotovi fizičnega varstva nevarnih živali (prvi odstavek 12. člena tega zakona);

9. če prevozno sredstvo oziroma kletke, zabojniki ipd., v katerih se prevažajo živali, niso označene z znakom, ki kaže, da so prisotne žive živali, in znakom, ki kaže na položaj živali ali če na prevoznem sredstvu za prevoz zveri, nevarnih ali prostoživečih živali ni opozorila, da se v njem nahajajo takšne živali (četrti odstavek 16. člena tega zakona);

10. če usmrti žival v nasprotju s 26. členom tega zakona.

Z denarno kaznijo 100.000 tolarjev, ki se izterja na kraju samem, se za prekršek kaznuje posameznik:

1. če takoj ne oskrbi bolnih, poškodovanih in onemoglih živali (prvi odstavek 8. člena tega zakona);

2. če natovarja, prevažajo, pretovarja in raztovarja živali tako, da se pred, med in po prevozu ne prepreči trpljenja ali pogina živali (prvi odstavek 16. člena tega zakona);

3. če niso izpolnjeni predpisani pogoji pri nakladanju, prekladanju in razkladanju ter prevozu živali, pri postopku z živalmi v notranjem prometu, pri uvozu, izvozu in tranzitu živali, pred, med in po prevozu (tretji odstavek 16. člena tega zakona);

4. če ni zagotovljeno predpisano napajanje in krmljenje živali med prevozom (peti odstavek 16. člena tega zakona);

5. če neustrezno prevaža živali (17. člen tega zakona);

6. če ne zahteva pravočasno veterinarske pomoči in oskrbe bolnih ali poškodovanih živali, veterinarske pomoči pri porodih, kadar je potrebna, ali ne zagotovi ustrezne nege bolnih, poškodovanih in onemoglih živali (18. člen tega zakona);

7. če zakolje žival v nasprotju s prvim, drugim in petim odstavkom 25. člena tega zakona;

8. če zelo poškodovane ali neozdravljivo bolne živali ne zakolje ali usmrti takoj na kraju samem oziroma takoj po veterinarskem pregledu (šesti odstavek 25. člena tega zakona).

Z denarno kaznijo od 100.000 do 150.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik:

1. če redi živali, jih prevaža, z njimi trguje ali organizira razstave, tekmovanja in druge prireditve, kjer nastopajo živali, v nasprotju s 6. členom tega zakona;

2. če ne nadzira rejnih in hišnih živali vsaj enkrat dnevno (tretji odstavek 8. člena tega zakona);

3. če ne poskrbi oziroma ne pregleduje vsaj enkrat dnevno tehnične opreme v rejah ali če ne poskrbi, da so morebitne okvare odpravljene v najkrajšem času oziroma, da so vzpostavljene nadomestne metode krmljenja in napajanja ter vzdrževanja higiene (prvi odstavek 9. člena tega zakona);

4. če pri uporabi umetnega prezračevanja bivališča živali ne zagotovi predpisanega rezervnega sistema prezračevanja in alarmnega sistema (drugi odstavek 9. člena tega zakona);

5. če proda ali podari hišno žival osebam, mlajšim od 16 let, brez privolitve njihovih staršev ali skrbnikov (10. člen tega zakona);

6. če ne zagotovi ustrezne vzgoje in šolanja oziroma drugih ukrepov in je zato žival nevarna okolici (drugi odstavek 11. člena tega zakona);

7. če ne zagotovi vzreje, vzgoje, šolanja in vodenja nevarnih psov v skladu s predpisanimi pogoji (tretji odstavek 12. člena tega zakona);

8. če nevarnega psa zaupa v vodenje osebam, ki nimajo ustreznega kinološkega znanja, ali osebam, ki so mlajše od 16 let (četrti odstavek 12. člena tega zakona);

9. če opravlja dejavnost hotela za živali, ne da bi za to izpolnjeval predpisane pogoje (drugi odstavek 14. člena tega zakona);

10. če stori katero od ravnanj iz 15. člena tega zakona;

11. če v nasprotju s predpisi stori katero od ravnanj iz 20. člena tega zakona;

12. če opravlja poskuse na živalih v nasprotju z 21. členom tega zakona;

13. če opravlja posege na živalih v nasprotju z 22. členom tega zakona;

14. če opravlja dejavnost zavetišča, ne da bi za to izpolnjeval predpisane pogoje (tretji odstavek 27. člena tega zakona);

15. če ovira pristojnega inšpektorja pri izvajanju postopkov iz prve alinee 43. člena tega zakona.

46. člen

Z denarno kaznijo od 150.000 do 10.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba, če stori katero od dejanj iz 45. člena tega zakona ali,

1. če veterinarska organizacija ne vodi registra nevarnih psov (drugi odstavek 12. člena tega zakona);

2. če opravlja boleče posege na vretenčarjih brez ustrezne anestezije (prvi odstavek 19. člena tega zakona);

3. če opravlja poskuse na vretenčarjih v nasprotju s 23. členom tega zakona;

4. če v klavnici nista zagotovljena zaščita živali, namenjenih za zakol, in preprečevanje vsakega razburjenja in trpljenja živali, ki se jim je mogoče izogniti (sedmi odstavek 25. člena tega zakona);

5. če doprema živali v klavnico in njihov počitek do zakola, oskrba živali do zakola, gonjenje živali od mesta razkladanja do hleva oziroma prostora za klanje živali, omamljanje in zakol živali niso v skladu s predpisanimi pogoji (osmi odstavek 25. člena tega zakona);

6. če na javno mesto oziroma v sredstva javnega prevoza ne pusti psa-vodiča slepih oziroma psa-pomočnika invalidov skupaj z njegovim skrbnikom.

Z denarno kaznijo od 25.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

Z denarno kaznijo od 150.000 do 5.000.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik, ki ga stori v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

Zakon o zaščiti živali – ZZZiv (Uradni list RS, št. 98/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

47. člen

Minister izda izvršilne predpise iz 39., 40. in 41. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

48. člen

Sredstva iz druge alinee prvega odstavka 33. člena tega zakona lahko imetnik zavetišča uveljavlja v 5 letih od uveljavitve tega zakona.

49. člen

Obstoječi objekti in oprema za rejo živali morajo izpolniti pogoje, predpisane s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, najpozneje v desetih letih od uveljavitve tega zakona.

50. člen

Do uveljavitve izvršilnih predpisov iz tega zakona se še uporabljata:

– Pravilnik o ukrepih za zaščito živali pred mučenjem pri izvajanju zdravstvenega varstva živali (Uradni list SRS, št. 40/85);

– Navodilo o pogojih za izdajo dovoljenja za poskus na živalih v znanstveno-raziskovalne namene (Uradni list SRS, št. 40/85 in 22/87).

51. člen

Z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati:

– Zakon o zdravstvenem varstvu živali (Uradni list SRS, št. 37/85);

– drugi odstavek 158. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 82/94, 21/95 in 16/96);

– 6. in 7. točka 11. člena Zakona o prekrških zoper javni red in mir (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86);

– drugi stavek 11. člena Zakona o postopku z najdenimi stvarmi (Uradni list SRS, št. 31/76);

– Pravilnik o kriterijih za podelitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva, lovstva, ribištva, veterinarstva ali prehrane (Uradni list RS, št. 52/98 in 60/98) v delu, ki se nanaša na društva s področja zaščite živali, kolikor je v nasprotju s tem zakonom.

52. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o zaščiti živali – ZZZiv-A (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

869. Zakon o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (ZSOVA-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, ki obsega:

- Zakon o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji – ZSOVA (Uradni list RS, št. 23/99 z dne 8. 4. 1999),
- Zakon o javnih uslužbencih – ZJU (Uradni list RS, št. 56/02 z dne 28. 6. 2002),
- Zakon o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb – ZPNOVS (Uradni list RS, št. 26/03 z dne 13. 3. 2003) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji – ZSOVA-A (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003).

Št. 211-01/98-6/7

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1102-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

**ZAKON
O SLOVENSKI OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNI
AGENCIJI**

**uradno prečiščeno besedilo
(ZSOVA-UPB1)**

**1. NALOGE IN ORGANIZACIJA SLOVENSKE
OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNE AGENCIJE**

1. člen

Slovenska obveščevalno-varnostna agencija (v nadaljnjem besedilu: agencija) je samostojna služba vlade, ki opravlja s tem zakonom določene naloge.

2. člen

(1) Agencija pridobiva in vrednoti podatke ter posreduje informacije:

- iz tujine, pomembne za zagotavljanje varnostnih, političnih in gospodarskih interesov države;
- o organizacijah, skupinah in osebah, ki s svojo dejavnostjo iz tujine ali v povezavi s tujino ogrožajo ali bi lahko ogrozile nacionalno varnost države in njeno ustavno ureditev.

(2) Agencija sodeluje s pristojnimi državnimi organi in službami pri varnostnem preverjanju ter posreduje podatke,

pomembne za varnost določenih oseb, delovnih mest, organov, objektov in okolišev.

(3) Agencija opravlja naloge na podlagi zakona v skladu s prednostnimi nalogami, ki jih določi vlada na podlagi nacionalnovarnostnega programa, ki ga sprejme državni zbor.

3. člen

Direktor agencije v skladu z zakonom določi, kateri podatki, pridobljeni pri izvajanju nalog agencije s tajnim sodelovanjem in posebnimi oblikami pridobivanja podatkov, so tajni.

4. člen

(1) Agencijo vodi direktor, ki je za delo agencije odgovoren vladi.

(2) Direktorja agencije imenuje in razrešuje vlada na predlog predsednika vlade.

4.a člen

Za postopek izbire direktorja agencije se ne uporabljajo določbe Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/02 in 110/02-ZDT-B).

5. člen

(1) Direktor agencije ima namestnika, ki mu pomaga pri vodenju agencije in ga nadomešča, kadar je le-ta odsoten ali zadržan.

(2) Namestnik direktorja agencije je za svoje delo odgovoren direktorju agencije.

6. člen

(1) Agencija o svojih ugotovitvah obvešča predsednika vlade, kadar gre za zadeve iz njihove pristojnosti pa tudi predsednika republike, predsednika državnega zbora in pristojne ministre.

(2) Agencija posreduje podatke o svojih ugotovitvah pristojnim ministrstvom ter drugim organom državne uprave, da bi ti lahko za izvrševanje njihovih zakonitih pristojnosti predlagali ali sprejeli določene ukrepe.

(3) Agencija pripravlja informacije in analize s svojega delovnega področja za potrebe Sveta za nacionalno varnost in za potrebe delovnih teles državnega zbora za izvajanje nalog z njihovega delovnega področja.

**2. SODELOVANJE AGENCIJE Z DRŽAVNIMI ORGANI
IN S SLUŽBAMI**

7. člen

Direktor agencije odloči, kdaj lahko agencija za opravljanje nalog iz prvega in drugega odstavka 2. člena tega zakona sodeluje oziroma izmenjuje podatke s tujimi obveščevalnimi in varnostnimi službami.

8. člen

(1) Državni organi so dolžni na zahtevo agencije le-tej posredovati podatke in informacije, pomembne za izvajanje njenih nalog.

(2) Če agencija pri izvajanju svojih nalog ugotovi, da obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila, izvršuje oziroma pripravlja ali organizira izvršitev kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti, mora o tem obvestiti generalnega direktorja policije in pristojnega državnega tožilca.

(3) Če gre pri dejanjih iz prejšnjega odstavka za kazniva dejanja v Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije ali Slovenski vojski ali jih stori vojaška oseba, mora agencija o tem obvestiti tudi Obveščevalno varnostno službo Ministrstva za obrambo Republike Slovenije.

(4) Če gre v primeru iz prejšnjih dveh odstavkov za sum kaznivega dejanja zoper varnost Republike Slovenije in njeno

ustavno ureditev, lahko direktor agencije od pristojnega državnega tožilca zahteva, da policija začasno odloži izvedbo dejanj in ukrepov v predkazenskem postopku, če to terjajo interesi varnosti države in pri tem ni podana nevarnost za življenje ter zdravje tretjih oseb.

3. POOBLASTILA

9. člen

(1) Javni uslužbenci agencije, ki opravljajo naloge agencije, opredeljene v 2. členu tega zakona, so uradne osebe agencije.

(2) Uradne osebe agencije imajo službeno izkaznico, ki jo izda direktor agencije in s katero se izkazujejo pri izvajanju službenih nalog v Republiki Sloveniji.

(3) Vlada na predlog direktorja agencije določi grafično podobo agencije in obrazec službene izkaznice z besedilom, ki izkazuje pooblastila njenega imetnika.

10. člen

(1) Pri opravljanju nalog agencije iz 2. člena tega zakona so uradne osebe agencije pooblaščenice, da v skladu s predpisi zbirajo osebnostne ter druge podatke iz evidenc upravljalcev zbirke podatkov.

(2) Uradne osebe agencije lahko v primerih, ko je potrebno takojšnje ukrepanje, podatkov pa ni mogoče dobiti na drug način, zahtevajo, da policisti in pooblaščenice uradne osebe drugih organov, v skladu s svojimi pristojnostmi, ugotovijo identiteto določene osebe.

11. člen

V zvezi z delom agencije imajo uradne osebe agencije pravico, da se v postopkih pred sodišči in upravnimi organi izkazujejo s službeno izkaznico.

11.a člen

(1) Agencija ima svojo službo varovanja, ki fizično in s pomočjo tehničnih sredstev varuje ograjeno območje, objekte in prostore Slovenske obveščevalno-varnostne agencije (v nadaljnjem besedilu: varovano območje).

(2) Pri izvajanju nalog varovanja sme varnostnik izvajati naslednje ukrepe:

- opozoriti osebo, naj odide z območja, iz objekta ali prostora, ki ga varuje, če se ta tam neupravičeno zadržuje;

- ugotoviti istovetnost osebe pri vstopu oziroma izstopu z varovanega območja, kadar je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, ki ga varuje, ali če tako določajo pravila na varovanem območju;

- površinsko pregledati vrhna oblačila, notranjost vozila in prtljago osebe pri vstopu oziroma izstopu z varovanega območja, če je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, ki ga varuje, in če oseba s tem soglaša;

- prepričati osebo vstop v varovano območje oziroma izstop iz njega, če ta odkloni pregled iz prejšnje alineje, če nasprotuje ugotavljanju njene istovetnosti ali če so podani drugi razlogi, zaradi katerih je nujno potrebno, da se ji vstop v varovano območje oziroma izstop iz prepriči;

- zahtevati od osebe, ki ogroža varnost ljudi, premoženja ali red na varovanem območju, da s tem takoj preneha ali varovano območje zapusti;

- zadržati osebo, ki so jo zalotili pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca, do prihoda policije;

- uporabiti sredstva za vklepanje, če osebe iz prejšnje alineje ni moč zadržati drugače;

- uporabiti fizično silo, če osebi ne more drugače prepričati vstopa na varovano območje oziroma izstopa iz njega, prepričati neposrednega ogrožanja življenja ljudi ali premoženja, ki ga varuje, ali zadržati osebe do prihoda policije.

(3) Uporaba ukrepov iz tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka zoper uradne osebe policije ter drugih uradnih oseb državnih organov, ko na varovanem območju opravljajo svoje uradne naloge, ni dovoljena.

11.b člen

(1) Uporaba ukrepov iz prejšnjega člena mora biti sorazmerna zakonitemu cilju njihove uporabe. Pri izvedbi ukrepov se nikogar ne sme mučiti ali z njim nečloveško ali ponižujoče ravnati.

(2) Varnostnik sme ukrepati samo tako, kot je določeno s tem zakonom, da z najmanjšimi škodljivimi posledicami doseže izvršitev naloge. Če je glede na okoliščine dopustno uporabiti več ukrepov, je dolžan uporabiti najprej tistega, ki osebi najmanj škoduje. Z uporabo ukrepa mora varnostnik prenehati takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil uporabljen, ali če ugotovi, da naloge tako ne bo mogel opraviti.

(3) Omejitve gibanja osebi s preprečitvijo izstopa (četrta alineja drugega odstavka 11.a člena) ali z zadržanjem osebe do prihoda policije (šesta alineja drugega odstavka 11.a člena) ne sme trajati več kot dve uri.

11.c člen

(1) Med opravljanjem nalog varovanja sme varnostnik nositi strelno orožje v skladu z zakonom, ki ureja posest in nošenje orožja.

(2) Pri opravljanju nalog varovanja sme varnostnik uporabiti strelno orožje samo, če ne more drugače:

- zavarovati življenja ljudi;

- odvrniti napada na varovano osebo ali varovani objekt;

- odvrniti neposrednega protipravnega napada, s katerim je ogroženo njegovo življenje.

(3) Preden varnostnik uporabi strelno orožje, mora, kadar okoliščine to dopuščajo, osebo, zoper katero naj bi uporabil strelno orožje, opozoriti s klicem: »Stoj, streljal bom!« in z opozorilnim strelom.

11.d člen

(1) Varnostnik, ki osebi omeji gibanje (četrta in šesta alineja drugega odstavka 11.a člena), uporabi sredstva za vklepanje (sedma alineja drugega odstavka 11.a člena), fizično silo (osma alineja drugega odstavka 11.a člena) ali strelno orožje (drugi odstavek prejšnjega člena), je dolžan o tem takoj obvestiti policijsko postajo, na območju katere so bili ukrepi oziroma strelno orožje uporabljeni, in svojega neposrednega predstojnika.

(2) Če je oseba pri uporabi ukrepov oziroma strelnega orožja iz prejšnjega odstavka telesno poškodovana, tako da potrebuje medicinsko pomoč, je varnostnik dolžan poskrbeti, da jo čim prej dobi, in o tem takoj obvestiti policijsko postajo.

(3) Agencija je dolžna najkasneje v 24 urah od uporabe ukrepov iz prvega odstavka tega člena o tem pisno obvestiti policijsko postajo, na območju katere so bili ukrepi uporabljeni.

(4) Pisno obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati tudi podatke iz tretjega, četrtega in petega odstavka 18.a člena tega zakona.

11.e člen

Način izvajanja ukrepov varnostnikov iz tega zakona določi vlada na predlog direktorja agencije.

11.f člen

(1) Za varovanje varovanih območij in tajnih podatkov, ki se po določbah zakona, ki določa obravnavanje tajnih podatkov, obravnavajo na teh območjih, se lahko namestijo in uporabljajo videonadzorni sistemi.

(2) O izvajanju ukrepa uporabe videonadzornega sistema agencija pisno obvesti zaposlene. Kjer je to

mogoče, mora biti obvestilo o izvajanju ukrepa uporabe videonadzornega sistema vidno objavljeno na varovanem območju.

(3) Če želi posameznik pogledati posnetke, ki se nanašajo nanj, se njegov zahtevek rešuje na način, določen za varstvo osebnih podatkov.

(4) Način uporabe videonadzornega sistema, postopek odrejanja snemanja, ravnanje s posnetki ter vodenje razvidov in dnevnikov dela sistema ter nadzor določi direktor agencije.

11.g člen

(1) Uradne osebe agencije, ki neposredno izvajajo naloge tajnega pridobivanja podatkov, naloge obravnavanja tajnih podatkov na podlagi zakona in drugih predpisov, ki določajo tajne podatke, ali izvajajo druge naloge, pomembne za varnost nekaterih oseb in objektov, pri katerih obstaja povečana nevarnost za njihovo varnost, zdravje ali življenje, ter druge uradne osebe agencije, ki so posebej izpostavljene nevarnosti in ogroženosti ter jih določi direktor agencije, imajo pravico imeti in nositi službeno orožje ter strelivo (v nadaljnjem besedilu: orožje). Strelno orožje smejo uporabiti le ob pogojih, ki jih kazenski zakonik določa v zvezi s silobranom in skrajno silo.

(2) Način in pogoje nabave, posesti in nošenja orožja uradnih oseb agencije določi vlada.

(3) Uradne osebe agencije, ki so pooblašene za nošenje orožja, morajo biti za to posebej usposobljene. Program usposabljanja in postopek preizkusa znanja o ravnanju pri nošenju in uporabi orožja določi direktor agencije.

4. ZBIRANJE, VARSTVO IN ZAVAROVANJE PODATKOV

12. člen

(1) Agencija za uresničevanje nalog iz prvega in drugega odstavka 2. člena tega zakona zbira, obdeluje, shranjuje in posreduje osebne ter druge podatke in vodi ter uporablja evidence na podlagi predpisov o varstvu osebnih podatkov, če s tem zakonom za posamezne primere ni določeno drugače.

(2) Kadar agencija posreduje osebne podatke tujim obveščevalnim in varnostnim službam v skladu s tem zakonom, mora pred tem pridobiti zagotovila, da ima država, v katero podatke odnaša, urejeno varstvo osebnih podatkov in da bo tuja obveščevalna ali varnostna služba uporabila osebne podatke samo za namene, določene s tem zakonom.

13. člen

(1) Agencija pridobiva, vrednoti in sistematično ureja podatke iz prvega in drugega odstavka 2. člena tega zakona ter oblikuje in vodi razvid podatkov.

(2) Razvid je urejena, ovrednotena in sistemizirana zbirka dokumentarnega gradiva, ki jo sestavljajo evidence ter zadeve.

14. člen

(1) Agencija v okviru razvida iz prejšnjega člena vodi zbirko podatkov o osebah, ki jih agencija sistematično operativno obravnava v določenem časovnem obdobju.

(2) Zbirka podatkov o osebah, ki jih agencija operativno obravnava, obsega: ime in priimek, psevdonim, rojstne podatke (dan, mesec, leto, kraj, država), naslov stalnega in/ali začasnega bivališča, državljanstvo, šolsko izobrazbo, poklic, zaposlitev in razlog za operativno obravnavo.

(3) Osebni podatki iz prvega odstavka tega člena se shranjujejo in uporabljajo do zaključitve zadeve v razvidu, potem se iz zbirke osebnih podatkov izbrišejo oziroma blokirajo.

15. člen

Direktor agencije s soglasjem vlade določi način vodenja, dokumentiranja in arhiviranja zadev iz razvida.

16. člen

(1) Upravitelji zbirk osebnih podatkov morajo agenciji na obrazloženo pisno zahtevo direktorja agencije pisno posredovati osebne in druge podatke ali jih dati na vpogled.

(2) Državni organi in organizacije z javnimi pooblastili posredujejo osebne podatke brezplačno.

17. člen

(1) Kadar agencija zbira osebne in druge podatke po določbah 14. člena tega zakona, o tem ni dolžna obvestiti posameznika, na katerega se podatki nanašajo, posameznik pa nima pravice do vpogleda v zbirko osebnih podatkov.

(2) Pravici posameznika iz prejšnjega odstavka se lahko omeji na način iz prejšnjega odstavka le, če bi to onemogočilo ali otežilo izvršitev naloge.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka lahko na zahtevo direktorja agencije upravitelji zbirk osebnih podatkov seznanijo osebo, na katero se osebni podatki nanašajo, šele po preteku petih let od posredovanja podatkov agenciji.

18. člen

Zaključena zadeva v razvidu se prenese v zbirko dokumentarnega gradiva agencije. Po roku, ki ga določita direktor agencije in direktor Arhiva Republike Slovenije in ki ne sme biti daljši od enega leta, se dokumentarno gradivo iz zbirke arhivsko uredi ter preda Arhivu Republike Slovenije.

18.a člen

(1) Agencija upravlja tudi evidenco o vstopih oseb v objekte agencije in na območje okolišev teh objektov in njihovem gibanju po njih, evidenco zadržanih oseb, evidenco uporabe fizične sile in sredstev za vklepanje ter evidenco uporabe strelnega orožja.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke o posnetku videonadzornega sistema (sliko oziroma glas), osebno ime, naslov, številko in podatke o vrsti osebnega dokumenta, času vstopa na varovano območje in izstopa z njega ter razlog vstopa na varovano območje.

(3) Evidenca zadržanih oseb vsebuje podatke o zadržani osebi (osebno ime, rojstni podatki, začasno ali stalno bivališče), razlogu, času in kraju zadržanja, času obvestila policije in predaje zadržane osebe policiji, morebitnih telesnih poškodbah in uporabi sredstev za vklepanje.

(4) Evidenca uporabe fizične sile in sredstev za vklepanje vsebuje podatke o varnostniku, ki je uporabil fizično silo oziroma sredstva za vklepanje (osebno ime, rojstni podatki), razlogu, načinu, kraju in času uporabe fizične sile oziroma sredstev za vklepanje, obvestilu policijske postaje ter morebitnih telesnih poškodbah.

(5) Evidenca uporabe strelnega orožja vsebuje podatke o uradni osebi agencije, ki je uporabila strelno orožje (osebno ime, rojstni podatki), razlogu, načinu, kraju in času uporabe strelnega orožja, obvestilu policijske postaje ter morebitnih telesnih poškodbah.

(6) Podatki v evidenci iz drugega odstavka tega člena se hranijo največ tri mesece, nato se uničijo. Če obstaja sum storitve kaznivnega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti, se ti podatki hranijo največ eno leto, nato se uničijo.

(7) Podatki v evidenci iz tretjega odstavka tega člena se hranijo še pet let po vnosu podatkov o zadržanju osebe.

(8) Podatki v evidenci iz četrtega in petega odstavka tega člena se hranijo še pet let po uporabi fizične sile, sredstev za vklepanje in strelnega orožja.

(9) Po preteku rokov iz sedmega in osmega odstavka tega člena agencija podatke arhivira v skladu z zakonom, ki ureja arhivska gradiva in arhive.

5. TAJNO PRIDOBIVANJE PODATKOV

19. člen

(1) Agencija pridobiva podatke tudi s tajnim sodelovanjem in posebnimi oblikami pridobivanja podatkov.

(2) Direktor agencije s soglasjem vlade določi pogoje in način pridobivanja podatkov s tajnim sodelovanjem ter postopke in ukrepe za zaščito izvorov podatkov.

20. člen

Pod pogoji, določenimi s tem zakonom, lahko agencija za opravljanje svojih nalog uporablja naslednje posebne oblike pridobivanja podatkov:

- spremljanje mednarodnih sistemov zvez;
- tajni nakup dokumentov in predmetov;
- tajno opazovanje in sledenje na odprtih ali javnih prostorih z uporabo tehničnih sredstev za dokumentiranje.

21. člen

(1) Spremljanje mednarodnih sistemov zvez ter tajni nakup dokumentov in predmetov dovoljuje direktor agencije s pisno odredbo.

(2) Odredba o spremljanju mednarodnih sistemov zvez mora vsebovati podatke o zadevi, na katero se posebna oblika pridobivanja podatkov nanaša, način, obseg in trajanje.

(3) Spremljanje mednarodnih sistemov zvez se ne sme nanašati na določljiv priključek telekomunikacijskega sredstva ali na določenega uporabnika tega priključka na območju Republike Slovenije.

(4) Odredba o tajnem nakupu dokumentov in predmetov mora vsebovati podatke o nazivu, vsebini in količini predmeta tajnega nakupa ter njegovo ceno.

(5) Odobritev tajnega nakupa dokumentov in predmetov se lahko nanaša le na enkratni tajni nakup.

22. člen

(1) Tajno opazovanje in sledenje na odprtih ali javnih prostorih z uporabo tehničnih sredstev za dokumentiranje dovoli direktor agencije s pisno odredbo, če je velika verjetnost, da se bodo na ta način pridobili podatki iz 2. člena tega zakona, in če teh podatkov ni mogoče pridobiti drugače ali bi bila drugačna pridobitev teh podatkov povezana z nesorazmernimi težavami.

(2) Predlog in odredba morata biti pisna in morata vsebovati podatke o osebi, na katero se posebna oblika pridobivanja podatkov nanaša, obseg in trajanje, predlog pa tudi utemeljitev razlogov za njeno uporabo.

(3) Odobritev tajnega opazovanja in sledenja na odprtih ali javnih prostorih z uporabo tehničnih sredstev za dokumentiranje se lahko nanaša le na enkratno tajno opazovanje in sledenje.

23. člen

Agencija lahko pod pogoji, določenimi s tem zakonom, izjemoma pridobiva podatke tudi s kontrolo pisem in drugih občil ter z nadzorovanjem in s snemanjem telekomunikacij.

24. člen

(1) Kontrolo pisem in drugih pošilk ter nadzorovanje in snemanje telekomunikacij v Republiki Sloveniji dovoli na predlog direktorja agencije s pisno odredbo za vsak primer posebej predsednik okrožnega sodišča, na čigar območju je sedež agencije, če je podana velika verjetnost, da obstaja nevarnost za varnost države, ki se kaže v:

- tajnih aktivnostih zoper suverenost, neodvisnost, državno celovitost in strateške interese Republike Slovenije;
- tajnih aktivnostih, načrtih in pripravah za izvedbo mednarodnih terorističnih akcij zoper Republiko Slovenijo ter drugih nasilnih dejanjih proti državnemu organu in nosilcem javnih funkcij v Republiki Sloveniji ter tujini;

– posredovanju podatkov in dokumentov, ki so v Republiki Sloveniji opredeljeni kot državna tajnost, nepooblaščenim osebam v tujini;

– pripravah na oborožen napad na Republiko Slovenijo;

– obveščevalni dejavnosti posameznikov, organizacij in skupin v korist tujine;

– mednarodni organizirani kriminalni dejavnosti, in je utemeljeno pričakovati, da se v zvezi s to aktivnostjo uporablja določeno telekomunikacijsko sredstvo ali bo to sredstvo uporabljeno, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da podatkov ni mogoče pridobiti drugače oziroma bi njihovo pridobivanje na drug način lahko ogrozilo življenje in zdravje ljudi.

(2) Predlog in odredba morata vsebovati podatke o osebi, na katero se posebna oblika pridobivanja podatkov nanaša, utemeljitev razlogov za njeno uporabo, podatke o načinu njenega izvajanja, obsegu in trajanju, telekomunikacijskem sredstvu in okoliščinah, ki narekujejo uporabo posebne oblike pridobivanja podatkov, ter utemeljitev, da podatkov ni mogoče pridobiti drugače oziroma bi njihovo pridobivanje na drug način lahko ogrozilo življenje in zdravje ljudi.

(3) Uporaba posebne oblike pridobivanja podatkov iz prvega odstavka tega člena lahko traja največ tri mesece. Iz utemeljenih razlogov se lahko njena uporaba podaljša vsakič še za en mesec, vendar skupno ne več kot šest mesecev. Vsako podaljšanje mora odobriti predsednik okrožnega sodišča iz prvega odstavka tega člena. Uporaba posebne oblike pridobivanja podatkov iz prvega odstavka tega člena se odpravi takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila odredjena. O prenehanju mora direktor agencije pisno obvestiti predsednika okrožnega sodišča, ki je odredbo izdal.

(4) Podatki, pridobljeni z uporabo posebne oblike pridobivanja podatkov iz prvega odstavka tega člena, ki niso uporabni, oziroma se ne nanašajo na razloge, zaradi katerih je bila odredjena posebna oblika pridobivanja podatkov, se po vpogledu predsednika okrožnega sodišča, na območju katerega ima agencija sedež, nemudoma uničijo. Ostali podatki se po vpogledu predsednika okrožnega sodišča, na območju katerega ima agencija sedež, v razvidu agencije hranijo do zaključitve zadeve.

(5) Po zaključitvi zadeve v razvidu obvesti direktor agencije osebo, na katero se je posebna oblika nanašala, da ima pravico seznaniti se s pridobljenim gradivom, v primerih večjega obsega tega gradiva pa s poročilom, ki obsega povzetek zbranega gradiva. Če je mogoče utemeljeno sklepati, da bo zaradi seznanitve z gradivom nastala nevarnost za življenje ali zdravje ljudi ali za nacionalno varnost, lahko direktor agencije odloči, da osebe z vsebino pridobljenega gradiva ne bo seznanil.

24.a člen

(1) V primerih in pod pogoji iz prejšnjega člena lahko pristojno sodišče dovoli tudi nadzorovanje telekomunikacij v Republiki Sloveniji z izpisom telekomunikacijskega prometa.

(2) Izpis telekomunikacijskega prometa obsega izpis vseh dohodnih in odhodnih klicev na telekomunikacijskem sredstvu, vključno s podatki o lastnikih oziroma uporabnikih telekomunikacijskih sredstev, s katerimi se je oziroma se bo opravljal telekomunikacijski promet, četudi so tajni.

(3) Ne glede na omejitve iz tretjega odstavka prejšnjega člena se pridobitev izpisa telekomunikacijskega prometa lahko dovoli za največ šest mesecev.

24.b člen

(1) Operaterji telekomunikacijskih storitev in izvajalci poštne storitve morajo agenciji omogočiti ter zagotoviti pogoje za izvršitev sodno odobrenih posebnih oblik pridobivanja podatkov, operaterji telekomunikacij pa tudi omogočiti in zagotoviti pogoje za izvršitev posebnih oblik pridobivanja podatkov, ki se ne odobravajo s sodno odločbo.

(2) Operaterji telekomunikacijskih storitev so v zvezi z nadzorom telekomunikacijskega prometa, ne glede na določbe zakona, ki ureja nadzor telekomunikacijskega prometa, poleg dolžnosti, določenih z zakonom, ki ureja telekomunikacije, dolžni tudi:

– na pisno zahtevo direktorja agencije, sporočiti podatke o naročniku telekomunikacijskega priključka, čeprav je tajen;

– na podlagi odredbe sodišča sporočiti podatke (številko ali identifikacijo kličočega in klicanega, naslov naročnika in tip terminala, vrsto, datum, čas in trajanje klica oziroma količino prenesenih podatkov), ki se nanašajo na naročnika in uporabnika ter so potrebni za vzpostavljjanje zveze;

– zagotoviti na svojem omrežju ustrezno programsko opremo in primeren vmesnik za nadzor telekomunikacijskega prometa na način, v obsegu in trajanju, kot to določa odredba pristojnega sodišča ali odredba direktorja agencije.

25. člen

(1) Zaradi varovanja tajnosti pri uporabi oblik pridobivanja podatkov lahko direktor agencije dovoli uporabo uradnih listin s prirejenimi identifikacijskimi podatki in uporabo prirejenih identifikacijskih oznak. Listino oziroma oznako izda pristojni organ na zahtevo direktorja agencije.

(2) Pristojni organ vodi evidenco izdanih uradnih listin s prirejenimi identifikacijskimi podatki in evidenco izdanih prirejenih identifikacijskih oznak.

(3) Po prenehanju razlogov, zaradi katerih je bila uporaba uradnih listin s prirejenimi identifikacijskimi podatki in prirejenih identifikacijskih oznak dovoljena, organ iz prvega odstavka tega člena uradne listine s prirejenimi identifikacijskimi podatki in prirejene identifikacijske oznake razveljavi, hrani pa jih agencija.

6. DELOVNA RAZMERJA IN POSEBNOSTI UREDITVE S PODROČJA ZDRAVSTVENEGA, POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

26. člen

(1) Za javne uslužbenke agencije veljajo splošni predpisi, ki urejajo delovna razmerja, zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje delavcev ter varnost in zdravje pri delu, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) Delavci agencije so uradne osebe agencije in druge osebe, ki so zaposlene v agenciji.

(3) V aktu o sistemizaciji se posebej določijo delovna mesta uradnih oseb agencije.

27. člen

(1) Delovno razmerje za opravljanje nalog v agenciji lahko sklene oseba, ki poleg pogojev, določenih v predpisih, ki urejajo sklenitev delovnega razmerja javnih uslužbencev, izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. da je v skladu z določbami akta o sistemizaciji delovnih mest ustrezno psihično in telesno pripravljena;

2. da ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti ali ni bila pravnomočno obsojena na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;

3. da je izključno državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji;

4. da je bila varnostno preverjena in njena zaposlitev ne pomeni varnostnega tveganja za agencijo.

(2) Agencija lahko zahteva od kandidata, ki želi skleniti delovno razmerje v agenciji, tudi podatke, na podlagi katerih ugotavlja varnostne zadržke za delo v agenciji in jih tudi preveri.

(3) Če zoper kandidata, ki želi skleniti delovno razmerje v agenciji, teče kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja iz 2. točke prvega odstavka tega člena, se odločitev, ali ose-

ba izpolnjuje pogoje, odloži do pravnomočnosti sodbe v tem postopku.

(4) Preverjanje podatkov (v nadaljnjem besedilu: varnostno preverjanje) obsega preveritev podatkov, določenih s predpisi za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov, ter podatkov, določenih s tem zakonom.

(5) Pri varnostnem preverjanju se pri ugotavljanju psihične in telesne pripravljenosti preverjajo tudi odvisnost od alkohola in narkotičnih sredstev, kar se preverja v zdravstveni organizaciji, ki jo določi agencija.

(6) Pri varnostnem preverjanju uslužbencev agencije za dostop do tajnih podatkov TAJNO in STROGO TAJNO se opravi tudi varnostno preverjanje v skladu z določbami tega zakona.

(7) Za osebo, ki ne privoli v varnostno preverjanje, se šteje, da ne izpolnjuje varnostnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja v agenciji.

27.a člen

Varnostno tveganje v smislu 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena pomeni, da dejansko ugotovljene okoliščine iz varnostnega preverjanja kažejo na:

– utemeljene dvome o zanesljivosti posameznika za izvajanje nalog v agenciji,

– posebno ogroženost agencije zaradi poskusov navezovanja stikov in poskusov rekrutiranja tujih obveščevalnih služb, zlasti na podlagi izsiljevanja,

– utemeljene dvome o opredelitvi posameznika za svobodno in demokratično ustavno ureditev ali o tem, da se je v vsakem času pripravljen zavzemati za njeno ohranitev.

28. člen

(1) Delovno razmerje v agenciji se lahko sklene brez objave oziroma razpisa.

(2) Kandidatu, s katerim ne bo sklenjeno delovno razmerje, agencija ni dolžna sporočiti razlogov za svojo odločitev.

29. člen

(1) Uradne osebe agencije morajo opravljati z zakonom določene naloge, tudi če je izvajanje le-teh povezano z večjo nevarnostjo za njihovo varnost, zdravje ali življenje.

(2) Direktor agencije v aktu o sistemizaciji določi delovna mesta in naloge, ki se izvajajo v delovnih pogojih iz prvega odstavka tega člena, in delovna mesta, na katerih se v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, uradne osebe obvezno dodatno zavaruje.

30. člen

Uradnim osebam agencije, ki opravljajo naloge v izpostavljenih sredinah na delovnih mestih, na katerih javni uslužbenci tajno delujejo v varnostno nevarnih strukturah, ki s svojo dejavnostjo ogrožajo ali bi lahko ogrozile nacionalno varnost države, njeno ustavno ureditev ali druge interese države ali delujejo v posebnih delovnih okoljih in je pri izvajanju nalog posebej ogroženo njihovo življenje in integriteta njihove osebnosti, se vsakih 12 mesecev dejanskega dela šteje za 16 mesecev zavarovanja.

31. člen

(črtan)

32. člen

(1) Uradna oseba agencije je zaradi nemotenega opravljanja nalog agencije lahko začasno premeščena na delo v diplomatsko-konzularno ali drugo predstavništvo pravne osebe iz Republike Slovenije v tujini ali v organ mednarodne organizacije.

(2) Podrobnosti, ki se nanašajo na naloge uradne osebe ter na pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, se uredijo

s sporazumom med direktorjem agencije in predstojnikom državnega organa, pristojnega za zunanje zadeve, predstojnikom drugega predstavništva pravne osebe iz Republike Slovenije v tujini ali po postopku, predvidenem za imenovanje predstavnikov Republike Slovenije v mednarodnih organizacijah in z aneksom k pogodbi o zaposlitvi.

33. člen

(1) Direktor agencije lahko zaradi nemotenega opravljanja nalog agencije začasno razporedi javnega uslužbenca agencije, ki nima statusa uradne osebe agencije, na delovno mesto, ki je opredeljeno kot delovno mesto uradne osebe agencije.

(2) Status uradne osebe agencije imajo tudi javni uslužbenci agencije, ki so zaradi svojih zmožnosti in potreb agencije z aktom direktorja agencije dodatno zadolženi za opravljanje nalog na delovnem mestu uradnih oseb za čas, ko takšne naloge dejansko opravljajo.

(3) Za čas začasne razporeditve iz prejšnjih dveh odstavkov ima javni uslužbenec tudi pooblastila, ki so določena za opravljanje nalog na delovnem mestu uradne osebe agencije.

34. člen

(1) Uradne osebe agencije morajo na podlagi odredbe direktorja agencije ali osebe, ki jo za to pooblasti, opravljati delo v posebnih delovnih razmerah, kadar je to potrebno za izvajanje z zakonom določenih nalog.

(2) Posebne delovne razmere so:

- delo v neenakomernem delovnem času;
- delo v izmenah;
- delo ob sobotah, nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dneh;
- delo preko polnega delovnega časa;
- popoldansko in nočno delo;
- delo v podaljšanem delovnem času;
- izraba in prekinitev dopusta glede na potrebe agencije.

(3) Delo v neenakomernem delovnem času oziroma izmenah vključuje opravljanje delovne obveznosti ob sobotah, nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dneh ter delo v popoldanskem in nočnem času v okviru določene redne mesečne oziroma letne delovne obveznosti.

(4) Delovna mesta, na katerih poteka delo v skladu s prejšnjim odstavkom, se določijo v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

(5) Druge oblike dela v posebnih delovnih razmerah se odredijo, če to terjajo delovne obveznosti oziroma je samo tako mogoče opraviti določene naloge, ki jih ni moč odlagati ali pa morajo biti opravljene v določenem roku.

35. člen

Pogoji za delovanje sindikata se lahko določijo s pogodbo, ki jo skleneta direktor agencije in sindikalni zaupnik.

36. člen

(1) Uradne osebe agencije morajo med stavko opravljati naloge agencije, opredeljene v prvem in drugem odstavku 2. člena tega zakona.

(2) Drugi javni uslužbenci agencije uresničujejo pravico do stavke pod pogoji, ki jih določa zakon za javne uslužbence v državnih organih, in morajo uradnim osebam agencije omogočiti izvršitev nalog agencije, ki so nujne in katerih opustitev bi lahko pomenila takojšnjo in neposredno nevarnost za varnost države.

37. člen

(1) Javni uslužbenci agencije ne smejo opravljati dela, ki bi jih oviralo pri izvrševanju delovnih nalog, ali dela, ki bi škodovalo ugledu agencije, oziroma dela, ki ni združljivo z naravo dejavnosti agencije.

(2) Uradna oseba agencije mora direktorja obvestiti o vsakem opravljanju pridobitne dejavnosti, tudi če gre za pri-

dobitno dejavnost pedagoškega, umetniškega in publicističnega dela oziroma kulturne dejavnosti. Opustitev navedene dolžnosti pomeni hujšo kršitev delovnih obveznosti.

(3) O tem, katerih del javni uslužbenci agencije ne smejo opravljati, odloča direktor agencije.

38. člen

Agencija nezgodno zavaruje uradne osebe agencije za primer nesreče pri delu, katere posledica je smrt ali trajna izguba splošne delovne zmožnosti.

39. člen

Za vrednotenje delovnih razmer, posebnih prepovedi in omejitev po določbah tega zakona določi vlada odstotek povečanja osnovne plače javnim uslužbencem agencije.

40. člen

(1) Uradni osebi agencije pripada za vsako začeto leto delovne dobe v agenciji nad pet let dodatek na stalnost v višini 0,5% osnovne plače.

(2) V delovno dobo se všteva tudi delovna doba s statusom pooblaščenice uradne osebe po Zakonu o notranjih zadevah.

6.A IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE

40.a člen

(1) Agencija skrbi za načrtovanje in izvajanje izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja za svoje potrebe.

(2) Izobraževanje poteka po javnoveljavnih izobraževalnih programih za pridobitev višje strokovne in visokošolske izobrazbe ter po programih poklicnega izpopolnjevanja in usposabljanja ter specializacije.

(3) Agencija lahko z visokošolskim zavodom sodeluje pri izobraževanju svojih uslužbencev po veljavnih študijskih programih, njeni uslužbenci pa lahko sodelujejo v izobraževalnem, pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem procesu.

40.b člen

(1) Javni uslužbenec agencije, ki je sklenil pogodbo o zaposlitvi za opravljanje del in nalog uradne osebe agencije, je dolžan v roku, določenem v aktu o sistemizaciji delovnih mest, opraviti izpit za izvrševanje dolžnosti in pooblastil uradne osebe agencije.

(2) Podrobnejšo vsebino programa in način opravljanja izpita iz prejšnjega odstavka določi direktor agencije.

(3) Javnemu uslužbencu agencije, ki tudi v drugem roku ne opravi izpita iz prvega odstavka tega člena, preneha delovno razmerje.

6.B PRIZNANJA

40.c člen

(1) Za krepitev motivacije in stimulacije pri izvajanju nalog agencije, za utrjevanje pripadnosti agenciji in z namenom, da so posebni delovni dosežki deležni odobrevanja in priznanja, se uradnim osebam agencije podeljujejo priznanja.

(2) Vrste priznanj ter postopek podeljevanja določi direktor agencije.

7. DISCIPLINSKA IN ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST

41. člen

V disciplinskih in odškodninskih zadevah zoper uslužbenca agencije veljajo določbe zakona, ki velja za javne uslužbence.

42. člen

Uradni osebi agencije, ki je začasno odstranjena z dela ali delovnega mesta v agenciji, se med trajanjem začasne odstranitve z dela ali delovnega mesta odvzame službena izkaznica in dodeljeno službeno orožje.

43. člen

V disciplinskih postopkih zoper uradno osebo agencije v zvezi z delom agencije je javnost izključena.

44. člen

(prenehal veljati)

8. POSEBNE DOLOČBE O FINANČNEM IN MATERIALNEM POSLOVANJU SLOVENSKE OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNE AGENCIJE

45. člen

Pri finančnem in materialnem poslovanju agencije v razmerju do tretjih oseb uporablja agencija naziv, ki ga na njen predlog določi vlada.

45.a člen

(1) Od denarnih prejemkov, ki jih agencija izplačuje v zvezi s tajnim pridobivanjem podatkov za izplačilo stroškov in nagrad (v nadaljnjem besedilu: posebna sredstva), se ne plačujejo davki in prispevki za socialno varnost oziroma druge dajatve, ki jih določajo predpisi. Prejeta denarna ali materialna sredstva se ne štejejo v izračun davčne ali pokojninske osnove.

(2) V finančnem načrtu agencije se za posebna sredstva agencije v okviru proračuna določijo namenska finančna sredstva. Podatki o izplačilih se vodijo v ločenih evidencah, skladno s predpisi, ki urejajo posamezna področja.

(3) Postopek o poslovanju s posebnimi sredstvi določi direktor agencije.

46. člen

Predpisi, ki veljajo za Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije in Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije na področju carinskih, davčnih in drugih dajatev, obrambnih zadev, telekomunikacij, sistemov zvez, poštnih storitev, nabave namenske opreme, izvrševanja proračuna ter na drugih področjih, veljajo tudi za agencijo.

47. člen

Za nakup specialne operativne tehnike ter prostorov, ki jih za izvajanje svojih nalog uporablja agencija, se ne uporabljajo predpisi, ki določajo obveznosti javnega naročila.

48. člen

Agencija vodi evidence svojega finančno-materialnega poslovanja v skladu s predpisi, ki veljajo za finančno poslovanje državnih organov.

Zakon o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji – ZSOVA (Uradni list RS, št. 23/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

9. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

49. člen

(prenehal veljati)

50. člen

Do sprejema predpisa, ki bo urejal položaj javnih uslužbencev, se za delavce agencije uporabljajo določbe

136. člena Zakona o notranjih zadevah (Uradni list SRS, št. 28/80, 38/88, 27/89 in Uradni list RS, št. 19/91, 4/92, 58/93 in 87/97).

51. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 30. člen Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93, 71/94, 93/96 in 47/97).

52. člen

Do sprejema zakona, ki bo urejal določanje in varovanje zaupnih podatkov v državnih organih, so podatki, ki jih agencija pridobi pri izvajanju nalog s tajnim sodelovanjem in posebnimi oblikami pridobivanja podatkov, državna tajnost.

53. člen

Do sprejema nacionalno-varnostnega programa opravlja agencija naloge na podlagi prednostnih nalog, ki jih določi vlada.

54. člen

Slovenska obveščevalno-varnostna agencija uskladi svoje delovanje z določbami tega zakona najkasneje v roku enega leta od njegove uveljavitve.

55. člen

Gradivo iz arhiva nekdanje službe državne varnosti se izroči Arhivu Republike Slovenije najkasneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

56. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji – ZSOVA-A (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

25. člen

Predpis iz 11.e člena zakona sprejme Vlada Republike Slovenije najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

26. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

870. Zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (ZPKEPS-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save, ki obsega:

– Zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save – ZPKEPS (Uradni list RS, št. 61/2000 z dne 6. 7. 2000),

– Zakon o spremembah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save – ZPKEPS-A (Uradni list RS, št. 42/02 z dne 15. 5. 2002) in

– Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje

Save – ZPKEPS-B (Uradni list RS, št. 121/03 z dne 8. 12. 2003).

Št. 320-05/00-5/7

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1103-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N **O POGOJIH KONCESIJE ZA IZKORIŠČANJE** **ENERGETSKEGA POTENCIALA SPODNJE SAVE**

uradno prečiščeno besedilo
(ZPKEPS-UPB1)

1. člen

(namen zakona)

(1) Ta zakon določa pogoje za podelitev koncesije za izkoriščanje vodnega energetskega potenciala na območju Spodnje Save od Suhadola do državne meje z Republiko Hrvaško (v nadaljnjem besedilu: energetska izkoriščanja Spodnje Save), pogoje za izvajanje koncesije in pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar pri načrtovanju in izgradnji objektov za izvajanje koncesije.

(2) Koncesija iz prejšnjega odstavka velja za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah Vrhovo, Boštanj, Blanca, Krško, Brežice in Mokrice z izkoriščanjem vodnega potenciala Spodnje Save v celotni višini bruto padca 58 m od gornje zaježitvene kote na HE Vrhovo do spodnje kote, ki je načrtovana kota zaježitve HE Podsused na Hrvaškem.

(3) Med pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar, štejejo tudi zagotavljanje ureditev vodne infrastrukture ter obseg ureditev državne in lokalne infrastrukture na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save, katerih financiranje zagotavlja Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: koncedent), roki za njihovo izvedbo in način financiranja.

2. člen

(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. Ureditve vodne infrastrukture na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save, so ureditve pritokov ter izvedba zaščitnih ukrepov pred poplavami na vplivnem območju hidroelektrarn, izgradnja akumulacijskih bazenov vključno z ureditvijo in zatesnitvijo nasipov na gorvodni in dolvodni strani pregrade do višine gladine 100-letne vode za hidroelektrarne Boštanj, Blanca, Krško, Brežice in Mokrice. Objekti ureditev iz prejšnjega stavka so objekti vodne infrastrukture v lasti države.

2. Ureditve državne infrastrukture na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save so premeditve, preureditve, dograditve ali podobne ureditve obstoječe državne cestne, železniške in elektroenergetske infrastrukture, ki jih je treba izvesti zaradi nastanka na novo oblikovanega vodnega prostora na območju hidroelektrarn Boštanj, Blanca, Krško, Brežice in Mokrice.

3. Ureditve lokalne infrastrukture na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save so premeditve, preureditve, dograditve ali podobne ureditve obstoječih lokalnih cest, vodovodov, kanalizacije in druge komunalne infrastrukture, ki jih je treba izvesti zaradi nastanka novega vodnega prostora na območju hidroelektrarn Boštanj, Blanca,

Krško, Brežice in Mokrice. Za ureditev lokalne infrastrukture se šteje tudi gradnja terciarne stopnje čiščenja odpadnih vod na obstoječih in novih komunalnih čistilnih napravah, ki odvajajo odpadno vodo v reko Savo na vplivnem območju izgradnje hidroelektrarn.

4. Obstoječa državna in obstoječa lokalna infrastruktura so infrastrukturni objekti, ki obstajajo na dan uveljavitve tega zakona in katerih preureditve, premestitve, dograditve ali njim podobne ureditve potrdi Vlada Republike Slovenije z izdajo lokacijskega načrta ureditev vodne infrastrukture in ureditev državne in lokalne infrastrukture na območju posamezne hidroelektrarne.

5. Objekti energetske ureditve na območju akumulacijskega bazena posamezne hidroelektrarne iz prejšnje točke so jezovna zgradba s hidromehansko in elektro opremo, objekti ureditve struge pred pretočnimi polji in podslapju, premostitveni objekti v sklopu jezovne zgradbe, regulacijski objekti na območju jezovne zgradbe, visokovodni nasipi z utrditvijo in zatesnitvijo na gorvodni in dolvodni strani pregrade nad višino gladine 100-letne visoke vode reke Save.

3. člen

(pogoji koncesije)

(1) Koncesija za energetska izkoriščanja Spodnje Save se podeli za 50 let. Začetek izvajanja koncesije za vsako hidroelektrarno posebej se šteje od dneva pravomočnosti lokacijskega dovoljenja. Koncesija se lahko podaljša na način in pod pogoji, določenimi v koncesijski pogodbi.

(2) Območje, na katerega se nanaša koncesija, je območje vseh objektov vodne infrastrukture in objektov in naprav energetskega izkoriščanja Spodnje Save, za čas gradnje pa tudi območje, ki je s prostorskim izvedbenim načrtom določeno kot območje vplivov gradnje na prostor, in sicer začasna zasedba oziroma območje ureditvenih sprememb zaradi gradnje hidroelektrarn.

(3) Koncesionar in koncedent uredita s koncesijsko pogodbo način odplačnega prehoda neamortiziranih objektov in naprav energetskega izkoriščanja, zgrajenih za namen izvajanja koncesije, v brezhibnem stanju skladno s tehničnimi predpisi za obratovanje in vzdrževanje elektroenergetskih postrojev in obratovalnimi predpisi ter prostih vseh bremen v last koncedenta po prenehanju koncesijskega razmerja.

(4) Za energetska izkoriščanja Spodnje Save in uporabo objektov vodnogospodarske infrastrukture plačuje koncesionar državi letni znesek v višini najmanj 7% od vrednosti proizvedene električne energije. Višina plačila za koncesijo in metodologija za izračun vrednosti proizvedene električne energije se določi v koncesijski pogodbi.

(5) Plačevanje koncesije za posamezno hidroelektrarno se začne s pričetkom proizvodnje električne energije.

(6) Plačila za koncesijo so prihodki proračuna Republike Slovenije in proračuna občine, na območju katere se nahaja bruto padec vodnega toka Spodnje Save, za katerega izkoriščanje je podeljena koncesija in so namenjena plačilu obveznosti iz prvega odstavka 10. člena tega zakona. Plačilo za koncesijo se med Republiko Slovenijo in lokalno skupnostjo razdeli v razmerju 60: 40 v korist lokalne skupnosti.

(7) Prihodki iz plačila za koncesijo, ki pripadajo lokalni skupnosti na podlagi šestega odstavka tega člena, se štejejo kot namenska sredstva za financiranje infrastrukturnih objektov v lokalni skupnosti.

(8) Koncesija preneha:

– s prenehanjem koncesijske pogodbe v skladu z zakonom;

– z odvzemom koncesije in to ne glede na določbe koncesijske pogodbe, če koncesionar ne prične izvajati koncesije v določenem roku, zaradi ponovljenih, hudih in dokumentiranih primerov kršitev v vodnogospodarskem dovoljenju določenega vodnega režima ali ob stečaju koncesionarja. V

primerih odvzema koncesije iz prejšnjega stavka koncedent povrne koncesionarju vložena sredstva, ki jih je koncesionar vložil v gradnjo objektov in naprav, nujno potrebnih za proizvodnjo električne energije;

– z odkupom koncesije v skladu z zakonom.

(9) Za vprašanja v zvezi s koncesijsko pogodbo in prenehanjem koncesijskega razmerja, kolikor niso urejena s tem zakonom, se primerno uporabljajo določbe zakona, ki ureja koncesijo za gospodarske javne službe, oziroma podeljevanje koncesij.

4. člen

(pogoji za koncesionarja)

(1) Koncesija se lahko podeli koncesionarju pod naslednjimi pogoji:

I. povezanimi z vodnim režimom in rabo vode:

1. da upošteva dogovorjeni vodni režim Save na državni meji z Republiko Hrvaško;

2. da zagotovi izgradnjo objektov vodne infrastrukture na območju akumulacijskega bazena, s katerimi se varnost pred poplavi na urbaniziranih površinah poveča;

3. da zagotovi izgradnjo objektov vodne infrastrukture za preprečevanje škodljivega odlaganja gramoza, suspenzij in drugih plavin, ki bi zmanjšale akumulacijsko sposobnost bazenov;

4. da zagotovi izgradnjo objektov vodne infrastrukture izlivnih odsekov pritokov na način, da zaježitve ne bodo škodljivo vplivale na režim odtoka visokih voda na njih in na reki Savi;

5. da zagotovi izgradnjo objektov vodne infrastrukture odvajanja vseh zalednih voda z vseh območij, ki so kakorkoli pod neposrednim vplivom zaježitev hidroelektrarn na Spodnji Savi;

6. da vzdržuje objekte vodne infrastrukture na območju akumulacijskih bazenov;

7. da zagotovi ukrepe proti poslabšanju razmer v zvezi z gladinskim stanjem, dinamiko pretokov, količino in kakovostjo podtalnic;

8. da zagotovi zavarovanja brežin v akumulacijskih bazenih ter zagotovi stopnje varnosti, določene glede po pomenu površin ali objektov, ki so zavarovana;

9. da zagotovi ukrepe, da se vodni režim med gradnjo hidroenergetskih objektov ne bo bistveno poslabšal;

10. da zagotovi ukrepe za nespremenjeno izvajanje pravice do rabe in uporabe vode drugih obstoječih uporabnikov;

11. da zagotovi prednost pri izkoriščanju in rabi vode pritokov Save, vode iz korita Save in iz zaježitvenih bazenov vseh obstoječih uporabnikov vode in bodočih, če gre za oskrbo s pitno vodo, tehnološko vodo ali vodo za hlajenje;

II. v zvezi z rabo prostora in varstvom dobrin:

1. da zagotovi, da predvideni posegi v prostor ohranijo obstoječe razmere ali omogočijo njihovo izboljšanje;

2. da zagotovi izvedbo ureditev državne in lokalne infrastrukture, ki se nanašajo predvsem na premestitve in zavarovanja oziroma utrditve objektov infrastrukture zaradi izgradnje hidroelektrarn;

3. da nadomesti objekte in naprave, ki bodo odstranjeni zaradi izgradnje hidroelektrarn;

4. da zagotovi zavarovanje zemljišč, objektov, naprav in drugih dobrin pred škodljivimi posledicami delovanja hidroelektrarn oziroma zagotovi nadomestila ali odškodnine;

5. da upošteva urbanistično – arhitektonske in krajinske značilnosti in principe sonaravnega urejanja pri oblikovanju objektov, naprav in drugih ureditev, povezanih z energetskim izkoriščanjem Spodnje Save;

6. da omogoči javni dostop do vode in zagotovi javne prehodnosti jezoznih zgradb, kjer bo to funkcionalno utemeljeno;

7. da zagotovi rekreacijske rabe vode in zemljišč v območju zaježitev, ob upoštevanju varnosti uporabnikov in funkcionalnih omejitev;

8. da zagotovi ohranitev biološke raznovrstnosti in avtohtonosti habitatov ter biološkega ravnotežja tam, kjer je to mogoče in dolgoročno stabilno, sicer pa v tem obsegu nadomesti naravne vrednote;

9. da zagotovi ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine v največji možni meri;

10. da upošteva moderna dognanja pri oblikovanju objektov vodne infrastrukture (nasipi, nove struge, zavarovanje brežin itd.) ter upošteva načela sonaravnih ureditev;

III. povezanimi s socialnimi vplivi:

1. da zagotovi ukrepe za varnost prebivalcev in njihovega premoženja med gradnjo in obratovanjem;

IV. povezanimi z izkoriščanjem vodnega energetskega potenciala:

1. da zagotovi ukrepe proti presežanju dovoljenih maksimalnih denivelacij v zaježitvah in dovoljenih hitrostih sprememb gladin spodnjih in zgornjih voda v zaježitvah ob obratovanju HE;

2. da zagotovi ukrepe za vzdrževanje in ohranjanje celotnega energetskega potenciala v skladu s pravili stroke in standardi za vzdrževanje elektroenergetskega sistema Slovenije;

3. da zagotovi ukrepe za zavarovanje odgovornosti proti tretjim osebam za morebitno ekološko škodo, ki bi jo lahko povzročil med izgradnjo in energetskim izkoriščanjem Spodnje Save.

(2) Pogoji iz prejšnjega odstavka se natančneje določijo v koncesijski pogodbi.

5. člen

(podelitev koncesije)

(1) Koncesija za energetsko izkoriščanje Spodnje Save se podeli lastniku HE Vrhuvo, ki lahko koncesijo ob predhodnem soglasju koncedenta deloma ali v celoti prenese na Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

(2) Koncesijo za energetsko izkoriščanje Spodnje Save podeli Vlada Republike Slovenije pod pogoji tega zakona lastniku HE Vrhuvo najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(3) Za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save sklene koncedent pod pogoji tega zakona eno koncesijsko pogodbo za celotno verigo hidroelektrarn na Spodnji Savi.

(4) Medsebojna razmerja med koncesionarjem in koncedentom se uredijo s koncesijsko pogodbo, ki vsebuje zlasti:

- predmet koncesije;
- tehnične parametre hidroelektrarn s pogoji obratovanja;
- rok za začetek izvajanja koncesije in posledice njegove prekoračitve;
- pravice in obveznosti koncesionarja;
- pravice in obveznosti koncedenta;
- način in roke plačila za koncesijo;
- način izvajanja nadzora, ki ga opravlja koncedent;
- pogodbene sankcije zaradi neizvajanja koncesije ali zaradi njenega izvrševanja v nasprotju s pogodbo;
- medsebojna razmerja v zvezi z morebitno škodo, povzročeno z izvajanjem koncesije;
- pravice in obveznosti koncesionarja in koncedenta ob spremenjenih in nepredvidljivih okoliščinah;
- čas trajanja koncesije ter pogoje in način njenega morebitnega podaljšanja;
- določbe o spremembah koncesijske pogodbe;
- določbe o prenehanju koncesijskega razmerja;
- določbe o reševanju sporov;
- pogoje odkupa koncesije.

(5) Koncesijsko pogodbo v imenu koncedenta sklene s koncesionarjem Vlada Republike Slovenije s predhodno uskladitvijo pripomb z lokalnimi skupnostmi Posavja.

(6) V koncesijski pogodbi se uredijo med koncedentom in koncesionarjem tudi razmerja za izvedbo ureditev vodne infrastrukture, ureditev državne ter lokalne infrastrukture ter vzdrževanje objektov vodne infrastrukture na območju akumulacijskih bazenov.

(7) V koncesijski pogodbi se določi delitveno razmerje za plačilo dela koncesije iz šestega odstavka 3. člena za hidroelektrarne, ki so locirane v dveh ali več lokalnih skupnostih.

(8) Do podpisa koncesijske pogodbe iz prejšnjega odstavka mora lastnik HE Vrhovo za objekte vodne infrastrukture, ki so v njegovi lasti ali jih je pridobil v uporabo, ter za objekte energetske ureditve, ki so v njegovi lasti ali z njimi upravlja, plačevati zakonsko določeno plačilo za nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč.

6. člen

(objekti energetske ureditve)

(1) Koncesionar ima pravico, da na objektih vodne infrastrukture akumulacijskega bazena posamezne hidroelektrarne zgradi objekte energetske ureditve.

(2) Koncesionar ima tudi pravico, da pod pogoji iz lokacijskega načrta zgradi na območju posamezne hidroelektrarne objekte, ki so namenjeni izključno pridobivanju električne energije: strojnico, natočno in iztočno rampo, glavne in pomožne turbinske zapornice, stikališče s transformatorji, pomožne in dodatne prostore hidroelektrarne, deponijski prostor za hidromehansko opremo ter dostopne ceste do objektov hidroelektrarne.

(3) Pogoje za uporabo objektov vodne infrastrukture akumulacijskega bazena uredita koncedent in koncesionar s koncesijsko pogodbo.

(4) Plačilo za uporabo objektov vodne infrastrukture akumulacijskega bazena na območju posamezne hidroelektrarne je vključeno v plačilo za koncesijo energetskega izkoriščanja Spodnje Save.

7. člen

(vzdrževanje objektov na območju akumulacijskega bazena)

(1) Koncesionar je dolžan zagotoviti vzdrževanje vseh objektov na območju akumulacijskega bazena posamezne hidroelektrarne, to je objektov vodne infrastrukture in objektov energetske ureditve na območju akumulacijskega bazena.

(2) Sredstva za vzdrževanje objektov na območju akumulacijskega bazena posamezne hidroelektrarne zagotavlja koncesionar.

(3) Pogoje za vzdrževanje objektov na območju akumulacijskega bazena posamezne hidroelektrarne uredita koncedent in koncesionar s koncesijsko pogodbo.

8. člen

(ureditve vodne infrastrukture ter državne in lokalne infrastrukture)

(1) V imenu in za račun koncedenta koncesionar zagotovi izvedbo ureditev vodne infrastrukture. Koncesionar tudi zagotovi v sodelovanju z lastniki oziroma upravljalci infrastrukturnih objektov izvedbo ureditev državne ter lokalne infrastrukture na območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save.

(2) Koncesionar zagotovi izvedbo ureditev vodne infrastrukture in ureditev državne ter lokalne infrastrukture na območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save skladno s pogoji in v obsegu iz lokacijskega načrta, pripravljenega skladno s predpisi o urejanju prostora in naselij, katerega jav-

no razgrne in sprejme Vlada Republike Slovenije praviloma za območje vsake hidroelektrarne na Spodnji Savi posebej.

(3) Predlagatelj in investitor za izdelavo lokacijskih načrtov iz prejšnjega odstavka je ministrstvo, pristojno za energetiko, katerega pooblaščenec je koncesionar.

(4) Program priprave lokacijskega načrta za ureditve na območju posamezne hidroelektrarne sprejme minister, pristojen za okolje in prostor, ki vodi tudi postopek sprejemanja lokacijskega načrta.

(5) Pri pripravi lokacijskega načrta je treba upoštevati, da morajo biti v lokacijski načrt za posamezno elektrarno vključene poleg vodnih infrastrukturnih ureditev in ureditev državne in lokalne infrastrukture tudi energetske ureditve na območju akumulacijskega bazena ter objekti, ki so namenjeni izključno energetskega izkoriščanja Spodnje Save za proizvodnjo električne energije iz drugega odstavka 6. člena tega zakona.

9. člen

(postopnost izvedbe ureditev vodne, državne in lokalne infrastrukture)

(1) Ureditve vodne infrastrukture in ureditve državne in lokalne infrastrukture se izvajajo v obdobju od leta 2000 do leta 2015.

(2) V lokacijskem načrtu je za vsako hidroelektrarno posebej določena tudi postopnost izvedbe ureditev iz prejšnjega odstavka.

(3) Koncesionar pridobi izvajalce za izvedbo ureditev vodne infrastrukture in ureditev državne in lokalne infrastrukture za dela, ki jih ne more ali ne namerava izvesti sam, po predpisih o javnih naročilih.

(4) Koncesionar lahko na območju posamezne hidroelektrarne prične z izvedbo ureditev vodne infrastrukture in ureditev državne in lokalne infrastrukture, ko je za ta dela pridobil vsa predpisana dovoljenja za poseg v prostor in gradnjo in mu je Vlada Republike Slovenije potrdila program izvedbe infrastrukturnih ureditev.

(5) S programom izvedbe infrastrukturnih ureditev se določijo vrstni red prednostnih nalog infrastrukturnih ureditev, viri sredstev za njihovo izvedbo ter dinamika in obseg uresničitve posameznih nalog v planskem obdobju. Program izvedbe mora vsebovati poleg tehnično tehnološkega opisa posameznih ureditev in vrednosti del tudi pregled del, ki jih ne bo izvedel koncesionar.

(6) Program izvedbe iz četrtega odstavka tega člena pripravi koncesionar, za njegovo pripravo za obravnavo na Vladi Republike Slovenije pa je odgovorno ministrstvo, pristojno za okolje in prostor, ob soglasju ministrstva, pristojnega za energetiko in pristojnega organa lokalne skupnosti.

10. člen

(financiranje ureditev vodne, državne in lokalne infrastrukture)

(1) Sredstva za izvedbo ureditev vodne infrastrukture ter ureditev državne in lokalne infrastrukture se zagotavljajo iz državnega proračuna.

(2) Zemljišča na območju hidroelektrarn kupuje v imenu in za račun Republike Slovenije koncesionar, sredstva pa se zagotovijo z državnim proračunom.

10.a člen

(državna gospodarska javna služba)

(1) Ne glede na določbe tega zakona, ki se nanašajo na obveznost koncesionarja v zvezi z izvedbo ureditev vodne infrastrukture ter državne in lokalne infrastrukture na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save, lahko koncedent zagotovi izvedbo teh ureditev z državno gospodarsko javno službo urejanja voda na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save.

(2) Koncedent določi način in pogoje izvajanja javne službe iz prejšnjega odstavka skladno z zakonom.

(3) Koncedent in koncesionar uredita s koncesijsko pogodbo podrobneje način in obseg sodelovanja koncesionarja z izvajalcem javne službe iz prvega odstavka tega člena pri izvedbi ureditev vodne infrastrukture ter državne in lokalne infrastrukture na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save.

10.b člen

(poroštvo države)

(1) Za izvedbo ureditev vodne infrastrukture ter državne in lokalne infrastrukture na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save lahko izvajalec državne gospodarske javne službe urejanja voda na vplivnem območju energetskega izkoriščanja Spodnje Save iz prejšnjega člena najame posojilo s poroštvom koncedenta.

(2) Poroštva iz prejšnjega odstavka daje država pod naslednjimi pogoji:

- skupna višina poroštvovnih obveznosti iz najetih posojil, ki obsegajo vračilo glavnice, obresti in stroškov najetja ter realizacije posojila, ne sme preseči tolarske protivrednosti 120.000.000 EUR (z besedo: sto dvajset milijonov EUR), oziroma protivrednost druge valute;

- krediti, za katere se dajejo poroštva po tem zakonu, morajo biti najeti po obrestnih merah, ki so primerljive obrestnim meram najboljših komitentov;

- skupni stroški posameznega posojila ne smejo presegati 0,5% višine glavnice posameznega posojila;

- ročnost posameznega kredita ne sme biti krajša od 7 let;

- višina poroštvovne obveznosti za HE Boštanj in HE Blanca ne sme presegati skupne tolarske protivrednosti 50.000.000 EUR (z besedo: petdeset milijonov EUR), oziroma protivrednost druge valute. Za vsako posamezno od preostalih hidroelektrarn v verigi, se višina poroštvovnih obveznosti določa skladno s programom infrastrukturnih ureditev, posebej za vsako proračunsko obdobje v katerem se gradi hidroelektrarna;

- država bo izpolnila poroštvovno obveznost v roku desetih delovnih dni po prejemu upnikovega poziva.

(3) Sredstva posojila, za katerega daje poroštvo država, se ne smejo uporabiti za financiranje izgradnje objektov energetske infrastrukture.

(4) Sredstva za izpolnjevanje poroštvovnih obveznosti države za kredit iz prvega odstavka tega člena se za vsako proračunsko obdobje zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

(5) Višina proračunskih sredstev iz prejšnjega odstavka se za vsako proračunsko obdobje določi na podlagi načrta poroštvovnih obveznosti in načrta o prilivu plačil za koncesijo za energetskega izkoriščanje Spodnje Save v istem obdobju.

(6) Poroštvene pogodbe z upniki sklepa oziroma daje poroštvene izjave minister, pristojen za finance.

11. člen

(roki za izvedbo infrastrukturnih ureditev)

(1) Koncesionar lahko prične na območju hidroelektrarne Boštanj z izvedbo ureditev vodne infrastrukture in ureditev državne in lokalne infrastrukture, ko Vlada Republike Slovenije sprejme program izvedbe teh ureditev. Program Vlada Republike Slovenije sprejme v rokih, ki koncesionarju zagotavljajo nemoteno izvajanje del po terminskem planu.

(2) Program izvedbe infrastrukturnih ureditev iz prejšnjega odstavka se izvede skladno s sprejetim lokacijskim načrtom za območje hidroelektrarne Boštanj (Uradni list RS, št. 19/90).

(3) Koncesionar mora zagotoviti, da se tehnična dokumentacija in strokovne podlage, potrebne za pripravo prvega lokacijskega načrta za naslednjo hidroelektrarno, izdela

najkasneje eno leto po sklenitvi koncesijske pogodbe in da izdelava dokumentacije za pripravo vsakega novega lokacijskega načrta ne traja dlje kot eno leto od sprejetja zadnjega lokacijskega načrta.

(4) Koncesionar mora zagotoviti, da zaključi izvedbo ureditev vodne infrastrukture ter ureditev državne in lokalne infrastrukture na območju posamezne hidroelektrarne najkasneje do tehničnega pregleda objektov energetske ureditve.

12. člen

(uporaba predpisov)

(1) Za pripravo lokacijskih načrtov se kot predpisi o urejanju naselij iz drugega odstavka 8. člena tega zakona uporabijo določbe 45.j člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 18/94, 37/85 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97).

(2) V postopku sprejemanja lokacijskega načrta se šteje, da so zahteve o sodelovanju javnosti po 60. členu Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96) izpolnjene z javno razgrnitvijo osnutka lokacijskega načrta.

(3) Za pridobivanje zemljišč, ki jih bo v skladu s tem zakonom in sprejetimi prostorskimi akti potreboval koncesionar, se smiselno uporabljajo določbe Zakona o ureditvi določenih vprašanj v zvezi z graditvijo avtocestnega omrežja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 35/95) v delu, ki se nanaša na postopek pridobivanja nepremičnin in dokazovanje pravice graditi na določenem zemljišču.

(4) Javna korist po tem zakonu je izkazana, če je razlastitev nepremičnin potrebna zaradi gradnje objektov, ki so z uredbo Vlade Republike Slovenije o lokacijskem načrtu določeni kot vodna infrastruktura akumulacijskega jezera ter državna in lokalna infrastruktura iz drugega odstavka 8. člena tega zakona.

(5) Za državno infrastrukturo se štejejo objekti hidroelektrarne iz drugega odstavka 6. člena tega zakona in objekti, ki so neposredno namenjeni prenosu električne energije, upravljanju prenosnega omrežja, distribuciji električne energije in organiziranju trga z električno energijo, proizvedeno v posamezni hidroelektrarni, za lokalno infrastrukturo pa se štejejo objekti in omrežja, ki so na območju lokacijskega načrta neposredno namenjeni izvajanju lokalnih gospodarskih javnih služb na področju komunalnega in vodnega gospodarstva, prometa in zvez ter varstva okolja in drugi komunalni objekti lokalnega pomena, katerih uporaba je pod enakimi pogoji namenjena vsem.

13. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z začetkom veljavnosti tega zakona preneha veljati Uredba o koncesiji za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (Uradni list RS, št. 21/94).

14. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save – ZPKEPS-A (Uradni list RS, št. 42/02) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

3. člen

Koncesijsko pogodbo iz drugega odstavka 1. člena tega zakona sklene koncedent najkasneje v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save – ZPKEPS-B (Uradni list RS, št. 121/03) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

3. člen

(1) Ne glede na peti odstavek 3. člena zakona se obveznosti koncesionarja za plačilo dela koncesnine, ki v skladu s šestim odstavkom 3. člena zakona pripada lokalni skupnosti, zmanjša za znesek, ki je bil koncesionarju priznan na podlagi pravno-močnih odločb Davčne uprave Republike Slovenije št. 27/99-414-5-417VM z dne 27. 2. 1999 in št. 414-6/98-417PN-25/98-1 z dne 9. 4. 2002, s katerima je bilo Občini Radeče naloženo vračilo preplačanega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.

(2) Podrobnosti glede plačevanja koncesnine v skladu s prejšnjim odstavkom se določijo v koncesijski pogodbi.

4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

871. Zakon o sodnih taksah (ZST-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o sodnih taksah, ki obsega:

- Zakon o sodnih taksah (Uradni list SRS, št. 1/90 z dne 11. 1. 1990),
- Zakon o financiranju javne porabe – ZFJP (Uradni list RS, št. 48/90 z dne 31. 12. 1990),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 14/91 z dne 1. 4. 1991),
- Zakon o uporabi denarne enote Republike Slovenije – ZUDE (Uradni list RS/I, št. 17/91 z dne 8. 10. 1991),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-G (Uradni list RS, št. 38/96 z dne 19. 7. 1996),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-G (Uradni list RS, št. 20/98 z dne 13. 3. 1998),
- Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o oceni ustavnosti določb Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, št. U-I-112/98 (Uradni list RS, št. 50/98 z dne 10. 7. 1998),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-H (Uradni list RS, št. 70/2000 z dne 8. 8. 2000),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-I (Uradni list RS, št. 93/01 z dne 23. 11. 2001),
- Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, da se v četrtem odstavku tarifne številke 3 Zakona o sodnih taksah del besedila, ki zajema besedi "in zavarovanju", razveljavi, št. U-I-268/99-9 (Uradni list RS, št. 99/02 z dne 21. 11. 2002),
- Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi prvega odstavka 8. člena Zakona o sodnih tak-

sah, št. U-I-32/02-19 (Uradni list RS, št. 73/03 z dne 29. 7. 2003) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-J (Uradni list RS, št. 121/03 z dne 8. 12. 2003).

Št. 436-03/89-1/32

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1104-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON
O SODNIH TAKSAH
uradno prečiščeno besedilo
(ZST-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Pred sodišči v Republiki Sloveniji se plačujejo takse po določbah tega zakona in taksne tarife, ki je njegov sestavni del.

2. člen

Takse se plačujejo:

1. v pravnem postopku,
2. v postopku izvršbe in zavarovanja, razen za izvršitev odločb delovnih in socialnih sodišč v sporih delavcev iz delovnih razmerij oziroma v zvezi z delom,
3. v nepravdnem postopku,
4. v zemljiškoknjižnem postopku,
5. v stečajnem postopku, v postopku prisilne poravnave in v likvidacijskem postopku,
6. v postopku za registracijo,
7. v kazenskem postopku na zasebno tožbo,
8. v upravnih sporih,
9. v drugih primerih, ki jih določa zakon ali taksna tarifa.

3. člen

(1) S tem zakonom predpisane takse mora plačati tisti, ki predlaga uvedbo postopka ali opravo posameznega dejanja.

(2) Za odločbo sodišča prve stopnje mora plačati takso tožnik oziroma predlagatelj.

(3) Če mora po tem zakonu dvoje ali več oseb skupaj plačati takso, je njihova obveznost nerazdelna; v zapuščin-skem postopku pa so dediči dolžni plačati takso v sorazmerju s podedovanim premoženjem.

4. člen

(1) Takso je treba plačati takrat, ko nastane taksna obveznost.

(2) Če ni v tem zakonu ali taksni tarifi drugače določeno, nastane taksna obveznost:

1. za vlogo – takrat, ko se vloga izroči, za vlogo, dano na zapisnik pa takrat, ko je zapisnik končan;
2. za sodno odločbo – takrat, ko je obravnava zaključena, če stranka ni navzoča na obravnavi, pa takrat, ko se stranki ali njenemu zastopniku vroči prepis odločbe;
3. za poprečno takso v zapuščinskem postopku – takrat, ko je zapuščinska obravnava končana;
4. za poprečno takso v stečajnem postopku – takrat, ko postane odločba o delitvi pravno-močna; v postopku prisilne

poravnave pa takrat, ko postane pravnomočna odločba, s katero se potrdi sklenjena poravnava;

5. za sodne prepise – takrat, ko se prepis zahteva;

6. za druga dejanja – takrat, ko se dejanje zahteva oziroma ko sodišče začne postopek.

5. člen

V upravnih sporih v stvareh socialnega varstva se taksa plača samo, če stranka v postopku ni uspela. Taksna obveznost za tožbo nastane, ko je sodna odločba, s katero je tožba zavrnjena ali zavržena, vročena stranki.

6. člen

(1) Sodne takse se plačujejo v taksnih vrednotnicah (sodni kolk), gotovini oziroma z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti. Takse ni mogoče plačati s taksnimi vrednotnicami, če je bila vloga posredovana sodišču po elektronski poti.

(2) V gotovini oziroma z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti se plačujejo takse tedaj, kadar mora taksni zavezanec plačati takso nad zneskom, določenim v predpisu iz četrtega odstavka tega člena. Pri plačilu taks se znesek takse zaokroži tako, da se znesek do 50 stotinov ne upošteva, znesek nad 50 stotinov pa se zaokroži na 1 tolar.

(3) Takso v gotovini vplača taksni zavezanec na prehodni račun sodnih taks. Potrdilo o vplačilu takse se priloži vlogi, za katero je taksa plačana. Če je taksa vplačana z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti, plačilo takse ugotovi in na pisanju pisno potrdi uradna oseba pristojnega sodišča.

(4) Tiskanje sodnih kolkov, dajanje v obtok, distribucijo, umik iz uporabe in zamenjavo ter znesek, do katerega se plačujejo sodne takse v taksnih vrednotnicah, predpiše minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

(5) Za vloge strank ter odločbe, prepise, potrdila oziroma izpiske sodišča, ki so v skladu z zakonom ali mednarodno pogodbo posredovani z uporabo informacijske tehnologije, se taksa predpisana s taksno tarifo lahko zniža v odstotku oziroma številu točk, ki ga določi Vlada Republike Slovenije.

(6) Določbe tega zakona o plačilu takse v gotovini se smiselno uporabljajo tudi za plačevanje taks z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti, če ta zakon ne določa drugače.

7. člen

(1) Taksne obveznosti se določajo v točkah ali v sorazmerju z vrednostjo zahtevka oziroma predmeta, izraženem v odstotkih. Vrednost zahtevka oziroma predmeta in razponi vrednosti so v tem zakonu določeni s številom točk.

(2) Vrednost točke po tem zakonu znaša 19 tolarjev. (opomba: upoštevana uskladitev, Uradni list RS, št. 77/02)

(3) Vlada Republike Slovenije lahko uskladi vrednost točke, določene v prejšnjem odstavku, z gibanjem stroškov za delo sodišč v sorazmerju z rastjo cen življenjskih potrebščin na območju Republike Slovenije.

(4) Pri odmeri takse se vzame kot osnova za izračun takse vrednosti točke na dan nastanka taksne obveznosti.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se pri izračunu sodne takse, katero je potrebno plačati na podlagi opomina, uporabi vrednost točke, ki velja v času izdaje opomina, pri prisilni izterjavi sodne takse pa vrednost točke na dan, ko pristojni davčni urad izda taksnemu zavezancu ustrezno odločbo (drugi odstavek 29. člena) oziroma na dan izdaje sklepa iz prvega odstavka 30. člena tega zakona.

(6) Ko sodišče odloča o povrnitvi stroškov postopka, upošteva pri odmeri višine teh stroškov za izračun takse vrednost točke na dan izdaje sklepa.

(7) Če se taksna obveznost določa v sorazmerju z vrednostjo zahtevka, se pri odločanju o povrnitvi stroškov

postopka in pri odločanju o vrnitvi takse (32. do 36. člen tega zakona) najprej znesek plačane takse preračuna v točke po vrednosti točke na dan plačila takse, nato pa pri izračunu zneska stroškov, ki jih je treba povrniti oziroma zneska takse, ki ga je treba vrniti, uporabi vrednost točke na dan odločanja.

8. člen

(1) Če taksa ni plačana ali ni plačana v celoti, to ni ovira za sodni postopek ali za opravo posameznega dejanja, če ni v zakonu ali v taksni tarifi določeno drugače.

(2) Če stranka zahteva, je sodišče dolžno sprejeti naravnost od nje tudi vloge, ki sploh niso kolkovane ali so premalo kolkovane.

9. člen

(1) Pravica, zahtevati plačilo sodne takse, zastara v dveh letih po preteku leta, v katerem bi bilo treba takso plačati.

(2) Zastaranje pravice zahtevati plačilo takse oziroma prisilno izterjavo takse prekine vsako uradno dejanje pristojnega organa, katerega namen je plačilo oziroma izterjava takse. Zastaranje pa nastane v vsakem primeru, ko potečejo štiri leta od takrat, ko je nastala obveznost za plačilo takse.

10. člen

Prihodki od sodnih taks so prihodki Republike Slovenije.

II. TAKSNE OPROSTITVE

11. člen

(1) Plačila sodnih taks so oproščeni država in državni organi, lokalne samoupravne skupnosti, humanitarne organizacije ter tuja država in tuji državljani, če tako določa mednarodna pogodba ali če velja vzajemnost.

(2) Če nastane dvom, ali velja vzajemnost, se je sodišče dolžno obrniti za pojasnilo na ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(3) Takse se tudi ne plača v primeru, kadar tako določa poseben zakon.

12. člen

(1) Ne plača se taksa:

- za prvi predlog za vknjižbo in za prvo vknjižbo lastninske pravice na zgradbi ali posameznem delu zgradbe,
- za prijavo terjatev delavcev po Zakonu o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Uradni list RS, št. 67/93, 8/96, 39/97 in 52/99),
- za vlogo o umiku in za odločbo o umiku tožbe, predloga, pravnega sredstva oziroma druge vloge,
- za poravnavo ter
- v postopku za odločanje o dodelitvi brezplačne pravne pomoči.

(2) Taksa se ne plača v postopku za izvršitev zahtevka za preživljanje otroka ali zakonca oziroma osebe, ki je po predpisih rodbinskega prava izenačena z zakoncem.

(3) Takse ne plača delavec v individualnih delovnih sporih o sklenitvi, obstoju in prenehanju delovnega razmerja in učenec ali študent v individualnih delovnih sporih zoper organizacijo oziroma delodajalca v zvezi s kadrovsko štipendijo ter začasnim ali občasnim opravljanjem dela.

12.a člen

(1) V postopku v socialnih sporih, ki so premoženjske narave, se plača taksa po taksni tarifi, ki je določena za pravdni postopek, zmanjšana za 70%.

(2) Plačilo takse v socialnih sporih zapade v plačilo z dnem, ko zapadejo v plačilo stroški postopka.

13. člen

(1) Sodišče v celoti ali deloma oprosti plačila taks stranke, če bi bila s plačilom taks občutno zmanjšana sredstva, s katerimi se preživlja sama ali se preživljajo njeni družinski člani.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena lahko sodišče stranki plačilo taks tudi odloži do izdaje odločbe ali pa ji dovoli obročno plačilo.

(3) Sklep o oprostitvi izda sodišče na predlog stranke. Predlogu mora stranka predložiti svojo zadnjo odločbo o dohodnini in zadnje odločbe o dohodnini družinskih članov iz prvega odstavka tega člena, potrdilo o svojih dohodkih in dohodkih družinskih članov iz prvega odstavka tega člena v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge za oprostitev ter potrdilo o premoženjskem stanju.

(4) Predpis o izdaji potrdil iz prejšnjega odstavka in o kriterijih za oprostitev izda minister, pristojen za finance.

14. člen

(1) Sklep o oprostitvi plačila taks učinkuje od dneva, ko je pri sodišču vložen predlog za oprostitev, in velja za vse vloge in dejanja, za katera je po 4. in 5. členu tega zakona nastala obveznost tega dne ali pozneje.

(2) V primeru iz 5. člena tega zakona obsega taksna oprostitev tudi vloge, vložene pred predlogom za taksno oprostitev, če je predlog vložen pred pretekom roka, določenega za plačilo takse.

(3) Oprostitev plačila taks velja samo v postopku, v katerem je bila oprostitev stranki priznana.

15. člen

(1) Skrbnik odsotnega, katerega prebivališče je neznan in skrbnik za premoženje, katerega lastnik je neznan, ter začasni zastopnik stranke v postopku, ki ga je postavilo sodišče, niso dolžni plačevati taks za tistega, ki ga zastopajo.

(2) Te takse se izterjajo iz premoženja zastopanega.

(3) Neplačane takse vpiše sodišče v seznam taks in ravna po končanem postopku po 26. členu tega zakona.

16. člen

(1) Taksna oprostitev je v korist le tistemu, kateremu je priznana.

(2) Če izroči vlogo skupaj več oseb ali če skupaj opravi procesno dejanje, pa je ena ali več oseb od njih oproščena taks, mora tista, ki takse ni oproščena, plačati takso tako, kot da ni oproščena, razen v primerih formalnega sospornišva (2. točka prvega odstavka 191. člena Zakona o pravdnem postopku).

17. člen

(1) Če v pravdnem, kazenskem postopku ali postopku izvršbe in zavarovanja taks oproščena stranka uspe, je dolžna takse, ki bi jih morala plačati ta stranka, če ne bi bila oproščena, plačati stranka, ki ne uživa oprostitve, in sicer v sorazmerju s tem, koliko je oproščena stranka uspela v postopku.

(2) Kadar so podani pogoji iz četrtega odstavka 173. člena Zakona o pravdnem postopku, lahko zahteva sodišče od oproščene stranke takso ne glede na prvi odstavek tega člena.

III. UGOTOVITEV VREDNOSTI ZA PLAČILO TAKSE

18. člen

(1) Sodne takse se plačajo od vrednosti zahtevka oziroma predmeta, če je ta ocenljiv oziroma od vrednosti, določene po tem zakonu.

(2) Za ugotavljanje vrednosti zahtevka oziroma predmeta se smiselno uporabljajo določbe zakona o pravdnem postopku, če ni v tem zakonu drugače določeno.

(3) Za plačilo sodne takse je odločilna v točkah določena vrednost zahtevka oziroma predmeta ob vložitvi vloge oziroma opravi dejanja.

19. člen

V sporih o pravici do zakonite preživnine ali o terjatvi posameznih zneskov zakonite preživnine se izračuna vrednost za plačilo takse tako, da se seštejejo dajatve za tri mesece, razen če se zahteva preživnina za krajši čas.

20. člen

(črtan)

21. člen

(1) Če gre v sporu za dedno pravico na vsej zapuščini, se vzame kot vrednost zahtevka vrednost čiste zapuščine; če pa gre v sporu samo za del zapuščine ali za določeno stvar iz zapuščine, se vzame kot vrednost zahtevka za plačilo takse čista vrednost tega dela oziroma te stvari.

(2) V zapuščinskem postopku se taksa plača od čiste vrednosti zapuščine.

22. člen

Kot vrednost zahtevka za plačilo takse se vzame:

1. v sporih o odpovedi pogodbe o najemu ali zakupu stvari, v sporih o odpovedi stanovanjskega razmerja, v sporih o odpovedi stanovanjske ali podstanovske pogodbe, v sporih za izpraznitev stanovanjskih prostorov, v sporih za odpoved najemne pogodbe in za izpraznitev poslovne stavbe oziroma poslovnega prostora – znesek v vrednosti 5.000 točk;

2. če se zahteva zavarovanje dokazov pred začetkom pravde – znesek v vrednosti 1.000 točk;

3. v sporih za objavo popravka – znesek v vrednosti 1.000 točk;

4. v vseh drugih primerih, če v tem zakonu ni drugače določeno – znesek v vrednosti 1.000 točk.

23. člen

(črtan)

24. člen

(1) Če se pojavi utemeljen sum, da je stranka vrednost predmeta oziroma zahtevka ocenila prenizko, sodišče po uradni dolžnosti s sklepom določi pravo vrednost potem, ko jo na primeren način preveri. Tudi na ugovor druge stranke, da je navedena vrednost zahtevka oziroma predmeta nepravilna, sodišče na ta način določi pravo vrednost za plačilo takse.

(2) Zoper odločbo o ugotovitvi prave vrednosti iz prvega odstavka tega člena je dopustna posebna pritožba samo v primeru, ko se stranka ne more pritožiti zoper odločbo o glavni stvari.

Sprememba vrednosti med postopkom

25. člen

(1) Prvotna vrednost ostane podlaga za plačilo takse, ne glede na to, če se ta vrednost med postopkom spremeni, če ni v naslednjih odstavkih drugače določeno.

(2) Če ugotovi sodišče po prejšnjem členu novo vrednost, se vzame kot podlaga za plačilo takse nova vrednost.

(3) Če se spremeni vrednost zaradi spremembe ali delne rešitve zahtevka, se vzame kot vrednost za plačilo takse spremenjena vrednost za vse tiste vloge in dejanja, ki se vložijo oziroma opravljajo po taki spremembi. Če se spremeni vrednost zaradi izjave stranke v vlogi, se plača taksa po spremenjeni vrednosti tudi za to vlogo.

(4) Če se s pravnim sredstvom odločba le deloma izpodbija, se vzame kot podlaga za plačilo takse za pravno sredstvo le vrednost izpodbijanega dela.

(5) Če vložita pravno sredstvo obe stranki, se odmeri taksa za pravno sredstvo vsaki stranki posebej in je odvisna od vrednosti tistega dela odločbe, ki se s pravnim sredstvom izpodbija.

(6) Za pravno sredstvo, ki se vложи samo zoper odločbo o stroških postopka ali o stranskih terjatvah, se plača taksa samo po znesku stroškov oziroma stranskih terjatev.

(7) Če se po določbah tega člena spremeni vrednost med postopkom, se nova vrednost določi v točkah po vrednosti točke na dan spremembe vrednosti. Če je zaradi spremembe vrednosti treba takso doplačati, se že plačani del takse obračuna na način iz sedmega odstavka 7. člena tega zakona.

IV. IZTERJAVA NEPLAČANE TAKSE

26. člen

(1) Če je stranka navzoča pri sodnem dejanju, za katero mora plačati takso, pa je ne plača takoj, jo sodišče opozori, da mora plačati takso v petnajstih dneh.

(2) Po prejšnjem odstavku ravna sodišče tudi, kadar stranka neposredno izroči vlogo, za katero ni plačana ali ni plačana vsa taksa.

(3) Če stranka ni navzoča pri sodnem dejanju, za katero mora plačati takso, ji pošlje sodišče nalog, naj v petnajstih dneh od vročitve naloga plača dolžno takso.

(4) Če prejme sodišče po pošti vlogo, za katero sploh ni plačana ali ni plačana vsa taksa, ali če taksni zavezanec ne predloži potrdila o plačilu vse takse, ki se plača v gotovini, pošlje sodišče taksnemu zavezancu opomin, naj v 15 dneh od vročitve opomina plača sodno takso. V teh primerih se plača tudi taksa za opomin.

(5) V primerih iz prejšnjih odstavkov sodišče stranko tudi opozori na posledice, če takse v roku ne bi plačala.

27. člen

(1) Na zahtevo stranke je sodišče dolžno izdati odločbo o odmeri takse.

(2) Zoper odločbo sodišča iz prejšnjega odstavka je dopustna posebna pritožba samo v primeru, ko se stranka ne more pritožiti zoper odločbo o glavni stvari.

28. člen

(1) Če ima taksni zavezanec prebivališče ali ima sedež v tujini, pa ne plača takse tedaj, ko nastane taksna obveznost, sodišče po končanem postopku s sklepom ugotovi, koliko znaša neplačana taksa in kazenska taksa ter naloži taksnemu zavezancu, da v roku, ki ne sme biti krajši kot 30 dni in ne daljši kot 90 dni od prejema odločbe, plača dolžno takso.

(2) Kazenska taksa iz prejšnjega odstavka znaša 50% vrednosti neplačane takse.

(3) Zoper sklep iz prvega odstavka tega člena je dopustna pritožba na sodišče druge stopnje v 15 dneh od vročitve sklepa.

(4) Pravnomočen sklep iz prvega odstavka tega člena je izvršilni naslov.

(5) Pravnomočen sklep iz prvega odstavka tega člena pošlje sodišče organu, ki je po zakonu pristojen za zastopanje in uveljavljanje premoženjskih pravic in koristi Republike Slovenije v tujini.

29. člen

(1) Če taksni zavezanec ne plača takse v roku, ki je določen v 26. členu tega zakona, sporoči sodišče to v nadaljnjem roku 15 dni pristojnemu davčnemu uradu, v kateri ima taksni zavezanec svoje stalno prebivališče (sedež), naj takso prisilno izterja, na spisu pa zaznamuje, da je omenjeni organ obveščen o neplačani taksi.

(2) Ko prejme pristojni davčni urad sporočilo, izda odločbo, s katero naloži taksnemu zavezancu naj v 15 dneh od prejema odločbe plača dolžno takso in 50% pribitka nanjo kot kazensko takso. Če taksni zavezanec v tem roku takse ne plača, se obe taksi prisilno izterjata in knjižita na račun prihodkov od sodnih taks.

(3) Če upravni organ ugotovi, da je bila taksa plačana v gotovini, pa taksni zavezanec ni predložil potrdila o plačilu, se zaračuna in izterja samo kazenska taksa v višini 10%, vendar ne več kot 250 točk. Če taksa ni bila plačana pravočasno, se izterja kazenska taksa po drugem odstavku tega člena.

30. člen

(1) Če je taksni zavezanec pravna oseba, ugotovi sodišče s sklepom, koliko znaša neplačana taksa in kazenska taksa (drugi odstavek 29. člena) oziroma koliko znaša kazenska taksa, če taksni zavezanec ni predložil potrdila o plačilu takse v gotovini (tretji odstavek 29. člena).

(2) Zoper sklep iz prvega odstavka je dopustna pritožba v petnajstih dneh od vročitve sklepa.

(3) O pritožbi odloča sodišče druge stopnje.

(4) Sodišče prve stopnje lahko na podlagi pritožbe spremeni ali razveljavi sklep iz prvega odstavka, če je pritožbi priloženo potrdilo o plačilu takse.

(5) Po pravnomočnosti sklepa pošlje sodišče sklep v izvršitev organizacijam, pooblaščenim za plačilni promet, pri katerih ima taksni zavezanec odprte račune oziroma denarna sredstva.

(6) Organizacije, pooblaščene za plačilni promet, morajo ravnati po sklepu sodišča in določbah zakona, ki ureja sodno izvršbo na dolžnikova denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet, in prenesti sredstva zavezanca na račun Republike Slovenije, naveden v sklepu.

(7) Če takse ni mogoče izterjati po določbah tega člena, se taksa prisilno izterja po določbah 29. člena tega zakona.

31. člen

Če neplačane takse v posamezni zadevi ne presegajo vrednosti 150 točk, se ne uporabljajo določbe tega poglavja o prisilni izterjavi takse.

V. VRNITEV TAKSE

32. člen

Pravico zahtevati vrnitev takse ima, kdor je plačal takso, ki je sploh ni bil dolžan plačati, ali je plačal takso večjo od predpisane, kakor tudi, kdor je plačal takso za določeno sodno dejanje, pa to dejanje ni bilo opravljeno.

32.a člen

(1) Če sodišče vlogo, za katero je plačana taksa, zavrne, se stranki vrne polovico takse, ki je plačana v skladu s tem zakonom.

(2) Če stranka vlogo, za katero je plačala takso, umakne preden je sodišče razpisalo narok za obravnavo, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe ali če stranki pred izdajo odločbe skleneta sodno poravnavo, se stranki vrne polovico takse, ki je plačana v skladu s tem zakonom.

(3) Če se vloga šteje za umaknjeno ali se zavrže, ker taksa ni bila plačana oziroma, ker ni bilo predloženo dokazilo o plačilu takse, je stranka dolžna za vlogo plačati četrtino takse, ki je določena s tem zakonom. V tem primeru se kazenska taksa ne plača.

33. člen

(1) Če višje sodišče razveljavi odločbo nižjega sodišča ali če je v kazenskem postopku na zasebno tožbo izdana zavrnilna sodba zaradi nepristojnosti, se taksa, plačana za prvo odločbo, všteje v takso za novo odločbo. Če je taksa, ki naj se všteje, večja od takse za prvo odločbo, se presežek ne vrne.

(2) Če se vpis vknjižbe ali predznambe z odločbo višjega sodišča popolnoma ali deloma razveljavi, se vrne vsa plačana taksa oziroma sorazmeren del.

34. člen

(1) Zahteva za vrnitev takse se vloži pri sodišču, ki je odločalo na prvi stopnji, in sicer v 60 dneh od dneva, ko je bila taksa pomotoma plačana oziroma od dneva, ko je prizadei zvedel, da dejanje ni bilo opravljeno.

(2) Vrnitve takse ni mogoče zahtevati po preteku dveh let od dneva, ko je bila plačana.

35. člen

(1) Če je bila taksa plačana v gotovini, pošlje sodišče zahtevo za vrnitev takse s potrebnimi podatki pristojnemu davčnemu uradu, na območju katere ima sodišče svoj sedež.

(2) Če je bila taksa plačana v sodnih kolkih, pošlje sodišče zahtevo za vrnitev takse s potrebnimi podatki pristojnemu davčnemu uradu, na območju katere je stalno prebivališče oziroma sedež taksnega zavezanca.

(3) O zahtevi za vrnitev takse odloči pristojni davčni urad. Pri odločanju uporabi vrednost točke, ki velja na dan odločitve.

(4) Taksa se vrne v breme vplačilnega računa sodnih taks.

36. člen

(1) Če je v postopku v upravnih sporih upravna odločba na tožbo razveljavljena ali spremenjena, je treba stranki vrniti plačano takso, če to zahteva.

(2) Vrnitev takse je treba zahtevati v 60 dneh od vročitve odločbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Glede postopka za vrnitev takse se uporabljajo določbe 32. in 35. člena tega zakona.

VI. POSEBNE DOLOČBE

37. člen

Uporabo predpisov o sodnih taksah nadzira ministristvo, pristojno za pravosodje.

38. člen

(1) Ministristvo, pristojno za finance je pooblaščenno skleniti pogodbo o tiskanju, načinu dajanja v obtok in distribuciji sodnih kolkov ter o znesku nadomestila za kritje stroškov v zvezi s temi deli.

(2) Provizija za prodajo sodnih kolkov v maloprodaji znaša 10% nominalne vrednosti kupljenih sodnih kolkov.

39. člen

(črtan)

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

40. člen

(1) Takse za vloge, dejanja in listine, glede katerih je nastala taksna obveznost do dneva, ko začne veljati ta zakon, se bodo plačevale po dosedanjih predpisih in po dosedanji tarifi.

(2) Če je bila do uveljavitve tega zakona plačana taksa za dejanje, ki naj bo opravljeno po uveljavitvi tega zakona, ni treba plačati nove takse po tem zakonu, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

(3) Če po uveljavitvi tega zakona višje sodišče razveljavi odločbo, ki jo je izdalo nižje sodišče, preden začne veljati ta zakon, za novo odločbo nižjega sodišča takse ni treba doplačati, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

41. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati sklep Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o uskladitvi vrednosti točke v Zakonu o sodnih taksah (Uradni list SRS, št. 22/89).

42. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

TAKSNA TARIFA

I. PRAVDNI IN IZVRŠILNI POSTOPEK

1. Vloga

Tarifna številka 1

(1) Za tožbo in nasprotno tožbo se plača po vrednosti zahtevka taksa s tem, da:

Pri vrednosti zahtevka nad točk	do točk	Znaša taksa v točkah
	10.000	600
10.000	20.000	700
20.000	50.000	800
50.000	100.000	900
100.000		1% od tolarске vrednosti, vendar največ 20.000 točk v tolarški vrednosti.

(2) Za tožbo, ki obsega predlog za izdajo plačilnega naloga, za predlog za izvršbo, za odpoved poslovne stavbe ali poslovnega prostora, za odgovor na tožbo, za odgovor na pritožbo ali revizijo se plača polovica takse iz prvega odstavka te tarifne številke.

(3) Za predlog za zavarovanje po zakonu o izvršbi in zavarovanju, za predlog za vrnitev v prejšnje stanje, za predlog za zavarovanje dokazov, za predlog za poskus poravnave pred uvedbo postopka, za predlog za priznanje odločbe tujega sodišča, za predlog za odlog izvršbe, za odgovor na ugovor zoper sklep o izvršbi se plača taksa 100 točk.

(4) Za tožbo v sporih zaradi motenja posesti se plača taksa 1000 točk, za tožbo v sporih o stvarnih služnostih se plača taksa 800 točk, za tožbo o sporih o osebnih služnostih in o dosmrtnem preživljanju se plača taksa 400 točk, za tožbo v zakonskih sporih se plača taksa 400 točk, za tožbo v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva, v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok se plača taksa 250 točk, za tožbo v socialnih sporih, ki niso premoženjske narave in za tožbo v individualnih delovnih sporih o posamičnih pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem, ki niso premoženjske narave se plača taksa 250 točk.

Pojasnilo:

a) Kadar oba zakonca sporazumno predlagata razvezo zakonske zveze, se plača samo ena taksa za predlog.

b) Če se obravnava v sporu za razvezo zakonske zveze ali za ugotovitev očetovstva hkrati tudi zahtevki za varstvo, vzgojo in preživljanje otroka ali zahtevki za preživljanje zakonca, se plača samo taksa za tožbo za razvezo zakonske zveze oziroma za tožbo za ugotovitev očetovstva.

c) Če je v sporu za razvezo zakonske zveze ali v sporu za preživljanje otroka predlagana začasna odredba, se plača samo taksa za tožbo za razvezo oziroma taksa za tožbo za preživljanje.

č) Za predlog za izvršbo in za predlog za zavarovanje se plača ena taksa tudi tedaj, kadar je predlaganih več sred-

stev za izvršbo ali za zavarovanje, ne glede na to, ali istočasno ali drugo za drugim.

d) Če obsega ena tožba več zahtevkov zoper istega toženca, se taksa zaračuna po vrednosti, ki predstavlja seštevek vrednosti vseh zahtevkov.

e) Če je v eni tožbi združenih več zahtevkov zoper več tožencev in se zahtevki opirajo na bistveno istovrstno dejansko in pravno podlago, se taksa zaračuna po vrednosti vsakega posameznega zahtevka.

f) V postopku nasprotno izvršbe se plačujejo enake takse kot v postopku izvršbe.

2. Odločbe

Tarifna številka 2

(1) Za sodbo prve stopnje se plača po vrednosti sporne predmeta taksa iz prvega odstavka tarifne številke 1.

(2) Za zamudno sodbo, za sodbo na podlagi odpovedi in za sodbo na podlagi pripoznavne, izdano najkasneje na prvem naroku za glavno obravnavo, se plača polovica takse iz prvega odstavka te tarifne številke.

(3) Za sklep o plačilnem nalogu in nalogu za izpraznitev poslovne stavbe oziroma poslovnega prostora, za sklep o predlogu za izvršbo za sklep o ugovoru zoper sklep o izvršbi, za sklep o predlogu za odlog izvršbe in za sklep o stroških postopka, se plača polovica takse iz prvega odstavka te tarifne številke.

(4) Za sklep o zavarovanju in sklep o ugovoru zoper sklep o zavarovanju po zakonu o izvršbi in zavarovanju, za sklep s katerim se tožba zavrže, za sklep o predlogu za vrnitev v prejšnje stanje, za sklep o zavarovanju dokazov, za sklep o predlogu za priznanje odločbe tujega sodišča se plača taksa 100 točk.

(5) Za sklep zaradi motenja posesti in za sodbe v sporih iz četrtega odstavka tarifne številke 1 se plača enaka taksa kot je določena v četrtem odstavku tarifne številke 1 za tožbo v teh sporih.

Pojasnilo:

a) Za dopolnilno sodbo ali dopolnilni sklep se ne plača taksa.

b) Če se izda med pravdo vmesna sodba, se plača taksa za polno vrednost spornega predmeta. V takem primeru se ne plača taksa za dokončno odločbo, ki se izda po vmesni sodbi.

c) Če se izda med pravdo delna sodba, se plača taksa po vrednosti zahtevka, o katerem je z njo odločeno. Za dokončno odločbo se plača preostala taksa od skupno vtoževanega zneska.

č) Za sodbo, ki jo izda sodišče prve stopnje v zvezi z nasprotno tožbo, se plača taksa, kot da je sodišče nasprotno tožbo posebej obravnavalo.

d) Če je bilo več pravih združenih v skupno obravnavanje, se plača taksa za sodbo v vsaki pravdi posebej, kot da pravde niso bile združene.

e) Taksa za plačilni nalog in nalog za izpraznitev poslovne stavbe oziroma poslovnega prostora se všteje v takso za odločbo, ki jo izda sodišče na ugovor. Taksa za sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine se všteje v takso za odločbo.

f) Taksa za odločbo o predlogu za izvršbo oziroma zavarovanje in taksa za odločbo zaradi tožbe, v kateri je predlagana izdaja plačilnega naloga, se plača takrat, ko se vloži predlog oziroma tožba.

g) Za sklep o izvršbi ali o zavarovanju se plača ena taksa tudi tedaj, kadar je bilo odločeno o več sredstvih za izvršbo oziroma zavarovanje, ne glede na to ali istočasno ali drugo za drugim.

3. Pravna sredstva

Tarifna številka 3

(1) Za pritožbo zoper sodbo se plača dvojna taksa iz prvega odstavka tarifne številke 1, s tem da najvišja taksa ne sme presegati 40.000 točk.

(2) Za pritožbo zoper sklepe, za katere je predpisano plačilo sodne takse po tretjem odstavku tarifne številke 2, se plača taksa po prvem odstavku tarifne številke 1.

(3) Za pritožbo zoper sklep zaradi motenja posesti, za pritožbo zoper sodbo v sporih o stvarnih služnostih, za pritožbo zoper sodbo v sporih o osebnih služnostih in o dosmrtnem preživljanju se plača dvojna taksa iz četrtega odstavka tarifne številke 1, za pritožbo zoper sodbo v vseh ostalih sporih iz četrtega odstavka tarifne številke 1, pa se plača enaka taksa kot za tožbe v teh sporih.

(4) Za ugovor zoper plačilni nalog, za ugovor zoper nalog o odpovedi poslovne stavbe oziroma poslovnih prostorov, za ugovor zoper sklep o izvršbi se plača taksa po drugem odstavku tarifne številke 1.

(5) Za ugovor zoper sklep o zavarovanju, za pritožbo zoper sklep, s katerim se tožba zavrže, zoper sklep o ugovoru zoper sklep o zavarovanju, zoper sklep, s katerim se ugotovi predlog za vrnitev v prejšnje stanje, ali se predlog zavrne in zoper sklep o priznanju odločbe tujega sodišča, se plača taksa 100 točk.

(6) Za revizijo in za predlog za obnovo postopka se plača taksa kot za pritožbo.

Tarifna številka 4 (črtana)

II. NEPRAVDNI POSTOPKI

A) SPLOŠNE DOLOČBE

1. Predlogi

Tarifna številka 5

Za predlog, da se začne nepravdni postopek, se plača taksa 100 točk.

Pojasnilo:

a) Takse po tarifnih številkah 5-7 se plačujejo v vseh nepravdnih postopkih, razen tistih, za katere so takse v tej taksni tarifi posebej določene.

b) V postopku za razglasitev za mrtvo osebo, ki je pogrešana v vojni, se ne plačajo takse po tarifnih številkah 5-7.

2. Odločbe

Tarifna številka 6

Za odločbo sodišča prve stopnje se plača taksa 200 točk.

3. Pravna sredstva

Tarifna številka 7

Za pritožbo, revizijo in predlog za obnovo postopka se plača taksa 200 točk.

Pojasnilo:

Takse za pritožbo v postopku za odvzem poslovne sposobnosti ne plača tisti, ki mu je odvzeta poslovna sposobnost oziroma njegov zakoniti zastopnik ali skrbnik.

Tarifna številka 8
(črtana)B) POSEBNE DOLOČBE ZA POSAMEZNE VRSTE
NEPRAVDNEGA POSTOPKA

1. Zapuščinski postopek

Tarifna številka 9

(1) Za obravnavo zapuščine v postopku na prvi stopnji, če se postopek zaključi s sklepom o dedovanju, se plača poprečna taksa po čisti vrednosti zapuščine s tem, da:

Pri vrednosti zapuščine nad točk	do točk	Znaša taksa v točkah
	1.000	100
1.000	5.000	400
5.000	10.000	700
10.000	50.000	1.500
50.000	100.000	2.000
100.000		2% od tolarске vrednosti, vendar največ 15.000 točk v tolarски vrednosti.

(2) Za dodatni sklep o dedovanju se plača taksa od vrednosti naknadno ugotovljene zapuščine.

Pojasnilo:

a) Sodišče ugotavlja vrednost, ki je odločilna za odmero poprečne takse po prostem preudarku, na podlagi izjav dedičev in podatkov, s katerimi razpolaga. Če je potrebno, lahko odredi, da ocenijo vrednost izvedenci na stroške dedičev. Vrednost čiste zapuščine se ugotovi po vrednosti, ki jo ima ob cenitvi.

b) Ne plača se posebej taksa za delitev zapuščine, če jo dediči sporazumno predlagajo, in je sporazum o delitvi vpisan v sklep o dedovanju.

c) Če sodišče ne opravi nove zapuščinske obravnave nastane takсна obveznost za dodatni sklep o dedovanju z vročitvijo tega sklepa dedičem.

Tarifna številka 10

Za pritožbo zoper sklep o dedovanju in o volilu, za pritožbo zoper dodatni sklep o dedovanju se plača taksa 200 točk.

2. Sestavitev in hramba oporoke

Tarifna številka 11

(1) Za sestavo sodne oporoke se plača taksa 300 točk.

(2) Za hrambo oporoke pri sodišču se plača taksa 100 točk.

(3) Za preklic oporoke pred sodiščem ali za vrnitev oporoke, ki je v hrambi pri sodišču, se plača taksa 100 točk.

Pojasnilo:

a) Ne plača se nova taksa za hrambo, če se oporoka nadomesti z drugo, pač pa se plača taksa za vrnitev oporoke, ki se nadomešča z drugo.

b) Ne plača se taksa za preklic, če se s poznejšo oporoko prekliche prejšnja in hkrati sestavi nova oporoka.

2.a Postopek za določitev odškodnine

Tarifna številka 11 a

(1) Kadar se v postopku za določitev odškodnine plača sodna taksa in se postopek zaključi s sklepom o določitvi od-

škodnine, se za sklep prve stopnje plača po višini določene odškodnine taksa iz prvega odstavka tarifne številke 1.

(2) Za pritožbo, revizijo in predlog za obnovo postopka se plača taksa 200 točk.

Pojasnilo:

a) Taksna obveznost po prvem odstavku te tarifne številke nastane z vročitvijo sklepa o odškodnini udeležencu, ki mu je naloženo plačilo odškodnine.

b) Taksna obveznost po drugem odstavku te tarifne številke nastane z vložitvijo pritožbe.

c) Taksni zavezanec v primerih iz prvega odstavka je udeleženec, ki mu je naloženo plačilo odškodnine, v primerih iz drugega odstavka pa vložnik pritožbe.

2.b Postopek za cenitev in prodajo stvari

Tarifna številka 11 b

(1) Za predlog za cenitev in prodajo stvari se plača polovica takse po prvem odstavku tarifne številke 1.

(2) Za odločbo sodišča prve stopnje se plača taksa iz prvega odstavka te tarifne številke.

(3) Za pritožbo in za predlog za obnovo postopka se plača dvojna taksa iz prvega odstavka te tarifne številke.

3. Delitveni postopek

Tarifna številka 12

(1) Za predlog, da se opravi delitev stvari ali skupnega premoženja, se plača taksa po vrednosti stvari ali premoženja, ki se deli, s tem, da:

Pri vrednosti premoženja ali stvari nad točk	do točk	Znaša taksa v točkah
	500	100
500	5.000	200
5.000	10.000	300
10.000	50.000	500
50.000	100.000	1.000
100.000		1% od tolarске vrednosti, vendar največ 20.000 točk v tolarски vrednosti.

(2) Za odločbo sodišča prve stopnje se plača dvojna taksa iz prvega odstavka te tarifne številke.

(3) Za pritožbo in za predlog za obnovo postopka se plača dvojna taksa iz prvega odstavka te tarifne številke.

4. Postopek za ureditev meje in postopek za določitev
nujne poti

Tarifna številka 13

(1) Za predlog za ureditev meje in za predlog za določitev nudne poti se plača taksa 800 točk.

(2) Za odločbo sodišča prve stopnje se plača taksa 1.000 točk.

(3) Za pritožbo in za predlog za obnovo postopka se plača taksa 1.200 točk.

5. Overitev podpisov, pisave in prepisov

Tarifna številka 14

(1) Za overitev vsakega podpisa (ročnega znaka), pisave ali prepisa oziroma fotokopije se plača taksa 30 točk. Taksa za overitev pisave ali prepisa se plača od vsakega lista.

(2) Za overitev listine, pisane v tujem jeziku, se plača dvojna taksa iz prvega odstavka te tarifne številke.

(3) Za overitev podpisov na pooblastilih in za overitev podpisov na pogodbah se ob istočasni overitvi plača ena sama taksa, ne glede na to ali se overja en podpis ali več in ne glede na to, koliko izvodov se overja.

(4) Ne plača se taksa za overitev listine, potrebne za uveljavljanje pravic iz socialnega zavarovanja v tujini.

(5) Ne plača se taksa za overitev podpisa na listini ali za overitev prepisa listine, na podlagi katere občani pridobijo pomoč iz solidarnostno zbranih sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč.

(6) Za overitev podpisa na pogodbi se plača:

1) Za pogodbe se plača po vrednosti predmeta pogodbe taksa s tem, da:

Pri vrednosti predmeta nad točk	do točk	Znaša taksa v točkah
	500	50
500	2.500	75
2.500	10.000	100
10.000		1% od tolarске vrednosti, vendar največ 500 točk v tolarски vrednosti.

2) Če vrednost pogodbe ni ocenljiva, se plača taksa 150 točk.

3) Za overitev podaljšanja veljavnosti pogodbe se plača polovica takse iz 1) oziroma 2).

(7) Če taksa ni plačana, se overitev ne opravi.

Pojasnilo:

Podpisi na listini, ki jo izda državni organ ali pravna oseba, se štejejo za en podpis, če je po predpisih ali pravilih pooblaščenih za podpisovanje dvojne ali več oseb.

6. Vpisi ladij v vpisnike

Tarifna številka 15

(1) Za predlog za dovolitev prvega vpisa ladje s katero se opravlja ribiška dejavnost v vpisnik ladij se plača taksa 1.000 točk.

(2) Za predlog za dovolitev prvega vpisa drugih ladij, ki se vpisujejo v vpisnik ladij, se plača taksa 1% od tolarске vrednosti ladje, vendar največ v tolarски vrednosti 20.000 točk.

(3) Za sklep o vpisu se plača polovica takse iz prvega in drugega odstavka te tarifne številke.

(4) Za predlog za druge vpise v vpisnike ladij in za sklepe o teh vpisih se plača polovica takse iz prvega, drugega oziroma tretjega odstavka te tarifne številke.

(5) Za pritožbo zoper sklep o vpisu se plača taksa 1.000 točk.

Pojasnilo:

Če se v vlogi zahteva prvi vpis za več ladij, se plača taksa za vsako ladjo posebej.

6.a Ustanavljanje sklada za omejitev odgovornosti ladjarja

Tarifna številka 15 a

(1) Za predlog za ustanovitev sklada za omejitev odgovornosti ladjarja se plača taksa po prvem odstavku tarifne številke 1.

(2) Za sklep o ustanovitvi sklada iz prvega odstavka te tarifne številke se plača taksa, predpisana v prvem odstavku tarifne številke 2.

(3) Za sklep o delitvi sklada za omejitev odgovornosti ladjarja se plača dvojna taksa, predpisana v prvem odstavku tarifne številke 2.

(4) Za pritožbo zoper sklep o delitvi sklada za omejitev odgovornosti ladjarja se plača taksa kot za sklep o delitvi.

Tarifna številka 16

Za pomorski protest se plača taksa 200 točk.

III. ZEMLJIŠKOKNJŽNI POSTOPEK

1. Vloge

Tarifna številka 17

(1) Za zemljiškoknjižni predlog se plača taksa 100 točk.

(2) Za zemljiškoknjižni predlog, s katerim se predlaga samo vpis ali izbris zaznambe, se plača taksa 50 točk.

(3) Za ugovor in pritožbo zoper odločbo sodišča prve stopnje se plača taksa 200 točk.

(4) Za sklep o pozivnem postopku se plača taksa 100 točk.

Pojasnilo:

a) Če se zahteva z enim predlogom vpis ali izbris v zemljiški knjigi več sodišč, se plača taksa tolikokrat, kolikor je sodišč, pri katerih je treba opraviti vpis ali izbris.

To velja tudi, kadar gre za skupno zastavno pravico, in je treba opraviti vpise tudi v sovloških pri raznih sodiščih, ne glede na to, da stranke v svoji vlogi niso izrecno zahtevale teh vpisov.

b) Če se zahteva vpis ali izbris v kakšni vlogi iz tarifne številke 1, se ne plača taksa posebej za zemljiškoknjižni predlog.

c) Taksa iz te tarifne številke se ne plača v zadevah, ki so navedene v pojasnilu č) točke 3), 4) in 8) tarifne številke 18.

2. Vpis

Tarifna številka 18

(1) Za vknjižbo ali predznambo lastninske pravice se plača takso v višini 0,5% od vrednosti nepremičnine, vendar ne več kot 1.000 točk.

(2) Za vknjižbo ali predznambo drugih pravic, ki se vpisujejo v zemljiško knjigo, se plača takso 500 točk.

(3) Za zaznambo se plača taksa 100 točk.

Pojasnilo:

a) Takso je treba plačati tudi, če se vpis opravi po uradni dolžnosti, razen če gre za vpis, ki je takse oproščen (opomba č).

b) Taksa za vpis se plača tudi, kadar se opravi vpis med pravnim, nepravdnim ali postopku izvršbe in zavarovanja.

c) (črtano)

č) Ne plača se taksa za naslednje vpise:

1) za vpis opravičbe predznambe;

2) za popolni ali delni izbris kakšne vpisane pravice;

3) za vpis v korist države ali samoupravne lokalne skupnosti;

4) za uradna dejanja v postopku za ureditev, osnavljanje in popravljanje zemljiških knjig, razen, če je napaka nastala po krivdi nosilca pravice, ter za prilagoditev zemljiških knjig dejanskemu stanju in stanju v katastru. Ta oprostitev velja tudi za postopek za obnovo uničenih zemljiških knjig;

5) za ponovni vpis iste, čeprav deloma ugasle pravice zaradi pravnega ali postopka izvršbe in zavarovanja v korist iste osebe. Če je vrednost vpisane pravice večja, se plača predpisana taksa za presežno vrednost;

6) za vpis iste, čeprav deloma ugasle pravice na več nepremičninah, ki jih vodi v knjigah eno ali več sodišč; za prenos iste pravice z ene nepremičnine na drugo nepremičnino istega lastnika; za omejitev ali utesnitev iste pravice na del iste nepremičnine; za razširitev iste pravice še na druge nepremičnine istega lastnika; za razširitev skupnega poročstva

na posamezna zemljiškoknjižna telesa. Ta oprostitev velja samo, če niso nastale spremembe glede obsega pravice in glede upravičenca;

7) za vpis delitve lastninske pravice, pravice uporabe ali služnostne užitne pravice med vpisanimi udeleženci, če so bile vpisane te pravice kot skupne;

8) za vpis na podlagi sklepa o dedovanju;

9) za vpis zastavne pravice na nepremičnino poroka, če je ta pravica že vpisana na nepremičnino glavnega dolžnika, in če je bila za ta vpis plačana taksa;

10) za poznejši vpis solastnine zakonca na nepremičnini, ki je njuna skupna lastnina, če je samo eden od zakoncev vpisan kot lastnik v zemljiški knjigi, in za vpis, s katerim se označi idealni del vsakega zakonca na nepremičninah, ki so njuna skupna lastnina.

IV. TAKSE V STEČAJNEM POSTOPKU, POSTOPKU PRISILNE PORAVNAVE IN LIKVIDACIJE

1. Vloge

Tarifna številka 19

(1) Za predlog za začetek postopka za:

- stečaj se plača taksa 3.000 točk,
- prisilno poravnavo se plača taksa 2.000 točk,
- likvidacijo se plača taksa 1.000 točk.

(2) Za prijavo terjatev se plača taksa v višini 2% tolarske vrednosti od vsote prijavljenih terjatev posameznih upnikov, vendar najmanj 100 točk in največ 2.000 točk.

(3) Za pritožbo zoper odločbo stečajnega senata o glavni razdelitvi se plača taksa 5.000 točk, za pritožbo zoper druge odločbe pa taksa 1.000 točk.

(4) Za pritožbo zoper odločbo stečajnega senata se plača taksa 1000 točk.

Pojasnilo:

Taksa za predlog, da se uvede stečajni postopek in taksa za predlog za začetek postopka prisilne poravnave se ne plača, če predlog vložijo dolžnik.

2. Poprečna taksa

Tarifna številka 20

(1) Poprečna taksa se plača:

1) v stečajnem postopku od seštevka zneskov, ki so bili uporabljeni, ali so na razpolago za poravnavo dolgov stečajne mase – 2%, vendar največ v tolarski vrednosti 20.000 točk;

2) v postopku prisilne poravnave od seštevka zneskov, s katerimi je bila dosežena prisilna poravnava – 1% vendar največ v tolarski vrednosti 20.000 točk.

Pojasnilo:

a) Poprečna taksa se šteje za dolg stečajne mase. To takso mora plačati stečajni upravitelj.

b) Poprečno takso za prisilno poravnavo plača tisti, v katerega korist je potrjena prisilna poravnava.

V. VPIS V SODNI REGISTER

1. Vloga

Tarifna številka 21

(1) Za vlogo za vpis v sodni register se plača taksa 500 točk.

(2) Če se zahteva z isto vlogo več vpisov za isti subjekt vpisa, se plača ena taksa po prvem odstavku te tarifne številke.

(3) Za ugovor in pritožbo zoper odločbo sodišča prve stopnje se plača taksa 1.000 točk.

2. Vpis v sodni register

Tarifna številka 22

(1) Za vpis ustanovitve delniške družbe in komanditne delniške družbe se plača taksa glede na število ustanoviteljev:

Število ustanoviteljev	Taksa
od 1 do 50	5.000 točk
od 51 do 100	10.000 točk
nad 100	15.000 točk

(2) Za vpis ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo se plača taksa glede na število ustanoviteljev:

Število ustanoviteljev	Taksa
1	1.000 točk
od 2 do 10	2.000 točk
nad 10	3.000 točk

(3) Za vpis ustanovitve drugih subjektov vpisa se plača taksa 1.500 točk.

(4) Za vpis statusnih sprememb in sprememb pravnoorganizacijske oblike subjekta vpisa se plača taksa 500 točk.

(5) Za vpis podatkov, ki se vpisujejo v sodni register, in za vpis spremembe teh podatkov se plača za vsak registrski list taksa 250 točk.

(6) Za vpis prenehanja subjekta vpisa se plača taksa 1.500 točk.

(7) Subjekti vpisa, ki izvajajo gospodarske javne službe, plačajo za vpise polovico takse po tej tarifni številki.

Pojasnilo:

a) Če se zahteva z isto vlogo več vpisov za isti subjekt vpisa, se plača taksa za vsak vpis posebej.

b) Za vpise v zvezi s stečajnim postopkom, postopkom prisilne poravnave in likvidacije se ne plača takse.

3. Vpis dela subjekta vpisa

Tarifna številka 23

(1) Za vlogo za vpis dela subjekta vpisa se plača polovica takse iz tarifne številke 21.

(2) Za vpis dela subjekta vpisa se plača taksa 500 točk.

(3) Za vpis podatkov, ki se o delu subjekta vpisa vpisujejo v register in za vpis sprememb teh podatkov se plača polovico takse iz petega odstavka tarifne številke 22.

(4) Za vpis sprememb dela subjekta vpisa se plača taksa 250 točk.

(5) Za vpis prenehanja dela subjekta vpisa se plača taksa 500 točk.

VI. KAZENSKI POSTOPEK NA ZASEBNO TOŽBO

1. Vloge

Tarifna številka 24

(1) Za zasebno tožbo in za nasprotno tožbo se plača taksa 500 točk. Ena sama taksa se plača tudi v primeru, če vlogo vložijo več zasebnih tožilcev, ali če je vložena zoper več obdolžencev, ali če obsega več kaznivih dejanj. Smiselno se besedilo tega odstavka uporablja tudi k tarifni številki 25.

(2) Za predlog za vrnitev v prejšnje stanje se plača taksa 200 točk.

2. Odločbe

Tarifna številka 25

(1) Za sodbo sodišča prve stopnje in za sklep, s katerim izreče sodišče sodni opomin, se plača taksa 800 točk.

(2) Če izda isto sodišče za več kaznivih dejanj istega storilca zaradi izločitve postopka posebne sodbe, se plača taksa za sodbo samo enkrat.

(3) Za sklep o zahtevi za obnovo postopka se plača taksa 200 točk.

3. Pravna sredstva

Tarifna številka 26

(1) Za pritožbo zoper sodbo sodišča prve stopnje in za pritožbo zoper sklep, s katerim se izreče sodni opomin, se plača taksa 800 točk.

(2) Za odgovor na pritožbo se plača polovica takse iz prvega odstavka tarifne številke 24.

(3) Za zahtevo za obnovo postopka se plača taksa kot za pritožbo.

VII. POSTOPEK V UPRAVNIH SPORIH IN POSTOPEK
ZA SODNO VARSTVO PO ZAKONU O TRGU
VREDNOSTNIH PAPIRJEV (Uradni list RS, št. 56/99),
ZAKONU O ZAVAROVALNIŠTVU (Uradni list RS, št.
13/2000 in 91/2000 – popravek) IN ZAKONU
O BANČNIŠTVU (Uradni list RS, št. 7/99 in 59/01)

1. Vloga

Tarifna številka 27

(1) Za tožbo ali drugo pravno sredstvo (v nadaljnjem besedilu: tožba), s katerim se začne upravni spor oziroma postopek za sodno varstvo po Zakonu o trgu vrednostnih papirjev, Zakonu o zavarovalništvu in Zakonu o bančništvu se plača taksa 800 točk.

(2) Za tožbo v zadevah socialnega varstva se plača taksa 250 točk.

(3) Za zahtevo za izdajo začasne odredbe se plača polovična taksa iz prvega ali drugega odstavka te tarifne številke.

2. Odločbe

Tarifna številka 28

(1) Za sodbo se plača taksa 1000 točk.

(2) Za sodbo v zadevah socialnega varstva se plača taksa 250 točk.

(3) Za sklep, s katerim se tožba zavrže, se plača polovica takse iz prvega oziroma drugega odstavka te tarifne številke.

(4) Za sklep o zahtevi za izdajo začasne odredbe se plača polovična taksa iz prvega ali drugega odstavka te tarifne številke.

Pojasnilo:

Taksa po tej tarifi se ne plača, če je tožbi ugodeno in je izpodbijani upravni akt odpravljen ali je ugotovljena nezakonitost akta ali dejanja, ali če je razveljavljena sodba ali sklep sodišča.

3. Pravna sredstva

Tarifna številka 28 a

(1) Za pritožbo zoper sodbo se plača dvojna taksa iz prvega odstavka tarifne številke 28, za pritožbo zoper sodbo

v zadevah socialnega varstva pa se plača taksa iz drugega odstavka tarifne številke 28.

(2) Za pritožbo zoper sklep se plača enaka taksa kot je predpisana v tretjem oziroma četrtem odstavku tarifne številke 28.

(3) Za predlog za obnovo postopka se plača taksa kot za pritožbo.

VIII. poglavje

Tarifna številka 29

(črtano)

IX. POSEBNI PRIMERI

1. Sodna potrdila

Tarifna številka 30

(1) Za potrdilo se plača taksa 30 točk. Če se izda potrdilo v dveh ali več izvodih, se plača za vsak nadaljnji izvod 10 točk.

(2) Ne plača se taksa iz te tarifne številke za potrdila:

1) izdana strankam, pričam, izvedencem in tolmačem o tem, da so navzoči na naroku, če so morali priti na narok;

2) o pravnomočnosti in izvršljivosti sodne odločbe;

3) za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka ali za uveljavljanje pravice iz zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja.

(3) Potrdilo se ne izda, če taksa ni plačana.

2. Prepisi in preslikave

Tarifna številka 31

(1) Za prepisovanje listin iz sodnih spisov ali iz zbirke listin, ki ga opravi sodišče na zahtevo stranke, se plača od lista izvirnika takso 30 točk, za vsak nadaljnji izvod prepisa pa takso 5 točk. Če se opravi preslikava listine iz sodnega spisa ali iz zbirke listin s pomočjo tehničnih sredstev (fotokopirni stroj, osebni računalnik, tiskalnik in podobno), se plača od lista izvirnika takso 5 točk.

(2) Za prepisovanje listin v tujem jeziku se poveča taksa iz te tarifne številke za 50%.

(3) Prepis ali preslikava se ne izda, če taksa ni plačana.

(4) Za prepis sodnega zapisnika, ki se izdelava na naroku, se taksa ne plača.

3. Izpiski iz javnih knjig

Tarifna številka 32

(1) Za izpisek iz sodnega registra se plača za vsako začeto stran taksa 40 točk, za vsako overjeno fotokopijo registrskega lista pa taksa 20 točk.

(2) Za izpiske iz zemljiških knjig ali iz drugih javnih knjig, ki jih vodijo sodišča, če se izdajo na zahtevo stranke, se plača od lista taksa 40 točk.

(3) Za vsak nadaljnji izvod izpiska, ali če napravi izpisek ali fotokopijo sama stranka, in ga predloži sodišču v potrditev, se plača polovica takse iz te tarifne številke.

(4) Ne plača se taksa iz te tarifne številke za izpiske iz zemljiških knjig in drugih javnih knjig o nepremičninah, ki se izdajo strankam, da bi mogle uveljaviti pravico do otroškega dodatka ali pravice iz zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja.

(5) Izpisek ali fotokopija se ne izda, če taksa ni plačana.

4. Sodni pologi

Tarifna številka 33

(1) Za polog denarja, stvari in vrednostnih papirjev na zahtevo stranke se plača letno taksa v višini 15% od vrednosti pologa, vendar največ 5.000 točk.

(2) Taksa se plača za prvo leto naprej, za ostala leta pa takrat, ko se polog dvigne. Začeto leto se šteje za celo leto.

(3) Če se prenese polog od enega sodišča k drugemu na zahtevo položnika, se plača za prenos enoletna taksa.

(4) Taksna obveznost nastane z izdajo sklepa, s katerim sodišče ugotovi predlogu za sodni polog.

5. oddelek

Tarifna številka 34
(črtano)

6. Pravna pomoč

Tarifna številka 35

Za sestavo vloge, ki se da ustno na zapisnik izven naročka, se plača taksa v višini, kot je predpisana za vlogo.

Tarifna številka 36

Za vsako poslovanje sodnika ali sodnega delavca zunaj sodišča se plača ne glede na število delavcev taksa 100 točk.

7. Druge zadeve

Tarifna številka 37

Za opomin za plačilo takse se plača taksa glede na vrednost neplačane takse:

Vrednost neplačane takse	Taksa za opomin
do 100 točk	50 točk
od 100 do 500 točk	100 točk
od 500 do 1.000 točk	250 točk
nad 1.000 točk	500 točk

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 14/91) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

15. člen

Do uveljavitve predpisa iz 1. člena tega zakona se uporabljajo dosedanje določbe 6., 38. in 39. člena Zakona o sodnih taksah.

16. člen

Takse za vloge, dejanja in listine, glede katerih je nastala taksna obveznost do dneva, ko začne veljati ta zakon, se bodo plačevale po dosedanjih predpisih in po dosedanji tarifi, razen takse za vpis hipoteke v zemljiško knjigo (druga točka drugega odstavka tarifne številke 18) ki se v primerih, ko je taksna obveznost nastala po 1. 7. 1990, plačuje po tem zakonu.

Če je bila do uveljavitve tega zakona plačana taksa za dejanje, ki naj bo opravljeno po uveljavitvi tega zakona, ni treba plačati nove takse po tem zakonu, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

Če po uveljavitvi tega zakona višje sodišče razveljavi odločbo, ki jo je izdalo nižje sodišče, preden je začel veljati

ta zakon, za novo odločbo nižjega sodišča takse ni treba doplačati, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

17. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-G (Uradni list RS, št. 38/96) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

12. člen

Taksa za vloge, odločbe in dejanja, glede katerih je nastala taksna obveznost do dneva, ko začne veljati ta zakon, se plačujejo po dosedanjih predpisih in po dosedanji tarifi.

Če je bila do uveljavitve tega zakona plačana taksa za dejanje, ki bo opravljeno po uveljavitvi tega zakona, se ne plača taksa po tem zakonu, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

Če po uveljavitvi tega zakona sodišče druge stopnje razveljavi odločbo, ki jo je sodišče prve stopnje izdalo, preden je začel veljati ta zakon, se za odločbo sodišča prve stopnje taksa ne doplača, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-G (Uradni list RS, št. 20/98) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

9. člen

Taksa za vloge in dejanja, za katera je nastala taksna obveznost do dneva uveljavitve tega zakona, se plača po dosedanjih predpisih in po dosedanji taksni tarifi.

Če je bila do uveljavitve tega zakona plačana taksa za dejanje, ki bo opravljeno po uveljavitvi tega zakona, se ne doplača taksa po tem zakonu, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

10. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati 62. člen Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94).

11. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-H (Uradni list RS, št. 70/2000) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

7. člen

Taksa za vloge in dejanja, za katera je nastala taksna obveznost do dneva uveljavitve tega zakona, se plača po dosedanjih predpisih in po dosedanji taksni tarifi.

Če je bila do uveljavitve tega zakona plačana taksa za dejanje, ki bo opravljeno po uveljavitvi tega zakona, se taksa po tem zakonu ne doplača, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

8. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-I (Uradni list RS, št. 93/01) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

38. člen

Takse za vloge, odločbe in dejanja, glede katerih je nastala taksna obveznost do dneva, ko začne veljati ta zakon, se plačujejo po dosedanjih predpisih in po dosedanji tarifi.

Če je bila do uveljavitve tega zakona plačana taksa za dejanje, ki bo opravljeno po uveljavitvi tega zakona, se ne plača taksa po tem zakonu, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

Če po uveljavitvi tega zakona sodišče druge stopnje razveljavi odločbo, ki jo je sodišče prve stopnje izdalo, preden je začel veljati ta zakon, se za odločbo sodišča prve stopnje taksa ne doplača, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

39. člen

Takse, ki niso bile plačane zaradi sklepa ustavnega sodišča o zadržanju izvrševanja zakona o sodnih taksah (sklep ustavnega sodišča, št. U-I-97/00 z dne 5. 4. 2001, Uradni list RS, št. 29/01 in 46/01 – popravek), se plačajo po določbah tega zakona, če so za taksnega zavezanca ugodnejše.

Določbe 5. člena tega zakona se uporabljajo za vloge, ki so izročene sodišču po uveljavitvi tega zakona.

40. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah – ZST-J (Uradni list RS, št. 121/03) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

13. člen

Ne glede na določbo 1. člena tega zakona o plačilu sodne takse z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti se sodna taksa lahko plača na tak način le, če tehnična opremljenost sodišča dopušča plačilo na tak način.

Tehnično opremljenost posameznega sodišča v posameznih vrstah postopkov, ki omogoča plačilo sodne takse z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti, ugotovi na predlog Vrhovnega sodišča Republike Slovenije minister, pristojen za pravosodje, s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

14. člen

Takse za vloge, odločbe in dejanja, glede katerih je nastala taksna obveznost do dneva, ko začne veljati ta zakon, se plačujejo po dosedanjih predpisih in po dosedanji tarifi.

Če je bila do uveljavitve tega zakona plačana taksa za dejanje, ki bo opravljeno po uveljavitvi tega zakona, se ne plača taksa po tem zakonu, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

Če po uveljavitvi tega zakona sodišče razveljavi odločbo, ki jo je sodišče prve stopnje izdalo, preden je začel veljati ta zakon, se za odločbo sodišča prve stopnje taksa ne plača, preveč plačana taksa pa se ne vrne.

15. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

872. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki obsega:

– Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ (Uradni list RS, št. 9/92 z dne 21. 2. 1992),

– Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 13/93 z dne 12. 3. 1993),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 13/93 z dne 12. 3. 1993),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-B (Uradni list RS, št. 9/96 z dne 16. 2. 1996),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-C (Uradni list RS, št. 29/98 z dne 10. 4. 1998),

– Zakon o dopolnitvi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-D (Uradni list RS, št. 6/99 z dne 29. 1. 1999),

– Zakon o varnosti in zdravju pri delu – ZVZD (Uradni list RS, št. 56/99 z dne 13. 7. 1999),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-E (Uradni list RS, št. 99/01 z dne 7. 12. 2001),

– Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/02 z dne 15. 5. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-F (Uradni list RS, št. 60/02 z dne 10. 7. 2002) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-G (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003).

Št. 500-01/91-2/89

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1105-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU uradno prečiščeno besedilo (ZZVZZ-UPB1)

Prvi del
ZDRAVSTVENO VARSTVO

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja sistem zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, določa nosilce družbene skrbi za zdravje in njihove naloge, zdravstveno varstvo v zvezi z delom in delovnim okoljem, ureja odnose med zdravstvenim zavarovanjem in zdravstvenimi zavodi ter uveljavljanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja.

Zdravstveno varstvo po tem zakonu obsega sistem družbenih, skupinskih in individualnih aktivnosti, ukrepov in storitev za krepitev zdravja, preprečevanje bolezni, zgodnje odkrivanje, pravočasno zdravljenje, nego in rehabilitacijo zbolelih in poškodovanih.

Poleg tega zdravstveno varstvo obsega tudi pravice iz zdravstvenega zavarovanja, s katerimi se zagotavlja socialna varnost v primeru bolezni, poškodbe, poroda ali smrti.

2. člen

Vsakdo ima pravico do najvišje možne stopnje zdravja in dolžnost skrbeti za svoje zdravje. Nihče ne sme ogroziti zdravja drugih.

Vsakdo ima pravico do zdravstvenega varstva in dolžnost, da prispeva k njegovemu uresničevanju v skladu s svojimi možnostmi.

Vsakdo je dolžan poškodovanemu ali bolnemu v nujnem primeru po svojih močeh in sposobnostih nuditi prvo pomoč in mu omogočiti dostop do nujne medicinske pomoči.

3. člen

Republika Slovenija z ukrepi gospodarske, ekološke in socialne politike ustvarja pogoje za uresničevanje zdravstvenega varstva in nalog pri krepitvi, ohranitvi in povrnitvi zdravja ter usklajuje delovanje in razvoj vseh področij s cilji zdravstvenega varstva.

Občina in mesto v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi zagotavlja pogoje za uresničevanje zdravstvenega varstva na svojem območju.

Podjetja, zavodi, druge organizacije in posamezniki so pri opravljanju in načrtovanju svoje dejavnosti dolžni zagotavljati pogoje za uresničevanje zdravstvenega varstva z razvijanjem in uporabo zdravju in okolju neškodljivih tehnologij ter z uvajanjem ukrepov za varovanje in krepitev zdravja pri njih zaposlenih delavcev oziroma varovancev.

II. DRUŽBENA SKRB ZA ZDRAVJE

4. člen

Republika Slovenija uresničuje svoje naloge na področju zdravstvenega varstva, s tem da:

- načrtuje zdravstveno varstvo in določa strategijo razvoja zdravstvenega varstva;
- sprejema predpise in ukrepe, ki spodbujajo krepitev in varovanje zdravja;
- zagotavlja pogoje za zdravstveno osveščanje ljudi;
- zagotavlja zakonodajno politiko, ki izhaja iz ciljev zdravstvenega varstva;
- z ukrepi davčne in gospodarske politike spodbuja razvijanje zdravih življenjskih navad;
- zagotavlja enotnost razvoja zdravstvenega informacijskega sistema v Republiki Sloveniji;
- zagotavlja finančna sredstva za naloge iz svoje pristojnosti, določene s tem zakonom.

Republika Slovenija uresničuje družbeno skrb za zdravje prebivalstva tudi z:

- ukrepi na področju varovanja okolja;
- določanjem obveznosti in nosilcev politike, ki se nanaša na življenjsko okolje;
- medpodročnim planiranjem posegov v okolje, ki so zdravju neškodljivi;
- ukrepi, ki zagotavljajo prebivalstvu higiensko neoporečno pitno vodo in hrano ter odlaganje odpadnih snovi, kvaliteto zraka in bivanja ter varstvo pred viri ionizirajočega sevanja.

5. člen

Za uresničevanje nalog iz prejšnjega člena se pri Vladi Republike Slovenije ustanovi Svet za zdravje.

Svet za zdravje ima naslednje naloge:

- spremlja vplive okolja in življenjskih navad na zdravje prebivalstva ali skupin ljudi in predlaga primerne ukrepe;
 - ocenjuje razvojne načrte in zakonske osnutke z vseh področij dejavnosti z vidika njihovega vpliva na zdravje ljudi;
 - predlaga republiškim upravnim organom uskladitev vprašanj, pomembnih za zdravje ljudi;
 - predlaga ukrepe za spodbujanje proizvodnje in uporabe zdrave hrane in za uvedbo zdravju manj škodljivih tehnoloških postopkov in izdelkov;
 - predlaga ukrepe za zmanjšanje zdravju škodljivih razvad;
 - sodeluje z ustreznim organom na področju varstva okolja;
 - obravnava druga vprašanja s področja zdravstvenega varstva, ki zahtevajo medpodročno reševanje, ter zagotavlja strokovno pomoč upravnim organom in skupščinam pri uresničevanju nalog, ki se nanašajo na družbeno skrb za zdravje.
- Predlagatelji predpisov in razvojnih planov zdravstvenega varstva so dolžni obravnavati predloge, pobude in mnenja Sveta za zdravje, zavzeti do njih stališča in z njimi seznaniti Skupščino Republike Slovenije oziroma skupščine občin.
- Sestavo sveta in način njegovega dela predpiše Vlada Republike Slovenije.

6. člen

Republika Slovenija planira razvojne možnosti in potrebe z zdravstvenimi programi in zdravstvenimi zmogljivostmi. Plan zdravstvenega varstva mora temeljiti na analizi zdravstvenega stanja prebivalstva, izhajati iz zdravstvenih potreb po celovitem zdravstvenem varstvu, upoštevati kadrovske in druge zmogljivosti ter zagotoviti smotno delitev dela.

Plan zdravstvenega varstva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: plan zdravstvenega varstva) vsebuje:

- strategijo razvoja zdravstvenega varstva;
- prednostna razvojna področja;
- naloge in cilje zdravstvenega varstva;
- podlage za razvoj zdravstvenih dejavnosti na posameznih ravneh, vključno z izobraževanjem in izpopolnjevanjem kadrov, ter za razvoj sistema zdravstvenega zavarovanja;
- specifične potrebe in možnosti zdravstvenega varstva posameznih območij;
- nosilce nalog za uresničevanje plana zdravstvenega varstva;
- merila za mrežo javne zdravstvene službe, upoštevaje dostopnost zdravstvenih storitev po območjih.

Plan zdravstvenega varstva vsebuje dolgoročne, srednjeročne in kratkoročne opredelitve.

Predlog plana zdravstvenega varstva pripravi Vlada Republike Slovenije. Pri pripravi predloga plana zdravstvenega varstva sodelujejo Zdravstveni svet, pristojne zbornice, združenja zdravstvenih in drugih zavodov ter organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Svet za zdravje.

Plan zdravstvenega varstva sprejme Skupščina Republike Slovenije.

7. člen

Republika Slovenija iz proračuna zagotavlja sredstva za:

- programiranje, usklajevanje in spremljanje izvajanja zdravstvene prosvete in vzgoje, vključno z založniško dejavnostjo, skladno s planom zdravstvenega varstva;

– proučevanje in spremljanje zdravstvenega stanja prebivalcev;

– uresničevanje programov republiškega pomena za krepitev zdravja;

– epidemiološko, higiensko ter zdravstveno-ekološko službo, ki obravnava zdravstvene vidike varovanja okolja;

– epidemiološko spremljanje in preprečevanje nalezljivih bolezni in infekcije s HIV, alkoholizma, kajenja, narkomanije in drugih odvisnosti;

– drugo socialnomedicinsko dejavnost, pomembno za vso republiko;

– sofinanciranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti na področju zdravstvenega varstva;

– aktivnosti humanitarnih, invalidskih, strokovnih in drugih društev in organizacij, skladno z opredelitvami iz plana zdravstvenega varstva;

– zbiranje krvi in izmenjavo organov in tkiv za presa-
janje;

– zdravstvene preglede nabornikov;

– zdravstveno varstvo vojaških obveznikov na služenju vojaškega roka in na usposabljanju v teritorialni obrambi ter v organih za notranje zadeve ter pripadnikov republiških enot za civilno zaščito in republiških enot za zveze na usposabljanju, če zdravstvenega varstva nimajo urejenega na drugi podlagi;

– posebno zdravstveno varstvo po predpisih o vojaških invalidih, o civilnih invalidih vojne, o varstvu vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja, udeležencev drugih vojn ter o republiških priznavalninah;

– plačilo zdravstvenih storitev za obsojence na prestajanju zaporne kazni, za mladoletnike na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom, za osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, oziroma obvezno zdravljenje alkoholikov in narkomanov, ter za tujce, ki jim je Republika Slovenija priznala status begunca;

– nujno zdravstveno varstvo oseb neznanega prebivališča, tujcev iz držav, s katerimi niso sklenjene mednarodne pogodbe, ter tujcev in državljanov Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, ki začasno prebivajo v Republiki Sloveniji ali so na poti skozi Republiko Slovenijo, in zanje ni bilo mogoče zagotoviti plačila zdravstvenih storitev.

Republika Slovenija za javne zdravstvene zavode, ki jih je ustanovila, zagotavlja sredstva za investicije in za druge obveznosti, določene z zakonom in z aktom o ustanovitvi.

Republika Slovenija iz proračuna zagotavlja dopolnilna sredstva za delovanje javne zdravstvene službe na primarni ravni na demografsko ogroženih območjih.

8. člen

Občina oziroma mesto uresničuje naloge na področju zdravstvenega varstva, s tem da:

– oblikuje in uresničuje programe za krepitev zdravja prebivalstva na svojem območju in zagotavlja proračunska sredstva za te programe;

– zagotavlja izvajanje higiensko epidemiološke, zdravstveno-statistične in socialnomedicinske dejavnosti za svoje območje, ki niso vključene v republiški program;

– oblikuje in izvaja program nalog za ohranitev zdravega okolja, ki niso vključene v republiški program;

– zagotavlja zdravstveno varstvo pripadnikov civilne zaščite, splošnih reševalnih služb, narodne zaščite in enot za zveze občine oziroma mesta, če tega nimajo urejenega na drugi podlagi;

– kot ustanovitelj javnih zdravstvenih zavodov zagotavlja sredstva za investicije in za druge obveznosti, določene z zakonom in z aktom o ustanovitvi;

– zagotavlja mrliško pregledno službo.

III. ZDRAVSTVENO VARSTVO V ZVEZI Z DELOM IN Z DELOVNIM OKOLJEM

9. člen

(prenehal veljati)

10. člen

(prenehal veljati)

11. člen

(prenehal veljati)

Drugi del ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

12. člen

Zdravstveno zavarovanje je obvezno in prostovoljno.

Obseg obveznega zdravstvenega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: obvezno zavarovanje) določa ta zakon.

Nosilec obveznega zavarovanja po tem zakonu je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod).

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: prostovoljno zavarovanje) izvajajo zavarovalnice.

I. OBVEZNO ZAVAROVANJE

13. člen

Obvezno zavarovanje obsega:

1. zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela;

2. zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

Z obveznim zavarovanjem se zavarovanim osebam zagotavlja v obsegu, ki ga določa ta zakon:

1. plačilo zdravstvenih storitev;

2. nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela;

3. pogrebina in posmrtnina;

4. povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev.

1. Zavarovane osebe

14. člen

Zavarovane osebe so zavarovanci in njihovi družinski člani.

15. člen

Zavarovanci po tem zakonu so:

1. osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji;

2. osebe v delovnem razmerju pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, poslani na delo ali na strokovno izpopolnjevanje v tujino, če niso obvezno zavarovane v državi, v katero so bile poslani;

3. osebe, zaposlene pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih s sedežem v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno;

4. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zaposlene pri tujem delodajalcu, ki niso zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja;

5. osebe, ki na območju Republike Slovenije samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic;

6. osebe, ki so lastniki zasebnih podjetij v Republiki Sloveniji, če niso zavarovane iz drugega naslova;

7. kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic;

8. vrhunski športniki in vrhunski šahisti – člani telesno-kulturnih in šahovskih organizacij v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani iz drugega naslova;

9. brezposelne osebe, ki prejemajo pri zavodu za zaposlovanje nadomestilo oziroma denarno pomoč;

10. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo pokojnino po predpisih Republike Slovenije oziroma preživetino po predpisih o preživetinskem varstvu kmetov;

11. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo pokojnino od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja, če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno;

12. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja, ki med bivanjem v Republiki Sloveniji ne morejo uporabljati pravic iz tega naslova;

13. družinski člani osebe, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in niso zavarovani kot družinski člani pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja;

14. tujci, ki se izobražujejo ali izpopolnjujejo v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani iz drugega naslova;

15. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci invalidnin po predpisih o vojaških invalidih in civilnih invalidih vojne, pravic po predpisih o varstvu vojnih veteranov, žrtev vojnega nasilja in udeležencev drugih vojn ter uživalci republiških priznavalnin, če niso zavarovane iz drugega naslova;

16. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo nadomestilo po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih odraslih oseb, če niso zavarovane iz drugega naslova;

17. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo stalno denarno pomoč kot edini vir preživljanja po predpisih o socialnem varstvu;

18. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci priznavalnin po predpisih o varstvu udeležencev vojn, če niso zavarovane iz drugega naslova;

19. vojaški obvezniki s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so v civilni službi kot nadomestilo vojaškega roka;

19.a vojaški obvezniki s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji med služenjem vojaškega roka oziroma med usposabljanjem za rezervno sestavo policije;

20. osebe z drugimi prihodki in s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če niso zavarovane iz drugega naslova;

21. državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovanci iz drugega naslova.

Za zavarovance po 7. točki prejšnjega odstavka se štejejo:

– kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, ustvarjajo s to dejavnostjo dohodek in so na tej podlagi vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali so se v to zavarovanje vključile prostovoljno;

– kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic in niso pokojninsko in invalidsko zavarovane, če kmečko gospodarstvo dosega na člana gospodarstva mesečno najmanj tolikšen katastrski in drug dohodek, ki ustreza znesku 25% minimalne plače, zmanjšane za davke in prispevke. Za člane kmečkega gospodarstva se štejejo vse osebe, ki v okviru tega gospodarstva opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic.

Minimalna plača je najnižji znesek plače za polni delovni čas po predpisih o minimalni plači.

Kot drugi dohodki kmečkega gospodarstva iz druge alineje drugega odstavka tega člena se štejejo dohodki, od

katerih se plačuje davek iz kmetijske dejavnosti in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

Zavarovanci iz prve alineje drugega odstavka tega člena, ki so se v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključili prostovoljno, se lahko odločijo, da se bodo zavarovali za vse pravice iz 13. člena tega zakona ali pa le za tak obseg pravic, kot zavarovanci iz druge alineje drugega odstavka tega člena. Pogoje, pod katerimi posamezni zavarovanci lahko spremenijo obseg zavarovanja, se določi v pravilniku, ki ga sprejme minister, pristojen za zdravje.

16. člen

Za poškodbo pri delu in poklicno bolezen so zavarovane osebe iz 1., 2., 3., 5., 6., 8. in 19. točke prvega odstavka prejšnjega člena.

Osebe iz 7. točke prvega odstavka prejšnjega člena so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen, če plačujejo prispevek od osnove, določene za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Osebe iz 7. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki ne plačujejo tega prispevka, pridobijo v primeru poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pravice v obsegu, določenem za primer bolezni ali poškodbe izven dela.

17. člen

Za poškodbo pri delu in poklicno bolezen so zavarovani tudi:

1. učenci in študentje pri praktičnem pouku, pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse in na strokovnih ekskurzijah;

2. otroci in mladostniki z motnjami v telesnem in duševnem razvoju pri praktičnem pouku v organizacijah za usposabljanje ali na obveznem praktičnem delu;

3. osebe, ki so po končanem šolanju na prostovoljni praksi, ne glede na to ali za to prakso prejemajo nagrado;

4. vojaški invalidi, civilni invalidi vojne in druge invalidne osebe na poklicni rehabilitaciji oziroma usposabljanju pri praktičnih delih in vajah;

5. osebe, ki opravljajo delo na podlagi pogodbe o delu;

6. učenci srednjih šol oziroma študenti višjih in visokih šol pri opravljanju dela preko pooblaščenih organizacij;

7. brezposelne osebe na javnih delih, organiziranih po predpisih o zaposlovanju;

8. volonterji;

9. osebe na prestajanju zaporne kazni in vzgojnega ukrepa pri delu, poklicnem izobraževanju in pri opravljanju dovoljenih dejavnosti v skladu z zakonom;

10. osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic.

18. člen

Za poškodbo pri delu so zavarovane tudi:

1. osebe, ki sodelujejo pri organiziranih javnih delih splošnega pomena, pri reševalnih akcijah ali pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah;

2. udeleženci mladinskih taborov v Republiki Sloveniji;

3. osebe, ki opravljajo dela oziroma naloge vojaške službe ali nadomestne civilne službe, narodne zaščite, civilne zaščite, službe za opazovanje in obveščanje, splošnih reševalnih služb ali enot za zveze ter pri usposabljanju za obrambo in zaščito;

4. osebe, ki pomagajo organom za notranje zadeve in pooblaščenim osebam teh organov pri opravljanju njihovih nalog v skladu z zakonom;

5. osebe, ki opravljajo naloge organov za notranje zadeve kot osebe v rezervnem sestavu organov za notranje zadeve;

6. osebe, ki opravljajo na poziv državnih in drugih pooblaščenih organov, javne in druge družbene funkcije ali državljansko dolžnost;

7. športniki, trenerji ali organizatorji, ki v okviru organizirane športne dejavnosti sodelujejo pri športnih akcijah;

8. osebe, ki kot člani operativnih sestavov prostovoljnih gasilskih organizacij opravljajo naloge pri gašenju požarov, zaščiti in reševanju pri drugih nesrečah, pri usposabljanju, zavarovanju na požarno nevarnih mestih in pri javnih prireditvah, naloge pri javnih nastopih in demonstracijah s prikazovanjem demonstrativnih vaj ter pri poučevanju ljudi o požarni varnosti;

9. osebe, ki kot člani gorske reševalne službe ali potapljači opravljajo naloge reševanja življenj ali odvrnitve oziroma preprečitve nevarnosti, ki neposredno ogrožajo življenje ali premoženje občanov.

19. člen

Za poškodbo pri delu in za poklicno bolezen se štejejo poškodbe in bolezni v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

20. člen

Kot družinski člani zavarovanca so ob pogojih, ki jih določa ta zakon, zavarovani:

a) ožji družinski člani:

1. zakonec,

2. otroci (zakonski in nezakonski otroci in posvojenci);

b) širši družinski člani:

1. pastorki, ki jih zavarovanec preživlja,

2. vnuki, bratje, sestre in drugi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec vzel k sebi in jih preživlja, ob pogojih, ki jih določa ta zakon za otroke,

3. starši (oče in mati, očim in mačeha, ter posvojitelj), ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu in jih zavarovanec preživlja ter nimajo za preživljanje dovolj lastnih sredstev in so trajno in popolnoma nezmožni za delo.

Za otroka brez staršev se šteje tudi otrok, ki ima starše, če so starši popolnoma in trajno nezmožni za delo ali, če zaradi drugih okoliščin ne morejo skrbeti za otroka in ga preživljati.

Družinski člani so zavarovani, če imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, razen če ni za ožje družinske člane z mednarodno pogodbo drugače določeno.

21. člen

Zakonec je zavarovan kot družinski član, če ni sam zavarovanec.

Ob pogoju iz prejšnjega odstavka je zavarovan tudi razvezani zakonec, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina.

Kot zakonec je zavarovana tudi oseba, ki živi z zavarovancem v življenjski skupnosti, ki je po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

22. člen

Otrok je zdravstveno zavarovan kot družinski član do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma do dopolnjenega 18. leta starosti, če ni sam zavarovanec, po tej starosti pa, če se šola, in sicer do konca rednega šolanja.

Otrok, ki postane popolnoma in trajno nezmožen za delo do dopolnjenega 18. leta starosti ali do konca rednega šolanja, je zavarovan kot družinski član, dokler traja takšna nezmožnost, če ga zavarovanec preživlja oziroma če ni zavarovanec iz 16. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona.

2. Pravice iz obveznega zavarovanja

Pravice do zdravstvenih storitev

23. člen

Z obveznim zavarovanjem je zavarovanim osebam zagotovljeno plačilo zdravstvenih storitev:

1. v celoti:

– sistematični in drugi preventivni pregledi otrok, šolske mladine, študentov, ki se redno šolajo, žensk v zvezi z nosečnostjo in drugih odraslih oseb v skladu s programom, razen preventivnih pregledov, ki jih na podlagi zakona zagotavljajo delodajalci,

– zgodnje odkrivanje in preprečevanje bolezni, skladno s programom,

– zdravljenje in rehabilitacija otrok, učencev in študentov, ki se redno šolajo, ter otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,

– zdravstveno varstvo žensk v zvezi s svetovanjem pri načrtovanju družine, kontracepcijo, nosečnostjo in porodom,

– preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje infekcije HIV in nalezljivih bolezni, za katere je z zakonom določeno izvajanje ukrepov za preprečevanje njihovega širjenja,

– obvezna cepljenja, imunoprofilaksa in kemoprofilaksa skladno s programom,

– zdravljenje in rehabilitacija malignih bolezni, mišičnih in živčno-mišičnih bolezni, paraplegije, tetraplegije, cerebralne paralize, epilepsije, hemofilije, duševnih bolezni, razvitih oblik sladkorne bolezni, multiple skleroze in psoriaze,

– zdravljenje in rehabilitacija zaradi poklicnih bolezni in poškodb pri delu,

– zdravstveno varstvo v zvezi z dajanjem in izmenjavo tkiv in organov za presaditev drugim osebam,

– nujna medicinska pomoč, vključno z nujnimi reševalnimi prevozi,

– patronažni obiski, zdravljenje in nega na domu ter v socialnovarstvenih zavodih,

– zdravila na recept v skladu z razvrstitvijo zdravil, ortopedski in drugi pripomočki v zvezi z zdravljenjem pri osebah in stanjih iz prve do desete alineje te točke;

– zdravila na recept iz pozitivne in vmesne liste za otroke, učence, dijake, vajence in študente ter otroke z motnjami v duševnem in telesnem razvoju;

2. najmanj 95% vrednosti:

– storitev v zvezi s presaditvijo organov in z drugimi najzahtevnejšimi operativnimi posegi ne glede na razlog,

– zdravljenja v tujini,

– storitev v zvezi z intenzivno terapijo, radioterapijo, dializo in drugimi nujnimi najzahtevnejšimi diagnostičnimi, terapevtskimi in rehabilitacijskimi posegi;

3. najmanj 85% vrednosti za:

– storitve v zvezi z zagotavljanjem in zdravljenjem zmanjšane plodnosti in umetno oploditvijo, sterilizacijo in umetno prekinitvijo nosečnosti;

– specialističnoambulantne, bolnišnične in zdraviliške storitve kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, razen za poškodbe izven dela,

– nemedicinski del oskrbe v bolnišnici in zdravilišču v okviru nadaljevanja bolnišničnega zdravljenja, razen za poškodbe izven dela,

– storitve v osnovni zdravstveni dejavnosti, ki niso zajete v 1. točki, ter zdravljenje zobnih in ustnih bolezni,

– ortopedske, ortotične, slušne in druge pripomočke, razen v primerih iz 1. in 4. točke tega odstavka;

4. najmanj 75% vrednosti za:

– specialističnoambulantne, bolnišnične in zdraviliške storitve kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja in nemedicinski del oskrbe v bolnišnici in zdravilišču kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, ortopedske, ortotične in druge pripomočke v zvezi z zdravljenjem poškodb izven dela,

– zdravila s pozitivne liste za vse druge primere;

5. največ do 60% vrednosti za:

– reševalne prevoze, ki niso nujni, zavarovanih oseb, ki so nepokretne ali rabijo prevoz na in z dialize ali v drugih primerih, ko bi bil prevoz z javnim prevoznim sredstvom ali osebnim avtomobilom za njihovo zdravje škodljiv, ali zaradi

svojega zdravstvenega stanja potrebujejo spremstvo zdravstvenega delavca,

- zdraviliško zdravljenje, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja;

6. največ do 50% vrednosti za:

- zdravila z vmesne liste,
- zobnoprostetično zdravljenje odraslih,
- očesne pripomočke za odrasle.

Odstotke iz 2. do 6. točke prejšnjega odstavka določi Zavod v soglasju z Vlado Republike Slovenije. Odstotki za posamezne vrste storitev ali pri posameznih boleznih v okviru teh točk so lahko različni.

Zavod lahko določi pogoj predhodnega zavarovanja do šest mesecev za pravice do ortopedskih, ortotičnih, očesnih, slušnih, zobnoprostetičnih in drugih pripomočkov, razen za pravice iz 1. točke prvega odstavka tega člena.

24. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena se zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev v celoti vojaškimi invalidom in civilnim invalidom vojne, s tem da razliko nad ravnijo obveznega zavarovanja zagotavlja Republika Slovenija iz proračuna.

25. člen

Ne glede na določbe prvega odstavka 23. člena tega zakona je v celoti zagotovljeno tudi plačilo storitev iz 2., 3. in 4. točke, kadar gre za nujno zdravljenje oseb, ki niso prostovoljno zavarovane za razliko v vrednosti teh storitev:

- invalidov in drugih oseb, ki jim je priznana pomoč druge osebe za opravljanje večine ali vseh življenjskih funkcij po posebnih predpisih; invalidov, ki imajo najmanj 70% telesno okvaro po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zavarovancev iz 16. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona ter oseb nad 75 let starosti;
- oseb, ki izpolnjujejo dohodkovni pogoj za pridobitev dajatev po predpisih o socialnem varstvu;
- oseb, katerih izdatki za doplačilo teh storitev v posameznem koledarskem letu presežejo znesek, ki ga določi Zavod. Ta znesek je odvisen od dohodka na družinskega člana zavarovanca in ne more biti manjši od dvojne letne premije za prostovoljno zavarovanje za te primere.

Nujno zdravljenje obsega neodložljive zdravstvene storitve oživljanja, ohranitve življenja in preprečitve poslabšanja zdravstvenega stanja obolelega ali poškodovanega. Nujnost zdravljenja presoja osebni zdravnik oziroma pristojna zdravniška komisija v skladu s splošnim aktom Zavoda.

Osebam iz prvega odstavka tega člena lahko Zavod odobri celotno plačilo ortopedskega, ortotičnega in drugega pripomočka pod pogoji, ki jih določi Zavod s splošnim aktom.

26. člen

Natančnejši obseg storitev iz prvega odstavka 23. člena tega zakona in iz prejšnjega člena, standarde in normative določi Zavod s svojimi splošnimi akti v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

27. člen

Zavod zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev tujcem, ki niso zavarovani po tem zakonu, če tako določa mednarodna pogodba.

Nadomestila med začasno zadržanostjo od dela

28. člen

Pravico do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo) imajo:

- zavarovanci iz 1., 2., 3., 4., 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
- zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, če plačujejo prispevek od osnove, določene za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

29. člen

Nadomestilo gre zavarovancem na podlagi mnenja osebnega zdravnika oziroma pristojne zdravniške komisije:

- od prvega dne zadržanosti od dela zaradi presaditve živega tkiva in organov v korist druge osebe, posledic dajanja krvi, nege ožjega družinskega člana, izolacije in spremstva, ki ju odredi zdravnik ter poškodb, nastalih v okoliščinah iz 18. člena tega zakona;

- od 31. dne zadržanosti od dela v vseh drugih primerih.

(Opomba: ta alineja se od 1. 1. 2003 ne uporablja glede pravice do nadomestila plače v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom – ZDR, Uradni list RS, št. 42/02)

Zavarovancu pripada nadomestilo za delovne dneve oziroma delovne ure, ko je zadržan od dela, kot tudi za praznične in druge dela proste dni, določene z zakonom.

30. člen

Pravica do nadomestila zaradi nege ožjega družinskega člana, s katerim zavarovanec živi v skupnem gospodinjstvu, traja v posameznem primeru največ do sedem delovnih dni, za otroke do sedem let starosti ali starejšega zmerno, težje ali težko duševno in telesno prizadetega otroka pa do 15 delovnih dni.

Kadar to terja zdravstveno stanje ožjega družinskega člana, lahko pristojni imenovani zdravnik izjemoma podaljša trajanje pravice do nadomestila, vendar največ do 30 delovnih dni za nego otrok do sedem let starosti ali starejšega zmerno, težje ali težko duševno in telesno prizadetega otroka oziroma do 14 delovnih dni za nego drugih ožjih družinskih članov.

Imenovani zdravnik lahko izjemoma podaljša trajanje pravice do nadomestila osebnega dohodka za nego otroka, in sicer v primerih, ko je taka odsotnost potrebna zaradi nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja otroka oziroma v drugih izjemnih primerih. Taka odsotnost ne more biti daljša od 6 mesecev.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko na predlog strokovnega kolegija Kliničnega centra Ljubljana – Pediatrične klinike, imenovani zdravnik podaljša trajanje pravice do nadomestila plače za nego otroka in sicer v primerih, ko je to potrebno zaradi težke možganske okvare, rakavih obolenj ali drugih posebno hudih poslabšanj zdravstvenega stanja.

Na predlog strokovnega kolegija Kliničnega centra Ljubljana – Pediatrična klinika lahko imenovani zdravnik odobri tudi pravico do nadomestila plače enemu od staršev, ko je tak otrok v bolnišnici.

To pravico lahko uveljavlja eden od staršev do dopolnjenega 18. leta otrokove starosti.

Trajanje odsotnosti je odvisno od stanja bolezni in se glede na dinamiko poteka bolezni presoja individualno.

31. člen

Osnova za nadomestilo je povprečna mesečna plača in nadomestila oziroma povprečna osnova za plačilo prispevkov v koledarskem letu pred letom, v katerem je nastala začasna zadržanost od dela. Osnova se valorizira skladno z rastjo povprečnih plač vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Nadomestilo znaša:

- 100% osnove ob zadržanosti od dela zaradi poklicne bolezni, poškodbe pri delu, presaditve živega tkiva in organov v korist druge osebe, posledic dajanja krvi ter izolacije, ki jo odredi zdravnik;
- 90% osnove ob zadržanosti od dela zaradi bolezni;
- 80% osnove ob zadržanosti od dela zaradi poškodb izven dela, nege družinskega člana in spremstva, ki ga odredi zdravnik.

Vojaški invalidi in civilni invalidi vojne imajo pravico do nadomestila v višini 100% od osnove tudi v primerih iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka.

Nadomestilo ne more biti manjše od zajamčene plače in ne višje od plače, ki bi jo zavarovanec dobil, če bi delal oziroma od osnove, po kateri je v času zadržanosti od dela zavarovan.

Nadomestilo se mesečno valorizira skladno z rastjo povprečnih plač vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Način valorizacije osnove in nadomestila določi Zavod s splošnim aktom.

32. člen

Osnova za nadomestilo za zavarovanca, ki ni imel plače oziroma osnove za plačilo prispevkov v obdobju iz prvega odstavka prejšnjega člena, je povprečni mesečni znesek plač oziroma osnov za plačilo prispevkov v času zavarovanja pred začetkom zadržanosti od dela.

Zavarovancu, ki se je poškodoval na poti na delo, preden je nastopil delo in zavarovancu, ki po odslužitvi ali do-služitvi vojaškega roka ali po predčasnem odpustu s služenja vojaškega roka zaradi bolezni ali poškodbe ne more nastopiti dela, se za izračun osnove upošteva plača, ki bi jo prejemal, če bi nastopil delo.

33. člen

Zavarovanec, ki na podlagi mnenja osebnega zdravnika oziroma zdravniške komisije dela skrajšan delovni čas, ima za čas zadržanosti od dela pravico do nadomestila. Če je njegova plača za skrajšani delovni čas manjša od nadomestila, ki mu pripada za čas, ko ne dela, ima pravico tudi do nadomestila za to razliko.

Če zavarovanec na podlagi ugotovitve zdravniške komisije ne more opravljati svojega dela in dela poln delovni čas na drugem delu, ima pravico do razlike med plačo in višino nadomestila, ki bi mu pripadalo, če ne bi delal.

34. člen

Zavarovanca, ki je zadržan od dela zaradi začasne nezmožnosti za delo, osebni zdravnik oziroma zdravniška komisija napoti na invalidsko komisijo, če oceni, da ni pri-čakovati povrnitve delovne zmožnosti.

Zavarovancu, ki mu je med trajanjem zadržanosti od dela prenehalo delovno razmerje, pripada nadomestilo še za največ 30 dni začasne nezmožnosti za delo po prenehanju delovnega razmerja.

Če je zadržanost od dela posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, pripada zavarovancu nadomestilo tudi po prenehanju delovnega razmerja, in sicer dokler ni spet zmožen za delo.

Zavarovancu, ki je v času, ko prejema nadomestilo, začasno odstranjen z dela, se nadomestilo zniža za toliko, kolikor bi se v tem času znižala njegova plača.

35. člen

Zavarovanec ni upravičen do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela, če v tem času opravlja pridobitno delo.

Zavarovancu se zadrži izplačevanje nadomestila:

- če neopravičeno najpozneje tri dni po začetku bolezni ne obvesti delodajalca oziroma osebnega zdravnika, da je zbolel;
- če se brez opravičenega vzroka ne odzove vabilu na zdravniški pregled ali zdravniško komisijo;
- če pooblaščen zdravnik, zdravniška komisija ali nadzorni organ ugotovi, da se ne ravna po navodilih za zdravljenje ali če brez dovoljenja zdravnika odpotuje iz kraja stalnega prebivališča.

Izplačevanje nadomestila se zadrži za čas, dokler se zavarovanec ne javi, ne pride na pregled oziroma dokler se ne začne ravnati po navodilu zdravnika. Zavarovancu se zadržano nadomestilo izplača za ves čas opravičene zadržanosti od dela.

Pogrebna in posmrtnina

36. člen

Za pogrebno in posmrtnino so zavarovani zavarovanci iz 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9., 10., 15., 16., 19. in 20. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona in njihovi ožji družinski člani.

Zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona in njihovi ožji družinski člani imajo pravico do pogrebne in posmrtnine, če plačujejo prispevek za zdravstveno varstvo od osnove, določene za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Pravica do pogrebne in posmrtnine se zagotavlja ob pogoju predhodnega zavarovanja, ki ga določi Zavod s splošnim aktom in ne more biti daljša od šest mesecev.

37. člen

Ob smrti zavarovane osebe pripada pogrebna osebi, ki je poskrbela za pogreb.

Pogrebna pripada tudi ob smrti osebe, ki je umrla v 30. dneh po prenehanju delovnega razmerja ali opravljanja druge dejavnosti.

Pogrebna pripada tudi ob smrti družinskega člana osebe, ki je na služenju vojaškega roka, če je bilo družinske-mu članu v tem času zagotovljeno zdravstveno varstvo.

Višino pogrebne določi Zavod s splošnim aktom, upošteva nujne stroške pogreba.

38. člen

Družinski člani zavarovanca, ki jih je ta preživljal do svoje smrti, imajo pravico do posmrtnine kot enkratne denarne pomoči ob smrti zavarovanca.

Višino posmrtnine določi zavod v višini najmanj 100% in največ 150% zajamčene plače.

38.a člen

(črtan)

Povračilo potnih stroškov

39. člen

Zavarovane osebe imajo pri uresničevanju pravic do zdravstvenih storitev pravico do povračila potnih stroškov, ki obsegajo:

- prevozne stroške,
- stroške prehrane in nastanitve med potovanjem in bivanjem v drugem kraju.

40. člen

Zavarovane osebe imajo pravico do povračila prevoznih stroškov, kadar uveljavljajo pravice iz 1., 2. in 3. točke 23. čle-na tega zakona, če:

- morajo potovati k zdravniku ali v zdravstveni zavod v drug kraj, ker v kraju zaposlitve ali stalnega prebivališča ni zdravnika ali ustreznega zdravstvenega zavoda;
- jih osebni zdravnik, zdravstveni zavod ali zdravniška komisija napoti ali pokliče v kraj zunaj stalnega prebivališča ali kraja zaposlitve.

41. člen

Povračilo prevoznih stroškov pripada zavarovanim osebam za najkrajšo razdaljo do najbližjega zdravstvenega zavoda oziroma zdravnika po ceni javnega prevoza. Zavod določi znesek, do katerega se ti stroški ne povrnejo.

Če ni javnega prevoza ali ko drugačen prevoz zahteva zdravstveno stanje zavarovane osebe, se odobri ustrezen prevoz ali se povrnejo stroški v višini, ki jo določi Zavod.

42. člen

Zavarovana oseba ima pravico do povračila stroškov prehrane, če je zaradi uveljavljanja zdravstvenih storitev odsotna od doma več kot 12 ur.

Povračila za stroške prehrane in nastanitve v drugem kraju v državi se priznajo v višini, ki jo določi Zavod.

Za otroka, starega do sedem let, znaša povračilo za stroške prehrane in nastanitve polovico zneska iz prejšnjega odstavka.

Če je zavarovana oseba napotena na zdravljenje v tujino, se povračilo za stroške prehrane in nastanitve zanj odmeri v višini, ki jo določi Zavod.

43. člen

Pravico do povračila potnih stroškov ima tudi spremljevalec zavarovane osebe, če tako odloči osebni zdravnik ali zdravniška komisija.

Za otroke do dopolnjenega 15. leta starosti in starejše težje ali težko duševno ter telesno prizadete otroke in mladostnike se šteje, da potrebujejo spremljevalca.

Če je spremljevalec zdravnik ali drug zdravstveni delavec, velja za povračilo potnih in drugih stroškov ureditev te pravice v zdravstvenem zavodu, v katerem dela zdravnik ali drug zdravstveni delavec. Plačilo teh potnih stroškov bremeni materialne stroške zdravstvenega zavoda.

44. člen

Zavarovana oseba, ki na svojo zahtevo uveljavlja pravico do zdravstvenih storitev mimo določb tega zakona in splošnih aktov zavoda, je upravičena do povračila potnih stroškov v obsegu, do katerega bi bila upravičena, če bi uveljavljala pravice v skladu s tem zakonom.

Način uveljavljanja povračila potnih stroškov določi Zavod s splošnim aktom.

3. Viri sredstev

45. člen

Sredstva za obvezno zavarovanje se zagotavljajo s prispevki, ki jih plačujejo Zavodu zavarovanci, delodajalci in drugi s tem zakonom določeni zavezanici.

Prispevki se plačujejo od osnov, določenih s tem zakonom, po proporcionalnih stopnjah, razen za primere, za katere se po tem zakonu plačujejo prispevki v pavšalnih zneskih.

46. člen

Za zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela se plačujejo:

1. prispevek za vse pravice;
2. prispevek za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebnino in posmrtnino;
3. prispevek za zdravstvene storitve in povračila potnih stroškov;
4. prispevek za nadomestila, pogrebnino in posmrtnino.

47. člen

Za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni se plačuje:

1. prispevek za vse pravice;
2. prispevek za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov ter pogrebnino in posmrtnino.

48. člen

Prispevke za zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela plačujejo:

1. prispevek iz 1. točke 46. člena tega zakona:
 - zavarovanci iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona in njihovi delodajalci,

- zavarovanci iz 4., 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona;

2. prispevek iz 2. točke 46. člena tega zakona:

- zavod za zaposlovanje za zavarovance iz 9. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja za zavarovance iz 10. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- Republika Slovenija za zavarovance iz 15., 16., 19. in 19.a točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- zavarovanci iz 20. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona;

3. prispevek iz 3. točke 46. člena tega zakona:

- zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- zavarovanci iz 11., 12., 13. in 14. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- izplačevalec prejemkov za zavarovance iz 18. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- občine za zavarovance iz 21. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- Republika Slovenija za zavarovance iz 17. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona;

4. prispevek iz 4. točke 46. člena tega zakona:

- zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, če so pokojninsko in invalidsko zavarovani.

49. člen

Prispevek za zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen plačujejo:

1. prispevek iz 1. točke 47. člena tega zakona:

- delodajalci za zavarovance iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- zavarovanci iz 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani;

2. prispevek iz 2. točke 47. člena tega zakona:

- Republika Slovenija za zavarovance iz 19. in 19.a točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- pravne in fizične osebe, pri katerih so zavarovanci iz 1. do 9. točke 17. člena tega zakona na usposabljanju oziroma delu,

- zavarovanci iz 10. točke 17. člena tega zakona,

- organizatorji del oziroma akcij za zavarovance iz 18. člena tega zakona.

50. člen

Zavarovanci iz 1. in 3. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona plačujejo prispevke iz bruto plač in bruto nadomestil za čas odsotnosti z dela v skladu s predpisi o delovnih razmerjih.

Zavarovanci iz 2. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona plačujejo prispevke od osnove, od katere se po posebnem zakonu plačuje davek od osebnih prejemkov.

Delodajalci plačujejo prispevke od osnov iz prejšnjih odstavkov.

V osnovo za obračunavanje in plačevanje prispevkov se ne štejejo prejemki, izplačani za neposredno skupno porabo.

51. člen

Zavezanici iz 4., 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona plačujejo prispevke od bruto osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji, določeni za zavarovance in po stopnji, določeni za delodajalce.

52. člen

Zavezanici iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona plačujejo prispevek od katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani, plačujejo prispevek od osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v skladu s prejšnjim členom.

53. člen

Prispevek za zavarovance iz 9. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od nadomestil oziroma denarnih pomoči.

Prispevek za zavarovance iz 10. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od pokojnin z varstvenim dodatkom in preživnin po predpisih o preživninskem varstvu kmetov.

Prispevek za zavarovance iz 11. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od zneska, ki ga prejema od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja.

Prispevek za zavarovance iz 15. in 16. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od izplačanih prejemkov, razen dodatka za tujo pomoč in postrežbo.

Kot osnova za obračun prispevkov se denarne pomoči iz prvega odstavka ter prejemki iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena povečajo s koeficientom povprečne stopnje davka od osebnih prejemkov in povprečno stopnjo prispevkov za socialno varnost, ki se plačujejo iz plač, v skladu s posebnim zakonom, ki ureja davek od osebnih prejemkov.

54. člen

Prispevek za zavarovance iz 19. in 20. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od bruto osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma od bruto zajamčene plače, če zavarovanec ni pokojninsko in invalidsko zavarovan.

Prispevek za zavarovance iz 19.a točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od dvakratnika bruto zajamčene plače.

55. člen

Stopnje prispevkov določi Skupščina Republike Slovenije na predlog skupščine Zavoda.

56. člen

Stopnje prispevka za poškodbo pri delu in poklicno bolezen so lahko različne za posamezne dejavnosti, odvisno od stopnje nevarnosti za nastanek poklicne bolezni in poškodbe pri delu.

Če izdatki za poškodbo pri delu in za poklicne bolezni pri zavezancu v posameznem letu presegajo povprečno višino na zavarovanca v dejavnosti, Zavod takemu zavezancu določi za naslednje obdobje do 50% višjo prispevno stopnjo v skladu z merili, ki jih določi s splošnim aktom.

Zvišano prispevno stopnjo iz prejšnjega odstavka lahko Zavod predpiše tudi zavezancu, za katerega inšpekcija ugotovi, da ne izpolnjuje obveznosti iz 9. člena tega zakona.

57. člen

Prispevki za zavarovance iz 12., 13., 14., 17., 18. in 21. točke prvega odstavka 15. člena ter 17. in 18. člena tega zakona se plačajo v pavšalnih zneskih, ki jih določi Zavod.

58. člen

Glede obračunavanja prispevkov, rokov za plačilo, izterjave prispevkov, vračila preveč plačanih prispevkov, zamudnih obresti, odpisa zaradi neizterljivosti, poročstva, zastaranja in kaznovanja, se smiselno uporabljajo določbe posebnega zakona, ki ureja plačevanje prispevkov.

59. člen

Pristojnost glede nadzora nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov ima Zavod. Ta lahko prenese pooblastila glede obračunavanja, nadzora plačevanja ter izterjave

prispevkov na pristojno službo v skladu s posebnim zakonom. Pooblaščen služba mu je dolžna tekoče posredovati zahtevane podatke.

60. člen

Zavod določi merila in pogoje, pod katerimi se določenim zavezancem za plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje prispevek lahko zmanjša ali odpiše.

Podjetjem, zavodom in drugim organizacijam za zaposlovanje invalidov, ki so zavezanci iz prvega odstavka 45. člena tega zakona in osebam iz 1. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, ki so pri njih v delovnem razmerju, se vsi prispevki po tem zakonu obračunavajo in odvedejo na poseben račun in kot odstopljena sredstva uporabljajo za materialni razvoj teh podjetij oziroma organizacij v skladu z zakonom.

II. PROSTOVOLJNO ZAVAROVANJE

61. člen

Zavarovalnice uvedejo prostovoljno zavarovanje za razliko do polne vrednosti storitev iz 2. do 6. točke 23. člena tega zakona.

Zavarovalnice lahko uvedejo prostovoljno zavarovanje tudi za večji obseg pravic, kot je določen s tem zakonom ali za višji standard storitev in za dodatne pravice, ki niso zajete v obveznem zavarovanju.

62. člen

Zavarovalnice, ki uvedejo prostovoljno zavarovanje za razliko vrednosti storitev iz 2. do 6. točke 23. člena tega zakona, so dolžne:

- sprejeti v zavarovanje vse zavarovane osebe, ki se želijo pri njih zavarovati;
- vse zavarovane osebe obravnavati glede pravic in obveznosti enako.

Premije za doplačila k ceni zdravstvenih storitev iz 2. do 6. točke 23. člena zakona, ki jih določijo zavarovalnice, se oblikujejo glede na tveganja, katerim so izpostavljeni zavarovanci, ob upoštevanju starosti, spola, bonusov in malusov, tablic smrtnosti in bolezenskih tablic, trajanja sklenjenih pogodb o zavarovanju in višine zavarovalno-tehničnih rezervacij za starost.

Zavarovalnice, ki uvedejo prostovoljna zavarovanja za doplačila, morajo:

- takšno zavarovanje organizirati kot dolgoročno zavarovanje;
- sklepati pogodbe za to zavarovalno vrsto ločeno od drugih zavarovalnih vrst in tudi voditi prihodke in stroške tega zavarovanja ločeno od drugih zavarovalnih vrst in izdelovati ločen izkaz uspeha;
- oblikovati zavarovalno-tehnične rezervacije za starost, s katerimi zagotovijo zavarovancem zdravstveno in socialno varnost za življenjska obdobja, ko so zdravstvena tveganja in višina odškodnin višja od povprečno pričakovanih.

62.a člen

Za nadaljnje izvajanje prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, ki jih je do sprejema tega zakona uvedel in zagotavljal Zavod, ta ustanovi skladno z določili Zakona o zavarovalnicah (Uradni list RS, št. 64/94) in skladno s tem zakonom družbo za vzajemno zavarovanje kot specializirano zavarovalnico za prostovoljna zdravstvena zavarovanja. Zavarovanci, ki imajo na dan 31. 12. 1998 sklenjene pogodbe o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju pri zavodu, postanejo člani družbe za vzajemno zavarovanje.

Sredstva za oblikovanje ustanovitvenega sklada družbe zagotovi Zavod iz garancijskega sklada prostovoljnega zavarovanja. Ustanovitveni sklad se uporablja za namene, do-

ločene z Zakonom o zavarovalnicah, in se vrne v garancijski sklad družbe.

Družba za vzajemno zavarovanje je last članov družbe.

62.b člen

Zavod kot ustanovitelj vzajemne družbe prenese skladno z določili 19. člena Zakona o zavarovalnicah in tega zakona na družbo, ustanovljeno po prejšnjem členu, vse zavarovalne pogodbe, sredstva, prenosne premije in rezerve, računalniške programe, zbirke podatkov s področja prostovoljnega zavarovanja, obveznosti, ki izhajajo iz pogodb, sklenjenih pred začetkom poslovanja družbe in nezapadle neporavnane obveznosti s področja prostovoljnega zavarovanja ob začetku poslovanja družbe.

Pri tem je družba dolžna:

- prevzeti od zavoda vse zavarovance in izpolniti do njih vse obveznosti, ki izhajajo iz sklenjenih pogodb med njimi in zavodom;

- obvestiti zavarovance o prenosu njihovih zavarovalnih pogodb na vzajemno družbo in jim omogočiti, da prekinajo pogodbo, če se s tem ne strinjajo;

- zagotoviti, da ne bo prekinila že sklenjenih pogodb z zavodom pred njihovim iztekom.

Osebe, ki so po zavarovalnih pogodbah iz prvega odstavka tega člena zavezanci za plačilo premij (zavarovanci), postanejo s prenosom teh zavarovalnih pogodb na družbo člani družbe v skladu s statutom družbe.

Člani družbe uveljavljajo svoje pravice v družbi v skupščini zastopnikov članov v skladu s statutom družbe.

62.c člen

Začasno skupščino družbe največ za dobo enega leta imenuje skupščina zavoda izmed oseb, ki so prostovoljno zavarovane za doplačila do polne cene zdravstvenih storitev pri Zavodu. K imenovanjučasne skupščine družbe mora dati soglasje Vlada Republike Slovenije.

Zavod in družba se dogovorita, da Zavod opravlja za družbo strokovne in administrativno-tehnične naloge in o tem skleneta posebno pogodbo.

62.č člen

Zavarovalnica iz 62.a člena začne poslovati s 1. 1. 1999. Z dnem začetka poslovanja zavarovalnice preneha Zavod opravljati dejavnost prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja.

III. UREJANJE ODNOSOV MED ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE IN ZDRAVSTVENIMI ZAVODI TER ZASEBNIMI ZDRAVSTVENIMI DELAVCI

63. člen

Zavod, pristojne zbornice, združenja zdravstvenih zavodov in drugih zavodov ter organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, ter ministrstvo, pristojno za zdravstvo, se za vsako leto dogovorijo o programu storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, opredelijo zmogljivosti, potrebnosti za njegovo izvajanje in določijo obseg sredstev. Na tej podlagi določijo izhodišča za izvajanje programov in za oblikovanje cen programov oziroma storitev ter druge podlage za sklepanje pogodb z zdravstvenimi zavodi, drugimi zavodi in organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost ter zasebnimi zdravstvenimi delavci.

Če izhodišča iz prejšnjega odstavka niso sprejeta do konca decembra za naslednje leto, odloči o njih najpozneje v enem mesecu arbitražna, ki jo sestavlja enako število predstavnikov Zavoda, predstavnikov pristojnih zbornic in združenj zdravstvenih zavodov ter predstavnikov ministrstva, pristojnega za zdravstvo. Če v okviru arbitraže ni mogoče

doseči sporazuma, odloči o spornih vprašanjih Vlada Republike Slovenije.

64. člen

Na podlagi izhodišč iz prejšnjega člena Zavod objavi razpis programov in storitev za sklepanje pogodb z zdravstvenimi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, oziroma zasebnimi zdravstvenimi delavci.

65. člen

Zavod sklepa pogodbe z zdravstvenimi zavodi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in z zasebnimi zdravstvenimi delavci na podlagi njihovih ponudb za uresničevanje programov in storitev, ki jih zbere na podlagi razpisa. Zdravstveni zavod oziroma drug zavod ali organizacija, ki opravlja zdravstveno dejavnost, oziroma zasebni zdravstveni delavec, ki ni bil izbran, lahko zahteva, da o izbiri odloči arbitražna iz drugega odstavka 63. člena tega zakona.

Pogodbe določajo vrste, obseg in kakovost ter roke za uresničevanje programa oziroma zdravstvenih storitev na podlagi strokovnih standardov za posamezni zavod oziroma organizacijo v celoti ali po dejavnostih oziroma za zasebnega zdravstvenega delavca.

V pogodbi se določijo cene programov oziroma storitev, način obračunavanja in plačevanja ter nadzor nad uresničevanjem pogodbe kakor tudi druge medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

Pri določanju roka plačil zdravstvenim zavodom in zasebnim zdravstvenim delavcem ter višine zamudnih obresti se uporabljajo določbe zakona o obligacijskih razmerjih.

66. člen

Pri elementih za oblikovanje cene programov oziroma storitev se upoštevajo:

- plače in drugi prejemki v skladu s predpisi, kolektivnimi pogodbami in drugimi splošnimi akti,
- materialni stroški,
- amortizacija, predpisana z zakonom,
- druge zakonske obveznosti.

67. člen

Pogodbe se sklenejo najkasneje do 31. marca za tekoče leto.

Če pogodba ni sklenjena v roku iz prejšnjega odstavka, se predloži sporno vprašanje arbitraži.

V arbitražo vsaka pogodbeni stranka imenuje po dva predstavnika. Predsednika arbitraže določita sporazumno pogodbeni stranki.

Arbitražna odloči o spornem vprašanju najpozneje v enem mesecu.

68. člen

Pogodbe se sklepajo za naprej. Do sklenitve pogodbe veljajo obveznosti iz prejšnje pogodbe.

Pogodba, sklenjena na podlagi odločitve arbitraže, velja za naprej, če arbitražna ne odloči drugače.

IV. ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

69. člen

Izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja je javna služba, ki jo opravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije kot javni zavod.

Sedež zavoda je v Ljubljani.

Zavod se organizira tako, da je služba dostopna zavarovanim osebam na posameznih območjih.

Zavod oblikuje organizacijske enote za posamezna področja dejavnosti in za posamezna območja.

70. člen

Dejavnost Zavoda upravlja skupščina.

Skupščina opravlja naslednje naloge:

- sprejema statut Zavoda,
- sprejema splošne akte za uresničevanje zdravstvenega zavarovanja,
- določa finančni načrt in sprejema zaključni račun Zavoda,
- opravlja druge naloge, ki jih določata ta zakon in statut Zavoda.

Vlada Republike Slovenije daje soglasje k statutu, finančnemu načrtu in zaključnemu računu Zavoda.

71. člen

Skupščino sestavlja 45 članov, od tega 20 predstavnikov delodajalcev, organiziranih v zbornicah in v drugih splošnih združenjih, in 25 predstavnikov zavarovancev.

Predstavniki zavarovancev se izberejo tako, da so ustrezno zastopani po spolu, aktivni zavarovanci, upokojenci in invalidi ter posamezna območja.

Skupščina izvoli predsednika in njegovega namestnika.

Mandat članov skupščine traja 4 leta.

Volitve predstavnikov delodajalcev in predstavnikov zavarovancev za člane skupščine ureja statut Zavoda.

72. člen

Skupščina veljavno odloča, če je na seji navzočih več kot polovica predstavnikov delodajalcev in več kot polovica predstavnikov zavarovancev.

Statut, splošne akte za uresničevanje zdravstvenega zavarovanja, predlog prispevnih stopenj, finančni načrt in zaključni račun sprejema skupščina z večino glasov vseh predstavnikov delodajalcev in vseh predstavnikov zavarovancev.

O drugih vprašanjih odloča skupščina z večino glasov navzočih članov.

73. člen

Izvršilni organ skupščine je upravni odbor, ki ga sestavlja 11 članov.

Predsednika in člane upravnega odbora imenuje skupščina Zavoda, tako da so v njem ustrezno zastopani predstavniki delodajalcev in predstavniki aktivnih zavarovancev, upokojencev in invalidov. Dva člana upravnega odbora imenuje skupščina na predlog delavcev Zavoda.

Pristojnosti upravnega odbora se določijo s statutom.

74. člen

Poslovodni organ Zavoda je direktor, ki mora imeti visoko strokovno izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Direktorja imenuje skupščina Zavoda v soglasju s Skupščino Republike Slovenije.

75. člen

S statutom Zavoda se lahko določijo tudi drugi organi za posamezna področja dejavnosti Zavoda in za posamezna območja ter njihove pristojnosti.

Po območjih se lahko ustanovijo območni sveti, ki jih sestavljajo predstavniki delodajalcev in predstavniki zavarovancev. Ti sveti obravnavajo vprašanja iz pristojnosti skupščine in njenih organov ter jim dajejo predloge in pobude za urejanje vprašanj zdravstvenega zavarovanja in sklepanja pogodb z zdravstvenimi zavodi ter drugimi zavodi in organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost in z zasebnimi zdravstvenimi delavci. Sveti tudi imenujejo predstavnike zavarovancev v organe upravljanja zdravstvenih zavodov na svojem območju.

76. člen

S statutom Zavoda se opredelijo tudi strokovne naloge Zavoda, ki obsegajo: izvajanje obveznega zavarovanja, sklepanje pogodb z zdravstvenimi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, oziroma z zasebnimi zdravstvenimi delavci, izvajanje mednarodnih pogodb o zdravstvenem zavarovanju, finančno poslovanje, opravljanje drugih strokovnih, nadzornih in administrativnih nalog ter dajanje pravne in druge strokovne pomoči zavarovanim osebam.

Zavod vodi baze podatkov in evidence s področja zdravstvenega zavarovanja in uporablja evidence s področja zdravstvenega varstva v skladu s posebnim zakonom.

Upravljalci zbirk osebnih in drugih podatkov, ki razpolagajo s podatki, ki se nanašajo na uresničevanje zdravstvenega zavarovanja, so dolžni zavodu na njegovo obrazloženo zahtevo brezplačno posredovati zahtevane podatke, potrebne za povrnitev škode in za nadzor nad uresničevanjem pravic in obveznosti iz tega zavarovanja.

77. člen

Zavod nadzoruje uresničevanje pogodb ter način in postopke uresničevanja zdravstvenega zavarovanja v skladu s statutom Zavoda.

V. UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

78. člen

Pravice iz zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu lahko uveljavi oseba, ki ji je priznana lastnost zavarovane osebe.

Lastnost zavarovane osebe ugotavlja pristojna služba Zavoda na podlagi prijave v zavarovanje, ki jo vloži zavezanec za plačilo prispevkov najpozneje v osmih dneh od dneva začetka zavarovanja.

Lastnost zavarovane osebe se dokazuje z listino, ki jo predpiše Zavod.

Zavod določi način prijave v zavarovanje in listine, potrebne pri uresničevanju zdravstvenega zavarovanja.

78.a člen

Zavarovancem iz 4., 5., 6., 7., 8., 11., 12., 13., 14. in 20. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona ter njihovim družinskim članom se v času, ko nimajo poravnanih obveznosti plačevanja prispevkov, zadržijo njihove pravice do zdravstvenih storitev in denarnih dajatev iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja. Do takrat lahko uveljavljajo na račun obveznega zdravstvenega zavarovanja le nujno zdravljenje.

Obseg pravic do nujnega zdravljenja iz prejšnjega odstavka določi zavod v svojih aktih.

79. člen

Delodajalci, pravne in fizične osebe, zdravstveni in drugi zavodi ter organizacije oziroma zasebni zdravstveni delavci, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, policija ter drugi državni organi, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti zbirajo različne podatke, ki se nanašajo na zdravstveno zavarovanje, so za namene izvajanja postopkov za povračilo škode, dolžni podatke o primerih povzročenih bolezni, poškodb ali smrti zavarovancev brezplačno posredovati Zavodu. Enako dolžnost imajo tudi vse zavarovalnice za primere poškodb zavarovancev v cestnem prometu za udeležence, s katerimi imajo sklenjeno avtomobilsko zavarovanje, ali za primere, ko so jih le-ti povzročili in jim je zavarovalnica izplačala odškodnino.

79.a člen

Zavod ima pravico iz centralnega registra prebivalstva brezplačno dobiti naslednje podatke o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja:

- enotna matična številka občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO),
- kraj rojstva,
- osebno ime,
- državljanstvo,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- zakonski stan ali zunajzakonska skupnost,
- šolska izobrazba,
- EMŠO matere,
- EMŠO očeta,
- EMŠO zakonca,
- EMŠO otrok,
- davčno številko.

79.b člen

Zbirke podatkov na področju zdravstvenega zavarovanja so:

- evidenca o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja,
- evidenca o zavezcancih za prispevek,
- evidenca o izvajalcih zdravstvene dejavnosti.

O zavarovanih osebah se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- osebno ime,
- identifikacijska številka (ZZZS številka),
- številka kartice zdravstvenega zavarovanja,
- EMŠO,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- datum smrti,
- državljanstvo,
- poklic, ki ga opravlja,
- številka delovnega dovoljenja in datum poteka veljave delovnega dovoljenja,
- podatki o zavarovanju,
- IP številka,
- kategorija invalidnosti (I, II, III),
- podatki o družinskem članu (osebno ime, EMŠO, naslov, zavarovanje družinskega člana, sorodstveni odnos do nosilca zavarovanja, datum veljave potrdila o šolanju),
- podatki o osebnem zdravniku zavarovane osebe,
- podatki o obravnavi pred imenovanim zdravnikom zavoda oziroma zdravstveno komisijo,
- podatki o zdravstvenih storitvah,
- podatki o poškodbah po tretji osebi,
- podatki o denarnih dajatvah,
- podatki o prejetih medicinsko-tehničnih pripomočkih,
- podatki o izdanih zdravilih na recept.

O zavezcancih za prispevek se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- identifikacijska številka (ZZZS številka),
- davčna številka,
- registrska številka zavoda,
- firma oziroma ime,
- sedež oziroma naslov,
- šifra dejavnosti,
- datum začetka – konca dejavnosti,
- matična številka iz registra poslovnih subjektov,
- datum vpisa v sodni register,
- podatki o zasebnem zavezancu (osebno ime, EMŠO),
- številka poslovnega računa oziroma drugega računa, preko katerega posluje,
- datum začetka in datum prenehanja zavezanosti za plačilo prispevka,
- datum in vzrok spremembe,
- število zaposlenih,

- vrsta registra in vrsta zavezanosti,
- podatki o prispevku,
- podatki o poškodbah pri delu in poklicnih boleznih.

O izvajalcih zdravstvene dejavnosti se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- identifikacijska številka (ZZZS številka),
- davčna številka,
- šifra izvajalca,
- naziv izvajalca (polni in skrajšani),
- naslov izvajalca,
- tip izvajalca,
- oznaka pravnega statusa (javni, zasebni),
- šifra in naziv zdravstvene dejavnosti,
- datum začetka oziroma prenehanja poslovanja,
- številka poslovnega računa,
- podatki o pogodbi, sklenjeni z izvajalcem,
- imetnik profesionalne kartice,
- seznam zdravnikov pri izvajalcu,
- za zasebne izvajalce še osebno ime ter EMŠO in podatki o koncesiji,
- matična številka iz Poslovnega registra Slovenije.

Natančnejša opredelitev vsebine zbirk podatkov se opredeli s posebnim zakonom iz drugega odstavka 76. člena tega zakona.

80. člen

Pri uveljavljanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu ima zavarovana oseba pravico do proste izbire zdravnika in zdravstvenega zavoda.

Zdravnik, ki ga zavarovana oseba izbere, je njen izbrani osebni zdravnik. Mladoletne osebe morajo imeti izbranega osebnega zdravnika. Zavarovana oseba ima pravico, da poleg splošnega osebnega zdravnika svobodno izbere tudi osebnega ginekologa, specialista ginekologije s porodništvom in osebnega zobozdravnika. Izbrani osebni zdravnik za zavarovane osebe do dopolnjenega 19. leta starosti je specialist, pediater ali specialist šolske medicine, izjemoma je lahko specialist splošne medicine (družinske medicine), ali zdravnik splošne medicine s podiplomskim študijem iz zdravstvenega varstva žensk, otrok in mladine. Zdravnik, ki ne izpolnjuje pogojev, pa zdaj izvaja zdravstveno varstvo otrok in mladine do dopolnjenega 19. leta starosti, mora do leta 2002 pridobiti ustrezno strokovno usposobljenost. Za zavarovane osebe starejše od 19 let je izbrani osebni zdravnik specialist splošne medicine (družinske medicine) ali specialist medicine dela, prometa in športa, izjemoma je lahko tudi zdravnik splošne medicine s podiplomskim študijem socialne medicine.

Izbrani osebni zobozdravnik za starostno obdobje do dopolnjenega 19. leta je praviloma zobozdravnik, usposobljen za zobozdravstveno varstvo otrok in mladine. Osebni zdravnik skrbi za zdravje zavarovane osebe in je pooblaščen, da jo napoti na zdravniško komisijo, k specialistu in v bolnišnico, predpiše na račun Zavoda zdravila na recept in vodi ter izbira zdravstveno dokumentacijo o zavarovani osebi. Izbrani osebni zdravnik (razen osebnega ginekologa in osebnega zobozdravnika) je pooblaščen tudi za ugotavljanje nezmožnosti za delo in drugih razlogov za začasno zadržanost od dela do 30 dni. Zavarovana oseba si izbere osebnega zdravnika najmanj za dobo enega leta. To obdobje se lahko skrajša, če pride med zdravnikom in zavarovano osebo do nesoglasij in nezaupanja.

Osebni zdravnik lahko pooblastila iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na diagnostiko in zdravljenje, vključno s predpisovanjem zdravil na recept, kot tudi napotitev na bolnišnično zdravljenje, prenese na ustreznega specialista, napotenega zdravnika, če to narekuje bolnikovo zdravstveno stanje in racionalnost dela. Če je izbrani osebni zdravnik za zavarovane osebe do dopolnjenega 19. leta starosti zdravnik splošne medicine, praviloma pooblasti najbližjega ustreznega specialista pediatra oziroma specialista

šolske medicine za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva.

Način uresničevanja pravic do proste izbire zdravnika in zdravstvenega zavoda uredi Zavod s splošnim aktom.

81. člen

V postopkih za uveljavitev pravic iz zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu odločajo zdravniki, ki jih imenuje upravni odbor Zavoda.

Imenovani zdravnik:

- odloča o začasni nezmožnosti za delo iz bolezenskih razlogov za delo nad 30 dni in v vseh drugih primerih, ko je izplačevalec nadomestila plače obvezno zdravstveno zavarovanje, razen če gre za nego, spremstvo ali izolacijo zavarovane osebe, o kateri odloča njen osebni zdravnik;
- odloča o zahtevi zavarovanca ali delodajalca za presojo ocene izbranega osebnega zdravnika o začasni nezmožnosti za delo do 30 dni;
- odloča o napotitvi na zdraviliško zdravljenje;
- odloča o upravičenosti zahteve po medicinsko-tehničnem pripomočku pred iztekom trajnostne dobe in o pravici do zahtevnejših medicinsko-tehničnih pripomočkov;
- odloča o upravičenosti zdravljenja v tujini.

Zavarovanec in delodajalec zahtevo iz druge alineje prejšnjega odstavka lahko vložita v treh delovnih dneh od dne, ko sta bila z oceno seznanjena.

O svoji odločitvi imenovani zdravnik izda odločbo najpozneje v osmih dneh po prejemu zahteve oziroma predloga osebnega zdravnika. Odločbo je potrebno osebno vročiti zavarovani osebi. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

Postopke uveljavljanja pravic iz tega člena uredi Zavod s splošnim aktom.

82. člen

Zavarovana oseba ali delodajalec se lahko na odločbo imenovanega zdravnika pritoži v treh delovnih dneh od vročitve odločbe. Pritožbo obravnava zdravstvena komisija, ki jo imenuje upravni odbor Zavoda, in ki jo sestavljata dva zdravnika in en univerzitetni diplomirani pravnik. Komisija o svoji odločitvi izda odločbo najpozneje v osmih dneh po prejemu pritožbe.

83. člen

(črtan)

84. člen

O pravici do nadomestila, pogrebne, posmrtnine, povračila potnih stroškov, pridobitvi, spremembi ali izgubi lastnosti zavarovane osebe, pravici proste izbire zdravnika in drugih pravic iz tega zakona ter drugih zahtevah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja odloča:

- na I. stopnji območna enota Zavoda,
- na II. stopnji Direkcija Zavoda.

85. člen

Za postopek, v katerem se odloča o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, se uporablja Zakon o splošnem upravnem postopku, če s tem zakonom ni drugače določeno.

VI. POVRNITEV ŠKODE

86. člen

Zavod ima pravico zahtevati povrnitev povzročene škode od zavarovalnice, pri kateri ima tisti, ki je s prometnim sredstvom povzročil okvaro zdravja ali smrt zavarovane osebe, sklenjeno obvezno avtomobilsko zavarovanje. V

vseh drugih primerih pa ima Zavod pravico zahtevati povrnitev škode od tistega, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročil okvaro zdravja ali smrt zavarovane osebe.

Za škodo, ki jo povzroči v primerih iz prejšnjega odstavka delavec pri delu ali v zvezi z delom, je odgovoren delodajalec.

Povrnitev povzročene škode iz prejšnjega odstavka ima Zavod pravico zahtevati tudi od delavca, če je povzročil bolezen, poškodbo ali smrt zavarovane osebe s kaznivim dejanjem.

87. člen

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne delodajalec, če je bolezen, poškodba ali smrt zavarovane osebe posledica tega, ker niso bili izvedeni ustrezni higiensko-sanitarni ukrepi, ukrepi varstva pri delu ali drugi ukrepi, predpisani ali odrejeni za varnost ljudi.

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne delodajalec tudi, če nastane škoda zaradi tega, ker je bilo delovno razmerje sklenjeno brez predpisanega zdravstvenega pregleda z osebo, ki zdravstveno ni bila sposobna za opravljanje določenih del oziroma nalog, kar se je pozneje ugotovilo z zdravstvenim pregledom.

88. člen

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne delodajalec, če je škoda nastala zato, ker Zavod ni dobil podatkov ali je dobil neresnične podatke o dejstvih, od katerih je odvisna pravica do zdravstvenega zavarovanja.

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne zavarovana oseba, ki je sama dolžna dajati podatke o zdravstvenem zavarovanju, če je škoda nastala zato, ker zavarovana oseba ni dala podatkov ali ker je dala neresnične podatke.

89. člen

V primerih iz 86. in 87. člena tega zakona se šteje, da je Zavod imel škodo, ne glede na to, da so nevarnosti zajete z zdravstvenim zavarovanjem po tem zakonu.

90. člen

Pri ugotavljanju pravice do povrnitve škode, povzročene Zavodu, se uporabljajo določila zakona o obligacijskih razmerjih, razen če ni s tem zakonom drugače določeno.

91. člen

Odškodnina, ki jo ima Zavod pravico zahtevati v primerih iz 86., 87. in 88. člena tega zakona, obsega stroške za zdravstvene in druge storitve ter zneske denarnih nadomestil in drugih dajatev, ki jih plačuje Zavod.

92. člen

Če Zavod ugotovi, da je nastala škoda, zahteva od zavarovane osebe ali delodajalca, da jo povrne v določenem roku.

Če škoda ni povrnjena v določenem roku, uveljavlja Zavod odškodninski zahtevek pri pristojnem sodišču.

93. člen

Zavarovana oseba, ki ji je bil na račun Zavoda izplačan denarni znesek, do katerega ni imela pravice, mora vrniti prejeti znesek v skladu z določili Zakona o obligacijskih razmerjih.

Terjatve iz prejšnjega odstavka zastarajo v treh letih od vsakokratnega izplačila posamičnega zneska.

94. člen

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravstveni delavec odgovarja Zavodu za škodo, ki jo povzroči pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti v skladu z določili Zakona o obligacijskih razmerjih.

Zavarovani osebi odgovarja za povzročeno škodo Zavod v skladu z določbami Zakona o obilgacijskih razmerjih.

Tretji del
KAZENSKÉ, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

I. KAZENSKÉ DOLOČBE

95. člen

Z globo od 100.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek delodajalec:

1. če ne izvaja obveznosti iz 9. člena tega zakona;
- 2. (prenehala veljati);**
- 3. (prenehala veljati);**
4. če ne vloží prijave v zavarovanje v roku, določenem v drugem odstavku 78. člena tega zakona;
5. če odreče ali omeji pravice, ki pripadajo zavarovani osebi na podlagi tega zakona;
6. če omogoči uveljavljanje pravice osebi, ki ji po tem zakonu pravica ne pripada, ali ji omogoči uveljavljanje pravice v večjem obsegu, kot ji pripada.

Z globo od 10.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

96. člen

Z globo od 100.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek zavezanec za plačilo prispevkov po tem zakonu, če ne da Zavodu predpisanih podatkov, če da nepravilne podatke in obvestila, ali če prepreči ogled na samem kraju ali pregled poslovnih knjig in evidenc, ki se nanašajo na zagotavljanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja.

Z globo od 10.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ (Uradni list RS, št. 9/92) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

II. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

97. člen

Zavod začne z delom 1. 3. 1992.

Republiška uprava za zdravstveno varstvo kot organ v sestavi Ministrstva za zdravstvo, družino in socialno varstvo preneha z 29. 2. 1992.

98. člen

Vlada Republike Slovenije imenuje s 1. 3. 1992 vršilca dolžnosti direktorja Zavoda, ki organizira in vodi delo Zavoda pod nadzorstvom Vlade Republike Slovenije do konstituiranjačasne skupščine Zavoda.

Vlada Republike Slovenije odloča o vprašanjih iz pristojnosti skupščine Zavoda do konstituiranjačasne skupščine Zavoda.

Skupščina Republike Slovenije v 30. dneh po uveljavitvi zakona imenuje začasno skupščino Zavoda na predlog gospodarskih zbornic in drugih splošnih združenj, sindikatov, organizacij upokojencev in invalidov.

Mandat časne skupščine in vršilca dolžnosti direktorja Zavoda traja najdalj eno leto.

99. člen

Zavod z dnem, določenim za začetek dela, prevzame delavce Republiške uprave za zdravstveno varstvo kot tudi

premoženje, arhiv, dokumentacijo in sredstva, s katerimi je upravljala Republiška uprava za zdravstveno varstvo.

Na Zavod se ne prenesejo nepravilne obveznosti republiškega in občinskih proračunov, nastale do 29. 2. 1992.

100. člen

Skupščina zavoda najpozneje v treh mesecih od dneva, določenega za začetek dela Zavoda, sprejme začasni statut in druge splošne akte, potrebne za uresničevanje obveznega zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu.

101. člen

Skupščina Republike Slovenije določi stopnje prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje po tem zakonu za leto 1992 na predlog Vlade Republike Slovenije.

Dokler niso določene stopnje prispevkov iz prejšnjega odstavka, se plačujejo prispevki po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Zavezanci za plačilo prispevkov plačujejo prispevke za zdravstveno varstvo od 1. 3. 1992 na račun Zavoda.

102. člen

Izhodišča iz 63. člena tega zakona za obdobje od 1. 3. 1992 dalje se sprejmejo najpozneje do 30. 4. 1992.

103. člen

Zavod uvede prostovoljno zavarovanje za pravice do zdravstvenih storitev iz 2. do 6. točke 23. člena tega zakona najpozneje do 1. 9. 1992.

Do začetka izvajanja prostovoljnega zavarovanja, vendar najdlje do 31. 12. 1992, se ne uporabljajo določbe 2. do 6. točke prvega odstavka ter drugega in tretjega odstavka 23. člena tega zakona, 24. člena in 25. člena tega zakona. Pri uveljavljanju pravic do zdravstvenih storitev plačajo zavarovane osebe participacijo, ki jo določi Zavod, razen za zdravstvene storitve iz 1. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona.

Zavarovane osebe, ki izpolnjujejo dohodkovne pogoje za pridobitev pomoči po predpisih o socialnem varstvu, so v celoti ali delno oproščene participacije za storitve iz 2., 3. in 4. točke 23. člena tega zakona.

Obseg in način oprostitve participacije določi Zavod. Delna oprostitve participacije se lahko nanaša na participacijo za posamezno vrsto storitev in na skupni letni znesek, nad katerim zavarovana oseba ni več dolžna plačevati participacije.

104. člen

V prvem letu od začetka izvajanja prostovoljnega zavarovanja je zavarovanim osebam zagotovljeno plačilo zdravstvenih storitev iz obveznega zavarovanja pri Zavodu:

- v višini 99% za storitve iz 2. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- v višini 95% za storitve iz 3. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona, razen za storitve iz četrte alineje te točke;
- v višini 85% za storitve iz četrte alineje 3. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- v višini 80% za storitve iz 4. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- v višini 60% za storitve iz 5. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- v višini 50% za storitve iz 6. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona, razen za storitve iz druge alineje te točke;
- v višini 45% za storitve iz druge alineje 6. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona.

Zavod v soglasju z Vlado Republike Slovenije določi nadaljnje postopno zniževanje odstotkov vrednosti storitev za pravice iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona, ki se krijejo iz obveznega zavarovanja.

105. člen

Plan zdravstvenega varstva sprejme Skupščina Republike Slovenije v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

106. člen

Dokler ne bodo sprejeti splošni akti Zavoda iz 100. člena tega zakona, se primerno uporabljajo, če niso v nasprotju s tem zakonom:

- Samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 47/87, 42/89 in 18/90),
- Samoupravni sporazum o postopkih in načinih o uresničevanju pravic do zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 6/81),
- Sklep o plačevanju participacije v zdravstvu (Uradni list RS, št. 10/91-I),
- Pravilnik o razvrščanju zdravil (Uradni list RS, št. 45/90, 7/91, 14/91 in 8/91-I),
- Sklep o predpisovanju zdravil (Uradni list RS, št. 45/90),
- Navodilo o zdravstveni izkaznici in drugih listinah za uresničevanje pravic do zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 29/82).

107. člen – upoštevana sprememba iz ZZVZZ-G
(črtan)**108. člen – upoštevana sprememba iz ZZVZZ-G**

Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve posreduje Zavodu na njegovo zahtevo podatke o stalnem oziroma začasnem prebivališču oseb v Republiki Sloveniji. Podjetja, zavodi, druge organizacije, organi in posamezniki, ki zaposlujejo delavce, posredujejo Zavodu na njegovo zahtevo podatke o zavarovanih osebah, ki jih potrebuje za izvajanje svoje dejavnosti.

Zaradi izvajanja programa obveznih cepljenj otrok upravitelj centralnega registra prebivalstva mesečno posreduje Inštitutu za varovanje zdravja in območnim zavodom za zdravstveno varstvo podatke o živorojenih, priseljenih in odseljenih ter umrlih otrocih do pet let starosti, in sicer: osebno ime otroka, datum rojstva ter stalno prebivališče.

Podatki iz 79.b člena tega zakona se hranijo v zbirkah podatkov pet let od izbrisa zadnjega podatka v posamezni zbirki.

109. člen

Osebe, ki so imele pravico do zdravstvenega varstva po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, se štejejo za zavarovane osebe po tem zakonu, dokler se s pravno-močno odločbo ne ugotovi, da te lastnosti nimajo.

Dokler ne bodo sklenjene ustrezne pogodbe z drugimi republikami na območju SFRJ, najdlje pa do 31. 12. 1993, so ožji družinski člani zavarovancev, ki imajo stalno prebivališče na območju drugih republik, zavarovani po tem zakonu.

110. člen

Zavod sprejme splošni akt o delu zdravniških komisij in imenuje zdravniške komisije najpozneje do 30. 4. 1992.

Do 30. 4. 1992 opravljajo naloge zdravniških komisij I. stopnje konziliji zdravnikov v zdravstvenih zavodih po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Vršilec dolžnosti direktorja Zavoda v 15 dneh po uveljavitvi zakona določi zdravniške konzilije, ki začasno opravljajo naloge zdravniških komisij II. stopnje.

111. člen

Minister, pristojen za zdravstvo, izda izvršilne predpise v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Do izdaje izvršilnih predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo izvršilni predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

112. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehata veljati:

- Zakon o zdravstvenem varstvu (Uradni list SRS, št. 1/80, 45/82, 42/85, 32/89 in Uradni list RS, št. 8/90) razen v delu, ki se nanaša na zdravstvene organizacije in zdravstvene delavce,
- določbe Zakona o prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zaposlovanje (Uradni list RS, št. 48/90), ki se nanašajo na zavezance, osnove in stopnje prispevkov za zdravstveno varstvo.

113. člen

Ta zakon začne veljati 1. 3. 1992, razen določb 98. in 108. člena tega zakona, ki začnejo veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 13/93) vsebuje naslednjo končno določbo:

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-B (Uradni list RS, št. 9/96) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-C (Uradni list RS, št. 29/98) vsebuje naslednjo končno določbo:

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o dopolnitvi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-D (Uradni list RS, št. 6/99) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-E (Uradni list RS, št. 99/01) vsebuje naslednjo končno določbo:

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, 12. člen tega zakona pa se začne izvajati 6 mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-F (Uradni list RS, št. 60/02) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

17. člen

Zavod določi znesek iz 3., 4. in 7. člena tega zakona ter uskladi svoje splošne akte najpozneje v 60 dneh od uveljavitve tega zakona.

Do uveljavitve sprememb in dopolnitev Zakona o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96-ZDavP, 34/96, 3/98, 7/98, 81/2000 in 97/01) se prispevek za zavarovance iz 19.a točke prvega odstavka 15. člena zakona plačuje po stopnjah, po katerih se v skladu z Zakonom o prispevkih za socialno varnost plačuje prispevek za zavarovance iz 19. točke prvega odstavka 15. člena zakona.

Določbe 13., 14., 15. in 16. člena tega zakona se začnejo izvajati s 1. januarjem 2003.

18. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-G (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

13. člen

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v mejah, ki so za globo določene v 9. in 10. členu tega zakona (95. in 96. člen zakona), razen za odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika.

14. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbe prvega odstavka 1. člena tega zakona (drugi odstavek 15. člena zakona) pa se začnejo uporabljati 1. 1. 2004.

**873. Zakon o nadzoru državne meje (ZNDM-1)
(uradno prečiščeno besedilo)**

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o nadzoru državne meje, ki obsega:

- Zakon o nadzoru državne meje – ZNDM-1 (Uradni list RS, št. 87/02 z dne 17. 10. 2002) in
- Zakon o spremembah Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-1A (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003).

Št. 212-08/91-3/53

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1106-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

**Z A K O N
O NADZORU DRŽAVNE MEJE
uradno prečiščeno besedilo
(ZNDM-1-UPB1)**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon določa organizacijo in način izvajanja nadzora državne meje, izvajanje policijskih ukrepov v notranjosti in mednarodno policijsko sodelovanje.

Za nadzor državne meje po tem zakonu se štejejo ukrepi za varovanje državne meje in mejna kontrola.

Za policijske ukrepe v notranjosti po tem zakonu se štejejo ukrepi za preprečevanje oziroma odkrivanje ilegalnega bivanja in prekomejne kriminalitete.

Mednarodno policijsko sodelovanje obsega dejavnost tujih policijskih organov na državnem ozemlju Republike Slovenije oziroma organov Republike Slovenije na tujem državnem ozemlju, sodelovanje s tujimi varnostnimi organi in izmenjavo uradnikov za zveze.

Izvajanje nadzora državne meje po tem zakonu ne posega v izvajanje pooblastil, ki jih imajo v skladu z veljavno zakonodajo drugi državni organi.

2. člen

(namen nadzora državne meje)

Nadzor državne meje se opravlja z namenom, da se:

- zavaruje življenje in zdravje ljudi;
- preprečujejo in odkrivajo kazniva dejanja in prekrški ter odkrivajo in prijemajo njihovi storilci;
- preprečujejo nedovoljene migracije;
- zagotavlja varnost ljudi, premoženja in okolja na ozemlju Republike Slovenije;
- preprečujejo in odkrivajo druge nevarnosti za javno varnost in red.

3. člen

(pomen posameznih izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Mejna črta razmejuje območje Republike Slovenije od območij sosednjih držav.

2. Državna meja po tem zakonu so kopenska in morska meja ter letališča in pristanišča, preko katerih poteka mednarodni promet.

3. Mejni prehod je kraj, na katerem lahko v času obratovanja mejo prehaja določen krog oseb.

4. Mejna kontrola je kontrola, ki se izvaja izključno ob nameravanem ali neposredno po izvedenem prestopu državne meje.

5. Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma je konvencija z dne 19. junija 1990 o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami Gospodarske unije Beneluxa, Zvezne republike Nemčije in Republike Francije o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah.

6. Država pogodbenica po tem zakonu je vsaka država, za katero veljajo določila Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma.

7. Zunanja meja je po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji državna meja Republike Slovenije z državo, ki ni država pogodbenica in letališča in pristanišča, preko katerih poteka mednarodni promet, v kolikor niso notranja meja.

8. Notranja meja je po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji skupna državna meja Republike Slovenije z državo pogodbenico kot

tudi letališča ter pristanišča, preko katerih se odvija neposredni trajektni promet izključno z ozemlja in na ozemlja držav pogodbenic.

9. Za notranji let se po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji šteje neposredni let, med državami, za katere veljajo določbe konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma.

10. Za notranjo plovbo se po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji štejejo neposredne redne trajektne in potniške plovbe med državami, za katere veljajo določbe Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma.

11. Mednarodni običaji so pravila splošne prakse in splošno sprejeta pravila, ki se nanašajo na vsebino in zadeve, urejene s tem zakonom.

II. ORGAN, KI OPRAVLJA NADZOR DRŽAVNE MEJE IN POOBLASTILA

4. člen

(organ, ki opravlja nadzor državne meje)

Za izvajanje nadzora državne meje je pristojna policija.

Če to dopuščajo varnostne razmere, lahko Vlada Republike Slovenije iz razlogov ekonomičnosti z uredbo določi, na katerih mejnih prehodih lahko mejno kontrolo opravlja carina.

5. člen

(pooblastila)

Za izvajanje nalog nadzora državne meje imajo policisti pooblastila, ki jih predpisuje ta zakon in pooblastila, ki jih predpisujejo drugi zakoni.

Če naloge nadzora državne meje izvaja drug državni organ, imajo delavci tega državnega organa poleg svojih pooblastil tudi pooblastila policistov, potrebna za izvajanje nalog, določenih z uredbo iz drugega odstavka prejšnjega člena.

Če s tem ali drugim predpisom ni določeno drugače, morajo policisti in drugi delavci, kadar izvajajo naloge po tem zakonu, upoštevati mednarodne običaje.

6. člen

(ukrepi za preprečevanje nevarnosti)

Policija lahko za izvajanje nadzora državne meje, če ta ali drugi zakoni posebej ne urejajo posebnih pooblastil, sprejema in izvaja tudi druge nujne ukrepe za preprečevanje nevarnosti, ki v konkretnem primeru pomenijo neposredno ogrožanje javne varnosti in reda, še zlasti življenja in zdravja ljudi ter premoženja.

7. člen

(načelo sorazmernosti)

Policija mora pri izvajanju nalog nadzora državne meje uporabiti tisto izmed pooblastil, ki posameznika ali skupnost najmanj prizadene, vendar še vedno zagotavlja dosego zakonitega cilja.

Izvrševanje pooblastil ne sme povzročiti škode, ki bi bila v očitnem nesorazmerju z njihovim namenom in zastavljenimi cilji njihove uporabe.

Posamezno pooblastilo se sme uporabljati le, dokler ni dosežen cilj, zaradi katerega je bilo uporabljeno, ali do trenutka, ko se izkaže, da se s tem pooblastilom cilja ne da doseči.

8. člen

(omogočanje nadzora državne meje)

Policija sme postaviti table z opozorilnimi napisi in drugo signalizacijo ali namestiti in uporabljati tehnična sredstva za

izvajanje nadzora državne meje ali postaviti ovire, s katerimi se preprečuje nedovoljeno prehajanje državne meje. Za vzdrževanje tabel in druge signalizacije po tem členu je zadolžena policija.

Policisti lahko, če je to potrebno za uspešno izvedbo nalog po tem zakonu, vstopajo na in vozijo po zemljiščih ne glede na lastništvo.

Lastniki in posestniki zemljišč morajo pustiti prosto pot za nemoteno izvajanje nalog nadzora državne meje.

9. člen

(uporaba vozil in plovil)

Za izvajanje nalog nadzora državne meje smejo policisti, ne glede na določbe drugih predpisov, uporabljati vse vrste vozil, vodna plovila in zrakoplove v širšem območju ob državni meji, na drugih območjih pa le, če je to potrebno, da se pride do takšnega območja.

III. MEJNA ČRTA

10. člen

(označitev mejne črte)

Vlada Republike Slovenije na predlog posameznih ministrstev imenuje člane delegacij v meddržavnih komisijah za označevanje in vzdrževanje državnih meja, ustanovljenih na podlagi obstoječih mednarodnih pogodb. Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, z ostalimi pristojnimi ministrstvi koordinira izvajanje nalog, povezanih z označevanjem mejne črte ter razmejitvijo.

Strokovno – tehnična opravila v zvezi z označevanjem mejne črte opravlja upravni organ, pristojen za geodetske zadeve.

Ob cestah, ki vodijo proti mejni črti, ter na letališčih in pristaniščih, preko katerih poteka mednarodni promet, se s tablam na primeren način opozori na članstvo Republike Slovenije, in po potrebi sosednjih držav, v Evropski uniji.

Če potek mejne črte ni dovolj razpoznaven, je potrebno blizu mejne črte na cestnih in drugih komunikacijah označiti s posebnimi opozorilnimi tablam, zapornicami ali z drugo primerno signalizacijo, ki opozarja na neposredno bližino mejne črte.

Na opozorilne table in drugo signalizacijo je prepovedano pritrdjevati ali namestiti karkoli, prepovedana pa so tudi druga ravnanja, s katerimi bi se zakrivala vidnost teh tabel ali druge signalizacije.

Oznake iz prvega odstavka 8. člena tega zakona se vpišejo v evidenco državne meje, ki jo vodi upravni organ, pristojen za geodetske zadeve. Vpis ali spremembo vpisa oznak iz prvega odstavka 8. člena tega zakona izvede upravni organ, pristojen za geodetske zadeve, na predlog policije.

Lastniki in upravitelji cest, poti in drugih zemljišč morajo brezplačno dovoliti prehod in so dolžni brezplačno omogočiti postavitev mejnih oznak, opozorilnih tabel in druge signalizacije.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje tretjega in četrtega odstavka tega člena.

11. člen

(vidnost mejne črte in prepoved dejavnosti ob mejni črti)

Če mora biti mejna črta na podlagi mednarodne pogodbe prosta drevja, grmičevja in drugega rastlinja, ki zmanjšuje vidnost mejnih oznak ali poteka mejne črte, in mednarodna pogodba ne določa drugače, je za zagotovitev vidnosti pristojen upravni organ, pristojen za geodetske zadeve.

Minister, pristojen za notranje zadeve, lahko iz razlogov javnega reda z odredbo prepove plovbo, lov, ribolov, lete le-

tal in drugih naprav za letenje, gibanje ali zadrževanje oseb ob mejni črti. Prepoved traja, dokler trajajo razlogi javnega reda.

Zaradi vidnosti mejne črte lahko policija z odločbo prepove sajenje in setev določenih vrst drevja in drugih rastlin ob mejni črti. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Prizadeti po drugem odstavku tega člena nimajo pravice do odškodnine zaradi izvajanja potrebnih ukrepov po tem členu.

12. člen

(urejanje prostora ob mejni črti)

Kadar se s prostorskim aktom občine ureja tudi območje, ki sega 50 metrov od mejne črte, pri pripravi in sprejemanju prostorskega akta v skladu z zakonom, ki ureja urejanje prostora, v delu, ki se nanaša na 50-metrski pas, kot udeleženec sodeluje tudi policija.

13. člen

(mejni incident)

V primerih, ko policija ugotovi ravnanje tujih državnih organov na ozemlju Republike Slovenije, ki ni dovoljeno z mednarodnimi pogodbami ali s predpisi Republike Slovenije, oziroma nedovoljeno poseganje v okolje in prostor ob mejni črti Republike Slovenije, ki ga izvršijo državni organi ali druge osebe tujih držav, o tem obvesti ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje tega člena.

IV. PRESTOP DRŽAVNE MEJE IN MEJNI PREHOD

14. člen

(prestop državne meje)

Prestop državne meje je vsako človekovo gibanje preko državne meje.

Državno mejo, po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma pa državno mejo, ki ni notranja meja, se sme prestopiti samo na za to določenih mejnih prehodih, v skladu z namembnostjo mejnih prehodov, v času, ki je za to določen in v obsegu, kot je določen.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se sme v primeru višje sile ali če je z mednarodno pogodbo drugače določeno, državna meja prestopiti kjerkoli in kadarkoli. Tisti, ki državno mejo prestopi zaradi višje sile, mora takoj, ko je to mogoče, o tem obvestiti policijo.

15. člen

(prestop notranje meje)

Notranje meje se lahko prestopajo brez mejne kontrole kadarkoli in na kateremkoli mestu.

Če je potrebno zaradi zagotavljanja javnega reda ali nacionalne varnosti, lahko minister, pristojen za notranje zadeve, z odredbo določi, da se določeni deli notranje meje, za določen čas smejo prestopati le na za to določenih začasnih mejnih prehodih in da se izvaja mejna kontrola. Odredba se objavi v sredstvih javnega obveščanja.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje drugega odstavka tega člena.

16. člen

(tranzitni promet)

Za osebe, ki državno mejo prečkajo v zračnem prometu, ne velja obveznost mejne kontrole:

– če po pristanku na letališču brez odlašanja znova odletijo in v tem vmesnem času ne zapustijo zračnega plovila ali prostorov, ki so namenjeni za tranzit potnikov;

– če gre za prelet zračnega plovila brez vmesnega pristanka.

Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za pomorski promet.

17. člen

(določitev mejnih prehodov)

Mejne prehode, v soglasju s sosednjo državo, z uredbo določi Vlada Republike Slovenije.

Minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, in pristojnimi organi sosednje države z odredbo določi obratovalni čas in obseg uporabe mejnih prehodov.

18. člen

(določitev mejnih prehodov za določen krog oseb)

Policija lahko ob izkazanem upravičenem interesu, v soglasju z upravnim organom, pristojnim za carinske zadeve, z odločbo ustanovi mejni prehod za poimensko določene osebe. V primeru, da se ustanovi začasni mejni prehod na letališču ali vzletišču, policija izda odločbo v soglasju z upravnim organom, pristojnim za carinske zadeve, in upravnim organom, pristojnim za letalstvo. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Mejni prehod po tem členu se lahko ustanovi za največ tri leta.

V odločbi se poleg kraja odprtja mejnega prehoda za določen krog oseb navede tudi poimenski seznam oseb, ki jim je dovoljen prehod, čas obratovanja mejnega prehoda, obseg uporabe mejnega prehoda in druge pogoje.

19. člen

(določitev začasnih mejnih prehodov)

Policija lahko v soglasju z upravnim organom, pristojnim za carinske zadeve, z odločbo ustanovi začasni mejni prehod, če je to potrebno za smotno izvajanje kratkotrajnih čezmejnih dejavnosti, kot so:

- vaje za primer naravnih nesreč;
- športne prireditve;
- ukrepi za preusmerjanje prometa;
- kulturne, znanstvene, strokovne in turistične prireditve in aktivnosti;
- izvajanje aktivnosti, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb;

– kmetijska, gozdarska dela in druga dela ter opravila, za katera obstaja širši javni interes.

V primeru, da se ustanovi začasni mejni prehod na letališču, vzletišču ali železniški progi, policija izda odločbo v soglasju z upravnim organom, pristojnim za carinske zadeve, in ministrstvom, pristojnim za promet.

Začasni mejni prehod po tem členu se lahko ustanovi za največ šest mesecev v dvanajstih mesecih, razen zaradi razlogov iz šeste alineje prvega odstavka tega člena, za katere se mejni prehod ustanovi za čas trajanja teh del oziroma za čas, dokler obstaja širši javni interes.

V odločbi se poleg kraja odprtja začasnega mejnega prehoda navede tudi čas obratovanja mejnega prehoda, obseg uporabe mejnega prehoda in drugi pogoji.

O pritožbi v zadevah iz prvega in drugega odstavka tega člena odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

20. člen

(stroški ustanovitve mejnega prehoda)

Stroške ustanovitve in obratovanja začasnega mejnega prehoda in mejnega prehoda za določen krog oseb krije pobudnik ustanovitve takšnega mejnega prehoda. Stroški se v tem primeru smejo obračunati pavšalno, glede na predvidene stroške za nadzor državne meje. Stroški se določijo v odločbi o določitvi takšnega mejnega prehoda.

21. člen

(ureditev mejnega prehoda)

Mejni prehodi morajo biti urejeni tako, da omogočajo smotno, preprosto in s čim manjšimi stroški povezano izvajanje mejne kontrole.

Upravljalci letališč, pristanišč in železniških postaj morajo z ustreznimi objekti in organizacijskimi ukrepi poskrbeti, da se lahko mejna kontrola izvaja skladno z določbami tega zakona. Na letališčih, če na njih ne potekajo le notranji poleti, je potrebno postaviti objekte, ki omogočajo, da se potnike na notranjih letih loči od drugih potnikov.

Upravljalci iz prejšnjega odstavka so dolžni policiji oziroma organu iz drugega odstavka 4. člena tega zakona, če ta opravlja katere izmed oblik nadzora državne meje, brezplačno zagotoviti ustrezne službene prostore in zadostno število parkirnih mest, brezplačno omogočiti dostop do svojih objektov in naprav, nuditi brezplačen prevoz pri opravljanju nalog in takoj, ko je to mogoče, brezplačno sporočiti vozne rede, rede letenja in vsa dejanska prometna gibanja.

Stroške postavitve in vzdrževanja takšnih objektov kakor tudi druge stroške, ki nastanejo v zvezi s temi objekti, krijejo upravitelji letališč, pristanišč in železniških postaj.

22. člen

(območje mejnega prehoda)

Vsakemu mejnemu prehodu, razen mejnim prehodom, določenim v drugem odstavku 15. člena tega zakona ter v 18. in 19. členu tega zakona, pripada območje, ki je potrebno za opravljanje mejne kontrole ter neposredna okolica z objekti, ki so potrebni za smotno in varno odvijanje prometa in opravljanje mejne kontrole.

V območje mejnega prehoda za železniški promet spada tudi železniški tir s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem od mejne črte do mejnega prehoda.

Območje mejnega prehoda z odločbo določi direktor policijske uprave. Območje mejnega prehoda na letališču v soglasju z direktorjem Uprave Republike Slovenije za civilno letalstvo z odločbo določi direktor pristojne policijske uprave.

Na območju mejnega prehoda je gibanje in zadrževanje dovoljeno le osebam, ki nameravajo prestopiti državno mejo ali so jo že prestopile in se na mejnem prehodu zadržujejo zaradi mejne kontrole ter drugim osebam, ki imajo upravičen razlog.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje prvega in drugega odstavka tega člena.

23. člen

(označitev mejnega prehoda in njegovega območja)

Mejni prehod in njegovo območje se označita z opozorilnimi in dopolnilnimi tablam.

Obliko, vsebino in način postavitve opozorilnih in dopolnilnih tabel v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, določi minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom.

Postavitev opozorilnih in dopolnilnih tabel ni potrebna na:

– začasnih mejnih prehodih, ustanovljenih na podlagi drugega odstavka 15. člena tega zakona in 19. člena tega zakona;

– mejnih prehodih, na katerih je prestop državne meje dovoljen poimensko določenim osebam.

24. člen

(obveznost potnikov in drugih oseb, ki se nahajajo na območju mejnega prehoda)

Potniki in druge osebe, ki se nahajajo na mejnem prehodu oziroma območju mejnega prehoda, morajo upoštevati navodila in odredbe uradnih oseb organa, ki opravlja mejno kontrolo.

25. člen

(gradnja in postavitve objektov na območju mejnega prehoda)

Za gradnjo, postavitve oziroma spremembo namembnosti objektov in naprav na območju mejnega prehoda je potrebno soglasje, ki ga izda direktor policijske uprave.

Soglasje iz prejšnjega odstavka se ne izda, če bi objekt, naprava ali dejavnost ovirala izvajanje mejne kontrole in varnostnih ukrepov na državni meji.

Soglasje velja do izdaje ustreznega gradbenega ali drugega dovoljenja, vendar najdlje eno leto.

26. člen

(obveznost poveljnika plovila)

Poveljnik plovila mora ob prihodu iz tujine oziroma pred odhodom v tujino izročiti policistu prepis seznama članov posadke in seznam potnikov na plovilu ter mu dati na vpogled potne listine članov posadke.

Določbe prejšnjega odstavka ne veljajo za seznam potnikov v trajektnem prometu.

Ob prihodu iz tujine mora poveljnik plovila zagotoviti, da člani posadke in potniki ne zapustijo plovila, preden ni opravljena mejna kontrola, če se mejna kontrola opravlja na plovilu.

Poveljnik ladje ali zastopnik ladjarja mora, še preden pripluje ladja v pristanišče ali najkasneje ob pristanku v pristanišču, policiji naznaniti vse potnike, ki nimajo veljavnega dokumenta za prestop državne meje.

Poveljnik plovila mora storiti vse potrebno, da se potniki, ki nimajo veljavnega dokumenta za prestop državne meje ali jim je bil vstop v Republiko Slovenijo zavrnjen, ne izkrcajo z ladje v pristanišče, brez dovoljenja policije.

Določbe prvega, tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi v zračnem prometu, določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena pa se smiselno uporabljajo tudi v avtobusnem prometu.

V. MEJNA KONTROLA

27. člen

(obveznost podreditve mejni kontroli)

Oseba, ki namerava prestopiti ali je že prestopila mejno črto, razen mejne črte na notranji meji po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma, je dolžna izročiti veljavni dokument za prestop državne meje in se podrediti mejni kontroli ter ne sme zapustiti območja mejnega prehoda, dokler ni mejna kontrola opravljena, ali se kako drugače izmakniti mejni kontroli.

Oseba iz prejšnjega odstavka mora policistu, ki izvaja mejno kontrolo, pojasniti vse okoliščine, pomembne za prehod državne meje.

Oseba iz prvega odstavka tega člena se je dolžna ravnati po navodilih in odredbah uradnih oseb, ki izvajajo mejno kontrolo.

28. člen

(mejna kontrola)

Policist, ki izvaja mejno kontrolo, sme:

- zahtevati predložitev veljavnih dokumentov, ki so potrebni za prestop državne meje za osebe in stvari;
- vnesti v dokumente za prestop državne meje podatke o pomembnih okoliščinah za vstop ali izstop iz države;
- opraviti osebno kontrolo, kontrolo prevoznega sredstva in kontrolo stvari, ki jih ima oseba s seboj;
- zadržati osebo za nujno potreben čas.

Kolikor opravlja na mejnem prehodu policist kontrolo v neposredni bližini carinskega delavca, policist, praviloma pred izvedbo kontrole po tretji alineji prejšnjega odstavka,

omogoči osebi, pri kateri izvaja mejno kontrolo, predložitev blaga pri carinskem organu.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje druge alineje prvega odstavka tega člena.

29. člen

(osebna kontrola, kontrola prevoznega sredstva in kontrola stvari)

Osebna kontrola je kontrola, ki obsega preverjanje dokumentov za prestop državne meje z ugotavljanjem identitete osebe, ki namerava prestopiti državno mejo, in drugih pogojev za prestop in tiralično – tehnično preverjanje osebe z odvzemom prstnih odtisov in odtisov dlani ter preverjanje drugih telesnih identifikacijskih značilnosti.

Policist sme zahtevati od osebe, naj pokaže, kaj ima pri sebi. V primeru suma posedovanja prepovedanih stvari, predmetov ali zaradi ugotavljanja identitete, sme policist pregledati ali preiskati osebo. Preiskava po tem členu ne obsega preiskave telesnih votlin.

Kontrola prevoznega sredstva je kontrola, ki obsega zunanji in notranji vizualni pregled prevoznega sredstva in preiskavo prevoznega sredstva.

V primeru suma, da oseba v prevoznem sredstvu prevaža prepovedane predmete ali stvari, ki bi pripomogle k ugotavljanju njene identitete ali identitete drugih potnikov, ter zaradi preprečevanja nedovoljenega vstopa v Republiko Slovenijo, sme policist preiskati prevozno sredstvo, kar pomeni podroben pregled vseh delov, vključno z razstavljanjem posameznih delov prevoznega sredstva.

Kontrola stvari obsega kontrolo predmetov in stvari, ki jih ima oseba, ki namerava prestopiti državno mejo, s seboj ali v prevoznem sredstvu.

Pri izvajanju osebne kontrole, kontrole prevoznega sredstva in kontrole stvari sme policist uporabljati ustrezne tehnične pripomočke.

30. člen

(pravica prisotnosti)

Lastnik prevoznega sredstva in lastnik stvari oziroma oseba, ki jih ima v posesti, ima pravico biti prisoten pri pregledu oziroma preiskavi.

31. člen

(uporaba drugih predpisov)

Če policist med pregledom ali preiskavo osebe, stvari ali prevoznega sredstva najde predmete, ki se smejo odvzeti po določbah kazenskega zakonika, ali predmete, ki utegnejo biti pomembni za kazenski postopek ali postopek o prekršku, policist nadaljuje postopek po določenem zakonu, ki ureja kazenski postopek, in zakona, ki ureja postopek o prekršku.

Če policist med pregledom ali preiskavo osebe, stvari ali prevoznega sredstva najde predmete, ki ne spadajo med predmete iz prejšnjega odstavka, pa v skladu s predpisi, ki urejajo področje carine, pomenijo carinsko blago, jih v nadaljnji postopek prepusti carinskemu delavcu.

32. člen

(zadržanje osebe)

Policist sme za nujno potreben čas, vendar za največ 48 ur, zadržati osebo, ki namerava ali je že prestopila mejno črto in obstaja utemeljen sum, da je oseba nedovoljeno prestopila državno mejo in je zadržanje potrebno zaradi ugotovitve vseh potrebnih dejstev in okoliščin prehajanja državne meje ali zaradi zavrtnitve tujca, ki ne izpolnjuje pogojev za vstop v državo in ga zaradi utemeljenih razlogov iz države ni možno napotiti takoj.

Zadržano osebo je potrebno o razlogih za zadržanje obvestiti takoj. Če zadržanje iz prejšnjega odstavka traja več

kot 6 ur, mora policist v pisni obliki z odločbo takoj obvestiti osebo, ki je zadržana, o razlogih za zadržanje. Zadržana oseba ima, dokler traja zadržanje, pravico do pritožbe zoper odločbo o zadržanju. O pritožbi mora odločiti pristojno okrožno sodišče v roku 48 ur. Pritožba ne zadrži izvršitve zadržanja.

33. člen

(območje opravljanja mejne kontrole)

Mejno kontrolo opravi policist praviloma na mejnem prehodu oziroma območju mejnega prehoda. V primeru, da je oseba zalotena pri nezakonitem prestopu državne meje, policist opravi mejno kontrolo na območju, kjer je takšno osebo zalotil.

Mejna kontrola ali del mejne kontrole se sme opraviti, če tako določa mednarodna pogodba, tudi na ozemlju druge države ali med vožnjo na vlak, ki je ali bo prevozil državno mejo.

34. člen

(delna opustitev mejne kontrole)

Če iz posebnih razlogov ni mogoče izvajati mejne kontrole v celoti, ker bi kljub temu, da so izkoriščene vse kadrovske in organizacijske možnosti, prišlo do nesprejemljivih čakalnih dob za prestop meje ali drugih nesprejemljivih motenj pri odvijanju prometa preko mejnega prehoda, sme policist, odgovoren za organizacijo in vodenje mejne kontrole, začasno odrediti delno opustitev mejne kontrole.

V primerih iz prejšnjega odstavka policist, odgovoren za organizacijo in vodenje mejne kontrole, določi prednostne cilje mejne kontrole, ki se morajo prilagajati konkretnim razmeram tako, da je mejna kontrola čim bolj učinkovita.

Pri določanju prednostnih ciljev mejne kontrole ima kontrola vstopa v državo praviloma prednost pred kontrolo izstopa iz države.

Če je promet preko posameznega mejnega prehoda majhen in če to dopuščajo varnostne razmere, sme generalni direktor policije, kolikor to ni v nasprotju z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije ali javnim interesom, odrediti, da se sme mejna kontrola opravljati v obliki policijskih patrulj.

VI. UKREPI V NOTRANJOSTI DRŽAVE

35. člen

(ukrepi v notranjosti)

Policisti lahko z namenom preprečevanja nedovoljenega vstopa in bivanja na ozemlju Republike Slovenije ter preprečevanja in odkrivanja čezmejne kriminalitete na mednarodnih prometnih povezavah in objektih, pomembnih za čezmejni promet, če to opravičujejo varnostne razmere, ugotavljajo identiteto oseb ter opravijo osebno kontrolo, kontrolo prevoznega sredstva in kontrolo stvari.

VII. MEDNARODNO SODELOVANJE

36. člen

(tuji varnostni organi)

Vstop v Republiko Slovenijo se lahko dovoli pripadnikom tujih varnostnih organov v uniformi, z orožjem in z vozili, ki so označeni z njihovimi znaki in emblemi.

Dovoljenje za vstop tujih varnostnih organov na ozemlje Republike Slovenije izda policija pod pogojem, da to ni v nasprotju z interesi Republike Slovenije.

V dovoljenju se lahko določijo posebni pogoji za vstop. Ob pogoju vzajemnosti smejo pripadniki tujih varnostnih organov, ki so člani uradnih delegacij na službenih obiskih,

vstopiti v Republiko Slovenijo in brez posebnega dovoljenja nositi uniformo in osebno orožje, če je to del njihove uniforme.

Pripadniki tujih varnostnih organov, ki spremljajo predstavnika te države na uradnem obisku v Republiki Sloveniji, lahko vnesejo in nosijo kratkoceveno orožje in pripadajoče strelivo s soglasjem policije.

O pritožbi v zadevah iz drugega in petega odstavka tega člena odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

37. člen

(sodelovanje s tujimi varnostnimi organi)

Ne glede na določbe prejšnjega člena smejo vstopiti v Republiko Slovenijo in izvajati z mednarodnim sporazumom določene ukrepe za nadzor državne meje in druge naloge mednarodnega policijskega sodelovanja pooblaščen osebe drugih držav, prav tako pa smejo, v skladu z mednarodnimi sporazumi, tovrstne ukrepe in naloge izvajati tudi policisti Republike Slovenije v tujini.

Ob pogoju vzajemnosti smejo na ozemlju Republike Slovenije pripadniki tujih varnostnih organov, ki izvajajo naloge in ukrepe iz prejšnjega odstavka tega člena, brez posebnega dovoljenja nositi uniformo, osebno orožje ali druga prisilna sredstva, če je to del njihove službene opreme, vendar smejo orožje in druga prisilna sredstva uporabiti le, če je to potrebno, da bi odvrnili od sebe ali koga drugega istočasen protipravljen napad.

38. člen

(uradnik za zvezo)

Uradnika za zvezo lahko v tujino napoti Vlada Republike Slovenije, ki podrobneje določi naloge in pristojnosti uradnika za zvezo.

VIII. ZBIRANJE OSEBNIH PODATKOV IN EVIDENCE

39. člen

(avtomatske fotografske in snemalne naprave)

Policija sme na območjih mejnih prehodov in na drugih območjih ob državni meji namestiti avtomatske fotografske in snemalne naprave.

Avtomatske fotografske in snemalne naprave, ki so nameščene na območjih mejnih prehodov, morajo biti nameščene tako, da so vidne. Osebe, ki se nahajajo na takšnem območju, morajo biti na takšne naprave opozorjene.

Če se pri tem snemajo osebni podatki, je potrebno te posnetke uničiti v roku enega leta, razen, če se ne potrebujejo za pregon kaznivega dejanja ali prekrška.

Minister, pristojen za notranje zadeve, s pravilnikom podrobneje uredi izvajanje prvega in drugega odstavka tega člena.

40. člen

(avtomatsko zbiranje podatkov)

Policija sme od oseb, pri katerih se opravlja mejna kontrola, neposredno zbirati osebne podatke, ki se hranijo v evidencah po tem zakonu, pri tem pa lahko za zbiranje osebnih podatkov uporablja tudi ustrezna tehnična sredstva, uporabi pa lahko tudi druge podatke iz že obstoječih evidenc.

41. člen

(evidence)

Policija lahko za potrebe učinkovitega varovanja državne meje vodi:

- evidenco oseb, zoper katere je bila izvedena mejna kontrola;
- evidenco oseb, za katere se izvede postopek ugotavljanja identitete po 35. členu tega zakona;

– evidenco oseb, ki jim je dovoljen prehod državne meje na mejnih prehodih za poimensko določen krog oseb.

42. člen

(osebni podatki)

V evidenci iz prve alineje prejšnjega člena se smejo zbirati in hraniti naslednji osebni podatki: ime in priimek, rojstni podatki, bivališče, državljanstvo, podatki o listini, s katero oseba prestopa državno mejo, kraj, čas in smer prestopa državne meje ter prstni odtisi, odtisi dlani in podatki o drugih telesnih identifikacijskih značilnostih, če so bili osebi odvzeti.

V evidenci iz druge alineje prejšnjega člena se smejo zbirati in hraniti naslednji podatki: ime in priimek, rojstni podatki, državljanstvo, podatki o listini, na podlagi katere je bila ugotovljena identiteta in okoliščine ugotavljanja identitete ter prstni odtisi, odtisi dlani in podatki o drugih telesnih identifikacijskih značilnostih, če so bili osebi odvzeti.

V evidenci, vodeni na podlagi tretje alineje prejšnjega člena, se smejo zbirati in hraniti naslednji podatki: ime in priimek, rojstni podatki, bivališče, državljanstvo, kraj dovoljenega prehoda, čas dovolitve prehajanja državne meje.

Podatki, zbrani na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena, se smejo hraniti deset let po vnosu v evidenco. Podatki, zbrani na podlagi prejšnjega odstavka, pa se smejo hraniti še pet let po preteku časa, za katerega je bilo posamezniku dovoljeno prehajanje državne meje na mejnem prehodu za določen krog oseb.

IX. KAZENSKÉ DOLOČBE

43. člen

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki:

- ne pusti proste poti za nemoteno izvajanje nalog nadzora državne meje (tretji odstavek 8. člena);
- seje ali sadi določene vrste drevja ali rastlin v nasprotju z odločbo (tretji odstavek 11. člena);
- prestopi državno mejo izven mejnega prehoda ali v nasprotju z namembnostjo mejnega prehoda, izven časa ali izven obsega mejnega prehoda (drugi odstavek 14. člena);
- prestopi državno mejo zaradi višje sile, pa o tem takoj ne obvesti policije (tretji odstavek 14. člena);
- na območju mejnega prehoda ne upošteva navodil in odredb uradne osebe organa, ki opravlja mejno kontrolo (24. člen);
- brez soglasja kakorkoli spremeni namembnost objekta ali naprave, ki je na območju mejnega prehoda (prvi odstavek 25. člena);
- poveljnik plovila ali druga oseba, ki ne izpolni obveznosti poveljnika plovila (prvi, tretji, četrti in peti odstavek 26. člena);
- se izmakne mejni kontroli (prvi odstavek 27. člena);
- se poskuša izmakniti mejni kontroli, samovoljno zapusti območje mejnega prehoda, dokler mejna kontrola ni opravljena ali se kako drugače izmakniti mejni kontroli (prvi odstavek 27. člena);
- ne pojasni okoliščin, pomembnih za prehod državne meje, ali ne upošteva navodil in odredb policistov, ki izvajajo mejno kontrolo (drugi in tretji odstavek 27. člena);
- se pri mejni kontroli izkaže s tujo ali neveljavno listino za prestop državne meje (prvi odstavek 27. člena).

44. člen

Z denarno kaznijo 50.000 tolarjev se na kraju prekrška kaznuje fizična oseba, ki:

- na opozorilne table in drugo signalizacijo, postavljeno po tem zakonu ali predpisih, izdanih na podlagi tega zakona pritrjuje kakršne koli druge table, napise, lepake in podobno (peti odstavek 10. člena);

- pluje, izvaja lov, ribolov, se giblje ali zadržuje ob mejni črti, kadar je to z odredbo prepovedano (drugi odstavek 11. člena);
- prestopi notranjo mejo v nasprotju z odredbo (drugi odstavek 15. člena);
- se giblje ali zadržuje na območju mejnega prehoda, pa za to nima upravičenega razloga (četrti odstavek 22. člena).

45. člen

Z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki:

- ne pusti proste poti za nemoteno izvajanje nalog nadzora državne meje (tretji odstavek 8. člena);
- ne poskrbi, da bi se mejna kontrola lahko izvajala skladno z določbami tega zakona (drugi odstavek 21. člena);
- ne zagotovi službenih prostorov, parkirnih mest, dostopa do objektov in prostorov, brezplačen prevoz, voznihi redov, ne obvešča ali ne obvešča pravočasno o dejanskih prometnih gibanjih (tretji odstavek 21. člena);
- brez soglasja kakorkoli spremeni namembnost objekta ali naprave, ki je na območju mejnega prehoda (prvi odstavek 25. člena);
- pravna oseba, katere poveljnik plovila ali druga oseba ne izpolni obveznosti poveljnika plovila (prvi, tretji, četrti in peti odstavek 26. člena).

Z denarno kaznijo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek po tem členu.

Zakon o nadzoru državne meje – ZNDM-1 (Uradni list RS, št. 87/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

46. člen

Minister, pristojen za notranje zadeve, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona izda predpise iz tretjega in četrtega odstavka 10. člena, drugega odstavka 11. člena, 13. člena, drugega odstavka 15. člena, prvega in drugega odstavka 22. člena, drugega odstavka 23. člena, druge alineje prvega odstavka 28. člena ter prvega in drugega odstavka 39. člena tega zakona.

Do izdaje predpisov iz prejšnjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe Pravilnika o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 19/91 in 9/98), kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

47. člen

Določbe 15. člena in tretja alineja prvega odstavka 44. člena tega zakona se začnejo uporabljati šele po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji.

Po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji se na notranjih mejah prenehajo uporabljati določbe IV. in V. poglavja tega zakona.

Po uveljavitvi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma v Republiki Sloveniji preneha veljati drugi odstavek 4. člena tega zakona.

Določba tretjega odstavka 10. člena tega zakona se prične uporabljati šele po vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo.

48. člen

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati Zakon o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 1/91), razen določb od 34. do 42. člena, 44. do 46. člena, 6. in 7. točke prvega odstavka, drugega in tretjega odstavka 58. člena, 13. in 14. točke prvega odstavka in drugega odstavka 59. člena.

49. člen

Ta zakon začne veljati devetdeseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah Zakona o nadzoru državne meje ZNDM-1A (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

KONČNA DOLOČBA

6. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

874. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki obsega:

- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1 (Uradni list RS, št. 106/99 z dne 23. 12. 1999),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1A (Uradni list RS, št. 72/2000 z dne 11. 8. 2000),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost – ZPSV-C (Uradni list RS, št. 81/2000 z dne 15. 9. 2000),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1B (Uradni list RS, št. 124/2000 z dne 29. 12. 2000),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1C (Uradni list RS, št. 109/01 z dne 28. 12. 2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1D (Uradni list RS, št. 108/02 z dne 12. 12. 2002),
- Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje – ZISDU-1 (Uradni list RS, št. 110/02 z dne 18. 12. 2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304-A (Uradni list RS, št. 63/03 z dne 30. 6. 2003),
- odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi tretjega odstavka 186. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99, 72/2000, 124/2000, 109/01, 108/02 in 26/03-UPB1), kolikor se nanaša na izplačevanje dodatka za pomoč in postrežbo ter na izplačevanje invalidnine po pravnomočnih odločbah, ki so bile upravičencem, ki stalno prebivajo v tujini, izdane pred uveljavitvijo tega zakona, št. U-I-57/00-51 (Uradni list RS, št. 63/03 z dne 30. 6. 2003) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1E (Uradni list RS, št. 135/03 z dne 31. 12. 2003).

Št. 172-01/89-2/307

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1109-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N
O POKOJNISKEM IN INVALIDSKEM
ZAVAROVANJU
 uradno prečiščeno besedilo
 (ZPIZ-1-UPB2)

PRVI DEL
 SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(Ureditev sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja)

Sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji obsega:

- obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi medgeneracijske solidarnosti;
- obvezna in prostovoljna dodatna pokojninska in invalidska zavarovanja;
- pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi osebnih pokojninskih varčevalnih računov.

2. člen

(Namen zakona)

(1) S tem zakonom se ureja sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti (v nadaljnjem besedilu: obvezno zavarovanje).

(2) V tem zakonu je urejeno tudi dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje oseb, ki so vključene v obvezno zavarovanje.

3. člen

(Temeljna načela)

(1) Z obveznim zavarovanjem se zavarovancem na podlagi dela, prispevkov, ter po načelih vzajemnosti in solidarnosti, zagotavljajo pravice za primer starosti, invalidnosti, smrti, telesne okvare ter potrebe po stalni pomoči in postrežbi.

(2) Obvezno zavarovanje temelji na odgovornosti države in delodajalcev za njegovo delovanje in na osebni odgovornosti zavarovancev.

(3) V obvezno zavarovanje se lahko v primerih, določenih s tem zakonom, prostovoljno vključijo tudi osebe, ki ne izpolnjujejo pogojev za obvezno zavarovanje.

4. člen

(Vrste pravic)

(1) Z obveznim zavarovanjem se zagotavljajo:

- a) pravica do pokojnine:
 - starostna pokojnina,
 - invalidska pokojnina,
 - vdovska pokojnina,
 - družinska pokojnina,
 - delna pokojnina;
- b) pravice iz invalidskega zavarovanja:
 - pravica do poklicne rehabilitacije,
 - pravica do nadomestila za invalidnost,
 - pravica do premostitve in dela s krajšim delovnim časom od polnega,
 - pravica do drugih nadomestil iz invalidskega zavarovanja,
 - pravica do povrnitve potnih stroškov;
- c) dodatne pravice:
 - pravica do dodatka za pomoč in postrežbo,
 - pravica do invalidnine,
 - varstveni dodatek k pokojnini;

d) druge pravice:

- odpravnina,
- oskrbnina,
- pravica do dodatka za rekreacijo ali pravica do enkratnega letnega dodatka.

(2) Razen pravic iz obveznega zavarovanja se s tem zakonom ureja tudi pravica do državne pokojnine.

(3) Zavarovancem, ki se vključijo v dodatno pokojninsko zavarovanje, se poleg pravic iz obveznega zavarovanja zagotavljajo tudi pravice iz dodatnega pokojninskega zavarovanja.

5. člen

(Značilnosti pravic)

(1) Pravice iz obveznega zavarovanja so neodtujljive osebne pravice, ki jih ni mogoče prenesti na drugega in ne podedovati. Zapadli denarni zneski, ki niso bili izplačani do smrti uživalca, se podedujejo.

(2) Pravice iz obveznega zavarovanja ne zastarajo, razen dospelih neizplačanih zneskov pokojnin in drugih denarnih prejemkov v primerih, določenih s tem zakonom.

(3) Pravic iz obveznega zavarovanja ni mogoče odvzeti, zmanjšati ali omejiti, razen v primerih, ki jih določa ta zakon.

6. člen

(Naloga države)

(1) Država zagotavlja delovanje in razvoj obveznega zavarovanja z:

- določitvijo stopnje prispevkov,
- določitvijo obveznosti plačevanja prispevkov delodajalcev in zavarovancev,
- pravili, ki urejajo obveznost prijave v zavarovanje, način odmere, plačila in izterjave prispevkov ter pogoje za priznanje, odmero in uživanje pravic,
- urejanjem sistema matične evidence ter nadzora nad zagotavljanjem individualnih pravic.

(2) Država zagotavlja upravičencem izplačevanje pokojninskih prejemkov iz obveznega zavarovanja po tem zakonu tudi v primeru, ko izdatki Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije presegajo prihodek iz prispevkov za obvezno zavarovanje. V tem primeru se razlika pokrije iz državnega proračuna oziroma iz drugih virov.

(3) Država določa pravila za delovanje dodatnega zavarovanja, nadzoruje poslovanje nosilcev dodatnega zavarovanja in zagotavlja jamstvo za obvezno dodatno zavarovanje.

7. člen

(Obveznost zavarovanja)

(1) V obvezno zavarovanje so vključeni državljani Republike Slovenije in tujci ob izpolnjevanju pogojev, ki jih določa ta zakon ali mednarodni sporazum.

(2) Zavarovalno razmerje nastane na podlagi zakona z vzpostavitvijo pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje.

(3) Nastanek pravnega razmerja iz prejšnjega odstavka sporoči delodajalec ali drug zavezanec za prijavo nosilcu zavarovanja z obvezno prijavo v zavarovanje.

(4) Zavarovanci in delodajalci so dolžni sporočati podatke, ki so potrebni za odmero oziroma obračun in plačilo prispevkov ter za nadzor nad plačevanjem in izterjavo prispevkov. Evidence, vzpostavljene za nadzor nad plačevanjem javnih dajatev, tvorijo enoten sistem.

(5) Pravice iz obveznega zavarovanja pridobi zavarovalec izključno na podlagi plačila prispevkov, če za posamezne primere zakon ne določa drugače.

(6) Če zakon ne določa drugače, so pravice iz obveznega zavarovanja sorazmerne zavarovančevi plači ali drugim dohodkom in vplačanim prispevkom.

8. člen

(Pomen izrazov)

Po tem zakonu imajo posamezni pojmi naslednji pomen:

Brezposelni: zavarovanec, ki prejema denarno nadomestilo za primer brezposelnosti ter zavarovanec, ki mu manjka do tri leta do izpolnitve pogojev za upokojitev in mu Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod za zaposlovanje) plačuje prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje;

Delavec: fizična oseba, zaposlena v skladu s predpisi o delovnih razmerjih;

Delna pokojnina: starostna pokojnina, ki se delavcu, ki je po upokojitvi ostal oziroma ponovno vstopil v delovno razmerje s skrajšanim delovnim časom, izplačuje v sorazmerju s skrajšanjem polnega delovnega časa;

Delodajalec: pravna ali fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu s predpisi o delovnih razmerjih;

Delovna doba: zavarovalna doba, brez upoštevanja dokupljene dobe študija in vojaškega roka ter dodane dobe;

Delovni invalid: zavarovanec, ki je pridobil katero od pravic iz invalidskega zavarovanja;

Dodana doba: čas zunaj zavarovanja, ki se upošteva pri ugotavljanju minimalne pokojninske dobe za pridobitev pravice do starostne pokojnine;

Dodatek za pomoč in pretrežbo: denarni prejemek, ki ga upravičenec pridobi v primeru, ko ne more samostojno opravljati vseh ali večine osnovnih življenjskih potreb;

Dokupljena doba: obdobje, določeno z zakonom, v katerem zavarovanec ni bil vključen v obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, šteje pa se v zavarovalno dobo ob pogoju plačila prispevkov;

Državna pokojnina: prejemek, ki se ob dopolnitvi določene starosti zagotavlja osebam, določenim s tem zakonom, ki niso dopolnile minimalne zavarovalne dobe za priznanje pravice do pokojnine, in izpolnjujejo pogoje v skladu s tem zakonom;

Družinska pokojnina: pokojninski prejemek, ki pripada družinskim članom umrlega upokojenca ali zavarovanca, ki je dopolnil določeno pokojninsko dobo, če izpolnjujejo pogoje, ki jih določa ta zakon;

Invalidnina: denarni prejemek, do katerega je zavarovanec upravičen v primeru telesne okvare;

Invalidska pokojnina: pokojninski prejemek, ki pripada zavarovancu ob nastanku invalidnosti, če izpolnjuje pogoje v skladu s tem zakonom;

Kmet: zavezanec za plačevanje davka iz kmetijske dejavnosti in člani kmečkih gospodarstev ter druge osebe, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, skladno z določbo 16. člena tega zakona;

Minimalna plača: najnižji znesek plače za polni delovni čas po predpisih o minimalni plači;

Najnižja pokojninska osnova: najnižji znesek, od katerega se odmeri pokojnina v primeru, če je bil zavarovanec zavarovan od plač ali zavarovalnih osnov, ki ne omogočajo odmere pokojnine, ki upokojujencu zagotavlja ustrezno socialno varnost;

Najvišja pokojninska osnova: najvišji znesek, od katerega se odmeri pokojnina, ne glede na višino plač ali zavarovalnih osnov;

Osební pokojninski račun: račun za vplačila, na podlagi katerih se obračuna bilanca na računu člana sklada v zavarovalnem obdobju oziroma se odmeri članoví pokojninski prejemek ob upokojitvi;

Plača: prejemek iz naslova delovnega razmerja, od katerega se obračunavajo prispevki za obvezno zavarovanje;

Poklicna pokojnina: prejemek iz dodatnega obveznega pokojninskega zavarovanja;

Pokojnina: redni mesečni prejemek, ki uživalcu zagotavlja materialno in socialno varnost za primer starosti, invalidnosti ali smrti zavarovanca;

Pokojninska osnova: mesečno povprečje plač in zavarovalnih osnov v določenem obdobju, ki se skladno s tem zakonom valorizira na raven zadnjega koledarskega leta pred upokojitvijo;

Pokojninska doba: zavarovalna in posebna doba, glede na katero se ugotavljajo pogoji za pridobitev pravice do pokojnine in glede na katero se določi odstotek za odmero pokojnine;

Polna starost: starost, ki zagotavlja zavarovancu odmero pokojnine v višini, odvisni le od dopolnjene pokojninske dobe;

Posebna doba: obdobja, ki se v skladu z zakonom štejejo v pokojninsko dobo ne glede na plačilo prispevkov;

Povečanje pokojnine: povečanje pokojnine, odmerjene glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, zaradi odložitve upokojitve po dopolnjeni polni starosti;

Prispevki: zneski, ki jih zavarovanec oziroma delodajalec vplača v korist zavarovanca v obvezno, obvezno dodatno ali prostovoljno dodatno zavarovanje in ki se upošteva pri določanju pravic iz zavarovanja;

Prištetá doba: del obdobja med nastankom invalidnosti in določeno starostjo, ki se upošteva pri odmeri invalidske pokojnine kot fiktivna pokojninska doba;

Samozaposleni: osebe, ki kot svoj edini ali glavni poklic v Republiki Sloveniji opravljajo samostojno dejavnost iz 15. člena tega zakona in z njo ustvarjajo dohodek, ki dosega vsaj minimalno plačo;

Starostna pokojnina: pokojninski prejemek, ki pripada zavarovancu ob dopolnitvi določene starosti in pokojninske dobe, če izpolnjuje pogoje v skladu s tem zakonom;

Šolanje: čas, v katerem je oseba vključena v javno priznani sistem dodiplomskega oziroma podiplomskega izobraževanja in v katerem ni vključena v obvezno zavarovanje;

Tujec: oseba, ki se šteje za tujca v skladu z zakonom o tujcih;

Uživalec poklicne pokojnine: fizična oseba, ki v skladu z zakonom in pokojninskim načrtom prejema poklicno pokojnino;

Uživalec pokojnine: oseba, ki ima v skladu z zakonom ali mednarodnim sporazumom pravico do uživanja: starostne pokojnine (vključno s predčasnimi pokojninami ali pokojninami delavcev, ki se jim je zavarovalna doba štela s povečanjem in so se upokojili pri nižji starosti, pokojninami borcev NOB, administrativnimi in izjemnimi starostnimi pokojninami), invalidske pokojnine ali družinske pokojnine;

Vajenec: zavarovanec, ki se na podlagi sklenjene učne pogodbe poklicno izobražuje pri delodajalcu in je dopolnil najmanj 15 let starosti;

Varstveni dodatek: denarni dodatek upokojujencu s pokojninsko dobo, ki je krajša od 40 let (moški) oziroma 38 let (ženske), ki izpolnjuje premoženjski cenzus in katerega pokojnina je nižja od osnove za odmero dodatnih pravic;

Vdovska pokojnina: pokojninski prejemek, ki pripada preživelému zakonskemu partnerju, oziroma ob izpolnjevanju določenih pogojev tudi razvezanému zakoncu ali partnerju v zunajzakonski skupnosti, umrlega zavarovanca ali uživalca pokojnine, če izpolnjuje pogoje, ki jih določa ta zakon;

Zavarovalna doba: obdobje, ko je bil zavarovanec vključen v obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter obdobja, za katera so bili plačani prispevki;

Zavarovalna osnova: osnova, od katere se plačujejo prispevki za zavarovanja, ki se mu ne izplačuje plača;

Zavarovanec: oseba, ki je v skladu s tem zakonom obvezno ali prostovoljno vključena v pokojninsko in invalidsko zavarovanje;

Zavarovanje za ožji obseg pravic: zavarovanje, izključno za pridobitev pravice do starostne, invalidske, vdovske ali družinske pokojnine ter za pridobitev pravice do dodatka za

pomoč in postrežbo v primeru slepote, ki ga lahko izberejo zavarovanci iz 34. člena tega zakona, ki plačujejo prispevke od osnove, ki je nižja od najnižje osnove iz 209. oziroma 210. člena tega zakona, vendar ni nižja od zaimčene plače;

Zmanjšanje pokojnine: znižanje pokojnine, odmerjene glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, zaradi upokojitve pred dopolnjeno polno starostjo.

9. člen

(Financiranje)

(1) Obvezno zavarovanje financirajo zavarovanci, delodajalci in Republika Slovenija. Obvezno zavarovanje se financira tudi iz kapitalskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja in drugih virov v skladu z zakonom.

(2) Dodatno zavarovanje financirajo zavarovanci oziroma delodajalci.

10. člen

(Nosilec in izvajalec obveznega zavarovanja)

(1) Nosilec in izvajalec obveznega zavarovanja je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: zavod), ki ima status javnega zavoda.

(2) Zavod je pravna oseba. Sedež zavoda je v Ljubljani.

11. člen

(Nosilci dodatnega zavarovanja)

(1) Nosilci obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja so sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije ali pokojninske družbe iz 291. člena tega zakona, ki so ustanovljene izključno za opravljanje dejavnosti obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(2) Nosilci prostovoljnega dodatnega pokojninskega oziroma invalidskega zavarovanja so pokojninski skladi, če ni z zakonom drugače določeno.

12. člen

(Postopek)

(1) Pravice iz obveznega zavarovanja se uveljavljajo pri zavodu po Zakonu o splošnem upravnem postopku, če s tem zakonom ni drugače določeno.

(2) Sodno varstvo pravic je zagotovljeno po zakonu.

DRUGI DEL ZAVAROVANCI

1. Obvezno zavarovanje

13. člen

(Zaposleni v Republiki Sloveniji)

(1) Obvezno se zavarujejo delavci, zaposleni na območju Republike Slovenije.

(2) Obvezno se zavarujejo izvoljeni ali imenovani nosilci javne ali druge funkcije v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Republiki Sloveniji ali v organih lokalne samouprave, če prejemajo za to funkcijo plačo.

(3) Obvezno se zavarujejo tudi delavci, zaposleni pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, ki so bili poslani na delo v tujino in niso obvezno zavarovani po predpisih države, v katero so bili poslani, če z mednarodnim sporazumom ni drugače določeno.

(4) Obvezno se zavarujejo tudi tujci, ki so na območju Republike Slovenije zaposleni pri mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih diplomatskih in konzularnih predstavništvih, kolikor mednarodni sporazum ne določa drugače.

(5) Obvezno se zavarujejo tudi osebe, ki v okviru kakšnega drugega pravnega razmerja opravljajo delo, za katere-

ga prejemajo plačilo najmanj v mesečnem znesku minimalne plače, kolikor niso obvezno zavarovane na drugi podlagi.

14. člen

(Državljeni Republike Slovenije, zaposleni pri tujcih)

Obvezno se zavarujejo državljani Republike Slovenije, ki so:

– na ozemlju Republike Slovenije zaposleni pri tujih ali mednarodnih organizacijah in zavodih ali tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih, če mednarodni sporazum ne določa drugače;

– zaposleni v tujini, če so bili neposredno pred odhodom v tujino zavarovani na ozemlju Republike Slovenije oziroma so imeli pred odhodom v tujino stalno prebivališče na ozemlju Republike Slovenije in niso za ta čas obvezno zavarovani pri tujem nosilcu zavarovanja;

– zaposleni pri tujem delodajalcu v državi, v kateri so obvezno zavarovani, pa z njo ni sklenjen mednarodni sporazum o socialnem zavarovanju, ali v njej ne morejo uveljavljati pravic do pokojnin oziroma do invalidnin določenih s tem zakonom, oziroma jih ne morejo uživati izven navedene države, če so bili neposredno pred odhodom v tujino zavarovani v Republiki Sloveniji oziroma so imeli neposredno pred odhodom v tujino stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

15. člen

(Samozaposleni)

(1) Obvezno se zavarujejo osebe, ki kot svoj edini ali glavni poklic v Republiki Sloveniji:

– kot samostojni podjetniki posamezniki po Zakonu o gospodarskih družbah opravljajo pridobitno dejavnost, vključno s fizičnimi osebami, ki se štejejo za obrtnike ali zasebne trgovce v skladu z zakonodajo, veljavno pred uveljavitvijo Zakona o gospodarskih družbah;

– z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško ali kakšno drugo kulturno dejavnost ali dejavnost na področju medijev in so skladno z zakonom vpisane v register samostojnih dejavnosti, če je tak register predpisan;

– opravljajo samostojno dejavnost s področja zdravstva ali socialne varnosti: zdravstveno, klinično ali specialistično psihološko dejavnost, zasebno veterinarsko dejavnost ali drugo zasebno dejavnost s področja zdravstva, socialne varnosti ali farmacije, v skladu z zakonom;

– opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo;

– opravljajo odvetniško ali notarsko dejavnost v skladu z zakonom;

– samostojno opravljajo drugo dovoljeno dejavnost.

(2) Obvezno se zavarujejo družbeniki zasebnih družb in zavodov v Republiki Sloveniji, ki so poslovodne osebe in niso zavarovane na drugi podlagi.

16. člen

(Kmetje)

(1) Kmetje in člani kmečkih gospodarstev ter druge osebe, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, se obvezno zavarujejo, če ob vložitvi prijave v zavarovanje:

– niso mlajši od 15 let in imajo zdravstveno sposobnost za opravljanje kmetijske dejavnosti, ki jo ugotavlja služba medicine dela, in

– na zavarovanega člana dosega najmanj tolikšen katastrski dohodek ali drug dohodek kmečkega gospodarstva, ki ustreza znesku minimalne plače.

(2) Kot kmečko gospodarstvo po prejšnjem odstavku se šteje življenjska skupnost, skupna proizvodnja in poraba prihodkov vseh članov kmečkega gospodarstva, ne glede na sorodstvene vezi, pod pogojem, da se najmanj en član gospodarstva ukvarja s kmetijstvom kot edino ali glavno dejavnostjo.

(3) Kot drugi dohodki kmečkega gospodarstva v smislu prvega odstavka tega člena se štejejo prihodki, od katerih se plačuje davek iz kmetijske dejavnosti, ter prihodki iz drugih dejavnosti, kot so prihodki iz perutninarstva, živinoreje, čebelarstva, ribištva in drugih kmetijskih dejavnosti.

(4) Minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, določi cenzus iz druge alineje prvega odstavka tega člena.

17. člen

(Edini ali glavni poklic)

(1) Šteje se, da samozaposleni in kmetje opravljajo samostojno dejavnost kot edini poklic, če niso v delovnem razmerju, ne opravljajo druge dejavnosti, na podlagi katere so zavarovani, ali niso na šolanju.

(2) Zavarovanci opravljajo samostojno dejavnost kot glavni poklic, če so v delovnem razmerju s polovico ali manj kot polovico polnega delovnega časa in niso na šolanju.

(3) Zavarovanci, ki so zavarovani na podlagi delovnega razmerja manj kot polni delovni čas, se lahko za preostali delovni čas do polnega delovnega časa zavarujejo na podlagi določb, ki urejajo zavarovanje samozaposlenih in kmetov.

18. člen

(Pogoji, pod katerimi zavarovanje ni obvezno)

(1) Šteje se, da samozaposleni ne opravlja samostojne dejavnosti kot edini ali glavni poklic, če v obdobju zadnjih treh let, dobiček iz dejavnosti samozaposlenega – v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, razen razlike v obrestih, skladno z zakonom, ki ureja dohodnino – dosežen v posameznem letu in ugotovljen na podlagi odločbe davčnega organa, ne presega letnega zneska minimalne plače v tem letu.

(2) Šteje se, da samozaposleni oziroma kmet ne opravlja dejavnosti kot edini ali glavni poklic, če je izpolnil pogoje za pridobitev pokojnine in starost 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska) in:

– ne opravlja dejavnosti z osebnim delom, ker ima zaposlenega vsaj enega delavca za opravljanje te dejavnosti ali

– je do uveljavitve pravice do pokojnine opravljal isto dejavnost v enakem obsegu, vendar je bil zavarovan na podlagi delovnega razmerja.

19. člen

(Izvezem iz obveznega zavarovanja oseb, ki so vključene v obvezno zavarovanje v tujini)

Osebe, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane v tujini oziroma njihovi delodajalci, lahko pri ministrstvu, pristojnem za delo, predlagajo izvezem iz obveznega zavarovanja, če je tako določeno z mednarodnim sporazumom.

20. člen

(Vajenci)

Obvezno se zavarujejo vajenci, ki so v učnem razmerju in se na podlagi sklenjene učne pogodbe poklicno izobražujejo pri delodajalcu ter so dopolnili najmanj 15 let starosti.

21. člen

(Vrhunski športniki in šahisti)

(1) Obvezno se zavarujejo vrhunski športniki in šahisti – člani telesnokulturnih in šahovskih organizacij v Republiki Sloveniji, če niso obvezno zavarovani na drugi podlagi in so dopolnili najmanj 15 let starosti.

(2) Naziv vrhunskega športnika ali šahista si skladno z zakonom pridobi državljan Republike Slovenije, ki doseže vrhunski športni dosežek mednarodne vrednosti.

22. člen

(Brezposelni zavarovanci)

Obvezno so zavarovani brezposelni, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti in osebe, ki jim zavod za zaposlovanje plačuje prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do izpolnitve pogojev za priznanje pravice do pokojnine.

23. člen

(Starševstvo)

(1) Obvezno se zavaruje eden od staršev – upravičenec do starševskega dodatka po predpisih o starševstvu, ki skrbi za otroka v prvem letu njegovega življenja, če ni obvezno zavarovan na drugi podlagi, če je njegovo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in je otrok državljan Republike Slovenije.

(2) Obvezno se zavaruje eden od staršev – upravičenec do delnega plačila za izgubljeni dohodek po predpisih o starševstvu.

(3) Obvezno se zavaruje eden od staršev – upravičenec do starševskega nadomestila, ki nima pravice do starševskega dopusta, če je bil zavarovan po predpisih o starševstvu najmanj dvanajst mesecev v zadnjih treh letih pred nastopom starševskega dopusta oziroma mu je delovno razmerje prenehalo med trajanjem starševskega dopusta, če ni obvezno zavarovan na drugi podlagi.

(4) Obvezno se za razliko do polnega delovnega časa zavaruje eden od staršev, ki neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti oziroma neguje in varuje otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka do 18. leta starosti in ima pravico delati krajši delovni čas.

23.a člen

(Družinski pomočnik)

Obvezno se zavaruje družinski pomočnik, upravičenec do delnega plačila za izgubljeni dohodek po predpisih o socialnem varstvu.

24. člen

(prenehal veljati)

24.a člen

(Prostovoljno služenje vojaškega roka in usposabljanja za zaščito)

Obvezno se zavarujejo vojaki naborniki na prostovoljnem služenju vojaškega roka in državljanji med prostovoljnim usposabljanjem za zaščito in reševanje v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

25. člen

(Podlaga za obvezno zavarovanje v primeru več pravnih razmerij)

Če oseba istočasno izpolnjuje pogoje za vključitev v obvezno zavarovanje po več podlagah, se obvezno zavaruje po tisti podlagi, ki je v tem zakonu navedena pred drugimi podlagami, po katerih bi bila vključena v zavarovanje.

26. člen

(Posebni primeri zavarovanja)

(1) Za invalidnost, telesno okvaro ali smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, so obvezno zavarovani:

– dijaki in študenti pri praktičnem pouku, pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse in na strokovnih ekskurzijah;

– otroci in mladostniki z motnjami v telesnem in duševnem razvoju pri praktičnem pouku v podjetjih za usposabljanje ali na obveznem praktičnem delu;

– osebe, ki so po končanem šolanju na prostovoljni praksi, ne glede na to, ali za to prakso prejema nagrado;

– osebe, ki so uveljavile izjem iz zavarovanja po 18. členu tega zakona;

– vojaški invalidi, civilni invalidi vojne in druge invalidne osebe na poklicni rehabilitaciji oziroma usposabljanju pri praktičnih delih in vajah;

– dijaki ter študenti na dodiplomskem in podiplomskem študiju pri opravljanju dela prek pooblaščenih študentskih servisov;

– osebe na prestajanju kazni zapora, ki niso obvezno zavarovane po tem zakonu, ter mladoletniki, proti katerim se izvršuje vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom, pri delu, poklicnem izobraževanju in pri opravljanju dovoljenih dejavnosti v skladu z zakonom.

(2) Osebe iz zadnje alineje prejšnjega odstavka so obvezno zavarovane tudi za primer invalidnosti, ki je posledica poškodbe izven dela, nastale zaradi višje sile.

27. člen

(Invalidsko zavarovanje oseb, ki opravljajo samostojno dejavnost)

(1) Oseba, ki opravlja pridobitno oziroma poklicno dejavnost in je vpisana v razvid samostojnih podjetnikov posameznikov oziroma drug predpisan register, pa ni zavarovana po 15. členu tega zakona, je obvezno zavarovana za invalidnost, telesno okvaro ali smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri opravljanju navedene dejavnosti.

(2) Zavarovanec, ki v okviru kakšnega drugega pravnega razmerja opravlja delo za plačilo, je pri opravljanju tega dela obvezno zavarovan za invalidnost, telesno okvaro ali smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni.

(3) Oseba, ki opravlja kmetijsko dejavnost, pa ni zavarovana po 16. členu, po četrti alineji prvega odstavka 26. člena ali po šesti alineji prvega odstavka 34. člena tega zakona, se lahko zavaruje za invalidnost, telesno okvaro ali smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri opravljanju kmetijske dejavnosti.

28. člen

(Posebni primeri zavarovanja za primer organizirane aktivnosti)

Osebe, ki niso zavarovane na drugi podlagi, so obvezno zavarovane za invalidnost, telesno okvaro ali smrt kot posledico poškodbe pri delu, ko:

– sodelujejo pri organiziranih delovnih akcijah, pri reševalnih akcijah ali pri zaščiti in reševanju v primerih naravnih in drugih nesreč;

– kot udeleženci mladinskih taborov v Republiki Sloveniji sodelujejo pri opravljanju del oziroma nalog na mladinskem taboru;

– opravljajo naloge vojaške službe ali nadomestne civilne službe, civilne zaščite, službe za opazovanje in obveščanje, splošnih reševalnih služb ali enot za zveze ter pri usposabljanju za obrambo in zaščito;

– pomagajo policiji in pooblaščenim uradnim osebam državnih organov pri izpolnjevanju nalog s področja varstva ustavne ureditve, osebne varnosti občanov in varnosti premoženja, vzdrževanja javnega reda in miru, pri preprečevanju in odkrivanju kaznivih dejanj ter pri odkrivanju in prijemanju storilcev in pri varovanju pred kršitvami nedotakljivosti državne meje;

– opravljajo naloge policije kot osebe v rezervnem sestavu policije;

– opravljajo na poziv državnih in drugih pooblaščenih organov javno in drugo družbeno funkcijo ali državljansko dolžnost;

– kot športniki ali šahisti, trenerji ali organizatorji v okviru organizirane športne ali šahovske dejavnosti sodelujejo pri športnih ali šahovskih akcijah;

– kot člani operativnih sestavov prostovoljnih gasilskih organizacij opravljajo naloge pri gašenju požarov, zaščiti in reševanju pri drugih nesrečah, pri usposabljanju, zavarovanju na požarno nevarnih mestih in pri javnih prireditvah, naloge pri javnih nastopih in demonstracijah s prikazovanjem demonstrativnih vaj ter pri poučevanju ljudi o požarni varnosti;

– kot člani gorske reševalne službe ali potapljači opravljajo naloge reševanja življenj ali odvratitve oziroma preprečitve nevarnosti, ki neposredno ogrožajo življenja ali premoženje oziroma se organizirano usposablja za navedene naloge.

29. člen

(Pasivno zavarovanje)

Osebe, ki so bile obvezno zavarovane, so zavarovane za invalidnost in telesno okvaro, kot posledico bolezni ali poškodbe izven dela, še po prenehanju delovnega razmerja oziroma lastnosti, na podlagi katere so bile obvezno zavarovane, če ob nastanku invalidnosti ali telesne okvare izpolnjujejo pogoje pokojninske dobe za pridobitev pravic ali so uživalci starostne ali invalidske pokojnine.

30. člen

(Trajanje zavarovanja)

Če ta zakon ne določa drugače, traja zavarovanje od začetka pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje, do prenehanja takšnega razmerja.

31. člen

(Prekinitev obveznega zavarovanja)

Obvezno zavarovanje se prekine v obdobju:

– neplačanega dopusta, daljšega od 30 dni,

– suspenza pogodbe o zaposlitvi,

– začasne prekinitve pravnega razmerja, ki je podlaga za obvezno zavarovanje.

32. člen

(Obdobja zunaj dela, ko se obvezno zavarovanje ne prekine)

Zavarovanje zaposlenih v Republiki Sloveniji, državljanov Republike Slovenije, zaposlenih pri tujcih, samozaposlenih in kmetov se ne prekine v obdobjih, ko:

– prejemajo nadomestilo plače za čas bolezni ali nadomestilo plače zaradi nege družinskega člana;

– prejemajo nadomestilo za čas starševskega dopusta, nadomestilo za varstvo in nego otroka, starševski dodatek;

– so na vojaških vajah ali na obrambnem usposabljanju oziroma na usposabljanju za delo v rezervni sestavi policije ali delovanje v silah za zaščito, reševanje in pomoč.

33. člen

(Trajanje obveznega zavarovanja samozaposlenih oseb)

Obvezno zavarovanje samozaposlenih zavarovancev se začne:

– z dnem vpisa v razvid samostojnih podjetnikov posameznikov ali v drug register, ki je predpisan za določeno dejavnost oziroma z dnem izdaje dovoljenja za opravljanje samostojne dejavnosti in se zaključuje z dnem vrnitve ali odvzema takšnega dovoljenja ali z nastopom pravnomočnosti prepovedi opravljanja dejavnosti;

– za odvetnike in notarje z vstopom v odvetniško oziroma notarsko zbornico in se zaključuje s prenehanjem članstva;

– za družbenike zasebnih družb in zavodov z dnem vpisa v register kot poslovodna oseba in se zaključuje z izbrisom iz takšnega registra;

– za samostojne kulturne delavce z dnem vpisa v razvid samostojnih kulturnih delavcev in se zaključuje z dnem izbrisa iz takšnega razvida;

– v drugih primerih z dnem pričetka opravljanja samostojne dejavnosti in se zaključi s prenehanjem opravljanja te dejavnosti.

2. Prostovoljna vključitev v obvezno zavarovanje

34. člen

(Prostovoljna vključitev v zavarovanje)

(1) Državljeni Republike Slovenije, ki so dopolnili 15 let starosti, in niso obvezno zavarovani, se lahko prostovoljno vključijo v obvezno zavarovanje po tem zakonu v času, ko:

- so na neplačanem dopustu;
- traja suspenz pogodbe o zaposlitvi;
- so na dodiplomskem oziroma na podiplomskem šolanju;

- služijo vojaški rok, opravljajo naloge nadomestne civilne službe ali se usposabljaajo za rezervni sestav policije;

- skrbijo za otroka, mlajšega od sedmih let oziroma za invalidno osebo, ki je nezmožna za samostojno življenje in delo, ali za uživalca dodatka za pomoč in postrežbo;

- opravljajo samostojno kmetijsko dejavnost in ne izpolnjujejo pogojev iz druge alineje prvega odstavka 16. člena tega zakona;

- so kot brezposelne osebe vpisani v katero od evidenc pri zavodu za zaposlovanje. Zavod za zaposlovanje obvesti zavod o izbrisu osebe iz evidence brezposelnih;

- bivajo v tujini kot zakonci oziroma kot zunajzakonski partnerji zavarovancev, poslanih na delo ali usposabljanje v tujino;

- so kot invalidi v varstvenih delavnicah;
- so na strokovnem izpopolnjevanju ali na specializaciji po prenehanju obveznega zavarovanja;

- so zaposleni s krajšim delovnim časom od polnega, vendar le za razliko do polnega delovnega časa.

(2) Osebe iz tretje, sedme in devete alineje prejšnjega odstavka se lahko vključijo v zavarovanje tudi, če so uživalci družinske pokojnine.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se lahko državljan Republike Slovenije v roku šestih mesecev po prenehanju obveznega zavarovanja prostovoljno vključi v zavarovanje, če je bil v zadnjih desetih letih najmanj pet let vključen v obvezno zavarovanje.

(4) Tujec se lahko prostovoljno vključi v zavarovanje po prvem odstavku tega člena, če je tako določeno z mednarodnim sporazumom.

(5) Zavod lahko osebo iz prvega odstavka tega člena pred vključitvijo v zavarovanje pošlje na predhodni zdravstveni pregled, na katerem se ugotovi, ali je zmožna za delo po predpisih o zaposlovanju.

(6) Stroški pregleda iz prejšnjega odstavka bremenijo zavod.

(7) Zavarovanci iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena se lahko zavarujejo tudi po osnovi, ki je nižja od osnove iz 210. člena tega zakona, vendar znaša najmanj toliko kot zajamčena plača.

(8) Zavarovanec oziroma upokojenec, ki je pretežni del skupnega obveznega zavarovanja do pridobitve pravice do pokojnine dosegel v zavarovanju za ožji obseg pravic, nima pravice do delne pokojnine, odmere pokojnine od najnižje pokojninske osnove, do odpravnine in oskrbnine, do varstvenega dodatka, do dodatka za pomoč in postrežbo, do invalidnine, do pravic za primer invalidnosti, razen do invalidske pokojnine in do dodatka za rekreacijo.

(9) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka imajo pravico do dodatka za pomoč in postrežbo slepi in nepokretni zavarovanci iz 138. člena tega zakona.

TRETJI DEL PRIDOBITEV IN ODMERA PRAVIC

I. poglavje Splošni pojmi

35. člen

(Zavarovani primeri)

Zavarovani primeri kot podlaga za pridobitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja so:

- starost,
- invalidnost,
- potreba po stalni pomoči in postrežbi,
- telesna okvara,
- smrt.

II. poglavje Starostna pokojnina

36. člen

(Minimalni pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine)

(1) Zavarovanec pridobi pravico do starostne pokojnine pri starosti 58 let, če je dopolnil 40 let pokojninske dobe (moški) oziroma 38 let pokojninske dobe (ženska).

(2) Zavarovanec pridobi pravico do starostne pokojnine pri starosti 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska), če je dopolnil 20 let pokojninske dobe.

(3) Zavarovanec pridobi pravico do starostne pokojnine pri starosti 65 let (moški) oziroma 63 let (ženska), če je dopolnil najmanj 15 let zavarovalne dobe.

37. člen

(Znižanje starostne meje zaradi otrok)

(1) Zavarovancu se starostna meja iz prejšnjega člena tega zakona zniža za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, ki ima državljanstvo Republike Slovenije, če ni z mednarodnim sporazumom drugače določeno, za katerega je skrbel in ga vzgajal vsaj pet let, in sicer se zavarovancu starostna meja zniža za osem mesecev za enega otroka, za 20 mesecev za dva otroka, in za 36 mesecev za tri otroke. Za vsakega nadaljnjega otroka se znižanje starostne meje poveča za 20 mesecev.

(2) Starša se o tem, kdo od njiju uveljavlja znižanje starostne meje za vsakega posameznega otroka, sporazumno dogovorita. Če do sporazuma ne pride, je do znižanja starostne meje upravičen tisti od staršev, ki je v pretežnem delu uveljavil pravico do starševskega dopusta. Če nobeden od staršev ni bil na starševskem dopustu, ali sta uveljavila pravico do starševskega dopusta v enakem delu, je do znižanja starostne meje upravičena ženska.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov se ženski minimalna upokojitvena starost iz prejšnjega člena zniža največ do 56 let starosti, moškemu pa do 58 let starosti.

38. člen

(Znižanje starostne meje zaradi zaposlitve pred 18. letom starosti)

Ženski, ki se je v obvezno zavarovanje vključila, preden je dopolnila 18 let starosti, se starostna meja, določena v prvem odstavku 36. člena tega zakona, zniža za ves čas trajanja obveznega zavarovanja pred dopolnjenim 18. letom starosti, vendar največ do 55 let.

39. člen

(Pokojninska osnova)

(1) Starostna pokojnina se odmeri od mesečnega povprečja plač, ki jih je zavarovanec prejel, oziroma zavarovalnih

osnov, od katerih so mu bili obračunani prispevki, v katerih koli zaporednih 18 letih zavarovanja po 1. 1. 1970, ki so zanj najugodnejša (v nadaljnjem besedilu: pokojninska osnova).

(2) Za leto zavarovanja se upošteva koledarsko leto, v katerem je zavarovanec prejemal plačo oziroma nadomestilo plače za najmanj šest mesecev zavarovanja oziroma v katerem so bili najmanj za šest mesecev plačani prispevki od zavarovalne osnove.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se za izračun pokojninske osnove ne upoštevajo plače, nadomestila plače oziroma zavarovalne osnove iz koledarskega leta, v katerem zavarovanec uveljavlja pravico do pokojnine.

(4) Za izračun pokojninske osnove po tem zakonu se vzamejo plače oziroma osnove, od katerih so bili plačani prispevki, zmanjšane za davke in prispevke, ki se obračunavajo in plačujejo od plače po povprečni stopnji v Republiki Sloveniji.

(5) Povprečne stopnje davkov in prispevkov iz prejšnjega odstavka ugotovi in določi minister, pristojen za finance.

(6) Minister, pristojen za delo, predpiše metodologijo za določitev plač, ki se upoštevajo pri izračunu pokojninske osnove.

40. člen

(Določitev pokojninske osnove zavarovancem, ki nimajo vsaj enega leta zavarovanja)

(1) Zavarovancu, ki po 1. 1. 1970 ni imel najmanj enega leta zavarovanja, vendar je dosegel vsaj eno leto zavarovanja v obdobju od 1. 1. 1966 do 31. 12. 1969, se ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena, za izračun pokojninske osnove upoštevajo plače oziroma zavarovalne osnove po 1. 1. 1966.

(2) Zavarovancu, ki po 1. 1. 1966 ni imel najmanj enega leta zavarovanja, se pokojnina odmeri od pokojninske osnove v višini povprečne izhodiščne plače, ki bi mu bila glede na stopnjo dejanske strokovne izobrazbe, ki jo je imel v zadnjem letu zavarovanja pri zavodu, določena po kolektivni pogodbi dejavnosti ali po splošni kolektivni pogodbi za leto 1995, valorizirane na zadnje koledarsko leto pred letom, v katerem je uveljavil pravico do pokojnine.

(3) Osnova iz prejšnjega odstavka se poveča glede na dopolnjeno zavarovalno dobo v posameznem letu zavarovanja.

(4) Na način, določen v prejšnjih odstavkih, se določi pokojninska osnova tudi zavarovancu, za katerega ni mogoče ugotoviti plače, nadomestila plače oziroma zavarovalne osnove.

(5) Minister, pristojen za delo, objavi višino poprečnih izhodiščnih plač in način povečanja osnov iz tretjega odstavka tega člena.

41. člen

(Vštevnost nadomestil)

(1) Za izračun pokojninske osnove se štejejo tudi:

– nadomestila plače, izplačana po predpisih o delovnih razmerjih in predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, razen nadomestil plače po predpisih o delovnih razmerjih za delavce, katerih delo ni več potrebno iz operativnih razlogov;

– nadomestila plače iz invalidskega zavarovanja, ki jih je zavarovanec prejel zaradi dela na drugem delovnem mestu, nadomestila plače za čas poklicne rehabilitacije iz drugega odstavka 89. člena tega zakona, nadomestila za invalidnost in delne invalidske pokojnine, če je bil zavarovanec v času uživanja navedenih pravic obvezno zavarovan.

(2) Zavarovancem, ki so prejemali nadomestilo plače za časčasne zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem zavarovanju in predpisih o delovnih razmerjih, po predpisih o starševskem dopustu, oziroma po predpisih o zavarovanju za primer brezposelnosti, o delovnih razmerjih za delavce,

katerih delo ni več potrebno, ali nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije iz prvega odstavka 89. člena tega zakona, se za čas prejetanja nadomestila, za izračun pokojninske osnove upošteva plača oziroma osnova, od katere so bili plačani prispevki iz koledarskega leta pred začetkom prejetanja nadomestila.

(3) Kadar se v plačo za izračun pokojninske osnove vštevajo plače iz preteklega leta, se ta plača valorizira z istim valorizacijskim količnikom, kot bi se plača, ki je bila podlaga za izračun osnove za odmero nadomestila.

(4) Zavarovancu, ki v koledarskem letu pred začetkom prejetanja nadomestila plače ni imel plače, nadomestila plače iz invalidskega zavarovanja oziroma nadomestila iz drugega odstavka tega člena, se za izračun pokojninske osnove upošteva plača iz tekočega leta.

42. člen

(Prejemki, ki se ne vštevajo v pokojninsko osnovo)

Za izračun pokojninske osnove se ne glede na obračunane prispevke, ne štejejo:

– prejemki, od katerih niso plačani prispevki, razen nadomestil iz invalidskega zavarovanja po tem zakonu;

– prejemki za delo, ki ga je delavec opravil zunaj okvira rednega dela (npr. delo preko polnega delovnega časa, ki presega omejitve, določene z zakonom, sodelovanje v izpitni komisiji, predavanja izven redne zaposlitve);

– prejemki, ki pomenijo povračilo materialnih stroškov (npr. dnevnice, kilometrine, terenski dodatki, dodatek za ločeno življenje, dodatek za prehrano, potni stroški, prevoz na delo);

– regres za letni dopust;

– nagrade ob delovnih jubilejih;

– prejemki v naravi, razen kadar pomenijo sestavni del plačila po pogodbi o zaposlitvi in so od njih plačani prispevki;

– odpravnine, prejemki zaradi upokojitve ali priprave na upokojitev;

– prejemki v obliki delnic, obveznic in drugih vrednostnih papirjev;

– osnove, od katerih so bili plačani prispevki za dokup pokojninske dobe.

43. člen

(Preračun plače na polni delovni čas)

(1) Plača, ki jo doseže delavec z delom v času, krajšem od polnega delovnega časa v posameznem letu zavarovanja, se za ugotovitev pokojninske osnove preračuna na povprečni znesek, ki ustreza plači za polni delovni čas.

(2) Znesek, ki ustreza plači za polni delovni čas za posamezno leto zavarovanja, se izračuna tako, da se skupni znesek plače, ki se upošteva za izračun pokojninske osnove in ga je delavec prejel za leto zavarovanja, deli s številom ur, ki jih je prebil na delu s časom, krajšim od polnega delovnega časa. Tako dobljeni znesek se pomnoži s letnim številom ur polnega delovnega časa pri delodajalcu, določenega z zakonom oziroma kolektivno pogodbo. Preračunani znesek se vzame kot plača za leto zavarovanja, ki se upošteva za izračun pokojninske osnove.

44. člen

(Vštevanje plače za delo preko polnega delovnega časa)

(1) Plača za delo preko polnega delovnega časa se za ugotovitev pokojninske osnove upošteva največ za toliko ur dela preko polnega delovnega časa, kolikor je dovoljeno po predpisih o delovnih razmerjih, in pod pogojem, da so od nje plačani prispevki.

(2) Plača, ki jo je delavec prejel za delo pri drugem delodajalcu, opravljenim v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, se za ugotovitev pokojninske osnove upošteva v celoti, če so bili od nje plačani prispevki.

45. člen

(Upoštevanje zavarovalnih osnov)

Zavarovancu, ki ne prejema plače, in ki mu osnova ni določena po določbah od 39. do 44. člena tega zakona, niti ni prejemal nadomestila plače, se upošteva za izračun pokojninske osnove znesek, ki je bil podlaga za plačilo prispevkov za obvezno zavarovanje, zmanjšan za davke in prispevke, ki se plačujejo iz plač na način iz četrtega in petega odstavka 39. člena tega zakona.

46. člen

(Pokojninska osnova za detaširane delavce)

Delavcem, ki so jih delodajalci poslali na delo v tujino in so ostali v tem času zavarovani pri zavodu, se vzame za izračun pokojninske osnove plača, od katere so bili plačani prispevki za obvezno zavarovanje, zmanjšana za davke in prispevke, na način iz četrtega in petega odstavka 39. člena tega zakona.

47. člen

(Valorizacija plač iz prejšnjih let)

(1) Pri določitvi pokojninske osnove se plače oziroma zavarovalne osnove iz prejšnjih let preračunajo z valorizacijskimi količniki, tako da ustrezajo gibanjem povprečnih plač in pokojnin v koledarskem letu pred uveljavitvijo pravice do pokojnine.

(2) Valorizacijski količniki se vsako leto določijo na novo tako, da se povprečno plačo na zaposleno osebo v državi, izplačano za oktober 1990 in povečano za odstotek vseh uskladih pokojnin po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona in po 150. členu, opravljenih od 1. 1. 1991 do konca koledarskega leta pred letom uveljavitve valorizacijskih količnikov, deli z zneskom povprečne plače na zaposleno osebo v državi, dosežene v letih, iz katerih se plače upoštevajo za izračun pokojninske osnove.

(3) Povprečno plačo na zaposleno osebo v posameznem koledarskem letu se izračuna tako, da se povprečno bruto plačo na zaposleno osebo, ugotovljeno po uradnih statističnih podatkih, preračuna s povprečno stopnjo davkov in prispevkov v koledarskem letu, za katero se izračunava.

(4) Višino povprečne stopnje prispevkov in davkov, veljavno v posameznem koledarskem letu, določi in objavi minister, pristojen za finance.

(5) Minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, predpiše metodologijo za izračun plač iz tretjega odstavka tega člena ter določa in objavlja valorizacijske količnike iz drugega odstavka tega člena.

48. člen

(Najnižja pokojninska osnova)

(1) Najnižja pokojninska osnova se določi v višini najnižje pokojninske osnove, veljavne za zadnji mesec pred uveljavitvijo tega zakona.

(2) Najnižjo pokojninsko osnovo objavi zavod.

(3) Višina najnižje pokojninske osnove, določene po prvem odstavku tega člena, se nato spreminja v višini in rokih iz 150. člena tega zakona, v katerih se izvajajo uskladitve pokojnin.

(4) Zavarovancu se odmeri starostna pokojnina od najnižje pokojninske osnove, če starostna pokojnina, odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo od zavarovančeve pokojninske osnove, skupaj s pripadajočimi uskladitvami, ne dosega zneska starostne pokojnine za enako pokojninsko dobo, odmerjene od najnižje pokojninske osnove.

49. člen

(Najvišja pokojninska osnova)

(1) Najvišja pokojninska osnova se določi v višini štirikratnika najnižje pokojninske osnove.

(2) Znesek najvišje pokojninske osnove določi in objavi zavod.

(3) Zavarovancu se odmeri starostna pokojnina od najvišje pokojninske osnove, če starostna pokojnina, odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo od zavarovančeve pokojninske osnove, skupaj s pripadajočimi uskladitvami, presega znesek starostne pokojnine za enako pokojninsko dobo, odmerjene od najvišje pokojninske osnove.

50. člen

(Določitev odstotka za odmero starostne pokojnine)

(1) Starostna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove v odstotkih, glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, in sicer za zavarovanca z zavarovalno dobo 15 let v višini 35% pokojninske osnove (moški) oziroma 38% pokojninske osnove (ženska), nato pa se za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe odmerni odstotek poveča za 1,5%.

(2) Če pokojninska doba ne znaša polno leto, vendar pa vsaj 6 mesecev, se odmerni odstotek iz prejšnjega odstavka poveča za 0,75%.

(3) Zavarovancu, ki vključno z upoštevanjem več kot pet let dodane dobe pridobi pravico do starostne pokojnine z 20 leti pokojninske dobe, se starostna pokojnina odmeri v višini 35% pokojninske osnove (moški) oziroma 38% pokojninske osnove (ženska).

51. člen

(Odmera pokojnine zavarovancu z delovno dobo, daljšo od polne delovne dobe)

(1) Pri odmeri starostne pokojnine se delovna doba nad 40 leti delovne dobe (moški) oziroma 38 leti (ženska), ki jo je zavarovanec dopolnil do dopolnitve 63 let starosti (moški) oziroma 61 let starosti (ženska), vrednoti na naslednji način:

Leto daljše delovne dobe od polne:

Moški	Ženska	Vrednost posameznega leta delovne dobe
41. leto	39. leto	3,0%
42. leto	40. leto	2,6%
43. leto	41. leto	2,2%
44. leto	42. leto	1,8%
45. in vsako naslednje leto 43. in vsako naslednje leto		1,5%

(2) Če znaša daljša delovna doba manj kot eno leto, vendar pa vsaj šest mesecev, se pri odmeri starostne pokojnine vrednoti v polovični vrednosti, določeni v prejšnjem odstavku tega člena.

(3) Če zavarovanec uveljavlja pravico do starostne pokojnine po dopolnitvi 63 let starosti (moški) oziroma 61 let (ženska), se mu pri odmeri starostne pokojnine daljša delovna doba od polne, ki jo je dopolnil do dopolnitve 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska) starosti, vrednoti po prvem odstavku tega člena, vsako nadaljnje leto delovne dobe, dopolnjeno po dopolnitvi navedene starosti, pa se vrednoti v višini 1,5% pokojninske osnove.

52. člen

(Polna starost)

(1) Polna starost, ki zagotavlja zavarovancu pokojnino v višini, odvisni le od dopolnjene pokojninske dobe, je za moškega 63 let, za žensko pa 61 let.

(2) Zavarovanki ali zavarovancu se polna starost iz prejšnjega odstavka zniža pod pogoji in na način, določen v prvem in drugem odstavku 37. člena tega zakona.

(3) Ženski, ki se je v obvezno zavarovanje vključila preden je dopolnila 18 let starosti, se polna starost, določena v prvem odstavku tega člena, zniža za ves čas trajanja obveznega zavarovanja pred dopolnjenim 18. letom starosti.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov polna starost ne more biti nižja od 60 let (moški) oziroma 58 let (ženska).

53. člen

(Zmanjšanje oziroma povečanje starostne pokojnine)

(1) Zavarovancu, ki nima 40 let (moški) oziroma 38 let (ženska) delovne dobe, in pridobi pravico do starostne pokojnine pred dopolnitvijo polne starosti iz prejšnjega člena, se pokojnina, odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo in pokojninsko osnovo, zniža za vsak mesec starosti, ki mu manjka do dopolnjene polne starosti, na naslednji način:

Starost – v letih	Odstotek zmanjšanja na mesec
58	0,30%
59	0,25%
60	0,20%
61	0,15%
62	0,10%
63	0,00%

(2) Zavarovancu, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, in ostane v zavarovanju po dopolnitvi 63 let starosti (moški) oziroma po dopolnitvi 61 let starosti (ženske), se pokojnina, ki mu je odmerjena glede na pokojninsko dobo in pokojninsko osnovo, poveča za vsak mesec zavarovanja po dopolnitvi navedene starosti, na naslednji način:

Starost ob upokojitvi		Odstotek povečanja na mesec
moški	ženske	
od 63. do 64. leta	od 61. do 62. leta	0,3%
od 64. do 65. leta	od 62. do 63. leta	0,2%
od 65. do 66. leta	od 63. do 64. leta	0,1%
66 let in več	64 let in več	0,0%

(3) Zmanjšanje oziroma povečanje pokojnine po prejšnjih odstavkih je trajno.

54. člen

(Starostna pokojnina brez zmanjšanja zavarovancem s polno delovno dobo)

(1) Zavarovancu, ki je dopolnil 58 let starosti in 40 let delovne dobe (moški) oziroma 38 let delovne dobe (ženska), se pokojnina odmeri v višini, odvisni le od dopolnjene pokojninske dobe, brez zmanjšanja zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti.

(2) Ženski, ki je dopolnila 38 let delovne dobe, se starostni pogoj 58 let zniža zaradi otrok pod pogoji iz 37. člena tega zakona največ do 56 let starosti.

(3) Ženski z dopolnjenimi 38 leti delovne dobe, ki je bila vključena v obvezno zavarovanje pred 18. letom starosti, se starostni pogoj 58 let zniža pod pogoji iz 38. člena tega zakona največ do 55. leta starosti.

55. člen

(Starostna pokojnina brez zmanjšanja v posebnih primerih)

(1) Pravico do starostne pokojnine brez zmanjšanja zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti pridobi zavarovanec, ki je dopolnil minimalne pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, če:

– mu je delovno razmerje prenehalo zaradi stečaja ali druge oblike prenehanja delodajalca in mu po mnenju zavoda za zaposlovanje ni možno zagotoviti druge zaposlitve;

– je delodajalec iz ekonomskih razlogov, zaradi katerih bi bil ogrožen obstoj večjega števila delovnih mest, pripravil finančno ovrednoten program razreševanja presežnih delavcev skladno s predpisi o delovnih razmerjih in kolektivnimi pogodbami, v katerega je vključenih najmanj pet presežnih delavcev pri velikih delodajalcih oziroma najmanj pet pre-

sežnih delavcev ali vsaj 30% vseh delavcev pri manjših delodajalcih;

– je pri zavarovancu podana invalidnost po tem zakonu;

– je zavarovancu prenehalo delovno razmerje na podlagi programa, po katerem je delodajalec dolžan na njegovo delovno mesto zaposliti mlajšo brezposelno osebo, v skladu s pogoji, ki jih ureja poseben zakon;

– je brezposeln in je bil v zadnjih 24 mesecih najmanj 12 mesecev kot brezposelna oseba vpisan v katero od evidenc, ki jih vodi zavod za zaposlovanje. Obdobje 24 mesecev se podaljša za čas, v katerem je bil zavarovanec vključen v program zaposlovanja, v katerega ga je napotil zavod za zaposlovanje.

(2) V primerih iz druge alineje prejšnjega odstavka tega člena pridobi zavarovanec pravico do starostne pokojnine brez zmanjšanja, če je:

– v postopku ugotavljanja presežnih delavcev delodajalec predhodno pisno predložil program zavodu za zaposlovanje,

– na podlagi predloženega programa presežnih delavcev zavod za zaposlovanje ugotovil, da navedenih delavcev ni možno zaposliti na drugih delovnih mestih pri delodajalcu, niti pri drugem delodajalcu.

(3) Pravico do starostne pokojnine brez zmanjšanja zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti, pridobi slepi zavarovanec, ki mu je prenehalo delovno razmerje po krivdi delodajalca in mu ni možno zagotoviti druge zaposlitve. Zavarovancu pripada najmanj pokojnina v višini osnove za odmero dodatnih pravic.

(4) O pravici iz drugega odstavka tega člena odloča komisija, ki je sestavljena iz predstavnikov ministrstva, pristojnega za delo, ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, sindikatov in delodajalcev.

(5) Odločitev komisije iz prejšnjega odstavka je dokončna in zoper njo ni pritožbe. Pri izdaji odločbe o odmeri pokojnine je zavod vezan na odločitev komisije iz prejšnjega odstavka.

(6) Vlada Republike Slovenije imenuje komisijo iz četrtega odstavka tega člena ter predpiše postopek za njeno delo.

(7) Stroški za delo komisije bremenijo zavod.

56. člen

(Najnižja pokojnina)

Zavarovancu, ki pridobi pravico do starostne pokojnine po določbah tega zakona, je zagotovljena najnižja pokojnina v višini 35% najnižje pokojninske osnove.

57. člen

(Osnova za odmero dodatnih pravic)

(1) Osnova za odmero dodatnih pravic iz 4. člena tega zakona se določi v višini najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, veljavne za zadnji mesec pred uveljavitvijo tega zakona.

(2) Znesek iz prejšnjega odstavka se usklajuje tako, kot se usklajujejo pokojnine po določbah 150. in 151. člena tega zakona.

58. člen

(Delna pokojnina)

(1) Zavarovanec, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, lahko pridobi pravico do delne pokojnine, če je v delovnem razmerju z največ polovico polnega delovnega časa.

(2) Delna pokojnina se zavarovancu odmeri v višini polovice starostne pokojnine, ki mu gre na dan uveljavitve

delne pokojnine, glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, pokojninsko osnovo in starost in se potem usklajuje kot druge pokojnine.

(3) Po prenehanju uživanja delne pokojnine lahko zavarovanec zahteva:

- izplačilo usklajenega zneska starostne pokojnine, ugotovljene ob odmeri delne pokojnine ali
- odstotno povečanje starostne pokojnine, ugotovljene ob odmeri delne pokojnine, glede na dejansko dopolnjeno zavarovalno dobo v času prejemanja delne pokojnine in starost na dan uveljavitve odstotnega povečanja ali
- ponovno odmero starostne pokojnine ob upoštevanju dejanske dopolnjene zavarovalne dobe in plače v času prejemanja delne pokojnine in starosti na dan uveljavitve ponovne odmere.

III. poglavje

Pravica do državne pokojnine

59. člen

(Državna pokojnina)

(1) Oseba s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki nima pravice do pokojnine po tem zakonu, iz tujega javnega pokojninskega sistema oziroma po drugih predpisih, in katere lastni dohodki ne presegajo premoženjskega cenzusa za pridobitev pravice do varstvenega dodatka po tem zakonu, pridobi pravico do državne pokojnine, če:

- je dopolnila 65 let starosti, in
- je med 15. in 65. letom starosti najmanj 30 let imela prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

(2) Državna pokojnina iz prejšnjega odstavka znaša 33,3% najnižje pokojninske osnove.

(3) Oseba, ki je upravičena do samostojne družinske oziroma vdovske pokojnine, ki ne dosega zneska državne pokojnine, lahko ob pogojih iz prvega odstavka tega člena namesto te pokojnine uveljavi pravico do državne pokojnine.

IV. poglavje

Pravice na podlagi invalidnosti

1. Splošne določbe

60. člen

(Definicija invalidnosti)

(1) Invalidnost po tem zakonu je podana, če se zaradi sprememb v zdravstvenem stanju, ki jih ni mogoče odpraviti z zdravljenjem ali ukrepi medicinske rehabilitacije in so ugotovljene skladno s tem zakonom, zavarovancu zmanjša zmožnost za zagotovitev oziroma ohranitev delovnega mesta oziroma za poklicno napredovanje.

(2) Invalidnost se razvršča v naslednje kategorije:

- I. kategorija – če zavarovanec ni več zmožen opravljati organiziranega pridobitnega dela ali, če je pri njem podana poklicna invalidnost, nima pa več preostale delovne zmožnosti;
- II. kategorija – če je zavarovančeva delovna zmožnost za svoj poklic zmanjšana za 50% ali več;
- III. kategorija – če zavarovanec z ali brez predhodne poklicne rehabilitacije ni več zmožen za delo s polnim delovnim časom, lahko pa opravlja določeno delo vsaj s polovico polnega delovnega časa oziroma če je zavarovančeva delovna zmožnost za svoj poklic zmanjšana za manj kot 50% ali, če zavarovanec še lahko dela v svojem poklicu s polnim delovnim časom, vendar pa ni zmožen za delo na delovnem mestu, na katerega je razporejen.

(3) Kot svoj poklic se šteje delo na delovnem mestu, na katero je zavarovanec razporejen in vsa dela, ki ustrezajo

zavarovančevim telesnim in duševnim zmožnostim, za katera ima ustrezno strokovno izobrazbo, dodatno usposobljenost in delovne izkušnje, ki se zahtevajo za določena dela skladno z zakoni ali kolektivnimi pogodbami.

61. člen

(Preostala delovna zmožnost)

(1) Preostala delovna zmožnost je podana,

– če zavarovanec lahko dela s polnim delovnim časom in z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti, na drugem delovnem mestu, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi oziroma usposobljenosti, ali

– če se zavarovanec s poklicno rehabilitacijo lahko usposobi za delo s polnim delovnim časom na drugem delovnem mestu ali

– če zavarovanec lahko opravlja določeno delo vsaj polovico polnega delovnega časa.

(2) Preostala delovna zmožnost zavarovanca se ugotavlja pri invalidnosti II. in III. kategorije.

62. člen

(Vzrok za nastanek invalidnosti)

Vzroki za nastanek invalidnosti so:

- poškodba pri delu,
- poklicna bolezen,
- bolezen,
- poškodba izven dela.

63. člen

(Poškodba pri delu)

(1) Za poškodbo pri delu po tem zakonu se šteje:

– poškodba, ki je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, ter poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali drugih sprememb fiziološkega stanja organizma, če je takšna poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela ali dejavnosti, na podlagi katere je poškodovanec zavarovan;

– poškodba, povzročena na način iz prejšnje alineje, ki jo utrpí zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, na službeni poti ali na poti, da nastopi delo;

– obolenje, ki je neposredna in izključna posledica nesrečnega naključja ali višje sile med opravljanjem dela oziroma dejavnosti, na podlagi katere je oboleli zavarovanec.

(2) Za poškodbo pri delu se šteje tudi poškodba, povzročena na način iz prve alineje prejšnjega odstavka, ki jo utrpíjo zavarovanci iz 26., 27., 28. in 29. člena tega zakona.

64. člen

(Poškodba, nastala v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenega varstva)

Za poškodbo pri delu po tem zakonu se šteje tudi poškodba, povzročena na način, določen v prvi alineji prvega odstavka prejšnjega člena, ki jo utrpí zavarovanec v zvezi z uveljavljanjem pravice do zdravstvenega varstva, če nastane:

– na redni poti od stanovanja oziroma delovnega mesta do kraja zdravniškega pregleda ali ob vrnitvi, ali pa med prebivanjem v kraju, kjer je pregled, če je zavarovanca poklical na pregled pristojni zdravnik, konzilij zdravnikov ali invalidska komisija zavoda, ali če ni bil napoten, pa je iskal potrebno nujno zdravniško pomoč;

– na redni poti od stanovanja oziroma delovnega mesta do zdravstvene organizacije, kamor je bil zavarovanec napoten na zdravljenje ali pri vrnitvi, ali pa med prebivanjem v zdravstveni organizaciji, v kateri se zdravi, pri čemer je z zdravljenjem mišljena tudi medicinska rehabilitacija;

– na redni poti od stanovanja oziroma delovnega mesta do kraja pregleda ali zdravljenja ali pri vrnitvi, kadar je pristojni zdravnik, konzilij zdravnikov ali invalidska komisija zavoda določil zavarovanca, naj spremlja bolnika, ki ga je poslal na zdravniški pregled ali na zdravljenje v drug kraj, ali pa med prebivanjem v tistem kraju, če pride do poškodbe v neposredni zvezi s spremljanjem bolnika;

– na redni poti od stanovanja oziroma delovnega mesta, ali od kraja, v katerem je bil zavarovanec na pregledu ali zdravljenju, do zavoda ali organizacije, kjer naj zavarovanec dobi proteze ali druge ortopedske pripomočke, katere mu je predpisal pristojni zdravnik ali ob vrnitvi, kakor tudi tisti čas, ko se mudi v teh zavodih ali organizacijah.

65. člen

(Poklicna bolezen)

(1) Poklicne bolezni po tem zakonu so določene bolezni, povzročene z daljšim neposrednim vplivom delovnega procesa in delovnih pogojev na določenem delovnem mestu ali na delu, ki sodi v neposredni okvir dejavnosti, na podlagi katere je oboleli zavarovan.

(2) Poklicne bolezni in dela, na katerih se pojavljajo te bolezni, in pogoje, ob katerih se štejejo za poklicne bolezni, določi minister, pristojen za delo, v sodelovanju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

66. člen

(Splošni pogoji za pridobitev pravic na podlagi invalidnosti)

(1) Če ni s tem zakonom drugače določeno, pridobi zavarovanec pravice na podlagi invalidnosti II. in III. kategorije, če ob nastanku invalidnosti še ni dopolnil starosti 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska) in:

– je vključen v obvezno zavarovanje – ne glede na dopolnjeno pokojninsko dobo,

– ni vključen v obvezno zavarovanje – če izpolnjuje pogoje zavarovalne oziroma pokojninske dobe, določene s tem zakonom, za pridobitev pravice do invalidske pokojnine.

(2) Zavarovanci iz 20., 21., 23., 24.a, 26., 27., 28. in 34. člena tega zakona pridobijo pravice iz invalidskega zavarovanja le v primeru nastanka I. in II. kategorije invalidnosti.

(3) Zavarovanec iz 15. in 16. člena tega zakona pridobi pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v primeru I. in II. kategorije invalidnosti, v primeru III. kategorije invalidnosti pa uveljavi pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega in pravico do delne invalidske pokojnine, če izpolnjuje pogoje, ki jih določa ta zakon, za pridobitev teh pravic.

2. Invalidska pokojnina

67. člen

(Pogoji za pridobitev pravice do invalidske pokojnine)

Pravico do invalidske pokojnine pridobi:

– zavarovanec, pri katerem je nastala invalidnost I. kategorije;

– zavarovanec, pri katerem je nastala invalidnost II. kategorije, in ni zmožen za drugo ustrezno delo brez poklicne rehabilitacije, le-ta pa mu ni zagotovljena, ker je star nad 50 let;

– zavarovanec, pri katerem je nastala invalidnost II. ali III. kategorije, ki mu ni zagotovljena ustrezna zaposlitev oziroma prerazporeditev, ker je dopolnil 63 let starosti (moški) oziroma 61 let starosti (ženska).

68. člen

(Minimalna pokojninska doba)

Zavarovanec iz prejšnjega člena pridobi pravico do invalidske pokojnine, če je invalidnost posledica:

– poškodbe pri delu ali poklicne bolezni – ne glede na pokojninsko dobo;

– poškodbe izven dela ali bolezni – pod pogojem, da je ob nastanku invalidnosti dopolnil pokojninsko dobo, ki pokriva najmanj tretjino razdobja od dopolnjenega 20. leta starosti do nastanka invalidnosti (v nadaljnjem besedilu: delovna leta), šteto delovna leta kot polna leta.

69. člen

(Mlajši invalid)

(1) Zavarovanec, pri katerem je nastala I. kategorija invalidnosti pred dopolnjenim 21. letom starosti, pridobi pravico do invalidske pokojnine, če je bil ob nastanku invalidnosti vključen v obvezno zavarovanje ali, če je dopolnil najmanj tri mesece zavarovalne dobe.

(2) Zavarovanec, pri katerem je nastala I. kategorija invalidnosti po dopolnjenem 21. letu starosti, vendar pred dopolnjenim 30. letom starosti, pridobi pravico do invalidske pokojnine pod pogojem, da je pred nastankom invalidnosti dopolnil pokojninsko dobo, ki pokriva najmanj eno četrtno delovnih let.

70. člen

(Štetje delovnih let od višje starostne meje)

(1) Zavarovancu, ki je pridobil višjo strokovno izobrazbo, se delovna leta štejejo od dopolnjenega 23. leta starosti. Zavarovancu, ki je pridobil visoko strokovno ali univerzitetno izobrazbo, se delovna leta štejejo od dopolnjenega 26. leta starosti.

(2) V delovna leta se zavarovancu ne šteje čas služenja vojaškega roka, opravljanja nadomestne civilne službe ali usposabljanja za rezervni sestav policije in čas, v katerem je bil prijavljen pri zavodu za zaposlovanje kot brezposelna oseba ali iskalec zaposlitve.

(3) Če se zavarovancu čas študija, čas služenja vojaškega roka, čas opravljanja nadomestne civilne službe ali usposabljanja za rezervni sestav policije, ali čas, v katerem je bil prijavljen pri zavodu za zaposlovanje kot brezposelna oseba ali iskalec zaposlitve šteje v zavarovalno dobo, se mu starostna meja iz prvega odstavka tega člena zniža za toliko mesecev, kolikor znaša njegova zavarovalna doba po tem odstavku.

71. člen

(Nova invalidnost)

(1) Če se zavarovancu, pri katerem je podana invalidnost II. ali III. kategorije, že ugotovljena invalidnost poslabša ali nastane nov primer invalidnosti zaradi bolezni ali poškodbe izven dela tako, da izpolnjuje pogoje za pridobitev nove pravice, pridobi to pravico, če na dan nastanka spremembe ali nove invalidnosti, izpolnjuje pogoje starosti in zavarovalne oziroma pokojninske dobe, določene s tem zakonom za pridobitev nove pravice.

(2) Za izpolnitev pogojev zavarovalne oziroma pokojninske dobe, se brezposelnim zavarovancem v delovna leta ne vštevajo obdobja brezposelnosti, ko so prejeli ustrezno nadomestilo na podlagi invalidnosti po tem zakonu.

(3) Delovni invalid II. ali III. kategorije invalidnosti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, pridobi na podlagi nastanka sprememb v invalidnosti ali nove invalidnosti v primerih iz prvega odstavka tega člena, novo pravico, ne glede na dopolnjeno pokojninsko dobo.

72. člen

(Pokojninska osnova za odmero invalidske pokojnine)

(1) Invalidska pokojnina se odmeri od pokojninske osnove, izračunane na enak način kot pokojninska osnova za odmero starostne pokojnine.

(2) Invalidska pokojnina, pridobljena s krajšo zavarovalno dobo, kot je obdobje, iz katerega se po 39. in 40. členu tega zakona upoštevajo plače oziroma zavarovalne osnove

za izračun pokojninske osnove za odmero starostne pokojnine, se odmeri od pokojninske osnove, izračunane na podlagi plač oziroma zavarovalnih osnov, ki jih je zavarovanec prejel oziroma je bil na njihovi podlagi zavarovan v času trajanja zavarovanja, razen iz koledarskega leta, v katerem je uveljavljena pravica do invalidske pokojnine.

(3) Zavarovancu, ki razen v letu, v katerem uveljavlja pravico do invalidske pokojnine, ni bil zavarovan, se invalidska pokojnina odmeri od pokojninske osnove, določene v drugem odstavku 40. člena tega zakona.

73. člen

(Pokojninska osnova za odmero invalidske pokojnine v posebnih primerih)

Osebam, pri katerih je invalidnost nastala v času trajanja zavarovanja po prvi alineji prvega odstavka 26. člena, po 27. členu oziroma po drugi alineji 28. člena tega zakona, se kot pokojninska osnova za odmero invalidske pokojnine upošteva povprečna plača na zaposleno osebo v državi, izplačana za zadnji mesec pred priznanjem pravice do invalidske pokojnine, za katerega so objavljeni uradni statistični podatki v mesecu nastanka invalidnosti.

74. člen

(Odmera invalidske pokojnine v primeru poškodbe pri delu ali poklicne bolezni)

Invalidska pokojnina za primer invalidnosti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, se odmeri od pokojninske osnove v enaki višini kot starostna pokojnina za pokojninsko dobo najmanj 40 let (moški) oziroma 38 let (ženska), brez zmanjšanja glede na starost ob upokojitvi.

75. člen

(Odmera invalidske pokojnine v primeru poškodbe izven dela ali bolezni)

(1) Invalidska pokojnina za invalidnost, ki je posledica bolezni ali poškodbe izven dela, se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, določenem glede na dopolnjeno pokojninsko dobo na način, določen v 50. členu tega zakona, brez znižanja glede na starost ob upokojitvi.

(2) Invalidska pokojnina iz prejšnjega odstavka se odmeri zavarovancu, ki je postal invalid pred dopolnitvijo starosti 63 let (moški) oziroma 61 let (ženske), najmanj v višini 45% (moški) oziroma 48% (ženske) pokojninske osnove.

(3) Če je invalidnost zaradi bolezni ali poškodbe izven dela nastopila po dopolnitvi starosti 63 let (moški) oziroma 61 let (ženske), se invalidska pokojnina odmeri od pokojninske osnove najmanj v višini določeni za odmero starostne pokojnine za 15 let zavarovalne dobe.

76. člen

(Upoštevanje prištete pokojninske dobe)

(1) Višina odstotka za odmero invalidske pokojnine se določi ob upoštevanju dejanske pokojninske dobe zavarovanca in prištete pokojninske dobe, izračunane po 200. in 201. členu tega zakona.

(2) Invalidska pokojnina, odmerjena po prejšnjem odstavku, za invalidnost, ki je posledica poškodbe izven dela ali bolezni, ne more presegati zneska pokojnine za invalidnost, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, razen v primeru, če dejanska pokojninska doba presega 40 let pokojninske dobe (moški) oziroma 38 let pokojninske dobe (ženska).

77. člen

(Kombinirani vzroki invalidnosti)

(1) Če je invalidnost, na podlagi katere pridobi zavarovanec pravico do invalidske pokojnine, deloma posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, deloma pa posledica

bolezni ali poškodbe izven dela, se invalidsko pokojnino odmeri kot eno pokojnino, ki je sestavljena iz sorazmernega dela invalidske pokojnine, odmerjene za poškodbo pri delu ali poklicno bolezen, in iz sorazmernega dela invalidske pokojnine, odmerjene za bolezen ali poškodbo izven dela.

(2) Sorazmerna dela za odmero invalidske pokojnine po prejšnjem odstavku se izračunata glede na to, koliko so vplivale na skupno invalidnost posledice poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, koliko pa posledice bolezni ali poškodbe izven dela.

78. člen

(Odmera invalidske pokojnine pri kombiniranih vzrokih invalidnosti)

(1) Invalidska pokojnina, ki gre zavarovancu po prejšnjem členu, se odmeri tako, da se posebej odmeri invalidska pokojnina, kot če bi bila skupna invalidnost posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, in posebej invalidska pokojnina, kot če bi bila skupna invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela.

(2) Od vsakega tako izračunanega zneska se odmeri odstotek, ki ustreza vplivu posameznega vzroka invalidnosti na skupno invalidnost. Seštevek tako dobljenih zneskov ne more presegati zneska pokojnine, odmerjene za 40 let pokojninske dobe (moški) oziroma 38 let pokojninske dobe (ženska).

79. člen

(Izbira vrste pokojnine)

Zavarovanec, ki ob nastanku invalidnosti izpolnjuje pogoje za invalidsko pokojnino in pogoje za starostno pokojnino, lahko uveljavi po svoji izbiri pravico do invalidske pokojnine ali pravico do starostne pokojnine.

3. Poklicna rehabilitacija

80. člen

(Namen in obveznost poklicne rehabilitacije)

(1) Poklicna rehabilitacija je celostni proces, v katerem se zavarovanca strokovno, fizično in psihosocialno usposobi za drug poklic ali delo tako, da se lahko ustrezno razporedi oziroma zaposli in ponovno vključi v delovno okolje, oziroma se usposobi za opravljanje istega poklica ali dela, tako da se mu ustrezno prilagodi delovno mesto z ustreznimi tehničnimi pripomočki.

(2) Zavarovanec, ki je pridobil pravico do poklicne rehabilitacije, se je dolžan usposabljal za ustrezno delo ob pogojih in na način, določen s tem zakonom, ter v skladu z obveznostmi, ki so določene v pogodbi iz 86. člena tega zakona.

81. člen

(Pogoji za pridobitev pravice do poklicne rehabilitacije)

Pravico do poklicne rehabilitacije pridobi zavarovanec:

- pri katerem je nastala II. kategorija invalidnosti ter
- na dan nastanka invalidnosti še ni dopolnil 50 let starosti in
- ki se glede na preostalo delovno zmožnost lahko usposobi za drugo delo, ki ga bo opravljal poln delovni čas.

82. člen

(Prilagoditev prostorov in delovnih sredstev ter pospeševanje zaposlovanja)

(1) Če je za poklicno rehabilitacijo zavarovanca, pri katerem je nastala invalidnost, na ustreznem delovnem mestu potrebno, da se prilagodijo prostori in delovna sredstva, zavod prevzame stroške prilagoditve.

(2) Če je za zaposlitev oziroma razporeditev zavarovanca, pri katerem je nastala invalidnost, na drugo delovno mesto potrebno, da se prilagodijo prostori in delovna

sredstva, lahko zavod delno ali v celoti prevzame stroške prilagoditve.

(3) Zavod lahko nameni del sredstev za invalidsko zavarovanje za pospeševanje zaposlovanja nezaposlenih delovnih invalidov.

(4) Kriterije, merila in postopek za določanje višine sredstev iz prejšnjih odstavkov določi zavod.

83. člen

(Poklicna rehabilitacija v posebnih primerih zavarovanja)

Zavarovanec iz prve, druge, tretje in šeste alinee 26. člena, iz 27. člena in druge alinee 28. člena tega zakona se s poklicno rehabilitacijo praviloma usposobi za delo, za katero se zahteva strokovna izobrazba, kakršno daje šola, ki jo je obiskoval pred nastankom invalidnosti.

84. člen

(Način poklicne rehabilitacije)

Poklicna rehabilitacija se v skladu s preostalo delovno zmožnostjo zavarovanca opravi:

- z izobraževanjem na ustreznih šolah in z drugimi oblikami izobraževanja;
- s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu pri delodajalcu oziroma v drugih oblikah delovnega usposabljanja;
- z izobraževanjem ob delu, s soglasjem zavarovanca.

85. člen

(Privajanje na delo)

Za poklicno rehabilitacijo se šteje tudi čas privajanja na delo, za katerega se je zavarovanec s poklicno rehabilitacijo usposobil, če je to potrebno, da bi mogel z normalnim delovnim učinkom opravljati drugo ustrezno delo.

86. člen

(Pogodba o poklicni rehabilitaciji)

(1) Oblika oziroma način poklicne rehabilitacije, roki za nastop in trajanje poklicne rehabilitacije, natančnejši pogoji za usposabljanje zavarovanca za delo, pogoji ter roki za sklenitev pogodbe o zaposlitvi po končani poklicni rehabilitaciji se določijo v pogodbi, ki jo sklenejo zavod, delodajalec ali zavod za zaposlovanje in zavarovanec.

(2) Pogodba iz prejšnjega odstavka se sklene, ko postane odločba o priznanju pravice do poklicne rehabilitacije dokončna.

(3) S pogodbo iz prvega odstavka tega člena se določijo tudi medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

(4) Pri poklicni rehabilitaciji, usposabljanju in zaposlitvi zavarovancev sodelujejo organizacije za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb ter zavod za zaposlovanje.

(5) Zavarovanec in izvajalec poklicne rehabilitacije sta zavodu dolžna poročati o izvajanju in poteku poklicne rehabilitacije najmanj vsakih šest mesecev.

87. člen

(Pravica do nastanitve)

Če je glede na oddaljenost invalidovega bivališča od šole, podjetja za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb oziroma od delodajalca, kjer je na poklicni rehabilitaciji, nujno potrebna vožnja s prevoznimi sredstvi, zavarovanec pa se glede na stanje invalidnosti ne more voziti z javnimi prevoznimi sredstvi in mu tudi ni preskrbljen poseben prevoz ima pravico do nastanitve na stroške zavoda.

88. člen

(Dolžnost zagotavljanja poklicne rehabilitacije)

(1) Zavarovancu, ki ima sklenjeno delovno razmerje v Republiki Sloveniji, je dolžan zagotoviti poklicno rehabilitaci-

jo delodajalec, pri katerem je bil zaposlen v času nastanka invalidnosti, ostalim zavarovancem pa zavod.

(2) Pri poklicni rehabilitaciji zavarovancev lahko sodeluje z zavodom in delodajalci tudi zavod za zaposlovanje.

(3) Stroške poklicne rehabilitacije pokriva zavod.

89. člen

(Nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije)

(1) Zavarovancu pripada v obdobju od pridobitve pravice do poklicne rehabilitacije pa do končane poklicne rehabilitacije denarno nadomestilo, odmerjeno v višini 100% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti.

(2) Zavarovanec, ki se usposablja ob delu, ima od nastopa pa do končane poklicne rehabilitacije pravico do nadomestila v višini 40% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti.

90. člen

(Začasno nadomestilo)

(1) Zavarovanec ima od zaključka poklicne rehabilitacije do pričetka dela na novem delovnem mestu pravico do nadomestila v višini 100% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti, po pričetku dela na novem delovnem mestu pa nadomestilo v višini 20% te pokojnine.

(2) Če je zavarovancu iz prejšnjega odstavka delovno razmerje prenehalo na podlagi odločitve komisije iz 103. člena tega zakona, oziroma v primeru, če je zavarovanec vključen v obvezno zavarovanje kot samozaposleni, kmet ali vrhunski športnik oziroma šahist ali brezposelni, ima po končani poklicni rehabilitaciji oziroma po prenehanju delovnega razmerja pravico do nadomestila v višini 80% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti.

(3) Če je zavarovanec vključen v obvezno zavarovanje kot vajenec ali če je zavarovan na podlagi 23., 24.a, 26., 27., 28., 29. in 34. člena tega zakona, ima po končani poklicni rehabilitaciji pravico do nadomestila v višini 60% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti.

(4) Nadomestilo iz drugega odstavka tega člena se zavarovancu izplačuje do dneva ponovne zaposlitve, po ponovni zaposlitvi pa ima pravico do nadomestila v višini 20% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti.

(5) Nadomestilo iz tretjega odstavka tega člena se zavarovancu izplačuje do dneva ponovne zaposlitve, vendar največ pet let. Po preteku petih let oziroma po ponovni zaposlitvi se zavarovancu izplačuje nadomestilo v višini 20% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala na dan nastanka invalidnosti.

(6) Zavarovanec iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena izgubi pravico do nadomestila, če v 15 dneh po vročitvi pogodbe iz 86. člena tega zakona pogodbe ne podpisuje, če v določenem roku iz neopravičenih razlogov ne nastopi ali ne konča poklicne rehabilitacije oziroma ne izpolnjuje obveznosti iz pogodbe iz 86. člena tega zakona ali ne nastopi dela, ki mu je bilo preskrbljeno v skladu s 101. členom tega zakona.

(7) V primeru iz prejšnjega odstavka zavarovanec na podlagi iste invalidnosti ne more pridobiti nobenih pravic po tem zakonu.

4. Pravica do premestitve in nadomestila

91. člen

(Pravica do premestitve)

(1) Pravico do premestitve pridobi zavarovanec:

- po končani poklicni rehabilitaciji,
- s preostalo delovno zmožnostjo, pri katerem je nastala II. kategorija invalidnosti po dopolnjenem 50. letu starosti,

– s III. kategorijo invalidnosti, če je zavarovančeva delovna zmožnost za svoj poklic zmanjšana za manj kot 50% ali, če zavarovanec še lahko dela v svojem poklicu s polnim delovnim časom, vendar pa ni zmožen za delo na delovnem mestu, na katerega je razporejen.

(2) Pravico do premestitve zagotovi zavarovancu, ki ima sklenjeno delovno razmerje v Republiki Sloveniji, delodajalec.

92. člen

(Nadomestilo v času dela na drugem delovnem mestu)

Zavarovanec iz druge in tretje alineje prvega odstavka prejšnjega člena, ki dela na novem delovnem mestu, ima pravico do nadomestila za invalidnost v skladu s 94. členom tega zakona.

5. Pravica do dela s krajšim delovnim časom od polnega in delna invalidska pokojnina

93. člen

(Pravica do dela s krajšim delovnim časom od polnega in odmera delne invalidske pokojnine)

(1) Zavarovanec, pri katerem je podana III. kategorija invalidnosti, če ni več zmožen za delo s polnim delovnim časom z ali brez predhodne poklicne rehabilitacije, in zavarovanec, pri katerem je nastala II. kategorija invalidnosti po dopolnjenem 50. letu starosti in ima preostalo delovno zmožnost za opravljanje določenega dela vsaj s polovico polnega delovnega časa, imata:

– pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega in

– pravico do delne invalidske pokojnine.

(2) Delna invalidska pokojnina se odmeri v odstotku, ki ustreza skrajšanju polnega delovnega časa, od invalidske pokojnine, ki bi zavarovancu pripadala na dan nastanka invalidnosti, in sicer v višini:

– 50%, ko zavarovanec dela s polovico polnega delovnega časa,

– 37,5%, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 5 ur dnevno,

– 25%, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 6 ur dnevno in

– 12,5%, ko zavarovanec dela s krajšim delovnim časom 7 ur dnevno.

(3) Delna invalidska pokojnina odmerjena po prejšnjem odstavku, se poveča, če zavarovanec:

– ni več zmožen za delo na delovnem mestu, na katero je razporejen, in je zato premeščen na drugo delovno mesto, za 30% ali

– izgubi delo brez lastne volje ali krivde, za 40%.

(4) V primerih iz prejšnjega odstavka, povečana delna invalidska pokojnina ne sme presegati 80% invalidske pokojnine, ki bi zavarovancu pripadala na dan nastanka invalidnosti.

(5) Delna invalidska pokojnina, odmerjena po drugem odstavku tega člena, se zmanjša za 30%, če zavarovanec po lastni volji ali krivdi prekine delovno razmerje.

(6) Zavarovancu iz 22. in 29. člena tega zakona se delna invalidska pokojnina odmeri v višini, določeni v drugem odstavku tega člena.

(7) Zavarovancu, ki ima sklenjeno delovno razmerje v Republiki Sloveniji, zagotavlja pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega delodajalec.

6. Pravica do nadomestila za invalidnost

94. člen

(Pravica do nadomestila za invalidnost in odmera nadomestila)

(1) Pravico do nadomestila za invalidnost ima zavarovanec, pri katerem je nastala invalidnost II. kategorije po dopolnjenem 50. letu starosti ali invalidnost III. kategorije, če je zavarovančeva delovna zmožnost za svoj poklic zmanjšana za manj kot 50% ali če zavarovanec še lahko dela v svojem poklicu s polnim delovnim časom, vendar pa ni zmožen za delo na delovnem mestu, na katero je razporejen, če:

– ob nastanku invalidnosti ni bil zaposlen oziroma ni bil obvezno zavarovan, ali

– mu je delovno razmerje prenehalo neodvisno od njegove volje oziroma krivde, ali

– je delovno razmerje prekinil po lastni volji ali krivdi ali

– se je zaposlil na drugem delovnem mestu.

(2) Zavarovancu, pri katerem je nastala invalidnost II. kategorije po dopolnjenem 50. letu starosti, se nadomestilo odmeri:

– v primerih iz prve alineje prejšnjega odstavka, v višini 60% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;

– v primerih iz druge alineje prejšnjega odstavka, v višini 80% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;

– v primerih iz tretje alineje prejšnjega odstavka v višini 40% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti, če je prekinil delovno razmerje po dopolnitvi 53 let starosti;

– v primerih iz tretje alineje prejšnjega odstavka, če zavarovanec še ni dopolnil 53 let starosti, in v primerih iz četrte alineje prejšnjega odstavka, v višini 20% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti.

(3) Zavarovancu, pri katerem je nastala invalidnost III. kategorije, v primeru, ko je zavarovančeva delovna zmožnost za svoj poklic zmanjšana za manj kot 50% ali, če zavarovanec še lahko dela v svojem poklicu s polnim delovnim časom, vendar pa ni zmožen za delo na delovnem mestu, na katerega je razporejen, se nadomestilo odmeri:

– v primerih iz prve alineje prvega odstavka tega člena, v višini 40% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;

– v primerih iz druge alineje prvega odstavka tega člena, v višini 60% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti;

– v primerih iz tretje in četrte alineje prvega odstavka tega člena, v višini 25% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti.

95. člen

(Izbira pravice do poklicne rehabilitacije)

(1) Delovnemu invalidu se namesto pravice do premestitve in nadomestila, pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega in delne invalidske pokojnine ter pravice do nadomestila za invalidnost, prizna pravica do poklicne rehabilitacije, če to zahteva.

(2) Delovni invalid, ki mu je bila priznana pravica do poklicne rehabilitacije po prejšnjem odstavku, ima vse pravice na podlagi in v zvezi s poklicno rehabilitacijo.

96. člen

(Odmera nadomestil iz invalidskega zavarovanja od osnove iz 57. člena)

(1) Nadomestila iz 89., 90., 93. in 94. člena tega zakona se v primerih, ko invalidska pokojnina, ki bi zavarovancu pripadala ob nastanku invalidnosti, ne dosega zneska pokojnine, ki bi bila odmerjena od najnižje pokojninske osnove

zavarovancu s pokojninsko dobo 40 let (moški) oziroma 38 let (ženska), odmerijo od osnove iz 57. člena tega zakona.

(2) Nadomestila iz prejšnjega odstavka se osebam, ki niso vključene v obvezno zavarovanje, odmerijo najmanj v višini najnižje pokojnine iz 56. člena tega zakona.

97. člen

(Zaposlovanje brezposelnih delovnih invalidov)

Zavarovanec, ki ob nastanku invalidnosti ni bil obvezno zavarovan in zavarovanec, ki je izgubil delo ali po lastni krivdi prekinil delovno razmerje oziroma obvezno zavarovanje ob ali po nastanku invalidnosti, pridobi pravico do delne invalidske pokojnine ali ustreznega denarnega nadomestila po tem zakonu, če se v roku 30 dni po dokončnosti odločbe o priznani pravici iz invalidskega zavarovanja oziroma po prenehanju delovnega razmerja ali zavarovanja prijavi pri zavodu za zaposlovanje.

98. člen

(Zagotavljanje nadomestil)

(1) Zavod zagotavlja, odmerja, usklajuje in izplačuje:

- delno invalidsko pokojnino in
- denarna nadomestila iz 89., 90. in 94. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka nadomestilo, ki gre zavarovancu, ki ima sklenjeno delovno razmerje v Republiki Sloveniji, za čas od končane poklicne rehabilitacije do pričetka del na novem delovnem mestu izplačuje in usklajuje po določbah tega zakona delodajalec v svoje breme, odmeri pa ga zavod.

99. člen

(Usklajevanje delne invalidske pokojnine in denarnih nadomestil)

Delna invalidska pokojnina in denarna nadomestila v zvezi s pravicami na podlagi II. in III. kategorije invalidnosti se usklajujejo enako kot pokojnine.

100. člen

(Izplačevanje delne invalidske pokojnine in denarnih nadomestil)

(1) Za izplačilo delne invalidske pokojnine in denarnih nadomestil iz prvega odstavka 98. člena tega zakona se smiselno uporabljata določbi 171. in 172. člena tega zakona.

(2) Delna invalidska pokojnina in denarna nadomestila iz prejšnjega odstavka, ki se po 41. členu tega zakona štejejo v pokojninsko osnovo, zavod pred izplačilom obračuna enako kot velja za obračun plač pri delodajalcu vendar tako, da jih poveča s povprečno stopnjo davkov in prispevkov.

(3) Delna invalidska pokojnina in denarna nadomestila iz prvega odstavka tega člena, ki se po 41. členu tega zakona ne štejejo v pokojninsko osnovo, zavod pred izplačilom obračuna na način, kot velja za pokojnine.

(4) Denarna nadomestila iz drugega odstavka 98. člena tega zakona delodajalec izplačuje enako kot to velja za izplačilo plač.

101. člen

(Dolžnosti in postopki delodajalca v zvezi z zagotovitvijo pravic delovnega invalida)

(1) Zavarovancu, kateremu so z dokončno odločbo priznane pravice na podlagi invalidnosti II. ali III. kategorije in ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas na območju Republike Slovenije, mora delodajalec ponuditi opravljanje drugega dela na delovnem mestu v skladu z njegovo preostalo delovno zmožnostjo in strokovno izobrazbo oziroma usposobljenostjo oziroma mu zagotoviti poklicno rehabilitacijo ali delo s krajšim delovnim časom od polnega, razen v primerih, ko mu lahko skladno s 102. členom tega

zakona in predpisi o delovnih razmerjih odpove pogodbo o zaposlitvi.

(2) Zavarovancu, kateremu je z dokončno odločbo priznana pravica do poklicne rehabilitacije na podlagi invalidnosti II. kategorije, delodajalec redno odpove pogodbo o zaposlitvi iz razloga invalidnosti šele po uspešno končani poklicni rehabilitaciji, sočasno z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi pa mu mora ponuditi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za delo na drugem delovnem mestu skladno s pogodbo o poklicni rehabilitaciji iz 86. člena tega zakona in predpisi o delovnih razmerjih. Določbe sicer veljavne pogodbe o zaposlitvi se v času poklicne rehabilitacije zavarovanca ne izvajajo v tistem delu, ki je urejen v pogodbi o poklicni rehabilitaciji.

(3) Zavarovancu, kateremu je z dokončno odločbo priznana pravica do dela s krajšim delovnim časom od polnega ali pravica do premestitve na drugo delovno mesto na podlagi invalidnosti III. kategorije ali invalidnosti II. kategorije po dopolnjenem 50. letu starosti, delodajalec iz razloga invalidnosti redno odpove pogodbo o zaposlitvi, sočasno z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi pa mu mora ponuditi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za delovni čas krajši od polnega delovnega časa ali za delo na drugem delovnem mestu skladno s predpisi o delovnih razmerjih.

(4) Pri zagotovitvi pravic in zaposlovanju zavarovancev, pri katerih je nastala invalidnost oziroma pri izbiri drugega delovnega mesta, mora delodajalec upoštevati:

- mnenje invalidske komisije o zavarovančevi preostali delovni zmožnosti,
- usposobljenost zavarovanca po uspešno končani poklicni rehabilitaciji ter
- določbe zakona, ki ureja delovna razmerja in kolektivnih pogodb.

(5) Zavarovanec in delodajalec lahko zahtevata dopolnilno izvedensko mnenje invalidske komisije o ustreznosti ponujenega delovnega mesta ali poklicne rehabilitacije.

(6) Če zavarovanec ne sprejme ponudbe delodajalca za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas, skladno z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, v roku 30 dni od prejema ponudbe ter mu preneha delovno razmerje, nima pravice do odpravnine kot delavec, ki mu je odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti, ima pa pravico do minimalnega odpovednega roka kot delavec, ki mu je odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnega razloga, v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

(7) Če delodajalec v skladu s prvimi petimi odstavki tega člena zavarovancu ne ponudi sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi pod pogoji, ki so mu priznani kot pravice na podlagi invalidnosti, je to skladno s predpisi o delovnih razmerjih razlog za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani zavarovanca, delodajalec pa mu je dolžan izplačati odpravnino, določeno za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga, in odškodnino najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka.

7. Prenehanje delovnega razmerja delovnemu invalidu

102. člen

(Odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi ugotovljene invalidnosti II. ali III. kategorije ali iz poslovnega razloga brez ponudbe nove pogodbe o zaposlitvi)

(1) Zavarovancu, kateremu so z dokončno odločbo priznane pravice na podlagi invalidnosti II. ali III. kategorije in ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas na območju Republike Slovenije, lahko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas brez ponudbe nove pogodbe o zaposlitvi v skladu s predpisi o delovnih razmerjih le v primeru, če mu zaradi ugotovljene invalidnosti II. ali III. kategorije ali iz poslovnega razloga utemeljeno ne more skladno s prejšnjim členom tega zakona zagotoviti pravice

do premestitve na drugo delovno mesto brez ali po končani poklicni rehabilitaciji oziroma pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega.

(2) Delodajalec lahko skladno s predpisi o delovnih razmerjih odpove pogodbo o zaposlitvi zavarovancu iz prejšnjega člena oziroma prvega odstavka tega člena, če delovni invalid brez opravičljivih razlogov:

- v zakonsko določenem roku ne podpiše pogodbe o poklicni rehabilitaciji iz 86. člena tega zakona ali ne nastopi oziroma ne konča rehabilitacije v roku, določenem s to pogodbo,
- ne izpolnjuje obveznosti, ki so določene v pogodbi o poklicni rehabilitaciji,
- ne nastopi dela na drugem delovnem mestu v skladu s prejšnjim členom tega zakona, ali
- ne prične z delom s krajšim delovnim časom od polnega v skladu s prejšnjim členom tega zakona.

103. člen

(Komisija za ugotovitev podlage za odpoved pogodbe o zaposlitvi)

(1) Pri delodajalcu, ki ima najmanj pet zaposlenih delavcev, ugotovi razloge za odpoved pogodbe o zaposlitvi na podlagi prvega odstavka prejšnjega člena komisija v sestavi:

- predstavnik zavoda,
- predstavnik Inšpektorata Republike Slovenije za delo,
- predstavnik zavoda za zaposlovanje,
- predstavnik delodajalcev in predstavnik sindikatov.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko pri delodajalcu, ki ima zaposlenih manj kot pet delavcev ugotavlja razloge za odpoved pogodbe o zaposlitvi na podlagi prvega odstavka prejšnjega člena komisija iz prejšnjega odstavka, če tako predlaga zavod, zavod za zaposlovanje, zavarovanec ali delodajalec.

(3) Komisijo iz prvega odstavka tega člena ter način njenega dela določi minister, pristojen za delo.

(4) Komisija veljavno odloča, če je prisotna večina članov. Odločitev komisije je dokončna.

(5) Stroške dela komisije nosi zavod.

104. člen

(Pravice delovnega invalida v primeru prenehanja delovnega razmerja)

(1) Zavarovanec, ki mu je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi po prvem odstavku 102. člena tega zakona, uveljavi pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, po izteku teh pravic, pa pravice po tem zakonu.

(2) Zavarovanec, ki mu je bila pogodba o zaposlitvi odpovedana po drugem odstavku 102. člena tega zakona, ne more po prenehanju delovnega razmerja na podlagi iste invalidnosti uveljaviti nobenih pravic po tem zakonu.

105. člen

(Poslabšanje invalidnosti)

Zavarovanec iz drugega odstavka 102. člena tega zakona, ki se mu že ugotovljena invalidnost poslabša ali pri njemu nastane nov primer invalidnosti tako, da izpolnjuje pogoje za pridobitev nove pravice, pridobi to pravico, če na dan nastanka spremembe ali nove invalidnosti izpolnjuje pogoje starosti in pokojninske oziroma zavarovalne dobe, določene s tem zakonom za pridobitev nove pravice, in sicer ne glede na vzrok nastanka prve invalidnosti.

106. člen

(Kontrolni pregledi)

(1) Zavarovancu, ki je pridobil pravico na podlagi invalidnosti, ki je nastala pred dopolnjenim 45. letom starosti, se z obveznimi kontrolnimi pregledi, ki se opravijo praviloma vsakih pet let, ponovno ugotavlja invalidnost.

(2) Zavarovancu se lahko določi kontrolni pregled tudi po dopolnitvi starosti iz prejšnjega odstavka oziroma pred ali po preteku petletnega roka.

(3) V postopku ugotavljanja invalidnosti se lahko ugotovi, da kontrolni pregled ni potreben.

8. Povračilo potnih stroškov

107. člen

(Upravičenci)

(1) Zavarovanec ima pravico do povračila potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem oziroma uživanjem pravic, kadar ga zavod:

- napoti ali pokliče v drug kraj zaradi opravljanja zdravstvenih preiskav in podaje mnenja izvedencev;
- napoti v drug kraj zaradi poklicne rehabilitacije.

(2) Pravico do povračila potnih stroškov ima tudi oseba, ki je določena za spremljanje zavarovanca iz prejšnjega odstavka.

(3) Povračilo potnih stroškov se določi v znesku stroškov prevoza in stroškov prehrane in namestitve v času potovanja in bivanja v drugem kraju.

108. člen

(Določitev potnih stroškov)

Zavod s splošnim aktom določi vrsto in način uporabe prevoznega sredstva, upošteva zdravstveno stanje zavarovanca in dolžino poti, potovalne pogoje in način uveljavljanja povračila potnih stroškov in znesek povračila stroškov prehrane in namestitve v času potovanja in bivanja v drugem kraju.

V. poglavje

Pravice za primer zavarovančeve smrti

1. Pogoji na strani umrlega zavarovanca

109. člen

(Pogoji na strani umrlega zavarovanca)

(1) Vdova, vdovec oziroma drugi zavarovančevi družinski člani pridobijo pravico do pokojnine po umrlem zavarovancu, če je umrl zavarovanec:

- dopolnil najmanj pet let zavarovalne dobe ali najmanj deset let pokojninske dobe ali
- izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne oziroma invalidske pokojnine ali
- bil uživalec starostne ali invalidske pokojnine ali užival pravico na podlagi invalidnosti.

(2) Če je zavarovanec umrl zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, pridobijo upravičenci pravico do pokojnine po umrlem zavarovancu ne glede na dopolnjeno pokojninsko dobo zavarovanca.

(3) Pri ugotavljanju pogojev za pridobitev pravice vdove, vdovca in drugih družinskih članov do pokojnine po umrlem zavarovancu, ima enake posledice kot smrt tudi pravomočna odločba o razglasitvi zavarovanca za pogrešanega.

2. Vdovska pokojnina

110. člen

(Pogoji za pridobitev pravice do vdovske pokojnine)

(1) Vdovsko pokojnino lahko uveljavi vdova oziroma vdovec umrlega zavarovanca:

- če je do smrti zavarovanca, po katerem ji(mu) gre pravica, dopolnil(a) starost 53 let;
- če je bil(a) do zavarovančeve smrti popolnoma nezmožen(a) za delo ali je to postal(a) v enem letu po zavarovančevi smrti, ali

– če ji(mu) je po zavarovančevi smrti ostal otrok ali več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine po umrlem zavarovancu, vdova oziroma vdovec pa ima do njih dolžnost preživljanja.

(2) Vdova oziroma vdovec, ki postane med trajanjem pravice do vdovske pokojnine po tretji alineji prejšnjega odstavka tega člena popolnoma nezmožen(a) za delo, obdrži pravico do vdovske pokojnine, dokler je takšna nezmožnost podana.

(3) Vdova oziroma vdovec, ki do zavarovančeve smrti ni dopolnil(a) 53 let starosti, dopolni(a) pa je 48 let starosti, pridobi pravico do vdovske pokojnine, ko dopolni 53 let starosti.

(4) Če je umrl zavarovanec v času sklenitve zakonske zveze že dopolnil starost iz prvega odstavka 36. člena tega zakona, pridobi vdova oziroma vdovec pravico do vdovske pokojnine le v primeru, če je imel(a) z umrlim zakoncem skupnega otroka ali pa, če je zakonska zveza trajala nepretrgoma eno leto.

(5) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo v primeru, če je bila zakonska zveza razvezana pred dopolnitvijo starosti iz prvega odstavka 36. člena tega zakona in je bila znova sklenjena po tem, ko je zavarovanec že dopolnil starost iz prvega odstavka 36. člena tega zakona.

(6) Vdova oziroma vdovec, ki med trajanjem pravice do vdovske pokojnine, pridobljene ob pogojih iz druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena, dopolni 53 let starosti, obdrži pravico do vdovske pokojnine trajno. Če ji(mu) ta pravica preneha pred dopolnjenim 53. letom, toda po dopolnjenem 48. letu, jo lahko znova uveljavi, ko dopolni 53 let starosti.

(7) Ne glede na pogoje, določene v prvi alineji prvega odstavka in v tretjem odstavku tega člena, pridobi pravico do vdovske pokojnine tudi vdova oziroma vdovec, ki ob zavarovančevi smrti nima lastnosti zavarovanca:

- če je do zavarovančeve smrti dopolnil(a) starost 48 let;
- če do zavarovančeve smrti ni dopolnil(a) starost 48 let, dopolnil(a) pa je 45 let, ko dopolni 48 let starosti.

111. člen

(Rojstvo otroka po očetovi smrti)

Pravico do vdovske pokojnine ima tudi vdova, ki se ji je zavarovančev otrok rodil najkasneje 300 dni po smrti zavarovanca oziroma upokojenca. Pravica ji gre od zavarovančeve smrti dalje.

112. člen

(Uživanje vdovske pokojnine v času, ko otrok služi vojaški rok, opravlja nadomestno civilno službo ali se usposablja za rezervni sestav policije)

Vdova oziroma vdovec ima pravico do vdovske pokojnine ob pogojih iz tretje alineje prvega odstavka 110. člena tega zakona tudi v času, ko se otroku, ki je upravičen do družinske pokojnine, zaradi služenja vojaškega roka, opravljanja nadomestne civilne službe ali usposabljanja za rezervni sestav policije, družinska pokojnina ne izplačuje.

113. člen

(Razveza zakonske zveze)

(1) Pravico do vdovske pokojnine ima ob pogojih iz 110. člena tega zakona tudi zakonec, čigar zakon je bil razvezan, če ima po sodni odločbi oziroma po sporazumu, pravico do preživnine in jo je užival do smrti zavarovanca.

(2) Če ima zakonec iz poznejše zakonske zveze pravico do vdovske pokojnine, pridobi razvezani zakonec iz prejšnjega odstavka pravico do vdovske pokojnine kot souživalec.

114. člen

(Zunajzakonska skupnost)

Ob pogojih iz 110. člena tega zakona pridobi ob zavarovančevi smrti pravico do vdovske pokojnine tudi oseba,

ki je zadnja tri leta pred smrtjo zavarovanca živel z zavarovancem v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali je v takšni skupnosti živel z umrlim zadnje leto pred njegovo smrtjo in je z njim kadarkoli imela skupnega otroka.

3. Družinska pokojnina

115. člen

(Pogoji za pridobitev pravice do družinske pokojnine)

(1) Po smrti zavarovanca iz 109. člena tega zakona pridobijo pravico do družinske pokojnine:

- otroci (zakonski ali nezakonski ter posvojenci),
- pastorki, vnuki in drugi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec preživljal,
- starši (oče in mati, očim in mačeha) in posvojitelji, ki jih je zavarovanec preživljal,
- bratje in sestre, ki jih je zavarovanec preživljal do svoje smrti in nimajo lastnih sredstev za preživljanje.

(2) V primerih iz druge alineje prejšnjega odstavka se šteje, da so brez staršev tudi vnuki oziroma drugi otroci, katerih starši so živi, a so popolnoma nezmožni za delo v smislu 121. člena tega zakona.

(3) Zavod določi, kdaj se šteje, da je zavarovanec preživljal družinskega člana.

116. člen

(Otroci)

(1) Otrok ima pravico do družinske pokojnine do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma do konca šolanja, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti.

(2) Ne glede na določbo 20. člena tega zakona ima pravico do družinske pokojnine otrok, ki je po tem členu obvezno zavarovan.

(3) Otrok, ki je po dopolnjenem 15. letu starosti prijavljen pri zavodu za zaposlovanje, ima pravico do družinske pokojnine najdlje do dopolnjenega 18. leta starosti pod pogojem, da je prijavljen pri zavodu za zaposlovanje in izpolnjuje obveznosti po predpisih o zaposlovanju.

(4) Otrok, ki postane popolnoma nezmožen za delo do starosti, do katere mu je zagotovljena pravica do družinske pokojnine oziroma do konca šolanja, ima pravico do družinske pokojnine, dokler traja takšna nezmožnost.

(5) Otrok, ki postane popolnoma nezmožen za delo po starosti, do katere mu je zagotovljena pravica do družinske pokojnine oziroma po končanem šolanju, pridobi pravico do družinske pokojnine, če ga je zavarovanec oziroma uživalec pravice do svoje smrti preživljal.

117. člen

(Potrdilo o šolanju)

(1) Otrok dokazuje šolanje vsako leto s potrdilom šole.

(2) Otrok, ki v letu izgube starša ne izpolni pogojev za vpis v višji letnik šolanja ima pravico do družinske pokojnine do konca naslednjega šolskega leta.

118. člen

(Prekinitev šolanja)

(1) Če je otrok prekinil šolanje zaradi bolezni, nosečnosti ali poroda, pridobi oziroma obdrži pravico do družinske pokojnine tudi med boleznijo ter prekinitvijo zaradi nosečnosti ali poroda do dopolnjenega 26. leta starosti, pa tudi dlje, vendar največ toliko časa, kolikor ga je zaradi bolezni, nosečnosti ali poroda izgubil pri šolanju, če je šolanje nadaljeval pred dopolnjenim 26. letom starosti.

(2) Če je otrok prekinil šolanje zaradi služenja vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali osnovnega usposabljanja

za rezervni sestav policije, ima v primeru, da se šola, pravico do družinske pokojnine tudi po dopolnjenem 26. letu starosti, vendar največ toliko časa, za kolikor je prekinil šolanje zaradi služenja vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali osnovnega usposabljanja za rezervni sestav policije.

119. člen

(Starši)

(1) Starši, ki jih je zavarovanec preživel do svoje smrti, pridobijo pravico do družinske pokojnine, če so:

- do smrti zavarovanca dopolnili starost 58 let, ali
- so bili ob smrti zavarovanca popolnoma nezmožni za delo.

(2) Če med trajanjem pravice do družinske pokojnine po drugi alineji prejšnjega odstavka upravičenec dopolni 58 let starosti, trajno obdrži družinsko pokojnino.

120. člen

(Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati bratje in sestre)

Bratje in sestre umrlega zavarovanca, ki jih je zavarovanec preživel do svoje smrti, pridobijo pravico do družinske pokojnine, če izpolnjujejo pogoje, ki so določeni za otroke ali pogoje, ki so določeni za starše umrlega zavarovanca.

121. člen

(Popolna nezmožnost za delo)

Za popolno nezmožnost za delo oziroma pridobivanje, ki je pogoj za pridobitev pravice do družinske oziroma vdovske pokojnine, velja pri otrocih nezmožnost za samostojno življenje in delo, pri drugih osebah pa I. kategorija invalidnosti.

4. Odmera vdovske oziroma družinske pokojnine

122. člen

(Osnova za odmero)

(1) Vdovska oziroma družinska pokojnina se odmeri od starostne ali invalidske pokojnine, ki bi jo zavarovanec pridobil ob smrti, oziroma od pokojnine, ki je uživalcu pokojnine pripadala ob smrti, in sicer:

- po smrti zavarovanca – od starostne pokojnine, ki bi jo imel zavarovanec glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, če je za upravičenca ugodnejše, pa od invalidske pokojnine, ki bi jo imel zavarovanec glede na vzrok smrti. Če je zavarovanec umrl zaradi posledic poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, se osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine določi v višini invalidske pokojnine, ki bi bila zavarovancu odmerjena za 40 let pokojninske dobe (moški) oziroma 38 let pokojninske dobe (ženska), ne glede na starost. Če je zavarovanec umrl zaradi posledic bolezni ali poškodbe zunaj dela, se osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine določi v višini invalidske pokojnine, ki bi bila zavarovancu odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo z upoštevanjem prištete dobe in brez zmanjšanja;
- po smrti uživalca starostne pokojnine – od pokojnine, do katere je imel uživalec pokojnine pravico ob smrti, če je za upravičenca ugodnejše, pa od invalidske pokojnine, ki bi jo dobil uživalec pokojnine, če bi namesto starostne pokojnine uveljavil invalidsko pokojnino;
- po smrti uživalca invalidske pokojnine – od pokojnine, do katere je imel ta pravico ob smrti;
- po smrti zavarovanca, ki je užival pravico na podlagi invalidnosti po tem zakonu – od invalidske pokojnine, do katere bi imel pravico, če bi ob smrti izpolnil pogoje za priznanje pravice do invalidske pokojnine.

(2) Določbe tega zakona o najnižji in najvišji pokojninski osnovi se upoštevajo tudi za izračun osnove za odmero vdovske in družinske pokojnine.

(3) Najnižja osnova za odmero vdovske oziroma družinske pokojnine je pokojnina, odmerjena najmanj v višini

45% pokojninske osnove umrlega zavarovanca, ne glede na njegovo starost.

123. člen

(Odmera vdovske pokojnine)

(1) Vdovska pokojnina se odmeri v višini 70% od osnove za odmero družinske pokojnine.

(2) Vdova oziroma vdovec, ki ima poleg pravice do vdovske pokojnine tudi pravico do starostne ali invalidske pokojnine, lahko uživa pokojnino, ki si jo sam izbere.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka se vdovska pokojnina odmeri najmanj v višini osnove iz 57. člena tega zakona.

(4) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena, se lahko vdovi oziroma vdovcu, če je to zanj ugodnejše, poleg pokojnine izplačuje tudi 15% zneska vdovske pokojnine, pri čemer sme skupno izplačilo znašati največ 100% povprečne pokojnine, izplačane v državi v predhodnem koledarskem letu.

124. člen

(Odmera družinske pokojnine)

(1) Družinska pokojnina se odmeri od osnove, določene za odmero družinske pokojnine v odstotku, katerega višina je odvisna od števila družinskih članov.

(2) Če imajo pravico do družinske pokojnine samo ožji družinski člani (otroci, posvojenci) ali samo širši družinski člani (pastorki, vnuki in drugi otroci brez staršev, bratje in sestre, starši in posvojitelji), se družinska pokojnina odmeri v naslednji višini:

Za enega člana	Za dva člana	Za tri člane	Za štiri člane
70%	80%	90%	100%

(3) Če imajo pravico do družinske pokojnine člani ožje in člani širše družine, se odmeri družinska pokojnina članom ožje družine v višini, določeni v prejšnjem odstavku, članom širše družine pa pripada ostanek osnove za odmero družinske pokojnine.

125. člen

(Obojestranska sirota)

(1) Otrokom, ki izgubijo oba roditelja – zavarovanca, pripada poleg družinske pokojnine po enem roditelju tudi 30% od osnove za odmero družinske pokojnine po drugem roditelju, za vsakega otroka, vendar skupno največ 100% osnove za odmero družinske pokojnine po drugem roditelju.

(2) Skupen znesek družinske pokojnine in dela družinske pokojnine, določenega po prejšnjem odstavku tega člena, ne more presegati zneska družinske pokojnine, odmerjene od starostne pokojnine moškega za 40 let pokojninske dobe, odmerjene od najvišje pokojninske osnove, uveljavljene pri polni starosti.

126. člen

(Odmera vdovske in družinske pokojnine)

Če družinski člani izpolnjujejo pogoje za priznanje vdovske in družinske pokojnine, se vdovska pokojnina odmeri:

- v sorazmernem delu družinske pokojnine, odmerjene od osnove v odstotku, določenem glede na število družinskih članov v drugem odstavku 124. člena tega zakona, med katere se šteje tudi vdova oziroma vdovec, če so do pokojnin upravičeni vdova oziroma vdovec in ožji družinski člani, ali
- v višini določeni v prvem odstavku 123. člena tega zakona, če so do pokojnine upravičeni vdova oziroma vdovec in širši družinski člani – širšim družinskim članom pripada ostanek osnove za odmero družinske pokojnine – ali
- v sorazmernem delu družinske pokojnine, odmerjene od osnove v odstotku, določenem glede na število družinskih članov v drugem odstavku 124. člena tega zakona, med ka-

tere se šteje tudi vdova oziroma vdovec, če so do pokojnine upravičeni vdova oziroma vdovec in ožji družinski člani – širšim družinskim članom pripada ostanek osnove za odmero družinske pokojnine.

5. Odpravnina in oskrbnina

127. člen

(Upravičenci)

Vdova ali vdovec, ki po zakončevi smrti ni pridobil pravice do vdovske pokojnine, ker ni izpolnjeval posebnih pogojev iz 110. člena tega zakona, pridobi pravico do odpravnine oziroma oskrbnine.

128. člen

(Odpravnina)

(1) Pravico do odpravnine ima vdova ali vdovec, ki ni zavarovan po tem zakonu.

(2) Odpravnina gre vdovi oziroma vdovcu v višini šest-mesečnega zneska vdovske pokojnine, ki bi mu šla, če bi imel pravico do vdovske pokojnine.

(3) Odpravnina se prične izplačevati od prvega dne naslednjega meseca po zakončevi smrti, izplača pa se v šestih mesečnih obrokih.

(4) Vdovi oziroma vdovcu se ustavi izplačevanje odpravnine z dnem, ko izpolni pogoje za starostno, invalidsko ali vdovsko oziroma družinsko pokojnino, oziroma z dnem, ko vstopi v zavarovanje po tem zakonu, ali če sklene novo zakonsko zvezo oziroma živi v zunajzakonski skupnosti.

129. člen

(Oskrbnina)

(1) Vdova oziroma vdovec ima pravico do oskrbnine po prenehanju izplačevanja odpravnine, če se je v 30 dneh od dneva izgube pravice do odpravnine prijavil pri zavodu za zaposlovanje in če izpolnjuje premoženjske pogoje za pridobitev pravice do varstvenega dodatka.

(2) Pravico do oskrbnine ima tudi vdova oziroma vdovec, ki je izgubil pravico do vdovske pokojnine, ker še ni dopolnil 53 let starosti, če se je v 30 dneh od dneva izgube pravice do vdovske pokojnine, prijavil pri zavodu za zaposlovanje.

130. člen

(Odmera oskrbnine)

(1) Oskrbnina znaša toliko, kolikor bi znašala vdovska pokojnina vendar največ toliko kot znaša osnova iz 57. člena tega zakona.

(2) Vdova oziroma vdovec ima pravico do oskrbnine najdlje 24 mesecev po prenehanju izplačevanja odpravnine oziroma vdovske pokojnine.

(3) Vdova oziroma vdovec izgubi pravico do oskrbnine v primerih iz četrtega odstavka 128. člena tega zakona, v primeru, če ne izpolnjuje več premoženjskih pogojev za pridobitev pravice do varstvenega dodatka in v primeru, če neupravičeno ne izpolnjuje več obveznosti, določenih s predpisi o zaposlovanju.

131. člen

(Izplačevanje in usklajevanje)

Odpravnina in oskrbnina se usklajujeta in izplačujeta na enak način kot pokojnine.

VI. poglavje Varstveni dodatek

132. člen

(Pojem varstvenega dodatka)

(1) Zaradi zagotovitve socialne varnosti imajo uživalci starostne, invalidske, vdovske in družinske pokojnine s stal-

nim prebivališčem v Republiki Sloveniji, katerih pokojnina ne dosega zneska osnove iz 57. člena tega zakona, pravico do varstvenega dodatka, če skupaj z družinskimi člani nimajo drugih dohodkov, ki bi zadoščali za preživljanje.

(2) Višina varstvenega dodatka k starostni in invalidski pokojnini je odvisna od dopolnjene pokojninske dobe, višina varstvenega dodatka k vdovski oziroma družinski pokojnini pa je odvisna tudi od števila uživalcev.

133. člen

(Premoženjski cenzus)

(1) Med skupne dohodke uživalca pokojnine in družinskih članov se v smislu prejšnjega člena vštevajo vsi dohodki, ki jih ima uživalec pokojnine in družinski člani iz delovnega razmerja, dohodek iz samostojne dejavnosti, dohodek od kmetijskih in gozdnih zemljišč, dohodek od premoženja in drugi dohodki, od katerih se plačuje davek, pokojnine in dodatki k pokojnini ter vojaška invalidnina iz tujine, invalidnine in druge dajatve po predpisih o vojaških invalidih in civilnih invalidih vojne, prejemki iz prostovoljnega zavarovanja, prejemki iz starostnega zavarovanja kmetov, preživitve ter drugi prejemki, razen tistih, za katere je s posebnimi predpisi določeno, da se pri ugotavljanju premoženjskega stanja ne upoštevajo.

(2) Dohodek od kmetijskih in gozdnih zemljišč se vštevava med skupne dohodke uživalca pokojnine in družinskih članov tako, da se katastrski dohodek pomnoži s količnikom za preračun katastrskega dohodka, ki ga določi minister, pristojen za delo.

(3) Med skupne dohodke uživalca pokojnine in družinskih članov se ne vštevata dodatek za pomoč in postrežbo ter invalidnina, priznana po določbah tega zakona.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena uživalec pokojnine ne more pridobiti pravice do varstvenega dodatka, če kljub izkazanemu nizkemu dohodku ni ogrožena socialna varnost uživalca pokojnine in njegovih družinskih članov, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu, ker premoženje uživalca pokojnine in premoženje njegovih družinskih članov presega 4,194.828 SIT.

(5) V premoženje iz prejšnjega odstavka se ne šteje lastništvo delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug do višine 2 milijona tolarjev, stanovanje ali stanovanjska hiša, ki služi kot prebivališče zavarovanca in njegovih družinskih članov, in kmetijska ter gozdna zemljišča s katastrskim dohodkom do višine, ki je določena kot podlaga za vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(6) Zavod lahko kadarkoli zahteva, da zavarovanec predloži dokazila ter podatke, ki izkazujejo premoženjsko stanje oseb iz prvega odstavka tega člena. Če uživalec pokojnine zahtevanih dokazil ali podatkov v postavljenem roku, ki ne sme biti krajši kot osem dni, ne predloži, se varstveni dodatek ne dodeli ali se ukine.

(7) Minister, pristojen za delo, določi, katero premoženje se upošteva po tretjem odstavku tega člena, način ugotavljanja vrednosti in valorizacije vrednosti premoženja iz tretjega odstavka ter enkrat letno uskladi z rastjo inflacije znesek delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Natančnejše pogoje za pridobitev in uživanje pravice do varstvenega dodatka določi zavod.

134. člen

(Družinski člani, ki se upoštevajo pri ugotavljanju premoženjskega cenzusa)

(1) Družinski člani, katerih dohodki sestavljajo skupni dohodek družine, so ob pogoju skupnega stalnega bivališča uživalec pokojnine, njegov zakonec ali oseba, ki živi z zavarovancem v zunajzakonski skupnosti, prevzemnik kmetije, na kateri ima upokojenec stalno bivališče in otroci ter drugi družinski člani, pri katerih obstaja dolžnost preživljanja.

(2) V primeru pokojnine za primer zavarovančeve smrti, se ob pogoju skupnega stalnega bivališča med družinske člane poleg oseb iz prejšnjega odstavka štejejo tudi vsi souživalci družinske pokojnine in starši otroka – uživalca družinske pokojnine.

135. člen

(Odmera varstvenega dodatka k starostni pokojnini)

Varstveni dodatek k starostni pokojnini se odmeri od razlike med pokojnino in zneskom osnove iz 57. člena tega zakona (v nadaljevanju: osnova za odmero varstvenega dodatka) in znaša 60% osnove pri uživalcu pokojnine s pokojninsko dobo 15 ali manj let. Za vsako nadaljnje dopolnjeno leto pokojninske dobe, se višina varstvenega dodatka poveča za 2% s tem, da ne presega 100% navedene razlike.

Pokojninska doba	Delež osnove (%)
15 let	60
16 let	62
17 let	64
18 let	66
19 let	68
20 let	70
21 let	72
22 let	74
23 let	76
24 let	78
25 let	80
26 let	82
27 let	84
28 let	86
29 let	88
30 let	90
31 let	92
32 let	94
33 let	96
34 let	98
35 let	100

136. člen

(Odmera varstvenega dodatka k invalidski, vdovski ali družinski pokojnini)

(1) Varstveni dodatek k invalidski pokojnini, priznani zaradi bolezni ali poškodbe izven dela, znaša za uživalca pokojnine s pokojninsko dobo 20 let ali manj, najmanj 70% osnove za odmero varstvenega dodatka.

(2) Za vsako nadaljnje dopolnjeno leto pokojninske dobe se poveča višina varstvenega dodatka za 2% s tem, da ne presega 100% osnove.

(3) Varstveni dodatek k invalidski pokojnini, odmerjeni v sorazmernih delih glede na vzrok za nastanek invalidnosti, se odmeri v sorazmernih delih.

(4) Osnova za odmero varstvenega dodatka iz prejšnjega odstavka je razlika med skupnim zneskom odmerjene pokojnine in zneskom osnove iz 57. člena tega zakona. Skupen znesek varstvenega dodatka ne sme presegati zneska razlike med odmerjeno pokojnino in osnovo iz 57. člena tega zakona.

(5) Varstveni dodatek k pokojnini po umrlem zavarovancu se odmeri od razlike med pokojnino, odmerjeno po umrlem zavarovancu in zneskom osnove iz 57. člena tega zakona in znaša 70% za enega, 80% za dva, 90% za tri in 100% razlike za štiri ali več uživalcev pokojnine.

(6) Otroku, ki uživa poleg družinske pokojnine po enem roditelju tudi del družinske pokojnine po drugem roditelju, se odmeri varstveni dodatek po prejšnjem odstavku. Del družinske pokojnine po drugem roditelju pa se upošteva med skupnimi dohodki uživalca pokojnine in družinskih članov, ki vplivajo na pravico do varstvenega dodatka.

(7) Če nekateri od souživalcev pokojnine po umrlem zavarovancu, izpolnjujejo pogoje za varstveni dodatek, drugi pa ne, se varstveni dodatek določi in razdeli, kot da bi vsi izpolnjevali pogoje, nato pa se tako določeni deli varstvenega dodatka izplačujejo samo tistim, ki izpolnjujejo pogoje zanj.

(8) Če uživajo pokojnino po umrlem zavarovancu člani ožje in širše družine, pa vsi izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do varstvenega dodatka, se odmeri tisti del varstvenega dodatka, ki pripada članom ožje družine po petem odstavku tega člena, članom širše družine pa gre ostanek do polnega zneska osnove iz 57. člena tega zakona.

136.a člen

(Odmera varstvenega dodatka uživalcu pokojnine, ki uživa tudi pokojnino iz tujine)

Uživalcu pokojnine, ki uživa tudi pokojnino, uveljavljeno v tujini, se pri ugotavljanju upravičenosti do varstvenega dodatka ter pri njegovi odmeri upošteva seštevek vseh pokojnin.

VII. poglavje

Dodatek za pomoč in postrežbo

137. člen

(Upravičenci)

Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo uživalci starostne, invalidske, vdovske ali družinske pokojnine s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki jim je za osnovne življenjske potrebe neogibna stalna pomoč in postrežba drugega.

138. člen

(Upravičenci – aktivni zavarovanci)

(1) Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo tudi zavarovanci, ki so sklenili delovno razmerje ali začeli opravljati samostojno poklicno dejavnost kot slepi ali slabovidni opredeljeni v 2. skupini definicije slepote (v nadaljevanju: slabovidni), zavarovanci, ki postanejo med delovnim razmerjem ali opravljanjem samostojne poklicne dejavnosti slepi ali slabovidni, ter nepokretni zavarovanci, ki so zaposleni primerno svojim delovnim zmožnostim, vendar najmanj s polovico polnega delovnega časa, če nimajo pravice do dodatka za pomoč in postrežbo po kakšni drugi podlagi.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka obdržijo pravico do dodatka za pomoč in postrežbo tudi po prenehanju delovnega razmerja, če jim je delovno razmerje prenehalo brez lastne volje ali krivde oziroma če pridobijo pravico do pokojnine.

(3) Za nepokretnega se šteje zavarovanec, pri katerem je zmožnost premikanja zmanjšana najmanj za 70%.

(4) Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo tudi osebe, ki so kot uživalci pokojnine oslepele.

(5) Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo tudi slepe osebe, ki so zdravstveno zavarovane po drugem zavarovancu zavoda oziroma po upokojencu.

(6) Zavarovanci, pri katerih je zmožnost premikanja zmanjšana najmanj za 70% in niso v delovnem razmerju, pridobijo pravico do dodatka za pomoč in postrežbo tudi, če so pridobili pravico do poklicne rehabilitacije. Dodatek za pomoč in postrežbo gre tem zavarovancem od dneva nastopa poklicne rehabilitacije.

139. člen

(Opravljanje osnovnih življenjskih potreb)

(1) Pomoč in postrežba je uživalcu pokojnine neogibno potrebna za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb, kadar zaradi trajnih sprememb v zdravstvenem stanju ne more zadovoljevati osnovnih življenjskih potreb, ker se niti ob osebnih prizadevanjih in ob pomoči ortopedskih pripo-

močkov ne more samostojno gibati v stanovanju in izven njega, samostojno hraniti, oblačiti in slačiti, se obuvati in sezuvati, skrbeti za osebno higieno, kakor tudi ne opravljati drugih življenjskih opravil, neogibno potrebnih za ohranjanje življenja.

(2) Pomoč in postrežba je uživalcu pokojnine neogibno potrebna za opravljanje večine osnovnih življenjskih potreb, kadar zaradi trajnih sprememb v zdravstvenem stanju ne more zadovoljevati večine osnovnih življenjskih potreb iz prejšnjega odstavka ali kadar kot težji psihiatrični bolnik v domači negi potrebuje stalno nadzorstvo.

140. člen

(Ugotavljanje in določanje pogojev)

(1) Mnenje o tem, ali je upravičencu potrebna stalna pomoč in postrežba za opravljanje vseh ali pa le večine življenjskih potreb, da je slep ali slaboviden, oziroma, da mu je potrebno stalno nadzorstvo, ali da je zmožnost premikanja zmanjšana za 70%, da invalidska komisija ali drug izvedenec zavoda.

(2) Kriterije in merila, kdaj se šteje, da je zmožnost premikanja zavarovanca znižana najmanj za 70%, ali kdaj je zavarovancu potrebno stalno nadzorstvo, določi zavod.

141. člen

(Odmera dodatka za pomoč in postrežbo)

(1) Dodatek za pomoč in postrežbo se upravičencu, ki mu je stalna pomoč in postrežba neogibno potrebna za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb, ter slepim in nepokretnim osebam iz 138. člena tega zakona odmeri v višini najmanj 70% zneska osnove iz 57. člena tega zakona.

(2) Dodatek za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb ter za slabovidne se odmeri v višini polovice zneska iz prejšnjega odstavka.

(3) Za nekatere najtežje prizadete kategorije upravičencev iz prvega odstavka tega člena lahko zavod s sklepom določi tudi višji znesek dodatka za pomoč in postrežbo od tistega, ki je določen v prvem odstavku tega člena. Kriterije za določitev upravičencev do višjega zneska dodatka za pomoč in postrežbo določi minister, pristojen za zdravstvo.

142. člen

(Izbira)

Če pridobi upravičenec pravico do dodatka za pomoč in postrežbo po tem zakonu in pravico do tega dodatka po drugih predpisih, lahko uživa le tisto od obeh pravic, ki si jo sam izbere.

VIII. poglavje
Invalidnina

143. člen

(Telesna okvara)

(1) Telesna okvara je podana, če nastane pri zavarovancu izguba, bistvenejša poškodovanost ali znatnejša onesposobljenost posameznih organov ali delov telesa, kar otežuje aktivnost organizma in zahteva večje napore pri zadovoljevanju življenjskih potreb, ne glede na to, ali ta okvara povzroča invalidnost ali ne.

(2) Zavarovanec, pri katerem nastane telesna okvara med zavarovanjem, pridobi pravico do denarnega nadomestila za to okvaro (v nadaljnjem besedilu: invalidnina) ob enakih pogojih glede pokojninske dobe, ki veljajo za pridobitev pravice do invalidske pokojnine.

(3) Vrste telesnih okvar, na podlagi katerih se pridobi pravica do invalidnine, in odstotke teh okvar določi minister, pristojen za delo, po predhodnem mnenju ministra, pristojnega za zdravstvo.

144. člen

(Pridobitev pravice do invalidnine)

(1) Pravico do invalidnine pridobi zavarovanec za telesno okvaro, ki je posledica:

– poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, če znaša telesna okvara najmanj 30%, ne glede na dopolnjeno pokojninsko dobo;

– bolezni ali poškodbe izven dela, če znaša telesna okvara najmanj 50%, in če ima zavarovanec ob nastanku telesne okvare dopolnjeno pokojninsko dobo, ki je določena za pridobitev pravice do invalidske pokojnine, ne glede na to ali telesna okvara povzroča invalidnost ali ne.

(2) Pravico do invalidnine pridobi zavarovanec ne glede na to, ali uživa tudi kakšno drugo pravico po tem zakonu.

(3) Zavarovanec ne pridobi pravice do invalidnine za telesno okvaro, ki jo je imel pred vključitvijo v zavarovanje, če pa se takšna telesna okvara poslabša med trajanjem zavarovanja, se odmeri invalidnina samo za telesno okvaro, ki jo predstavlja poslabšanje.

(4) Izjemoma pridobi zavarovanec, ki je imel pred vključitvijo v zavarovanje poškodovano oko, uho, roko, nogo ali drug parni organ, pa si pozneje poškoduje še drug enak organ, pravico do invalidnine za telesno okvaro obeh organov.

145. člen

(Stopnje telesnih okvar)

(1) Telesne okvare se glede na težo razvrščajo v naslednjih osem stopenj:

Stopnja	Telesna okvara %
1. stopnja	100
2. stopnja	90
3. stopnja	80
4. stopnja	70
5. stopnja	60
6. stopnja	50
7. stopnja	40
8. stopnja	30

(2) Invalidnina se odmeri glede na stopnjo in vzrok nastanka telesne okvare v času njenega nastanka.

146. člen

(Odmera invalidnine)

(1) Invalidnina, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, se odmeri od zneska osnove iz 57. člena tega zakona in znaša:

Za telesno okvaro	Odstotek od zneska osnove iz 57. člena
1. stopnja	24
2. stopnja	22
3. stopnja	20
4. stopnja	18
5. stopnja	16
6. stopnja	14
7. stopnja	12
8. stopnja	10

(2) Invalidnina, ki je posledica bolezni ali poškodbe izven dela, znaša 70% zneska, določenega za telesno okvaro iste stopnje, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni.

147. člen

(Odmera invalidnine pri mešanih vzrokih telesne okvare)

Če je telesna okvara, na podlagi katere pridobi zavarovanec pravico do invalidnine, deloma posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, deloma pa posledica bolezni ali poškodbe izven dela, se invalidnina odmeri v skupnem znesku

glede na ugotovljeno skupno stopnjo telesne okvare. Znesek invalidnine se določi sorazmerno glede na vpliv posameznega vzroka na skupen odstotek telesne okvare.

148. člen

(Poslabšanje telesne okvare)

(1) Uživalcu invalidnine se upošteva poznejše poslabšanje telesne okvare za priznavanje višje stopnje telesne okvare.

(2) Če se pri zavarovancu, ki je imel prej telesno okvaro pod 30% oziroma pod 50%, ta okvara toliko poslabša, da znaša 30% oziroma 50% ali več, pridobi zavarovanec pravico do invalidnine, če ob poslabšanju telesne okvare izpolnjuje pogoje za priznanje te pravice.

(3) Nova stopnja telesne okvare se v primerih iz prejšnjih dveh odstavkov določi na podlagi skupne telesne okvare.

149. člen

(Izbira med invalidninami po različnih predpisih)

Če ima zavarovanec za isti primer telesne okvare pravico do invalidnine po tem zakonu in pravico do invalidnine po drugih predpisih, lahko uživa le tisto od obeh pravic, ki si izbere.

IX. poglavje Usklajevanje pokojnin

150. člen

(Usklajevanje pokojnin)

(1) Pokojnine se usklajujejo na podlagi statističnih podatkov o gibanju povprečnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji. V posameznem koledarskem letu sme stopnja rasti pokojnin doseči največ stopnjo rasti povprečnih plač in ne manj kot je bila dosežena stopnja rasti cen življenjskih potrebščin, razen v primeru, če je bila stopnja rasti povprečnih plač nižja od stopnje rasti cen življenjskih potrebščin.

(2) Uskladitev pokojnin po prejšnjem odstavku se opravi praviloma v februarju in septembru.

(3) Uskladitev pokojnin velja od prvega dne meseca, v katerem se opravi uskladitev.

150.a člen

(Usklajevanje pokojnin s plačami)

(1) V februarju zavod določi višino uskladitve tako, da pozitivno razliko med stopnjo rasti povprečnih mesečnih plač na zaposlenega, izplačanih za obdobje januar-december predhodnega leta, v primerjavi s povprečjem teh plač, izplačanih za enako obdobje eno leto pred tem in stopnjo rasti izplačanih pokojnin za isti obdobji pomnoži s dvanajst ter zmnožek deli z enajst. Tej razliki se prišteje še 50% razlike v stopnjah rasti povprečnih mesečnih plač in pokojnin, izplačanih za predhodno koledarsko leto.

(2) V primeru, da v februarju niso izpolnjeni pogoji za uskladitev pokojnin, oziroma da ta ne preseže 1,5%, se uskladitev izvede tudi v marcu. Zavod določi višino uskladitve tako, da pozitivno razliko med stopnjo rasti povprečnih mesečnih plač na zaposlenega in stopnjo rasti pokojnin, izplačanih za januar tekočega leta, v primerjavi s povprečjem januar-december predhodnega leta, pomnoži s dvanajst ter zmnožek deli z deset.

(3) V septembru zavod določi višino uskladitve tako, da pozitivno razliko med stopnjo rasti povprečnih mesečnih plač na zaposlenega in stopnjo rasti pokojnin, izplačanih za obdobje januar-julij tekočega leta, v primerjavi s povprečjem januar-december predhodnega leta, pomnoži s dvanajst ter zmnožek deli s številom preostalih mesecev od meseca uskladitve pokojnin do konca koledarskega leta. Pri tem se tudi pri določanju ravni pokojnin iz prejšnjega koledarskega

leta upošteva višino razlike iz drugega stavka prvega odstavka tega člena.

(4) V primeru, če v mesecu septembru niso bili izpolnjeni pogoji za izvedbo uskladitve pokojnin, se izvede uskladitev pokojnin na način, določen v prejšnjem odstavku:

– v mesecu oktobru na podlagi podatkov o stopnjah rasti plač in pokojnin, izplačanih za obdobje januar-avgust tekočega leta, v primerjavi s povprečjem januar-december predhodnega leta, ali

– v mesecu novembru na podlagi podatkov o stopnjah rasti plač in pokojnin, izplačanih za obdobje januar-september tekočega leta, v primerjavi s povprečjem januar-december predhodnega leta, ali

– v mesecu decembru na podlagi podatkov o stopnjah rasti plač in pokojnin, izplačanih za obdobje januar-oktober tekočega leta, v primerjavi s povprečjem januar-december predhodnega leta, odvisno od tega, v katerem mesecu so bili izpolnjeni pogoji za izvedbo uskladitve pokojnin.

(5) Stopnje rasti pokojnin v obdobjih, določenih v tem členu, se ugotavljajo na podlagi sprememb najnižje pokojninske osnove, veljavne v teh obdobjih.

150.b člen

(Ohranjanje realne ravni pokojnin)

(1) Če je stopnja rasti povprečnih pokojnin, izplačanih v posameznem koledarskem letu, v primerjavi s povprečjem pokojnin, izplačanih v letu pred tem, nižja od stopnje rasti cen življenjskih potrebščin v istem obdobju, se v februarju poleg usklajenih pokojnin po prvem odstavku prejšnjega člena izplača enkratni znesek za 12 mesecev preteklega leta, izračunan upošteva razliko med doseženo stopnjo rasti cen življenjskih potrebščin in stopnjo rasti pokojnin. Osnova za izračun zneska za posameznega upravičenca je njegova povprečna mesečna pokojnina v preteklem letu.

(2) Stopnja rasti pokojnin se ugotavlja na način, določen v petem odstavku prejšnjega člena.

151. člen

(Preračun pokojnin, uveljavljenih v različnih obdobjih)

(1) Pri izvedbi prve uskladitve iz prejšnjega člena v vsakem tekočem letu se za zagotovitev enakopravnega položaja med upokojenci, ki so se upokojili v različnih obdobjih, opravi uskladitev med pokojninami, uveljavljenimi v tekočem letu in pred tem uveljavljenimi pokojninami.

(2) Odstotek uskladitve se določi tako, da se primerjata odmerni stopnji za 40 let pokojninske dobe moškemu v tekočem koledarskem letu in predhodnem letu.

(3) Uskladitev po prvem odstavku tega člena se nanaša na vse uveljavljene pokojnine, ki bi glede na dopolnjeno pokojninsko dobo presegale novo uveljavljene pokojnine z enako pokojninsko dobo.

(4) Način uskladitve pokojnin po prejšnjih odstavkih določi zavod.

(5) Uskladitve pokojnin po določbah tega člena in prejšnjega člena, opravi zavod.

152. člen

(Omejitev preračuna pokojnin)

Kadar se v posameznem koledarskem letu plače povečajo manj od porasta življenjskih stroškov, se pokojnine ne glede na določbo prejšnjega člena povečajo za porast povprečne plače.

153. člen

(Usklajevanje dodatka za rekreacijo ali enkratnega letnega dodatka)

Denarni dodatek za rekreacijo oziroma enkratni letni dodatek se v vsakem koledarskem letu uskladi za toliko, kot je za uskladitev regresa za letni dopust določeno s kolektivno pogodbo.

ČETRTI DEL PRAVICA DO POKOJNINE POD UGODNEJŠIMI POGOJI

154. člen

(Omejitev znižanja upokojitvenih pogojev po posebnih predpisih)

(1) Posamezne kategorije zavarovancev lahko v primerih in na način, določen v posebnih zakonih, izjemoma pridobivajo in uveljavljajo pravico do pokojnine pod ugodnejšimi pogoji.

(2) Ne glede na določbe zakonov iz prejšnjega odstavka, zavarovanec ne more uveljaviti starostne pokojnine pred dopolnitvijo 55 let starosti in 35 let pokojninske dobe (moški) oziroma 53 let starosti in 33 let pokojninske dobe (ženske).

155. člen

(Zagotavljanje sredstev za pokojnine, uveljavljene pod ugodnejšimi pogoji)

(1) Sredstva za povečane obveznosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki nastajajo zaradi pridobivanja in uveljavljanja pravic do starostne pokojnine pod ugodnejšimi pogoji, zagotavlja Republika Slovenija iz proračuna.

(2) Sredstva iz prejšnjega odstavka se določijo v višini razlike med dajatvijo, priznana in odmerjena po splošnih predpisih, ter dajatvijo, priznana in odmerjena po ugodnejših pogojih; v to razliko se vštevajo tudi vsi prispevki od teh dajatev in sorazmerni del stroškov odmere in izplačevanja dajatev.

(3) Če zavarovanec ne izpolnjuje pogojev za pridobitev pravice do pokojnine po splošnih predpisih, celotna sredstva za to pokojnino, vključno s prispevki, stroški odmere in izplačevanja te dajatve, zagotavlja Republika Slovenija iz proračuna.

PETI DEL PRIDOBITEV, UŽIVANJE IN IZGUBA PRAVIC

156. člen

(Pridobitev pravic)

(1) Zavarovanec pridobi pravico iz obveznega zavarovanja z dnem, ko so izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice.

(2) Pogoj za pridobitev pravice do pokojnine je prenehanje obveznega zavarovanja, razen za vajence in osebe iz drugega odstavka 34. člena tega zakona.

(3) Kmet pridobi pravico do pokojnine po tem zakonu, ko odda kmetijo prevzemniku, jo proda ali odda v dolgoročni najem. V primeru, ko kmet na podlagi javno objavljene ponudbe za prodajo ali zakup kmetijskih zemljišč ali gozdov ne more predati kmetije prevzemniku, proti plačilu cene oziroma zakupnine, ki ustreza ugotovljeni vrednosti po predpisih o prednostni pravici do nakupa oziroma zakupa kmetijskih zemljišč, se šteje pogoj predaje kmetije za izpolnjenega.

(4) Podrobnejše pogoje za predajo kmetije skladno s prejšnjim odstavkom določi minister, pristojen za kmetijstvo.

(5) Pravice na podlagi invalidnosti, telesne okvare ali potrebe po stalni pomoči in postrežbi pridobi zavarovanec z dnem nastanka invalidnosti ali telesne okvare oziroma z dnem nastanka potrebe po stalni pomoči in postrežbi.

157. člen

(Začetek izplačevanja)

(1) Pokojnina pripada uživalcu od prvega naslednjega dne po prenehanju zavarovanja.

(2) Osebi, ki ob uveljavitvi pravice ni zavarovana, se pokojnina izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in največ za šest mesecev nazaj.

158. člen

(Izplačevanje delne invalidske pokojnine in denarnih nadomestil)

Delna invalidska pokojnina, denarna nadomestila v zvezi s pravico do poklicne rehabilitacije in pravico do premestitve ter nadomestilo za invalidnost se zavarovancem v delovnem razmerju oziroma zavarovancem, ki so vključeni v obvezno zavarovanje, izplačujejo za dneve dela in za druge dneve, za katere imajo po posebnih predpisih pravico do nadomestila za čas odsotnosti z dela.

159. člen

(Izplačevanje delne invalidske pokojnine)

(1) Delna invalidska pokojnina se izplačuje od dneva pričetka dela s krajšim delovnim časom od polnega vse dokler zavarovanec opravlja delo z delovnim časom, ki ustreza njegovi delovni zmožnosti.

(2) Delna invalidska pokojnina odmerjena po prvi alineji tretjega odstavka 93. člena tega zakona, se izplačuje od dneva pričetka dela s krajšim delovnim časom od polnega na drugem delovnem mestu vse dokler zavarovanec opravlja delo z delovnim časom, ki ustreza njegovi delovni zmožnosti.

(3) Delna invalidska pokojnina, odmerjena po drugi alineji tretjega odstavka in po petem odstavku 93. člena tega zakona se izplačuje od prvega naslednjega dne po prenehanju delovnega razmerja oziroma zavarovanja, dokler se zavarovanec ponovno ne vključi v obvezno zavarovanje.

160. člen

(Izplačevanje delne invalidske pokojnine in nadomestila za invalidnost brezposelnim zavarovancem)

(1) Delna invalidska pokojnina, odmerjena po šestem odstavku 93. člena tega zakona in nadomestilo za invalidnost v primeru prve alineje prvega odstavka 94. člena tega zakona, se izplačujeta:

– zavarovancu iz 22. člena tega zakona od prvega naslednjega dne po prenehanju prejemanja nadomestila za primer brezposelnosti,

– zavarovancu iz 29. člena tega zakona od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve za priznanje pravic iz invalidskega zavarovanja in še za šest mesecev nazaj, vendar največ od nastanka invalidnosti.

(2) Določba prvega odstavka tega člena se smiselno uporablja tudi v primeru prvega odstavka 104. člena tega zakona.

161. člen

(Izplačevanje nadomestila za invalidnost)

Nadomestilo za invalidnost se izplačuje v primerih iz druge in tretje alineje prvega odstavka 94. člena tega zakona od dneva prenehanja delovnega razmerja oziroma obveznega zavarovanja – dokler se zavarovanec ponovno ne zaposli oziroma vključi v obvezno zavarovanje, oziroma od pričetka dela na drugem delovnem mestu, dokler ima zavarovanec sklenjeno delovno razmerje oziroma je obvezno zavarovan.

162. člen

(Izplačevanje delne invalidske pokojnine in nadomestil zavarovancem, ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi invalidnosti)

Delna invalidska pokojnina in nadomestilo za invalidnost se v primeru iz tretjega odstavka 159. člena, 160. člena in 161. člena tega zakona izplačujeta za čas, ko je zavarovanec prijavljen zavodu za zaposlovanje in izpolnjuje obveznosti po predpisih o zaposlovanju.

163. člen

(Trajanje pravic na podlagi invalidnosti)

(1) Na podlagi invalidnosti in telesne okvare pridobljene pravice trajajo, dokler traja stanje invalidnosti oziroma telesne okvare, na podlagi katere je bila pridobljena pravica, razen v primerih izgube ali omejitve uživanja pravic, določenih s tem zakonom.

(2) Če nastanejo v stanju invalidnosti ali telesne okvare spremembe, zaradi katerih določena pravica preneha ali se spremeni, ta pravica preneha ali se spremeni s prvim dnevom naslednjega meseca po nastanku spremembe.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se uživalcu invalidske pokojnine in uživalcu denarnih nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki se izplačujejo za čas brezposelnosti, ki se mu je zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da je po mnenju invalidske komisije postal znova zmožen za delo, vse dokler mu ni zagotovljena ustrezna zaposlitev, če se v 30 dneh po prejemu odločbe o prenehanju pravice do denarnih dajatev prijavi pri zavodu za zaposlovanje.

(4) Uživalec denarnega nadomestila iz invalidskega zavarovanja, ki se zaposli za krajši delovni čas od delovnega časa, ki ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti, ne glede na to, da je vključen v obvezno zavarovanje, obdrži nadomestilo tudi po zaposlitvi, in sicer v sorazmernem delu. Sorazmerni del nadomestila se izračuna tako, da se pripadajoče nadomestilo v času, ko je uživalec zaposlen s krajšim delovnim časom od polnega, zmanjša za:

- 12,5%, ko dela uživalec 1 uro na dan,
- 25%, ko dela uživalec 2 uri na dan,
- 37,5%, ko dela uživalec 3 ure na dan,
- 50%, ko dela uživalec 4 ure na dan,
- 62,5%, ko dela uživalec 5 ur na dan,
- 75%, ko dela uživalec 6 ur na dan,
- 87,5%, ko dela uživalec 7 ur na dan.

163.a člen

(Izplačevanje prejemkov iz invalidskega zavarovanja uživalcem, ki ne pridejo na kontrolni pregled)

(1) Zapadli mesečni zneski prejemkov, pridobljeni iz invalidskega zavarovanja, se ne izplačajo uživalcu, ki brez upravičenega razloga ne pride v določenem roku na pregled, na katerem naj bi se znova ugotovilo stanje invalidnosti ali stopnja telesne okvare.

(2) Po prejšnjem odstavku zadržani mesečni zneski se izplačajo uživalcu, ki pride na pregled, v enem mesecu od dneva, ki je bil določen za pregled.

(3) Uživalcu, ki pride na pregled po preteku enomesečnega roka, se zadržani mesečni zneski prejemkov ne izplačajo, novi prejemki pa se mu izplačujejo od prvega dne naslednjega meseca po tem, ko se je zglasil na pregledu.

164. člen

(Pridobitev pravice do vdovske oziroma družinske pokojnine po upokojujencu)

Vdovi, vdovcu ali drugemu družinskemu članu, ki je uveljavil pravico do vdovske oziroma družinske pokojnine po uživalcu starostne ali invalidske pokojnine, se izplačuje pokojnina pod pogoji iz 157. člena tega zakona od prvega dne naslednjega meseca po prenehanju izplačevanja starostne ali invalidske pokojnine umrlemu.

165. člen

(Delitev družinske pokojnine)

(1) Če imajo pravico do družinske pokojnine samo člani ožje družine ali samo člani širše družine, pa nekateri od njih živijo ločeno, se na zahtevo upravičencev družinska pokojnina deli na enake dele.

(2) Če imajo pravico do družinske pokojnine tako člani ožje družine kot tudi člani širše družine, nekateri od njih pa živijo ločeno, se družinska pokojnina najprej razdeli na del, ki gre članom ožje družine, in na del, ki gre članom širše družine, nato pa se vsak del razdeli naprej na enake dele, glede na število upravičencev.

(3) Če imajo družinski člani pravico do družinske in vdovske pokojnine, se družinska pokojnina razdeli na enake dele, glede na število družinskih članov.

166. člen

(Sprememba števila souživalcev družinske pokojnine)

(1) Če uživa družinsko pokojnino dvoje ali več družinskih članov, pa kateremu od njih ta pravica preneha oziroma se mu izplačilo družinske pokojnine ustavi, se ostalim članom ponovno odmeri pokojnina.

(2) Če imajo družinski člani pravico do družinske in vdovske pokojnine, pa kateremu od njih ta pravica preneha oziroma se mu izplačilo pokojnine ustavi, se ostalim družinskim članom pokojnina ponovno odmeri.

(3) Pokojnina odmerjena po prejšnjih dveh odstavkih gre upravičencu od dneva, od katerega nekomu od njih preneha pravica do pokojnine.

167. člen

(Sorazmerni del pokojnine)

(1) Uživalcem pokojnin po mednarodnih sporazumih o socialni varnosti, ki prejemajo pokojnino v sorazmernem delu, in ki uživajo tudi pravice do drugih denarnih prejemkov iz obveznega zavarovanja, gredo ti prejemki v delu, ki ustreza sorazmernemu delu pokojnine.

(2) Določba prejšnjega odstavka ne velja za invalidnino.

168. člen

(Pridobitev oziroma izguba pravice do varstvenega dodatka)

(1) Pravica do varstvenega dodatka gre uživalcu pokojnine od dneva pridobitve pravice do pokojnine, če vloži zahtevo za njegovo priznanje v šestih mesecih od dneva vročitve odločbe o pravici do pokojnine.

(2) Če vloži uživalec pokojnine zahtevo po preteku roka iz prejšnjega odstavka ali pa šele med uživanjem pokojnine izpolni pogoje za pridobitev pravice do varstvenega dodatka, mu gre pravica do varstvenega dodatka od dneva izpolnitve pogojev, vendar največ za šest mesecev nazaj od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

(3) Uživalec varstvenega dodatka mora zavodu v vsakem drugem koledarskem letu do 31. marca predložiti dokazila o dohodkih in o premoženju, ki vplivajo na pravico do tega dodatka.

(4) V primeru, da upravičenec ne predloži zahtevanih dokazil v roku iz prejšnjega odstavka, izgubi pravico do varstvenega dodatka. Izplačilo varstvenega dodatka se mu v tem primeru ustavi z veljavnostjo od 1. maja dalje.

(5) Uživalec pokojnine, ki v primeru iz prejšnjega odstavka izgubi pravico do varstvenega dodatka, jo znova pridobi, če naknadno predloži zahtevana dokazila. V tem primeru se mu varstveni dodatek izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po predložitvi dokazil.

(6) V drugih primerih preneha pravica do varstvenega dodatka s prvim dnevom naslednjega meseca po prenehanju pogojev za njeno uživanje.

169. člen

(Pridobitev pravice in pričetek izplačevanja dodatka za pomoč in postrežbo)

(1) Pravica do dodatka za pomoč in postrežbo gre zavarovancu od dne, ko je nastala potreba po pomoči in postrežbi in traja, dokler je takšna potreba podana. Dodatek za pomoč

in postrežbo se izplačuje največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

(2) Zavarovancu, ki je sklenil delovno razmerje kot slep ali je oslepel v času zavarovanja, gre dodatek za pomoč in postrežbo od vstopa v delovno razmerje oziroma od takrat, ko je oslepel, vendar se izplača največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

(3) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za nepokretne zavarovance, ki jim je po tem zakonu zagotovljen dodatek za pomoč in postrežbo.

(4) Osebam iz petega odstavka 138. člena tega zakona gre dodatek za pomoč in postrežbo od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

(5) Vse spremembe, ki vplivajo na višino oziroma obseg pravice do dodatka za pomoč in postrežbo, učinkujejo od prvega dne naslednjega meseca po nastanku spremembe, vendar se novi znesek izplača največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

(6) Dodatek za pomoč in postrežbo se ne izplačuje upravičencu za obdobje, ki ga je preživel v bolnišnici ali v kakšnem drugem stacionarnem zavodu, in sicer za čas nad šest mesecev takšne oskrbe.

170. člen

(Izplačevanje invalidnine)

Invalidnina se izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in največ za šest mesecev nazaj.

171. člen

(Izplačevanje v mesečnih zneskih za nazaj)

Pokojnine, invalidnine in dodatki za pomoč in postrežbo se odmerjajo v mesečnih zneskih in se izplačujejo za nazaj.

172. člen

(Izplačilo zapadlih mesečnih zneskov)

(1) Zapadli mesečni zneski dajatev iz prejšnjega člena, ki niso mogli biti izplačani zaradi okoliščin, ki jih je povzročil uživalec, se izplačajo največ za tri leta nazaj, računano od dneva vložitve zahteve za izplačilo.

(2) Zapadli denarni prejemki, ki ob smrti uživalca pravice oziroma zavarovanca še niso bili izplačani, se lahko dedujejo in izplačajo dedičem na podlagi ustreznih dokazil.

173. člen

(Samopoškodba)

Zavarovanec ne more pridobiti pravice, delovni invalid pa izgubi pridobljeno pravico, če si je sam povzročil invalidnost ali telesno okvaro z namenom, da bi uveljavil pravice po tem zakonu.

174. člen

(Razlogi za prenehanje pravice do vdovske ali družinske pokojnine)

(1) Vdova oziroma vdovec izgubi pravico do vdovske pokojnine, če sklene novo zakonsko zvezo pred dopolnitvijo starosti iz prvega odstavka 36. člena tega zakona, razen če je pravico pridobil ali obdržal zaradi popolne nezmožnosti za delo.

(2) Ob pogojih iz prejšnjega odstavka izgubi pravico do vdovske pokojnine tudi upravičenec, ki vstopi v življenjsko skupnost, ki je po zakonu v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

(3) Otroku izgubi pravico do družinske pokojnine po umrlem zavarovancu oziroma je ne pridobi, če je sklenil zakonsko zvezo, ne glede na to, ali jo je sklenil pred smrtjo zavarovanca oziroma uživalca pravice ali po smrti, razen otrok, ki so to pravico pridobili ali obdržali zaradi popolne ali trajne

nezmožnosti za delo, ali če se oba zakonca šolata in nista zavarovanca po tem zakonu.

(4) Otroku, ki v času šolanja odide na služenje vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali osnovnega usposabljanja za rezervni sestav policije, se družinska pokojnina v tem času ne izplačuje.

175. člen

(Ponovna pridobitev pravice do vdovske pokojnine)

Vdovi oziroma vdovcu, ki je v skladu s prejšnjim členom izgubil pravico do vdovske pokojnine in ni pridobil pravice do vdovske pokojnine po zakoncu iz nove zakonske zveze, oživi pravica do prejšnje vdovske pokojnine:

– če ima po prenehanju nove zakonske zveze še otroka ali več otrok iz prve zakonske zveze, ki imajo pravico do družinske pokojnine, in do njih izvršuje dolžnost preživljanja ali

– če so izpolnjeni pogoji, ob katerih ima glede na svojo starost pravico do vdovske pokojnine.

176. člen

(Omejitev pridobitve vdovske ali družinske pokojnine)

Družinski član ne more pridobiti pravice do vdovske oziroma družinske pokojnine oziroma jo izgubi, če je s pravnomočno sodno odločbo obsojen za naklepno kaznivo dejanje uboja zavarovanca.

177. člen

(Izbira med pokojninami iz obveznega zavarovanja)

(1) Zavarovanec, ki izpolni pogoje za pridobitev pravice do dveh ali več pokojnin iz obveznega zavarovanja v Republiki Sloveniji, lahko uživa le eno od njih po lastni izbiri.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja tudi v primeru, ko zavarovanec izpolni pogoje za pridobitev pokojnin tudi v drugih državah, če pridobi pravice na podlagi istih pokojninskih obdobj.

Vpliv dohodkov po pridobitvi pravice do pokojnine na uživanje pokojnine

178. člen

(Ponoven vstop v zavarovanje)

(1) Uživalec pokojnine, ki na območju Republike Slovenije oziroma v tujini ponovno sklene delovno razmerje, je izvoljen ali imenovan za nosilca javne ali druge funkcije, za katero prejema plačo oziroma nadomestilo plače za opravljanje te funkcije, ali začne opravljati dejavnost, na podlagi katere je zavarovan, pridobi lastnost zavarovanca in se mu pokojnina v tem času ne izplačuje.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se upravičencu izplačuje polovica pokojnine, če je zaposlen z največ polovico polnega delovnega časa.

179. člen

(Opravljanje dejavnosti, ki ne vpliva na uživanje pokojnine)

Uživalcu pokojnine, ki prične ali nadaljuje s samostojno umetniško ali drugo kulturno dejavnostjo, dejavnostjo ustvarjalca izumov, novih oblik teles, slik in risb ali v primerih iz 18. in 19. člena tega zakona, se na njegovo željo pokojnina izplačuje, ta čas pa se mu ne upošteva za odstotno povečanje že uveljavljene pokojnine oziroma za novo odmero pokojnine.

180. člen

(Ponovna odmera pokojnine)

(1) Zavarovancu se pokojninska doba in plača iz ponovnega zavarovanja upoštevata pri ponovni odmeri pokojnine.

(2) Upravičenec lahko zahteva, da se mu namesto ponovne odmere že uveljavljena pokojnina odstotno poveča glede na obdobje zavarovalne dobe, dosežene v času ponovnega zavarovanja.

(3) Pri ponovni odmeri oziroma odstotnem povečanju pokojnine, ki je bila zmanjšana po prvem odstavku 53. člena tega zakona, se upošteva starost ob prenehanju zavarovanja, od katere se odšteje čas uživanja pokojnine pred ponovno vključitvijo v zavarovanje.

(4) Pravica do pokojnine, odmerjena po prejšnjih odstavkih, gre zavarovancu od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in največ za šest mesecev nazaj.

181. člen

(Odstotno povečanje pokojnine)

(1) V primeru naknadnega priznanja določenega obdobja pokojninske dobe, dopolnjene pred uveljavitvijo pravice do pokojnine, se takšna doba upošteva samo za odstotno povečanje že uveljavljene pokojnine.

(2) Pravica do odstotno povečane pokojnine gre zavarovancu od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in največ za šest mesecev nazaj.

182. člen

(črtan)

183. člen

(Znižanje pokojnine glede na dodatne dohodke uživalca pokojnine, ki še ni dopolnil polne starosti)

(1) Uživalcu pokojnine, ki še ni dopolnil starosti 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska) in ki poleg pokojnine pridobiva dohodke, ki se skladno z zakonom vštevajo v osnovo za obračun dohodnine v Republiki Sloveniji oziroma v tujini, se znesek pokojnine zmanjša sorazmerno z višino teh dohodkov.

(2) Kot dohodki iz prejšnjega odstavka se upoštevajo vsi osebni prejemki za delo po pogodbah o delu in druga izplačila za delo razen dohodkov iz premoženjskih pravic po davčnih predpisih, dohodki iz kmetijstva in dohodki iz dejavnosti, od katerih je bila obračunana dohodnina za zadnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina.

(3) Znesek pokojnine se ne zmanjša, če povprečni mesečni dohodek iz prejšnjega odstavka ne presega 55% povprečne mesečne minimalne plače za koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina.

(4) Znesek pokojnine v tekočem letu se zmanjša:

– za 5%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 55% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 7%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 80% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 10%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 130% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 13%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 180% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 16%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 230% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 19%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 280% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 22%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 330% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 25%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 380% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 28%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 430% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina;

– za 31%, če povprečni mesečni dohodek iz prvega odstavka tega člena presega 480% povprečne mesečne minimalne plače za prejšnje koledarsko leto, za katero je bila obračunana dohodnina.

(5) Zmanjšana pokojnina se izplačuje od 1. januarja naslednjega leta po vročitvi odločbe Davčne uprave Republike Slovenije o dohodkih iz obdobja po pričetku izplačevanja pokojnine, glede na katere se ugotavlja odstotek zmanjšanja pokojnine po prejšnjem odstavku oziroma po predložitvi odločbe tujega davčnega organa o obračunu dohodnine.

(6) Podrobnejše določbe o postopku za zmanjševanje pokojnine po prejšnjih odstavkih določi minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

184. člen

(Pridobivanje podatkov o dohodkih, ki so pomembni za izplačevanje pokojnin)

(1) Zaradi izvajanja prejšnjega člena je Davčna uprava Republike Slovenije dolžna obvestiti zavod o dohodkih ter premoženju davčnih zavezancev iz registrov in evidenc, ki jih vodijo davčni organi.

(2) Uživalec pokojnine iz prejšnjega člena, ki je pridobil dohodke v drugi državi, je dolžan predložiti zavodu odločbo o obračunu dohodnine v tej državi v roku 15 dni po datumu vročitve.

(3) Podatki iz prvega in drugega odstavka tega člena, ki jih pridobi zavod, se štejejo za davčno tajnost po predpisih o davčnem postopku in se varujejo trajno ter se ne smejo posredovati tretjim osebam.

(4) Osebe, ki so seznanjene s temi podatki, so jih dolžne varovati kot davčno tajnost in so odgovorne za kršenje tajnosti po predpisih o davčnem postopku in davčni službi ter za ravnanje v nasprotju s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

185. člen

(Obveščanje o spremembah)

(1) Uživalec pravice mora naznaniti zavodu vsako osebo ali dejansko okoliščino oziroma njeno spremembo, ki vpliva na pravico po tem zakonu, njen obseg ali izplačevanje.

(2) Prijavo po prejšnjem odstavku mora uživalec pravice vložiti v osmih dneh od dneva, ko nastane sprememba.

(3) Delodajalec je dolžan v osmih dneh prijaviti zavodu zaposlitev ali prekinitve zaposlitve za vsakega delavca.

(4) Matični urad mora zavodu v osmih dneh posredovati obvestilo o smrti zavarovanca. Zavod lahko od matičnega urada zahteva tudi podatek o sklenitvi zakonske zveze uživalcev družinskih oziroma vdovskih pokojnin.

186. člen

(Izplačevanje v tujino)

(1) Uživalcu pravic, ki se kot tuj državljan za stalno izseli v tujino, se pokojnina izplačuje v tujino, če je s to državo sklenjen sporazum ali če ta država priznava takšno pravico državljanom Republike Slovenije.

(2) Uživalcu pravic – državljanu Republike Slovenije, ki se za stalno izseli, se pokojnina izplačuje v tujino.

(3) Državna pokojnina, varstveni dodatek, dodatek za pomoč in preživetje, oskrbnina in invalidnina se ne izplačujejo v času, ko upravičenec stalno prebiva v tujini, ne glede na to, ali ima v Republiki Sloveniji dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje. **(Opomba: glej odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-57/00-51, Uradni list RS, št. 63/03)**

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se invalidnina za telesno okvaro, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, izplačuje tudi v času, ko upravičenec stalno prebiva v tujini.

(5) V primerih iz prejšnjih odstavkov mora uživalec zavodu v vsakem koledarskem letu posredovati uradno potrdilo o živetju.

ŠESTI DEL POKOJNINSKA DOBA

I. poglavje Splošne določbe

187. člen

(Pokojninska doba)

(1) Pokojninska doba, ki je določena kot pogoj za pridobitev in uveljavitev pravice iz obveznega zavarovanja, obsega čas:

- prebit v obveznem zavarovanju, ki se všteva v zavarovalno dobo po določbah tega zakona;
- ki se zavarovancu skladno z zakonom šteje v pokojninsko dobo brez plačila prispevkov;
- dopolnjen do uveljavitve tega zakona, ki se državljanu Republike Slovenije všteva v pokojninsko dobo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, razen če ni s tem zakonom ali mednarodnim sporazumom drugače določeno.

(2) Osebi, ki nima državljanstva Republike Slovenije, se šteje v zavarovalno dobo čas, dopolnjen v zavarovanju pri zavodu do uveljavitve tega zakona, razen če ni s tem zakonom ali mednarodnim sporazumom drugače določeno.

188. člen

(Zavarovalna doba)

(1) V zavarovalno dobo se šteje čas, prebit v obveznem zavarovanju s polnim delovnim časom.

(2) Kot polni delovni čas se šteje tudi čas, ki ga prebije v obveznem zavarovanju s krajšim delovnim časom od polnega zavarovanec zaradi nege svojega otroka starega do treh let oziroma zaradi nege in varstva težje telesno ali zmerno, težje ali težko duševno prizadete osebe, v skladu s predpisi, ki urejajo pravice v zvezi s starševstvom, in čas, ki ga prebije v delovnem razmerju s krajšim delovnim časom od polnega delovni invalid s pravico do delne invalidske pokojnine.

(3) V zavarovalno dobo se šteje tudi obdobje, prebito v delovnem razmerju s krajšim delovnim časom od polnega, v trajanju, ki ustreza skupnemu številu ur takšnega dela v posameznem letu, preračunanem na polni delovni čas.

(4) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se uporabljajo tudi, kadar je delovni čas dosežen z delom v dveh ali več delovnih razmerjih.

(5) Vajencem se učna doba upošteva v zavarovalno dobo tako, da se 12 mesecev učnega razmerja šteje za šest mesecev zavarovalne dobe.

189. člen

(Čas zunaj delovnega razmerja, ki se šteje v zavarovalno dobo)

V zavarovalno dobo se šteje tudi čas:

- skrbi za otroka v prvem letu otrokove starosti, do uveljavitve tega zakona, če v tem času mati ali oče ni bil zavarovan(a) na drugi podlagi, če je bil otrok v navedenem času državljan Republike Slovenije in če je bilo njegovo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- poklicne rehabilitacije zavarovanca s preostalo delovno zmožnostjo;
- poklicne rehabilitacije vojaškega invalida, slepega, gluhega in naglušnega, obolelega za distrofijo in sorodnimi

mišičnimi in nevromišičnimi boleznimi, paraplegijo, cerebralno in otroško paralizo ter multiplo sklerozo, ekstrapiramidnimi obolenji ali civilnega invalida vojne, ne glede na to, ali je bil pred tem zavarovan;

– zadržanosti od dela zaradi začasne nezmožnosti za delo ali starševskega dopusta po prenehanju delovnega razmerja ali drugega razmerja, ki je bilo podlaga za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če je zavarovanec v tem času prejemal nadomestilo plače;

– ko je duhovnik, redovnik, redovnica ali oseba v drugi verski skupnosti poklicno opravljala versko službo na območju Republike Slovenije in ji ni bilo omogočeno plačevati prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred 1. 1. 1983, pri čemer njeno delo tudi na drugi podlagi ni bilo šteto v pokojninsko dobo.

190. člen

(Podaljšano zavarovanje)

V zavarovalno dobo se ob pogoju, da je plačan prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, šteje tudi čas, ko je zavarovanec med trajanjem delovnega razmerja:

- na strokovnem izpopolnjevanju ali specializaciji,
- na neplačanem izrednem dopustu,
- na prestajanju zaporne kazni, ki ni daljša od 30 dni, če ni obvezno zavarovan kot zapornik (po 24. členu tega zakona),
- v priporu, če ta ni všteta v kazen, ter
- čas, ko delodajalec zavarovancu prepove opravljati delo v primeru izredne odpovedi.

191. člen

(Pogoj plačila prispevkov)

(1) V zavarovalno dobo se štejejo obdobja zavarovanja, če so bili za ta obdobja plačani predpisani prispevki.

(2) Če je bil za določeno obdobje zavarovanja plačan le del prispevkov, se v pokojninsko dobo upošteva le sorazmeren del zavarovalne dobe.

192. člen

(Upoštevanje obdobj, za katera so bili obračunani prispevki, v zavarovalno dobo)

(1) Ne glede na določbo prejšnjega člena, se v pokojninsko dobo štejejo obdobja, v katerih je, glede na podatke nosilca obveznega zavarovanja, delodajalec obračunal prispevke za obvezno zavarovanje od zavarovančeve plače, vendar jih ni vplačal v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ne glede na uspeh ukrepov za izterjavo plačila prispevkov.

(2) Če je obstoj zavarovanja ali obstoj podatkov, ki se nanašajo na zavarovalno obdobje, mogoče ugotoviti na podlagi evidenc nosilca obveznega zavarovanja se, ne glede na možnost ugotovitve plačila prispevkov za obvezno zavarovanje ali, če tega ni moč dokazati zaradi stečaja ali druge oblike prenehanja delodajalca, pri katerem je bil zavarovanec v delovnem razmerju, šteje, da so bili prispevki za obvezno zavarovanje plačani.

193. člen

(Dodana doba)

(1) Za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, se poleg pokojninske dobe upoštevajo tudi leta zaključenega študija na dodiplomskem in podiplomskem šolanju in dejanski čas obveznega vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali čas osnovnega usposabljanja za rezervni sestav policije, razen če niso ta obdobja že všteta v pokojninsko dobo.

(2) Za izpolnitev pogojev pokojninske dobe za pridobitev pravice do starostne pokojnine se poleg pokojninske dobe upošteva tudi čas, v katerem je bil zavarovanec pri-

javljen pri zavodu za zaposlovanje kot iskalec zaposlitve ali brezposelna oseba, razen če niso ta obdobja že všteta v pokojninsko dobo.

(3) Čas zaključenega študija iz prvega odstavka tega člena se upošteva v dejanskem trajanju, vendar se šteje največ toliko let, kolikor jih je potrebnih za pridobitev diplome po aktu akademije, fakultete, višje oziroma visoke šole. Pri štetju časa šolanja se upoštevajo obdobja od prvega dne v mesecu, v katerem se študijsko obdobje prične (akademsko leto, semester) do zadnjega dne v zadnjem mesecu študijskega obdobja, razen če niso ta obdobja že upoštevana v pokojninsko dobo. Obdobje študija na tujih akademijah, fakultetah, višjih ali visokih šolah se upošteva pri ugotavljanju pogojev za pridobitev pravice, če je bila v tujini pridobljena diploma nostrificirana, ali če je obdobje študija v tujini priznано kot del študija na katerikoli od višjih ali visokih šol ali na univerzi v Republiki Sloveniji.

(4) Zavarovancu, ki je bil vključen v obvezno dodatno zavarovanje po tem zakonu, se za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, k dejanski zavarovalni dobi doda četrtna obdobja, v katerem je bil vključen v obvezno dodatno zavarovanje.

194. člen

(Računanje zavarovalne in pokojninske dobe)

(1) Zavarovalna doba se šteje v koledarskih letih, mesecih in dnevih, pri tem se 30 dni šteje kot en mesec, 12 mesecev pa kot eno leto.

(2) Ista obdobja se po tem zakonu štejejo v zavarovalno dobo le enkrat, razen v primerih, določenih s tem zakonom.

(3) Pokojninska doba se upošteva na podlagi podatkov nosilca obveznega zavarovanja.

(4) Vštevnost zavarovalnih obdobij, ki pri nosilcu niso evidentirana kot takšna se, če zakon ne določa drugače, ugotovi pri zavodu z odločbo po postopku, ki velja za uveljavljanje pravic iz obveznega zavarovanja po tem zakonu.

II. poglavje

Dokup pokojninske dobe

195. člen

(Dokup za presežne delavce)

Zavarovancu, katerega delo ni več potrebno zaradi nujnih operativnih razlogov ali mu je prenehalo delovno razmerje po predpisih o prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji, se lahko dokupi največ pet let zavarovalne dobe za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do pokojnine, če:

- je dopolnil 35 let pokojninske dobe (moški) ali 33 let pokojninske dobe (ženske) in 58 let starosti ali
- je dopolnil 63 let starosti (moški) ali 61 let starosti (ženska) in 15 let pokojninske dobe ali
- je dopolnil 65 let starosti (moški) ali 63 let starosti (ženske) in 10 let zavarovalne dobe ali
- je zavarovanec, pri katerem je podana invalidnost po tem zakonu, in nima zavarovalne dobe, potrebne za pridobitev pravice do invalidske pokojnine.

196. člen

(Dokup za ugodnejšo odmero)

Do pet let zavarovalne dobe lahko dokupi tudi zavarovanec, ki je že izpolnil pogoje za priznanje pravice do starostne pokojnine, oziroma uživalec pokojnine.

197. člen

(Dokup za odmero pokojnine brez znižanja zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti)

(1) Zavarovanec lahko ob upokojitvi pred dopolnitvijo polne starosti vplača denarni znesek v višini kapitaliziranih odbitkov zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti in

s tem pridobi pravico, da se mu pokojnina izplačuje brez navedenih odbitkov.

(2) V kolektivni pogodbi med delodajalci in sindikati, se lahko določi, da v primerih, ko obstoja skupni interes delavca in delodajalca za upokoje delavcev na določenih delovnih mestih (zlasti kjer je pri delavcu v obdobju najmanj 20 let zavarovanja tempo dela narekoval stroj, kjer je bilo uvedeno stalno nočno delo ali kjer je veljalo stalno triizmensko delo in v podobnih primerih trajnega dela v posebnih pogojih) delodajalec plača prispevke za dokup iz prejšnjega odstavka.

198. člen

(Dokup za izpolnitev pogojev in odmero pokojnine)

(1) Zavarovancu oziroma uživalcu pokojnine se ob pogoju, da plača prispevke za obvezno zavarovanje, upošteva v zavarovalno dobo za izpolnitev pogojev in odmero pokojnine:

- čas, ko je bil prijavljen pri zavodu za zaposlovanje kot iskalec zaposlitve ali brezposelna oseba, in
- čas, ki ga je prebil zunaj zavarovanja zaradi nege in varstva svojega otroka, mlajšega od treh let, če v tem času ni bil vključen v obvezno zavarovanje.

(2) Zavarovancu oziroma uživalcu pokojnine se ob pogoju plačila prispevkov za obvezno zavarovanje, upošteva v zavarovalno dobo za izpolnitev pogojev in odmero pokojnine:

- čas zaključenega dodiplomskega in podiplomskega študija, in
- čas služenja vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali osnovnega usposabljanja za rezervni sestav policije, če v tem času ni bil vključen v obvezno zavarovanje.

(3) Državljanu Republike Slovenije se, ob pogoju plačila prispevkov za obvezno zavarovanje, upošteva v zavarovalno dobo čas, v katerem je bil po prenehanju zavarovanja pri zavodu zaposlen v državi, s katero ni sklenjen sporazum o socialnem zavarovanju.

199. člen

(Določitev koeficientov)

Koeficiente za določanje prispevkov za izračun prispevkov za dokup zavarovalne dobe in za odmero pokojnine brez znižanja zaradi upokojitve pred dopolnjeno polno starostjo določi zavod.

III. poglavje

Prištevanje pokojninske dobe

200. člen

(Prišteta pokojninska doba za odmero pravic na podlagi invalidnosti)

(1) Prišteta doba je fiktivna pokojninska doba, ki se upošteva zavarovancu pri odmeri pravic, če na dan nastanka invalidnosti še ni dopolnil starosti 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska).

(2) Če je invalidnost nastopila pred dopolnjenim 58. letom starosti, predstavlja prišteto dobo:

- dve tretjini obdobja med datumom nastanka invalidnosti in datumom, pri katerem bi zavarovanec dopolnil 58 let starosti in

- ena polovica obdobja med datumom, pri katerem bi dopolnil starost 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska) in datumom, pri katerem bi dopolnil(a) 58 let starosti.

(3) Če je invalidnost nastopila po dopolnjenem 58. letu starosti, predstavlja prišteta doba eno polovico obdobja med datumom, pri katerem bi dopolnil starost 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska) in datumom nastanka invalidnosti.

(4) Dolžina obdobja, ki služi za določitev prištete dobe, se računa v letih in mesecih. Obdobje, daljše od 15 dni, se šteje kot en mesec.

201. člen

(Prišteta doba za pridobitev in odmero pravic na podlagi osebnih okoliščin)

(1) Zavarovalni dobi zavarovancev, ki so jo prebili v delovnem razmerju ali drugem delu, na podlagi katerega so bili obvezno zavarovani, kot zavarovanci s telesno okvaro najmanj 70%, vojaški invalidi od I. do VI. skupine, civilni invalidi vojne od I. do VI. skupine, slepi, gluhi, oboleli za distrofijo in sorodnimi mišičnimi in nevromišičnimi boleznimi in za paraplegijo, cerebralno in otroško paralizo, multiplo sklerozo ter ekstrapiramidnimi obolenji, se za pridobitev in odmero pravic prišteje ena četrtnina dobe dejanskega zavarovanja.

(2) Zavarovancem iz prejšnjega odstavka se ne glede na določbo tretjega odstavka 37. člena in 38. člena tega zakona zniža starost iz 36. člena tega zakona in ne glede na četrty odstavek 52. člena tega zakona zniža starost iz prvega odstavka 52. člena tega zakona za eno leto za vsaka štiri leta, prebita v zavarovanju.

SEDMI DEL

MATIČNA EVIDENCA IN DOLŽNOST OBVEŠČANJA

202. člen

(Nosilec informacijske službe)

(1) Nosilec informacijske službe za področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja je zavod.

(2) Zavod se vključuje v informacijski sistem v Republiki Sloveniji.

203. člen

(Podatki matične evidence)

(1) Pokojninska doba, plača, vplačila prispevkov ter druga dejstva, ki vplivajo na pridobitev in odmero pravic, se upoštevajo pri uveljavljanju pravic iz obveznega zavarovanja po podatkih iz matične evidence o zavarovancih in uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(2) Podatke v smislu prejšnjega odstavka tega zakona zagotavljajo v skladu z zakonom, delodajalci, samozaposleni, kmetje, vrhunski športniki in šahisti, ter osebe, ki so prostovoljno vključene v zavarovanje, zavod za zaposlovanje, ministrstvo, pristojno za pravosodje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Davčna uprava Republike Slovenije.

(3) Zavezanci iz prejšnjega odstavka so dolžni zavodu enkrat letno posredovati potrdilo o obračunanih in vplačanih prispevkih. Delodajalec je dolžan posredovati kopijo tega potrdila tudi zavarovancem, za katere plačuje prispevek delodajalca.

(4) Prijavno-odjavno službo za pokojninsko in invalidsko zavarovanje opravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Povračilo stroškov za vodenje prijavno-odjavne službe se uredi s pogodbo, ki jo skleneta zavod in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

(5) Matična evidenca se uredi s posebnim zakonom.

OSMI DEL

ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV

I. poglavje

Tekoče financiranje

204. člen

(Vrste prihodkov)

(1) Prihodki obveznega zavarovanja so prispevki:

- zavarovancev za pokojninsko zavarovanje,
- delodajalcev za pokojninsko zavarovanje,
- zavarovancev za invalidsko zavarovanje,
- delodajalcev za invalidsko zavarovanje,

– delodajalcev za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni,

– delodajalcev za zavarovalno dobo s povečanjem za zavarovance iz četrtega odstavka 430. člena tega zakona,

– za posebne primere zavarovanja,

– za dokup pokojninske dobe.

(2) Med prihodke obveznega zavarovanja se štejejo tudi:

– kupnine za zemljo na podlagi Zakona o preživninskem varstvu kmetov,

– prihodki od dividend, obresti in ostali prihodki.

(3) Obvezno zavarovanje se financira tudi iz državnega proračuna.

205. člen

(Vrste odhodkov)

Odhodki iz obveznega zavarovanja so:

- pokojnine, denarna nadomestila in drugi denarni prejemki na podlagi pridobljenih pravic;
- stroški poklicne rehabilitacije;
- stroški v zvezi z ocenjevanjem invalidnosti in telesne okvare;
- stroški v zvezi z izplačevanjem pokojnin in drugih pokojninskih prejemkov;
- stroški izvajanja zavarovanja;
- stroški delovanja organov upravljanja zavoda;
- prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje uživalcev pokojnin in uživalcev nadomestil iz invalidskega zavarovanja;
- stroški službe zavoda;
- drugi odhodki.

II. poglavje

Prispevki

206. člen

(Določitev in obračun prispevkov)

(1) Prispevki se obračunajo od osnove za plačilo prispevkov.

(2) Prispevne stopnje za obvezno zavarovanje se določijo tako, da se s pričakovanimi prihodki od prispevkov, ob upoštevanju drugih prihodkov po drugem in tretjem odstavku 204. člena tega zakona, pokrijejo pričakovani odhodki.

(3) Prispevna stopnja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni se določi v različnih višinah ob upoštevanju ravni varnega in zdravega dela, števila poklicnih bolezni in poškodb pri delu ter stopnje invalidizacije v dejavnosti ali pri delodajalcu. Podrobnejše kriterije za določitev različnih prispevnih stopenj določi zavod.

(4) Stopnje oziroma višine prispevkov iz prejšnjih odstavkov se določajo z zakonom. Za primere iz prejšnjega odstavka tega člena zakon določi minimalno in maksimalno prispevno stopnjo.

207. člen

(Osnove za plačilo prispevkov)

(1) Osnove za plačilo prispevkov za obvezno zavarovanje so:

- za zaposlene v Republiki Sloveniji in državljane Republike Slovenije, zaposlene pri tujcih – plača oziroma nadomestilo plače,
- za samozaposlene, državljane Republike Slovenije, zaposlene v tujini, kmete, vrhunske športnike in šahiste, ter osebe, ki so prostovoljno vključene v zavarovanje – zavarovalne osnove,
- za vaje, brezposelne, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti, starše, družinske pomočnike, vojake nabornike in državljane med prostovoljnim usposabljanjem za zaščito in reševanje – prejemek, ki ga prejemajo skladno s posebnimi predpisi,

– za brezposelne, ki jim zavod za zaposlovanje plačuje prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do izpolnitve pogojev za priznanje pravice do pokojnine – zadnje denarno nadomestilo, ki ga je prejel zavarovanec.

(2) Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se ne plačujejo od nadomestil iz invalidskega zavarovanja.

208. člen

(Najnižja in najvišja osnova za plačilo prispevkov)

(1) Za zaposlene v Republiki Sloveniji in državljane Republike Slovenije, zaposlene pri tujcih, se prispevki za obvezno zavarovanje plačujejo iz plače in iz nadomestil plače za čas odsotnosti z dela v skladu s predpisi o delovnih razmerjih in predpisih o zdravstvenem zavarovanju, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se za zaposlene v Republiki Sloveniji in državljane Republike Slovenije, zaposlene pri tujcih, prispevki za obvezno zavarovanje obračunajo in plačajo tudi od vseh drugih prejemkov iz delovnega razmerja, vključno s stimulacijami in bonitetami, če poseben zakon ne določa drugače.

(3) Najnižja osnova za obračun prispevkov za zavarovanje iz 13. in iz 14. člena tega zakona je znesek minimalne plače.

(4) Ne glede na določbo prve alinee prvega odstavka 209. člena tega zakona, je najnižja osnova za obračun prispevkov, za zavarovanje iz drugega odstavka 15. člena tega zakona, najnižja pokojninska osnova.

(5) Osnova za plačilo prispevkov za delavce, ki so v delovnem razmerju pri domačem izplačevalcu plače in so razporejeni na delo v tujino, je plača, od katere se po posebnem zakonu plačuje davek od osebnih prejemkov.

209. člen

(Določitev zavarovalnih osnov za samozaposlene zavarovance in za druge zavarovance, ki ne prejemajo plače)

(1) Osnova iz druge alinee 207. člena tega zakona se za samozaposlene in kmete določi glede na doseženi dobiček zavarovanca, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, razen razlike v obrestih, skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, in sicer:

– če dosežena osnova ne preseže minimalne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v višini minimalne plače;

– če je osnova med zneskom minimalne letne plače in povprečno letno plačo zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v znesku najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona;

– če je osnova med eno in enoinpolkratno povprečno letno plačo zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v višini 1,5-kratne najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona;

– če je osnova med enoinpolkratno in dvakratno povprečno letno plačo zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v višini dvakratne najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona;

– če je osnova med dvakratno in dvainpolkratno povprečno plačo zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v višini 2,5-kratne najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona;

– če je osnova med dvainpolkratno in trikratno povprečno plačo zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v višini trikratne najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona;

– če je osnova med trikratno in triinpolkratno povprečno plačo zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v višini triinpolkratne najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona;

– če je osnova nad triinpolkratno povprečno letno plačo zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v višini najvišje pokojninske osnove iz 49. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona.

(2) Uvrstitev v zavarovalno osnovo se določi na podlagi zadnje odmerne odločbe o davku iz dejavnosti oziroma zadnjega obračuna davka iz dejavnosti oziroma zadnje odločbe o odmeri dohodnine in glede na podatke o povprečni oziroma minimalni plači za leto, na katero se nanaša davek iz dejavnosti.

(3) Prispevki se plačujejo od osnov, ki veljajo v tekočem obdobju.

(4) Zavarovanec se lahko zavaruje tudi od zavarovalne osnove, ki presega znesek zavarovalne osnove, v katero je uvrščen skladno s prvim odstavkom tega člena, vendar največ od zneska v višini najvišje pokojninske osnove, povečane za davke in prispevke, iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona.

(5) Zavarovanec se ob vstopu v zavarovanje zavaruje najmanj od zneska osnove iz prve alinee prvega odstavka tega člena.

(6) Če zavarovanec oceni, da zavarovalna osnova ne ustreza pričakovanemu poslovnemu izidu v tekočem letu, in bi plačevanje prispevkov od osnove iz drugega odstavka tega člena ogrozilo njegovo nadaljnje poslovanje, lahko zahteva znižanje zavarovalne osnove, vendar največ do zneska najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona. O zahtevi odloči zavod.

(7) Zavarovanci iz pete, šeste, sedme, devete in enajste alinee prvega odstavka 34. člena tega zakona plačujejo prispevke od zavarovalne osnove v višini polovice zneska najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke iz tretjega odstavka 47. člena tega zakona.

(8) Podrobnejše določbe o postopku za razvrščanje v zavarovalne osnove in drugih postopkih določi minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo.

210. člen

(Osnove za zavarovanje vrhunskih športnikov in šahistov ter oseb, ki so prostovoljno vključene v obvezno zavarovanje)

(1) Vrhunski športniki in šahisti plačujejo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od osnove, ki jo prosto izberejo, vendar najmanj od zneska minimalne plače.

(2) Osebe, ki so prostovoljno vključene v zavarovanje, plačujejo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od osnove, ki jo prosto izberejo, vendar najmanj od zneska najnižje pokojninske osnove iz 48. člena tega zakona, povečane za davke in prispevke po stopnjah, določenih skladno s tretjim odstavkom 47. člena tega zakona.

211. člen

(Osnova za zavarovanje vajencev)

(1) Osnova za plačevanje prispevkov za vajence je mesečna nagrada vajenca.

(2) Osnova iz prejšnjega odstavka ne more biti nižja od polovice zneska minimalne plače.

212. člen

(Osnova za zavarovanje po drugih podlagah)

Za osebe iz 23., 23.a in 24.a člena tega zakona se prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje plačajo najmanj od zneska minimalne plače.

213. člen

(Osnova za prispevek za posebne primere zavarovanja)

Za osebe, zavarovane za posebne primere zavarovanja iz 26., 27. in 28. člena tega zakona se prispevek plača od osnov ali v pavšalnih zneskih, ki jih določi zavod.

214. člen

(Zmanjšanje ali odpis prispevkov)

(1) Z zakonom se lahko določijo primeri, kriteriji in pogoji, pod katerimi se določenim zavarovancem zmanjšani ali odpisani prispevki iz 204. člena tega zakona, štejejo za plačane.

(2) Za zavarovance, ki so na podlagi tega zakona ali posebnega zakona oproščeni plačila prispevka delodajalca, plača ta prispevek Republika Slovenija iz državnega proračuna.

215. člen

(Prispevek delodajalcev, ki ga plačujejo zavarovanci)

Državljeni Republike Slovenije, zaposleni v tujini, samozaposleni, kmetje, vrhunski športniki in šahisti, ter osebe, ki so prostovoljno vključene v zavarovanje plačujejo poleg prispevka zavarovanca tudi prispevek delodajalca, razen v primerih, določenih s posebnim zakonom.

216. člen

(Osnova za zavarovanje brezposelnih)

(1) Osnova za obračun prispevkov za brezposelne je znesek nadomestila za primer brezposelnosti oziroma zavarovalna osnova, od katere zavod za zaposlovanje plačuje prispevek.

(2) Osnova za brezposelne, ki jim zavod za zaposlovanje plačuje prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do izpolnitve pogojev za priznanje pravice do pokojnine, je zadnje denarno nadomestilo, ki ga je prejel zavarovanec, in se usklajuje po predpisih o zaposlovanju.

217. člen

(Osnova za plačilo prispevkov za podaljšano zavarovanje)

V primerih iz 190. člena tega zakona se prispevek plača od plače zavarovanca, ki jo je imel v zadnjem mesecu pred nastopom teh primerov, valorizirane glede na gibanje povprečnih mesečnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji na raven meseca pred mesecem, za katerega se plača prispevek.

218. člen

(Osnova za skupno dobo za presežne delavce)

(1) Prispevek za skupno zavarovalno dobo iz 195. člena tega zakona se izračuna tako, da se izračunana pokojnina, ki bi šla zavarovancu z upoštevanjem dokupljene zavarovalne dobe na dan izdaje odločbe o dokupu, pomnoži s koeficientom, ki izraža pričakovano število obrokov pokojnine, ki jih bo zavarovanec prejel do roka, s katerim bi pridobil pravico do pokojnine s tekočim zavarovanjem.

(2) Znesku prispevka iz prejšnjega odstavka se prišteje razlika med pokojnino, ki bi jo zavarovanec prejemal z upoštevanjem dejanske pokojninske dobe in pokojnino, ki bi jo prejemal na osnovi dokupa, pomnožena s koeficientom, ki izraža pričakovano dobo uživanja pokojnine.

219. člen

(Prispevek za skupno dobo za ugodnejšo odmero pokojnine)

Prispevek za skupno zavarovalno dobo iz 196. člena tega zakona se izračuna tako, da se izračuna pokojnina, ki bi šla zavarovancu z dokupljeno dobo, ter pokojnina brez dokupljene dobe, njuna razlika pa se pomnoži s koeficientom, ki izraža pričakovano število mesecev uživanja pokojnine.

220. člen

(Osnova za skupno dobo brez znižanja pokojnine zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti)

Prispevek za odmero pokojnine brez znižanja pokojnine zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti se izračuna ob upoštevanju načel aktuarske matematike tako, da se izračuna pokojnina, ki bi šla zavarovancu brez zmanjšanja in z zmanjšanjem, njuna razlika pa se pomnoži s koeficientom, ki izraža pričakovano število mesecev uživanja pokojnine.

221. člen

(Naknadno plačilo prispevkov za vštevanje določenih obdobj v pokojninsko dobo)

(1) Osnova za plačilo prispevka za vštevanje obdobj iz 198. in 420. člena tega zakona v pokojninsko dobo je enaka znesku povprečne mesečne plače zavarovanca iz koledarskega leta pred vložitvijo zahteve, povečane za odstotek porasta pokojnin do zadnjega dne v mesecu, v katerem je vložena zahteva za vštete navedenih obdobj v zavarovalno dobo.

(2) Osnova iz prejšnjega odstavka ne more biti nižja od zneska najnižje pokojninske osnove za mesec, v katerem je vložena zahteva, povečane za povprečno stopnjo prispevkov in davkov.

(3) Če zavarovanec v zadnjem koledarskem letu pred vložitvijo zahteve ni prejel plače najmanj za šest mesecev, se osnova iz prvega odstavka tega člena določi v znesku najnižje pokojninske osnove, veljavne v mesecu vložitve zahtevka, povečane za povprečno stopnjo prispevkov in davkov.

(4) Osnova za plačilo prispevka za vštevanje obdobj iz prvega odstavka 198. člena tega zakona, za katere prispevek še ni bil plačan, je znesek najnižje pokojninske osnove za mesec, v katerem je vložena zahteva, povečan za povprečno stopnjo prispevkov in davkov, ki se obračunavajo od osnove v višini navedenega zneska.

222. člen

(Zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca)

(1) Zavezanci za plačilo prispevkov zavarovancev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje so:

- zavarovanci iz 13., 14., 15., 16. in 21. člena tega zakona ter zavarovanci iz 22. člena tega zakona, ki prejemajo denarno nadomestilo za primer brezposelnosti, zavarovanci iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 23. člena in zavarovanci iz 23.a člena tega zakona,
- osebe, ki so prostovoljno vključene v zavarovanje,
- Republika Slovenija za zavarovance iz 20., prvega odstavka 23. in 24.a člena tega zakona,
- zavod za zaposlovanje za osebe, ki jim plačuje prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do izpolnitve pogojev za priznanje pravice do pokojnine,
- delodajalci za zavarovance iz 190. člena tega zakona.

(2) Če se prispevki plačujejo od najnižje osnove, določene v tretjem odstavku 208. člena tega zakona, je ne glede na prvo alineo prejšnjega odstavka, zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanec za del prispevka, ki odpade na plačo oziroma nadomestilo plače, in delodajalec za del prispevka, ki odpade na razliko med najnižjo osnovo, določeno v tretjem odstavku 208. člena tega zakona in plačo oziroma nadomestilom plače.

223. člen

(Zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev)

Zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni so:

- delodajalci – za zavarovance iz 13. člena in prve alinee 14. člena tega zakona;

– zavarovanci iz druge in tretje alinee 14. člena, 15., 21. in 34. člena tega zakona, ki so sami zavezanci za plačilo prispevkov;

– izplačevalec nagrade – za vajence, v skladu z zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju;

– zavod za zaposlovanje – za osebe iz 22. člena tega zakona;

– zavod za zaposlovanje za zavarovanje po enajsti alinei 34. člena tega zakona v primeru, ko so se zaposlili na podlagi posebnega programa po predpisih o zaposlovanju;

– Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije – za zavarovance, ki jim ta zavod izplačuje nadomestilo plače za čas bolezni;

– Republika Slovenija – za zavarovance iz 23. in 24. a člena tega zakona, za zavarovance, ki so na starševskem dopustu ter za kmete, ki so oproščeni obvezne vključitve v zavarovanje (zavarovane osebe iz 16. člena in šeste alinee 34. člena tega zakona);

– pristojna občina za zavarovance iz 23.a člena tega zakona.

224. člen

(Zavezanci za plačilo prispevka za dokup zavarovalne oziroma pokojninske dobe)

Zavezanci za plačilo prispevkov so:

– delodajalci za prispevke za dokup zavarovalne dobe iz 195. člena tega zakona,

– zavarovanci za prispevke za dokup zavarovalne dobe iz 196., 197., 198. in 420. člena tega zakona.

225. člen

(Zavezanci za plačilo prispevkov za posebne primere zavarovanja)

Zavezanci za plačilo prispevkov za posebne primere zavarovanja iz šeste alinee prvega odstavka 204. člena tega zakona so pravne in fizične osebe, pri katerih so te osebe na usposabljanju oziroma delu, pooblaščen študentski servisi in agencije za posredovanje dela dijakov in študentov, oziroma organizatorji del in akcij, v katerih te osebe sodelujejo.

226. člen

(Odstop prispevkov invalidskim podjetjem)

(1) Podjetjem, zavodom in drugim organizacijam za zaposlovanje invalidov, ki so zavezanci za plačilo prispevkov iz prvega odstavka 204. člena tega zakona, se prispevki zavarovanja in delodajalca za obvezno zavarovanje po tem zakonu, ki se obračunajo za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaposlenih, vplačajo na poseben račun pri delodajalcu in kot odstopljena sredstva uporabljajo za materialni razvoj teh podjetij oziroma v skladu z zakonom.

(2) Za zavarovance, ki so na podlagi prejšnjega odstavka oproščeni plačila prispevkov, plača te prispevke Republika Slovenija iz državnega proračuna.

227. člen

(Plačevanje prispevkov)

(1) Prispevki za obvezno zavarovanje, ki so določeni z zakonom, se plačujejo zavodu.

(2) Prispevki za obvezno zavarovanje se plačajo v skladu s predpisi, ki veljajo v času dospelosti prispevkov.

(3) Z namenom kontrole pravilnosti plačila prispevkov ima zavod pravico nadzora nad poslovnimi knjigami zavezanec za plačilo prispevkov.

228. člen

(Pobiranje prispevkov)

(1) Davčna uprava Republike Slovenije opravlja nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pobira, izterjuje ter

vodi ustrezne evidence o vplačanih prispevkih za posamezne zavarovance.

(2) Upravni odbor zavoda odpisuje, delno odpisuje ter dovoljuje odlog in obročno odplačevanje prispevkov za obvezno zavarovanje.

(3) Način izterjave zapadlih prispevkov, nadzor nad plačevanjem in obračunavanjem prispevkov, roki za plačilo prispevkov, zastaranje in zamudne obresti se določijo s posebnim zakonom. Kriterije za odpis, delni odpis ter obročno odplačevanje prispevkov določi skupščina zavoda, najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

229. člen

(Začasni odlog plačila prispevkov)

V izjemnih primerih, ko je delodajalec v postopku sanacije ali prisilne poravnave, oziroma v primerih, ko je ogroženo večje število delovnih mest pri delodajalcu, lahko Davčna uprava Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za delo, dovoli začasen odlog plačila prispevkov. Za čas, ko je zavezancu odloženo plačilo prispevkov, ne tečejo zamudne obresti.

230. člen

(Naknadno plačilo oziroma vračilo prispevkov)

(1) V izjemnih primerih, ko zavod ugotavlja plačilo oziroma vračilo prispevkov za nazaj in pošlje odločbo v izvršitev Davčni upravi Republike Slovenije, se prispevki odmerijo po prispevnih stopnjah oziroma v absolutnih zneskih, veljavnih na dan plačila.

(2) Osnova za odmero prispevkov v primerih plačila za nazaj iz prejšnjega odstavka je zavarovančeva takratna mesečna plača oziroma zavarovalna osnova, ki se valorizira na dan plačila prispevkov tako, da se poveča za porast povprečnih plač zaposlenih od meseca v koledarskem letu, na katerega se nanaša ali, če se plača oziroma zavarovalna osnova nanaša na koledarsko leto, od vključno naslednjega januarja po tem letu do predpreteklega meseca pred mesecem plačila prispevkov. V primeru, da ni podatkov o zavarovančevi plači, je osnova za odmero prispevkov najnižja pokojninska osnova, veljavna na dan plačila prispevka, povečana za prispevke in davke, ki se obračunavajo in plačujejo od plač po povprečni stopnji v Republiki Sloveniji.

(3) V primerih vračila prispevkov se znesek plačanega prispevka valorizira na način, ki velja za valorizacijo osnove za odmero prispevka iz prejšnjega odstavka.

(4) Zavezanec je dolžan plačati prispevek iz drugega odstavka tega člena v roku 30 dni od prejema odločbe o odmeri prispevka.

(5) Zavezanec je dolžan plačati prispevek za dokup zavarovalne dobe po določbah 195., 196., 197., 198. in 420. člena tega zakona v enkratnem znesku v roku 15 dni od prejema odločbe o odmeri prispevka.

231. člen

(Zamudne obresti)

Zavezanec za plačilo prispevkov za obvezno zavarovanje, ki ne vplača prispevka v predpisanem roku, je dolžan na dospel znesek plačati obresti za vse dni zamude v skladu s posebnimi predpisi.

III. poglavje

Prihodki iz državnega proračuna

232. člen

(Obveznosti državnega proračuna)

(1) Republika Slovenija zagotavlja sredstva iz državnega proračuna za pokrivanje obveznosti obveznega zavarovanja, ki nastanejo zaradi priznavanja ali odmere pravic iz

pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji oziroma zaradi izpada prispevkov, in sicer za:

- udeležence NOB in druge vojne veterane, udeležence španske vojne, narodne heroje in nosilce Partizanske spomenice 41, družinske člane padlih oziroma umrlih borcev NOB, žrtve vojnega nasilja;

- osebe, ki jim je v pokojninsko dobo všteti čas neupravičenega kaznovanja zaradi političnih razlogov oziroma neupravičenega odvzema prostosti;

- užívalce izjemnih pokojnin;
- užívalce državne pokojnine;
- užívalce varstvenega dodatka;
- užívalce oskrbnine;

- delavce Ministrstva za notranje zadeve in zavodov za izvrševanje kazenskih sankcij;

- užívalce administrativnih pokojnin po zakonih o notranjih zadevah, poslancih, o vladi, o obrambi, o prekrških, o sodniški službi;

- užívalce vojaških pokojnin;

- užívalce akontacij pokojnin, ki bi jih bil dolžan izplačati nosilec zavarovanja iz katere od drugih držav, nastalih na območju nekdanje SFRJ;

- užívalce dodatkov k pokojninam, ki jih izplačuje nosilec zavarovanja iz katere od drugih držav, nastalih na območju nekdanje SFRJ;

- žrtve dachauskih procesov;

- upravičence do višjega zneska pokojnine na podlagi zakona o popravni krivici;

- izjemne pokojnine delavcev v premogovnikih in pri proizvodnji ter predelavi azbesta;

- upokojene člane sklada obrtnikov, ki so pridobili pravice do skladove pokojnine na podlagi obdobja zavarovanja od uvedbe skladovega zavarovanja, pa do 1. 1. 1983 – do zneska minimalne pokojnine;

- preživnine bivšim zasebnim dimnikarskim obrtnikom;

- prispevek zavarovanca in delodajalca za delavce v invalidskih podjetjih;

- prispevek delodajalca za zavarovance, za katere ta prispevek plačuje Republika Slovenija;

- kmete in člane kmečkih gospodinjstev, ki jim je bil prispevek zmanjšan ali odpisan po Zakonu o pogojih, pod katerimi se kmetom zmanjšani ali odpisani prispevki štejejo za plačane;

- del pokojnine, ki je bila priznana ob upoštevanju obdobja iz 189. člena tega zakona;

- del pokojnine, ki je bila priznana ob upoštevanju obdobja, prebitih v invalidskih podjetjih, za katere po 226. členu tega zakona niso bili plačani prispevki;

- del pokojnine, ki je priznana ob upoštevanju pokojninske dobe iz četrtega odstavka iz 193. člena in 201. člena tega zakona;

- del pokojnine, ki je priznana ob upoštevanju 55. člena tega zakona;

- del pokojnine iz 54. ter iz 56. člena tega zakona ter

- v drugih primerih, če tako določa zakon.

(2) Poračunavanje finančnih obveznosti med Republiko Slovenijo in zavodom ureja poseben zakon.

233. člen

(Sofinanciranje iz državnega proračuna)

Republika Slovenija iz državnega proračuna oziroma iz drugih virov zagotavlja sredstva za pokrivanje razlike med prihodki zavoda iz prispevkov in iz drugih virov, ter odhodki zavoda.

234. člen

(Zagotavljanje likvidnosti zavoda)

Če zavodu primanjkuje likvidnih sredstev za izpolnitev obveznosti za izplačilo pokojnin in drugih obveznosti ter za kritje morebitnega primanjkljaja med prihodki in odhodki v

posameznem koledarskem letu, mu Republika Slovenija iz državnega proračuna zagotovi potrebna sredstva.

IV. poglavje

Finančno poslovanje

235. člen

(Vodenje sredstev zavoda)

Zavod ima žiro račun, v okviru katerega se vodijo sredstva za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

236. člen

(Finančni načrt zavoda)

(1) Zavod opredeljuje svoje finančno poslovanje s finančnim načrtom. Finančni načrt se sestavlja in sprejema za vsako koledarsko leto oziroma za časovno obdobje, za katero se sprejema državni proračun.

(2) V finančnem načrtu se opredelijo sredstva iz prispevkov in drugih virov ter sredstva za zagotavljanje pravic in za izvajanje zavarovanja ter drugih obveznosti.

(3) V finančnem načrtu se opredelijo sredstva, ki jih zagotavlja državni proračun.

(4) Finančni načrt sprejme skupščina zavoda. Vlada Republike Slovenije da soglasje k finančnemu načrtu.

(5) Državni zbor Republike Slovenije obravnava finančni načrt zavoda ob obravnavi in sprejemanju državnega proračuna. V skladu s proračunskimi izhodišči se finančni načrt zavoda lahko sprejme za več let, skladno s predpisi, ki urejajo sprejemanje državnega proračuna.

237. člen

(Poročilo o poslovanju)

(1) Zavod pripravi letno poročilo o poslovanju v prejšnjem koledarskem letu in ga do 31. maja tekočega leta predloži v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

(2) V poročilu iz prejšnjega odstavka morajo biti specifikirani prihodki iz prispevkov zavarovancev in delodajalcev, ki jih je zavod prejel v prejšnjem koledarskem letu, in sicer kot:

- prispevki zaposlenih pri pravnih in fizičnih osebah;

- prispevki delodajalcev za zaposlene pri pravnih osebah, pri fizičnih osebah, pri lastnikih kmetijskih zemljišč, za učence, ki so v učnem razmerju, za zavarovalno dobo s povečanjem za zaposlene pri pravnih osebah, pavšalni prispevki za posebne primere zavarovanja ter prispevki za posebne primere iz drugih pravnih razmerij;

- prispevki samozaposlenih od in iz zavarovalne osnove, lastnikov kmetijskih zemljišč ter za zavarovalno dobo s povečanjem;

- ostali prispevki, kot so zamudne obresti iz naslova prispevkov, pozneje vplačani odloženi prispevki in prispevki iz preteklih let, prispevek zavarovanca od nadomestila za prodniški dopust, zaradi bolezenske odsotnosti nad 30 dni in za čas brezposelnosti.

(3) V poročilu iz prvega odstavka tega člena morajo biti navedeni tudi drugi prihodki zavoda, kot so:

- povračila iz državnega proračuna za pokojnine in druge pravice, ki jih na podlagi posebnih predpisov določene skupine oseb pridobivajo pod ugodnejšimi pogoji in v višjih zneskih kot zavarovanci po splošnih predpisih,

- sofinanciranje iz državnega proračuna,

- prejeta sredstva iz drugih skladov socialnega zavarovanja in javnih skladov,

- drugi prihodki.

(4) V poročilu iz prvega odstavka tega člena morajo biti specifikirani tudi odhodki, ki jih je zavod v prejšnjem koledarskem letu izplačal za naslednje namene:

- starostne, invalidske, vdovske in družinske pokojnine,

- kmečke starostne pokojnine in vojaške pokojnine,

– varstveni dodatki k starostnim, invalidskim, vdovskim in družinskim pokojnikom,

– transferji zavodovih pokojnin v tujino ter akontacije in dodatki k pokojninam nosilcev zavarovanja iz drugih držav na območju nekdanje SFRJ,

– dodatki za pomoč in postrežbo, invalidnine in preživitve,

– dodatek za rekreacijo upokojencev ali enkratni letni dodatek,

– delna invalidska pokojnina, nadomestila za čas dela na drugem ustreznem delovnem mestu, nadomestilo za invalidnost, nadomestilo za čas poklicne rehabilitacije in začasno nadomestilo,

– nadomestilo za sofinanciranje zaposlovanja invalidov,

– obvezno zdravstveno zavarovanje uživalcev pravic, – stroški službe zavoda, dostave pokojnin po pošti, prijavno-odjavne službe, stroški Davčne uprave Republike Slovenije in ostali stroški izvajanja zavarovanja.

(5) Poročilo iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati tudi bilanco stanja na dan 31. 12. preteklega koledarskega leta.

V. poglavje Premoženje zavoda

238. člen (Premoženje zavoda)

V premoženje zavoda se štejejo nepremičnine, stvarnopravne in obligacijskopravne pravice, delnice ali lastniški deleži, denar in ostala sredstva, na katerih ima zavod lastninsko pravico.

239. člen

(Nastopanje zavoda v pravnem prometu)

(1) Zavod ima pravico sklepati pogodbe v pravnem prometu in opravljati druge posle z namenom povečanja svojega premoženja v skladu z zakonom in splošnim aktom zavoda.

(2) Zavod ima v pravnem prometu neomejeno pravno in poslovno sposobnost ter lahko v pravnem prometu pridobiva pravice in prevzema obveznosti.

(3) Za obveznosti, prevzete v pravnem prometu, zavod odgovarja s svojim celotnim premoženjem.

(4) Zavod ima pravico ustanavljati gospodarske družbe, sklade in varstvene delavnice (gospodarski subjekti za poklicno rehabilitacijo in preprečevanje invalidnosti).

VI. poglavje Nepremičninski sklad

240. člen

(Status nepremičninskega sklada)

(1) Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja je pravna oseba, ki je ustanovljena z namenom upravljanja nepremičnin in zagotavljanja neprofitnih in varovanih stanovanj za upokojence in druge starejše osebe.

(2) Osnovni kapital nepremičninskega sklada so:

– stanovanja, stanovanjske hiše in drugi objekti, zgrajeni s sredstvi nosilcev pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji,

– stanovanja, zgrajena namensko za upokojence, in stanovanja, zgrajena namensko za potrebe borcev NOV,

– druge nepremičnine,

– kupnine iz prodaje stanovanj in stanovanjskih hiš na podlagi stanovanjskega zakona.

(3) Nepremičninski sklad je pravna oseba, ki posluje kot družba z omejeno odgovornostjo s pravicami, obveznostmi

in odgovornostmi, določenimi s tem zakonom in Zakonom o gospodarskih družbah.

(4) Edini ustanovitelj in družbenik nepremičninskega sklada je zavod.

(5) Firma nepremičninskega sklada je "Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.o.o."

(6) Sedež nepremičninskega sklada je v Ljubljani.

(7) Nepremičninski sklad pokriva stroške poslovanja s prihodki od svojih naložb in z drugimi sredstvi.

(8) Nepremičninski sklad ima statut, ki ga sprejme skupščina nepremičninskega sklada.

241. člen

(Nadzor)

(1) Vlada Republike Slovenije daje soglasje k:

– statutu nepremičninskega sklada;

– naložbeni politiki nepremičninskega sklada in finančnem načrtu;

– zaključnemu računu nepremičninskega sklada in poročilu o poslovanju in

– rezultatih dela nepremičninskega sklada;

– imenovanju in razrešitvi direktorja nepremičninskega sklada.

(2) Ministrstvo, pristojno za delo, je vabljen na vse seje skupščine in nadzornega sveta nepremičninskega sklada.

(3) Minister, pristojen za delo, zadrži izvršitev odločitve, ki jo sprejme skupščina ali nadzorni svet nepremičninskega sklada, če oceni, da ni zakonita oziroma ni skladna s finančnim načrtom ali naložbeno politiko nepremičninskega sklada in o tem obvesti Vlado Republike Slovenije.

242. člen

(Organi nepremičninskega sklada)

(1) Organi nepremičninskega sklada so skupščina, nadzorni svet in direktor.

(2) Skupščina nepremičninskega sklada ima predsednika in štirinajst članov.

(3) Nadzorni svet ima pet članov.

(4) Nepremičninski sklad zastopa in njegovo poslovanje vodi direktor, ki ga na podlagi javnega razpisa imenuje skupščina nepremičninskega sklada.

(5) Skupščino nepremičninskega sklada imenuje Vlada Republike Slovenije za mandatno obdobje štirih let. Polovica članov skupščine nepremičninskega sklada se imenuje izmed predstavnikov upokojenskih organizacij. Skupščina nepremičninskega sklada imenuje nadzorni svet.

VII. poglavje Kapitalski sklad

243. člen

(Status kapitalskega sklada)

(1) Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja je pravna oseba, ki je ustanovljena za opravljanje dejavnosti po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: kapitalski sklad).

(2) Kapitalski sklad je delniška družba.

(3) Za kapitalski sklad se uporabljajo določbe Zakona o gospodarskih družbah o delniški družbi, če ni s tem ali drugim zakonom drugače določeno.

(4) Edini ustanovitelj kapitalskega sklada je Republika Slovenija.

(5) Firma kapitalskega sklada je "Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d."

(6) Sedež kapitalskega sklada je v Ljubljani.

(7) Kapitalski sklad pokriva stroške poslovanja s prihodki od svojih naložb ter z drugimi prihodki.

244. člen

(Dejavnost kapitalnega sklada)

Kapitalni sklad opravlja naslednje dejavnosti:

- upravljanje in razpolaganje z vrednostnimi papirji in drugimi sredstvi, pridobljenimi v postopku lastninskega preoblikovanja podjetij,
- upravljanje Prvega pokojninskega sklada v skladu z zakonom, ki ureja Prvi pokojninski sklad,
- upravljanje sklada obveznega dodatnega zavarovanja v skladu s tem zakonom,
- upravljanje vzajemnih pokojninskih skladov po tem zakonu.

245. člen

(Sredstva kapitalnega sklada)

(1) Prihodki kapitalnega sklada so obresti, dividende in drugi prihodki, ki izvirajo iz naložb ter poslovanja kapitalnega sklada.

(2) Pri opravljanju dejavnosti iz prve alineje prejšnjega člena kapitalni sklad nalaga sredstva v skladu s predpisi o naložbah investicijskih skladov, ki se nanašajo na pooblašene investicijske družbe, pri čemer ima lahko do 10% vseh naložb v obliki nepremičnin.

246. člen

(Organi kapitalnega sklada)

(1) Organi kapitalnega sklada so skupščina, nadzorni svet in uprava.

(2) Skupščina kapitalnega sklada ima petnajst članov.

(3) Nadzorni svet ima devet članov.

(4) Skupščino kapitalnega sklada in nadzorni svet kapitalnega sklada imenuje Vlada Republike Slovenije.

247. člen

(Uprava kapitalnega sklada)

(1) Uprava kapitalnega sklada šteje tri člane.

(2) Najmanj en član uprave mora imeti ustrezna strokovna znanja in izkušnje, potrebne za opravljanje nalog upravljanja pokojninskih skladov.

(3) Predsednika in člane uprave imenuje skupščina kapitalnega sklada.

248. člen

(Statut kapitalnega sklada)

(1) Statut kapitalnega sklada mora poleg obveznih sestavin, določenih z Zakonom o gospodarskih družbah, določati še:

- pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki kandidira za opravljanje funkcije predsednika oziroma člana uprave,
- pristojnosti predsednika in članov uprave ter način zastopanja kapitalnega sklada,
- delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- način določanja naložbene politike sklada.

(2) K statutu kapitalnega sklada mora dati soglasje Vlada Republike Slovenije.

DEVETI DEL

POSTOPEK ZA UVELJAVLJANJE IN VARSTVO PRAVIC

I. poglavje

Splošne določbe

249. člen

(Subsidiarna uporaba splošnih določb o upravnem postopku)

Za odločanje o pravicah iz obveznega zavarovanja se uporabljajo določbe Zakona o splošnem upravnem postopku, če s tem zakonom ni drugače določeno.

250. člen

(Uveljavljanje pravic)

(1) Pravice iz obveznega zavarovanja lahko uveljavi pri zavodu oseba, ki je bila zavarovana pri zavodu, in to tudi tedi, ko gre za pravice na podlagi mednarodnih sporazumov.

(2) Pravice za primer invalidnosti in smrti zaradi poškodbe pri delu se uveljavljajo pri zavodu, če je bil zavarovanec v času poškodbe zavarovan pri tem zavodu.

(3) Pravice za primer invalidnosti ali smrti zaradi poklicne bolezni se uveljavljajo pri zavodu, če je bil zavarovanec zavarovan pri zavodu v času obolenja, oziroma če v tem času ni bil zavarovan, vendar je bil nazadnje zavarovan pri zavodu.

(4) Pokojninska doba in plača ter druga dejstva, ki vplivajo na pridobitev in odmero pravic, se ugotavljajo po določbah tega zakona.

251. člen

(Varstvo pravic)

(1) Zoper odločbo, izdano na prvi stopnji, ima zavarovanec pravico do pritožbe.

(2) V postopku za uveljavljanje pravic na podlagi invalidnosti ima pravico do pritožbe tudi delodajalec.

252. člen

(Sodno varstvo)

(1) Sodno varstvo pravic se zagotavlja pred pristojnim sodiščem, ki ga določa zakon.

(2) Sodno varstvo lahko zavarovanec uveljavi v roku 30 dni od vročitve odločbe, izdane na drugi stopnji.

(3) Sodno varstvo lahko uveljavi tudi delodajalec, če je z dokončno odločbo zavoda odločeno o pravici zavarovanca na podlagi invalidnosti.

(4) V postopkih pred socialnimi sodišči v zadevah s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja, se ne uporabljajo določbe Zakona o pravnem postopku glede zastopanja strank po odvetnikih oziroma osebah z opravljenim pravniškim državnim izpitom.

253. člen

(Pristojnost za odločanje o pravicah iz zavarovanja)

(1) O pravicah iz zavarovanja odločajo:

– na prvi stopnji – enota zavoda, na območju katere je bila oseba, ki uveljavlja pravico oziroma, od katere se izvaja pravica, nazadnje zavarovana (v nadaljevanju: območna enota zavoda);

– na drugi stopnji – posebna enota na sedežu zavoda (v nadaljevanju: enota na sedežu zavoda).

(2) O pravicah iz obveznega zavarovanja, ki se uveljavljajo z uporabo mednarodnih sporazumov, in o transferju pokojnin, odloča:

– na prvi stopnji – enota na sedežu zavoda;

– na drugi stopnji – predstojnik zavoda.

(3) Odločbe iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena ter iz prve alineje prejšnjega odstavka izdaja predstojnik pristojne enote zavoda.

254. člen

(Revizija)

(1) Odločba prve stopnje, s katero je osebi priznana pravica po tem zakonu, se predloži v revizijo organu druge stopnje.

(2) Revizija se opravi po uradni dolžnosti.

(3) Revizija ne odloži izvršitve odločbe.

(4) Če je zoper odločbo območne enote zavoda vložena pritožba, se odloči o reviziji in pritožbi z isto odločbo.

(5) Odločbe enote na sedežu zavoda, s katero je bila priznana pravica do pokojnine po mednarodnem sporazumu, ni potrebno predložiti v revizijo.

255. člen

(Učinek revizije)

(1) Če revizija odločbe, ki je postala dokončna, ker zoper njo ni bila vložena pritožba, ni opravljena v treh mesecih od dneva, ko preteče rok za pritožbo, se šteje, da je revizija opravljena in da je odločba potrjena.

(2) V reviziji se lahko odločba prve stopnje potrdi, spremeni, odpravi ali razveljavi.

(3) Odločba o pravici iz obveznega zavarovanja, izdana v revizijskem postopku, učinkuje s prvim dnevom naslednjega meseca po izdaji revizijske odločbe.

(4) Območna enota zavoda, katere odločba je bila v reviziji odpravljena ali razveljavljena, izda novo odločbo prve stopnje čimprej, najpozneje pa v 30 dneh od prejema odločbe o reviziji.

(5) Novo odločbo prve stopnje je potrebno predložiti v revizijo; v njej se preizkusi, ali je nova odločba popravljena v skladu z razlogi, zaradi katerih je bila prejšnja odločba odpravljena ali razveljavljena.

256. člen

(Revizija v postopkih iz invalidskega zavarovanja)

(1) Ne glede na določbo prejšnjega člena se v postopkih uveljavljanja pravic iz invalidskega zavarovanja v revizijo predloži pozitivno mnenje invalidske komisije prve stopnje. Revizijo opravi invalidska komisija druge stopnje.

(2) V reviziji lahko invalidska komisija izvedensko mnenje potrdi, spremeni ali vrne v ponovno obravnavo invalidski komisiji prve stopnje.

257. člen

(Sodno varstvo v postopku revizije)

(1) Zoper odločbo izdano v reviziji, s katero je spremenjena odločba prve stopnje, je zagotovljeno sodno varstvo.

(2) Sodno varstvo ni mogoče zoper odločbo, s katero je bila v reviziji odločba prve stopnje odpravljena ali razveljavljena.

(3) Sodno varstvo ni mogoče zoper odločbo, izdano na drugi stopnji, če je bila z njo hkrati v reviziji odpravljena ali razveljavljena odločba, izdana na prvi stopnji.

258. člen

(Ugotavljanje lastnosti zavarovanca)

(1) Lastnost zavarovanca iz obveznega zavarovanja se ugotavlja na podlagi predpisov o matični evidenci o zavarovancih in uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(2) Za zavarovance za posebne primere zavarovanja iz 26., 27., 28. in 29. člena tega zakona se lastnost zavarovanca ugotavlja takrat, ko nastane zavarovalni primer, na podlagi katerega pridobijo pravice iz obveznega zavarovanja.

II. poglavje

Uveljavljanje pravic iz zavarovanja

259. člen

(Pričetek postopka za uveljavljanje pravic)

(1) Postopek za uveljavljanje pravic iz obveznega zavarovanja se začne na zahtevo zavarovanca, postopek za uveljavljanje pravice do vdovske ali družinske pokojnine pa na zahtevo vdove ali vdovca oziroma družinskega člana ali zakonitega zastopnika.

(2) Postopek za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja se začne tudi na predlog zavarovančevega osebnega zdravnika ali imenovanega zdravnika. Če je uveden postopek za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja na predlog zdravnika ali imenovanega zdravnika, pa umakneta predlog, ni mogoče ustaviti postopka, če se zavarovanec z

ustavitvijo ne strinja in zahteva, da se postopek nadaljuje. Če je bil postopek uveden na predlog zdravnika ali imenovanega zdravnika, zavarovanec ali njegov zakoniti zastopnik ne moreta predlagati umika predloga.

(3) Postopek je uveden, ko zavod prejme zahtevo za uveljavljanje pravice.

(4) Postopek za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja je uveden, ko zavod prejme zahtevo s popolno delovno dokumentacijo zavarovanca ter medicinsko dokumentacijo o zavarovančevem zdravstvenem stanju in o njegovi delovni zmožnosti.

(5) Zahteva za uvedbo postopka za uveljavljanje ali varstvo pravic se poda s pisno vlogo ali ustno na zapisnik pri katerikoli enoti zavoda. Če je za odločitev o zahtevku pristojna enota v drugem kraju, se zahtevku oziroma vloga takoj odstopi krajevno pristojni enoti.

259.a člen

(Trajanje postopka)

(1) Če je za ugotovitev pravic iz invalidskega zavarovanja potrebno izvedensko mnenje, mora pristojni organ zavoda izdati odločbo najpozneje v šestih mesecih od dneva uvedbe postopka.

(2) V roku, določenem v prejšnjem odstavku, se izda tudi odločbo o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja z uporabo mednarodnih sporazumov.

260. člen

(Akontacija)

(1) Kadar se v postopku ugotovi, da ima zavarovanec pravico do pokojnine, ni pa mogoče določiti njene višine ali ni mogoče takoj končati postopka zaradi kakšnega predhodnega vprašanja, se začasno izplačuje akontacija, ki se določi po zbranih podatkih. Akontacija se izplačuje na podlagi naloge, ki ga izda pooblaščen delavec zavoda. Kopija naloga se izroči zavarovancu.

(2) Akontacije iz prejšnjega odstavka se usklajujejo pod enakimi pogoji kot pokojnine.

261. člen

(Izvedenski organi)

(1) Kadar je za ugotovitev pravic iz zavarovanja, ki jih uveljavljajo zavarovanci in njihovi družinski člani, potrebno izvedensko mnenje, dajejo izvedenska mnenja o invalidnosti, telesni okvari, potrebi po stalni pomoči in postrežbi ter o nezmožnosti za delo oziroma nezmožnosti za delo vdove ali vdovca oziroma drugih zavarovančevih družinskih članov, izvedenski organi zavoda.

(2) Izvedenski organi zavoda dajejo izvedenska mnenja tudi na zahtevo tujih nosilcev zavarovanja in drugih organov, skupnosti in oseb, če tako določajo mednarodni sporazumi.

(3) Izvedenski organi zavoda so invalidske komisije, zdravniki posamezniki in druge strokovne institucije, ki jih imenuje pristojni organ zavoda.

(4) V primerih, ko se ugotavlja invalidnost, poda izvedensko mnenje invalidska komisija v sestavi dveh članov – zdravnikov in enega člana – strokovnjaka s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja, varstva pri delu, organizacije dela, industrijske psihologije ali tehnologije oziroma drugega ustreznega področja. V postopku in pred izdajo izvedenskega mnenja ima v teh primerih pravico in dolžnost sodelovati tudi predstavnik delodajalca.

(5) Če se v postopku ugotavljanja invalidnosti ugotovi, da je pri zavarovancu podana invalidnost II. kategorije, poda invalidska komisija izvedensko mnenje o obliki poklicne rehabilitacije na podlagi mnenja strokovne institucije s področja medicine dela oziroma poklicne rehabilitacije.

(6) V postopku pred izdajo izvedenskega mnenja sodelujejo izvedenski organi zavoda z zavarovančevim

osebnim zdravnikom, službo medicine dela, specialistično službo oziroma z zavodi za usposabljanje invalidnih oseb in z delodajalci.

(7) Zavod določi organizacijo in način delovanja invalidskih komisij ter drugih izvedenskih organov s splošnim aktom. S tem aktom se določi tudi seznam obvezne medicinske in delovne dokumentacije, ki je potrebna za podajo izvedenskega mnenja ter kriterije za ocenjevanje invalidnosti.

262. člen

(Izvršljivost odločb)

(1) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe, s katero je odločeno o pravicah iz obveznega zavarovanja, razen če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Odločba, s katero so priznane pravice na podlagi invalidnosti II. ali III. kategorije, se izvrši, ko postane dokončna v upravnem postopku.

(3) Odločba o pravici do invalidske pokojnine postane izvršljiva z dnem, ko postane pravomočna.

(4) Odločbe o pravicah iz obveznega zavarovanja izvrši zavod, razen v primerih, ko je z zakonom določeno, da jih v določenem delu izvrši delodajalec ali zavod za zaposlovanje.

263. člen

(Učinek obnove postopka)

Odločba, izdana v obnovi postopka, učinkuje od prvega dne naslednjega meseca po dani zahtevi oziroma od prvega dne naslednjega meseca po izdaji odločbe, če je bil postopek uveden po uradni dolžnosti.

264. člen

(Stroški postopka)

(1) Stroške postopka uveljavljanja in varstva pravic iz obveznega zavarovanja, kot so potni stroški in nadomestilo izgubljenega zaslužka izvedencev, ki jih imenuje pristojni organ zavoda, krije zavod.

(2) Za zahtevke, odločbe, pritožbe in druge vloge v postopku za uveljavljanje in varstvo pravic iz obveznega zavarovanja se ne plačujejo takse.

DESETI DEL ORGANIZIRANOST POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

I. poglavje

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

265. člen

(Organizacija zavoda)

Zavod je organiziran tako, da zagotavlja učinkovito upravljanje s sredstvi in izvajanje:

- zavarovanja za primer starosti, smrti in drugih pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja,
- zavarovanja za primer invalidnosti, telesne okvare, potrebe po stalni pomoči in postrežbi in drugih pravic iz invalidskega zavarovanja ter,
- zavarovanja za odpravnino, oskrbnino in pravico do dodatka za rekreacijo ali enkratnega letnega dodatka.

266. člen

(Skupščina)

(1) Zavod upravlja skupščina, ki jo sestavlja 30 članov, od tega:

- osem predstavnikov sindikatov, reprezentativnih za območje države, od tega lahko imenujejo zveze ali

konfederacije, ki so po registru reprezentativnih sindikatov reprezentativne za območje države, najmanj enega predstavnika;

- osem predstavnikov delodajalskih združenj;
- sedem predstavnikov Vlade republike Slovenije;
- sedem predstavnikov upokojencev in delovnih invalidov, od tega en predstavnik Zveze delovnih invalidov Slovenije.

(2) V primeru, da zveza ali konfederacija sindikatov iz prve alineje prejšnjega odstavka, v roku, določenem s statutom zavoda, ne imenuje svojega predstavnika v skupščino zavoda, v nadaljnjem postopku imenovanja oziroma volitev članov ne more več sodelovati.

(3) Skupščina zavoda izmed svojih članov izvoli predsednika in namestnika predsednika.

(4) Mandat članov skupščine traja štiri leta, mandat predsednika in namestnika predsednika pa 16 mesecev, pri čemer se na funkciji predsednika in namestnika predsednika izmenjavajo predstavniki skupin iz posameznih alinej prvega odstavka tega člena.

(5) Skupščina opravlja naslednje naloge:

- sprejema kriterije za določitev različnih prispevnih stopenj prispevka za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni;
 - sprejema kriterije za odpis, delni odpis ter obročno odplačevanje prispevkov;
 - spremlja gmotni položaj upokojencev in delovnih invalidov;
 - sprejema programe dejavnosti, finančni načrt, zaključni račun ter poslovna poročila zavoda;
 - določa način uporabe sredstev za pokojninsko zavarovanje;
 - določa način uporabe sredstev za invalidsko zavarovanje;
 - odloča o ukrepih, s katerimi se zagotavlja materialna podlaga ter možnosti za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov;
 - določa krog upravičencev, merila in kriterije za obliko in višino dodatka za rekreacijo ali enkratnega letnega dodatka;
 - sprejema statut zavoda, splošne akte za izvajanje zavarovanja in druge splošne akte zavoda.
- (6) Skupščina zavoda sprejema izvršilne akte, s katerimi ureja vprašanja obveznega zavarovanja iz tega zakona, za katera ni izrecno določena pristojnost državnih organov.

267. člen

(Upravni odbor)

(1) Izvršilni organ skupščine zavoda je upravni odbor zavoda, ki ima trinajst članov.

(2) Skupščina zavoda izmed svojih članov izvoli dvanajst članov upravnega odbora za mandatno obdobje štirih let, tako da so v njem:

- trije predstavniki sindikatov, reprezentativnih za območje države,
- trije predstavniki delodajalskih združenj,
- dva predstavnika upokojencev,
- en predstavnik delovnih invalidov,
- trije predstavniki Vlade Republike Slovenije.

(3) Enega člana upravnega odbora izvolijo delavci zavoda.

(4) Upravni odbor zavoda izvoli izmed svojih članov predsednika in namestnika predsednika. Mandat predsednika in namestnika predsednika traja 16 mesecev, pri čemer se na funkciji predsednika in namestnika predsednika izmenjavajo predstavniki skupin iz prvih treh alinej drugega odstavka tega člena.

268. člen

(Generalni direktor)

(1) Poslovodni organ zavoda je generalni direktor zavoda.

(2) Generalni direktor organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost dela zavoda.

(3) Generalnega direktorja zavoda imenuje skupščina zavoda. K imenovanju direktorja zavoda daje soglasje Vlada Republike Slovenije.

269. člen

(Statut)

(1) Zavod ima statut.

(2) Statut zavoda določa način imenovanj in izvolitve članov skupščine zavoda in upravnega odbora zavoda in njihovih predsednikov ter namestnikov, konstituiranje, pristojnosti, organizacijo in način delovanja skupščine zavoda ter upravnega odbora zavoda, organizacijo službe zavoda in položaj delavcev zavoda, njihova delovna razmerja in materialni položaj ter druga vprašanja.

(3) K statutu zavoda daje soglasje Vlada Republike Slovenije.

(4) Statut in splošni akti zavoda za izvajanje zavarovanja se objavljajo v Uradnem listu Republike Slovenije.

II. poglavje

Nadzor

270. člen

(Nadzor)

(1) Nadzor nad zakonitostjo delovanja zavoda ter namembnostjo rabe sredstev izvaja minister, pristojen za delo. Če se pri nadzoru ugotovijo nepravilnosti, izda minister, pristojen za delo, odločbo, s katero določi ukrepe in roke za odpravo nepravilnosti.

(2) Ministrstvo, pristojno za delo, je vabljeno na vse seje skupščine in upravnega odbora zavoda.

(3) Minister, pristojen za delo, zadrži izvršitev odločitve, ki jo sprejme skupščina ali upravni odbor zavoda, če oceni, da ni zakonita oziroma ni skladna s finančnim načrtom zavoda, državnim proračunom in o tem obvesti Vlado Republike Slovenije.

(4) Zavod izvaja interni strokovni nadzor.

ENAJSTI DEL
POVRNITEV POVZROČENE ŠKODE IN NEUPRAVIČENO
PRIDOBLENJIH SREDSTEV

271. člen

(Odgovornost posameznika za škodo zavodu)

(1) Zavod zahteva povrnitev povzročene škode od tistega, ki je namenoma ali iz velike malomarnosti povzročil invalidnost, telesno okvaro, potrebo po tuji pomoči in postrežbi ali smrt zavarovanca.

(2) Za škodo, ki jo povzroči v primerih iz prejšnjega odstavka delavec pri delu ali v zvezi z delom, je odgovoren delodajalec.

(3) Zavod zahteva povrnitev povzročene škode iz prejšnjega odstavka tudi neposredno od osebe, ki je povzročila invalidnost, telesno okvaro, potrebo po tuji pomoči in postrežbi ali smrt zavarovanca s kaznivim dejanjem.

(4) Zavod določi najnižji in najvišji znesek odškodnine, ki jo lahko zahteva od fizične osebe iz prejšnjih odstavkov.

272. člen

(Odgovornost delodajalca za škodo zavodu)

(1) Zavod zahteva povrnitev povzročene škode od delodajalca, če je zavarovančeva invalidnost, telesna okvara, potreba po tuji pomoči in postrežbi ali smrt posledica tega, ker niso bili izvedeni ukrepi za varnost in zdravje pri delu ali drugi ukrepi, predpisani ali odrejeni za varnost ljudi.

(2) Zavod ima pravico zahtevati povrnitev povzročene škode od delodajalca tudi, če nastane škoda zaradi tega, ker je bilo delovno razmerje sklenjeno brez predpisanega zdravstvenega pregleda z osebo, ki zdravstveno ni bila zmožna za opravljanje določenih del oziroma nalog, kar se je pozneje ugotovilo.

(3) Zavod ima pravico zahtevati povrnitev povzročene škode od delodajalca, če je škoda nastala zato, ker mu delodajalec ni dal podatkov oziroma je dal neresnične podatke o dejstvih, od katerih je odvisna pridobitev, odmera ali izguba pravice.

273. člen

(Izključitev kritja zavarovanega primera)

(1) V primerih iz prejšnjih dveh členov se šteje, da je imel zavod škodo, ne glede na to, da je zavarovani primer pokrit z zavarovanjem po tem zakonu.

(2) Zavod zahteva povrnitev povzročene škode od zavarovanca, ki je sam dolžan dati podatke v zvezi z zavarovanjem, če je škoda nastala zato, ker ni dal podatkov ali je dal neresnične podatke.

(3) Za povrnitev povzročene škode je solidarno odgovorna tudi oseba, ki je kot priča s pravnomočno sodbo obsojena za kaznivo dejanje krive izpovedbe, če je bilo na podlagi takšne izpovedbe komu priznано neko obdobje v pokojninsko dobo in je bila na podlagi tako priznanega obdobja uveljavljena pokojnina, do katere tisti, ki jo je dobil, ni imel pravice, ali je bila uveljavljena večja pokojnina od tiste, do katere je imel pravico.

274. člen

(Ugotavljanje odškodnine)

(1) Pri ugotavljanju pravice do povrnitve škode, povzročene zavodu, se uporabljajo določbe Zakona o obligacijskih razmerjih, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Odškodnina, ki jo ima zavod pravico zahtevati v primerih iz 271. do 273. člena tega zakona, obsega nastale stroške in celotne zneske pokojnine oziroma drugih dajatev, ki jih izplačuje zavod.

(3) Če pomeni povzročena škoda obveznost zavoda za izplačevanje pokojnine ali drugih dolgoročnih dajatev, lahko zavod zahteva odškodnino v skupnem znesku. Ta znesek se odmeri tako, da ustreza priznani pokojnini oziroma drugi dajati in povprečnemu trajanju uživanja pokojnine oziroma druge dajatve, ne glede na starost uživalca.

(4) Pri ugotavljanju višine odškodnine po prejšnjih dveh odstavkih se upošteva dopolnjena pokojninska doba zavarovanca.

(5) Če zavod ugotovi, da je nastala škoda, zahteva od zavarovanca ali delodajalca, da jo povrne v določenem roku. Če škoda ni povrnjena v določenem roku, uveljavlja zavod odškodninski zahtevek pred pristojnim sodiščem.

275. člen

(Povrnitev preplačila)

(1) Oseba, ki ji je bil na račun zavoda izplačan denarni znesek, do katerega ni imela pravice, mora vrniti prejeti znesek v skladu z določbami Zakona o obligacijskih razmerjih.

(2) Zavod preveč izplačani znesek iz prejšnjega odstavka pobota s pokojninskimi prejemki upravičenca.

(3) Zavod izda odločbo o ugotovitvi preplačila, v kateri je določen znesek preplačila in način, po katerem mu bo preplačilo povrnjeno.

(4) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži izvršitve.

(5) V primeru, ko oseba uživa pokojnino ali kakšno drugo pravico iz obveznega zavarovanja, lahko zavod odloči, da se preplačilo povrne v obrokih, ki se odtegujejo od navedenih prejemkov.

276. člen

(Odškodninska odgovornost zavoda)

(1) Zavod odgovarja za škodo, ki jo povzroči zavarovanec pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti, v skladu z določbami zakona o obligacijskih razmerjih.

(2) Če je zavod dolžan denarno dajatev ali dajatev v višjem znesku izplačati za nazaj na podlagi odločbe druge stopnje o priznanju pravice ali po odločbi sodišča, pa do izdaje ustrezne odločbe na prvi stopnji ni prišlo zaradi ravnanja zavarovanca oziroma vlagatelja, delodajalca oziroma druge osebe, se upravičencu izplača v breme zavoda odškodnina v višini obračunanih zamudnih obresti od dneva, ko bi posamezni znesek bil izplačan, pa do izvršitve odločbe.

(3) Če je vzrok za izdajo neustrezne oziroma nepravčasne odločbe sporen, ima zavod pravico terjati izplačano odškodnino zaradi plačila zamudnih obresti od odgovornih oseb.

(4) Zavod je dolžan odškodnino iz drugega odstavka tega člena izplačati v 60 dneh po plačilu denarnih dajatev.

277. člen

(Zamudne obresti)

(1) Če zavod ne izplača priznanih pokojninskih prejemkov v roku 60 dni od dneva, ko je postala odločba o priznanju pravice izvršljiva, je dolžan izplačati prejemniku zamudne obresti na zapadle prejemke ali ga v istem roku pozvati, da sporoči potrebne podatke oziroma da prejemke dvigne na blagajni zavoda.

(2) Zamudne obresti se odmerijo po zakonu od naslednjega dne po izteku roka iz prejšnjega odstavka.

DVANAJSTI DEL DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

I. poglavje Splošna določba

278. člen

(Pojem dodatnega pokojninskega zavarovanja)

(1) S tem zakonom se urejajo tiste oblike obveznega in prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki sodijo skladno z določbo druge alinee 1. člena tega zakona v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(2) Ta zakon ne ureja tistih pokojninskih zavarovanj, ki so jih do uveljavitve tega zakona pod nazivom "pokojninska zavarovanja" izvajale zavarovalnice in sodijo skladno z določbami odredbe o uvrščanju posameznih zavarovalnih vrst v zavarovalne skupine in zavarovalne razrede (Uradni list RS, št. 5/95) med življenjska zavarovanja.

II. poglavje Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje

1. Splošne določbe

279. člen

(Pojem obveznega dodatnega zavarovanja)

Obvezno dodatno zavarovanje po tem zakonu je zbiranje prispevkov delodajalcev zato, da bi se iz zbranih sredstev zagotavljale pravice do poklicne pokojnine oziroma

druge pravice, ki bi jih poleg pravic iz obveznega zavarovanja uživali zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati.

280. člen

(Krog zavarovancev obveznega dodatnega zavarovanja)

(1) V obvezno dodatno zavarovanje se pod pogoji, določenimi s tem zakonom, vključijo zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati.

(2) Delovna mesta, na katerih se zavarovanci vključijo v obvezno dodatno zavarovanje zaradi težavnosti ali škodljivosti dela, je možno določiti v primerih, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

– da obstajajo v zvezi z opravljanjem del znatnejši škodljivi vplivi na zdravstveno stanje in delovno zmožnost delavcev, kljub temu, da so bili uporabljeni vsi splošni in posebni varstveni ukrepi, določeni s predpisi, in drugi ukrepi, s katerimi jih je mogoče odpraviti ali zmanjšati;

– da opravljajo delavci dela v težkih in zdravju škodljivih razmerah neposredno ob virih škodljivih vplivov v nepretrganem delovnem procesu;

– da se opravlja delo v okoliščinah iz prejšnjih dveh alinej polni delovni čas, pri tem pa se za polni delovni čas šteje tudi delovni čas, krajši kot polni delovni čas, določen z zakonom in kolektivnimi pogodbami, če je tako določeno zaradi posebnih delovnih pogojev.

(3) Seznam delovnih mest iz prejšnjega odstavka določi minister, pristojen za delo, s soglasjem reprezentativnih sindikatov in združenj delodajalcev.

281. člen

(Prispevki za obvezno dodatno zavarovanje)

(1) Zavezanci za plačilo prispevkov za obvezno dodatno zavarovanje so delodajalci.

(2) Prispevki za obvezno dodatno zavarovanje imajo enak davčni status kot prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

282. člen

(Postopek za vključitev v obvezno dodatno zavarovanje)

(1) Delovna mesta, za katera so delodajalci dolžni plačevati prispevke za obvezno dodatno zavarovanje, so vsa tista, za katera se je ob uveljavitvi tega zakona štela zavarovalna doba s povečanjem.

(2) Posebna komisija lahko na podlagi meril in kriterijev, ki jih določi Vlada Republike Slovenije, poleg delovnih mest iz prejšnjega odstavka, določi tudi druga delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje, oziroma ugotovi, da niso več izpolnjeni pogoji iz 280. člena tega zakona.

(3) Z zakonom se lahko poleg delovnih mest iz prejšnjega odstavka tega člena določijo nova delovna mesta, na katerih se zavarovanci vključijo v obvezno dodatno zavarovanje v primerih, ko je uspešno opravljanje dejavnosti omejeno z določeno starostjo, ker gre za dela v tistih poklicih, v katerih fiziološke funkcije organizma zaradi narave in teže dela v tolikšni meri pešajo, da delavcu onemogočajo nadaljnje uspešno opravljanje iste poklicne dejavnosti po dopolnitvi določene starosti.

(4) Posebno komisijo za ugotavljanje obveznosti dodatnega pokojninskega zavarovanja iz drugega odstavka tega člena imenuje minister, pristojen za delo.

283. člen

(Pravice iz obveznega dodatnega zavarovanja)

(1) Na podlagi obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja pripada zavarovancem pravica do poklicne

pokojnine. Zavarovancem se čas obveznega dodatnega zavarovanja upošteva kot dodana doba za pridobitev pravic iz obveznega zavarovanja skladno s četrnim odstavkom 193. člena tega zakona.

(2) Kriteriji za določanje višine in oblike poklicne pokojnine se določijo s pokojninskim načrtom.

(3) Pravice iz obveznega dodatnega zavarovanja se izplačujejo v obliki:

- poklicne pokojnine, ki se izplačuje užitcu poklicne pokojnine v mesečnih zneskih od pridobitve poklicne pokojnine do izpolnitve pogojev za pridobitev pokojnine v obveznem zavarovanju;

- znižane poklicne pokojnine, ki se izplačuje v mesečnih zneskih od upokojitve v obveznem zavarovanju do zavarovančeve smrti.

(4) Uživalec poklicne pokojnine se lahko ob pridobitvi pravice do poklicne pokojnine v skladu s pokojninskim načrtom odloči tudi za drugačno obliko izplačila poklicne pokojnine. V primeru, da bo odložil začetek uživanja poklicne pokojnine, mu delodajalec ni več dolžan plačevati prispevkov za obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje.

(5) Uživalec poklicne pokojnine je v času od poklicne upokojitve do upokojitve v obveznem zavarovanju zdravstveno zavarovan in se mu od mesečnega zneska poklicne pokojnine obračunavajo prispevki v skladu z zakonom, ki ureja plačilo prispevkov za socialno varnost.

(6) Zavarovanec, ki se invalidsko upokoji, ima pravico do izplačila odkupne vrednosti enot premoženja na osebem računu, izračunane na način, določen v tretjem odstavku 320. člena tega zakona.

(7) V primeru smrti zavarovanca v času do poklicne upokojitve, se izplača dedičem odkupna vrednost enot premoženja na osebem računu umrlega zavarovanca, izračunana na način, določen v tretjem odstavku 320. člena tega zakona.

284. člen

(Pokojninski načrt obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja)

(1) Pokojninski načrt obveznega dodatnega zavarovanja mora vsebovati poleg postavk iz prejšnjega člena tega zakona tudi:

- način izračuna poklicne pokojnine,
- minimalni zjamčeni donos na vplačane prispevke,
- pogoje za pridobitev poklicne pokojnine,
- oblike izplačila poklicne pokojnine,
- investicijsko strategijo obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja,
- višino prispevkov za posamezna delovna mesta.

(2) Pogoji za pridobitev poklicne pokojnine ne smejo biti določeni različno glede na spol zavarovanca.

(3) Pokojninski načrt obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja aktuarsko potrdi Urad za zavarovalni nadzor pri Ministrstvu za finance, sprejme pa ga minister, pristojen za delo.

(4) Za pravice, določene v pokojninskem načrtu obveznega pokojninskega zavarovanja, jamči država.

2. Upravljanje sklada

285. člen

(Sklad obveznega dodatnega zavarovanja)

(1) Obvezno dodatno zavarovanje izvaja sklad obveznega dodatnega zavarovanja (v nadaljevanju: sklad), ki se oblikuje z dnem uveljavitve tega zakona kot vzajemni pokojninski sklad.

(2) Sklad je premoženje, ki je financirano s sredstvi, zbranimi z vplačilom premij obveznega dodatnega zavarovanja oziroma ustvarjenimi z upravljanjem s temi sredstvi, in je namenjeno izključno kritju obveznosti do zavarovancev obveznega dodatnega zavarovanja.

(3) Sklad je v lasti zavarovancev obveznega dodatnega zavarovanja, članov sklada.

(4) Za potrebe izvajanja dodatnega obveznega zavarovanja sklad vzpostavi in obdeluje naslednje evidence:

- evidenco zavarovancev,
- evidenco zavezancev za plačilo prispevkov.

(5) Evidenca zavarovancev vsebuje:

- osebne podatke: ime in priimek, rojstne podatke, enotno matično številko občana oziroma enotno matično številko tujca, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, državljanstvo;

- davčno številko;

- podatke o zaposlitvi: podjetje, delovno mesto, plača;

- podatke o pokojninski dobi;

- številko dokumenta o sklenitvi zavarovanja.

(6) Evidenca zavezancev za plačilo prispevkov vsebuje:

- ime in sedež;

- registrsko številko;

- davčno številko.

(7) Osební podatki se zbirajo praviloma neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo, podatki, ki se nanašajo na delovno razmerje, se zbirajo na podlagi podatkov delodajalcev, podatki o pokojninski dobi se črpajo iz matične evidence pri zavodu, podatki o pravilnosti obračunanih prispevkov se pridobijo iz davčne evidence.

(8) Podatki se hranijo 10 let po zadnjem izplačilu poklicne pokojnine oziroma odkupne vrednosti enot premoženja.

286. člen

(Upravljaev sklada)

(1) Sklad obveznega dodatnega zavarovanja v svojem imenu in za račun zavarovancev in drugih upravičencev upravlja kapitalski sklad ločeno od drugega premoženja kapitalskega sklada.

(2) Posli upravljanja sklada obsegajo:

- zbiranje premij obveznega dodatnega zavarovanja in vodenje osebnih računov zavarovancev – članov sklada,
- upravljanje s premoženjem sklada,
- izplačevanje poklicnih pokojnin oziroma odkup pokojninske rente.

(3) Kapitalski sklad lahko posle iz druge alineje prejšnjega odstavka s pogodbo prenese na družbo za upravljanje, ki ima dovoljenje za upravljanje investicijskih skladov v skladu z zakonom, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje.

287. člen

(Stroški upravljanja sklada)

(1) Kapitalski sklad je upravičen do povračila vstopnih in izstopnih stroškov kakor tudi do letne provizije za upravljanje sklada.

(2) Za obračunavanje stroškov in provizije iz prejšnjega odstavka se smiselno uporablja določba 318. člena tega zakona.

288. člen

(Obveščanje in poslovanje sklada)

(1) Delodajalec je dolžan obveščati sklad o vsaki novi zaposlitvi in prerazporeditvi delavca na delovno mesto, za katero je dolžan skleniti obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje po tem zakonu. V primeru, da je bil sklad o tem obveščen z zamudo, je delodajalec dolžan poravnati zaostale premije skupaj z zamudnimi obrestmi od dneva razporeditve delavca.

(2) Za namen določitve poklicne pokojnine in znižane poklicne pokojnine je zavod dolžan skladu pravočasno posredovati podatke o datumu pridobitve pravice do starostne upokojitve ter druge podatke, ki vplivajo na pridobitev in uživanje poklicne pokojnine.

(3) Za poslovanje sklada se smiselno uporabljajo določbe 319. člena in členov od 321 do 327 tega zakona.

289. člen

(Nadzor nad poslovanjem sklada)

(1) Nadzor nad poslovanjem sklada izvaja minister, pristojen za delo.

(2) Pravilnost izvajanja naložb in pravilnost vrednotenja naložb nadzoruje in preverja agencija za trg vrednostnih papirjev.

(3) Pravilnost poslovanja sklada z vidika davčnih predpisov na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja nadzoruje Davčna uprava Republike Slovenije.

290. člen

(Poslovna poročila sklada)

Za poslovna poročila sklada se uporabljajo določbe tega zakona o poslovnem poročilu in računovodskih izkazih vzajemnega pokojninskega sklada prostovoljnega dodatnega zavarovanja.

291. člen

(Drugi nosilci obveznega dodatnega zavarovanja)

(1) Obvezno dodatno zavarovanje po tem zakonu lahko izvaja tudi pokojninska družba, ustanovljena v skladu s tem zakonom, ki pridobi soglasje Vlade Republike Slovenije.

(2) Soglasje iz prejšnjega odstavka omogoča uveljavitev davčnih olajšav za obvezna dodatna pokojninska zavarovanja po tem zakonu.

(3) Prošnji za izdajo soglasja je potrebno priložiti:

- statut pokojninske družbe;
- potrjen pokojninski načrt obveznega dodatnega zavarovanja iz 284. člena tega zakona;
- pisna soglasja delodajalcev, ki bodo plačevali prispevke za obvezno dodatno zavarovanje za najmanj 5000 zavarovancev;
- pisno soglasje reprezentativnih sindikatov v dejavnostih, v katerih so delovna mesta zavarovancev iz prejšnje alineje;
- poslovni načrt sklada vključno s projekcijo poslovanja sklada za triletno obdobje;
- imena članov uprave in nadzornega sveta pokojninske družbe;
- imena fizičnih oseb, ki bodo poleg uprave vodile pokojninske družbe;
- dokumentacijo, iz katere je razvidno, da bo pokojninska družba kadrovske, tehnične in organizacijske sposobnosti opravljati posle obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja;
- pogodbo z družbo za upravljanje v primerih, ko pokojninska družba ne bo sama upravljala s sredstvi za obvezno dodatno zavarovanje.

III. poglavje

Prostovoljno dodatno zavarovanje

1. Splošne določbe

292. člen

(Področje urejanja)

(1) V tem poglavju se urejajo tiste oblike prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, pri katerih zavarovanci, vključeni v to obliko zavarovanja, in delodajalci, ki v korist zavarovancev, vključenih v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, plačujejo premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja, pridobijo davčne olajšave po tem zakonu.

(2) V tem poglavju se določajo tudi pogoji za ustanovitev pokojninskih skladov, ureja način njihovega poslovanja ter upravljanje s temi skladi.

(3) Členi od 295 do 301 ter določbe prvega, tretjega in četrtega odstavka 377. člena tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi za sklad obrtnikov.

293. člen

(Pojem)

(1) Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje predstavlja po tem zakonu zbiranje denarnih sredstev na osebnih računih zavarovancev, vključenih v to obliko zavarovanja, z namenom, da se jim ob dopolnitvi določene starosti ali v drugih primerih, določenih v pokojninskem načrtu, zagotovijo dodatne pokojnine ali druge v tem zakonu določene pravice (v nadaljevanju: prostovoljno dodatno zavarovanje).

(2) Individualno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je zavarovanje, v katerega se lahko vključi samostojno vsak posameznik iz 294. člena tega zakona (v nadaljevanju: individualno zavarovanje).

(3) Kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je zavarovanje, v katerega se vključijo posamezniki iz 294. člena tega zakona preko delodajalca, ki v celoti ali delno financira pokojninski načrt (v nadaljevanju: kolektivno zavarovanje). V kolektivno zavarovanje se ne more vključiti posameznik, samozaposlena oseba in posameznik, ki je pretežni lastnik podjetja, zavoda ali zadruga, v kateri je zaposlen. Za pretežnega lastnika podjetja, zavoda ali zadruga se šteje oseba, če je imetnik poslovnega deleža, delnic ali drugih pravic, na podlagi katerih ima 25% glasovalnih pravic ali 25% delež v kapitalu določene pravne osebe.

294. člen

(Zavarovanci prostovoljnega dodatnega zavarovanja)

(1) V prostovoljno dodatno zavarovanje po tem zakonu se lahko vključi le zavarovanec ali uživalec pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja.

(2) Pogoji za pridobitev pravic iz prostovoljnega dodatnega zavarovanja ne smejo biti določeni različno glede na spol zavarovanca.

2. Pokojninski načrt

2.1. Skupne določbe

295. člen

(Pokojninski načrt)

Pokojninski načrt določa pogoje za pridobitev pravic iz prostovoljnega dodatnega zavarovanja, vrsto in obseg teh pravic ter postopek za njihovo uveljavitev.

296. člen

(Predmet in vsebina pokojninskega načrta)

(1) Prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu mora kriti izplačilo dodatne starostne pokojnine iz 362. člena tega zakona. Prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu lahko poleg izplačila dodatne starostne pokojnine krije tudi izplačilo predčasne starostne pokojnine iz 363. člena tega zakona za čas od pridobitve pravice do predčasne starostne pokojnine do pridobitve pravice do pokojnine po predpisih o obveznem pokojninskem zavarovanju.

(2) Prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu lahko poleg izplačil iz prejšnjega odstavka krije tudi izplačilo dodatne invalidske pokojnine iz 364. člena tega zakona oziroma dodatne družinske pokojnine iz 365. člena tega zakona.

(3) Pokojninski načrt mora vsebovati:

- opredelitev, ali je pokojninski načrt namenjen individualnemu ali kolektivnemu zavarovanju,
- pogoje za vključitev v pokojninski načrt,
- višino premije oziroma način izračuna višine premije; v primeru iz prejšnjega odstavka mora biti premija razčlenjena na zavarovalno premijo za posamezne nevarnosti,
- način in roke za plačevanje premije ter pravne posledice, če premija ni plačana,
- določbo, da so pravice iz prostovoljnega dodatnega zavarovanja po pokojninskem načrtu neprenosljive razen v primerih določenih s tem zakonom,
- prepoved zastave police prostovoljnega dodatnega zavarovanja, ki jo zavarovanec pridobi z vključitvijo v prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu oziroma prepoved zastave pravic iz enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, vpisanih na osebem računu zavarovanca,
- druge določbe, ki jih morajo vsebovati splošni zavarovalni pogoji po zakonu, ki ureja zavarovalništvo.

(4) Pokojninski načrt mora v zvezi z zavarovanjem iz prvega odstavka tega člena obsegati:

- opredelitev zavarovanja kot zavarovanja, pri katerem zavarovanec prevzema naložbeno tveganje,
 - naložbeno politiko,
 - zajamčeni donos,
 - višino stroškov, ki jih zaračunava izvajalec pokojninskega načrta,
 - pogoje za pridobitev pravice do dodatne starostne pokojnine oziroma predčasne dodatne starostne pokojnine,
 - način izračuna odkupne vrednosti,
 - način izračunavanja pokojninske rente,
 - določbo ali bo pokojninsko rento izplačeval izvajalec pokojninskega načrta ali pa bo izvajalec pokojninskega načrta v imenu in za račun zavarovanca z zavarovalnico sklenil ustrezno zavarovalno pogodbo,
 - pogoje za prenehanje zavarovanja pred pridobitvijo pravice do dodatne starostne pokojnine oziroma predčasne starostne pokojnine, in pravice zavarovanca oziroma upravičencev v takšnih primerih.
- (5) Pokojninski načrt mora v zvezi z zavarovanjem iz drugega odstavka tega člena obsegati:
- pogoje za pridobitev pravice do dodatne invalidske pokojnine oziroma dodatne družinske pokojnine,
 - pogoje za prenehanje zavarovanja pred pridobitvijo pravice do dodatne invalidske pokojnine oziroma dodatne družinske pokojnine, in pravice zavarovanca oziroma upravičencev v takšnih primerih,
 - sestavine iz četrte, šeste, sedme in osme alineje prejšnjega odstavka.

297. člen

(Odobritev pokojninskega načrta)

(1) Pokojninski načrt, na podlagi katere se lahko uveljavljajo davčne olajšave, mora odobriti minister, pristojen za delo.

(2) Zahtevo za odobritev pokojninskega načrta vložijo izvajalec tega načrta.

(3) Če izvajalec pokojninskega načrta še ni vpisan v sodni register, vložijo zahtevo iz prejšnjega odstavka njegov ustanovitelj.

(4) Minister, pristojen za delo, odobri pokojninski načrt, če ugotovi, da je pokojninski načrt v skladu s tem zakonom.

(5) Minister, pristojen za delo, mora izdati odločbo o odobritvi pokojninskega načrta najkasneje v roku 60 dni od dneva prejema popolne zahteve za odobritev.

(6) Pokojninski načrt iz prvega odstavka tega člena se vpiše v poseben register v skladu s tem zakonom.

(7) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za vse kasnejše spremembe pokojninskega načrta iz prvega odstavka tega člena.

298. člen

(Naložbeno tveganje in zajamčeni donos)

(1) Prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu iz prvega odstavka prejšnjega člena, je oblika prostovoljnega pokojninskega zavarovanja, pri kateri zavarovanec prevzema naložbeno tveganje z zajamčenim donosom na vplačano čisto premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja in pridobi pravico do dodatne starostne pokojnine iz 362. člena tega zakona.

(2) Čista premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: čista premija) je vplačana premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja, zmanjšana za vstopne stroške, ki pripadajo izvajalcu pokojninskega načrta v skladu s tem zakonom.

(3) Zajamčeni donos iz prvega odstavka tega člena mora biti izražen z letno stopnjo donosnosti, za katero jamči upravljavec pokojninskega sklada.

(4) Letna stopnja donosnosti iz prejšnjega odstavka ne sme biti nižja od 40% povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom (minimalna zajamčena donosnost).

(5) Minister, pristojen za finance, predpiše pravila, ki se nanašajo na izračun povprečnega donosa na državne vrednostne papirje iz prejšnjega odstavka v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

(6) Minister, pristojen za finance, objavi najkasneje do 15. v mesecu minimalno zajamčeno donosnost iz četrtega odstavka tega člena za pretekli mesec.

(7) Če prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu krije tudi izplačilo dodatne invalidske pokojnine oziroma dodatne družinske pokojnine, se za ta zavarovanja ne uporabljajo določbe prejšnjih odstavkov tega člena, določbe 307. do 336. člena ter določbe 352., 353. in 356. člena tega zakona.

(8) Če je v primeru iz prejšnjega odstavka izvajalec pokojninskega načrta vzajemni pokojninski sklad, mora upravljavec tega sklada:

- v imenu in za račun zavarovanca skleniti polico življenjskega zavarovanja, po kateri zavarovanec oziroma upravičenec pridobi pravico do dodatne invalidske pokojnine oziroma dodatne družinske pokojnine ter

- v imenu in za račun zavarovalca vplačevati premijo za to zavarovanje.

(9) Če prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu krije tudi izplačilo predčasne starostne pokojnine, se za ta zavarovanja smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za zavarovanje iz prvega odstavka tega člena.

2.2. Financiranje pokojninskega načrta

299. člen

(Premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja)

(1) Premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja je denarni znesek, ki ga plačuje zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja, na podlagi katerega pridobi pravice iz prostovoljnega dodatnega zavarovanja po tem zakonu.

(2) Premijo ali del premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja lahko v korist zavarovanca prostovoljnega dodatnega zavarovanja plačuje tudi delodajalec, pri kateremu je zavarovanec zaposlen oziroma pravna oseba ali državni organ, pri katerem zavarovanec poklicno opravlja določeno funkcijo (v nadaljevanju: delodajalec), na način in pod pogoji določenimi v tem zakonu.

300. člen

(Plačevanje premije)

(1) Premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja se določi in plačuje za koledarski mesec.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, se lahko premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja plača tudi v enkratnem znesku v višini polletne ali celoletne premije, če je tako določeno s pokojninskim načrtom.

301. člen

(Višina premije in davčne olajšave)

(1) Znesek mesečne premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja, ki se plačuje po pokojninskem načrtu iz prvega odstavka 297. člena tega zakona, v koledarskem letu ne sme biti nižji od 3.683 tolarjev.

(2) Znesek davčne olajšave za premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja, vplačane v koledarskem letu, lahko znaša največ 24% obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovanca, oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca, vendar ne več kot 441.958 tolarjev letno.

(3) Znesek premije iz prvega odstavka tega člena in znesek davčne olajšave iz prejšnjega odstavka se valorizirata s koeficientom rasti povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v obdobju od januarja do oktobra leta pred letom, za katero se opravi valorizacija, glede na enako obdobje predhodnega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije. Valorizirane zneske ugotovi minister, pristojen za finance in jih objavi v Uradnem listu Republike Slovenije v decembru tekočega leta za naslednje leto.

(4) Če je v koledarskem letu znesek vplačane premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja višji od zneska davčne olajšave, določene v drugem odstavku tega člena, se lahko olajšava uveljavi le za tisti del premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja, ki ne presega zneska olajšave, določene v drugem odstavku tega člena.

(5) Če plačujeta premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja tako delodajalec kot zaposleni, se pri določitvi maksimalne višine premije, za katero se prizna davčna olajšava po tem zakonu, upošteva kumulativni znesek vplačanih premij.

(6) Če v primeru iz prejšnjega odstavka skupni znesek vplačanih premij presega najvišjo premijo iz drugega odstavka tega člena, lahko zavarovanec uveljavlja davčne olajšave samo od tistega dela vplačane premije, ki je enaka razliki med najvišjo premijo in premijo, ki jo je zanj vplačal delodajalec.

(7) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi v primeru, ko je zavarovanec istočasno vključen v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja in v pokojninski načrt individualnega zavarovanja.

2.3. Pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja

302. člen

(Pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja)

(1) Delodajalec oblikuje pokojninski načrt za svoje zaposlene, s tem da se na način, določen v drugem odstavku 303. člena tega zakona, zaveže, da bo financiral ta pokojninski načrt tako, da bo delno ali v celoti plačeval premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja, določeno v tem pokojninskem načrtu, v korist svojih zaposlenih, ki so se vključili v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja.

(2) Delodajalec, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 310. člena tega zakona ali več delodajalcev skupaj, lahko samostojno oblikuje pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja, ki ga izvaja zaprt vzajemni pokojninski sklad.

(3) Delodajalec lahko oblikuje pokojninski načrt tudi tako, da pristopi k odobrenemu pokojninskemu načrtu kolektivnega zavarovanja, ki ga izvaja zavarovalnica, pokojninska družba ali odprt vzajemni pokojninski sklad. Za sklenitev pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta iz prejšnjega stavka se ne uporablja določba šestega odstavka 304. člena tega zakona.

(4) Pravico do vključitve v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja morajo pod enakimi pogoji imeti vsi zaposleni pri tem delodajalcu.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko kot pogoj za uveljavitev pravice do vključitve v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja določi, da mora biti zaposleni v delovnem razmerju pri delodajalcu iz prvega odstavka tega člena določeno časovno obdobje, ki pa ne sme biti daljše od enega leta.

(6) Vključitev v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja ne sme biti pogoj za sklenitev delovnega razmerja pri delodajalcu.

(7) Za pridobitev davčnih olajšav po tem zakonu mora delodajalec ob uveljavljanju davčnih olajšav dokazati, da je bilo v obdobju koledarskega leta, za katerega uveljavlja davčne olajšave, v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja vključenih povprečno najmanj 51% vseh zaposlenih, ki so pri njem v delovnem razmerju.

303. člen

(Oblikovanje pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja)

(1) Če je s pokojninskim načrtom kolektivnega zavarovanja, določeno, da morajo del premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja plačevati tudi zavarovanci prostovoljnega dodatnega zavarovanja, zaposleni pri delodajalcu, ki pokojninski načrt financira, se ta pokojninski načrt oblikuje v skladu s kolektivno pogodbo, sklenjeno med delodajalcem in reprezentativnim sindikatom, organiziranim pri delodajalcu.

(2) Če kolektivna pogodba iz prejšnjega odstavka ni sklenjena, se pokojninski načrt iz prejšnjega odstavka oblikuje v skladu s pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ki jo kot pogodbeni stranki skleneta delodajalec in zaposleni.

304. člen

(Sklenitev pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, s strani zaposlenih)

(1) V imenu zaposlenih odloča o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, pristojni organ reprezentativnega sindikata, organiziranega pri delodajalcu.

(2) Če je v družbi organiziranih več reprezentativnih sindikatov, odločajo o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, ti sindikati skupaj.

(3) Če v družbi ni organiziranega reprezentativnega sindikata, odloča o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, svet delavcev, organiziran v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

(4) Če v družbi ni organiziranega reprezentativnega sindikata in ne sveta delavcev, odločajo o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, zaposleni neposredno na zboru delavcev.

(5) Sklep o sklenitvi pogodbe mora biti sprejet z večino glasov vseh zaposlenih. Pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta, kolektivnega zavarovanja, je s strani zaposlenih sklenjena, ko je sprejet sklep o sklenitvi pogodbe s predpisano večino.

(6) Sklep iz prejšnjega odstavka potrdi notar v notarskem zapisniku. V zapisniku se navede kraj in datum zbora delavcev, notarjevo ime, izid glasovanja in ugotovitev predsedujočega zbora o sprejetju sklepa ter ime osebe, pooblašene za podpis pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja.

305. člen

(Sklenitev pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, s strani delodajalca)

(1) Na strani delodajalca odloča o sklenitvi pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, uprava družbe.

(2) Če je s pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja, določeno, da se premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja, ki jo plačuje delodajalec, plačuje iz dobička družbe, mora uprava pred sklenitvijo te pogodbe pridobiti soglasje skupščine družbe.

(3) Skupščina lahko da soglasje iz prejšnjega odstavka, če je v statutu družbe oziroma v družbeni pogodbi določeno, da se del dobička nameni prostovoljnemu dodatnemu zavarovanju.

(4) Določbe prejšnjih dveh odstavkov tega člena veljajo za delodajalce, ki so organizirani kot kapitalske družbe po Zakonu o gospodarskih družbah.

2.4. Izvajalci pokojninskega načrta

306. člen

(Izvajalci pokojninskega načrta)

(1) Pokojninski načrt iz prvega odstavka 297. člena tega zakona izvajajo pokojninski skladi, ustanovljeni po tem zakonu.

(2) Pokojninski sklad se lahko oblikuje kot vzajemni pokojninski sklad ali ustanovi kot pokojninska družba.

(3) Pokojninski načrt iz prvega odstavka 297. člena tega zakona lahko izvajajo tudi zavarovalnice, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja po zakonu, ki ureja zavarovalništvo.

306.a člen

(Uporaba določb)

(1) Če je izvajalec pokojninskega načrta pokojninska družba ali zavarovalnica iz 306. člena se uporablja določba 318. člena tega zakona.

(2) Če izvajalec iz prejšnjega odstavka izračunava odkupno vrednost iz 320. člena z uporabo enot premoženja kritnega sklada, se uporabljajo določbe 319., 320. in 322. člena tega zakona.

(3) Če izvajalec iz prvega odstavka tega člena izračunava odkupno vrednost iz 320. člena na podlagi sorazmernega deleža zavarovanca v donosu kritnega sklada, se smiselno uporabljajo določbe 319., 320., in 322. člena tega zakona.

(4) Pokojninska družba ali zavarovalnica v pokojninskem načrtu določi, ali bo upravljala kritni sklad v skladu z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

3. Vzajemni pokojninski sklad

3.1. Splošno

307. člen

(Vzajemni pokojninski sklad)

(1) Vzajemni pokojninski sklad je premoženje, ki je financirano s sredstvi, zbranimi z vplačilom premij prostovoljnega dodatnega zavarovanja oziroma ustvarjenimi z upravljanjem s temi sredstvi, in je namenjeno kritju obveznosti do zavarovancev prostovoljnega dodatnega zavarovanja.

(2) Vzajemni pokojninski sklad je v lasti zavarovancev prostovoljnega dodatnega zavarovanja. Zavarovanec postane lastnik sorazmernega dela vzajemnega pokojninskega sklada z vplačilom premij prostovoljnega dodatnega zavarovanja.

(3) Vzajemni pokojninski sklad ni pravna oseba.

(4) Vzajemni pokojninski sklad mora imeti najmanj 1000 članov.

(5) Vzajemni pokojninski sklad se oblikuje in upravlja izključno v korist zavarovancev prostovoljnega dodatnega zavarovanja.

(6) Določba četrtega odstavka tega člena se ne uporablja prvo leto po ustanovitvi vzajemnega pokojninskega sklada.

308. člen

(Ime oziroma firma vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Ime oziroma firma vzajemnega pokojninskega sklada mora vsebovati označbo, da gre za vzajemni pokojninski sklad.

(2) Ime oziroma firma drugih pravnih subjektov ne sme vsebovati besed "vzajemni pokojninski sklad" ali besednih zvez, ki bi zavajale v zmoto, da gre za vzajemni pokojninski sklad.

309. člen

(Vrste vzajemnih pokojninskih skladov)

(1) Vzajemni pokojninski sklad je lahko odprti vzajemni pokojninski sklad ali zaprti vzajemni pokojninski sklad.

(2) Zaprti vzajemni pokojninski sklad je tisti vzajemni pokojninski sklad, katerega člani lahko postanejo le zavarovanci prostovoljnega dodatnega zavarovanja, ki so v delovnem razmerju pri delodajalcu, ki je ustanovitelj sklada.

(3) Odprti vzajemni pokojninski sklad je tisti vzajemni pokojninski sklad, ki članstva v skladu ne pogojuje z delovnim razmerjem pri določenem delodajalcu.

3.2. Oblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada

310. člen

(Ustanovitelji)

(1) Zaprt vzajemni pokojninski sklad lahko ustanovi delodajalec (vsak zase ali skupno), ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena, in ki je oblikoval pokojninski načrt iz prvega odstavka 302. člena tega zakona.

(2) Za delodajalca iz prejšnjega odstavka se šteje:

– gospodarska družba, ki je organizirana kot kapitalska družba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, in ki se v skladu z njim šteje za veliko družbo;

– več gospodarskih družb iz prejšnjega odstavka, ki skupno izpolnjujejo pogoje za razvrstitev v veliko družbo po Zakonu o gospodarskih družbah;

– Republika Slovenija;

– zadruga, ki se po predpisih o vodenju poslovnih knjig in sestavi letnih poročil šteje za veliko gospodarsko družbo oziroma več zadrug, ki skupaj izpolnjujejo pogoje za veliko gospodarsko družbo;

– javni zavodi, ki imajo (posamično ali skupaj) več kot 1000 zaposlenih.

(3) Odprt vzajemni sklad lahko ustanovi zavarovalnica ali banka, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 315. člena tega zakona.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko Republika Slovenija oblikuje posamezne pokojninske načrte za posamezne skupine zaposlenih in oblikuje zaprte vzajemne pokojninske sklade za izvajanje teh pokojninskih načrtov.

(5) Pokojninski načrti iz prejšnjega odstavka se določijo s predpisi oziroma kolektivnimi pogodbami, ki urejajo plače in druge prejemke za posamezne skupine zaposlenih.

311. člen

(Oblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Če je ustanovitelj delodajalec, oblikuje vzajemni pokojninski sklad tako, da sprejme pravila vzajemnega pokojninskega sklada ter sklene pogodbo o upravljanju vzajemnega pokojninskega sklada z upravljavcem iz 315. člena tega zakona.

(2) Če je ustanovitelj upravljavalec iz 315. člena tega zakona oblikuje vzajemni pokojninski sklad tako, da sprejme pravila vzajemnega pokojninskega sklada.

(3) Za oblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada mora ustanovitelj pridobiti dovoljenje agencije za trg vrednostnih papirjev, ustanovljene v skladu z zakonom, ki ureja trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: agencija).

312. člen

(Zahteva za izdajo dovoljenja za oblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Agencija izda dovoljenje za oblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada na zahtevo ustanovitelja, ki mora vsebovati:

- ime vzajemnega pokojninskega sklada,
- firmo in sedež ustanovitelja,
- pričakovano število zavarovancev prostovoljnega dodatnega zavarovanja, v prvem letu obstoja sklada ter način pridobitve članov,

- zavezanca za plačevanje premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja,

- višino, način in roke plačevanja premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja,

- številko in datum izdaje odločbe o odobritvi pokojninskega načrta, ki ga bo izvajal vzajemni pokojninski sklad.

(2) Zahtevi iz prejšnjega odstavka mora ustanovitelj priložiti:

- izpisek iz sodnega registra,
- listine, iz katerih je razvidno, da izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 310. člena tega zakona, če je ustanovitelj delodajalec,

- dovoljenje pristojnega organa, iz katerega je razvidno, da izpolnjuje pogoje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov, če je ustanovitelj upravljavalec iz 315. člena tega zakona,

- zadnje revidirane računovodske izkaze,
- pokojninski načrt, odobren s strani pristojnega organa po tem zakonu,

- pravila vzajemnega pokojninskega sklada,
- pogodbo o upravljanju vzajemnega pokojninskega sklada, če je ustanovitelj delodajalec,

- pogodbo o upravljanju premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, v skladu z določbo drugega odstavka 317. člena tega zakona,

- pogodbo, sklenjeno z Klirinško depotno družbo v skladu z določbo 325. člena tega zakona,

- pogodbo sklenjeno z banko v skladu z določbo 327. člena tega zakona,

- druge listine, ki dokazujejo, da ustanovitelj izpolnjuje pogoje za ustanovitev vzajemnega pokojninskega sklada.

313. člen

(Dovoljenje za oblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada)

Agencija izda dovoljenje za oblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada, če iz priloženih listin izhaja:

- da ustanovitelj izpolnjuje pogoje za ustanovitev vzajemnega pokojninskega sklada,

- da so določbe pravil vzajemnega pokojninskega sklada v skladu z določbami tega zakona,

- da je pogodba o upravljanju vzajemnega pokojninskega sklada v skladu z določbami tega zakona,

- da sta pogodbi, sklenjeni z Klirinško depotno družbo in banko v skladu z določbami tega zakona.

314. člen

(Pravila vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Pravila vzajemnega pokojninskega sklada morajo določati:

- ime vzajemnega pokojninskega sklada,
- firmo in sedež ustanovitelja,
- pogoje za članstvo v skladu,
- predvideni dokument o pristopu k skladu,
- višino oziroma način pokrivanja stroškov upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada,

- naložbeno politiko vzajemnega pokojninskega sklada,

- izdelavo računovodskih izkazov sklada,

- način obveščanja ustanovitelja oziroma članov sklada ter nadzornega organa o poslovanju vzajemnega pokojninskega sklada,

- postopek likvidacije vzajemnega pokojninskega sklada,

- postopek za spremembo pravil vzajemnega pokojninskega sklada.

(2) Sestavni del pravil vzajemnega pokojninskega sklada je tudi pokojninski načrt.

3.3. Upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada

315. člen

(Upravljavalec vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Vzajemni pokojninski sklad lahko upravlja le:

- zavarovalnica, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov po zakonu, ki ureja zavarovalništvo,

- banka, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov, po zakonu, ki ureja bančništvo,

- pokojninska družba, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov po zakonu, ki ureja zavarovalništvo.

(2) Upravljavalec vzajemnega pokojninskega sklada lahko upravlja:

- odprt vzajemni pokojninski sklad, ki ga je ustanovil sam,

- zaprt vzajemni pokojninski sklad, če ga je za upravljanje tega s pogodbo o upravljanju vzajemnega pokojninskega sklada pooblastil delodajalec, ki je ustanovitelj tega sklada,

- zaprt vzajemni pokojninski sklad, ki ga ustanovi kot delodajalec.

316. člen

(Obseg poslov, ki jih opravlja upravljavalec)

Posli upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada obsegajo:

- zbiranje premij prostovoljnega dodatnega zavarovanja in vodenje osebnih računov zavarovancev – članov sklada,

- upravljanje s premoženjem vzajemnega pokojninskega sklada,

- vnovčenje oziroma izplačevanje odkupnih vrednosti.

317. člen

(Prenos premoženja v upravljanje)

(1) Upravljavalec vzajemnega pokojninskega sklada lahko posle iz druge alineje prejšnjega člena s pogodbo prenese na družbo za upravljanje, ki ima dovoljenje za upravljanje investicijskih skladov v skladu z zakonom, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje.

(2) Če banka oziroma zavarovalnica upravlja zaprt vzajemni pokojninski sklad, ki ga je ustanovila kot delodajalec, mora premoženje tega sklada prenesti v upravljanje družbi za upravljanje iz prejšnjega odstavka.

318. člen

(Provizija in vstopni ter izstopni stroški)

(1) Upravljavalec vzajemnega pokojninskega sklada je upravičen do povračila vstopnih in izstopnih stroškov, kakor tudi do letne provizije za upravljanje z vzajemnim pokojninskim skladom.

(2) Vstopni stroški se obračunajo v odstotku od vplačane premije ob njenem vplačilu.

(3) Izstopni stroški se obračunajo v odstotku od odkupne vrednosti iz tretjega odstavka 320. člena tega zakona ob njenem unovčenju oziroma izplačilu.

(4) Provizija za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada se določi v odstotku od povprečne čiste letne vrednosti sredstev vzajemnega pokojninskega sklada.

(5) Minister za finance predpiše najvišji dovoljeni odstotek vstopnih in izstopnih stroškov ter najvišjo provizijo za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada, do katere je upravičen upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada.

319. člen

(Vodenje osebnih računov in vrednost enote premoženja)

(1) Premoženje vzajemnega pokojninskega sklada je razdeljeno na enake enote. Vrednost enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada je enaka skupni čisti vrednosti premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, deljeni s številom enot v obtoku.

(2) Vplačana čista premija se preračuna v ustrezno število enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada na določeni datum (datum konverzije) glede na vrednost enote premoženja na ta datum. Način določitve datuma konverzije predpiše agencija.

(3) Enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada knjiži upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada v korist osebnih računov na ime člana vzajemnega pokojninskega sklada. Če premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja vplačuje poleg zavarovanca tudi delodajalec, mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada na osebni račun za zavarovanja voditi ločeno evidenco o številu enot, ki jih je financiral delodajalec.

(4) Upravljavec mora voditi register članov in njihovih osebnih računov, na katere se vpisujejo enote premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, izračunane po drugem odstavku tega člena.

(5) Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada mora članom tega sklada enkrat letno po stanju na dan 31. 12. posameznega leta izdati potrdilo o številu enot premoženja, vpisanih na njegovem osebni račun, in obračun vplačanih premij v tem letu. Če premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja vplačuje delno ali v celoti delodajalec, mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada izdati potrdilo o številu enot premoženja, vpisanih na osebni račun člana, ki jih je financiral delodajalec, in obračun vplačanih premij v tem letu tudi delodajalcu.

(6) Potrdilo iz prejšnjega odstavka je legitimacijski papir za uveljavljanje pravic iz prostovoljnega dodatnega zavarovanja in za uveljavljanje davčnih in drugih olajšav.

320. člen

(Izplačilo odkupne vrednosti)

(1) Član vzajemnega sklada lahko od upravljavca vzajemnega pokojninskega sklada v primerih, določenih s tem zakonom, pisno zahteva, da mu izplača odkupno vrednost enot premoženja, vpisanih na njegovem osebni račun.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka mora biti vložena na posebnem obrazcu, če tako določajo pravila vzajemnega pokojninskega sklada.

(3) Odkupna vrednost enot premoženja, vpisanih na osebni račun člana, se izračuna glede na vrednost enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, ki velja na zadnji dan meseca pred prenehanjem zavarovanja in zmanjšano za izstopne stroške, do katerih je upravičen upravljavec.

(4) Izplačilo odkupne vrednosti enot premoženja, vpisanih na osebni račun člana, opravi upravljavec v denarju, na način in v roku, določenem v pokojninskem načrtu.

(5) Z dnem izplačila odkupne vrednosti enot premoženja, vpisanih na osebni račun člana, preneha lastninska pravica člana na sorazmernem delu premoženja vzajemnega pokojninskega sklada.

(6) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena se, v primeru izrednega prenehanja zavarovanja zaradi smrti člana sklada odkupna vrednost enot premoženja, vpisanih na osebni račun člana, izračuna glede na vrednost enote premoženja, ki je veljala na zadnji dan meseca pred izplačilom odkupne vrednosti.

3.4. Naložbe vzajemnega pokojninskega sklada

321. člen

(Naložbe vzajemnega pokojninskega sklada)

Za naložbe vzajemnega pokojninskega sklada se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, o naložbah kritnega sklada.

322. člen

(Rezultat upravljanja s sredstvi vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada mora na koncu vsakega meseca (v nadaljnjem besedilu: obračunsko obdobje) izračunati donos za zadnjih 12 mesecev na način, določen v drugem odstavku tega člena.

(2) Donos vzajemnega pokojninskega sklada je razlika, izražena v odstotku, med vrednostjo obračunske enote na zadnji delovni dan tekočega meseca in vrednostjo te enote na zadnji delovni dan pred 12 meseci (v nadaljnjem besedilu: dejanski donos).

(3) Če je dejanski donos vzajemnega pokojninskega sklada v obračunskem obdobju nižji od zjamčenega donosa, mora upravljavec iz lastnih sredstev na ločeni denarni račun vzajemnega pokojninskega sklada vplačati denarni znesek, ki je enak razliki med zjamčenim in dejanskim donosom. Vplačilo denarnih sredstev mora upravljavec opraviti v roku 15 dni, šteto od izteka obračunskega obdobja.

323. člen

(Predpisi o vrednotenju vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Agencija predpiše:

– pravila, ki se nanašajo na izračunavanje donosa vzajemnega pokojninskega sklada,

– metodologijo za ugotavljanje čiste vrednosti sredstev vzajemnega pokojninskega sklada, povprečne letne čiste vrednosti teh sredstev, vrednosti enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada ter odkupne vrednosti enot premoženja, vpisanih na osebni račun zavarovanca,

– roke, v katerih mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada obveščati agencijo o čisti vrednosti sredstev vzajemnega pokojninskega sklada, vrednosti enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, odkupni vrednosti letih, donosu vzajemnega pokojninskega sklada ter o načinu tega obveščanja,

– podrobnejši način vodenja registra osebnih računov članov vzajemnega pokojninskega sklada,

– podrobnejšo vsebino potrdila iz petega odstavka 319. člena tega zakona,

– vrste in sheme računovodskih izkazov vzajemnih pokojninskih skladov,

– podrobnejšo vsebino letnega poslovnega poročila vzajemnega pokojninskega sklada in dodatkov k temu poročilu,

– podrobnejši način vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanja računovodskih izkazov.

(2) Agencija mora predpise iz prejšnjega odstavka izdati v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

3.5. Ločitev premoženja vzajemnega pokojninskega sklada

324. člen

(Ločitev premoženja vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Premoženje vzajemnega pokojninskega sklada mora biti ločeno od premoženja ustanovitelja in upravljavca vzajemnega pokojninskega sklada na način, določen v naslednjih členih tega zakona.

(2) Na premoženju vzajemnega pokojninskega sklada je dovoljena izvršba samo za zavarovanje oziroma poplačilo terjatev zavarovanca prostovoljnega dodatnega zavarovanja na podlagi sklenjene pogodbe o prostovoljnem dodatnem zavarovanju.

325. člen

(Ločitev naložb v vrednostne papirje)

(1) Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada mora s Klirinško depotno družbo skleniti pogodbo, na podlagi katere postane član Klirinško depotne družbe in ima v zvezi z vrednostnimi papirji, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, in vrednostnimi papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, če so bili slednji izdani v nematerialni obliki, naslednje pravice:

- neposredni vpogled v stanje vrednostnih papirjev na računu vzajemnega pokojninskega sklada, ki ga upravlja;
- neposredno izpolnjevanje obveznosti prenosa vrednostnih papirjev, nastalih na podlagi poslov, ki jih je za račun vzajemnega pokojninskega sklada sklenil upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada oziroma po njegovem pooblastilu borzno posredniška družba.

(2) Če upravljavec upravlja več vzajemnih pokojninskih skladov mora zagotoviti, da Klirinško depotna družba za vsakega od teh pokojninskih skladov odpre poseben račun, na katerem se ločeno vodijo stanja vrednostnih papirjev iz prvega odstavka tega člena za vsak vzajemni pokojninski sklad.

(3) V zvezi z vrednostnimi papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in so bili izdani kot pisne listine, mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada s pogodbo, ki jo sklene z banko, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje poslov hrambe vrednostnih papirjev, ki niso bili javno ponujeni, pooblastiti le-to za opravljanje vseh poslov v zvezi s hrambo teh vrednostnih papirjev za račun posameznega vzajemnega pokojninskega sklada, ki ga upravlja.

(4) Za hrambo iz prejšnjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe prvega in drugega odstavka tega člena.

(5) Klirinško depotna družba mora ustanovitelju vzajemnega pokojninskega sklada in nadzornemu organu po tem zakonu, na njihovo zahtevo, posredovati podatke o stanju vrednostnih papirjev na računu vzajemnega pokojninskega sklada ter jim omogočiti pregled tega stanja.

326. člen

(Naložbe v denarne depozite oziroma posojila)

(1) Upravljalca vzajemnega pokojninskega sklada mora v zvezi z naložbami vzajemnega pokojninskega sklada v bančne denarne depozite oziroma posojila skleniti pogodbo z banko oziroma posojilojemalcem v svojem imenu in za račun vzajemnega pokojninskega sklada. Iz pogodbe mora biti jasno razvidno, da je sklenjena za račun vzajemnega pokojninskega sklada.

(2) Kadar je posojilo iz prejšnjega odstavka zavarovano z zastavno pravico na nepremičnini, mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada zagotoviti, da se zastavna pravica v zemljiški knjigi vknjiži v korist vzajemnega pokojninskega sklada kot zastavnega upnika.

(3) Kadar je posojilo iz prvega odstavka tega člena zavarovano z zastavno pravico na vrednostnih papirjih, ki so bili izdani v nematerializirani obliki, mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada zagotoviti, da se zastavna pravica v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev vknjiži v korist vzajemnega pokojninskega sklada kot zastavnega upnika.

(4) V vseh drugih primerih zavarovanja posojila iz prvega odstavka tega člena, ki jih ne urejata drugi in tretji odstavek tega člena, mora biti zastavna pravica ustanovljena v korist vzajemnega pokojninskega sklada kot zastavnega upnika v skladu s predpisi, ki urejajo ustanovitev zastavne pravice na premoženju, ki je predmet zastave.

327. člen

(Poseben denarni račun vzajemnega pokojninskega sklada)

Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada mora pri banki oziroma organizaciji, ki opravlja plačilni promet, za vsak vzajemni pokojninski sklad, ki ga upravlja, odpreti poseben denarni račun vzajemnega pokojninskega sklada, preko katerega sprejema vplačila in opravlja izplačila iz poslov v zvezi s premoženjem vzajemnega pokojninskega sklada, in vodi denarna sredstva vzajemnega pokojninskega sklada.

3.6. Prenos upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada na drugega upravljavca

328. člen

(Pogodba o prenosu upravljanja)

(1) Upravljavec zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada lahko s pogodbo prenese upravljanje tega sklada na drugega upravljavca vzajemnega pokojninskega sklada, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 315. člena tega zakona, če s tem soglašata delodajalec – ustanovitelj vzajemnega pokojninskega sklada.

(2) Za prenos upravljanja odprtega vzajemnega sklada na način iz prejšnjega odstavka je potrebno soglasje zavarovancev prostovoljnega dodatnega zavarovanja, članov tega sklada, ki so lastniki 70% enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, vpisanih na njihovih osebnih računih.

(3) Upravljavec odprtega vzajemnega sklada mora o pogodbi o prenosu upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada pisno obvestiti vse zavarovance prostovoljnega dodatnega zavarovanja, člane sklada. Šteje se, da zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja, član sklada, soglašata s prenosom upravljanja, če v roku 15 dni od prejema obvestila s pisno vlogo ne obvesti upravljavca, da prenosu nasprotuje. Na pravico do ugovora mora biti zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja jasno in razumljivo opozorjen v obvestilu o prenosu.

329. člen

(Soglasje agencije k prenosu upravljanja)

(1) Za prenos upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada iz prejšnjega člena mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada pridobiti soglasje agencije.

(2) Zahtevi za izdajo soglasja mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada predložiti:

- listine, iz katerih je razvidno da prevzemnik upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 315. člena tega zakona,
- pogodbo o prenosu upravljanja,
- soglasje delodajalca, ustanovitelja zaprtega vzajemnega sklada, da soglašata s prenosom, oziroma dokazilo o tem, da s prenosom soglašajo zavarovanci prostovoljnega dodatnega zavarovanja, člani tega sklada, ki so lastniki 70% enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, vpisanih na njihovih osebnih računih.

(3) Agencija izda soglasje k prenosu upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada, če iz priloženih listin izhaja:

- da prevzemnik upravljanja izpolnjuje pogoje za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada,
- da so izpolnjeni pogoji za prenos upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada po tem zakonu.

330. člen

(Prenos upravljanja na zahtevo delodajalca oziroma članov sklada)

(1) Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada je dolžan prenesti upravljanje tega sklada na drugega upravljavca, če to zahteva delodajalec, ustanovitelj zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada ali če to zahtevajo zavarovanci prostovoljnega dodatnega zavarovanja, člani odprtega vzajemnega pokojninskega sklada, ki so lastniki 70% enot premoženja tega sklada, vpisanih na njihovih osebnih računih.

(2) Upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada, na katerega se prenaša upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada, mora izpolnjevati pogoje za upravljanje tega sklada po tem zakonu.

(3) Za prenos upravljanja po tem členu se smiselno uporablja določba prejšnjega člena.

3.7. Likvidacija vzajemnega pokojninskega sklada

331. člen

(Razlogi za začetek likvidacije vzajemnega pokojninskega sklada)

(1) Likvidacija vzajemnega pokojninskega sklada se začne v naslednjih primerih:

- če je s pravnomočno odločbo agencije upravljavcu vzajemnega pokojninskega sklada odvzeto dovoljenje za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada ali, če je bil nad upravljavcem začet stečajni postopek ali postopek likvidacije,

- če je število članov vzajemnega pokojninskega sklada ob izteku enega leta od ustanovitve vzajemnega pokojninskega sklada manjše od 1000,

- če se število članov vzajemnega pokojninskega sklada zmanjša pod 1000 in v naslednjih treh mesecih ne doseže tega števila,

- če se čista vrednost sredstev vzajemnega pokojninskega sklada zmanjša pod 50.000.000 tolarjev in v nadaljnjih treh mesecih ne doseže 50.000.000 tolarjev,

- v drugih primerih, določenih s pravili vzajemnega pokojninskega sklada.

(2) Niti član vzajemnega pokojninskega sklada niti njegov upnik ne moreta zahtevati razdelitve premoženja oziroma likvidacije vzajemnega pokojninskega sklada.

332. člen

(Sklep o začetku likvidacije)

(1) V primerih iz druge do pete alineje prvega odstavka prejšnjega člena sprejme sklep o začetku likvidacije upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada.

(2) Sklep o začetku likvidacije objavi upravljavec v Uradnem listu Republike Slovenije in o njem pisno obvesti vse člane vzajemnega pokojninskega sklada.

333. člen

(Pravne posledice začetka likvidacijskega postopka)

Od dneva objave sklepa o začetku likvidacijskega postopka člani vzajemnega pokojninskega sklada od upravljavca ne morejo več zahtevati izplačila odkupne vrednosti enot premoženja, knjiženih v korist njihovih osebnih računov.

334. člen

(Unovčenje in razdelitev likvidacijske mase)

(1) Po sprejemu sklepa o začetku likvidacije upravljavec unovči vse naložbe vzajemnega pokojninskega sklada.

(2) Iz denarne likvidne mase, ki nastane z unovčenjem naložb vzajemnega pokojninskega sklada, si upravljavec izplača provizijo za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada v sorazmerju s časom upravljanja tega sklada v letu likvidacije, in stroške likvidacije, do katerih je upravičen po pravilih vzajemnega pokojninskega sklada, ostanek likvidacijske mase pa se razdeli članom vzajemnega pokojninskega sklada v sorazmerju s številom enot premoženja, knjiženih v korist njihovega osebnega računa.

(3) Če je prišlo do likvidacije vzajemnega pokojninskega sklada iz razloga navedenega v prvi alineji prvega odstavka 331. člena tega zakona, upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada ni upravičen do provizije iz prejšnjega odstavka.

(4) Od izplačila sredstev članom vzajemnega pokojninskega sklada iz likvidacijske mase, upravljavec ni upravičen do provizije.

335. člen

(Likvidacija po sklepu agencije)

(1) V primeru iz prve alineje prvega odstavka 331. člena tega zakona izda sklep o likvidaciji agencija.

(2) Za likvidacijo vzajemnega pokojninskega sklada po sklepu agencije se smiselno uporabljajo določbe 332. do 334. člena tega zakona.

(3) Prenehal veljati.

(4) Prenehal veljati.

336. člen

(Prenos upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada namesto likvidacije)

(1) V primeru iz prve alineje prvega odstavka 331. člena tega zakona lahko agencija sklene, da se namesto likvidacije prenese upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada na drugega upravljavca iz 315. člena tega zakona, če ta na tak prevzem pristane.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka agencija s sklepom o prenosu upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada namesto likvidacije pooblasti banko, pri kateri je odprt denarni račun iz 327. člena tega zakona, da izvede vsa opravila, potrebna za prenos upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada. Stroške prenosa izplača upravljavec-prevzemnik banki iz sredstev vzajemnega pokojninskega sklada, in za račun vzajemnega pokojninskega sklada uveljavi povrnitev le-teh od upravljavca vzajemnega pokojninskega sklada iz prve alineje prvega odstavka 331. člena tega zakona.

4. Pokojninska družba

4.1. Splošno

337. člen

(Pojem)

(1) Pokojninska družba je pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja po tem zakonu.

(2) Pokojninska družba mora imeti najmanj 15.000 zavarovancev prostovoljnega dodatnega zavarovanja.

(3) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja v prvem letu po ustanovitvi pokojninske družbe.

338. člen

(Pravno organizacijska oblika)

(1) Pokojninska družba je lahko organizirana le kot delniška družba.

(2) Za pokojninsko družbo se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, o zavarovalni delniški družbi, če ni s tem zakonom drugače določeno.

339. člen

(Dejavnost pokojninske družbe)

(1) Pokojninska družba ne sme opravljati nobene druge dejavnosti razen dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja.

(2) Za dejavnost prostovoljnega dodatnega zavarovanja po tem zakonu se šteje opravljanje poslov:

- zbiranja premij prostovoljnega pokojninskega zavarovanja in vodenja osebnih računov zavarovancev,
- upravljanja s premoženjem pokojninske družbe,
- izplačevanja pokojninske rente,
- upravljanja z zaprtimi in odprtimi vzajemnimi pokojninskimi skladi.

(3) Pokojninska družba lahko opravljanje poslov iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka s pogodbo prenese na drugo pravno osebo v skladu s tem zakonom.

340. člen

(Osnovni kapital in delnice pokojninske družbe)

(1) Osnovni kapital pokojninske družbe mora biti vedno enak eni tretjini minimalnega kapitala, ki ga za zavarovalnico, ki opravlja zavarovalne posle v skupini življenjskih zavarovanj, predpisuje Zakon o zavarovalništvu, in ne sme biti nikoli nižji od višine zajamčenega kapitala, ki ga za to zavarovalnico določa zakon, ki ureja zavarovalništvo.

(2) Delnice pokojninske družbe so lahko le imenske.

341. člen

(Kvalificirani deleži)

(1) Za pridobitev delnic pokojninske družbe, na podlagi katerih oseba postane posredno ali neposredno imetnik 10%, 20%, 33% ali 50% vseh delnic pokojninske družbe (v nadaljevanju: kvalificirani delež), je potrebno dovoljenje nadzornega organa po Zakonu o zavarovalništvu.

(2) Za izdajo in odvzem dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža zavarovalne delniške družbe.

4.2. Dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja

342. člen

(Dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja)

(1) Dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja izda nadzorni organ po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, na podlagi pozitivnega mnenja ministra, pristojnega za delo.

(2) Za dovoljenje iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, o dovoljenju za opravljanje zavarovalnih poslov.

343. člen

(Kadrovske zahteve)

(1) Pokojninska družba, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje poslov prostovoljnega dodatnega zavarovanja iz prve in tretje alineje drugega odstavka 339. člena tega zakona mora imeti pooblaščenega aktuarja, ki ga imenuje skupščina pokojninske družbe.

(2) Glede pogojev, ki jih mora izpolnjevati oseba za pridobitev naziva pooblaščenega aktuar, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo.

(3) Pokojninska družba, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje poslov prostovoljnega dodatnega zavarovanja iz

druge alineje drugega odstavka 339. člena tega zakona mora zaposlovati delavce, ki imajo ustrezna strokovna znanja in izkušnje s področja financ.

(4) Minister, pristojen za delo, predpiše najmanjše število delavcev, ki jih mora zaposlovati pokojninski sklad v skladu s prejšnjim odstavkom, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati ter način preverjanja teh pogojev.

4.3. Organi pokojninske družbe

344. člen

(Uprava pokojninske družbe)

(1) Za člana uprave pokojninske družbe je lahko imenovana le oseba, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena, in ki pridobi dovoljenje za opravljanje funkcije člana pokojninske družbe.

(2) Za člana uprave pokojninske družbe je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje za člana uprave zavarovalne delniške družbe, določene z zakonom, ki ureja zavarovalništvo.

(3) Uprava pokojninske družbe, ki opravlja posle iz dveh oziroma vseh alinej drugega odstavka 339. člena tega zakona mora imeti najmanj dva člana, ki pokojninsko družbo zastopata in predstavljata v pravnem prometu. Nobeden izmed članov uprave te pokojninske družbe oziroma prokurist ne sme biti pooblaščen za samostojno zastopanje pokojninske družbe za celoten obseg poslov iz drugega odstavka 339. člena tega zakona.

(4) Član uprave mora biti v pokojninski družbi v delovnem razmerju s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

345. člen

(Dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave)

(1) Za člana uprave pokojninske družbe je lahko imenovana le oseba, ki pridobi dovoljenje nadzornega organa po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, za opravljanje funkcije člana uprave pokojninske družbe.

(2) Zahtevi za izdajo dovoljenja iz prvega odstavka tega člena mora kandidat za člana uprave priložiti dokaze o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega člena.

(3) Nadzorni organ izda dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, če na podlagi listin iz drugega odstavka tega člena zaključi, da kandidat izpolnjuje pogoje za člana uprave pokojninske družbe.

(4) Nadzorni organ zavrne zahtevo za izdajo dovoljenja, če iz podatkov, s katerimi razpolaga izhaja, da bi bilo zaradi dejavnosti ali poslov, ki jih je oseba storila, lahko ogroženo poslovanje pokojninske družbe v skladu s pravili o obvladovanju tveganj.

(5) Oseba, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave, mora pred imenovanjem za opravljanje te funkcije v drugi pokojninski družbi ponovno pridobiti dovoljenje nadzornega organa za imenovanje za člana uprave.

346. člen

(Nadzorni svet pokojninske družbe)

(1) Pokojninska družba mora imeti nadzorni svet.

(2) Glede sestave nadzornega sveta se ne uporabljajo določbe zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

(3) Član nadzornega sveta ne more biti oseba, ki je povezana s pravnimi osebami, v katerih je pokojninska družba udeležena z več kot 5% kapitalskim deležem.

(4) Najmanj ena tretjina članov nadzornega sveta pokojninske družbe mora biti imenovana na predlog zavarovancev pokojninske družbe.

(5) Način imenovanja članov nadzornega sveta iz prejšnjega odstavka se določi v statutu pokojninske družbe.

347. člen

(Statut pokojninske družbe)

Poleg določb, ki jih mora imeti statut delniške družbe po Zakonu o gospodarskih družbah, mora statut pokojninske družbe obvezno vsebovati:

- temeljna načela in omejitve vlaganj,
- znesek in osnovo za izračunavanje stroškov družbe, depozitne banke oziroma pravne osebe, na katero se prenaša opravljanje določenih poslov,
- način ugotavljanja udeležbe na dobičku,
- način informiranja članov o stanju na njihovih osebnih računih.

348. člen

(Poslovanje pokojninske družbe)

Če ni s tem zakonom drugače določeno, se za poslovanje pokojninske družbe smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo, o opravljanju zavarovalnih poslov, o obvladovanju tveganj, o varovanju zaupnih podatkov, o poslovnih knjigah in poslovnih poročilih, o revidiranju ter o nadzoru nad zavarovalnicami.

349. člen

(Prenehanje pokojninske družbe)

Za prenehanje pokojninske družbe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo o likvidaciji in stečaju zavarovalne delniške družbe.

5. Vključitev v prostovoljno dodatno zavarovanje ter prenehanje tega zavarovanja

350. člen

(Vključitev v prostovoljno dodatno zavarovanje)

(1) Oseba se vključi v prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu, ki ga izvaja zavarovalnica iz tretjega odstavka 306. člena tega zakona tako, da sklene pogodbo o prostovoljnem dodatnem zavarovanju z zavarovalnico (zavarovalna pogodba prostovoljnega dodatnega zavarovanja) oziroma da k taki pogodbi pristopi.

(2) Oseba se vključi v prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu, ki ga izvaja vzajemni pokojninski sklad tako, da pristopi k pravilom sklada s pravicami in obveznostmi člana vzajemnega pokojninskega sklada.

(3) Oseba se vključi v prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu, ki ga izvaja pokojninska družba tako, da sklene pogodbo o prostovoljnem dodatnem zavarovanju s to družbo.

(4) Oseba se lahko istočasno vključi v prostovoljno dodatno zavarovanje po enem pokojninskem načrtu kolektivnega zavarovanja in po enem pokojninskem načrtu individualnega zavarovanja, ki izpolnjujeta pogoje iz prvega odstavka 297. člena tega zakona.

351. člen

(Razlogi za prenehanje prostovoljnega dodatnega zavarovanja)

(1) Prostovoljno dodatno zavarovanje preneha, ko zavarovanec, vključen v to zavarovanje, pridobi pravice iz 362. oziroma 363. člena tega zakona (redno prenehanje).

(2) Prostovoljno dodatno zavarovanje preneha tudi v naslednjih primerih (izredno prenehanje):

- z izstopom iz prostovoljnega dodatnega zavarovanja,
- z odpovedjo pogodbe o prostovoljnem dodatnem zavarovanju,
- s smrtjo zavarovanca prostovoljnega dodatnega zavarovanja pred pridobitvijo pravice iz 361. člena tega zakona,
- s prenehanjem izvajalca prostovoljnega dodatnega zavarovanja.

352. člen

(Obveznosti upravitelja vzajemnega pokojninskega sklada ob rednem prenehanju)

(1) Ko zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja, član vzajemnega pokojninskega sklada, pridobi pravico do dodatne pokojnine po tem zakonu, unovči upravitelj vzajemnega pokojninskega sklada odkupno vrednost enot premoženja tega sklada, vpisanih na osebnem računu zavarovanca, v skladu z določbo 320. člena tega zakona.

(2) Upravitelj mora v imenu in za račun zavarovanca iz prejšnjega odstavka skleniti življenjsko zavarovanje, po katerem zavarovanec pridobi pravico do doživljenjske mesečne pokojninske rente v višini, ki se po aktuarskih načelih izračuna tako, kot če bi bila v enkratnem znesku vplačana čista premija v višini odkupne vrednosti iz prejšnjega odstavka.

(3) Zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja, član sklada, samostojno izbere zavarovalnico, pri kateri upravitelj vzajemnega pokojninskega sklada življenjsko zavarovanje iz prejšnjega odstavka, če pokojninski načrt daje možnost izbire med več zavarovalnicami.

353. člen

(Obveznosti zavarovalnice oziroma pokojninske družbe ob rednem prenehanju)

(1) Ko zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja, na podlagi police prostovoljnega dodatnega zavarovanja, sklenjene z zavarovalnico iz tretjega odstavka 306. člena tega zakona, pridobi pravico do dodatne pokojnine po tem zakonu, mora zavarovalnica denarna sredstva v višini odkupne vrednosti police prenesti z računa kritnega sklada, oblikovanega v zvezi z zavarovanjem, pri katerih zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, na račun kritnega sklada, oblikovanega v zvezi z zavarovanjem, ki krijejo izplačilo doživljenjske mesečne pokojninske rente.

(2) Ko zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja, na podlagi pokojninskega načrta, ki ga izvaja pokojninska družba, pridobi pravico do dodatne pokojnine po tem zakonu, mora pokojninska družba ravnati po prejšnjem odstavku, če je v pokojninskem načrtu določeno, da bo doživljenjsko mesečno pokojninsko rento izplačevala sama.

(3) Če je s pokojninskim načrtom določeno, da pokojninska družba zagotavlja izplačilo pokojninske rente pri zavarovalnici, mora pokojninska družba v imenu in za račun zavarovanca skleniti življenjsko zavarovanje, po katerem zavarovanec pridobi pravico do doživljenjske mesečne pokojninske rente v višini, ki se po aktuarskih načelih izračuna tako, kot če bi bila v enkratnem znesku vplačana čista premija v višini odkupne vrednosti police prostovoljnega dodatnega zavarovanja, sklenjene s pokojninsko družbo.

(4) Če pokojninski načrt daje možnost izbire med več zavarovalnicami, lahko zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja tudi sam izbere zavarovalnico, pri kateri bo pokojninska družba sklenila življenjsko zavarovanje iz prejšnjega odstavka.

354. člen

(Prenehanje prostovoljnega dodatnega zavarovanja zaradi izstopa)

(1) Prostovoljno dodatno zavarovanje preneha z izstopom zavarovanca prostovoljnega dodatnega zavarovanja iz članstva v vzajemnem pokojninskem skladu oziroma z odpovedjo pogodbe o prostovoljnem dodatnem zavarovanju, sklenjene med zavarovalnico ali pokojninsko družbo in zavarovancem prostovoljnega dodatnega zavarovanja, s strani zavarovanca.

(2) Izstop iz prejšnjega odstavka je možen na podlagi pisne izjave o izstopu.

(3) Izstopni rok mora biti določen v pokojninskem načrtu in ne sme biti daljši od treh mesecev. Izstopni rok začne

teči s prvim dnevom naslednjega meseca po vročitvi izstopne izjave.

(4) Prostovoljno dodatno zavarovanje preneha z iztekom izstopnega roka iz prejšnjega odstavka.

355. člen

(Prenehanje prostovoljnega dodatnega zavarovanja zaradi odpovedi izvajalca pokojninskega načrta)

(1) Izvajalec pokojninskega načrta odpove prostovoljno dodatno zavarovanje:

– če zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja ni plačal premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja 12 zaporednih mesecev oziroma daljše časovno obdobje določeno s pokojninskim načrtom, razen v primeru mirovanja pravic;

– če je zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja ob sklenitvi pogodbe o prostovoljnem dodatnem zavarovanju oziroma ob pristopu k pravilom vzajemnega pokojninskega sklada dal neresnične podatke oziroma navajal neresnična dejstva, pomembne za sklenitev zavarovanja;

– če je zavarovancu prostovoljnega dodatnega zavarovanja prenehalo delovno razmerje pri delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, delovno razmerje pa je bilo pogoj za vključitev v pokojninski načrt.

(2) Pred odpovedjo prostovoljnega dodatnega zavarovanja iz razlogov navedenih v prvi alineji prejšnjega odstavka mora izvajalec pokojninskega načrta posredovati zavarovancu prostovoljnega dodatnega zavarovanja pisni opomin.

356. člen

(Prenehanje prostovoljnega dodatnega zavarovanja zaradi smrti zavarovanca)

(1) Prostovoljno dodatno zavarovanje preneha, če zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja umre pred pridobitvijo pravice do dodatne starostne pokojnine iz 362. člena tega zakona oziroma predčasne dodatne starostne pokojnine iz 363. člena tega zakona.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka pridobi oseba, ki jo je zavarovanec imenoval za upravičenca v primeru smrti, pravico zahtevati od izvajalca prostovoljnega dodatnega zavarovanja izpolnitev obveznosti iz 357. člena tega zakona.

(3) Če zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja ni navedel upravičenca za primer smrti, preide pravica zahtevati od izvajalca prostovoljnega dodatnega zavarovanja izpolnitev obveznosti iz 357. člena tega zakona na dediče zavarovanca.

357. člen

(Obveznost izvajalca prostovoljnega dodatnega zavarovanja ob izrednem prenehanju zavarovanja)

(1) Ob izrednem prenehanju prostovoljnega dodatnega zavarovanja mora upravljavec vzajemnega pokojninskega sklada izplačati zavarovancu ali upravičencu za primer smrti enkratno denarno izplačilo v višini odkupne vrednosti enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, vpisanih na osebni račun zavarovanca.

(2) Izračun odkupne vrednosti se opravi na način določen v 320. členu tega zakona.

(3) Če je izvajalec prostovoljnega dodatnega zavarovanja zavarovalnica ali pokojninska družba, mora le-ta izplačati zavarovancu ali upravičencu za primer smrti enkratno denarno izplačilo v višini odkupne vrednosti police prostovoljnega dodatnega zavarovanja, na podlagi katere je bil vključen v pokojninski načrt, ki ga izvaja ta zavarovalnica ali pokojninska družba.

(4) Izvajalec prostovoljnega dodatnega zavarovanja mora opraviti denarno izplačilo po tem členu najkasneje v roku 60 dni po izrednem prenehanju prostovoljnega dodatnega zavarovanja, če v naslednjih odstavkih ni drugače določeno.

(5) Če je prostovoljno dodatno zavarovanje prenehalo zaradi izstopa ali zaradi odpovedi izvajalca pokojninskega načrta, lahko zavarovanec namesto izplačila odkupne vrednosti po prvem odstavku tega člena zadrži pravice iz vplačanih enot premoženja vzajemnega pokojninskega sklada, vpisanih na njegovem osebni račun, če o tem pisno obvesti upravljavca vzajemnega pokojninskega sklada v roku 15 dni šteto od dne, ko ga je upravljavec obvestil o tej pravici.

(6) Upravljavec mora zavarovanca obvestiti o pravici iz prejšnjega odstavka v roku 8 dni od prejema izjave o izstopu iz drugega odstavka 354. člena tega zakona oziroma hkrati z obvestilom o odpovedi dodatnega zavarovanja po 355. členu tega zakona.

(7) Če prostovoljno dodatno zavarovanje krije tudi izplačilo dodatne invalidske pokojnine, in po pokojninskem načrtu s pridobitvijo pravice do dodatne invalidske pokojnine preneha tudi zavarovanje, ki krije izplačilo dodatne starostne oziroma predčasne starostne pokojnine, mora izvajalec pokojninskega načrta v imenu in za račun zavarovanca, v enkratnem znesku vplačati dodatno čisto premijo v višini odkupne vrednosti za zavarovanje, ki krije izplačilo dodatne invalidske pokojnine.

(8) Določba prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi v primeru, če prostovoljno dodatno zavarovanje krije izplačilo dodatne družinske pokojnine.

(9) Če zavarovanec zadrži pravice iz petega odstavka tega člena oziroma v primeru iz sedmega in osmega odstavka tega člena, se ne uporablja določba četrtega odstavka 350. člena in določba 359. člena tega zakona.

(10) Določbe petega do devetega odstavka tega člena se uporabljajo tudi v primeru, če je izvajalec prostovoljnega dodatnega zavarovanja zavarovalnica oziroma pokojninska družba.

358. člen

(Odkupna vrednost, če je načrt financiral delodajalec)

(1) Določbe prejšnjega člena se uporabljajo tudi za pravico zavarovanca oziroma upravičenca do denarnega izplačila v višini odkupne vrednosti enot premoženja, ki jih je financiral delodajalec, če ni v naslednjih odstavkih tega člena drugače določeno.

(2) V primeru izrednega prenehanja zavarovanja zaradi izstopa oziroma zaradi odpovedi izvajalca pokojninskega načrta pridobi zavarovanec že ob prenehanju zavarovanja pravico do denarnega izplačila v višini odkupne vrednosti enot premoženja, ki jih je financiral delodajalec, če je bil v pokojninski načrt vključen najmanj 120 mesecev.

(3) Če je zavarovanje zaradi izstopa oziroma zaradi odpovedi izvajalca pokojninskega načrta prenehalo pred iztekom 120 mesecev, zavarovanec zadrži pravice iz petega odstavka prejšnjega člena, pravico do denarnega izplačila v višini odkupne vrednosti enot premoženja, ki jih je financiral delodajalec pa pridobi, ko preteče 120 mesecev šteto od vključitve v pokojninski načrt.

(4) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi v primeru iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

359. člen

(Obdavčitev izplačila odkupne vrednosti)

(1) Če je v primeru izrednega prenehanja prostovoljnega dodatnega zavarovanja zavarovanec oziroma upravičenec pridobil pravico do izplačila odkupne vrednosti, nastane obveznost zavarovanca plačati davek od osebnih prejemkov in dohodnino od odkupne vrednosti v skladu z Zakonom o dohodnini.

(2) Ne glede na Zakon o dohodnini se davek od osebnih prejemkov od odkupne vrednosti plača tudi, če je zavarovanje prenehalo zaradi smrti zavarovanca.

(3) Izvajalec pokojninskega načrta mora v roku 30 dni od dneva izrednega prenehanja zavarovanja o prenehanju

obvestiti pristojni davčni organ. Obvestilu mora priložiti izračun odkupne vrednosti.

(4) Izvajalec pokojninskega načrta mora v imenu in za račun zavarovanca od odkupne vrednosti plačati davek od osebnih prejemkov po stopnji, določeni za druge prejeme po Zakonu o dohodnini, razliko med odkupno vrednostjo in davkom od osebnih prejemkov (v nadaljevanju: čista odkupna vrednost) pa izplačati zavarovancu oziroma upravičencu za primer smrti oziroma dedičem.

(5) Čista odkupna vrednost, ki se izplača upravičencu za primer smrti oziroma dediču, je osnova za odmero davka na dediščine in darila.

360. člen

(Prenos sredstev iz enega pokojninskega načrta v drugi)

(1) Prehod iz enega pokojninskega načrta k drugemu pokojninskemu načrtu je dovoljen po tem zakonu le, če gre v obeh primerih za pokojninska načrta iz prvega odstavka 297. člena tega zakona in če je premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja plačana za obdobje, ki ni krajše od 36 mesecev.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je v primeru spremembe delodajalca prehod med pokojninskima načrtoma kolektivnega zavarovanja iz prvega odstavka 297. člena tega zakona dovoljen tudi, če je premija kolektivnega prostovoljnega dodatnega zavarovanja plačana za obdobje, krajše od 36 mesecev.

(3) Prenos sredstev se opravi na podlagi pisne zahteve za prenos sredstev, kateri mora zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja priložiti soglasje izvajalca pokojninskega načrta, na katerega se prenašajo sredstva.

(4) V primeru prenosa sredstev po tem členu ne nastopijo posledice iz prejšnjega člena.

(5) Izvajalec pokojninskega načrta, iz katerega je izstopil zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja po tem členu, ima pravico do povračila stroškov zaradi prenosa sredstev v višini, določeni v pokojninskem načrtu.

(6) Izvajalec pokojninskega načrta mora opraviti prenos sredstev najkasneje v roku 30 dni po vložitvi zahteve iz drugega odstavka tega člena.

6. Pravice iz prostovoljnega dodatnega zavarovanja

361. člen

(Prejemki iz dodatnega pokojninskega zavarovanja)

(1) S prostovoljnim dodatnim zavarovanjem se zavarovancu prostovoljnega pokojninskega zavarovanja zagotavlja pravica do dodatne starostne pokojnine v obliki mesečne pokojninske rente.

(2) Če je tako določeno s pokojninskim načrtom iz prvega odstavka 297. člena tega zakona se lahko zavarovancu prostovoljnega pokojninskega zavarovanja zagotavljata tudi pravica do dodatne invalidske pokojnine in pravica do dodatne družinske pokojnine.

362. člen

(Dodatna starostna pokojnina)

(1) Zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja pridobi pravico do dodatne starostne pokojnine, če:

- je dopolnil starost 58 let,
- je uveljavil pravico do pokojnine po predpisih o obveznem pokojninskem zavarovanju,
- je od vključitve v prostovoljno dodatno zavarovanje preteklo najmanj 120 mesecev.

(2) Zavarovanec pridobi pravico do dodatne starostne pokojnine z dnem, ko je izpolnjen zadnji od pogojev iz prejšnjega odstavka.

(3) Če zavarovanec pridobi pravico do pokojnine po predpisih o obveznem pokojninskem zavarovanju pred iz-

polnitvijo pogojev za pridobitev dodatne starostne pokojnine, ima pravico zahtevati mirovanje prostovoljnega dodatnega zavarovanja od dneva pridobitve pravice do pokojnine po predpisih o obveznem pokojninskem zavarovanju do izpolnitve pogojev za pridobitev dodatne starostne pokojnine, lahko pa nadaljujejo z vplačevanjem premij v prostovoljno dodatno zavarovanje do izpolnitve pogojev za starostno pokojnino iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zavarovancu, ki je pridobil pravico do dodatne starostne pokojnine in se za stalno izseli v tujino, se ta pokojnina izplačuje tudi na ozemlje druge države.

363. člen

(Predčasna dodatna starostna pokojnina)

Ne glede na določbo prejšnjega člena zavarovanec, ki ni več vključen v obvezno pokojninsko zavarovanje po tem zakonu, pridobi pravico do dodatne starostne pokojnine pred izpolnitvijo pogojev iz prvega oziroma drugega odstavka prejšnjega člena tega zakona (predčasna dodatna starostna pokojnina), če:

- je bil vključen v prostovoljno dodatno zavarovanje najmanj 180 mesecev,
- je dopolnil 53 let starosti,
- je vključen v prostovoljno dodatno zavarovanje po pokojninskem načrtu, ki zagotavlja pravico do predčasne dodatne starostne pokojnine.

364. člen

(Dodatna invalidska pokojnina)

Če zavarovanje po pokojninskem načrtu krije izplačilo dodatne invalidske pokojnine, pridobi zavarovanec pravico do dodatne invalidske pokojnine v naslednjem mesecu po nastopu zavarovalnega primera.

365. člen

(Dodatna družinska pokojnina)

(1) Če zavarovanje po pokojninskem načrtu krije izplačilo dodatne družinske pokojnine, je upravičenec do dodatne družinske pokojnine lahko samo oseba, ki je po predpisih o obveznem pokojninskem zavarovanju upravičena do družinske oziroma vdovske pokojnine.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka pridobi upravičenec pravico do dodatne družinske pokojnine v naslednjem mesecu po smrti zavarovanca.

366. člen

(Mirovanje prostovoljnega dodatnega zavarovanja)

(1) Zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja in izvajalec pokojninskega načrta se lahko dogovorita, da se začasno preneha s plačevanjem premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja po pokojninskem načrtu (mirovanje prostovoljnega dodatnega zavarovanja).

(2) Pogoji za vzpostavitev mirovanja in dolžina trajanja navedenega obdobja se določijo v pokojninskem načrtu.

7. Pridobitev davčnih in drugih olajšav

367. člen

(Davčne olajšave za zavarovance in plačilo dohodnine)

(1) Zavarovancu, ki v svojo korist plačuje premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Republiki Sloveniji po pokojninskem načrtu, ki izpolnjuje pogoje iz 369. člena tega zakona, se lahko zniža osnova za dohodnino za leto, v katerem je bila premija plačana, vendar največ do zneska olajšave, določene v drugem odstavku 301. člena tega zakona oziroma do višine razlike iz šestega odstavka 301. člena tega zakona. Plačane premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja ni mogoče uveljavljati kot zmanjšanje osnove za dohodnino v skladu s 4.

točko prvega odstavka 9. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 71/93, 7/95 in 44/96).

(2) Znesek premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja, ki jo za račun zavarovanca plačuje delodajalec izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Republiki Sloveniji po pokojninskem načrtu, ki izpolnjuje pogoje iz 369. člena tega zakona, se ne glede na določbe Zakona o dohodnini, zavarovancu ne všteva v osnovo za dohodnino v letu, v katerem je bila premija plačana, vendar največ do zneska olajšave, določene v drugem odstavku 301. člena tega zakona.

(3) V primeru izplačila dodatne starostne pokojnine iz 362. člena tega zakona oziroma predčasne dodatne starostne pokojnine iz 363. člena tega zakona, dodatne invalidske pokojnine iz 364. člena tega zakona ali dodatne družinske pokojnine iz 365. člena tega zakona je upravičenec do navedene pokojnine zavezan plačati davek od osebnih prejemkov in dohodnino od navedene pokojnine, ki se v skladu z zakonom o dohodnini obdavči kot drug prejemek po četrty alinei prvega odstavka 15. člena Zakona o dohodnini.

368. člen

(Davčna olajšava za delodajalca, ki financira pokojninski načrt)

(1) Delodajalcu, ki financira pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja in izpolnjuje pogoje iz 302. do 305. člena tega zakona, se premije prostovoljnega dodatnega zavarovanja, ki jih v posameznem letu plača v korist zavarovancev po pokojninskem načrtu, ki izpolnjuje pogoje po 369. členu tega zakona, priznajo kot davčna olajšava pri davku od dobička pravnih oseb in pri davku od dohodkov iz dejavnosti za leto, v katerem so bile premije plačane, vendar največ do zneska olajšave, določene v drugem odstavku 301. člena tega zakona in največ do višine davčne osnove v tem letu.

(2) Od premije iz prejšnjega odstavka se ne plačujejo prispevki za socialno varnost.

(3) Premija iz prvega odstavka tega člena se ne upošteva pri izračunu pokojninske osnove zavarovanca in se ne šteje za izplačilo plače.

369. člen

(Pogoji za uveljavitev olajšav)

Zavarovancu iz 367. člena in delodajalcu iz 368. člena tega zakona se priznajo olajšave, določene s tem zakonom, pod pogojem, da je pokojninski načrt, na podlagi katerega se plačuje premija prostovoljnega dodatnega zavarovanja, odobren v skladu z 297. členom tega zakona in vpisan v poseben register v skladu s tem zakonom.

370. člen

(Registracija pokojninskega načrta)

(1) Pokojninski načrt se vpiše v poseben register, ki ga vodi pristojni davčni organ (v nadaljevanju: register).

(2) Register se sestoji iz glavne knjige in zbirke listin.

(3) Glavna knjiga je namenjena vpisu podatkov, za katere ta zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis določa, da se vpišejo v register.

(4) Pokojninski načrt in listine, za katere ta zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis določa, da se predložijo registru pogodb, se vložijo v zbirko listin.

371. člen

(Prijava za vpis v register)

Prijavo za vpis v register vložijo izvajalec pokojninskega načrta po tem zakonu.

372. člen

(Podzakonski akt)

Natančnejše predpise o vsebini in obliki prijave za vpis v register, prijavi sprememb, načinu dajanja podatkov ter do-

kumentaciji, ki jo je potrebno priložiti prijavi za vpis v register, izda minister, pristojen za finance.

373. člen

(Postopek vpisa v register)

(1) Postopek za vpis v register se začne z vložitvijo prijave iz 371. člena tega zakona.

(2) O vpisu v register odloča na prvi stopnji davčni urad, na območju katerega je vlagatelj prijave vpisan v davčni register.

(3) Davčni organ iz prejšnjega odstavka opravi vpis v register, če je prijavo v predpisani obliki in vsebini vložila pristojna oseba, če so prijavi priložene predpisane listine in če pokojninski načrt, ki se prijavlja za vpis v register, izpolnjuje pogoje za uveljavitev davčnih olajšav v skladu s tem zakonom.

(4) Davčni organ iz drugega odstavka tega člena mora oceniti ali so za vpis v register izpolnjeni predpisani pogoji ter izdati odločbo, s katero odloči o prijavi za vpis v register.

374. člen

(Pravna sredstva)

(1) Zoper odločbo iz četrtega odstavka prejšnjega člena je dovoljena pritožba.

(2) Pritožba se vložijo v roku 15 dni od vročitve odločbe na glavni urad Davčne uprave Republike Slovenije.

375. člen

(Učinek vpisa)

Z vpisom pokojninskega načrta v register delodajalec in zavarovanci prostovoljnega dodatnega zavarovanja pridobijo pravico davčnih olajšav iz 367. in 368. člena tega zakona.

376. člen

(Izbris iz registra)

(1) Pristojni davčni urad izbriše pokojninski načrt iz registra pogodb, če ugotovi:

– da pokojninski načrt ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev davčnih olajšav po tem zakonu,

– da se je prostovoljno dodatno zavarovanje po vpisu v pokojninskem načrtu prenehalo izvajati.

(2) Pristojni davčni urad izbriše pokojninski načrt iz registra tudi če ugotovi, da je bil pokojninski načrt vpisan v register na podlagi neresničnih dejstev oziroma listin.

(3) Zoper odločbo o izbrisu pokojninskega načrta iz registra je dovoljena pritožba.

(4) Za vložitev in odločanje o pritožbi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe tega zakona o vložitvi in odločanju o pritožbi zoper odločbo o vpisu pokojninskega načrta v register.

(5) Izbris pokojninskega načrta iz registra ima za posledico izgubo pravice davčnih olajšav iz 367. in 368. člena tega zakona.

8. Nadzor

377. člen

(Nadzor)

(1) Nadzor nad upravljanjem vzajemnih pokojninskih skladov opravlja agencija v sodelovanju z nadzornim organom po zakonu o zavarovalništvu.

(2) Nadzor nad poslovanjem pokojninskih družb opravlja nadzorni organ po zakonu o zavarovalništvu.

(3) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona glede pokojninskega načrta in pravic, ki se zagotavljajo zavarovancu z vključitvijo v prostovoljno dodatno zavarovanje po posameznem pokojninskem načrtu, opravlja minister, pristojen za delo.

(4) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona glede pridobitve davčnih in drugih olajšav opravlja pristojni davčni

urad, v skladu s posebnim zakonom, ki ureja davčno službo in davčni postopek.

378. člen

(Opravljanje nadzora)

(1) Nadzorni organi iz prejšnjega člena opravljajo nadzor:

– s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pokojninskih skladov in upravljavcev vzajemnih pokojninskih skladov, ki so po določbah tega zakona oziroma drugih zakonov dolžni poročati pristojnemu nadzornemu organu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;

– z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora.

(2) Nadzorni organi iz prejšnjega člena lahko pri izvajanju nadzora po tem zakonu brez omejitev pregledujejo poslovne knjige, spise in druge dokumente, ki se nanašajo na poslovanje pokojninskega sklada.

(3) Pokojninska družba in upravljavec vzajemnih pokojninskih skladov mora nadzornemu organu iz prejšnjega člena omogočiti opravljanje pregleda po tem zakonu ter mu na njegovo zahtevo izročiti računalniške izpise oziroma kopije evidenc oziroma drugih poslovnih knjig in dokumentacije.

379. člen

(prenehal veljati)

380. člen

(prenehal veljati)

381. člen

(Ukrepi nadzora nad poslovanjem pokojninske družbe)

Če ni s tem zakonom drugače določeno se glede nadzora nad poslovanjem pokojninske družbe in ukrepov, ki jih v postopku nadzora lahko izreče nadzorni organ po zakonu o zavarovalništvu, uporabljajo določbe Zakona o zavarovalništvu o ukrepih nadzora nad zavarovalno delniško družbo.

IV. poglavje Sklad obrtnikov

382. člen

(Status in poslovanje sklada obrtnikov)

(1) Sklad obrtnikov je pravna oseba, ki je ustanovljena za opravljanje storitev prostovoljnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja samostojnih podjetnikov, samozaposlenih, njihovih družinskih članov in pri njih zaposlenih delavcev.

(2) Sklad obrtnikov se vpiše v sodni register.

(3) Sedež sklada obrtnikov je v Ljubljani.

383. člen

(Organi upravljanja sklada obrtnikov)

(1) Organi sklada obrtnikov so skupščina, nadzorni svet in uprava.

(2) Skupščina šteje 25 članov, nadzorni svet pa pet članov.

(3) Sklad obrtnikov zastopa in vodi njegove posle uprava. Predsednika in člane uprave imenuje skupščina na podlagi javnega razpisa.

(4) Sklad obrtnikov ima statut, ki ga sprejme skupščina.

384. člen

(Zavarovanci sklada obrtnikov)

(1) V dodatno pokojninsko zavarovanje, ki ga izvaja sklad obrtnikov, se lahko prostovoljno vključijo osebe, ki so že vključene v obvezno zavarovanje po tem zakonu.

(2) Zavezanci za plačilo prispevkov za dodatno pokojninsko zavarovanje, ki ga izvaja sklad obrtnikov, so zavarovanci, oziroma njihovi delodajalci, če se tako dogovorijo z zavarovancem. Prispevki za dodatno pokojninsko zavarovanje imajo enak davčni status kot prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

385. člen

(Pravice iz dodatnega pokojninskega zavarovanja pri skladu obrtnikov in poslovanje sklada obrtnikov)

(1) Na podlagi dodatnega pokojninskega zavarovanja pripada zavarovancem pravica do dodatne pokojnine.

(2) Kriterije za določanje višine dodatne pokojnine pri skladu obrtnikov se določi s pokojninskim načrtom.

(3) Pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja pri skladu obrtnikov določa:

– višino mesečnih prispevkov za posameznega zavarovanca,

– način izračuna poklicne pokojnine,

– minimalni donos na vplačane prispevke,

– pogoje za pridobitev dodatne pokojnine in

– investicijsko strategijo.

(4) Pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja pri skladu obrtnikov aktuarsko potrdi Urad za zavarovalni nadzor pri Ministrstvu za finance, sprejme pa ga minister, pristojen za delo.

386. člen

(Nadzor nad poslovanjem sklada obrtnikov)

(1) Sklad obrtnikov mora voditi poslovne knjige in letna poslovna poročila v skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah in slovenskimi računovodskimi standardi, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Sklad obrtnikov mora zagotavljati javnost podatkov iz letnih poročil tako, kot določa Zakon o gospodarskih družbah.

(3) Nadzor nad poslovanjem sklada obrtnikov izvaja minister, pristojen za delo.

(4) Pravičnost poslovanja sklada obrtnikov z vidika davčnih predpisov na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja nadzoruje Davčna uprava Republike Slovenije.

TRINAJSTI DEL KAZENSKO DOLOČBE

387. člen

(1) Z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek:

– delodajalec, če zavarovancu, pri katerem je podana invalidnost, ne zagotovi pravice do premestitve (91. in 101. člen) ali pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega (93. člen);

– delodajalec, če zavarovancu, pri katerem je podana invalidnost, ne omogoči poklicne rehabilitacije (88. člen);

– delodajalec, če ne vloži prijave v zavarovanje skladno s predpisi o matični evidenci o zavarovancih in uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (tretji odstavek 7. člena in 203. člen);

– delodajalec ali drug dajalec podatkov iz tega zakona in zakona, ki ureja matično evidenco, ki zavodu ne sporoči podatkov, na podlagi katerih preneha pravica iz obveznega zavarovanja ali se ta pravica zmanjša (185. člen in drugi odstavek 203. člena);

– zavarovanec ali delodajalec, ki ne sporoči podatkov, ki so potrebni za odmero oziroma obračun in plačilo prispevkov ter za nadzor nad plačevanjem in izterjavo prispevkov (227. in 228. člen).

(2) Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pri delodajalcu, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

388. člen

Z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek:

– delodajalec, upravičenec ali drug dajalec podatkov iz tega zakona ali zakona, ki ureja matično evidenco, ki zavodu ne sporoči podatkov oziroma sporoči napačne podatke, ki vplivajo na obseg in uživanje pravic (prvi in drugi odstavek 203. člena);

– delodajalec, ki zavodu in zavarovancu ne posreduje potrdila o obračunanih in vplačanih prispevkih (tretji odstavek 203. člena).

389. člen

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek uživalec pravice, ki se mu na katerikoli podlagi izplačujejo prejemki iz obveznega zavarovanja, in ne sporoči podatkov, na podlagi katerih mu pravica preneha ali se mu zmanjša (prvi in drugi odstavek 185. člena).

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1 (Uradni list RS, št. 106/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

ŠTIRINAJSTI DEL PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

390. člen

(Varstvo pravic, pridobljenih po prejšnjih predpisih)

(1) Uživalcem, ki so uveljavili pravice do uveljavitve tega zakona, se od uveljavitve tega zakona dalje zagotavljajo te pravice najmanj v obsegu, določenem s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, in se usklajujejo po določbah tega zakona.

(2) Pri ponovni odmeri invalidskih ali družinskih pokojnin, uveljavljenih pred uveljavitvijo tega zakona, se dodatek na invalidnost odmeri po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

391. člen

(Nadaljevanje postopkov, začelih pred uveljavitvijo tega zakona)

(1) V postopku za uveljavljanje pravic iz obveznega zavarovanja oziroma za ugotavljanje pokojninske dobe, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona, se uporabljajo predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka se pravice na podlagi invalidnosti določijo po predpisih, veljavnih na dan nastanka invalidnosti.

392. člen

(Varstvo pričakovanih pravic)

(1) Osebe, ki so do uveljavitve tega zakona izpolnile pogoje za pridobitev pravice do pokojnine po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, vendar še niso vložile zahtevka, lahko uveljavijo to pravico po navedenih predpisih, tudi po tem dnevu.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka se za odmero pokojnine upoštevata zavarovalna doba in plača do dneva prenehanja zavarovanja.

(3) Šteje se, da je zavarovanec izpolnil pogoje za priznanje pravice do starostne ali predčasne pokojnine do uveljavitve tega zakona, če je do uveljavitve tega zakona vložil zahtevo za dokup pokojninske dobe, četudi mu je bilo šele po uveljavitvi tega zakona priznано obdobje pokojninske dobe, s katerim je izpolnil pogoje za priznanje pravice do pokojnine.

393. člen

(Pridobitev pravic oseb, ki nimajo lastnosti zavarovanca po tem zakonu)

(1) Osebe, ki po uveljavitvi tega zakona nimajo lastnosti zavarovanca po tem zakonu, imele pa so lastnost zavarovanca po prejšnjih predpisih, lahko uveljavijo pravice iz pokojninskega zavarovanja pod pogoji, ki jih določa ta zakon.

(2) Za osebe, ki so imele lastnost zavarovanca v skladu s prejšnjim odstavkom, se štejejo tudi osebe, ki so bile zavarovane pri tujem nosilcu obveznega zavarovanja v državi, s katero je sklenjen mednarodni sporazum o socialnem zavarovanju, če uveljavljajo pravice po tem sporazumu.

(3) Pravico do družinske oziroma vdovske pokojnine lahko pod pogoji, ki jih določa ta zakon, uveljavijo družinski člani osebe iz prejšnjih dveh odstavkov, prav tako pa tudi družinski člani uživalca pokojnine po prejšnjih predpisih, če izpolnjujejo pogoje, ki jih določa ta zakon za družinske člane.

394. člen

(Varstvo pravic po prejšnjih predpisih za brezposelne zavarovance)

Zavarovanec, ki je na dan 31. 12. 1999 užival pravico do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti ali je bil na ta dan nezaposlen brez svoje krivde, ter mu je do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, manjkalo pet let starosti in pokojninske dobe ali manj, lahko uveljavi pravico do starostne pokojnine po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona.

395. člen

(Varstvo pravic za brezposelne zavarovance v prehodnem obdobju)

Zavarovanec, ki mu je na dan 1. 1. 2000 za pridobitev pravice do starostne pokojnine manjkalo do pet let starosti in pokojninske dobe, in mu je po uveljavitvi tega zakona prenehalo delovno razmerje ter je pridobil pravico do denarnega nadomestila po predpisih o zaposlovanju, lahko uveljavi pravico do starostne pokojnine pod pogoji, veljavnimi na dan prenehanja delovnega razmerja.

396. člen – upoštevana sprememba iz ZPIZ-1C

(Uveljavitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine po prejšnjih predpisih)

(1) Zavarovanec, ki mu je na dan 31. 12. 1999 do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne ali predčasne pokojnine po predpisih, veljavnih do tega dne, manjkalo pet let starosti in pokojninske dobe ali manj, lahko uveljavi pravico do starostne ali predčasne pokojnine po teh predpisih, če:

– je na dan 31. 12. 1999 užival pravico do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti oziroma mu je na ta dan pravica do denarnega nadomestila mirovala, po 1. 1. 2000 pa je uveljavil pravico do denarnega nadomestila za preostali čas ali

– mu je prenehalo delovno razmerje zaradi stečaja, likvidacije, prisilne poravnave ali drugih operativnih razlogov do vključno 31. 12. 1999 in je do navedenega dne ostal dejansko nezaposlen;

– ima na dan 31. 12. 1999 status delovnega invalida II. oziroma III. kategorije;

– mu je delovno razmerje za nedoločen čas prenehalo brez lastne krivde pred uvedbo stečaja podjetja, uvedenega do 31. 12. 1999 in je bil do 31. 12. 1999 prijavljen pri zavodu za zaposlovanje več kot 24 mesecev ter je do 31. 12. 1999 ostal dejansko nezaposlen.

(2) Zavarovanec, ki je bil na dan 31. 12. 1999 prijavljen pri zavodu za zaposlovanje in mu do izpolnitve pogojev starosti za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, manjka manj kot leto dni, lahko uveljavi pravico do predčasne pokojnine po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, ko izpolni pogoje iz tretje alineje prvega odstavka 40. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega do uveljavitve tega zakona.

(3) Zavarovanec, ki je bil na dan 31. 12. 1999 prijavljen pri zavodu za zaposlovanje, in je na ta dan izpolnjeval pogoje starosti in pokojninske dobe za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, lahko uveljavi pravico do predčasne pokojnine po teh predpisih, ko izpolni pogoj iz tretje alineje prvega odstavka 40. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega do uveljavitve tega zakona.

396.a člen – upoštevana dopolnitev iz ZPIZ-1C

(Postopno dviganje starosti iz drugega odstavka 18. člena, pri kateri zavarovanje ni obvezno)

Ne glede na določbo drugega odstavka 18. člena tega zakona znaša v prehodnem obdobju starost, pri kateri zavarovanje ni obvezno za samozaposlene in kmete, ki izpolnjujejo pogoje iz drugega odstavka 18. člena tega zakona:

Leto	Ženske		Moški	
	leta	meseči	leta	meseči
2002	54	0	59	6
2003	54	4	60	0
2004	54	8	60	6
2005	55	0	61	0
2006	55	4	61	6
2007	55	8	62	0
2008	56	0	62	6
2009	56	4		
2010	56	8		
2011	57	0		
2012	57	4		
2013	57	8		
2014	58	0		
2015	58	4		
2016	58	8		
2017	59	0		
2018	59	4		
2019	59	8		
2020	60	0		
2021	60	4		
2022	60	8		

397. člen

(Uživanje pravic iz invalidskega zavarovanja, pridobljenih po prejšnjih predpisih)

(1) Uživalci pravic na podlagi preostale delovne zmožnosti (II. in III. kategorija invalidnosti), uveljavljenih po predpisih, ki so se uporabljali do datuma, določenega v 446. členu tega zakona, obdržijo te pravice v nespremenjenem obsegu tudi po navedenem datumu.

(2) Denarna nadomestila se uživalcem iz prejšnjega odstavka usklajujejo enako, kot se usklajuje pokojnina po tem zakonu.

(3) Uživalci pravic iz prvega odstavka tega člena, lahko pridobijo pravice po tem zakonu le v primeru poslabšanja že ugotovljene invalidnosti ali nastanka nove invalidnosti.

398. člen

(Pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine za zavarovanko v prehodnem obdobju)

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka 36. člena tega zakona, znaša v obdobju od uveljavitve tega zakona do 31. 12. 2013 minimalna starost in pokojninska doba za pridobitev pravice do starostne pokojnine za ženske:

Leto	Starostna meja		Pokojninska doba	
	Leta	meseči	Leta	meseči
2000	53	4	35	0
2001	53	8	35	0
2002	54	0	35	3
2003	54	4	35	6
2004	54	8	35	9
2005	55	0	36	0
2006	55	4	36	3
2007	55	8	36	6
2008	56	0	36	9
2009	56	4	37	0
2010	56	8	37	3
2011	57	0	37	6
2012	57	4	37	9
2013	57	8		

(2) Ne glede na določbe drugega odstavka 36. člena tega zakona, znaša v obdobju od uveljavitve tega zakona do 31. 12. 2007 minimalna starost za pridobitev pravice do starostne pokojnine za ženske:

Leto	Starostna meja	
	Starost (leta)	Starost (meseči)
2000	58	4
2001	58	8
2002	59	0
2003	59	4
2004	59	8
2005	60	0
2006	60	4
2007	60	8

(3) Ne glede na določbe tretjega odstavka 36. člena tega zakona, znaša v obdobju od uveljavitve tega zakona do 31. 12. 2007 minimalna starost za pridobitev pravice do starostne pokojnine za ženske:

Leto	Starostna meja	
	Starost (leta)	Starost (meseči)
2000	60	4
2001	60	8
2002	61	0
2003	61	4
2004	61	8
2005	62	0
2006	62	4
2007	62	8

399. člen

(Znižanje starosti zaradi otrok)

Ne glede na določbo 37. člena tega zakona se zavarovanki oziroma zavarovancu v prehodnem obdobju znižuje starostna meja iz 36. člena tega zakona, za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, ki ima državljanstvo Republike Slovenije, za katerega je skrbel(a) in ga vzgajal(a) pet let, na sledeči način:

Leto	Znižanje starostne meje v mesecih			
	En otrok	Dva otroka	Trije otroci	dodatek za četrtega in naslednje otroke
2000	0,5	1,25	2,25	1,25
2001	1	2,5	4,5	2,5
2002	1,5	3,75	6,75	3,75
2003	2	5	9	5
2004	2,5	6,25	11,25	6,25
2005	3	7,5	13,5	7,5
2006	3,5	8,75	15,75	8,75
2007	4	10	18	10
2008	4,5	11,25	20,25	11,25
2009	5	12,5	22,5	12,5
2010	5,5	13,75	24,75	13,75
2011	6	15	27	15
2012	6,5	16,25	29,25	16,25
2013	7	17,5	31,5	17,5
2014	7,5	18,75	33,75	18,75

400. člen

(Znižanje starostne meje zaradi zavarovanja pred 18. letom starosti)

Ne glede na določbo 38. člena tega zakona se zavarovankam iz prvega odstavka 36. člena tega zakona, ki so se vključile v obvezno zavarovanje pred dopolnjenim 18. letom starosti, znižuje starostna meja v prehodnem obdobju za vsako leto zavarovanja pred dopolnitvijo 18. leta starosti, na naslednji način:

Leto	Znižanje starostne meje v mesecih
2000	0
2001	0
2002	1
2003	2
2004	3
2005	4
2006	5
2007	6
2008	7
2009	8
2010	9
2011	10
2012	11
2013	12

401. člen

(Omejitev znižanja upokojitvene starosti v prehodnem obdobju)

(1) Ne glede na določbo 37. in 38. člena tega zakona, zavarovanec v prehodnem obdobju ne more pridobiti pravice do starostne pokojnine pred dopolnitvijo 53 let starosti (ženska) oziroma 58 let (moški), razen v primerih 402. in 430. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo 52. člena tega zakona, v prehodnem obdobju polna starost ne more biti nižja od 53 let (ženska) oziroma 58 let (moški), razen v primerih iz 402. in 430. člena tega zakona.

402. člen – upoštevane dopolnitve iz ZPIZ-1C

(Upoštevane znižanje starostne meje po prejšnjih predpisih)

(1) Ne glede na določbe tega zakona se zavarovancem, ki se jim je do uveljavitve tega zakona zavarovalna doba štela s povečanjem, starostna meja, predpisana za pridobitev starostne pokojnine in polna starost, zniža za toliko mesecev, za kolikor je bila povečana zavarovalna doba.

(2) V prehodnem obdobju znašajo najnižje možne starosti iz prejšnjega odstavka, po stopnjah povečanja:

	12/18		12/17		12/16		12/15		12/14	
	moški	ženska	moški	ženska	moški	ženska	moški	ženska	moški	ženska
2000	45	40	46,5	41,5	48,5	43,5	50,5	45,5	53	48
2001	45,5	40,5	47	42	49	44	51	46	53,5	48,5
2002	46	41	47,5	42,5	49,5	44,5	51,5	46,5	54	49
2003	46,5	41,5	48	43	50	45	52	47	54,5	49,5
2004	47	42	48,5	43,5	50,5	45,5	52,5	47,5	55	50
2005	47,5	42,5	49	44	51	46	53	48	55,5	50,5
2006	48	43	49,5	44,5	51,5	46,5	53,5	48,5	56	51
2007	48,5	43,5	50	45	52	47	54	49	56,5	51,5
2008	49	44	50,5	45,5	52,5	47,5	54,5	49,5	57	52
2009	49,5	44,5	51	46	53	48	55	50	57,5	52,5
2010	50	45	51,5	46,5	53,5	48,5	55,5	50,5	58	53

(3) Če je zavarovanec delal na delovnih mestih, na katerih se je štela zavarovalna doba s povečanjem po različnih stopnjah povečanja, se minimalna starost iz prejšnjega odstavka določi v sorazmerju glede na trajanje zavarovanja na posameznih delih. Starostna meja se najprej zniža do omejitev, določenih za najvišjo stopnjo povečanja, znižanje za naslednjo stopnjo povečanja pa se izvede le, če znižanje po prejšnji višji stopnji povečanja ni doseglo minimalne starosti za naslednjo nižjo stopnjo povečanja.

(4) Določba drugega odstavka se ne uporablja za zavarovance, ki se jim je zavarovalna doba štela s povečanjem na podlagi osebnih okoliščin po predpisih, veljavnih do 31. 12. 1999 in za zavarovance iz 201. člena tega zakona.

403. člen

(Znižanje starosti po različnih podlagah)

Če je zavarovanec upravičen do znižanja starosti po prejšnjem členu tega zakona ter do znižanja starosti po določbah 37. in 38. oziroma 399. ali 400. člena tega zakona, se mu starostna meja zniža najprej skladno s prejšnjim členom tega zakona, nato pa se tako znižana starostna meja zniža še po drugih podlagah, do minimalne starostne meje, določene v 37. in 38. oziroma 401. členu tega zakona.

404. člen – upoštevanje spremembe iz ZPIZ-1C

(Postopno spreminjanje pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine po posebnih predpisih)

(1) Ne glede na določbe 154. člena tega zakona in ne glede na določbe

– Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 49/98) ali

– Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 22/2000) minimalna starost in minimalna pokojninska doba za pridobitev pravice do starostne pokojnine ne moreta biti nižji od:

Leto	Starost				Pokojninska doba			
	moški		ženska		moški		ženska	
	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci
2000	48	6	45	6	28	6	25	6
2001	49	0	46	0	29	0	26	0
2002	49	6	46	6	29	6	26	6
2003	50	0	47	0	30	0	27	0
2004	50	6	47	6	30	6	27	6
2005	51	0	48	0	31	0	28	0
2006	51	6	48	6	31	6	28	6
2007	52	0	49	0	32	0	29	0
2008	52	6	49	6	32	6	29	6
2009	53	0	50	0	33	0	30	0
2010	53	6	50	6	33	6	30	6
2011	54	0	51	0	34	0	31	0
2012	54	6	51	6	34	6	31	6
2013	55	0	52	0	35	0	32	0
2014	55	0	52	6	35	0	32	6
2015	55	0	53	0	35	0	33	0

(2) Določbe prejšnjega odstavka ter določbe 154. člena tega zakona se ne uporabljajo za zavarovance, ki uveljavijo pokojnino pod ugodnejšimi pogoji po Zakonu o prepovedi proizvodnje in prometa z azbestnimi izdelki ter o zagotovitvi sredstev za prestrukturiranje azbestne proizvodnje v neazbestno (Uradni list RS, št. 56/96, 35/98 in 86/2000) ali po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja (Uradni list RS, št. 63/95, 8/96, 44/96, 70/97, 43/99, 28/2000 in 64/01).

(3) Zavarovancem, ki so delali na delovnih mestih, na katerih se je zavarovalna doba štela s povečanjem, se starostne meje iz prejšnjega odstavka znižajo za toliko mesecev, kolikor je znašalo povečanje zavarovalne dobe, vendar največ do omejitev iz 402. člena tega zakona, če je to za zavarovanca ugodneje.

405. člen – upoštevana dopolnitev iz ZPIZ-1E

(Postopno uveljavljanje obdobja dodane dobe)

(1) Obdobja dodane dobe se uveljavljajo postopno, in sicer tako, da se zavarovancem, ki uveljavijo pravico do starostne pokojnine v prehodnem obdobju, za posamezno leto obdobja, ki se po 193. členu tega zakona šteje v dodano dobo, upošteva pri ugotavljanju pokojninske dobe po 36. členu tega zakona, naslednje število mesecev:

Leto	Dodana doba (mesece)
2000	0
2001	0
2002	1
2003	2
2004	3
2005	4
2006	5
2007	6
2008	7
2009	8
2010	9
2011	10
2012	11
2013	12

(2) Določbe tega člena se ne uporabljajo za obdobje dodane dobe, pridobljene na podlagi četrtega odstavka 193. člena tega zakona.

406. člen

(Postopno daljšanje obdobja za izračun pokojninske osnove)

(1) Uveljavitev določb prvega odstavka 39. člena tega zakona se zagotovi postopoma.

(2) Zavarovancu, ki se upokoji v letu uveljavitve tega zakona, se pokojninsko osnovo določi na podlagi plač oziroma zavarovalnih osnov iz najugodnejših zaporednih desetih let zavarovanja pred uveljavitvijo tega zakona. V začetku vsakega naslednjega koledarskega leta se obračunsko obdobje podaljša za eno leto, vse dokler ne doseže 18 zaporednih let zavarovanja iz obdobja od 1. 1. 1970 do zadnjega koledarskega leta pred letom, v katerem zavarovanec uveljavlja pravico do pokojnine, ki so za zavarovanca najbolj ugodna.

407. člen

(Upoštevanje plačila za delo preko polnega delovnega časa po prejšnjih predpisih)

Plača, izplačana za delo preko polnega delovnega časa do uveljavitve Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega do 31. 3. 1992, se upošteva pri izračunu pokojninske osnove, če je bila izplačana za delo, ki se je po predpisih o delovnih razmerjih štelo kot poseben delovni pogoj.

408. člen

(Upoštevanje plač oziroma zavarovalnih osnov iz obdobja do 31. 12. 1999)

(1) Pri izračunu pokojninske osnove se za čas do 31. 12. 1991 prejete plače in osnove, od katerih so bili plačani prispevki, upoštevajo v neto zneskih.

(2) Plače in osnove, od katerih so bili plačani prispevki v obdobju od 1. 1. 1992 do 31. 12. 1999, se pri izračunu pokojninske osnove preračunajo v neto zneske po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona.

409. člen

(Odmera pokojnine v prehodnem obdobju)

(1) Zavarovancu, ki je del pokojninske dobe dopolnil do 31. 12. 1999, se pokojnina odmeri ob upoštevanju odstotkov za odmero pokojnine po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona in odstotkov za odmero pokojnine, določenih s tem zakonom.

(2) Odstotek za odmero pokojnine po prejšnjem odstavku se določi tako, da se odstotku za odmero pokojnine po prejšnjih predpisih, ki gre zavarovancu glede na pokojninsko dobo, dopolnjeno do uveljavitve tega zakona, prišteje 1,5% za eno leto pokojninske dobe oziroma delovne dobe, oziroma 0,75% za vsaj šest mesecev pokojninske ali delovne dobe po letu 2000.

(3) Pokojninska doba, dopolnjena po prejšnjih predpisih, ki je po teh predpisih ni mogoče vrednotiti, ker je krajša od šestih mesecev, se prišteje k pokojninski dobi, dopolnjeni po uveljavitvi tega zakona.

(4) Ne glede na določbo 49. člena tega zakona znaša znesek najvišje pokojninske osnove v prehodnem obdobju najmanj toliko kot je bil določen za zadnji mesec pred uveljavitvijo tega zakona in se ne usklajuje po tem zakonu, dokler presega znesek v višini štirikratnika najnižje pokojninske osnove, povečan za odstotek uskladitve pokojnin od 1. 1. 2000 dalje.

410. člen

(Odmera pokojnine zavarovancu s polno delovno dobo v prehodnem obdobju)

Zavarovancu, ki je kljub dopolnitvi polne delovne dobe 40 let (moški) oziroma 38 let (ženska) še naprej ostal v zavarovanju, se v prehodnem obdobju pri odmeri starostne pokojnine, uveljavljene pred dopolnitvijo starosti 63 let (moški) oziroma 61 let (ženska), vrednoti na način, določen v 51. členu tega zakona le daljša delovna doba, dopolnjena v zavarovanju po uveljavitvi tega zakona.

410.a člen – upoštevana dopolnitev iz ZPIZ-1C

(Povečanje starostne pokojnine v prehodnem obdobju)

Za povečanje starostne pokojnine po drugem odstavku 53. člena tega zakona se upošteva le zavarovalna doba, dopolnjena v zavarovanju od 1. 1. 2000 dalje.

411. člen

(Pravica do predčasne pokojnine po prejšnjih predpisih)

Uživalcem predčasne pokojnine, ki so pravico do te pokojnine uveljavili do 31. 12. 1999, se pokojnina odmeri brez zmanjšanja zaradi predčasne upokojitve, ko dopolnijo starost, do katere jim je bilo obračunano zmanjšanje zaradi predčasne upokojitve.

412. člen

(Odmera invalidske pokojnine v primeru poškodbe pri delu ali poklicne bolezni v prehodnem obdobju)

Ne glede na določbo 74. člena tega zakona, se v prehodnem obdobju invalidska pokojnina v primeru invalidnosti, nastale zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni odmeri v višini, v kateri se odmeri starostna pokojnina moškemu za 40 let pokojninske dobe, brez zmanjšanja, v posameznem koledarskem letu.

413. člen

(Postopno dviganje polne starosti za zavarovance)

Ne glede na določbe prvega odstavka 52. člena tega zakona znaša v prehodnem obdobju polna starost za zavarovanca v posameznem koledarskem letu:

	Leta	Meseci
2000	58	6
2001	59	0
2002	59	6
2003	60	0
2004	60	6
2005	61	0
2006	61	6
2007	62	0
2008	62	6

414. člen

(Postopno dviganje polne starosti za zavarovanke)

Ne glede na določbe prvega odstavka 52. člena tega zakona znaša v prehodnem obdobju polna starost za zavarovanke:

Leto	Starostna meja po prejšnjih predpisih 53 let		Starostna meja po prejšnjih predpisih 58 let		Starostna meja po prejšnjih predpisih 60 let	
	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci
2000	53	4	58	4	60	4
2001	53	8	58	8	60	8
2002	54	0	59	0		
2003	54	4	59	4		
2004	54	8	59	8		
2005	55	0	60	0		
2006	55	4	60	4		
2007	55	8	60	8		
2008	56	0				
2009	56	4				
2010	56	8				
2011	57	0				
2012	57	4				
2013	57	8				
2014	58	0				
2015	58	4				
2016	58	8				
2017	59	0				
2018	59	4				
2019	59	8				
2020	60	0				
2021	60	4				
2022	60	8				

415. člen

(Zniževanje polne starosti v prehodnem obdobju)

Ne glede na določbo 52. člena tega zakona, se zavarovancem v prehodnem obdobju znižuje starostna meja iz 413. in 414. člena tega zakona, na način, ki je določen v 399. in 400. členu tega zakona.

416. člen

(Pravica do uveljavitve starostne pokojnine brez zmanjšanja po 55. členu v prehodnem obdobju)

Zavarovanka, ki izpolnjuje enega od pogojev, določenih v prvih petih alineah prvega odstavka 55. člena tega zakona, lahko v posameznem letu uveljavi starostno pokojnino brez zmanjšanja glede na starost, skladno z določbo 55. člena tega zakona, če je v prehodnem obdobju dopolnila starost in pokojninsko dobo, določeno v prvem odstavku 398. člena tega zakona.

417. člen

(Ponovna odmera oziroma odstotno povečanje pokojnine uživalcem pokojnine po prejšnjih predpisih)

(1) Uživalcu delne pokojnine, priznane po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, se ob prenehanju zavarovanja pokojnina odmeri ob upoštevanju naknadno dopolnjene zavarovalne dobe, v primeru, da je to zanj ugodnejše, pa tudi ob upoštevanju plače.

(2) Pri ponovni odmeri pokojnine se ne upošteva povečanje starostne pokojnine po 53. členu tega zakona.

(3) Na način, določen v prejšnjih dveh odstavkih, se ob prenehanju ponovnega zavarovanja odmeri pokojnina tudi uživalcu pokojnine, priznane po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, ki se ponovno vključi v zavarovanje.

418. člen

(Odmera pokojnine za ožji obseg pravic)

Zavarovancem, ki so pretežni del zavarovalne dobe prebili v zavarovanju za ožji obseg pravic po prej veljavnem zakonu, se pokojnina odmeri brez upoštevanja določbe 48. člena tega zakona, vendar najmanj v višini 35% najnižje pokojninske osnove.

419. člen

(Postopno uveljavljanje državne pokojnine)

(1) V prehodnem obdobju od leta 2000 do leta 2005 uveljavijo pravico do državne pokojnine osebe, ki so dopolnile najmanj 65 let starosti, če izpolnjujejo tudi druge pogoje, določene za pridobitev denarne pomoči kot edinega vira preživetja po predpisih o socialnem varstvu.

(2) Ne glede na prvo alineo prvega odstavka 59. člena tega zakona, je starostni pogoj za pridobitev pravice do državne pokojnine v prehodnem obdobju:

Leto	Starost
2001	70
2002	69
2003	68
2004	67
2005	66
2006	65

420. člen

(Vštevaje časa opravljanja samostojne dejavnosti pred 1. 1. 1983 v zavarovalno dobo)

Obdobja iz 309. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96 in 54/98) se štejejo v zavarovalno dobo, če je plačan prispevek po 221. členu tega zakona.

421. člen – upoštevana dopolnitev iz ZPIZ-1C

(Postopno spreminjanje starostne meje za pridobitev pravice do vdovske pokojnine)

(1) Ne glede na določbo 110. člena tega zakona se v prehodnem obdobju spreminja starostna meja za pridobitev pravice do vdovske pokojnine na naslednji način:

Leto	Starostna meja – vdove				Starostna meja – vdovci			
	Prvi odstavek 10. člena		Tretji in sedmi odstavek 110. člena		Prvi odstavek 110. člena		Tretji in sedmi odstavek 110. člena	
	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci
2000	50	6	45	6	54	6	49	6
2001	51	0	46	0	54	0	49	0
2002	51	6	46	6	53	6	48	6
2003	52	0	47	0	53	0	48	0
2004	52	6	47	6	53	0	48	0
2005	53	0	48	0	53	0	48	0

(2) Ne glede na določbo druge alineje sedmega odstavka 110. člena tega zakona se v prehodnem obdobju spreminja starostna meja za pridobitev pravice do vdovske pokojnine pri starosti 48 let za vdove, ki ob zavarovančevi smrti niso bile zavarovane, na naslednji način:

Leto	Starostna meja iz druge alineje sedmega odstavka 110. člena	
	leta	meseci
2000	40	6
2001	41	0
2002	41	6
2003	42	0
2004	42	6
2005	43	0
2006	43	6
2007	44	0
2008	44	6

422. člen

(Odmera vdovske pokojnine v prehodnem obdobju)

(1) Določba četrtega odstavka 123. člena tega zakona se prične uporabljati 1. 1. 2001.

(2) Delež vdovske pokojnine, ki ga lahko uveljavi vdova oziroma vdovec poleg starostne ali invalidske pokojnine, se povečuje v prehodnem obdobju na naslednji način:

Leto	Delež vdovske pokojnine (%)
2001	2,5
2002	5
2003	7,5
2004	10
2005	12,5
2006	15

423. člen

(Sprememba družinske pokojnine v vdovsko pokojnino)

(1) Vdova oziroma vdovec, ki je uveljavil pravico do družinske pokojnine po predpisih, veljavnih do 31. 12. 1999, lahko zahteva odmero vdovske pokojnine po določbi četrtega odstavka 123. člena tega zakona.

(2) Pravica do vdovske pokojnine po prejšnjem odstavku gre od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

424. člen

(Pravica do oskrbnine v prehodnem obdobju)

(1) Vdova, ki je izgubila pravico do družinske pokojnine zato, ker v prehodnem obdobju še ni dopolnila starosti:

Leto	Dopolnjena starost			
	vdova		vdovec	
	let	mesec	let	mesec
2000	50	6	54	6
2001	51	0	54	0
2002	51	6	53	6
2003	52	0		
2004	52	6		

pridobi pravico do oskrbnine, ne glede na starost, določeno v drugem odstavku 129. člena tega zakona.

(2) Premoženski pogoji za pridobitev pravice do oskrbnine, določeni v prvem odstavku 129. člena ter omejitve izplačila, določena v prvem odstavku 130. člena tega zakona, ne vplivajo na izplačevanje oskrbnin, pridobljenih po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona.

425. člen

(Pravica do družinske pokojnine staršev, pridobljena do uveljavitve tega zakona)

Starši umrlega zavarovanca oziroma uživalca pravic, ki so do uveljavitve tega zakona pridobili pravico do družinske pokojnine zaradi popolne nezmožnosti za delo po prejšnjih predpisih, trajno obdržijo pokojnino, ne glede na določbe drugega odstavka 119. člena tega zakona, če med trajanjem pravice do družinske pokojnine dopolnita naslednjo starostno mejo:

Leto	Dopolnjena starost staršev			
	mati		oče	
	leta	meseci	leta	meseci
2000	50	6	55	6
2001	51	0	56	0
2002	51	6	56	6
2003	52	0	57	0
2004	52	6	57	6
2005	53	0		
2006	53	6		
2007	54	0		
2008	54	6		
2009	55	0		
2010	55	6		
2011	56	0		
2012	56	6		
2013	57	0		
2014	57	6		

426. člen

(Pravica do družinske pokojnine staršev, ki jih je umrla zavarovanec do svoje smrti preživeljal)

Ne glede na starost, določeno v 119. členu tega zakona, znaša starost, pri kateri pridobijo starši, ki jih je zavarovanec oziroma uživalec pravic iz pokojninskega in invalidskega

zavarovanja do svoje smrti preživeljal, pravico do družinske pokojnine, v posameznem koledarskem letu:

Leto	Starost staršev za pridobitev pravice do družinske pokojnine			
	mati		oče	
	leta	meseci	leta	meseci
2000	50	6	55	6
2001	51	0	56	0
2002	51	6	56	6
2003	52	0	57	0
2004	52	6	57	6
2005	53	0		
2006	53	6		
2007	54	0		
2008	54	6		
2009	55	0		
2010	55	6		
2011	56	0		
2012	56	6		
2013	57	0		
2014	57	6		

427. člen

(Ohranitev pravice do družinske pokojnine po prejšnjih predpisih)

(1) Širši družinski člani, ki jim je bila družinska pokojnina odmerjena po tretji alineji 86. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega do uveljavitve tega zakona, obdržijo pravico do družinske pokojnine, dokler izpolnjujejo pogoje za pridobitev in odmero družinske pokojnine po citirani zakonski določbi.

(2) Družinskemu članu, ki je pridobil pravico do družinske pokojnine v višini, določeni v drugem odstavku 87. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega do uveljavitve tega zakona, se pokojnina ne usklajuje po določbah tega zakona toliko časa, dokler presega znesek družinske pokojnine, odmerjene v višini, določeni v tretjem odstavku 123. člena tega zakona.

(3) Vdovam, ki so kot osebe zunaj zavarovanja, ki so bile ob smrti zakonca starejše od 40 let, do uveljavitve tega zakona dopolnile pogoje za pridobitev pravice do družinske pokojnine, skladno z določbo zadnjega odstavka 72. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega do uveljavitve tega zakona, se prične družinska pokojnina izplačevati, ko dopolnijo starost 45 let.

(4) Vdovi, ki ji je pravica do družinske pokojnine, pridobljeni po drugi ali tretji alineji prvega odstavka 72. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega do uveljavitve tega zakona, prenehala po dopolnitvi 45. leta starosti, vendar pred dopolnjenim 50. letom starosti lahko, ne glede na določbe 110. člena tega zakona, pridobi pravico do družinske pokojnine, ko dopolni 50 let starosti.

428. člen

(Razlogi za prenehanje pravice do družinske pokojnine uveljavljene po prejšnjih predpisih)

Določba prvega oziroma drugega odstavka 174. člena tega zakona se uporablja tudi za vdovo oziroma vdovca, ki mu je bila pravica do družinske pokojnine priznana po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona.

428.a člen – upoštevana dopolnitev iz ZPIZ-1C

(Odložitev začetka uporabe določb za pridobitev pravice do pokojnine za kmete)

Določbe tretjega in četrtega odstavka 156. člena tega zakona se uporabljajo od 1. 1. 2014 dalje. Opravljanje kmetijske dejavnosti v tem času ne vpliva na pridobitev oziroma uživanje pokojnine.

428.b člen – upoštevana dopolnitev iz ZPIZ-1C

(Odlog uporabe določb o znižanju pokojnine zaradi dodatnih dohodkov)

Določbe 183. in 184. člena tega zakona se uporabljajo od 1. 1. 2004 dalje.

428.c člen – upoštevana dopolnitev iz ZPIZ-1C

(Postopno spreminjanje pogojev za dokup zavarovalne dobe iz 195. člena za zavarovanke)

Ne glede na določbe 195. člena tega zakona, znaša za zavarovanke starostna meja iz prve, druge in tretje alineje ter pokojninska doba iz prve alineje 195. člena tega zakona, ki omogoča dokup zavarovalne dobe, v prehodnem obdobju:

Leto	Starostna meja				Pokojninska doba			
	prva alineja 195. člena		druga alineja 195. člena		tretja alineja 195. člena		prva alineja 195. člena	
	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci	leta	meseci
2002	54	0	59	0	61	0	30	3
2003	54	4	59	4	61	4	30	6
2004	54	8	59	8	61	8	30	9
2005	55	0	60	0	62	0	31	0
2006	55	4	60	4	62	4	31	3
2007	55	8	60	8	62	8	31	6
2008	56	0					31	9
2009	56	4					32	0
2010	56	8					32	3
2011	57	0					32	6
2012	57	4					32	9
2013	57	8					33	0

429. člen

(Vzpostavitev enakega položaja med prejemniki najvišjih pokojnin)

(1) Z namenom, da se med prejemniki najvišjih pokojnin vzpostavi enakopraven položaj, se pokojnine, ki so bile do uveljavitve tega zakona odmerjene od najvišje pokojninske osnove, določene po prejšnjih predpisih, izjemne pokojnine, pokojnine nosilcev Partizanske spomenice 1941 in druge pokojnine, ki so presegale znesek najvišje pokojnine za polno pokojninsko dobo po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, ne usklajujejo po določbah tega zakona toliko časa, dokler presegajo znesek pokojnine, do katerega bi bili prejemniki po tem zakonu upravičeni glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, če bi bila njihova pokojnina odmerjena od najvišje pokojninske osnove, določene v tem zakonu.

(2) Na način, določen v prejšnjem odstavku, se ravna tudi s pokojninami, ki do uveljavitve tega zakona sicer niso bile odmerjene od najvišje pokojninske osnove, določene po prejšnjih predpisih, če presegajo znesek pokojnine, do katerega bi bili prejemniki glede na dopolnjeno pokojninsko dobo upravičeni, če bi bila njihova pokojnina odmerjena od najvišje pokojninske osnove, določene v tem zakonu.

430. člen

(Zavarovanje delavcev, ki se jim je po prejšnjih predpisih štela zavarovalna doba s povečanjem)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se prenehajo uporabljati predpisi o šteju zavarovalne dobe s povečanjem, razen v primeru iz četrtega odstavka tega člena.

(2) Zavarovalna doba s povečanjem, dopolnjena do uveljavitve tega zakona, se šteje v pokojninsko dobo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

(3) Zavarovanci, ki so do prenehanja uporabe predpisov o šteju zavarovalne dobe s povečanjem delali na delovnih mestih, na katerih se je zavarovalna doba štela s povečanjem, se obvezno vključijo v dodatno pokojninsko zavarovanje. Prispevke za dodatno pokojninsko zavarovanje takšnih delavcev, ki znašajo najmanj toliko, kot so znašali prispevki za štetje zavarovalne dobe s povečanjem, plačuje delodajalec iz svojega dohodka.

(4) Zavarovanci, ki na dan uveljavitve tega zakona delajo na delovnih mestih, kjer se zavarovalna doba šteje s povečanjem, in imajo najmanj 25 let (moški) oziroma 23 let (ženske) pokojninske dobe, imajo ne glede na določbo prejšnjega odstavka še naprej pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem in do znižanja starostne meje po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

431. člen

(Izplačevanje kmečkih starostnih pokojnin)

(1) Uživalcem starostne ali družinske pokojnine po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov (Uradni list SRS, št. 30/79 in 1/82) se izplačuje pokojnina v znesku, kot je bil določen za zadnji mesec pred uveljavitvijo tega zakona in se usklajuje tako, kot pokojnine po tem zakonu.

(2) Uživalcem pokojnine iz prejšnjega odstavka – kmetom borcev NOV pred 9. 9. 1943 oziroma pred 13. 10. 1943 ali njihovim zakoncem se izplačuje pokojnina v znesku, kot je bil določen za zadnji mesec pred uveljavitvijo tega zakona in se usklajuje tako, kot pokojnine po tem zakonu.

(3) Pokojnine po prejšnjih dveh odstavkih se izplačujejo ob pogojih za uživanje pravic, ki jih določa ta zakon.

(4) Po smrti uživalca pokojnine iz prvega odstavka tega člena, ki je uveljavil pravico do pokojnine kot zavarovanec iz šestega odstavka 17. člena Zakona o starostnem zavarovanju kmetov, pridobi njegov zakonec pravico do družinske pokojnine ob pogojih iz 22. člena navedenega zakona.

(5) Po smrti uživalca starostne pokojnine iz drugega odstavka tega člena, ki je kot kmet – borec NOV pred 9. 9. 1943 oziroma pred 13. 10. 1943 uveljavil pravico do varstvenega dodatka k pokojnini, pridobi pravico do pokojnine njegov zakonec, ki je souživalec navedene starostne pokojnine, čeprav sam ni bil borec NOV.

432. člen

(Prenehanje sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja, ustanovljen na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96 in 54/98).

433. člen

(Prenos premoženja na kapitalni sklad)

(1) Z dnem prenehanja sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja se prenese na kapitalni sklad celotno premoženje sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(2) Ne glede na določbo prve alineje prvega odstavka 511. člena Zakona o gospodarskih družbah se zavodu, kot edinemu ustanovitelju sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja, ne zagotovijo delnice kapitalnega sklada.

434. člen

(Prenos pravic in obveznosti na kapitalni sklad)

(1) Z dnem prenehanja sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja se prenesejo na kapitalni sklad vse pravice in obveznosti sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(2) Kapitalni sklad mora najkasneje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona opraviti prenos zavarovalnega portfelja sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja na zavarovalnico, s sedežem v Republiki Sloveniji.

(3) Za prenos portfelja iz prejšnjega odstavka se uporablja določba Zakona o zavarovalnicah o prenosu zavarovalnih pogodb.

(4) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena lahko kapitalni sklad, če oblikuje vzajemni pokojninski sklad po tem zakonu, zavarovancu dodatnega pokojninskega zavarovanja iz prvega odstavka tega člena ponudi, da sredstva v višini odkupne vrednosti zavarovalne police vplača kot premijo dodatnega pokojninskega zavarovanja po tem zakonu in pristopi k pokojninskemu načrtu, po katerem dodatno pokojninsko zavarovanje izvaja vzajemni pokojninski sklad.

(5) V primeru iz prejšnjega odstavka rok iz drugega odstavka tega člena ne teče od dneva, ko kapitalni sklad pri pristojnih organih vloži zahteve za izdajo dovoljenj, potrebnih za oblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada, do dneva vročitve odločb.

435. člen

(Prehod delavcev sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja)

(1) Delavci, ki so v delovnem razmerju pri skladu dodatnega pokojninskega zavarovanja, postanejo z dnem prenehanja sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja delavci kapitalnega sklada.

(2) Oseba, ki je do uveljavitve tega zakona opravljala funkcijo direktorja sklada dodatnega pokojninskega zavarovanja, nadaljuje delo kot tretji član uprave kapitalnega sklada do izteka mandata, za katerega je bila imenovana.

(3) Kapitalni sklad mora v roku 60 dni po uveljavitvi tega zakona uskladiti statut in splošne akte, ki urejajo organizacijo in sistematizacijo delovnih mest, z določbami tega zakona.

(4) Skupščina in nadzorni svet kapitalnega sklada, ki delujeta ob uveljavitvi tega zakona, opravljata delo še naprej v isti sestavi, do poteka mandata, za katerega sta bila imenovana.

436. člen

(Pojem pooblaščenega aktuarja v prehodnem obdobju)

Do uveljavitve zakona, ki ureja zavarovalništvo, se za pooblaščenega aktuarja iz petega odstavka 297. člena in drugega odstavka 343. člena tega zakona šteje oseba, ki je pridobila ta naziv v skladu z določbami Zakona o zavarovalnicah (Uradni list RS, št. 64/94 – v nadaljnjem besedilu: ZZAV).

437. člen

(Izvajalci pokojninskega načrta v prehodnem obdobju)

Do uveljavitve zakona, ki ureja zavarovalništvo, je izvajalec pokojninskega načrta iz tretjega odstavka 306. člena tega zakona zavarovalnica, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje poslova življenjskega zavarovanja po določbah ZZAV.

438. člen

(Oblikovanje in upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada v prehodnem obdobju)

(1) Do uveljavitve zakona, ki ureja zavarovalništvo, je upravljavec iz prve alineje prvega odstavka 315. člena tega

zakona zavarovalnica, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja po določbah ZZAV.

(2) Za naložbe vzajemnega pokojninskega sklada se do uveljavitve zakona, ki ureja zavarovalništvo, uporabljajo določbe Zakona o zavarovalnicah o nalaganju matematičnih rezervacij.

439. člen

(Osnovni kapital pokojninske družbe v prehodnem obdobju)

Do uveljavitve zakona, ki ureja zavarovalništvo, osnovni kapital pokojninske družbe ne sme biti nižji od 320.000.000 tolarjev.

440. člen

(Poslovanje pokojninske družbe v prehodnem obdobju)

Do uveljavitve zakona, ki ureja zavarovalništvo, se za pokojninsko družbo uporabljajo določbe ZZAV o oblikovanju matematičnih rezervacij, rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, izračun solventne meje ter nalaganju matematičnih rezervacij.

441. člen

(Pristojnost za izdajo dovoljenj v prehodnem obdobju)

Do uveljavitve zakona, ki ureja zavarovalništvo, je za izdajo in odvzem:

- dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža pokojninske družbe,
- dovoljenja za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja pokojninski družbi,
- dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave pokojninske družbe ter
- izdajo odločbe o ugotovitvi stečajnega postopka, pristojen Urad Republike Slovenije za zavarovalni nadzor.

442. člen

(Nadzor nad poslovanjem pokojninske družbe v prehodnem obdobju)

Do uveljavitve zakona, ki ureja zavarovalništvo, je za izvajanje nadzora nad pokojninsko družbo pristojen Urad Republike Slovenije za zavarovalni nadzor.

443. člen – upoštevana sprememba in dopolnitev iz ZPIZ-1C

(Uporaba določb Zakona za pokojninske sklade, ki jih upravlja kapitalski sklad)

(1) Določbe tega zakona o vzajemnem pokojninskem skladu se uporabljajo tudi za Prvi pokojninski sklad, ustanovljen po Zakonu o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 50/99 – v nadaljevanju: ZPSPID), če ni z ZPSPID drugače določeno.

(2) Za pravice in obveznosti kapitalskega sklada v zvezi z upravljanjem Prvega pokojninskega sklada se uporabljajo določbe tega zakona o pravicah in obveznostih upravljavca vzajemnega pokojninskega sklada, če ni z ZPSPID drugače določeno.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka 315. člena tega zakona lahko kapitalski sklad oblikuje in upravlja vzajemni pokojninski sklad po tem zakonu.

444. člen

(Uskladiitev zavarovalnih produktov pokojninskega zavarovanja z določbami tega zakona)

(1) Zavarovalnice, ki so do uveljavitve tega zakona na podlagi dovoljenja nadzornega organa izvajale prostovoljno pokojninsko zavarovanje, lahko nadaljujejo z izvajanjem tega zavarovanja po določbah tega zakona, če v roku enega leta

od uveljavitve tega zakona uskladijo obstoječe programe pokojninskega zavarovanja z določbami tega zakona.

(2) Prestop in prenos sredstev posameznega zavarovanca na njegovem računu iz programa pokojninskega zavarovanja pred uveljavitvijo tega zakona k pokojninskemu načrtu po določbah tega zakona je možen le s soglasjem zavarovanca.

445. člen – upoštevana sprememba iz ZPIZ-1E

(Uporaba določb o posebnih prispevkih za invalidsko zavarovanje)

Prispevki zavarovancev in delodajalcev za invalidsko zavarovanje ter prispevki delodajalcev za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni iz tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka 204. člena tega zakona se pričnejo obračunavati po posebnih prispevnih stopnjah s 1. 1. 2006.

446. člen – upoštevana sprememba in dopolnitev iz ZPIZ-1C in ZPIZ-1E

(Uporaba določb o pravicah iz invalidskega zavarovanja)

(1) Določbe 60. do 71. člena, 80. do 101. člena, 106. člena, petega odstavka 138. člena, 158. do 163. člena in četrtega odstavka 169. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. 1. 2003.

(2) Določbe 102. do 105. člena tega zakona se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve novega Zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidov, vendar najpozneje s 1. 1. 2005.

(3) Do dneva pričetka uporabe določb iz prejšnjega odstavka in prejšnjega člena se o pravicah iz invalidskega zavarovanja uporabljajo določbe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnega do uveljavitve tega zakona.

447. člen

(Uporaba določb prejšnjega zakona v denacionalizacijskih postopkih)

(1) Določbe 247. in 248. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96 in 54/98) se uporabljajo do zaključka postopkov vračanja premoženja.

(2) Postopke vodi kot upravičenec kapitalski sklad, na katerega se prenesejo premoženje in druge pravice.

448. člen

(Vzpostavitev evidenc o vplačanih prispevkih)

Zaradi nadzora nad plačilom prispevkov vzpostavi zavod na podlagi podatkov Davčne Uprave Republike Slovenije in v sodelovanju z njo, evidenco o vplačanih prispevkih, ki so bili obračunani po tem zakonu, najpozneje v treh letih po uveljavitvi tega zakona.

449. člen

(Odložitev pričetka uporabe določb o obveznem dodatnem zavarovanju)

(1) Določbe II. poglavja dvanajstega dela tega zakona od 279. do 291. člena ter 430. člena tega zakona se uporabljajo od 1. 1. 2001 dalje.

(2) Podatke za vzpostavitev evidenc za izvajanje obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja so skladu dodatnega pokojninskega zavarovanja dolžni posredovati zavod, na podlagi podatkov matične evidence zavarovancev in udeležencev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ter delodajalci, ki zaposlujejo osebe, ki se bodo po določbah tega zakona vključile v obvezno dodatno zavarovanje.

(3) Do uveljavitve novega zakona, ki bo urejal matično evidenco, je zavod dolžan posredovati skladu iz prejšnjega

odstavka vse podatke v zvezi z novo zaposlenimi delavci, ki se morajo na podlagi določb tega zakona obvezno vključiti v dodatno pokojninsko zavarovanje.

450. člen

(Odložitev pričetka uporabe določb o varstvenem dodatku)

(1) Določbe tretjega in četrtega odstavka 133. člena in tretjega, četrtega in petega odstavka 168. člena se pričnejo uporabljati s 1. 1. 2001.

(2) Preverjanje upravičenosti do varstvenega dodatka po tretjem odstavku 168. člena se prvič izvede v letu 2001.

451. člen

(Preoblikovanje sklada prostovoljnega zavarovanja za dodaten obseg pravic in sklada za vzajemno pomoč obrtnikov)

(1) Sklad prostovoljnega zavarovanja za dodaten obseg pravic se preoblikuje v sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije, sklad za vzajemno pomoč obrtnikov pa se preoblikuje v sklad obrtnikov, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

(2) Sklad prostovoljnega zavarovanja za dodaten obseg pravic in sklad za vzajemno pomoč obrtnikov, sta dolžna uskladiti svoje poslovanje z določbami tega zakona v dvanajstih mesecih od uveljavitve tega zakona.

452. člen

(Konstituiranje skupščine in upravnega odbora zavoda)

(1) Skupščina in upravni odbor zavoda se konstituirata v skladu z določbami 266. in 267. člena v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Skupščina in upravni odbor zavoda, ki delujeta ob uveljavitvi tega zakona, opravljata dela še naprej v isti sestavi do konstituiranja novih organov iz prejšnjega odstavka.

453. člen

(Preoblikovanje stanovanjskega sklada v nepremičninski sklad)

(1) Stanovanjski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja se preoblikuje v nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(2) Sklad iz prejšnjega odstavka je dolžan uskladiti svoje poslovanje z določbami tega zakona v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona.

454. člen

(Uporaba prejšnjih podzakonskih aktov do izdaje novih)

Podzakonski akti, ki so se uporabljali do uveljavitve tega zakona, se uporabljajo še naprej, do sprejema novih.

455. člen

(Prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96 in 54/98) in Zakon o uvedbi pravice do izjemne pridobitve pokojnine za delavce v premogovnikih (Uradni list RS, št. 44/69) ter določbe 24. do 27. člena Zakona o Prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 50/99).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati določba 7.a člena Zakona o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 34/96 in 3/98).

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se še naprej uporabljajo:

– šesti odstavek 219. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – do ureditve v posebnem zakonu; in

– prvi in drugi odstavek 254. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki se uporablja za državljane Republike Slovenije, ki so dopolnili pokojninsko dobo na območju drugih republik nekdanje SFRJ – do sklenitve mednarodnih sporazumov o socialnem zavarovanju z državami, nastalimi na območju nekdanje SFRJ.

456. člen

(Pričetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2000.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1A (Uradni list RS, št. 72/2000) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1B (Uradni list RS, št. 124/2000) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

2. člen

Ne glede na določbe drugega in tretjega odstavka 150. člena zakona se v letu 2001 izjemoma opravi usklajevanje pokojnin v februarju, in sicer za odstotek rasti povprečja plač, izplačanih v obdobju od junija 2000 do vključno decembra 2000, v primerjavi s povprečno plačo, izplačano za maj 2000. V mesecu septembru 2001 zavod preveri usklajenost gibanja plač in pokojnin v zadnjih sedmih mesecih v primerjavi z obdobjem prejšnjih 12 mesecev. Če se ugotovi, da je stopnja rasti plač večja od stopnje rasti pokojnin, se pokojnine uskladijo za ugotovljeno razliko v rasti. Usklajene pokojnine se izplačujejo od septembra dalje.

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1C (Uradni list RS, št. 109/01) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

75. člen

Izvajalci pokojninskih načrtov so dolžni svoje poslovanje prilagoditi določbam tega zakona v roku 6 mesecev po njegovi uveljavitvi.

Prenos sredstev zaradi prilagoditve iz prejšnjega odstavka se opravi na podlagi pisne zahteve za prenos sredstev, kateri mora zavarovanec prostovoljnega dodatnega zavarovanja priložiti soglasje izvajalca pokojninskega načrta, na katerega se prenašajo sredstva.

V primeru prenosa sredstev iz prejšnjega odstavka ne nastopijo posledice iz 359. člena zakona.

Izvajalci pokojninskih načrtov oziroma upravljavci vzajemnih pokojninskih skladov za opravljene prenose sredstev ne smejo zaračunati nobenih stroškov.

Izvajalci pokojninskih načrtov oziroma upravljavci vzajemnih pokojninskih skladov morajo opraviti prenos sredstev najkasneje v roku 30 dni po vložitvi zahteve iz drugega odstavka tega člena.

76. člen

Določbi četrtega odstavka 307. člena in drugega odstavka 337. člena zakona se začneta uporabljati eno leto po uveljavitvi tega zakona.

77. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2002.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1D (Uradni list RS, št. 108/02) vsebuje naslednjo končno določbo:

5. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2003.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-1E (Uradni list RS, št. 135/03) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

20. člen

(1) Zavarovanec, ki pred uveljavitvijo 69. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/01) ni mogel pridobiti pravice do pokojnine po določbah Zakona o žrtvah vojnega nasilja (Uradni list RS, št. 63/95, 8/96, 70/97, 43/99, 28/2000, 64/01 in 110/02) zaradi veljavnosti določbe 404. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99), lahko vloži zahtevek za pridobitev pravice do pokojnine po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja, če je zanjo v obdobju od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2001 izpolnil predpisane pogoje.

(2) Pokojnina, priznana po prejšnjem odstavku, pripada upravičencu od dneva izpolnitve pogojev, če ni bil zavarovan oziroma od prvega naslednjega dne po prenehanju zavarovanja.

21. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2004.

875. Zakon o trošarinah (ZTro) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o trošarinah, ki obsega:

– Zakon o trošarinah – ZTro (Uradni list RS, št. 84/98 z dne 11. 12. 1998),
– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah – ZTro-A (Uradni list RS, št. 57/99 z dne 16. 7. 1999),
– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah – ZTro-B (Uradni list RS, št. 33/01 z dne 5. 5. 2001),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah – ZTro-C (Uradni list RS, št. 99/01 z dne 7. 12. 2001),
– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah – ZTro-D (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003) in

– Popravek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 7/04 z dne 27. 1. 2004).

Št. 434-02/96-14/32

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1110-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON O TROŠARINAH uradno prečiščeno besedilo (ZTro-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se ureja sistem in uvaja obveznost plačevanja trošarine od alkohola in alkoholnih pijač, tobačnih izdelkov ter mineralnih olj in plina (v nadaljnjem besedilu: trošarinski izdelki), ki se na območju Republike Slovenije sprostijo v porabo.

(2) Območje Republike Slovenije pomeni ozemlje pod suverenostjo Republike Slovenije, všteti zračni prostor in morska območja, nad katerimi ima Republika Slovenija suverenost ali jurisdikcijo v skladu z notranjim in mednarodnim pravom.

2. člen

(obseg obdavčitve)

(1) Trošarina se plačuje od trošarinskih izdelkov, proizvedenih na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Slovenije) ali vnešenih z ozemlja držav članic Evropske skupnosti (v nadaljevanju: držav članic) v Slovenijo ali trošarinskih izdelkov, ki se uvozijo v Evropsko skupnost (Skupnost).

(2) Uvoz trošarinskih izdelkov je vsak vnos trošarinskih izdelkov v Skupnost iz tretjih držav oziroma tretjih ozemelj, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(3) Vnos trošarinskih izdelkov z ozemlja držav članic v Slovenijo je vsak vnos z ozemlja druge države članice oziroma Skupnosti, kot je določeno v zakonodaji Evropske skupnosti, razen s tretjih ozemelj.

(4) Tretja država je katerakoli država, razen Slovenije in drugih držav članic oziroma Skupnosti.

(5) Tretje ozemlje je del državnega ozemlja države članice, ki pa ne tvori sestavnega dela ozemlja države članice oziroma Skupnosti v smislu tretjega odstavka tega člena, in sicer:

– v Zvezni Republiki Nemčiji: otok Heligoland, ozemlje Büsingen;
– v Kraljevini Španiji: Ceuta, Melilla, Kanarsko otočje;
– v Italijanski republiki: Livigno, Campione d'Italia, italijanske vode Luganskega jezera;
– v Francoski republiki: čezmorski departmaji ter
– v Helenski republiki: gora Atos.

(6) Po tem zakonu se gibanje trošarinskih izdelkov:

- v ali iz Kneževine Monako obravnava kot gibanje v oziroma iz Francoske republike;
- v ali iz Jungholza in Mittelberga (Kleines Walsertal), obravnava kot gibanje v oziroma iz Zvezne republike Nemčije;
- v ali iz San Marina, obravnava kot gibanje v oziroma iz Italijanske republike ter
- na ali z otoka Man obravnava kot gibanje v oziroma iz Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske.

3. člen

(pripadnost trošarin)

Prihodki od trošarin pripadajo proračunu Republike Slovenije.

4. člen

(definicije)

Za namene tega zakona imajo naslednji izrazi naslednji pomen:

1. trošarinski zavezanec je proizvajalec trošarinskih izdelkov, pooblaščen prejemnik trošarinskih izdelkov iz druge države članice, uvoznik trošarinskih izdelkov oziroma oseba, na katero se v skladu s tem zakonom lahko prenese trošarinska obveznost;

2. imetnik trošarinskega dovoljenja je trošarinski zavezanec, ki pridobi trošarinsko dovoljenje carinskega organa, da v okviru opravljanja svoje dejavnosti v trošarinskem skladišču proizvaja, obdeluje, predeluje, dodeluje (v nadaljnjem besedilu: proizvaja), skladišči, prejema ali odpremlja trošarinske izdelke pod režimom odloga plačila trošarine;

3. trošarinsko dovoljenje je odločba, ki jo izda carinski organ trošarinskemu zavezancu, da lahko v okviru opravljanja svoje dejavnosti, v trošarinskem skladišču proizvaja, skladišči, prejema ali odpremlja trošarinske izdelke pod režimom odloga plačila trošarine;

4. trošarinsko skladišče je ena ali več med seboj povezanih ograjenih površin ali prostorov, ki tvorijo tehnološko enoto, kjer imetnik trošarinskega dovoljenja proizvaja, skladišči, prejema ali odpremlja trošarinske izdelke pod režimom odloga plačila trošarine in, ki mora biti vidno označena in fizično ločena od preostalih površin ali prostorov;

5. režim odloga plačila trošarine je ureditev, ki se nanaša na proizvodnjo, skladiščenje in prejetje ali odpremljanje trošarinskih izdelkov, na podlagi katere je obveznost za plačilo trošarine odložena;

6. oproščeni uporabnik trošarinskih izdelkov je fizična oziroma pravna oseba, ki pod pogoji, določenimi s tem zakonom, pridobi dovoljenje carinskega organa, da lahko v okviru svoje dejavnosti za namene iz 44. in 55. člena tega zakona nabavlja trošarinske izdelke brez plačila trošarine (v nadaljnjem besedilu: oproščeni uporabnik);

7. obrat oproščenega uporabnika je prostor, naprava oziroma oprema, v kateri so hranjeni trošarinski izdelki, ki jih je oproščeni uporabnik nabavil za potrebe svoje dejavnosti brez plačila trošarine;

8. uvoznik trošarinskih izdelkov je carinski dolжник, določen v skladu s carinskimi predpisi oziroma prejemnik trošarinskih izdelkov iz tretje države oziroma tretjega ozemlja;

9. pooblaščen prejemnik je trošarinski zavezanec, ki ima dovoljenje carinskega organa, da v okviru svoje dejavnosti prejema trošarinske izdelke od osebe iz druge države članice pod režimom odloga plačila trošarine. Pooblaščen prejemnik ne sme skladiščiti ali odpremljati trošarinskih izdelkov pod režimom odloga plačila trošarine;

10. nepooblaščen prejemnik je oseba, ki v okviru svoje dejavnosti občasno prejema trošarinske izdelke od osebe iz druge države članice pod režimom odloga plačila trošarine. Nepooblaščen prejemnik ne sme skladiščiti ali odpremljati trošarinskih izdelkov pod režimom odloga plačila trošarine

in mora carinskemu organu predložiti instrument za zavarovanje plačila trošarine, predno mu dobavitelj odpremi trošarinske izdelke;

11. davčni zastopnik je oseba, ki jo imetnik trošarinskega skladišča iz druge države članice pooblasti, da v njegovem imenu in za njegov račun v Sloveniji izvršuje obveznosti in uveljavlja pravice po tem zakonu.

II. NASTANEK TROŠARINSKE OBVEZNOSTI

5. člen

(kdaj nastane trošarinska obveznost)

(1) Trošarinska obveznost nastane, ko so:

1. trošarinski izdelki proizvedeni v Sloveniji;

2. trošarinski izdelki uvoženi v Skupnost;

3. trošarinski izdelki vnešeni z ozemlja drugih držav članic oziroma Skupnosti v Slovenijo.

(2) Trošarinska obveznost se lahko prenese od proizvajalca oziroma uvoznika na imetnika trošarinskega dovoljenja oziroma oproščenega uporabnika ob pogojih in na način, določenim s tem zakonom.

III. REŽIM ODLOGA PLAČILA TROŠARINE

6. člen

(režim odloga plačila trošarine)

(1) Plačilo trošarine se odloži, če:

1. se proizvodnja ali skladiščenje trošarinskih izdelkov opravlja v trošarinskem skladišču;

2. so trošarinski izdelki skladiščeni v obratu oproščenega uporabnika;

3. se trošarinski izdelki gibljejo pod pogoji, določenimi s tem zakonom.

(2) Pri uvozu trošarinskih izdelkov se plačilo trošarine odloži, če je za njih takoj po vnosu v Skupnost dovoljena začasna hramba ali je zanje začel carinski tranzitni postopek, postopek carinskega skladiščenja (razen skladiščenja v prostoto carinskih prodajalnah), uvoza zaradi izvoza po sistemu odloga, predelave pod carinskim nadzorom ali začasnega uvoza, ali so vnešeni v prosto carinsko cono.

(3) Če so uvoženi trošarinski izdelki sproščeni v prost promet v skladu s carinskimi predpisi, se plačilo trošarine odloži, če so neposredno po sprostitvi v promet, vnešeni v trošarinsko skladišče ali v obrat oproščenega uporabnika ali odposlani osebi v drugi državi članici, ki v skladu z zakonodajo te države članice sme prejemati trošarinske izdelke pod režimom odloga plačila trošarine.

(4) Pri prenehanju veljavnosti trošarinskega dovoljenja, razen v primerih iz šestega in sedmega odstavka tega člena, je plačilo trošarine za trošarinske izdelke, ki so na zalogi, odloženo do 30. dne po tem, ko je dovoljenje prenehalo veljati, razen, če so bili trošarinski izdelki pred potekom tega roka sproščeni v porabo oziroma, če so bili odpremljeni v drugo trošarinsko skladišče ali v obrat oproščenega uporabnika.

(5) Pri prenehanju veljavnosti dovoljenja oproščenega uporabnika, razen v primerih iz šestega in sedmega odstavka tega člena, je plačilo trošarine za izdelke, ki so na zalogi in skladiščeni v obratu oproščenega uporabnika, odloženo do 30. dne po tem, ko je dovoljenje prenehalo veljati.

(6) Če trošarinsko skladišče ali oproščeni uporabnik preneha poslovati zaradi likvidacije oziroma stečaja, je plačilo trošarine še naprej odloženo, dokler trošarinski izdelki, ki so na zalogi na dan začetka postopka stečaja ali likvidacije, niso sproščeni v porabo v postopku likvidacije ali stečaja oziroma, dokler so skladiščeni v tem ali drugem trošarinskem skladišču ali obratu oproščenega uporabnika, toda največ do dneva, ko so trošarinski izdelki odpremljeni upniku na podlagi sklepa o razdelitvi premoženja.

(7) Če trošarinsko dovoljenje ali dovoljenje oproščene uporabnika trošarinskih izdelkov preneha veljati zaradi združitve, je plačilo trošarine še naprej odloženo, dokler niso trošarinski izdelki, ki so na zalogi, sproščeni v porabo v postopku združitve ali dokler so skladiščeni v drugem trošarinskem skladišču oziroma obratu oproščene uporabnika ali, dokler niso odpremljeni, toda največ do 180. dneva, ki sledi dnevu prijave združitve za vpis v register.

IV. GIBANJE TROŠARINSKIH IZDELKOV

7. člen

(gibanje trošarinskih izdelkov pod režimom odloga plačila trošarine)

(1) Trošarinski izdelki se v Sloveniji lahko gibljejo pod režimom odloga plačila trošarine:

1. iz trošarinskega skladišča v drugo trošarinsko skladišče;
2. iz trošarinskega skladišča v obrat oproščene uporabnika in izjemoma iz obrata oproščene uporabnika v trošarinsko skladišče;
3. iz trošarinskega skladišča in izvoz.

(2) Trošarinski izdelki se med Slovenijo in drugimi državami članicami lahko gibljejo pod režimom odloga plačila trošarine:

1. iz trošarinskega skladišča v Sloveniji osebi v drugi državi članici, ki v skladu z zakonodajo te države lahko prejema trošarinske izdelke pod režimom odloga plačila trošarine;
2. od osebe iz druge države članice, ki v skladu z zakonodajo te države lahko pošilja trošarinske izdelke pod režimom odloga plačila trošarine:
 - imetniku trošarinskega dovoljenja v Sloveniji ali
 - pooblaščenemu oziroma nepooblaščenemu prejemniku v Sloveniji ali
 - drugi osebi v drugi državi članici preko Slovenije.

(3) Trošarinski izdelki se ob uvozu iz tretjih držav oziroma tretjih ozemelj lahko gibljejo pod režimom odloga plačila trošarine:

1. pri vnosu v trošarinsko skladišče;
2. če je za njih takoj po uvozu dovoljena začasna hramba ali je zanje začel carinski tranzitni postopek, postopek carinskega skladiščenja (razen v prosto carinskih prodajalnah), uvoza zaradi izvoza po sistemu odloga, predelave pod carinskim nadzorom ali začasnega uvoza ali, če so vnešeni v prosto carinsko cono.

(4) Gibanje trošarinskih izdelkov pod režimom odloga plačila trošarine je dovoljeno samo, če ga spremlja trošarinski dokument, razen če je s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdan predpis drugače določeno. Pošiljatelj, ki odpremlja trošarinske izdelke pod režimom odloga plačila trošarine v drugo državo članico, mora zapečatiti tovorke ali prevozno sredstvo, če le-tega pristojni carinski organ v skladu z veljavno zakonodajo pripozna kot primerne za zapečatenje.

(5) Prejšnji odstavek se nanaša na vsako gibanje trošarinskih izdelkov med Slovenijo in drugimi državami članicami tudi, če je za njih s tem zakonom predpisana trošarina po stopnji 0% ali v znesku 0 tolarjev.

8. člen

(trošarinski dokument)

(1) Trošarinski dokument je listina, ki spremlja pošiljko trošarinskih izdelkov in ki dokazuje, da se v njej navedene vrste ter količine trošarinskih izdelkov gibljejo pod režimom odloga plačila trošarine oziroma, da so namenjene v drugo državo članico. Trošarinski dokument, pod pogoji, ki jih določa ta zakon in predpis, izdan na njegovi podlagi, dokazuje tudi, da je v njem navedene trošarinske izdelke odpremil imetnik trošarinskega dovoljenja oziroma uvoznik oziroma oproščeni

uporabnik ali da jih je prejela oseba, ki lahko v skladu s tem zakonom prejme trošarinske izdelke v režimu odloga ali da so bili v njem navedeni trošarinski izdelki izvoženi.

(2) Pošiljatelj trošarinskih izdelkov mora izdati trošarinski dokument, če:

- te trošarinske izdelke dobavlja pod režimom odloga plačila trošarine oziroma izvažata ali
- te trošarinske izdelke dobavlja prejemniku v drugo državo članico.

(3) Trošarinski dokument mora biti izstavljen v petih izvodih, če ni s tem zakonom ali predpisom, izdanim na njegovi podlagi, drugače določeno, in sicer:

1. en izvod obdrži pošiljatelj,
2. en izvod spremlja blago in je za prejemnika,
3. en izvod spremlja blago in ga prejemnik potrjenega vrne pošiljatelju oziroma carinskemu organu,
4. en izvod spremlja blago in je namenjen nadzornemu organu namembnega območja oziroma namembne države članice in
5. en izvod je namenjen nadzornemu organu odpremnega območja.

(4) Izvod trošarinskega dokumenta iz 5. točke prejšnjega odstavka mora pošiljatelj predložiti nadzornemu organu najkasneje ob odpremi pošiljke.

8.a člen

(gibanje trošarinskih izdelkov, sproščenih v porabo)

(1) Če se v drugo državo članico pošiljajo trošarinski izdelki, ki so bili že sproščeni v porabo v Sloveniji in nastane obveznost za obračun trošarine tudi v namembni državi članici, mora pošiljatelj za pošiljko izdati trošarinski dokument v skladu z 8. in 10. členom tega zakona. Pošiljatelj oziroma druga oseba, ki je plačnik trošarine v namembni državi članici mora izpolniti še naslednje zahteve:

- prej preden pošiljatelj odpošlje trošarinske izdelke, mora najaviti dobavo trošarinskih izdelkov carinskemu organu namembne države članice,
- predložiti instrument za zavarovanje plačila trošarine ali plačati trošarino v namembni državi članici v skladu s postopkom, ki ga določa ta država članica ter
- omogočiti carinskemu organu namembne države članice, da se prepriča, da je prejemnik dejansko prejel trošarinske izdelke in da je trošarina plačana.

(2) Prejšnji odstavek velja tudi, če slovenski prejemnik prejema trošarinske izdelke, ki so bili sproščeni v porabo v drugi državi članici in v skladu s tem zakonom nastane obveznost za obračun trošarine v Sloveniji. V tem primeru mora pošiljko spremljati trošarinski dokument, ki ga pošiljatelj izda v skladu z veljavno zakonodajo države članice, iz katere so trošarinski izdelki dobavljeni, ostale obveznosti iz prejšnjega odstavka pa mora izpolniti prejemnik trošarinskih izdelkov oziroma druga oseba, ki je v skladu s 17. členom tega zakona plačnik trošarine. Instrument za zavarovanje plačila trošarine se predloži v skladu s 35.b členom tega zakona.

(3) Če se trošarinski izdelki, ki so že sproščeni v porabo v Sloveniji pošiljajo iz enega kraja v Sloveniji v drug kraj v Sloveniji, vendar preko ozemlja druge države članice, mora pošiljatelj izdati trošarinski dokument v skladu z 8. in 10. členom tega zakona, pošiljka pa se mora gibati po vnaprej določeni poti. V tem primeru:

- mora pošiljatelj, preden odpošlje trošarinske izdelke najaviti dobavo trošarinskih izdelkov carinskemu organu, ki je pristojen za trošarinski nadzor glede na kraj, kjer se odpošljanje začne,
- mora prejemnik potrditi prejem pošiljke na trošarinskem dokumentu v skladu z 9. členom tega zakona in o tem obvestiti carinski organ, ki je pristojen za trošarinski nadzor glede na namembni kraj pošiljke in
- morata pošiljatelj in prejemnik omogočiti pristojnemu carinskemu organu, da se prepriča, da je prejemnik dejansko prejel trošarinske izdelke.

(4) Če trošarinske izdelke, ki so v Sloveniji sproščeni v porabo, nabavi oseba iz ene od držav članic, ki ni imetnik trošarinskega dovoljenja ali pooblaščen oziroma nepooblaščen prejemnik, in jih prodajalec iz Slovenije sam ali druga oseba za njegov račun neposredno ali posredno odpošlje prejemniku v namembno državo članico ter trošarinska obveznost nastane v tej namembni državi članici, mora prodajalec pred začetkom odpošiljanja najaviti takšno pošiljko pristojnemu carinskemu organu v Sloveniji in predložiti dokazila, iz katerih je razvidno, da je v namembni državi članici predložil instrument za zavarovanje plačila trošarine in izpeljal vse predpisane postopke za plačilo trošarine v namembni državi članici. Prodajalec mora voditi evidenco tovrstnih dobav.

(5) Prejšnji odstavek velja tudi, če trošarinske izdelke, ki so sproščeni v porabo v drugi državi članici, prejema oseba v Sloveniji in je obveznost za obračun trošarine v skladu s tem zakonom nastala v Sloveniji. Obveznosti iz prejšnjega odstavka mora izpolniti prodajalec trošarinskih izdelkov, lahko pa tudi v njegovem imenu in za njegov račun njegov davčni zastopnik.

9. člen

(potrditev prejema pošiljke in potrditev izvoza)

(1) Prejemnik trošarinskih izdelkov, ki prejme trošarinske izdelke skupaj s pravilno izpolnjenim trošarinskim dokumentom mora potrditi prejem trošarinskih izdelkov na priloženem trošarinskem dokumentu in vrniti potrjen izvod trošarinskega dokumenta pošiljatelju oziroma, v primeru ko mu je trošarinske izdelke dobavil uvoznik, carinskemu organu. Prejemnik trošarinskih izdelkov mora vrniti potrjen izvod trošarinskega dokumenta pošiljatelju:

– v primerih, ko mu je trošarinske izdelke dobavil pošiljatelj iz Slovenije najpozneje v 15 dneh po prejemu pošiljke oziroma

– v primerih, ko mu je trošarinske izdelke dobavil pošiljatelj iz druge države članice, najpozneje 15. dan meseca, ki sledi mesecu v katerem je prejel pošiljko.

(2) Prejemnik trošarinskih izdelkov iz prejšnjega odstavka potrdi prejem pošiljke tako, da na trošarinskem dokumentu navede datum in kraj prevzema trošarinskih izdelkov ter podpiše izvod trošarinskega dokumenta, ki ga vrne pošiljatelju oziroma carinskemu organu. Pred potrditvijo prejema trošarinskih izdelkov mora na trošarinskem dokumentu označiti, da je preveril vsebino pošiljke in da je ta skladna z navedbami v trošarinskem dokumentu.

(3) Izvoz trošarinskih izdelkov potrdi carinski organ na trošarinskem dokumentu, ko se izdelki dejansko iznesejo iz Skupnosti.

(4) Pošiljatelj, ki ne prejme potrjenega izvoda trošarinskega dokumenta v roku iz prvega odstavka tega člena, mora o tem nemudoma obvestiti pristojni carinski organ, ki sprejme vse potrebne ukrepe, da ugotovi, ali je v skladu s tem zakonom nastala obveznost za obračun trošarine.

10. člen

(oblika in vsebina trošarinskega dokumenta)

(1) Vsebina in oblika trošarinskega dokumenta, ki ga mora izdati pošiljatelj, kadar dobavlja trošarinske izdelke v drugo državo članico pod režimom odloga plačila trošarine mora ustrezati obrazcu, ki ga določa evropska zakonodaja.

(2) Če pošiljatelj dobavlja trošarinske izdelke s plačano trošarino v drugo državo članico ali preko druge države članice v skladu z 8.a členom tega zakona ali če dobavlja v drugo državo članico popolnoma denaturiran alkohol, lahko namesto obrazca iz prejšnjega odstavka uporabi poenostavljeni trošarinski dokument, ki mora ustrezati obrazcu, ki ga določa evropska zakonodaja.

(3) Če pošiljatelj pošilja trošarinske izdelke iz Slovenije v drugo državo članico prejemniku, ki v skladu z zakonodajo te države članice ni pooblaščen da bi prejemal trošarinske

izdelke pod režimom odloga plačila trošarine, in za to pošiljko izda trošarinski dokument v skladu s prejšnjim odstavkom, mora trošarinskemu dokumentu priložiti še dokument, ki dokazuje, da je bila trošarina plačana v namembni državi članici ali da je bil v skladu z zakonodajo te države članice izpeljan drug predpisan postopek za obračun trošarine v tej državi. V tem dokumentu mora biti naveden vsaj naslov pristojnega organa v namembni državi članici ter datum in sklicna oziroma evidenčna številka plačila trošarine pri tem organu oziroma datum in sklicna oziroma evidenčna številka sprejema instrumenta zavarovanja za plačilo trošarine pri tem organu.

(4) Če se trošarinski izdelki na območju Slovenije v skladu s tem zakonom gibljejo pod režimom odloga plačila trošarine, mora vsebina in oblika trošarinskega dokumenta, ki spremlja pošiljko ustrezati obrazcu iz prvega odstavka tega člena.

(5) Minister, pristojen za finance predpiše pogoje, pod katerimi lahko pošiljatelj trošarinskih izdelkov namesto obrazca iz prvega odstavka drugega odstavka tega člena kot trošarinski dokument uporabi komercialni ali drug upravni dokument ter druge poenostavitve v zvezi z izdajanjem trošarinskih dokumentov v skladu s tem členom, predvsem v primerih, ko se trošarinski izdelki gibljejo pod režimom odloga med trošarinskimi skladišči istega imetnika trošarinskega dovoljenja in v primerih, ko isti pošiljatelj pogosto in redno pošilja trošarinske izdelke istemu prejemniku in carinskemu organu omogoči izvajanje trošarinskega nadzora na drug ustrezen način.

(6) Če tehnične možnosti to dopuščajo, lahko carinski organ dovoli uporabo tehničnih pripomočkov za izmenjavo podatkov.

V. PRENEHANJE REŽIMA ODLOGA PLAČILA TROŠARINE

11. člen

(prenehanje režima odloga plačila trošarine)

Režim odloga plačila trošarine preneha:

1. ko je imetniku trošarinskega dovoljenja, oproščenemu uporabniku oziroma uvozniku odpuščeno plačilo trošarine;
2. ko trošarina zapade v plačilo.

12. člen

(odpustitev plačila trošarine)

(1) Imetniku trošarinskega dovoljenja se plačilo trošarine odpusti:

1. ko so trošarinski izdelki uskladiščeni v trošarinskem skladišču drugega imetnika trošarinskega dovoljenja in je ta potrdil prejem in skladnost pošiljke z navedbami v dokumentu pošiljke na izvodu trošarinskega dokumenta;

2. ko so trošarinski izdelki uskladiščeni v obratu oproščenega uporabnika in je ta potrdil prejem in skladnost pošiljke z navedbami v dokumentu pošiljke na izvodu trošarinskega dokumenta;

3. ko so trošarinski izdelki izvoženi in je carinski organ na trošarinskem dokumentu potrdil, da so dejansko iznešeni iz carinskega območja Skupnosti v skladu s carinskimi predpisi;

4. ko trošarinske izdelke pošlje osebi v drugi državi članici, ki v skladu z zakonodajo te države lahko sodeluje v režimu odloga plačila trošarine in prejme potrjen izvod trošarinskega dokumenta v skladu z 9. členom tega zakona.

(2) Imetniku trošarinskega dovoljenja se plačilo trošarine od trošarinskih izdelkov, ki so bili skladiščeni v njegovem trošarinskem skladišču odpusti, če:

1. so bili uporabljeni kot osnovni material za proizvodnjo drugih trošarinskih izdelkov v trošarinskem skladišču;

2. so bili uporabljeni kot vzorci za analize v zvezi s testiranjem proizvodnje oziroma za znanstvene namene;

3. so bili uporabljeni za namene trošarinskega nadzora;

4. so bili predloženi in uporabljeni za namene kontrole kvalitete, ki jo v trošarinskem skladišču opravljajo pooblašene osebe;

5. so bili uničeni pod nadzorom carinskega organa;

6. je bil ugotovljen primanjkljaj trošarinskih izdelkov, za katerega imetnik trošarinskega dovoljenja dokaže, da je nastal zaradi višje sile (razen kraje) ali, da je neločljivo povezan s procesom proizvodnje, skladiščenja in prevoza izdelkov;

7. je bil alkohol popolnoma denaturiran v skladu s predpisom iz 44. člena tega zakona;

8. so bili tobačni izdelki denaturirani in uporabljeni za industrijske oziroma hortikulture namene.

(3) Oproščenemu uporabniku se plačilo trošarine odpusti:

1. če so trošarinski izdelki odposlani v trošarinsko skladišče in ko je imetnik trošarinskega dovoljenja na izvodu trošarinskega dokumenta potrdil prejem pošiljke in skladnost pošiljke z navedbami v dokumentu;

2. če so bili trošarinski izdelki uporabljeni za namene iz 44. ali 55. člena tega zakona in so določeni v dovoljenju carinskega organa iz 27. člena tega zakona.

(4) Oproščenemu uporabniku se plačilo trošarine odpusti, če:

1. so bili trošarinski izdelki uporabljeni kot vzorci za analize v zvezi s testiranjem proizvodnje v njegovih proizvodnih prostorih ali skladišču;

2. so bili trošarinski izdelki uporabljeni za namene trošarinskega nadzora;

3. so bili trošarinski izdelki predloženi in uporabljeni za namene kontrole kvalitete, ki jo v njegovih proizvodnih prostorih ali skladišču opravljajo pooblašene osebe;

4. so bili trošarinski izdelki uničeni pod nadzorom carinskega organa;

5. je bil ugotovljen primanjkljaj trošarinskih izdelkov, za katerega dokaže, da je nastal zaradi višje sile (razen kraje) in primanjkljaj, ki je neločljivo povezan s procesom proizvodnje, skladiščenja in prevoza izdelkov, za katerega proizvodnja so bili trošarinski izdelki porabljeni.

(5) Imetniku trošarinskega dovoljenja se odpusti plačilo trošarine po 2. do 6. točki drugega odstavka tega člena, oproščenemu uporabniku pa po 1. do 5. točki prejšnjega odstavka pod pogojem, da pridobi dovoljenje carinskega organa. Način ugotavljanja primanjkljajev, ki so neločljivo povezani s procesom proizvodnje, skladiščenja in prevoza trošarinskih izdelkov, določi minister, pristojen za finance, v sodelovanju z ministrom, pristojnim za standardizacijo.

(6) Uvozniku se plačilo trošarine odpusti:

1. v primeru iz tretjega odstavka 6. člena tega zakona, če v roku 15 dni prejme potrditev imetnika trošarinskega dovoljenja oziroma oproščenega uporabnika, da je prevzel pošiljko;

2. če dokaže, da so trošarinski izdelki, ki so bili uvoženi v okviru carinskega odložnega postopka, dejansko iznešeni iz Slovenije;

3. če je alkohol, ki ga uvaža, popolnoma denaturiran v skladu s predpisom iz 44. člena tega zakona.

(7) Imetniku trošarinskega dovoljenja in oproščenemu uporabniku iz četrtega in petega odstavka 6. člena tega zakona se plačilo trošarine odpusti, če so trošarinski izdelki skladiščeni v drugem trošarinskem skladišču in to na trošarinskem dokumentu potrdi imetnik trošarinskega dovoljenja tega drugega trošarinskega skladišča.

(8) Imetniku trošarinskega dovoljenja in oproščenemu uporabniku iz četrtega in petega odstavka 6. člena tega zakona se plačilo trošarine odpusti, če:

1. so bili trošarinski izdelki sproščeni v porabo, in je bila trošarina plačana s strani kupca;

2. so bili trošarinski izdelki v postopku stečaja in likvidacije prodani imetniku trošarinskega dovoljenja ali oproščenemu uporabniku, in je skladiščenje potrjeno v trošarinskem dokumentu;

3. so bili trošarinski izdelki odpremljeni iz trošarinskega skladišča ali obrata oproščenega uporabnika upniku (na podlagi razdelitve premoženja) in je bila hkrati plačana trošarina ali, če je upnik – imetnik trošarinskega dovoljenja, potrdil prejem pošiljke na trošarinskem dokumentu.

(9) Imetniku trošarinskega dovoljenja in oproščenemu uporabniku iz sedmega odstavka 6. člena tega zakona se plačilo trošarine odpusti, če so bili trošarinski izdelki skladiščeni v drugem trošarinskem skladišču ali obratu oproščenega uporabnika, in je to potrjeno v drugem trošarinskem dokumentu ali če je bilo premoženje pridobljeno v obdobju 180 dni od dneva, ki sledi dnevu prijave združitve za vpis v register in so bili trošarinski izdelki odpremljeni za ta namen, trošarina pa plačana v istem času.

(10) Določbe tega člena se smiselno upoštevajo za odpustitev plačila trošarine pooblaščenemu prejemniku.

VI. NASTANEK OBVEZNOSTI ZA OBRAČUN IN PLAČILO TROŠARINE

13. člen

(nastanek obveznosti za obračun trošarine)

(1) Obveznost za obračun trošarine nastane takrat, ko se trošarinski izdelki sprostijo v porabo. Za sprostitev trošarinskih izdelkov v porabo se šteje:

– vsaka odprema trošarinskih izdelkov iz trošarinskega skladišča ali/in iz obrata oproščenega uporabnika trošarinskih izdelkov, razen če so trošarinski izdelki odpremljeni drugemu trošarinskemu skladišču oziroma drugemu obratu oproščenega uporabnika trošarinskih izdelkov, carinskemu skladišču (razen prosto carinski prodajalni), prosto carinski coni, v carinskem tranzitnem postopku oziroma v izvoz ter

– vsaka odprema iz proizvodnega obrata trošarinskega zavezanca, ki ni imetnik trošarinskega dovoljenja.

(2) Pri odpremi trošarinskih izdelkov iz trošarinskega skladišča ali iz obrata oproščenega uporabnika v drugo trošarinsko skladišče ali drugemu oproščenemu uporabniku, za katero ni v roku 15 dni od dneva odpreme potrjeno, da je pošiljka prispela na namembni kraj na ozemlju Slovenije ali bila iznešena iz Skupnosti, nastane obveznost za obračun trošarine 16. dan po dnevu odpreme.

(3) Pri odpremi trošarinskih izdelkov iz trošarinskega skladišča v Sloveniji osebi v drugi državi članici, ki v skladu z zakonodajo te države lahko prejema trošarinske izdelke pod režimom odloga plačila trošarine, za pošiljko za katero v roku iz druge alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona ni potrjeno, da je prispela na namembni kraj v drugi državi članici, nastane obveznost za obračun trošarine zadnji dan v davčnem obdobju, v katerem bi ta oseba morala potrditi in vrniti izvod trošarinskega dokumenta.

(4) Če oproščeni uporabnik uporabi trošarinske izdelke za namene, za katere ni predpisana oprostitvev plačila trošarine, nastane obveznost za obračun trošarine zadnji dan v mesecu, v katerem so bili trošarinski izdelki porabljeni.

(5) Od trošarinskih izdelkov, ki so bili v trošarinskem skladišču porabljeni kot surovina za proizvodnjo drugih izdelkov oziroma, ki so bili uporabljeni kot pogonsko gorivo oziroma gorivo za ogrevanje ter od primanjkljaja trošarinskih izdelkov, razen od primanjkljaja iz 6. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona, nastane obveznost za obračun trošarine zadnji dan v mesecu, v katerem so bili trošarinski izdelki porabljeni oziroma v katerem je bil ugotovljen primanjkljaj.

(6) Trošarina, katere plačilo je bilo odloženo na podlagi četrtega in petega odstavka 6. člena tega zakona, mora biti

obračunana 30. dan po poteku veljavnosti dovoljenja, če oseba, ki ji je prenehala veljavnost dovoljenja, ni prejela potrjenega izvoda trošarinskega dokumenta od prejemnika trošarinskih izdelkov.

(7) Trošarina, katere plačilo je bilo odloženo na podlagi šestega odstavka 6. člena tega zakona, mora biti obračunana 30. dan po poteku veljavnosti dovoljenja, če oseba, ki ji je prenehala veljavnost dovoljenja, ni prejela potrjenega izvoda trošarinskega dokumenta od prejemnika trošarinskih izdelkov.

(8) Trošarinski zavezanec mora obračunati in plačati trošarino od predpisanih osnov po stopnjah oziroma v zneskih, ki veljajo na dan nastanka obveznosti za plačilo trošarine.

13.a člen

(nastanek obveznosti za plačilo trošarine pri vnosu trošarinskih izdelkov iz druge države članice)

(1) Pri vnosu trošarinskih izdelkov iz druge države članice v Slovenijo nastane obveznost za plačilo trošarine v Sloveniji, če:

1. trošarinski izdelki še niso sproščeni v porabo v eni od držav članic in se sprostijo v porabo v Sloveniji ali

2. so trošarinski izdelki, ki so bili že sproščeni v porabo v kateri drugi državi članici, vnešeni v Slovenijo za opravljanje dejavnosti ali

3. so trošarinski izdelki, ki so bili že sproščeni v porabo v kateri drugi državi članici, namenjeni, da se vnesejo v Slovenijo za opravljanje dejavnosti v Sloveniji in so najavljeni v skladu z 8.a členom.

(2) Obveznost za plačilo trošarine za trošarinske izdelke iz 1. točke prejšnjega odstavka nastane, ko so trošarinski izdelki v Sloveniji sproščeni v porabo.

(3) Obveznost za plačilo trošarine za trošarinske izdelke iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena nastane, ko so trošarinski izdelki dobavljeni prejemniku oziroma ko pošiljatelj najavi pristojnemu carinskemu organu, da namerava trošarinske izdelke vnesti v Slovenijo za opravljanje dejavnosti.

(4) V primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena se trošarina obračuna in plača od predpisanih osnov po stopnjah oziroma v zneskih, ki veljajo na dan nastanka obveznosti za plačilo trošarine.

(5) Za trošarinske izdelke, ki so bili sproščeni v porabo v kateri drugi državi članici in jih v Slovenijo vnaša fizična oseba za svoje osebne potrebe, obveznost za plačilo trošarine v Sloveniji ne nastane.

(6) Šteje se, da so trošarinski izdelki namenjeni za opravljanje dejavnosti, če je prejemnik teh izdelkov v Sloveniji pravna ali fizična oseba, ki opravlja samostojno (neodvisno) dejavnost ali kdo drug za račun ene od njiju. Pri presoji, ali so izdelki, ki se vnašajo v Slovenijo namenjeni za opravljanje dejavnosti, carinski organ upošteva predvsem:

- status osebe, ki razpolaga s trošarinskimi izdelki,
- namembni kraj pošiljke in, če je glede na okoliščine primera to primerno, obliko prevoza,
- dokumente, ki se nanašajo na pošiljko,
- naravo in količino izdelkov.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek se šteje, da so vnešeni trošarinski izdelki namenjeni za opravljanje dejavnosti, če količine presegajo:

- 800 kosov cigaret,
- 400 kosov cigarilosov,
- 200 kosov cigar,
- 1 kilogram drobno rezanega tobaka oziroma drugega tobaka za kajenje,
- 10 litrov žganja,
- 20 litrov vmesnih pijač,
- 90 litrov vina, vključno z največ 60 litrov penečega vina,
- 110 litrov piva.

14. člen

(nastanek obveznosti za plačilo trošarine pri uvozu)

(1) Pri uvozu trošarinskih izdelkov nastane obveznost za plačilo trošarine kot da bi bila trošarina uvozna dajatev, razen v primerih, ko je plačilo trošarine odloženo v skladu s tem zakonom.

(2) Trošarinski zavezanec mora plačati trošarino od predpisanih osnov po stopnjah oziroma v zneskih, ki veljajo na dan nastanka obveznosti za plačilo trošarine.

15. člen

(drugi primeri nastanka obveznosti za plačilo trošarine)

Obveznost za plačilo trošarine nastane tudi takrat, ko:

1. carinski organ proda ali prepusti odvzete trošarinske izdelke, razen če jih proda ali prepusti imetniku trošarinskega dovoljenja oziroma oproščenemu uporabniku;

2. so v postopku združitve trošarinski izdelki sproščeni v porabo razen, če je kupec imetnik trošarinskega dovoljenja oziroma oproščen uporabnik;

3. se konča postopek združitve, če so trošarinski izdelki odpremljeni upniku, razen če je upnik imetnik trošarinskega dovoljenja oziroma oproščen uporabnik;

4. so v postopku likvidacije oziroma stečaja sproščeni v porabo oziroma ko so odpremljeni upniku, razen če je upnik imetnik trošarinskega dovoljenja oziroma oproščen uporabnik;

5. je ugotovljen primanjkljaj trošarinskih izdelkov, razen za primanjkljaj, za katerega imetnik trošarinskega dovoljenja carinskemu organu dokaže, da je nastal zaradi višje sile ali da je neločljivo povezan s procesom proizvodnje, skladiščenja ali prevoza trošarinskih izdelkov;

6. se v skladu s šestim odstavkom 51. člena tega zakona poveča višina trošarine za cigarete, ki so na zalogi izven trošarinskih skladišč.

16. člen

(nezakonita proizvodnja in nezakonit uvoz)

(1) Obveznost za plačilo trošarine nastane tudi takrat, ko so trošarinski izdelki:

1. nezakonito proizvedeni, pridobljeni, v posesti, prevažani, uporabljeni ali porabljeni oziroma sproščeni v porabo;

2. nezakonito uvoženi in zanje ni bil odobren odlog plačila trošarine;

3. nezakonito vnešeni v Slovenijo iz druge države članice,

razen v primeru, da fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti v zvezi s trošarinskimi izdelki dokaže, da je trošarinske izdelke pridobila v dobri veri.

(2) Če je v zvezi s prevozom trošarinskih izdelkov med državami članicami prišlo do nepravilnosti, zaradi katerih je treba v skladu s prejšnjim odstavkom obračunati trošarino, se trošarino obračuna v skladu s tem zakonom, če:

- je nepravilnost storjena na ozemlju Slovenije ali
- je bila nepravilnost odkrita v Sloveniji, pa ni mogoče ugotoviti, v kateri državi članici je bila dejansko storjena ali
- je bila pošiljka odpremljena v drugo državo članico iz Slovenije, pa ni prispela v namembni kraj in ni mogoče ugotoviti, v kateri državi članici je bila dejansko storjena nepravilnost.

(3) Če se trošarino obračuna v skladu s prvo ali drugo alineo prejšnjega odstavka, carinski organ o tem obvesti pristojni organ države članice, iz katere je bila pošiljka trošarinskih izdelkov odpremljena.

(4) Carinski organ odpusti plačilo trošarine oziroma vrne plačano trošarino, ki je bila plačana v skladu s tretjo alineo drugega odstavka tega člena, če je pošiljatelj oziroma plačnik trošarine ali druga oseba za njegov račun v roku štirih mesecev po odpremi pošiljke dokazal, da je bil posel izpeljan v skladu s predpisi ali, kje je bila nepravilnost dejansko

storjena. V slednjem primeru se plačana trošarina vrne le, če upravičenec v roku treh let od dneva izdaje trošarinskega dokumenta carinskemu organu dokaže, da je bila trošarina plačana v državi članici, v kateri je bila nepravilnost dejansko storjena. Carinski organ vrne znesek dejansko plačane trošarine.

(5) Način vračila trošarine iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za finance.

VII. PLAČNIKI TROŠARINE

17. člen

(opredelitev plačnikov trošarine)

(1) Oseba, ki mora plačati trošarino je trošarinski zavezanec, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Plačnik trošarine v skladu s prvim odstavkom tega člena je tudi fizična oseba, ki ne opravlja registrirane dejavnosti proizvodnje alkohola in alkoholnih pijač in ne more pridobiti trošarinskega dovoljenja, ima pa v lasti oziroma uporabi opremo in surovine za proizvodnjo vina, s katerimi je mogoče letno proizvesti količine, ki presegajo količine, dovoljene za lastno rabo ter opremo za proizvodnjo žganja, katere kapaciteta presega minimalno določeno (v nadaljevanju: mali proizvajalec vina in žganja).

(3) Poleg oseb iz prvega in drugega odstavka tega člena, je plačnik trošarine tudi:

1. oproščeni uporabnik trošarinskih izdelkov, ki uporabi trošarinske izdelke za namene, za katere ni predpisana oprostitvev plačila trošarine;

1.a nepooblaščen prejemnik trošarinskih izdelkov iz 29.b člena tega zakona;

1.b davčni zastopnik;

1.c pošiljatelj trošarinskih izdelkov, ki so bili sproščeni v porabo v drugi državi članici, obveznost za obračun in plačilo trošarine pa je v skladu s tem zakonom nastala v Sloveniji ali, če je glede na okoliščine primera to primerneje, prejemnik teh trošarinskih izdelkov;

1.d prodajalec trošarinskih izdelkov iz petega odstavka 8.a člena tega zakona;

2. kupec, prejemnik trošarinskih izdelkov iz 1. točke 15. člena tega zakona;

3. kupec iz 2. točke 15. člena tega zakona;

4. upnik iz 3. točke 15. člena tega zakona;

5. upnik iz 4. točke 15. člena tega zakona;

6. oseba, ki nezakonito proizvede, uvozi, vnese iz druge države članice, prevaža, proda ali kupi trošarinske izdelke v smislu 16. člena tega zakona; v skladu s to točko je plačnik trošarine tudi oseba, ki sodeluje pri nezakoniti proizvodnji ali uvozu trošarinskih izdelkov oziroma oseba, ki hrani nezakonito proizvedene oziroma uvožene trošarinske izdelke;

6.a oseba, ki je v skladu s tem zakonom predložila instrument za zavarovanje plačila trošarine ali garant oziroma porok, naveden na instrumentu za zavarovanje plačila trošarine;

7. oseba, ki ima na zalogi trošarinske izdelke, za katere se spremeni višina trošarine v skladu s 6. točko 15. člena tega zakona.

(4) Če je v skladu s tem členom več oseb odgovornih za plačilo trošarine, odgovarjajo za plačilo trošarine solidarno.

VIII. SPLOŠNI POGOJI DELOVANJA TROŠARINSKIH SKLADIŠČ

18. člen

(trošarinsko skladišče)

(1) Proizvodnja ali skladiščenje trošarinskih izdelkov pod režimom odloga plačila se lahko opravlja le v trošarinskem skladišču, za katerega delovanje je carinski organ izdal

dovoljenje (v nadaljnjem besedilu: trošarinsko dovoljenje), če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Trošarinsko skladišče se ustanovi in deluje le na podlagi trošarinskega dovoljenja.

(3) Podrobnejše pogoje za ustanovitev in delovanje trošarinskega skladišča, ki so vezani na posamezno vrsto trošarinskih izdelkov in minimalni obseg poslovanja ter prometa v bodočem trošarinskem skladišču, predpiše minister, pristojen za finance.

19. člen

(kdo lahko zaprosi za trošarinsko dovoljenje)

Za trošarinsko dovoljenje lahko zaprosi oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. neodvisno (samostojno) opravlja dejavnost v zvezi s trošarinskimi izdelki v skladu s predpisanimi pogoji in ima sedež v Sloveniji;

2. vodi poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva;

3. redno izpolnjuje davčne in carinske obveznosti;

4. zoper njo ni začel postopek stečaja oziroma likvidacije;

5. predloži izjavo o instrumentu zavarovanja plačila trošarine;

6. izpolnjuje pogoje za elektronsko izmenjavo podatkov, ki zadevajo gibanje trošarinskih izdelkov.

20. člen

(vloga za izdajo trošarinskega dovoljenja)

(1) Trošarinsko dovoljenje izda carinski organ na podlagi pisne vloge.

(2) Iz pisne vloge iz prejšnjega odstavka morajo biti razvidni predvsem naslednji podatki: opis dejavnosti in vrsta trošarinskega izdelka, za katero se zahteva trošarinsko dovoljenje; predvidene količine letne proizvodnje, količine proizvedenih ter količine skladiščenih izdelkov na zalogi; ime in identifikacija osebe, ki je zaprosila za izdajo trošarinskega dovoljenja; dokumentacija, iz katere mora biti razviden popoln opis dela računovodskega sistema v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek; podatki, ki dokazujejo izpolnjevanje pogojev za izvajanje nadzora pristojnih organov; narava in opis posameznih proizvodnih postopkov, vključno s podatki o napravah, ki omogočajo merjenje proizvedenih, predelanih, skladiščenih in odpremljenih količin trošarinskih izdelkov; lokacija in opis prostorov; način odpremljanja trošarinskih izdelkov; izjava, da izpolnjuje pogoje iz 6. točke prvega odstavka 19. člena tega zakona.

(3) Za merilne naprave po prejšnjem odstavku, mora oseba, ki prosi za trošarinsko dovoljenje, pridobiti odobritev tipa oziroma overitev pri ministrstvu, pristojnem za meroslovje.

21. člen

(trošarinsko dovoljenje)

(1) Trošarinsko dovoljenje se lahko izda, če so izpolnjeni prostorski, tehnični in ekonomski pogoji, določeni na podlagi tega zakona.

(2) Trošarinsko dovoljenje se izda na ime vložnika zahtevka iz 19. člena tega zakona.

(3) Trošarinsko dovoljenje se ne sme prenašati na druge osebe.

(4) Trošarinsko dovoljenje se lahko nanaša na eno ali več trošarinskih skladišč.

(5) V trošarinskem dovoljenju mora biti navedeno: lokacija trošarinskega skladišča oziroma skladišč; pogoji za delovanje trošarinskega skladišča oziroma skladišč; vrste trošarinskih izdelkov, ki se lahko v trošarinskem skladišču proizvajajo, skladiščijo in odpremljajo; druge obveznosti imetnika trošarinskega dovoljenja do carinskega organa;

način zavarovanja plačila trošarine; kateri carinski organ je pristojen za nadzor ter obdobje, za katerega je izdano trošarinsko dovoljenje.

(6) Preden carinski organ izda trošarinsko dovoljenje, mora na kraju samem ugotoviti, ali so izpolnjeni pogoji za izdajo trošarinskega dovoljenja.

(7) Carinski organ odloči o vlogi za izdajo trošarinskega dovoljenja v 60 dneh po prejemu popolne vloge.

22. člen

(obveznosti imetnika trošarinskega dovoljenja)

(1) Imetnik trošarinskega dovoljenja mora:

1. zagotoviti ustrezno varovanje trošarinskih izdelkov v trošarinskem skladišču; nadzirati vse postopke, vključno z odpremljanjem in prejemanjem trošarinskih izdelkov; ugotavljati izgube oziroma primanjkljaje; raziskati kakršnokoli nepravilnost v poslovanju trošarinskega skladišča;

2. zagotoviti vse, kar je potrebno za nemoteno opravljanje nadzora;

3. voditi evidence zalog trošarinskih izdelkov po vrsti in količini in evidenco gibanja trošarinskih izdelkov za vsako trošarinsko skladišče ter nadzornemu carinskemu organu predložiti mesečni obračun trošarine ter mesečni popis zalog;

4. obveščati carinski organ o vseh spremembah podatkov, ki jih je navedel v vlogi za izdajo trošarinskega dovoljenja;

5. v primeru statusne spremembe, širitve, omejitve ali opustitve dejavnosti ali ustanovitve in delovanja novih trošarinskih skladišč, zaprositi carinski organ za spremembo trošarinskega dovoljenja.

(2) Če carinski organ ugotovi, da imetnik trošarinskega dovoljenja ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega odstavka, določi rok za odpravo nepravilnosti.

(3) Podrobnejše določbe o vsebini in načinu vodenja evidenc iz 3. točke prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za finance.

23. člen

(zavarovanje plačila trošarine)

(1) Imetnik trošarinskega dovoljenja mora za zavarovanje izpolniti obveznosti za plačilo trošarine predložiti carinskemu organu instrument za zavarovanje plačila trošarine v skladu s tem zakonom.

(2) Instrument za zavarovanje plačila trošarine se obvezno predloži za izdelke, ki se odpremljajo, razen, če se odpremljajo po fiksnih cevovodih, za izdelke, ki se proizvajajo, skladiščijo in prejemajo v trošarinskem skladišču, pa na zahtevo carinskega organa.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, lahko namesto imetnika trošarinskega dovoljenja, ki odpremlja trošarinske izdelke iz Slovenije v drugo državo članico, instrument za zavarovanje plačila trošarine predloži prevoznik ali lastnik trošarinskih izdelkov ali prejemnik trošarinskih izdelkov.

(4) Prejšnji odstavek se uporablja tudi kadar trošarinske izdelke iz druge države članice v Slovenijo pošilja oseba, ki ima v skladu z zakonodajo te države članice dovoljenje, da sme odpošiljati trošarinske izdelke v druge države članice pod režimom odloga plačila trošarine.

(5) Višino zneska instrumenta za zavarovanje plačila trošarine za izdelke, ki se odpremljajo iz trošarinskega skladišča, določi carinski organ tako, da višina zneska ustreza trošarinskemu dolgu za te izdelke.

(6) Če carinski organ zahteva predložitev instrumenta za zavarovanje plačila trošarine za izdelke, ki se proizvajajo, skladiščijo in prejemajo v trošarinskem skladišču, je višina zneska instrumenta za zavarovanje lahko nižja od zneska trošarinskega dolga v davčnem obdobju. Višino zneska instrumenta carinski organ določi ob upoštevanju naslednjih kriterijev:

– ugled, zanesljivost in finančna stabilnost imetnika trošarinskega dovoljenja;

– obseg poslovanja imetnika trošarinskega dovoljenja;

– predvidene oblike evidenc in kontrole v trošarinskem skladišču;

– dosedanje poslovanje imetnika trošarinskega dovoljenja.

(7) Če ima imetnik trošarinskega dovoljenja več trošarinskih skladišč, zavarovanje pa se nanaša na vsa trošarinska skladišča, se višina zavarovanja določi na podlagi povprečnega dolga v davčnem obdobju.

(8) Imetniku trošarinskega dovoljenja ne pripadajo obresti od gotovinskega pologa, ki je položen v zavarovanje.

(9) Kadar carinski organ v zvezi z odobritvijo carinsko dovoljene rabe ali uporabe trošarinskih izdelkov zahteva zavarovanje plačila carinskega dolga v skladu s carinskimi predpisi, se predloženi instrument zavarovanja lahko uporablja tudi za zavarovanje plačila trošarine, če je višina zavarovanja ustrezna.

(10) Zavarovanje plačila trošarine ni potrebno za trošarinske izdelke, za katere stopnja trošarine znaša 0.

(11) V primeru prenehanja veljavnosti trošarinskega dovoljenja se lahko instrument zavarovanja sprostí šele po tem, ko je bila plačana trošarina za trošarinske izdelke na zalogi oziroma, ko obveznost za plačilo trošarine ne more več nastati.

(12) Postopek zavarovanja in vrste instrumentov zavarovanja plačila trošarine predpiše minister, pristojen za finance.

24. člen

(prenehanje veljavnosti trošarinskega dovoljenja)

(1) Trošarinsko dovoljenje preneha veljati:

1. če imetnik trošarinskega dovoljenja – fizična oseba – umre;

2. s prenehanjem pravne osebe;

3. z vrnitvijo trošarinskega dovoljenja;

4. če carinski organ odvzame trošarinsko dovoljenje.

(2) Carinski organ odvzame trošarinsko dovoljenje, če: imetnik trošarinskega dovoljenja ne izpolnjuje več pogojev, ki so določeni v trošarinskem dovoljenju, zlasti pa: če ne zagotavlja ustreznega sistema nadzora nad stanjem zalog in če ne opravlja popisov v rokih, določenih v trošarinskem dovoljenju; če ne predloži ustreznega instrumenta zavarovanja plačila trošarine ali, če ga ne predloži v znesku, ki lahko zagotovi plačilo trošarinskega dolga; če prenehajo obstajati razlogi in pogoji, na podlagi katerih je bilo trošarinsko dovoljenje izdano; če je bilo dovoljenje izdano na podlagi nepopolnih ali netočnih informacij; če ne odpravi nepravilnosti v roku, ki mu ga je določil carinski organ; ko se začne postopek stečaja oziroma likvidacije.

(3) Pritožba zoper odvzem trošarinskega dovoljenja ne zadrži izvršitve odločbe. Carinski organ lahko do odločitve o pritožbi odloži odvzem trošarinskega dovoljenja, če oceni, da bo pritožbi mogoče ugoditi.

(4) Podrobnejše določbe o prenehanju veljavnosti trošarinskega dovoljenja predpiše minister, pristojen za finance.

25. člen

(izdaja dokumentov pri odpremi trošarinskih izdelkov iz trošarinskega skladišča)

Trošarinski izdelki se lahko odpremijo iz trošarinskega skladišča:

1. pod režimom odloga plačila trošarine, če pošiljko spremlja trošarinski dokument;

2. v porabo pa z računom oziroma z drugim dokumentom, ki dokazuje odpremo trošarinskih izdelkov.

IX. OPROŠČENI UPORABNIK TROŠARINSKIH
IZDELKOV

26. člen

(vloga za izdajo dovoljenja)

(1) Oproščeni uporabnik sme nabavljati trošarinske izdelke brez plačila trošarine le, če za to pridobi dovoljenje carinskega organa.

(2) Za dovoljenje iz prejšnjega odstavka lahko zaprosi oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. v skladu s predpisanimi pogoji neodvisno (samostojno) opravlja dejavnost, pri kateri uporablja trošarinske izdelke za namene iz 44. ali 55. člena tega zakona;

2. vodi poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva;

3. redno izpolnjuje davčne in carinske obveznosti;

4. zoper njo ni začel postopek stečaja oziroma likvidacije;

5. pred izdajo dovoljenja predloži instrument zavarovanja plačila trošarine v skladu s tem zakonom;

6. izpolnjuje druge pogoje, določene s tem zakonom.

(3) Oseba, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena, lahko pridobi dovoljenje, če izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. da je proizvodni prostor, skladišče oziroma drug prostor za skladiščenje trošarinskih izdelkov organiziran in opremljen tako, da omogoča varno skladiščenje in uporabo pridobljenih trošarinskih izdelkov ter pravilno merjenje zalog teh izdelkov;

2. da knjigovodsko spremljanje izdelkov zagotavlja natančen vpogled v porabo trošarinskih izdelkov in stanje zalog izdelkov, za katere proizvodnjo so bili trošarinski izdelki uporabljeni;

3. da so dani materialni pogoji za izvajanje nadzora.

(4) Podrobnejše predpise o pogojih iz prejšnjega odstavka, ki so vezani na posamezno vrsto trošarinskih izdelkov, predpiše minister, pristojen za finance.

(5) V primeru prenehanja dovoljenja se lahko instrument zavarovanja sprostí šele po tem, ko je bila plačana trošarina za trošarinske izdelke na zalogi oziroma, ko obveznost za plačilo trošarine ne more več nastati.

(6) Postopek zavarovanja in vrste instrumentov zavarovanja plačila trošarine predpiše minister, pristojen za finance.

(7) Preden carinski organ izda dovoljenje, mora ugotoviti, ali nameni uporabe trošarinskih izdelkov dejansko ustrezajo navedbam v vlogi za izdajo dovoljenja, kot tudi normative porabe trošarinskih izdelkov v proizvodnji drugih izdelkov. Carinski organ mora na kraju samem ugotoviti, ali so izpolnjeni pogoji za izdajo dovoljenja.

(8) Če carinski organ ugotovi, da oproščeni uporabnik ne izpolnjuje obveznosti iz tega člena, določi rok za odpravo nepravilnosti.

27. člen

(dovoljenje za oproščenega uporabnika)

(1) Dovoljenje za oproščenega uporabnika izda carinski organ na podlagi pisne vloge. Carinski organ v roku 30 dni od prejema popolne vloge obvesti osebo, ki je zaprosila za izdajo dovoljenja, da predloži instrument zavarovanja plačila trošarine, ali pa vlogo zavrne. Carinski organ izda dovoljenje v roku 15 dni po prejemu instrumenta za zavarovanje plačila.

(2) V vlogi za izdajo dovoljenja se podrobneje navede: namen in način uporabe trošarinskih izdelkov; normativ porabe za vsak izdelek, pri katerega proizvodnji se porablja; količino trošarinskih izdelkov, na katero se nanaša dovoljenje, toda največ količino za enoletno proizvodnjo oziroma pričakovano količino proizvodnje za isto obdobje.

(3) Dovoljenje se izda na ime osebe, ki je zaprosila za izdajo in se ne sme prenašati na drugo osebo.

(4) V dovoljenju carinski organ navede količine trošarinskih izdelkov, ki se lahko nabavljajo brez plačila trošarine za predpisane namene v določenem obdobju, ki ne sme biti daljši od 12 mesecev; kraj, kjer bodo trošarinski izdelki uporabljeni in namen uporabe. Količine se določijo glede na proizvodne kapacitete in glede na obdobje, na katero se nanaša dovoljenje.

(5) Sprememba količin iz prejšnjega odstavka v obdobju, na katerega se nanaša dovoljenje in odobritev količine za naslednje obdobje, je mogoča na podlagi naknadnega zahtevka.

28. člen

(prenehanje veljavnosti dovoljenja)

(1) Dovoljenje preneha veljati:

1. če oproščeni uporabnik ne zaprosi za odobritev količine trošarinskih izdelkov za naslednje obdobje do konca tekočega obdobja;

2. če oproščeni uporabnik – fizična oseba – umre;

3. s prenehanjem pravne osebe;

4. z vrnitvijo dovoljenja;

5. če carinski organ odvzame dovoljenje.

(2) Carinski organ odvzame dovoljenje, če oproščeni uporabnik ne izpolnjuje več pogojev, ki so določeni z dovoljenjem, zlasti pa: če ne zagotavlja ustreznega sistema nadzora nad stanjem zalog; če ne predloži ustreznega instrumenta zavarovanja plačila trošarine ali, če ga ne predloži v znesku, ki lahko zagotovi plačilo trošarinskega dolga; če je bilo dovoljenje izdano na podlagi nepopolnih ali netočnih informacij; če ne odpravi pomanjklivosti v roku, ki mu ga je določil carinski organ; ko se začne postopek stečaja oziroma likvidacije.

(3) Pritožba zoper odvzem dovoljenja ne zadrži izvršitve odločbe.

(4) Podrobnejše določbe o prenehanju veljavnosti dovoljenja predpiše minister, pristojen za finance.

29. člen

(evidence)

(1) Oproščeni uporabnik mora voditi evidenco o nakupu, gibanju in porabi trošarinskih izdelkov po vrsti, količini in vrednosti.

(2) Podrobnejše določbe o vsebini evidenc iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za finance.

IX.a POOBLAŠČENI IN NEPOOBLAŠČENI PREJEMNIK

29.a člen

(pooblaščen prejemnik)

(1) Pooblaščen prejemnik sme prejemati trošarinske izdelke v okviru svoje dejavnosti iz druge države članice pod režimom odloga plačila trošarine, če ima sedež oziroma stalno poslovno enoto v Sloveniji in za to pridobi dovoljenje carinskega organa.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka izda carinski organ na podlagi pisne vloge trošarinskega zavezanca, iz katere morajo biti razvidni predvsem naslednji podatki: opis dejavnosti in vrsta trošarinskega izdelka, za katerega se zahteva dovoljenje; ime oziroma firma vložnika zahtevka ter naslov oziroma sedež; lokacija prejema trošarinskih izdelkov; polno ime odgovorne osebe vložnika zahtevka; dokumentacija, iz katere mora biti razviden opis dela računovodskega sistema v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek; podatki, ki dokazujejo izpolnjevanje pogojev za izvajanje nadzora carinskega organa in drugi podatki, ki dokazujejo utemeljenost zahtevka.

(3) Dovoljenje se izda na ime osebe, ki je zaprosila za izdajo in se ne sme prenašati na drugo osebo. Carinski organ ne izda dovoljenja osebi, zoper katero je začel postopek stečaja oziroma likvidacije ali osebi, ki ne izpolnjuje redno davčnih ali carinskih obveznosti.

(4) Pooblaščen prejemnik mora:

- carinskemu organu, predno začne prejemati trošarinske izdelke, predložiti ustrezeni instrument za zavarovanje plačila trošarine, pri čemer se smiselno uporablja 23. člen tega zakona;

- voditi evidence prejetanja trošarinskih izdelkov po vrsti, količini, datumu prejema in dobavitelju;

- voditi poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva;

- redno izpolnjevati davčne in carinske obveznosti;

- izpolnjevati pogoje za elektronsko izmenjavo podatkov, ki zadevajo gibanje trošarinskih izdelkov;

- obveščati carinski organ o vseh spremembah podatkov, ki jih je navedel v vlogi za izdajo dovoljenja oziroma podatkov, ki bi lahko vplivali na veljavnost dovoljenja;

- zagotavljati vse, kar je potrebno za nemoteno izvajanje nadzora carinskega organa.

(5) Dovoljenje preneha veljati s prenehanjem pravne osebe ali z vrnitvijo dovoljenja ali če imetnik dovoljenja – fizična oseba – umre ali če carinski organ odvzame dovoljenje.

(6) Carinski organ odvzame dovoljenje, če pooblaščen prejemnik ne izpolnjuje več obveznosti iz četrtega odstavka, zlasti pa: če ne zagotavlja ustreznega izvajanja nadzora; če ne predloži ustreznega instrumenta zavarovanja plačila trošarine ali, če ga ne predloži v znesku, ki lahko zagotovi plačilo trošarinskega dolga; če prenehajo obstajati razlogi in pogoji, na podlagi katerih je bilo dovoljenje izdano; če je bilo dovoljenje izdano na podlagi nepopolnih ali netočnih podatkov; če ne odpravi nepravilnosti v roku, ki mu ga je določil carinski organ; ko se zoper pooblaščenega prejemnika začne postopek stečaja oziroma likvidacije.

(7) Pritožba zoper odvzem dovoljenja ne zadrži izvršitve odločbe. Carinski organ lahko do odločitve o pritožbi odloži odvzem dovoljenja, če oceni, da bo pritožbi mogoče ugoditi.

(8) Podrobnejše določbe o izdaji in prenehanju veljavnosti dovoljenja predpiše minister, pristojen za finance.

29.b člen

(nepooblaščen prejemnik)

Nepooblaščen prejemnik, ki želi prejemati trošarinske izdelke iz druge države članice pod režimom odloga plačila trošarine, mora:

- obvestiti carinski organ o pošiljki, predno so mu trošarinski izdelki odpremljeni;

- predložiti carinskemu organu ustrezeni instrument za zavarovanje plačila trošarine predno mu dobavitelj odpremi trošarinske izdelke, pri čemer se smiselno uporablja 23. člen tega zakona;

- carinskemu organu omogočiti nemoteno opravljanje nadzora glede vrste in količine prejetih trošarinskih izdelkov in zneska plačane trošarine;

- plačati trošarino v skladu s tem zakonom;

- voditi poslovne knjige tako, da carinski organ lahko preverja prejetanje trošarinskih izdelkov po vrsti, količini, datumu prejema in dobavitelju.

IX.b DAVČNI ZASTOPNIK

29.c člen

(davčni zastopnik)

(1) Imetnik trošarinskega dovoljenja v drugi državi članici lahko v Sloveniji imenuje davčnega zastopnika, ki izvršuje obveznosti in uveljavlja pravice po tem zakonu.

Davčni zastopnik je lahko fizična ali pravna oseba s stalnim prebivališčem oziroma sedežem oziroma poslovno enoto v Sloveniji, ki pridobi dovoljenje carinskega organa.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka izda carinski organ na podlagi pisne vloge, iz katere morajo biti razvidni predvsem naslednji podatki: vrsta trošarinskega izdelka, za katerega se zahteva dovoljenje; ime oziroma firma vložnika zahtevka ter naslov oziroma sedež; polno ime odgovorne osebe vložnika zahtevka; podatki o imetniku trošarinskega dovoljenja v drugi državi članici, za katerega želi vložnik zahtevka delovati kot davčni zastopnik; dokumentacija, iz katere mora biti razviden popoln opis dela računovodskega sistema v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek; podatki, ki dokazujejo izpolnjevanje pogojev za izvajanje nadzora carinskega organa in drugi podatki, ki dokazujejo utemeljenost zahtevka.

(3) Dovoljenje se izda na ime osebe, ki je zaprosila za izdajo in se ne sme prenašati na drugo osebo. Carinski organ ne izda dovoljenja osebi, zoper katero je začel postopek stečaja oziroma likvidacije.

(4) Davčni zastopnik mora:

- predložiti carinskemu organu ustrezeni instrument za zavarovanje plačila trošarine, pri čemer se smiselno uporablja 23. člen tega zakona;

- voditi evidenco gibanja trošarinskih izdelkov po vrsti, količini, roku in prejemnikih;

- carinski organ obveščati o kraju dobave trošarinskih izdelkov;

- redno izpolnjevati davčne in carinske obveznosti;

- izpolnjevati pogoje za elektronsko izmenjavo podatkov, ki zadevajo gibanje trošarinskih izdelkov;

- obveščati carinski organ o vseh spremembah podatkov, ki jih je navedel v vlogi za izdajo dovoljenja oziroma podatkov, ki bi lahko vplivali na veljavnost dovoljenja;

- zagotavljati vse, kar je potrebno za nemoteno opravljanje nadzora carinskega organa.

(5) Dovoljenje preneha veljati, če imetnik dovoljenja – fizična oseba – umre ali s prenehanjem pravne osebe ali z vrnitvijo dovoljenja ali če carinski organ odvzame dovoljenje.

(6) Carinski organ odvzame dovoljenje, če imetnik dovoljenja ne izpolnjuje več pogojev iz četrtega odstavka, zlasti pa: če ne zagotavlja ustreznega sistema nadzora; če ne predloži ustreznega instrumenta zavarovanja plačila trošarine ali, če ga ne predloži v znesku, ki lahko zagotovi plačilo trošarinskega dolga; če prenehajo obstajati razlogi in pogoji, na podlagi katerih je bilo dovoljenje izdano; če je bilo dovoljenje izdano na podlagi nepopolnih ali netočnih podatkov; če ne odpravi nepravilnosti v roku, ki mu ga je določil carinski organ.

(7) Pritožba zoper odvzem dovoljenja ne zadrži izvršitve odločbe. Carinski organ lahko do odločitve o pritožbi odloži odvzem dovoljenja, če oceni, da bo pritožbi mogoče ugoditi.

(8) Podrobnejše določbe o izdaji in prenehanju veljavnosti dovoljenja predpiše minister, pristojen za finance.

X. VRAČILO PLAČANE TROŠARINE

30. člen

(pravica do vračila trošarine)

(1) Pravico do vračila plačane trošarine ima:

1. imetnik trošarinskega dovoljenja, ki je trošarinske izdelke, ki so bili sproščeni v porabo, vnesel v trošarinsko skladišče;

2. uvoznik, ki vrača uvožene izdelke, od katerih je plačal trošarino, v tretjo državo oziroma na tretje ozemlje;

3. izvoznik, ki izvozi trošarinske izdelke, ki jih je nabavil s plačilom trošarine;

4. oseba, ki je pridobila trošarinske izdelke po ceni z vključeno trošarino ali je bila trošarina zanje plačana ob uvozu oziroma ob vnosu iz druge države članice, uporabljeni pa so bili za namene iz 44. člena in iz prvega odstavka 55. člena tega zakona;

5. oseba, ki je nabavila trošarinske izdelke po ceni z vključeno trošarino in jih porabila za izdelavo drugih trošarinskih izdelkov;

6. trošarinski zavezanec, ki je trošarinske izdelke prodal, v skladu s predpisanimi pogoji, osebi z 31. člena tega zakona brez obračunane trošarine, sam pa je nabavil trošarinske izdelke po ceni z vključeno trošarino, oziroma je trošarino plačal ob uvozu oziroma ob vnosu iz druge države članice;

7. pooblaščen ali nepooblaščen prejemnik, ki trošarinske izdelke, od katerih je plačal trošarino, v nespremenjenem stanju pošlje v trošarinsko skladišče;

8. oseba, ki je nabavila trošarinske izdelke po ceni z vključeno trošarino, jih umaknila iz tržišča, ker so postali neužitni oziroma neuporabni in jih uničila pod nadzorom carinskega organa.

(2) Trošarina iz tega člena se vrne pod pogoji in na način, ki ga določi minister, pristojen za finance.

(3) Trošarina iz tega člena se vrne v roku, določenem za vračilo v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(4) Oseba iz 5. točke prvega odstavka tega člena uveljavlja pravico do vračila trošarine za trošarinski izdelek, porabljen v lastni proizvodnji na podlagi dokazila o plačilu trošarine za končni izdelek.

30.a člen

(vračilo trošarine pri gibanju trošarinskih izdelkov med državami članicami)

(1) Vračilo trošarine lahko zahteva oseba, ki v okviru opravljanja dejavnosti, trošarinske izdelke, ki so že bili sproščeni v porabo v Sloveniji, odpremi v drugo državo članico.

(2) Vračilo iz prejšnjega odstavka je mogoče, če pošiljatelj izpolnjuje naslednje pogoje:

– zahtevo za vračilo vložiti pri pristojnem carinskem organu pred začetkom odpreme,

– predloži pristojnemu carinskemu organu izvod trošarinskega dokumenta, na katerem je prejemnik potrdil prejem trošarinskih izdelkov,

– predloži dokument, ki dokazuje, da je v namembni državi članici trošarina plačana ali predloženo zavarovanje plačila trošarine ali uveden predpisan postopek za plačilo trošarine in, ki vsebuje najmanj naslednje podatke: naslov pristojnega carinskega organa v namembni državi članici, datum ter sklicno ali evidenčno številko obračuna trošarine v namembni državi članici,

– predloži vsa druga dokazila, ki jih carinski organ glede na okoliščine konkretnega primera zahteva z namenom, da bi ugotovil dejansko upravičenost do vračila plačane trošarine.

(3) Trošarina iz tega člena se vrne na način, ki ga določi minister, pristojen za finance.

XI. OPROSTITVE PLAČILA TROŠARINE

31. člen

(oprostitve za diplomatska in konzularna predstavništva in mednarodne organizacije)

(1) Trošarina se ne plačuje od trošarinskih izdelkov:

1. za službene potrebe diplomatskih in konzularnih predstavništev ter posebnih misij, akreditiranih v Sloveniji, razen konzularnih predstavništev, ki jih vodijo častni konzularni funkcionarji;

2. za službene potrebe mednarodnih organizacij, če to določajo mednarodne pogodbe, ki veljajo za Slovenijo;

3. za osebne potrebe tujega osebja diplomatskih in konzularnih predstavništev ter posebnih misij, akreditiranih v Sloveniji, vključno z njihovimi družinskimi člani;

4. za osebne potrebe tujega osebja mednarodnih organizacij, vključno z njihovimi družinskimi člani, če to določajo mednarodne pogodbe, ki veljajo za Slovenijo;

5. za potrebe oboroženih sil drugih držav članic Severnoatlantske zveze ali njihovega spremnega civilnega osebja ali za oskrbo njihovih menz in kantin;

6. za porabo v skladu z mednarodno pogodbo, ki jo je uveljavila Slovenija s tretjo državo ali mednarodno organizacijo, če ta pogodba za dobavo trošarinskih izdelkov predvideva oprostitev plačila davka na dodano vrednost.

(2) Oprostitev po tem členu se uveljavlja na podlagi potrdil ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.

(3) Če je v skladu z mednarodno pogodbo mogoče oprostitev uveljavljati le ob pogoju vzajemnosti, le-to potrdi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

(4) Oprostitev plačila trošarine po 3. in 4. točki prvega odstavka tega člena ne morejo uveljavljati državljani Slovenije oziroma tuji državljani s stalnim prebivališčem v Sloveniji.

(5) Oprostitev plačila trošarine po tem členu se lahko uveljavljajo kot neposredna oprostitev ali kot vračilo plačane trošarine.

(6) Če upravičenci iz prvega odstavka tega člena pridobijo trošarinske izdelke iz druge države članice, jih pošiljatelj lahko pošlje pod režimom odloga plačila trošarine, če pošiljko spremlja trošarinski dokument in potrdilo o oprostitvi plačila trošarine na obrazcu, ki ga določa evropska zakonodaja.

(7) Če pošiljatelj pošilja trošarinske izdelke iz Slovenije v drugo državo članico osebam, katerih položaj po zakonodaji te države članice je primerljiv s položajem oseb iz prvega odstavka tega člena, jih lahko odpošlje pod režimom odloga plačila trošarine, če za pošiljko izda trošarinski dokument v skladu z 8. in 10. členom tega zakona, ki mu priloži potrdilo o oprostitvi plačila trošarine, ki ga izda država članica v katero se trošarinski izdelki pošiljajo.

(8) Trošarinski izdelki, ki so oproščeni plačila trošarine po tem členu, se ne smejo odtujiti razen, če je plačana trošarina.

(9) Način priznavanja oprostitev po tem členu predpiše minister, pristojen za finance.

32. člen

(druge oprostitev)

(1) Trošarina se ne plačuje od trošarinskih izdelkov:

1. ki so v prodaji na ladjah in letalih na linijah mednarodnega prometa in v prostocarinskih prodajalnah na letališčih in pristaniščih, odprtih za mednarodni promet;

2. ki jih potnik prinese s seboj v svoji osebni prtljagi iz tretjih držav oziroma tretjih ozemelj, če niso komercialne narave;

3. ki jih od fizične osebe iz tretje države oziroma tretje države prejme fizična oseba v brezplačnih, priložnostnih malih pošiljkah, ki niso komercialne narave in vsebujejo samo izdelke, ki so namenjeni za osebno rabo prejemnika ali njegove družine;

4. mineralnih olj in plina, ki so:

– v standardnih rezervoarjih motornih vozil, plovil ali letal, ki prihajajo iz drugih držav članic ali iz tretjih držav oziroma tretjih ozemelj ter so namenjena za uporabo kot pogonsko gorivo v teh vozilih in ne za nadaljnjo prodajo in so oproščena plačila uvoznih dajatev v skladu s carinskimi predpisi, ali

– v posebnih zabojnikih, ki prihajajo iz drugih držav članic ali iz tretjih držav oziroma tretjih ozemelj ter so namenjena specifični uporabi za delovanje oskrbnih sistemov teh zabojnikov med prevozom in so oproščena plačila uvoznih dajatev v skladu s carinskimi predpisi.

(2) Za namen tega člena imajo izrazi naslednji pomen:

1. standardni rezervoarji so:

– rezervoarji, ki jih proizvajalec trajno pritrdi v vsa motorna vozila istega tipa kot je zadevno vozilo in katerih stalna napeljava omogoča neposredno uporabo goriva, tako za pogon kakor za, kjer je to ustrezno, delovanje hladilnih ali drugih sistemov med prevozom. Plinski rezervoarji, montirani v motornih vozilih za neposredno uporabo plina kot goriva in rezervoarji, montirani v drugih sistemih, s katerimi je lahko opremljeno vozilo, se prav tako štejejo za standardne rezervoarje,

– rezervoarji, ki jih proizvajalec trajno pritrdi na vse posebne zabojnike istega tipa kot je zadevni posebni zabojnik in katerih stalna napeljava omogoča, da se gorivo med prevozom uporabi neposredno za delovanje hladilnih in drugih sistemov, s katerimi so opremljeni posebni zabojniki;

2. posebni zabojnik je vsak rezervoar z montirano posebno napravo za hladilne sisteme, sisteme dovajanja kisika, sisteme toplotne izolacije ali druge sisteme.

(3) Količinske omejitve za izvajanje tega člena in način uveljavljanja oprostitev po tem členu predpiše minister, pristojen za finance.

XII. OBRAČUNAVANJE IN PLAČEVANJE TROŠARINE

33. člen

(obdobje obračunavanja trošarine)

(1) Trošarinski zavezanci obračunavajo trošarino za trošarinske izdelke sami.

(2) Trošarinski zavezanec mora obračunavati trošarino v davčnem obdobju. Davčno obdobje je koledarski mesec.

34. člen

(predložitev obračuna trošarine)

(1) Trošarinski zavezanec mora izkazati obračunano trošarino v mesečnem obračunu trošarine.

(2) Mesečni obračun trošarine mora trošarinski zavezanec predložiti carinskemu organu do 25. dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja.

(3) Trošarinski zavezanec mora predložiti obračun trošarine ne glede na to, ali je v predpisanem obdobju dolžan plačati trošarino ali ne.

(4) Če ima imetnik trošarinskega dovoljenja več kot eno trošarinsko skladišče, lahko predloži skupni obračun trošarine za vsa trošarinska skladišča.

(5) Če oproščeni uporabnik skladišči trošarinske izdelke v večih obratih, lahko predloži skupni obračun trošarine.

(6) V primeru prenehanja veljavnosti trošarinskega dovoljenja oziroma dovoljenja oproščenega uporabnika oziroma dovoljenja pooblaščenega prejemnika, se predloži obračun trošarine v 30 dneh po dnevu prenehanja, razen v primeru stečaja, likvidacije ali združitve.

(7) V primerih stečaja, likvidacije ali združitve se predloži obračun trošarine v 30 dneh po končanih postopkih.

35. člen

(plačevanje trošarine)

(1) Obračunana trošarina za davčno obdobje zapade v plačilo zadnjega dne v davčnem obdobju, plačana pa mora biti v 30 dneh po zapadlosti.

(2) Črtan.

(3) Trošarina iz šestega odstavka 34. člena tega zakona zapade v plačilo na dan prenehanja veljavnosti trošarinskega dovoljenja, plačana pa mora biti v 30 dneh po zapadlosti.

(4) Trošarina iz sedmega odstavka 34. člena tega zakona zapade v plačilo na dan dokončanja postopka stečaja, likvidacije ali združitve plačana pa mora biti v 30 dneh po zapadlosti.

(5) Vračilo plačane trošarine lahko imetnik trošarinskega dovoljenja iz 1. točke prvega odstavka 30. člena tega zakona, uveljavi z odbitkom od trošarinske obveznosti, izkazane v mesečnem obračunu ali z zahtevkom za vračilo.

35.a člen

(obračunavanje in plačevanje trošarine v posebnih primerih)

(1) Trošarina, ki jo je dolžan plačati nepooblaščen prejemnik trošarinskih izdelkov iz 29.b člena tega zakona zapade v plačilo na dan, ko je nepooblaščen prejemnik prejel trošarinske izdelke, plačana pa mora biti najpozneje v 30 dneh po zapadlosti.

(2) Trošarina, ki jo je dolžan plačati pošiljatelj oziroma prodajalec trošarinskih izdelkov oziroma druga oseba iz 8.a člena tega zakona, zapade v plačilo na dan, ko je prejemnik prejel trošarinske izdelke oziroma na dan, ko je pošiljatelj najavil carinskemu organu, da namerava v Slovenijo vnesti trošarinske izdelke, plačana pa mora biti najpozneje v 30 dneh po zapadlosti.

(3) Davčni zastopnik obračunava in plačuje trošarino v skladu s 34. in 35. členom tega zakona.

35.b člen

(zavarovanje plačila trošarine v posebnih primerih)

(1) Carinski organ lahko v primerih iz prejšnjega člena zahteva, da oseba, ki bi morala plačati trošarino, za čas od nastanka trošarinske obveznosti do dneva plačila predloži ustrezen instrument za zavarovanje plačila trošarine. Instrument za zavarovanje lahko za račun plačnika trošarine predloži tudi druga oseba, če carinski organ takšno zavarovanje glede na okoliščine konkretnega primera šteje za ustrezno.

(2) Carinski organ bo zahteval predložitev instrumenta za zavarovanje v skladu s prejšnjim odstavkom, če je pošiljka trošarinskih izdelkov iz druge države članice napovedana tako pozno, da rok za plačilo poteče šele po tem, ko so trošarinski izdelki že dobavljeni prejemniku v Sloveniji in v vseh drugih primerih, ko carinski organ glede na okoliščine primera oceni, da je plačilo trošarine ogroženo.

(3) Glede vrste in višine instrumenta za zavarovanje plačila trošarine po tem členu se smiselno uporablja 23. člen tega zakona.

36. člen

(obračunavanje in plačevanje trošarine pri uvozu)

Pri uvozu trošarinskih izdelkov, ki se sprostijo v porabo, se trošarina obračuna in plača, kot da bi bila uvozna dajatev, razen, če je plačilo trošarine odloženo v skladu s tem zakonom.

XIII. TROŠARINSKI IZDELKI

1. Alkohol in alkoholne pijače

37. člen

(definicije)

(1) Trošarina se plačuje od: piva, vina, drugih fermentiranih pijač, vmesnih pijač ter etilnega alkohola (v nadaljnjem besedilu: alkohol in alkoholne pijače).

(2) Vrsta alkohola oziroma alkoholne pijače se določi glede na uvrstitev izdelka v tarifno oznako kombinirane nomenklature carinske tarife, veljavne na dan pričetka uporabe tega zakona (v nadaljnjem besedilu: tarifna oznaka) in v odvisnosti od vsebnosti alkohola.

(3) Vsebnost alkohola je volumenski odstotek alkohola pri temperaturi 20 stopinj C. Vsebnost alkohola se označi z oznako "vol.%."

38. člen
(piva)

Piva so:

1. vsak izdelek iz tarifne oznake 2203 00 z vsebnostjo alkohola, ki presega 0,5 vol.%;
2. vsak izdelek, ki je mešanica piva in brezalkoholnih pijač, ki se uvršča v tarifno oznako 2206 00, z vsebnostjo alkohola, ki presega 0,5 vol.%.

39. člen
(mirna in peneča vina)

(1) Mirna vina so vsi izdelki iz tarifne oznake 2204 in 2205, razen penečih vin, in sicer:

1. z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 vol.%, ne presega pa 15 vol.%, pod pogojem, da je ves alkohol v končnem izdelku dobljen samo s fermentacijo;
2. z vsebnostjo alkohola, ki presega 15 vol.%, ne presega pa 18 vol.%, pod pogojem, da je ves alkohol v končnem izdelku dobljen samo s fermentacijo in da niso oplemeniteni.

(2) Peneča vina so vsi izdelki iz tarifnih oznak 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 in 2205, in sicer:

1. v steklenicah s šampanjskim zamaškom, pritrjenim z žičnimi košaricami ali, ki imajo povišan tlak zaradi ogljikovega dioksida v raztopini 3 ali več barov;
2. z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 vol.%, ne presega pa 15 vol.%, pod pogojem, da je ves alkohol v končnem izdelku dobljen samo s fermentacijo.

40. člen

(druge fermentirane pijače, razen vina in piva)

(1) Med druge mirne fermentirane pijače se uvrščajo vsi drugi izdelki iz tarifnih oznak 2204 in 2205, ki se ne uvrščajo med mirna vina po prejšnjem členu in izdelki iz tarifne oznake 2206 00, ki se ne uvrščajo med piva iz 38. člena in izdelki, ki se ne uvrščajo med druge peneče fermentirane pijače po tem členu, in sicer:

1. z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 vol.%, ne presega pa 10 vol.%;
2. z vsebnostjo alkohola, ki presega 10 vol.%, ne presega pa 15 vol.%, pod pogojem, da je ves alkohol v končnem izdelku dobljen samo s fermentacijo.

(2) Med druge peneče fermentirane pijače se uvrščajo izdelki iz tarifnih oznak 2206 00 31, 2204 10, 2204 21 10, 2204 29 10 in 2205, ki se ne uvrščajo med vina in peneča vina, in sicer:

1. v steklenicah s šampanjskim zamaškom, pritrjenim z žičnimi košaricami ali, ki imajo povišan tlak zaradi ogljikovega dioksida v raztopini 3 ali več barov;
2. z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 vol.%, ne presega pa 13 vol.%;
3. z vsebnostjo alkohola, ki presega 13 vol.%, ne presega pa 15 vol.%, pod pogojem, da je ves alkohol v končnem izdelku dobljen samo s fermentacijo.

41. člen
(vmesne pijače)

(1) Vmesne pijače so vsi izdelki z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 vol.%, ne presega pa 22 vol.% iz tarifnih oznak: 2204, 2205 in 2206 00, ki niso zajeti v 38., 39. in 40. členu tega zakona.

(2) Ne glede na 40. člen tega zakona so vmesne pijače vse mirne fermentirane pijače iz prvega odstavka 40. člena tega zakona z vsebnostjo alkohola, ki presega 5,5 vol.% in ni dobljen samo s fermentacijo ter vse peneče fermentirane pijače iz drugega odstavka 40. člena tega zakona z vsebnostjo alkohola, ki presega 8,5 vol.% in ni dobljen samo s fermentacijo.

42. člen
(etilni alkohol)

Med etilni alkohol se uvrščajo:

1. vsi izdelki iz tarifnih oznak 2207 ali 2208 z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,2 vol.%, ne glede na to, če so sestavni del izdelka, ki se uvršča v drugo poglavje kombinirane nomenklature;
2. izdelki iz tarifnih oznak 2204, 2205 in 2206 00 z vsebnostjo alkohola, ki presega 22 vol.%;
3. druge alkoholne pijače, ki niso zajete v prejšnjih členih.

43. člen

(trošarinska osnova in znesek trošarine)

(1) Trošarinska osnova za vina, vmesne in fermentirane pijače je količina trošarinskih izdelkov, merjena v hektolitrih; za pivo in etilni alkohol pa prostorninska vsebnost alkohola na en hektoliter.

(2) Trošarina se plačuje v višini:

1. 1.643 tolarjev za 1% prostorninske vsebnosti alkohola na en hektoliter piva;
2. 0 tolarjev za en hektoliter mirnega vina;
3. 0 tolarjev za en hektoliter penečega vina;
4. 0 tolarjev za en hektoliter drugih fermentiranih pijač;
5. 15.000 tolarjev za en hektoliter vmesnih pijač;
6. 166.500 tolarjev za 100% prostorninske vsebnosti alkohola na en hektoliter etilnega alkohola.

(3) V prostocarinskih prodajalnah se trošarina plačuje v višini 90% trošarine, določene v prejšnjem odstavku.

44. člen

(uporaba za namene, za katere se ne plača trošarina)

(1) Uporaba alkohola in alkoholnih pijač je oproščena trošarine, če se uporablja kot surovina v:

- proizvodnji zdravil;
- proizvodnji kisa iz tarifne oznake 2209 00;
- proizvodnji živil, pod pogojem, da vsebnost alkohola pri čokoladnih izdelkih iz tarifne oznake 1806 ne presega 8,5 litrov čistega alkohola na 100 kg izdelkov oziroma, pri drugih živilskih izdelkih 5 litrov čistega alkohola na 100 kg izdelkov;
- v proizvodnji neprehrambenih izdelkov;
- v proizvodnji arom in brezalkoholnih pijač, katerih vsebnost alkohola ne presega 1,2 vol% ter izdelkov, ki kot končni izdelki ne vsebujejo alkohola.

(2) Etilni alkohol se lahko odpremi oproščenemu uporabniku iz trošarinskega skladišča ali uvozi ali vnese v Slovenijo brez plačila trošarine za uporabo v proizvodnji neprehrambenih izdelkov samo, če je denaturiran, razen v primerih, določenih v skladu s predpisi iz šestega odstavka tega člena.

(3) Postopek denaturacije alkoholnih izdelkov se lahko izvrši le v trošarinskem skladišču z uporabo predpisanega denaturanta in postopka denaturiranja.

(4) Uporaba etilnega alkohola v zdravstvene namene je oproščena plačila trošarine, če ga nabavljajo zdravstveni domovi, bolnišnice, klinični inštitut in lekarne, ki pridobijo dovoljenje carinskega organa v skladu s 26. členom tega zakona. Ne glede na določbo 5. točke drugega odstavka 26. člena tega zakona, zdravstveni domovi, bolnišnice, klinični inštitut in lekarne ne predložijo instrumenta za zavarovanje plačila trošarine po tem zakonu.

(5) Uporaba etilnega alkohola za znanstveno raziskovalno delo je oproščena plačila trošarine, če ga nabavljajo javni zavodi ali druge osebe, ki pridobijo dovoljenje carinskega organa v skladu s 26. členom tega zakona. Ne glede na 5. točko drugega odstavka 26. člena tega zakona, te ustanove ne predložijo instrumenta za zavarovanje plačila trošarine po tem zakonu.

(6) Denaturant iz tretjega odstavka tega člena in popolni denaturant iz drugega in šestega odstavka 12. člena tega zakona predpiše minister, pristojen za finance.

45. člen

(mali proizvajalci vina in žganja)

(1) Mali proizvajalec vina in žganja iz drugega odstavka 17. člena tega zakona obračunava in plačuje trošarino po določbah tega člena.

(2) Mali proizvajalec vina je fizična oseba, ki ima v lasti oziroma v uporabi vsaj 0,05 hektara in največ 20 hektarov vinograda in opremo za proizvodnjo vina, s katero prideluje vino iz lastnega pridelka grozdja ter letno ne proizvede več kot 100.000 litrov vina.

(3) Mali proizvajalec vina plačuje trošarino za proizvedene količine vina v koledarskem letu, zmanjšane za količine, dovoljene za lastno rabo.

(4) Trošarina za vino iz prejšnjega odstavka se plačuje po stopnji, ki velja za mirna vina na dan 30. novembra tekočega leta oziroma za vina posebnih trgategv na dan 31. marca naslednjega leta.

(5) Mali proizvajalec vina predloži obračun trošarine za vino do 31. decembra tekočega leta, obračun trošarine za vina posebnih trgategv pa do 30. aprila naslednjega leta.

(6) Mali proizvajalec žganja je fizična oseba, ki ima v lasti oziroma v uporabi kotel za kuhanje žganja s prostornino 40 litrov ali več ter ne opravlja dejavnosti proizvodnje žganja in letno ne proizvede več kot 500 litrov žganja. Za žganje se štejejo naravna žganja iz tarifne oznake 2208 kombinirane nomenklature carinske tarife, dobljena z destilacijo alkoholno prevrelega soka, drozge, tropin ali pikeja iz sadja, grozdja, gozdnih plodov ali alkoholno prevrele melase iz sladkorne pese, žit, krompirja in drugih kmetijskih rastlin ter brez dodanega sladkorja, škrobne sirupa ali surovin na bazi škroba, surovega in rafiniranega etilnega alkohola ter brez umetnih barvil in arome.

(7) Mali proizvajalec žganja plačuje trošarino v pavšalnem letnem znesku.

(8) Trošarina za vsak kotel s prostornino 40 do 100 litrov znaša 3.000 tolarjev, za vsak kotel s prostornino nad 100 litrov in več pa 6.000 tolarjev.

(9) Malemu proizvajalcu žganja odmeri trošarinsko obveznost carinski organ z odločbo do 30. aprila tekočega leta.

(10) Obračunana oziroma z odločbo odmerjena trošarina zapade v plačilo 30. dan po predložitvi obračuna oziroma vročitvi odločbe.

(11) Ob prijavi začetka proizvodnje v skladu z 62. členom tega zakona morajo carinskemu organu mali proizvajalci vina sporočiti tudi podatek o skupni površini vinogradov, mali proizvajalci žganja pa podatek o prostornini posameznega kotla, ki jih imajo v lasti oziroma uporabi.

(12) Če lastnik oziroma uporabnik kotla najkasneje do 30. aprila tekočega leta sporoči carinskemu organu, da kotel ni v uporabi in zahteva njegovo zapečatenje, v naslednjih davčnih obdobjih ne nastane trošarinska obveznost dokler je kotel zapečaten. V letu, ko carinski organ kotel odpečati ali ugotovi, da je bil odpečaten brez soglasja carinskega organa, nastane trošarinska obveznost skladno s sedmim in osmim odstavkom tega člena.

(13) Zapečatenje in odpečatenje kotla opravi carinski organ na zahtevo in stroške lastnika oziroma uporabnika kotla. Stroške zapečatenja in odpečatenja kotla določi minister, pristojen za finance.

(14) Zgornjo mejo količine vina za lastno rabo iz tretjega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo.

(15) Ne glede na 33., 34. in 35. člen tega zakona, trošarinski zavezanec, ki proizvaja žganje v količini, ki presega količino iz šestega odstavka tega člena, vendar ne opravlja

dejavnosti proizvodnje žganja, obračunava in plačuje trošarino v davčnem obdobju, ki je enako koledarskemu letu. Trošarino mora plačati najpozneje do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto.

(16) Podrobnejše določbe o izvajanju tega člena predpiše minister, pristojen za finance.

46. člen

(evidentiranje prodaje oziroma uvoza opreme za izdelovanje etilnega alkohola)

Proizvajalci, prodajalci in uvozniki opreme za proizvodnjo etilnega alkohola vodijo evidenco kupcev in jo predložijo carinskemu organu na njegovo zahtevo. Vodenje evidenc ni potrebno za steklene destilirne aparate, ki se uporabljajo za znanstvene in izobraževalne namene in za gospodinjske sokovnike.

2. Tobačni izdelki

47. člen

(opredelitev tobačnih izdelkov)

Trošarina se plačuje od cigaret, cigar in cigariloso, in tobaka za kajenje.

48. člen

(cigarete)

(1) Cigarete so:

1. zvitki tobaka, ki se lahko pokadijo takšni kot so, in se ne uvrščajo med cigare in cigarilose po tem zakonu;

2. zvitki tobaka, ki se na preprost, neindustrijski način vstavijo v tulce iz cigaretnega papirja oziroma zavijejo v papir za zvijanje cigaret.

(2) Cigarete so tudi izdelki, ki so v celoti ali deloma izdelani iz tobačnih nadomestkov in izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega odstavka, razen izdelkov, ki se uporabljajo izključno v zdravstvene namene.

(3) Kot ena cigareta se šteje zvitok tobaka, katerega dolžina brez filtra oziroma ustnika je do 9 cm.

(4) Za zvitok tobaka, katerega dolžina brez filtra oziroma ustnika presega 9 cm, se število cigaret, za katere je potrebno plačati specifično trošarino določi tako, da se dolžina zvitka tobaka deli s številom 9 in dobljeni izid zaokroži navzgor na celo število.

49. člen

(cigare in cigarilosi)

(1) Cigare in cigarilosi so zvitki tobaka, ki se lahko pokadijo takšni kot so, ob pogoju, da so:

1. v celoti narejeni iz naravnega tobaka ali

2. z zunanjim ovojem iz naravnega tobaka ali

3. polnjeni z zdrobljenim mešanim tobakom in z zunanjim ovojem tobačne barve, ki v celoti ovija izdelek, vključno filter, kjer je to primerno, vendar ne ovija ustnika pri cigarah z ustnikom, in s prevezo, oboje iz rekonstituiranega tobaka, katerih teža na enoto brez filtra ali ustnika ni manjša od 1,2 grama in kjer je ovoj glede na vzdolžno os cigare spiralno ovit pod ostrim kotom najmanj 30° ali

4. polnjeni z zdrobljenim mešanim tobakom in z zunanjim ovojem tobačne barve iz rekonstituiranega tobaka, ki v celoti ovija izdelek, vključno filter, kjer je to primerno, vendar ne ovija ustnika pri cigarah z ustnikom, katerih teža na enoto brez filtra ali ustnika ni manjša od 2,3 grama, obseg cigare pa je najmanj ena tretjina dolžine cigare in ne manjši od 34 mm.

(2) Cigare in cigarilosi so tudi izdelki, ki so v celoti ali deloma izdelani iz tobačnih nadomestkov in izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega odstavka, razen izdelkov, ki se uporabljajo izključno v zdravstvene namene, ob pogoju, da imajo:

1. zunanji ovoj iz naravnega oziroma rekonstituiranega tobaka;
2. zunanji ovoj in prevezo iz rekonstituiranega tobaka.

50. člen

(tobak za kajenje)

- (1) Tobak za kajenje je:

1. tobak, ki je rezan ali kako drugače razkosan, zviti ali stisnjen v kose in ga je moč kaditi brez nadaljnje industrijske obdelave;

2. tobakovi odpadki, ki se lahko kadijo in se ne uvrščajo med cigarete oziroma med cigare in cigarilose po tem zakonu.

- (2) Tobak za kajenje so tudi izdelki, ki so v celoti ali deloma izdelani iz tobačnih nadomestkov in izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka tega člena, razen izdelkov, ki se uporabljajo izključno v zdravstvene namene.

- (3) Tobak za kajenje, v katerem je glede na težo tobaka več kot 25% tobačnih delcev krajših ali ožjih od 1 mm, se šteje za drobno rezani tobak za zvijanje cigaret.

51. člen

(trošarinska osnova, stopnja in znesek trošarine)

- (1) Trošarinska osnova za tobačne izdelke je 1000 kosov in drobnoprodajna cena oziroma kilogram izdelka.

- (2) Trošarina od cigaret se plačuje kot specifična trošarina, ki je določena v znesku za 1000 kosov in kot proporcionalna trošarina, ki je določena v odstotku od drobnoprodajne cene cigaret.

- (3) S 1. julijem 1999 se trošarina od cigaret določi v višini 45% drobnoprodajne cene najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji, in sicer tako, da se specifična trošarina določi v višini 20% od skupne davčne obremenitve najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji, ki vključuje trošarino in davek na dodano vrednost od teh cigaret.

- (4) S 1. julijem 2001 se trošarina določi v višini 46% drobnoprodajne cene najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji; s 1. januarjem 2002 se trošarina določi v višini 49% drobnoprodajne cene najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji, s 1. julijem 2002 se trošarina določi v višini 51% drobnoprodajne cene najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji, s 1. januarjem 2003 se trošarina določi v višini 53% drobnoprodajne cene najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji, s 1. julijem 2003 se trošarina določi v višini 55% drobnoprodajne cene najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji in s 1. januarjem 2004 se trošarina določi v višini 57% drobnoprodajne cene najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji.

- (5) Trošarina se določi tako, da znaša:

- najmanj 57% drobnoprodajne cene enega zavojčka cigaret iz najbolj prodajanega cenovnega razreda v Sloveniji in

- od 1. julija 2004 najmanj 50 evrov v tolarški protivrednosti, od 1. julija 2005 najmanj 54 evrov v tolarški protivrednosti, od 1. julija 2006 najmanj 58 evrov v tolarški protivrednosti, od 1. julija 2007 najmanj 62 evrov v tolarški protivrednosti in od 1. januarja 2008 najmanj 64 evrov v tolarški protivrednosti za 1000 kosov cigaret iz najbolj prodajanega cenovnega razreda v Sloveniji.

- (6) Znesek specifične trošarine in stopnjo proporcionalne trošarine po tretjem, četrtem in petem odstavku tega člena določi vlada na podlagi drobnoprodajne cene cigaret iz najbolj prodajanega cenovnega razreda, ki velja na dan 1. januarja za tekoče leto.

- (7) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, vlada do vključno 31. decembra 2007 določa znesek specifične in stopnjo proporcionalne trošarine na podlagi drobnoprodajne cene cigaret iz najbolj prodajanega cenovnega razreda, ki ga ugotavlja na dan 1. januarja za obdobje do 30. junija in na dan 1. julija za obdobje do 31. decembra. Če se v teku polletja dodatno spremeni drobnoprodajna cena cigaret iz najbolj

prodajanega cenovnega razreda, lahko vlada ustrezno spremeni znesek specifične in stopnjo proporcionalne trošarine.

- (8) Trošarina se plačuje v višini:

1. za cigare in cigarilose: 0 tolarjev za 1.000 kosov in 5% od drobnoprodajne cene;

2. za drobno rezan tobak: 32 evrov v tolarški protivrednosti za en kilogram;

3. za ostali tobak za kajenje: 0 tolarjev za en kilogram in 20% od drobnoprodajne cene.

- (9) V prostocarinskih prodajalnah se trošarina plačuje v višini 60% trošarine, določene v prejšnjih odstavkih.

- (10) Drobnoprodajna cena iz prvega odstavka tega člena je cena, ki jo določi proizvajalec oziroma davčni zastopnik oziroma pooblaščen ali nepooblaščen prejemnik oziroma uvoznik. Drobnoprodajna cena vključuje trošarino in davek na dodano vrednost.

- (11) Oseba iz prejšnjega odstavka mora prijaviti drobnoprodajne cene pristojnemu carinskemu organu, in sicer 30 dni pred sprostitvijo tobačnih izdelkov v porabo po tako določenih cenah, drobnoprodajne cene cigaret iz najbolj prodajanega cenovnega razreda pa mora prijaviti najpozneje 45 dni pred sprostitvijo teh cigaret v porabo.

- (12) Prodaja tobačnih izdelkov po drobnoprodajnih cenah, ki so višje od prijavljenih, ni dovoljena.

52. člen

(tobačna znamka)

- (1) Sprostitev tobačnih izdelkov v porabo in sprostitev uvoženih tobačnih izdelkov v prost promet, razen če uvoznik prevaža tobačne izdelke v trošarinsko skladišče ali v prosto carinsko prodajalno, je dovoljena le, če so tobačni izdelki označeni s tobačno znamko.

- (2) Tobačno znamko lahko pridobi imetnik trošarinskega dovoljenja – proizvajalec tobačnih izdelkov, pri uvozu pa uvoznik tobačnih izdelkov.

- (3) Tobačna znamka mora biti nalepljena na embalažo pod celofanskim ali drugim papirjem tako, da je vidna in je ni mogoče odstraniti, ne da bi bila poškodovana embalaža, razen pri originalni embalaži za cigare in cigarilose, ki ne vsebuje celofanskega ali drugega papirja, kjer je tobačna znamka lahko nalepljena neposredno na embalažo.

- (4) Natančnejše predpise v zvezi z izračunavanjem trošarine, naročanjem, prodajo, distribucijo, plačilom, vračanjem ter uničevanjem tobačnih znamk predpiše minister, pristojen za finance.

3. Mineralna olja in plin

53. člen

(definicije)

- (1) Trošarina se plačuje od mineralnih olj in plina, določenih s tem zakonom.

- (2) Vrsta mineralnega olja in plina se določi glede na uvrstitev blaga v tarifno oznako kombinirane nomenklature carinske tarife, veljavne na dan pričetka uporabe tega zakona ali glede na značilnosti posameznega izdelka.

- (3) Po tem zakonu se za mineralna olja in plin štejejo:

- izdelki iz tarifne oznake 2706;
- izdelki iz tarifnih oznak 2707 10, 2707 20, 2707 30, 2707 50, 2707 91 000, 2707 99 110 in 2707 99 190;
- izdelki iz tarifne oznake 2709;
- izdelki iz tarifne oznake 2710;
- izdelki iz tarifne oznake 2711;
- izdelki iz tarifnih oznak 2712 10, 2712 20, 2712 90 310, 2712 90 330, 2712 90 390, 2712 90 910 in 2712 90 990;
- izdelki iz tarifne oznake 2715;
- izdelki iz tarifne oznake 2901;
- izdelki iz tarifnih oznak 2902 11, 2902 19 990, 2902 20, 2902 30, 2902 41 000, 2902 42 000, 2902 43 000 in 2902 44;
- izdelki iz tarifnih oznak 3403 11 000 in 3403 19;

– izdelki iz tarifne oznake 3811;

– izdelki iz tarifne oznake 3817.

(4) Za mineralna olja in plin po tem zakonu se štejejo tudi:

1. vsak izdelek razen biogoriva, ki je naprodaj oziroma se uporablja oziroma je glede na namen uporabe pogonsko gorivo;

2. aditivi oziroma ekstenderji, ki so dodani pogonskim gorivom;

3. vsak drug ogljikovodik, ki je proizveden iz surove nafte in je naprodaj oziroma se uporablja oziroma je glede na namen uporabe gorivo za ogrevanje, razen črnega premoga, lignita, šote ali biomase.

(5) Za biogoriva po tem zakonu se štejejo:

1. bioetanol (etilni alkohol-C₂H₅OH) iz tarifne oznake 2207 10 00 – nadenaturiran, koncentracije 80 vol.% ali več in iz tarifne oznake 2207 20 00 – denaturiran, kakršnekoli koncentracije;

2. biodizel (mono alkil (običajno metil) ester maščobnih kislin) iz tarifne oznake 3824 90 99;

3. etil tertio butileter (imenovan tudi etil butil sulfid-C₂H₅-S-C₄H₉) iz tarifne oznake 2930 90 70;

4. bioplin (mešanica plinov: metana-CH₄ (več kot 45 vol.%), ogljikovega dioksida-CO₂ in v sledovih dušika-N₂, vodika-H₂ in vodikovega sulfida-H₂S) iz tarifne oznake 2705 00 00;

5. biodimetileter (CH₃-O-CH₃) iz tarifne oznake 2905 11 00.

(Opomba: tarifne oznake v petem odstavku po nomenklaturi carinske tarife, ki je veljala na dan objave ZTro-D)

54. člen

(trošarinska osnova in znesek trošarine)

(1) Trošarinska osnova je količina mineralnih olj oziroma plina v kilogramih, kubičnih metrih ali litrih, kot je določeno pri posamezni trošarini po tem členu.

(2) Če je količinska enota za trošarino določena v litrih, se liter meri pri temperaturi +15 stopinj C.

(3) Trošarina se plačuje v višini:

	tolarjev
1. od motornega bencina iz tarifnih oznak 2710 00 26, 2710 00 27, 2710 00 29, 2710 00 32, 2710 00 34 in 2710 00 36 (za 1.000 litrov), in sicer:	
1.1. letalski bencin	95.000
1.2. osvinčeni bencin z vsebnostjo svinca nad 0,013 g/l	95.000
1.3. neosvinčeni bencin z vsebnostjo svinca do 0,013 g/l in z oktanskim številom (RON) do manj kot 98	80.000
1.4. neosvinčeni bencin z vsebnostjo svinca do 0,013 g/l in z oktanskim številom (RON) 98 ali več	80.000
2. od plinskega olja iz tarifnih oznak od 2710 00 66 do 2710 00 68 (za 1.000 litrov), in sicer:	
2.1. za pogonski namen	70.000
2.2. za gorivo za ogrevanje	7.500
3. od utekočinjenega naftnega plina iz tarifnih oznak od 2711 12 11 do 2711 13 97 (za 1.000 kilogramov), in sicer:	
3.1. za pogonski namen	38.000
3.2. za gorivo za ogrevanje	0
4. od metana iz tarifne oznake 2711 29 00 (za 1.000 kilogramov), in sicer:	
4.1. za pogonski namen	38.000
4.2. za gorivo za ogrevanje	0

tolarjev

5. od naravnega plina iz tarifne oznake 2711 11 00 in 2711 21 00 (za en kubični meter) 1,50

6. od kerozina iz tarifnih oznak 2710 00 51 in 2710 00 55 (za 1.000 litrov), in sicer:

6.1. za pogonski namen 70.000

6.2. za gorivo za ogrevanje 5.000

7. od kurilnega olja iz tarifnih oznak 2710 00 74, 2710 00 76, 2710 00 77, 2710 00 78 in 2710 00 97 (za 1.000 kilogramov) 5.000

(4) Od drugih mineralnih olj in plina iz tretjega odstavka 53. člena tega zakona, se trošarina plačuje glede na namen porabe po stopnji, ki je predpisana za enakovredno pogonsko gorivo oziroma gorivo za ogrevanje.

(5) Trošarina za aditive in ekstenderje, ki so dodani mineralnim oljem, je enaka trošarini za mineralno olje, ki so mu dodani.

(6) Od izdelkov iz prve in tretje točke četrtega odstavka 53. člena tega zakona se trošarina plačuje glede na namen porabe po stopnji, ki je predpisana za ekvivalentno pogonsko gorivo oziroma gorivo za ogrevanje.

(7) Za mineralna olja, ki se dokazljivo porabijo za pogon statičnih delovnih strojev, strojev v gradbeništvu in stroje-gradnji, motornih tirnih vozil v železniškem prometu ter žičnic in strojev ter naprav na smučiščih, imajo kupci – osebe, ki opravljajo dejavnost, pravico do vračila trošarine v višini 50% trošarine, ki je predpisana za pogonski namen.

(8) Način vračila trošarine, carinski organ, pristojen za vračilo, roke za predložitev zahtevka, roke za vračilo trošarine ter pogoje, ki jih mora izpolnjevati kupec mineralnih olj iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za finance.

(9) Za mineralna olja, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije (vključno s traktorji), imajo kupci pravico do vračila trošarine v višini 50% trošarine, ki je predpisana za pogonski namen.

(10) Količine, na katere se nanaša pravica do vračila plačane trošarine, način vračila trošarine, organ, pristojen za vračilo, roke za predložitev zahtevka, roke za vračilo trošarine ter pogoje, ki jih mora izpolnjevati kupec mineralnih olj iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za finance v soglasju s ministrom, pristojnim za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

(11) Za mineralno olje in plin, kateremu se v trošarinskem skladišču doda biogorivo iz petega odstavka 53. člena tega zakona, in ki je dokazljivo in nadzorovano porabljeno pri preizkusnih projektih za tehnološki razvoj okolju prijaznejših izdelkov, ima imetnik trošarinskega skladišča pravico do vračila plačane trošarine ali do oprostitve plačila trošarine sorazmerno deležu dodanega biogoriva, vendar do največ 25%.

(12) Količine, na katere se nanaša pravica do vračila plačane trošarine ali do oprostitve plačila trošarine, način vračila trošarine, organ, pristojen za vračilo, roke za predložitev zahtevka, roke za vračilo trošarine ter pogoje, ki jih mora izpolnjevati imetnik trošarinskega skladišča iz prejšnjega odstavka, predpiše minister, pristojen za finance v soglasju s ministrom, pristojnim za kmetijstvo ter ministrom, pristojnim za okolje.

(Opomba: tarifne oznake po nomenklaturi carinske tarife, ki je veljala na dan objave ZTro-B)

55. člen

(uporaba mineralnih olj in plina za namene, za katere se ne plača trošarina)

(1) Trošarina se ne plačuje od mineralnih olj in plina:

1. ki se uporabljajo kot pogonsko gorivo v letalskem in pomorskem prometu, razen v primeru uporabe letala oziroma plovila za zasebne namene, ter za pogon ribiških ladij;

2. ki se uporabljajo v obratih za proizvodnjo električne energije in v obratih za skupno proizvodnjo električne in toplotne energije;

3. ki jih proizvajalec v svojih proizvodnih prostorih porabi za nadaljnjo predelavo oziroma proizvodnjo netrošarinskih izdelkov ali drugih mineralnih olj in plina, razen če so bili uporabljeni kot pogonsko gorivo za transportna sredstva;

4. ki so injicirani v plavže za namene kemične redukcije kot dodatek koksu, ki je osnovno gorivo;

5. ki se porabijo za druge namene in ne kot pogonsko gorivo ali gorivo za ogrevanje.

(2) Za uporabo letala oziroma plovila za zasebne namene iz 1. točke prejšnjega odstavka se šteje lastnikova uporaba letala oziroma plovila ali uporaba na podlagi najema oziroma drugega naslova, ki se ne more opredeliti kot pridobitna dejavnost oziroma v primerih, ko se ne uporablja za prevoz potnikov ali blaga oziroma, ko ne gre za opravljanje prevoznih storitev oziroma v primeru, ko letala oziroma plovila uporabljajo državni organi.

(3) Minister, pristojen za finance, predpiše postopke za uveljavitev oprostitve iz 1. točke prvega odstavka tega člena.

56. člen

(označitev mineralnih olj)

(1) Plinska olja iz tarifnih oznak 2710 00 66, 2710 00 67 in 2710 00 68 ter kerozini iz tarifne oznake 2710 00 550, ki se uporabljajo kot gorivo za ogrevanje, morajo biti označeni s predpisanim sredstvom za označevanje. Označevanje mineralnih olj se lahko opravlja le v trošarinskem skladišču, ki ima dovoljenje carinskega organa za označevanje. Mineralno olje, ki je označeno v skladu s predpisi drugih držav članic, se šteje za označeno mineralno olje.

(2) Mineralno olje, uvoženo v Skupnost, se šteje za označeno, če uvoznik predloži potrdilo tujega davčnega oziroma carinskega organa, proizvajalca oziroma tujega označevalca, da je bilo označeno izven Skupnosti in da, glede na vrsto in količino, vsebuje tiste snovi za označevanje, ki so predpisane na podlagi tega zakona. Če uvoznik potrdila ne predloži ali ne more na drug način dokazati, da je uvoženo mineralno olje označeno, se mineralno olje šteje za neoznačeno.

(3) Skladiščenje posameznih mineralnih olj mora biti organizirano na način, ki zagotavlja, da drugi izdelki ne vplivajo na nevtraliziranje sredstva za označevanje.

(4) Vrsto in količino sredstva za označevanje ter postopek označevanja mineralnih olj na podlagi tega člena, predpiše minister, pristojen za finance.

57. člen

(uporaba označenih mineralnih olj)

(1) Označena mineralna olja, ki se uporabljajo za ogrevanje, se ne smejo uporabljati za noben drug namen ter se ne smejo točiti za pogon motornih vozil oziroma plovil ali drugih motorjev oziroma se ne smejo točiti v standardni rezervoar motornih vozil oziroma plovil ali drugih motorjev.

(2) Mineralno olje v standardnem rezervoarju motornih vozil oziroma plovil ali drugih motorjev se šteje za označeno mineralno olje, če vsebuje sredstvo za označevanje v katerikoli koncentraciji. Metodo, s katero se ugotavlja prisotnost sredstva za označevanje, predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Iz mineralnega olja, označenega v skladu s 56. členom tega zakona, ni dovoljeno odstraniti sredstva za označevanje oziroma zmanjševati njegove koncentracije.

(4) Mineralnemu olju, označenemu v skladu s 56. členom tega zakona, ni dovoljeno dodajati substanc, ki onemogočajo ugotavljanje označenosti.

57.a člen

(prodaja mineralnih olj za pogonski namen)

Vsaka oseba, ki opravlja dejavnost prodaje mineralnih olj, mora pri prodaji teh izdelkov zagotoviti:

1. da mineralna olja, ki se uporabljajo za pogon, ne vsebujejo sredstev za označevanje iz določbe 56. člena tega zakona ter

2. da se označena mineralna olja ne točijo v nasprotju z določbo prvega odstavka 57. člena tega zakona.

XIV. KNJIGOVODSTVO TROŠARINSKEGA ZAVEZANCA IN HRAMBA DOKUMENTACIJE

58. člen

(izdajanje računov oziroma drugih dokumentov)

(1) Trošarinski zavezanec mora za vsako sprostitev trošarinskih izdelkov v porabo izdati račun oziroma drug dokument, ki izkazuje odpremo trošarinskih izdelkov.

(2) Pri trošarinskih izdelkih, ki so odpremljeni oproščeno uporabniku, mora biti na računu oziroma drugem dokumentu navedeno, da gre za odpremo brez plačila trošarine na podlagi dovoljenja oproščenega uporabnika z navedbo številke in datuma izdaje dovoljenja.

(3) Trošarinski zavezanec mora izdati račun oziroma drug dokument v dveh izvodih. Prvi izvod mora dati prejemu trošarinskih izdelkov. Drugi izvod, kot tudi druge dokumente, ki so pomembni za določitev višine trošarinske obveznosti pa zadrži in hrani v skladu s 60. členom tega zakona.

59. člen

(knjigovodstvo trošarinskega zavezanca)

(1) Trošarinski zavezanec mora v svojem knjigovodstvu zagotoviti vse podatke, potrebne za obračunavanje in plačevanje trošarine, še posebej pa o:

1. izdelanih količinah trošarinskih izdelkov;

2. količinah trošarinskih izdelkov na zalogi, v proizvodnji, v skladiščih ali v drugih poslovnih prostorih;

3. prodanih količinah izdelkov, za katere je bila plačana trošarina po predpisanih stopnjah;

4. prodanih količinah izdelkov, za katere ni bila plačana trošarina;

5. količinah trošarinskih izdelkov za lastno rabo;

6. količinah trošarinskih izdelkov, za katere je bilo plačilo trošarine odpuščeno;

7. zneskih obračunane in plačane trošarine.

(2) Trošarinski zavezanec-uvoznik je dolžan v svojem knjigovodstvu zagotoviti predvsem podatke o: uvozu trošarinskih izdelkov, zalogi trošarinskih izdelkov, odpremi trošarinskih izdelkov ter o obračunu in plačilu trošarine.

(3) Za fizično osebo iz drugega odstavka 17. člena tega zakona – pridelovalca vina, se za namene nadzora nad obračunavanjem in plačevanjem trošarine uporabljajo evidence o pridelavi, predelavi, lastni porabi in prometu z vinom, ki jih mora voditi v skladu s predpisi o vinu.

60. člen

(hramba dokumentacije)

Trošarinski zavezanec je dolžan hraniti izdane in prejete račune, trošarinske dokumente, dokumente o opravljenem izvozu in uvozu, dokumente, na podlagi katerih je uveljavljal oprostitve trošarine, obračune trošarine in vse druge knjigovodske listine, ki se kakorkoli nanašajo na proizvodnjo, skladiščenje in odpošiljanje, izvoz oziroma uvoz trošarinskih izdelkov in so pomembni za obračunavanje in plačevanje trošarine, 10 let po poteku leta, na katero se te listine nanašajo.

XV. NADZOR NAD OBRAČUNAVANJEM IN
PLAČEVANJEM TROŠARINE

61. člen

(nadzor)

(1) Izvajanje določb tega zakona nadzoruje carinski organ v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek, pri uvozu pa tudi v skladu s carinskimi predpisi, kot da bi bila trošarina uvozna dajatev.

(2) Če trošarinski zavezanec ne predloži obračuna trošarine ali ga predloži v nepopolni obliki ali če carinski organ ugotovi, da trošarinska obveznost ni pravilno obračunana, kot tudi glede pravnih sredstev in vseh vprašanih postopka, ki niso določena s tem zakonom, se uporablja zakon, ki ureja davčni postopek.

(3) Popis trošarinskih izdelkov na zalogi, označevanje trošarinskih izdelkov ter namensko uporabo trošarinskih izdelkov nadzorujejo, poleg carinskega organa, še davčni organ, organ tržne inšpekcije ter po potrebi, pooblaščen oseba prometne policije.

XVI. PRIJAVA DEJAVNOSTI IN REGISTRACIJA
TROŠARINSKIH ZAVEZANCEV

62. člen

(prijava trošarinskih zavezancev)

(1) Trošarinski zavezanec je dolžan carinskemu organu prijaviti, kdaj se njegova dejavnost, zaradi katere je zavezan obračunavanju in plačevanju trošarine, prične, spremeni ali preneha.

(2) Vsaka oseba, ki prvič postane trošarinski zavezanec, mora pri carinskem organu vložiti prijavo iz prejšnjega odstavka najmanj 15 dni pred pričetkom proizvodnje, skladiščenja, prejemanja oziroma odpremljanja ali uvoza trošarinskih izdelkov.

(3) Trošarinski zavezanec mora v roku iz prejšnjega odstavka prijaviti tudi predvideno prenehanje opravljanja dejavnosti, prekinitve oziroma ustavitve proizvodnje zaradi nepredvidenih razlogov, pa mora prijaviti nemudoma.

(4) Obveznost prijave v skladu s tem členom velja tudi za malega proizvajalca vina iz 45. člena tega zakona.

(5) Mali proizvajalec žganja iz 45. člena tega zakona mora prijaviti nakup oziroma odsvojitve kotla za kuhanje žganja oziroma spremembo načina obračunavanja in plačevanja trošarine v primeru preseganja količinskih omejitev iz šestega odstavka 45. člena tega zakona.

63. člen

(prijava dejavnosti in posameznih poslov po tem zakonu)

(1) Vsaka oseba, ki želi prejemati trošarinske izdelke kot nepooblaščen prejemnik mora carinskemu organu oddati prijavo najmanj 15 dni pred predvideno odpremo trošarinskih izdelkov iz druge države članice pod režimom odloga plačila trošarine.

(2) Vsaka oseba, ki želi v okviru svoje dejavnosti odpošiljati trošarinske izdelke v drugo državo članico v skladu z 8.a členom tega zakona mora carinskemu organu oddati prijavo pošiljke najmanj 15 dni pred predvideno odpremo trošarinskih izdelkov.

(3) Vsaka oseba, ki želi iz druge države članice v okviru svoje dejavnosti pošiljati trošarinske izdelke v Slovenijo v skladu z 8.a členom tega zakona oziroma davčni zastopnik mora carinskemu organu oddati prijavo pošiljke najmanj 15 dni pred predvideno odpremo trošarinskih izdelkov.

(4) Minister, pristojen za finance lahko določi način prijave in poenostavitve, če isti pošiljatelj redno pošilja trošarinske izdelke istemu prejemniku ter izjemne primere, v katerih se rok za prijavo lahko skrajša.

64. člen

(register imetnikov trošarinskih dovoljenj in pooblaščenih prejemnikov)

(1) Carinski organ vzpostavi in vodi poseben register pooblaščenih prejemnikov in imetnikov trošarinskih dovoljenj, ki vključuje tudi trošarinska skladišča.

(2) Register iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke:

1. identifikacijsko številko, ki jo carinski organ izda posameznemu imetniku trošarinskega dovoljenja oziroma pooblaščenemu prejemniku. Če ima posamezni imetnik trošarinskega dovoljenja več trošarinskih skladišč, mu carinski organ izda identifikacijsko številko za vsako posamezno trošarinsko skladišče;

2. ime in naslov oziroma firma in sedež imetnika trošarinskega dovoljenja oziroma pooblaščenega prejemnika;

3. ime in naslov trošarinskega skladišča oziroma trošarinskih skladišč posameznega imetnika trošarinskega dovoljenja;

4. vrsto trošarinskih izdelkov, na katere se trošarinsko dovoljenje oziroma dovoljenje pooblaščenega prejemnika nanaša;

5. naslov pristojnega carinskega organa;

6. datum izdaje identifikacijske številke ter datum preklica identifikacijske številke;

7. podatke o instrumentu zavarovanja in njegovem izdajatelju.

(3) Carinski organ lahko podatke iz prejšnjega odstavka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, izmenjuje s pristojnimi organi drugih držav članic.

(4) Oseba, ki sodeluje pri gibanju trošarinskih izdelkov med državami članicami, lahko zahteva od carinskega organa, da primerja podatke, ki jih je navedla v zahtevku s podatki v registru in potrdi njihovo točnost.

64.a člen

(druge evidence carinskega organa)

Carinski organ v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja carinsko službo, poleg registra iz prejšnjega člena vzpostavi in vodi še naslednje evidence:

– evidenco trošarinskih zavezancev, ki niso imetniki trošarinskih dovoljenj in nimajo statusa pooblaščenega prejemnika;

– evidenco malih proizvajalcev žganja in malih proizvajalcev vina;

– evidenco davčnih zastopnikov;

– evidenco nepooblaščenih prejemnikov in

– evidenco drugih oseb, ki v skladu s 63. členom tega zakona vlagajo prijave o posameznih poslih s trošarinskimi izdelki.

64.b člen

(prijava prenehanja opravljanja dejavnosti)

Če trošarinski zavezanec preneha opravljati dejavnost, carinski organ po uredni dolžnosti ali na zahtevo trošarinskega zavezanca izda odločbo o izbrisu iz evidence oziroma registra. Hkrati carinski organ odloči tudi o obveznosti plačila zapadlih trošarinskih obveznosti.

XVII. POSEBNE DOLOČBE

65. člen

(uporaba drugih predpisov)

(1) Glede vseh vprašanih postopka in pristojnosti carinskega organa, ki niso urejena s tem zakonom, se uporablja zakon, ki ureja davčni postopek; glede vseh vprašanih pri uvozu in izvozu trošarinskih izdelkov pa tudi carinski zakon.

(2) Postopek za prekrške po tem zakonu vodi na prvi stopnji carinski organ.

(3) V dvomu ali kadarkoli je mogoče izdelke iz kakršnegakoli razloga uvrstiti v dve ali več tarifnih oznak, o razvrstitvi odloči carinski organ v skladu s carinskimi predpisi in temeljnimi pravili, ki veljajo za uvrščanje blaga po carinski tarifi.

66. člen

(pooblastila vladni in ministru, pristojnemu za finance)

(1) Zneski trošarin za posamezne trošarinske izdelke, določeni s tem zakonom, se enkrat letno usklajujejo z vrednostjo evra. Uporabi se srednji tečaj Banke Slovenije, ki je veljaven na prvi delovni dan v oktobru. Nove zneske trošarine, ki se začnejo uporabljati 1. januarja naslednjega koledarskega leta, vlada objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) V skladu z ekonomsko politiko Slovenije ali če se spremeni razmerje med dolarjem in evrom za več kot 5% od uveljavitve oziroma zadnje spremembe višine trošarine, lahko Vlada Republike Slovenije:

- zmanjša ali poveča trošarino za mineralna olja in plin do 50% trošarin, določenih s tem zakonom ali določi trošarino za izdelke s stopnjo 0;

- poveča trošarino za alkohol in alkoholne pijače do 50% trošarin, določenih s tem zakonom;

- spreminja razmerje med specifično in proporcionalno trošarino pri cigaretah, če se pomembneje spremenijo razmere na trgu cigaret, vendar le v okvirih trošarine, določene v 51. členu tega zakona in določi minimalno trošarino, ki ne sme preseči 90% skupne davčne obremenitve najbolj prodajanih cigaret v Sloveniji.

(3) Zaradi poenostavitve obračuna trošarin pri uvozu v potniškem prometu lahko minister, pristojen za finance, določi zneske trošarin za tiste količine trošarinskih izdelkov, ki se še lahko štejejo za uvoz v nekomercialne namene.

(4) Minister, pristojen za finance, objavlja spremembe navedb tarifnih oznak po tem zakonu v skladu z veljavno nomenklaturo carinske tarife.

67. člen

(podrobnejši predpisi)

Podrobnejše predpise o izvajanju tega zakona, zlasti glede uporabe stopenj; oprostitev; načinu obračunavanja in plačevanja trošarin; vodenju evidenc ter dostavljanju podatkov; evidentiranju porabe trošarinskih izdelkov za namene, za katere se ne plačuje trošarina; vsebine računov oziroma drugih dokumentov, popisu trošarinskih izdelkov; vračilu plačane trošarine, predpiše minister, pristojen za finance.

XVIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

68. člen

(hujši prekrški)

(1) Z globo od 500.000 do 30.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- 1. ne zapečati trošarinskih izdelkov, ki se pošiljajo v drugo državo članico pod režimom odloga plačila trošarine v skladu s tem zakonom (peti odstavek 7. člena);

- 2. ne izda trošarinskega dokumenta za trošarinske izdelke v skladu s tem zakonom (drugi odstavek 8. člena);

- 3. ne potrdi prejema pošiljke in ne vrne trošarinskega dokumenta v predpisanem roku pošiljatelju (prvi odstavek 9. člena);

- 4. ne plača trošarine od predpisanih osnov po stopnjah oziroma zneskih, ki veljajo na dan nastanka obveznosti za plačilo trošarine (osmi odstavek 13. člena, četrti odstavek 13.a člena v povezavi s 34., 35. in 35.a členom, drugi odstavek 14. člena in četrti odstavek 45. člena);

- 5. nezakonito proizvede, nezakonito uvozi, nezakonito vnese iz druge države članice ali iznese v drugo državo članico, nezakonito prevaža, kupi oziroma proda nezakonito proizvedene oziroma nezakonito uvožene trošarinske izdelke oziroma sodeluje pri nezakoniti proizvodnji ali uvozu ali prenosu trošarinskih izdelkov iz ene države članice v drugo ali hrani nezakonito proizvedene, uvožene ali iz druge države članice vnesene trošarinske izdelke (16., 29.a, 29.b, 62. in 63. člen);

- 6. prenese dovoljenje izdano v skladu s tem zakonom na druge osebe (tretji odstavek 21. člena, tretji odstavek 27. člena, tretji odstavek 29.a člena in tretji odstavek 29.c člena);

- 7. ne izpolnjuje obveznosti, določene v prvem odstavku 22. člena ali ne odpravi nepravilnosti v določenem roku (drugi odstavek 22. člena);

- 8. kot oproščeni uporabnik ne odpravi nepravilnosti v določenem roku (osmi odstavek 26. člena);

- 9. kot oproščeni uporabnik ne vodi evidenc o nakupu, gibanju in porabi trošarinskih izdelkov po vrsti, količini in vrednosti (29. člen);

- 10. kot pooblaščen prejemnik ne izpolnjuje obveznosti po tem zakonu (četrti odstavek 29.a člena);

- 11. kot nepooblaščen prejemnik ne izpolnjuje obveznosti po tem zakonu (29.b člen);

- 12. kot davčni zastopnik ne izpolnjuje obveznosti po tem zakonu (četrti odstavek 29.c člena);

- 13. ne obračuna trošarine oziroma je ne obračuna v davčnem obdobju (drugi odstavek 33. člena);

- 14. ne izkaže trošarine v mesečnem obračunu trošarine, ne predloži obračuna trošarine carinskemu organu v predpisanem roku (34. in peti odstavek 45. člena);

- 15. odpremlja ali omogoči, da se etilni alkohol odpremi iz trošarinskega skladišča ali vnesejo iz druge države članice ali uvozijo brez plačila trošarine za uporabo v proizvodnji neprehrambenih izdelkov, ne da bi bili denaturirani v skladu s tem zakonom (drugi odstavek 44. člena);

- 16. ne prijavi drobnoprodajne cene pristojnemu carinskemu organu v predpisanem roku (enajsti odstavek 51. člena); prodaja tobačne izdelke po drobnoprodajnih cenah, ki so višje od prijavljenih (dvanajsti odstavek 51. člena); ne označi tobačnih izdelkov, ki so v prometu v Sloveniji, s tobačno znamko (prvi odstavek 52. člena) ter ne zagotovi, da je tobačna znamka nalepljena na embalažo pod celofanskim ali drugim papirjem tako, da je ni mogoče odstraniti, ne da bi bila poškodovana embalaža (tretji odstavek 52. člena);

- 17. ne označi plinskega olja ali kerozina s predpisanim sredstvom za označevanje oziroma skladiščenja ne organizira na predpisan način (56. člen);

- 18. v svojem knjigovodstvu ne zagotovi predpisanih podatkov ter ne vodi predpisanih evidenc (59. člen);

- 19. carinskemu organu ne prijavi pričetka, spremembe ali prenehanja svoje dejavnosti oziroma posameznega posla ali tega ne prijavi pravočasno (54. in 63. člen);

- 20. zahteva vračilo trošarine po 30. ali 30.a členu ter sedmem, devetem, enajstem in dvanajstem odstavku 54. člena, na podlagi neresničnih podatkov;

- 21. kot oproščeni uporabnik uveljavlja oprostitev plačila trošarine v nasprotju s 44. in 55. členom tega zakona.

(2) Z globo od 50.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 50.000 do 450.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba, če zahteva vračilo trošarine na podlagi neresničnih podatkov (54. člen) ali če kot trošarinski zavezanec ne vodi predpisanih evidenc (59. člen) oziroma opusti dolžnost sporočila ali prijave (62. in 45. člen), če nezakonito proizvede, nezakonito uvozi, nezakonito vnese iz druge države članice ali iznese v drugo državo članico, nezakonito prevaža, kupi oziroma proda nezakonito proizvedene

oziroma nezakonito uvožene trošarinske izdelke oziroma sodeluje pri nezakoniti proizvodnji ali uvozu ali prenosu trošarinskih izdelkov iz ene države članice v drugo ali hrani nezakonito proizvedene, uvožene ali iz druge države članice vnešene trošarinske izdelke (16. člen).

69. člen (prekrški)

(1) Z globo od 300.000 do 10.000.0000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če:

1. gibanja trošarinskih izdelkov ne spremlja pravilno izpolnjen trošarinski dokument (peti odstavek 7. člena in 10. člen);

2. ne izda trošarinskega dokumenta v predpisanem številu izvodov (tretji odstavek 8. člena);

3. ne posreduje nadzornemu organu izvoda trošarinskega dokumenta v predpisanem roku (četrti odstavek 8. člena);

4. ne potrdi trošarinskega dokumenta na predpisan način (9. člen);

5. kot pošiljatelj ali prejemnik trošarinskih izdelkov iz drugih držav članic ne izpolni predpisanih obveznosti ali jih ne izpolni v predpisanem roku (8.a člen);

6. kot pošiljatelj ne obvesti carinskega organa, da ni prejel potrjenega trošarinskega dokumenta v predpisanem roku (četrti odstavek 9. člena);

7. ne predloži instrumenta za zavarovanje plačila trošarine v skladu s 23. členom tega zakona;

8. postopka denaturacije ne izvrši v trošarinskem skladišču ali če ga ne izvrši po predpisanem postopku in z uporabo predpisanega denaturanta (tretji odstavek 44. člena);

9. ne razvrsti trošarinskih izdelkov na način, kot je določen v 37., 38., 39., 40., 41., 42., 48., 49., 50. in 53. členu tega zakona;

10. ne izda računa ali drugega dokumenta v skladu z 58. členom tega zakona;

11. ne hrani dokumentacije v predpisanem roku (60. člen).

(2) Z globo od 50.000 do 1.000.000 se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

70. člen (prekrški)

(1) Z globo od 400.000 do 6.000.0000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če kot proizvajalec, prodajalec ali uvoznik opreme za proizvodnjo etilnega alkohola ne vodi evidence kupcev opreme za proizvodnjo etilnega alkohola in je na zahtevo ne predloži carinskemu organu (46. člen).

(2) Z globo od 50.000 do 1.000.000 se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

71. člen (prekrški)

(1) Z globo od 400.000 do 12.000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če:

1. označeno mineralno olje, ki se uporablja kot gorivo za ogrevanje uporabi za drug namen, kot je določen z oznako oziroma ga toči za pogon motornih vozil ter plovil ali drugih motorjev oziroma ga toči v standardni rezervoar motornih vozil, plovila ali drugih motorjev oziroma odstrani iz mineralnega olja sredstvo za označevanje ali zmanjša njegovo koncentracijo ali mineralnemu olju dodaja substance, ki onemogočajo ugotavljanje označenosti (57. člen);

2. ne zagotovi, da se mineralna olja dajejo v promet v skladu s tem zakonom (57.a člen).

(2) Z globo od 50.000 do 1.000.000 se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Če carinski organ kot prekrškovni organ izreče globo za prekršek v skladu s tem členom, izreče tudi obvezen odvzem označenega mineralnega olja.

(5) Če pooblaščen uradna oseba organa iz prejšnjega odstavka osebno zazna prekršek iz tega člena ali ga ugotovi z uporabo ustreznih tehničnih sredstev ali naprav, zaseže označeno mineralno olje še pred odločitvijo o prekršku. Zaseg označenega mineralnega olja se opravi tako, da se vozilo, v katerem je najdeno označeno mineralno olje, v spremstvu pooblaščen uradne osebe organa iz prejšnjega odstavka napoti do kraja, kjer je mogoče označeno mineralno olje izčrpati iz rezervoarja, rezervoar očistiti in shraniti zaseženo mineralno olje do pravnomočnosti odločitve o odvzemu. Za zaseženo količino mineralnega olja se izda potrdilo.

(6) Stroške črpanja označenega mineralnega olja in čiščenja rezervoarja nosi voznik vozila, v katerem je bilo odkrito označeno mineralno olje oziroma lastnik vozila.

72. člen (prekrški)

(1) Zavezanec za plačilo prometnega davka po Zakonu o prometnem davku (Uradni list RS, št. 4/92, 9/92 – popr., 12/93 – odločba US, 71/93, 16/96, 57/97, 3/98 in 35/98), Zakonu o posebnem prometnem davku od alkoholnih pijač (Uradni list RS, št. 71/93) in po Zakonu o posebnem prometnem davku od cigaret (Uradni list RS, št. 71/93) – posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, se kaznuje za prekršek z globo od 400.000 do 12.000.000 tolarjev, pravna oseba pa z globo od 1.000.000 do 18.000.000 tolarjev, če:

1. ne popiše vseh izdelkov na zalogi in ne predloži zapisnika o popisu davčnemu in carinskemu organu v skladu s 76. členom tega zakona;

2. ne popiše zalog, ne predloži zapisnika o popisu, ne določi prodajnih cen trošarinskih izdelkov z vračunano trošarino ter ne plača trošarine v skladu s 77. členom tega zakona.

(2) Z globo od 200.000 do 1.000.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

72.a člen

(zastaranje postopka zaradi prekrška)

Postopek o prekršku po tem zakonu ni dopusten, ko potečejo tri leta od dneva, ko je bil prekršek storjen, v nobenem primeru pa ni več mogoč, ko poteče šest let od dneva storitve prekrška.

Zakon o trošarinah – ZTro (Uradni list RS, št. 84/98) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XIX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

73. člen – upoštevana sprememba iz ZTro-D

(odlog obveznosti izpolnjevanja pogojev za elektronsko izmenjavo podatkov)

Določba 6. točke prvega odstavka 19. člena in pete alineje četrtega odstavka 29.a člena tega zakona, se prične

uporabljati 1. januarja 2005. Imetniki trošarinskih dovoljenj, ki so že pridobili tovrstna dovoljenja pred 1. januarjem 2005, morajo zagotoviti te pogoje do 1. januarja 2005.

74. člen

(prijava dejavnosti in posedovanja kotlov za kuhanje žganja)

Proizvajalci trošarinskih izdelkov po tem zakonu morajo najkasneje do 31. marca 1999, prijaviti opravljanje navedenih dejavnosti oziroma posedovanje kotlov za kuhanje žganja, pristojnemu carinskemu organu.

75. člen

(končni obračun davka od prometa proizvodov in roki za plačilo)

(1) Zavezanci po Zakonu o posebnem prometnem davku od alkoholnih pijač in po Zakonu o posebnem prometnem davku od cigaret, sestavijo za obdobje od 1. 1. 1999 do 30. 6. 1999 končni obračun davka od prometa proizvodov in ga predložijo davčnemu organu do 20. avgusta 1999.

(2) Davek od prometa proizvodov, za katerega je nastala obveznost za obračun do 30. junija 1999, se plača v rokih in na način, določen z Zakonom o prometnem davku.

(3) Znesek posebnega prometnega davka, vsebovan v neplačanih terjatvah na dan 30. junija 1999, in ki ni bil plačan na podlagi dokončnega obračuna za obdobje januar – junij 1999, se plačuje ob poplačilu terjatev, vendar najkasneje do 31. decembra 1999.

76. člen

(popis alkoholnih pijač in cigaret)

Zavezanci po Zakonu o posebnem prometnem davku od alkoholnih pijač in po Zakonu o posebnem prometnem davku od cigaret morajo na dan 30. junija 1999 popisati vse proizvode na zalogi po vrstah in količinah in določiti prodajne cene alkohola in alkoholnih pijač ter tobačnih izdelkov z vračunano trošarino po tem zakonu. Zapisnik o popisu zalog in prodajne cene proizvodov po tem zakonu (iz katere mora biti razvidna ločeno prodajna cena zavezanca in trošarina) predložijo pristojnemu davčnemu in carinskemu organu do 5. julija 1999.

77. člen

(popis mineralnih olj in plina)

(1) Zavezanci, ki prodajajo mineralna olja in plin končnim potrošnikom po Zakonu o prometnem davku ter uvozniki in trgovci na debelo, ki niso imetniki trošarinskega dovoljenja po tem zakonu, morajo popisati zaloge mineralnih olj in plina na dan 30. junija 1999 in o tem sestaviti zapisnik po vrstah in količinah mineralnih olj in plina po 54. členu tega zakona, obračunati trošarino na ugotovljene zaloge in jo plačati do 10. avgusta 1999. Zapisnik o zalogah mineralnih olj in plina, ki vključuje tudi ugotovljen znesek trošarin, predložijo pristojnemu davčnemu in carinskemu organu do 5. julija 1999.

(2) Zavezanci iz prejšnjega odstavka, ki so imetniki trošarinskega dovoljenja po tem zakonu, popišejo zaloge proizvodov po vrstah in količinah mineralnih olj in plina, zapisnik o popisu pa do 5. julija 1999 predložijo pristojnemu carinskemu organu.

78. člen

(prehodno obdobje za tobačne izdelke, označene s tobačno znamko v skladu z Zakonom o prometnem davku)

Tobačni izdelki, označeni s tobačno znamko v skladu z zakonom o prometnem davku, so lahko v prometu še 12 mesecev po pričetku uporabe tega zakona.

79. člen

(prenehanje veljavnosti predpisov)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

1. Zakon o posebnem prometnem davku od alkoholnih pijač (Uradni list RS, št. 71/93);

2. Zakon o posebnem prometnem davku od cigaret (Uradni list RS, št. 71/93);

3. Odredba o načinu obračunavanja in plačevanja posebnega prometnega davka od alkoholnih pijač (Uradni list RS, št. 8/94);

4. Uredba o določitvi zneska posebnega prometnega davka od piva (Uradni list RS, št. 50/98).

Uporabljajo pa se še do 30. junija 1999.

80. člen

(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. julija 1999, razen sedmega odstavka 21. člena, 74., 76. in 77. člena, ki se uporabljajo od dneva uveljavitve zakona.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah – ZTro-A (Uradni list RS, št. 57/99) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah – ZTro-B (Uradni list RS, št. 33/01) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

25. člen

Mali proizvajalci žganja, ki so pristojnemu carinskemu organu do uveljavitve tega zakona že prijavili lastništvo oziroma uporabo kotlov za kuhanje žganja, morajo najkasneje do 31. decembra 2001 dopolniti prijavo s podatkom o prostornini kotlov, ki jih imajo v lasti oziroma v uporabi.

26. člen

16. člen tega zakona se uporablja od vložitve obračuna trošarine za leto 2001 dalje.

27. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah – ZTro-C (Uradni list RS, št. 99/01) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

4. člen

Trošarinski zavezanci za plačilo trošarine za alkoholne pijače in alkohol plačujejo trošarino v skladu s tem zakonom za trošarinske izdelke, ki jih sprostijo v porabo od vključno 1. januarja 2002.

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah – ZTro-D (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

53. člen

(prehodni režim za uvožene trošarinske izdelke)

Če so bili trošarinski izdelki pred datumom pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji uvoženi na ozemlje Slovenije iz Skupnosti ali iz drugih držav, ki so pristopile Skupnosti 1. maja 2004, in je bil za te trošarinske izdelke začet eden od odložitvenih carinskih postopkov po carinskem zakonu (Uradni list RS, št. 1/95, 28/95, 32/99, 13/01, 62/01 in 59/02), se trenutek nastanka obveznosti za obračun trošarine in način plačila trošarine določi po predpisih o trošarinah, ki so veljali ob začetku postopka. Trošarina se obračuna po stopnjah oziroma v zneskih, ki veljajo v trenutku nastanka obveznosti za obračun trošarine.

54. člen

(izdaja dovoljenj pooblaščenim prejemnikom in davčnim zastopnikom, veljavnost in izdaja identifikacijskih števil ter prijave poslov med 1. in 15. majem 2004)

(1) Carinski organ lahko zainteresirani osebi, ki želi od 1. maja 2004 dalje poslovati kot pooblaščen prejemnik ali davčni zastopnik v skladu s tem zakonom in izpolnjuje predpisane pogoje, izda dovoljenje v skladu z 29.a oziroma 29.c členom zakona še pred 1. majem 2004. Tako izdana dovoljenja učinkujejo od vključno 1. maja 2004 dalje.

(2) Identifikacijske številke imetnikov trošarinskih dovoljenj, ki jih je carinski organ izdal pred uveljavitvijo tega zakona, veljajo še naprej. Identifikacijske številke pooblaščenih prejemnikov carinski organ izda ob izdaji dovoljenja. Pooblaščenemu prejemniku iz prejšnjega odstavka carinski organ lahko izda identifikacijsko številko še pred 1. majem 2004, vendar jo sme uporabljati šele od dneva, ko je dovoljenje začelo učinkovati.

(3) Osebe iz 63. člena zakona, ki morajo v skladu s tem zakonom carinskemu organu prijaviti posamezne posle, lahko prijavijo posle, ki jih načrtujejo v obdobju od 1. do vključno 14. maja 2004, že pred 1. majem 2004.

55. člen

(mali proizvajalci žganja)

Osebe, ki na dan začetka uporabe tega zakona posedujejo kotel za kuhanje žganja in pričakujejo, da bodo v letu 2004 izpolnile pogoje za obračunavanje trošarine po petnajstem odstavku 45. člena tega zakona, morajo carinskemu organu predložiti prijavo iz petega odstavka 62. člena zakona do 1. decembra 2004.

56. člen

(prekrški do 1. januarja 2005)

(1) Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 68., 69., 70., 71. in 72. členu zakona z denarno kaznijo od 400.000 do 12.000.0000 tolarjev kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(2) Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 68., 69., 70., 71. in 72. členu zakona z denarno kaznijo od 1.000.000 do 18.000.000 tolarjev kaznuje pravna oseba, z denarno kaznijo do 200.000 do 1.000.000 tolarjev pa se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz 68., 69., 70., 71. in 72. člena zakona.

(3) Do 1. januarja 2005 se z denarno kaznijo od 50.000 do 450.000 tolarjev kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek iz tretjega odstavka 68. člena zakona oziroma z denarno kaznijo od 100.000 do 450.000 tolarjev, če stori prekršek iz 71. člena zakona.

(4) Določba 72.a člena zakona se začne uporabljati 1. januarja 2005.

57. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. maja 2004, razen 54. člena tega zakona, ki se uporablja od uveljavitve.

876. Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 29. januarja 2004 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki obsega:

– Zakon o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS (Uradni list RS, št. 56/02 z dne 28. 6. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu – ZDT-B (Uradni list RS, št. 110/02 z dne 18. 12. 2002) in

– Zakon o dopolnitvi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-A (Uradni list RS, št. 72/03 z dne 25. 7. 2003) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-B (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003).

Št. 430-03/02-17/22

Ljubljana, dne 29. januarja 2004.

EPA 1108-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

**ZAKON
O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU
uradno prečiščeno besedilo
(ZSPJS-UPB2)**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in cilji zakona)

(1) Ta zakon ureja sistem plač funkcionarjev in javnih uslužbencev v javnem sektorju, pravila za njihovo določanje, obračunavanje in izplačevanje ter pravila za določanje obsega sredstev za plače. Zakon opredeljuje tudi postopek za spremembe razmerij med plačnimi skupinami in plačnimi podskupinami v javnem sektorju.

(2) Zakon določa skupne temelje sistema plač v javnem sektorju, in sicer za uveljavitev načela enakega plačila za delo na primerljivih delovnih mestih, nazivih in funkcijah, za zagotovitev preglednosti sistema plač ter stimulativnosti plač.

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi imajo po tem zakonu naslednji pomen:

1. Javni sektor po tem zakonu sestavljajo:
 - državni organi in samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti),
 - javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter
 - druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti.

Javna podjetja in gospodarske družbe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, niso del javnega sektorja po tem zakonu.

2. Uporabniki proračuna po tem zakonu so državni organi in lokalne skupnosti, javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti.

3. Funkcionarji so osebe, ki pridobijo mandat za izvrševanje funkcije s splošnimi volitvami, osebe, ki pridobijo mandat za izvrševanje funkcije izvršilne in sodne oblasti z izvolitvijo ali imenovanjem v Državnem zboru Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) ali predstavniškem telesu lokalne skupnosti ter druge osebe, ki jih skladno z zakonom kot funkcionarje izvolijo ali imenujejo nosilci zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti.

4. Javni uslužbenec je zaposleni, razen funkcionarja, ki sklene delovno razmerje v javnem sektorju iz 1. točke tega člena.

5. Katalog delovnih mest in nazivov je spisek sistemiziranih delovnih mest in nazivov v javnem sektorju.

6. Sistemizacija delovnih mest je akt, v katerem so v skladu z notranjo organizacijo določena delovna mesta, potrebna za izvajanje nalog državnega organa, uprave lokalne skupnosti oziroma osebe javnega prava, z opisom pogojev za zasedbo delovnih mest in nalog na posameznih delovnih mestih ter plačni razredi.

7. Delovno mesto je v organizacijski strukturi najnižja organizacijska enota, ki ima v okviru delovnega ali poklicnega področja opredeljene glavne naloge.

8. Naziv je poimenovanje, ki ga javni uslužbenec pridobi z imenovanjem, izvolitvijo, podelitvijo ali napredovanjem v skladu z zakonom.

9. Zahtevnost delovnega mesta, naziva in funkcije je prava za določanje osnovnih plač na plačni lestvici. Določa se z zahtevnostjo nalog in iz njih izhajajočo zahtevano usposobljenostjo (zahtevana strokovna izobrazba, potrebna dodatna znanja in izkušnje), odgovornostjo, pooblastili in omejitvami, psihofizičnimi in umskimi napori ter vplivi okolja.

10. Plačno skupino sestavljajo funkcije oziroma delovna mesta in nazivi značilni za dejavnost oziroma istovrstna delovna mesta v vseh dejavnostih. Plačna skupina se glede na skupne značilnosti funkcij, delovnih mest in nazivov deli na plačne podskupine.

11. Plačna lestvica je sestavljena iz plačnih razredov.

12. Plačni razred je del plačne lestvice, ki ima vrednost izraženo v tolaškem znesku.

13. Osnovna plača je tisti del plače, ki ga prejema javni uslužbenec ali funkcionar na posameznem delovnem mestu, nazivu ali funkciji za opravljeno delo v polnem delovnem času in za pričakovane rezultate dela v posameznem mesecu. V osnovni plači je všteto tudi napredovanje javnega uslužbenca ali funkcionarja.

14. Del plače za delovno uspešnost je tisti del plače, ki ga lahko prejme javni uslužbenec in funkcionar za nadpovprečno uspešno opravljeno delo v določenem obdobju.

15. Dodatki so del plače javnega uslužbenca in funkcionarja za posebne pogoje, nevarnost in obremenitve, ki niso upoštevane pri vrednotenju zahtevnosti delovnega mesta, naziva ali funkcije.

16. V zakonu uporabljeni izrazi javni uslužbenec, funkcionar, predstojnik, direktor, ravnatelj, tajnik univerze in drugega visokošolskega zavoda (v nadaljnjem besedilu: tajnik) in drugi izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

3. člen (določitev plač)

Po tem zakonu se določajo plače javnih uslužbencev in funkcionarjev pri uporabnikih proračuna. Plače javnih uslužbencev za delo v tujini se določijo z uredbo vlade.

II. DOLOČANJE OBSEGA SREDSTEV IN USKLAJEVANJE PLAČ

4. člen (določanje obsega sredstev za plače)

Obseg sredstev za plače za posamezno proračunsko leto se v finančnih načrtih uporabnikov proračuna, upoštevaje število javnih uslužbencev in funkcionarjev v skladu s sprejetim programom dela, njihove osnovne plače vključno s predvidenimi napredovanji, obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti in obseg sredstev za dodatke po zakonih, podzakonskih predpisih in kolektivnih pogodbah, določa v skladu z določili tega zakona.

5. člen (sestava plače, osnovna plača in usklajevanje osnovnih plač)

(1) Plača je sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov.

(2) Znesek osnovne plače se določi z uvrstitvijo v posamezen plačni razred iz plačne lestvice.

(3) Plačna lestvica je določena v prilogi 1 tega zakona.

(4) Vrednosti plačnih razredov se usklajujejo praviloma enkrat letno. Višina uskladitve se dogovori s kolektivno pogodbo za javni sektor. Pogajanja se pričnejo najkasneje do 1. maja in se praviloma zaključijo najkasneje 30 dni pred rokom, določenim za predložitev predloga državnega proračuna državnemu zboru.

(5) Vsakokratna vrednost plačnih razredov iz plačne lestvice, usklajena v skladu s prejšnjim odstavkom, se določi z zakonom.

(6) Če pogajanja in drugi postopki, določeni s kolektivno pogodbo za javni sektor, niso zaključena v roku iz četrtega odstavka tega člena, določi višino uskladitve in vrednost plačnih razredov iz plačne lestvice na predlog vlade državni zbor.

6. člen (prostovoljno pokojninsko zavarovanje)

(1) Socialni partnerji se lahko dogovorijo, da se del sredstev iz naslova uskladitve osnovnih plač nameni za vplačilo premij prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

(2) Za vplačilo premij prostovoljnega pokojninskega zavarovanja se lahko uporabijo tudi sredstva iz tretjega in četrtega odstavka 21. člena tega zakona.

III. PLAČNE SKUPINE, PLAČNE PODSKUPINE IN TARIFNI RAZREDI

7. člen

(določitev plačnih skupin in plačnih podskupin)

(1) Plačne skupine in plačne podskupine so:

Plačne skupine Plačne podskupine

A – Funkcije v državnih organih in lokalnih skupnostih	A1 – Predsednik republike in funkcionarji izvršilne oblasti A2 – Funkcionarji zakonodajne oblasti A3 – Funkcionarji sodne oblasti A4 – Funkcionarji v drugih državnih organih A5 – Funkcionarji v lokalnih skupnostih
B – Poslovodni organi pri uporabnikih proračuna	B1 – Ravnatelji, direktorji in tajniki
C – Uradniški nazivi v državni upravi in v upravah lokalnih skupnosti ter v drugih državnih organih	C1 – Uradniki v drugih državnih organih C2 – Uradniki v državni upravi, sodni upravi in upravah lokalnih skupnosti C3 – Policisti C4 – Vojaki C5 – Cariniki C6 – Inšpektorji, pazniki in drugi uradniki s posebnimi pooblastili
D – Delovna mesta na področju vzgoje, izobraževanja in športa	D1 – Visokošolski učitelji in visokošolski sodelavci D2 – Predavatelji višjih strokovnih šol, srednješolski in osnovnošolski učitelji in drugi strokovni delavci D3 – Vzgojitelji in ostali strokovni delavci v vrtcih
E – Delovna mesta na področju zdravstva	E1 – Zdravniki in zobozdravniki E2 – Farmacevtski delavci E3 – Medicinske sestre, babice in tehniki zdravstvene nege E4 – Zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci
F – Delovna mesta na področju socialnega varstva	F1 – Strokovni delavci F2 – Strokovni sodelavci
G – Delovna mesta na področju kulture in informiranja	G1 – Umetniški poklici G2 – Drugi poklici na področju kulture in informiranja
H – Delovna mesta in nazivi na področju znanosti	H1 – Raziskovalci H2 – Strokovni sodelavci
I – Delovna mesta v javnih agencijah, javnih skladih, drugih javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih ter pri drugih uporabnikih proračuna	I1 – Strokovni delavci
J – Spremljajoča delovna mesta (velja za ves javni sektor)	J1 – Strokovni delavci J2 – Administrativni delavci J3 – Ostali strokovno tehnični delavci

(2) Razponi plačnih razredov za plačne podskupine A1 do J3 so določeni v prilogi 2 tega zakona.

(3) V najvišje plačne razrede iz priloge 2 se lahko uvrstijo le najzahtevnejše funkcije, najzahtevnejša delovna mesta, najvišji nazivi in najvišji vodstveni položaji.

(4) Dvig najvišjega plačnega razreda plačne podskupine A3 v 62. plačni razred pomeni dvig osnovne plače le predsedniku vrhovnega sodišča in vrhovnim sodnikom.

(5) Katalog delovnih mest in nazivov v plačnih podskupinah od B1 do J3, v skladu z zakonom, podzakonskim predpisom, splošnim aktom organa ali kolektivno pogodbo, objavi vlada.

8. člen

(tarifni razredi)

(1) Osnovne plače javnih uslužbencev se določajo tudi na podlagi uvrstitve delovnih mest in nazivov v tarifne razrede. Najnižji možni plačni razred brez napredovanja za posamezen tarifni razred se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(2) Tarifni razredi so:

Tarifni razred	Uspešno končano izobraževanje oziroma pridobljena usposobljenost, ki je praviloma potrebna za opravljanje delovnih nalog
I.	– najmanj šest razredov 8-letnega osnovnošolskega izobraževanja oziroma sedem razredov 9-letnega – uspešno končano 8- ali 9-letno osnovnošolsko izobraževanje
II.	– poklicno usposabljanje po osnovnošolskem izobraževanju
III.	– nižje poklicno izobraževanje oziroma poklicno izobraževanje, ki je trajalo manj kot tri leta
IV.	– srednje poklicno izobraževanje oziroma poklicno izobraževanje v trajanju tri leta ali več
V.	– srednje splošno izobraževanje – poklicno izobraževanje z opravljenim mojstrskim ali temu ekvivalentnim izpitom – maturitetni tečaj z opravljenim maturo – poklicni tečaj z opravljenim poklicno maturo – srednje tehniško in drugo strokovno izobraževanje ali – srednje poklicno-tehniško izobraževanje
VI.	– višje strokovno izobraževanje – višješolsko izobraževanje, ki omogoča prehodnost v univerzitetnih programih – višješolsko specialistično izobraževanje
VII.	– visokošolsko strokovno izobraževanje – univerzitetno izobraževanje
VIII.	– podiplomsko specialistično izobraževanje – podiplomsko magistrsko izobraževanje
IX.	– doktorat znanosti

IV. DOLOČANJE OSNOVNE PLAČE

9. člen

(določanje osnovne plače)

(1) Osnovna plača javnega uslužbenca je določena s plačnim razredom, v katerega je uvrščeno delovno mesto oziroma naziv, na katerega je javni uslužbenec razporejen oziroma, ki ga je pridobil z napredovanjem.

(2) Osnovna plača funkcionarja je določena s plačnim razredom, v katerega je uvrščena posamezna funkcija oziroma s plačnim razredom, ki ga je funkcionar pridobil z napredovanjem, če funkcionar lahko napreduje v skladu z zakonom.

(3) V aktih o sistemizaciji delovnih mest in nazivov pri uporabnikih proračuna je pri določanju in obračunu plač obvezna uporaba plačnih razredov po tem zakonu.

10. člen

(določitev osnovne plače funkcionarjev)

(1) Osnovne plače funkcionarjev se določijo z uvrstitvijo v plačni razred.

(2) Uvrstitev posameznih funkcij v plačne razrede določi državni zbor z odlokom.

11. člen

(določitev osnovne plače ravnateljev, direktorjev in tajnikov)

(1) Osnovne plače ravnateljev, direktorjev in tajnikov, zaposlenih pri proračunskih uporabnikih iz 2. točke 2. člena tega zakona, upoštevajo zahtevnost delovnega mesta ter pomen proračunskega uporabnika, ki ga vodijo, se določijo z uvrstitvijo v plačni razred.

(2) Plačne razrede in podrobnejše kriterije za uvrstitev delovnih mest ravnateljev, direktorjev in tajnikov v plačne razrede določi vlada z uredbo.

(3) Plačni razred za določitev osnovne plače ravnatelja, direktorja in tajnika pri proračunskih uporabnikih iz 2. točke 2. člena tega zakona, katerih ustanovitelj je država, predpiše minister, pristojen za posamezno področje (v nadaljnjem besedilu: pristojni minister).

(4) Plačni razred za določitev osnovne plače ravnatelja in direktorja pri proračunskih uporabnikih iz 2. točke 2. člena tega zakona, katerih ustanovitelj je lokalna skupnost, in se plače financirajo iz državnega proračuna ali iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, predpiše pristojni minister.

(5) Plačni razred za določitev osnovne plače ravnatelja in direktorja pri proračunskih uporabnikih iz 2. točke 2. člena tega zakona, katerih ustanovitelj je lokalna skupnost, in se plače financirajo iz proračuna lokalne skupnosti, predpiše pristojni organ lokalne skupnosti s soglasjem pristojnega ministra.

12. člen

(orientacijska delovna mesta in nazivi ter skupna metodologija)

(1) Orientacijska delovna mesta in nazivi so izbrana delovna mesta in nazivi, ki omogočajo primerjavo v plačnih skupinah in med plačnimi skupinami. Ovrednotijo se z uporabo skupne metodologije.

(2) Skupna metodologija opredeljuje navodila za uvrščanje delovnih mest in nazivov v plačne razrede, pri čemer se upoštevajo predvsem naslednji kriteriji:

- zahtevnost delovnih nalog oziroma pogojev za pridobitev naziva,
- zahtevana usposobljenost (zahtevana strokovna izobrazba, potrebna dodatna znanja in izkušnje),
- odgovornost in pooblastila,
- psihofizični in umski napori ter
- vplivi okolja.

(3) Skupna metodologija se določi s posebno kolektivno pogodbo, ki jo sklenejo vlada in reprezentativni sindikati javnega sektorja.

(4) Orientacijska delovna mesta in nazivi se določijo s kolektivno pogodbo za javni sektor.

13. člen

(način uvrščanja v plačne razrede)

(1) Uvrstitev delovnih mest in nazivov v plačne razrede se opravi upoštevaje uvrstitev orientacijskih delovnih mest in nazivov. Uvrstitev ovrednotenih orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(2) Delovna mesta oziroma nazivi plačnih podskupin C2, C3, C4, C5, C6 in I1 se uvrščajo v plačne razrede z uredbo vlade.

(3) Delovna mesta oziroma nazivi plačne podskupine C1 se uvrščajo v plačne razrede s splošnim aktom državnega organa ob upoštevanju uvrstitve, ki velja za delovna mesta in

nazive iz prejšnjega odstavka. Splošni akt se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(4) Delovna mesta oziroma nazivi v plačnih skupinah D, E, F, G in H se uvrščajo v plačne razrede s kolektivno pogodbo dejavnosti.

(5) Delovna mesta oziroma nazivi v plačni skupini J se uvrščajo v plačne razrede s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(6) Delovna mesta oziroma nazivi se v sistemizacijah uvrščajo v plačne razrede v skladu z uvrstitvijo v kolektivni pogodbi za javni sektor in kolektivno pogodbo, ki velja za uporabnika proračuna. Če je v sistemizaciji predvideno delovno mesto oziroma naziv, ki ga ureja kolektivna pogodba za drugo dejavnost, se v sistemizaciji upošteva uvrstitev v plačni razred iz te kolektivne pogodbe.

(7) Delovna mesta javnih uslužbencev v javnem zavodu RTV Slovenija se uvrščajo v plačne razrede s posebno kolektivno pogodbo, ki jo skleneta v imenu delodajalca generalni direktor javnega zavoda in v imenu delojemalcev reprezentativni sindikati v javnem zavodu.

(8) Ne glede na določbe tega člena se delovna mesta in nazivi v obveščevalnih in varnostnih službah uvrščajo v plačne razrede s splošnim aktom organa, h kateremu da soglasje vlada. Akt se ne objavi.

14. člen

(povečanje oziroma zmanjšanje osnovne plače)

(1) V primerih, določenih s posebnim zakonom, se lahko osnovna plača javnega uslužbenca, kateremu je določena večja ali manjša obremenjenost od pričakovanega obsega dela, za čas trajanja večje ali manjše obremenjenosti sorazmerno poveča oziroma zmanjša.

(2) V primeru, da javni uslužbenec opravlja delo na delovnem mestu, na katerem lahko opravlja to delo z eno stopnjo nižjo strokovno izobrazbo od zahtevane, mu pripada osnovna plača, ki je za tri plačne razrede nižja od osnovne plače delovnega mesta, na katerem opravlja delo.

15. člen

(določitev osnovne plače za določen čas)

V primerih, določenih s posebnim zakonom, se lahko osnovna plača javnega uslužbenca, ki sklene delovno razmerje za določen čas, poveča.

V. NAPREDOVANJE

16. člen

(napredovanje v višji plačni razred)

(1) Javni uslužbenec lahko na podlagi tega zakona na delovnem mestu oziroma v nazivu napreduje v višji plačni razred. O tem napredovanju odloča pristojni organ oziroma predstojnik.

(2) Javni uslužbenci na delovnih mestih, kjer je mogoče tudi napredovanje v višji naziv, lahko v posameznem nazivu napredujejo največ za pet plačnih razredov, javni uslužbenci, kjer ni mogoče napredovati v naziv, lahko na delovnem mestu napredujejo največ za deset plačnih razredov.

(3) V skladu s prvim odstavkom tega člena ne more napredovati javni uslužbenec, ki prejema višjo osnovno plačo skladno s 15. členom tega zakona.

(4) Javni uslužbenec lahko na podlagi tega zakona napreduje vsaka tri leta za en plačni razred, če izpolnjuje predpisane pogoje. Javni uslužbenec, ki izpolnjuje predpisane pogoje, lahko ob svojem prvem in drugem napredovanju napreduje za največ dva plačna razreda. Kot napredovalno obdobje se šteje čas od zadnjega napredovanja v višji plačni

razred. Za napredovalno obdobje se upošteva čas, ko je javni uslužbenec delal na delovnih mestih, za katere je predpisana enaka stopnja strokovne izobrazbe. Pristojni organ oziroma predstojnik najmanj enkrat letno preveri izpolnjevanje pogojev za napredovanje.

(5) V primeru, da ima javni uslužbenec osnovno plačo določeno v skladu z drugim odstavkom 14. člena tega zakona, napreduje v skladu z določbami tega zakona.

(6) Funkcionarji ne morejo napredovati v višji plačni razred, razen sodnikov, državnih tožilcev in državnih pravobranilcev.

17. člen

(pogoji za napredovanje javnih uslužbencev v višji plačni razred)

(1) Pogoj za napredovanje javnih uslužbencev v višji plačni razred je delovna uspešnost, izkazana v napredovalnem obdobju. Delovna uspešnost se ocenjuje glede na:

- rezultate dela,
- samostojnost, ustvarjalnost in natančnost pri opravljanju dela,
- zanesljivost pri opravljanju dela,
- kvaliteto sodelovanja in organizacijo dela ter
- druge sposobnosti v zvezi z opravljanjem dela.

(2) Postopek in način preverjanja izpolnjevanja pogojev za napredovanje po tem zakonu se za javne uslužbence v organih državne uprave, v upravah lokalnih skupnosti, v pravosodnih organih, v javnih zavodih in drugih uporabnikih proračuna določi z uredbo vlade.

(3) Za javne uslužbence v drugih državnih organih se postopek in način preverjanja izpolnjevanja pogojev za napredovanje določi s splošnim aktom, ki ga izda predstojnik državnega organa.

(4) Za javne zavode s področja zdravstvenega zavarovanja, zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja izda splošni akt direktor javnega zavoda v soglasju s pristojnim ministrom in ministrom, pristojnim za finance, za visokošolske zavode pa pristojni organ univerze oziroma samostojnega visokošolskega zavoda s soglasjem Sveta za visoko šolstvo Republike Slovenije.

(5) Splošni akti iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

(6) Pred izdajo uredbe in splošnih aktov je potrebno pridobiti mnenje reprezentativnih sindikatov.

18. člen

(napredovanje v višji plačni razred v višjem tarifnem razredu)

Z napredovanjem na delovnem mestu oziroma v nazivu se lahko javni uslužbenec uvrsti v plačni razred, ki je uvrščen v višji tarifni razred kot plačni razred za določitev osnovne plače delovnega mesta oziroma naziva, na katerem napreduje, vendar ne višje kot je določen najvišji plačni razred plačne podskupine.

19. člen

(določitev plačnega razreda ob prvi zaposlitvi javnega uslužbenca)

Ob prvi zaposlitvi v javnem sektorju se javni uslužbenec praviloma uvrsti v plačni razred, v katerega je uvrščeno delovno mesto oziroma naziv, za katerega je javni uslužbenec sklenil delovno razmerje, oziroma na katerega je bil razporejen oziroma imenovan. Če pristojni organ ugotovi, da javni uslužbenec izpolnjuje pogoje za uvrstitev v višji plačni razred, ga že ob prvi zaposlitvi uvrsti v plačni razred, ki ga je možno doseči z napredovanjem.

20. člen

(varovanje plačnega razreda javnega uslužbenca doseženega z napredovanjem)

Če bi bil javni uslužbenec zaradi napredovanja na bolj zahtevno delovno mesto ali v višji naziv uvrščen v nižji plačni razred, obdrži plačni razred, ki ga je dosegel pred tem napredovanjem.

VI. DELOVNA USPEŠNOST

21. člen

(obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti)

(1) Skupen obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti znaša največ 5% letnih sredstev za osnovne plače. Skupen obseg sredstev za delovno uspešnost za plačilo ravnateljev, direktorjev in tajnikov, se oblikuje in izkazuje ločeno.

(2) Skupen obseg sredstev za vsako leto se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Uporabniki proračuna, ki pridobivajo del sredstev s prodajo blaga in storitev na trgu, lahko v soglasju z ustanoviteljem del sredstev, pridobljenih na trgu, uporabijo za plačilo povečane delovne uspešnosti ali za plačilo povečanega obsega dela in s tem povečajo obseg sredstev iz prvega odstavka tega člena.

(4) Uporabnikom proračuna, ki z uresničitvijo programa racionalizacije dosežejo prihranke pri obsegu sredstev za plače, določenem po 4. členu tega zakona, se zagotovi del tako privarčevanih sredstev za izplačilo delovne uspešnosti v naslednjem proračunskem obdobju nad omejitvijo iz prvega odstavka tega člena v njegovem finančnem načrtu.

(5) Vlada z uredbo določi prihodke, ki se štejejo kot sredstva, pridobljena na trgu in predpiše merila za delitev sredstev iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.

22. člen

(del plače za delovno uspešnost)

(1) Del plače za delovno uspešnost pripada javnemu uslužbencu, ki je pri delu v tekočem letu dosegel nadpovprečne delovne rezultate ali je bil nadpovprečno delovno obremenjen. Ta del plače lahko znaša največ dve osnovni mesečni plači javnega uslužbenca, in sicer se ena osnovna mesečna plača lahko izplača v juliju, ena osnovna mesečna plača pa v decembru istega leta, pri čemer se v obeh primerih upošteva višina zadnje osnovne plače javnega uslužbenca.

(2) Del plače za delovno uspešnost se javnemu uslužbencu določi na podlagi meril in kriterijev, dogovorjenih s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Javnemu uslužbencu pri uporabniku proračuna iz tretjega in četrtega odstavka 21. člena tega zakona, pripada iz naslova uspešnosti pri prodaji blaga in storitev oziroma učinkov racionalizacije dodatna delovna uspešnost največ v višini ene osnovne mesečne plače, ki se izplača ob pridobitvi soglasja ustanovitelja, pri čemer se upošteva višina zadnje osnovne plače javnega uslužbenca.

(4) Višino dela plače za delovno uspešnost ravnatelja, direktorja in tajnika določi organ, pristojen za njihovo imenovanje na podlagi meril, ki jih določi pristojni minister.

(5) Del plače za delovno uspešnost pripada tudi funkcionarju v enaki višini, kot velja za javne uslužbenke, če zakon tako določa.

VII. DODATKI

23. člen

(vrste dodatkov)

(1) Javnim uslužbencem pripadajo:

- položajni dodatek,
- dodatek za delovno dobo,

- dodatek za mentorstvo,
- dodatek za specializacijo, magisterij ali doktorat, če to ni pogoj za zasedbo delovnega mesta,

- dodatek za dvojezičnost,

– dodatki za manj ugodne delovne pogoje, ki niso upoštevani v vrednotenju delovnega mesta, naziva oziroma funkcije,

– dodatki za nevarnost in posebne obremenitve, ki niso upoštevane v vrednotenju delovnega mesta, naziva oziroma funkcije in

- dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času.

(2) Funkcionarjem pripadajo dodatki iz prejšnjega odstavka, če tako določa zakon.

(3) V primeru, da dodatek ni določen v nominalnem znesku, je osnova za obračun dodatka osnovna plača javnega uslužbenca ali funkcionarja.

(4) Dodatki iz prvega in drugega odstavka tega člena se izplačujejo v višini določeni z zakonom, uredbo vlade ali kolektivno pogodbo za javni sektor.

24. člen

(položajni dodatek)

(1) Položajni dodatek je del plače, ki pripada javnemu uslužbencu ali funkcionarju, ki izvršuje pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in izvajanjem dela, vrednotenje teh nalog pa ni vključeno v osnovno plačo delovnega mesta, naziva ali funkcije.

(2) Višina položajnega dodatka znaša najmanj 5% osnovne plače in največ 20% osnovne plače.

(3) Višina položajnega dodatka za funkcionarje se določi z zakonom, za javne uslužbenke pa kriterije za določitev njihove višine določi vlada z uredbo.

25. člen

(dodatek za delovno dobo)

(1) Dodatek za delovno dobo je del plače, s katerim se vrednotijo delovne izkušnje, pridobljene v celotni delovni dobi javnega uslužbenca ali funkcionarja.

(2) Višina dodatka za delovno dobo za vsako zaključeno leto delovne dobe se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

(3) Funkcionarjem pripada dodatek za delovno dobo v višini, kot je za javne uslužbenke dogovorjena s kolektivno pogodbo za javni sektor.

26. člen

(dodatek za mentorstvo)

Višina dodatka za mentorstvo se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

27. člen

(dodatek za specializacijo, magisterij ali doktorat)

Znesek dodatka za specializacijo, magisterij ali doktorat se določi s kolektivno pogodbo za javni sektor.

28. člen

(dodatek za dvojezičnost)

(1) Dodatek za dvojezičnost pripada javnim uslužbencem in sodnikom, sodnikom za prekrške, državnim tožilcem ter državnim pravobranilcem, ki delajo na območjih občin, v katerih živa italijanska ali madžarska narodna skupnost, kjer je italijanski ali madžarski jezik tudi uradni jezik, če je znanje jezika narodne skupnosti pogoj za opravljanje dela oziroma funkcije.

(2) Višina dodatka iz prejšnjega odstavka znaša:

- od 12% do 15% osnovne plače za učitelje in ostale strokovne delavce v osnovnem in srednjem šolstvu ter vzgojitelje in ostale strokovne delavce v vrtcih,

– od 3% do 6% osnovne plače za ostale javne uslužbence,

– do 6% osnovne plače za sodnike, sodnike za prekrške, državne tožilce ter državne pravobranilce.

(3) Višino dodatka iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka določi predstojnik, iz tretje alineje prejšnjega odstavka pa sodni svet za sodnike, svet sodnikov za prekrške za sodnike za prekrške, personalna komisija za državne tožilce ter generalni državni pravobranilec za državne pravobranilce, in sicer na osnovi zahtevane stopnje znanja jezika narodne skupnosti ter dejanske uporabe tega jezika pri opravljanju dela.

29. člen

(dodatki za manj ugodne delovne pogoje)

(1) Dodatki za manj ugodne delovne pogoje pripadajo javnim uslužbencem in funkcionarjem le, če opravljajo delo v takih pogojih in manj ugodni delovni pogoji niso upoštevani v osnovni plači.

(2) Dodatki za manj ugodne delovne pogoje se za javne uslužbence določijo s kolektivno pogodbo za javni sektor.

30. člen

(dodatki za nevarnost in posebne obremenitve)

(1) Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve pripadajo javnim uslužbencem in funkcionarjem le, če opravljajo delo v takih pogojih ter nevarnost in posebne obremenitve niso upoštevane v osnovni plači.

(2) Dodatki za nevarnost in posebne obremenitve se določijo za javne uslužbence s kolektivno pogodbo za javni sektor.

31. člen

(skupni dodatki in njihova določitev)

Višina vseh dodatkov iz 29. in 30. člena tega zakona ne sme presegati 15% osnovne plače. Dodatki iz navedenih členov so določeni z zakonom oziroma s kolektivno pogodbo za javni sektor.

32. člen

(dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času)

(1) Javnim uslužbencem pripadajo za delo v delovnem času, ki je zanje manj ugoden, dodatki za:

- izmensko delo,
- delo v deljenem delovnem času,
- delo ponoči, v nedeljo in na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan ali praznik ter
- za delo preko polnega delovnega časa.

(2) Javnim uslužbencem pripadajo tudi dodatki za čas pripravljenosti na domu, delovnem mestu ali določenem kraju ter za dežurstvo.

(3) Dodatki iz prejšnjih odstavkov pripadajo javnemu uslužbencu ali funkcionarju le za čas, ko dela v času, ki je manj ugoden.

(4) Višina dodatkov iz tega člena se za funkcionarje določi z zakonom, za javne uslužbence pa s kolektivno pogodbo za javni sektor.

VIII. POSTOPEK SPREMINJANJA RAZPONOV MED NAJVIŠJO IN NAJNIŽJO PLAČO OZIROMA RAZMERIJ MED PLAČNIMI SKUPINAMI IN PLAČNIMI PODSKUPINAMI

33. člen

(spremembe plačne lestvice in razmerij med plačami)

Število plačnih razredov na plačni lestvici, razmerja med plačnimi razredi ter najvišji in najnižji plačni razred za posamezno plačno podskupino (prilogi 1 in 2 tega zakona) se lahko spreminjajo le po postopku, ki ga določa ta zakon.

34. člen

(svet za sistem plač v javnem sektorju)

(1) Za spremljanje izvajanja tega zakona ter za spremljanje politike plač v javnem sektorju se ustanovi Svet za sistem plač v javnem sektorju (v nadaljnjem besedilu: svet), ki ga sestavljajo predstavniki državnih organov in združenj lokalnih skupnosti ter sindikatov javnega sektorja.

(2) Predstavnike državnih organov in združenj lokalnih skupnosti v svet imenujejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ustavno sodišče Republike Slovenije,
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije,
- Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije,
- Varuh človekovih pravic,
- Vlada Republike Slovenije in
- reprezentativna združenja lokalnih skupnosti.

(3) Predstavnike sindikatov v svet imenujejo reprezentativni sindikati javnega sektorja.

(4) Akt o ustanovitvi sveta sprejme državni zbor, administrativne in druge pogoje za delo sveta pa zagotavlja vlada.

(5) Svet sprejema odločitve s soglasjem obeh strani. Podrobnejša vprašanja glede dela in odločanja sveta se določijo s poslovnikom sveta.

35. člen

(pridobitev mnenja sveta)

(1) Predlagatelj predloga zakona, ki se nanaša na vprašanja iz 33. člena tega zakona, mora pred vložitvijo predloga v obravnavo državnemu zboru pridobiti mnenje sveta.

(2) Svet poda mnenje iz prejšnjega odstavka najkasneje v 30 dneh od prejema navedenega predloga zakona. Če svet svojega mnenja v predpisanem roku ne poda, lahko predlagatelj vložiti predlog zakona tudi brez tega mnenja.

(3) Če je bilo pri razpravi o predlogu zakona iz prvega odstavka tega člena svetu predloženo mnenje ministrstva, pristojnega za področje, na katerega se spremembe nanašajo, mnenje ministrstva, pristojnega za sistem plač v javnem sektorju, mnenje ministrstva, pristojnega za finance, oziroma mnenje reprezentativnega sindikata dejavnosti, se ta mnenja priložijo mnenju sveta.

36. člen

(pobuda za spremembe plačne lestvice ali razmerij)

(1) Pobudo za pripravo predloga zakona, ki bi uveljavil spremembe plačne lestvice in razmerij med plačami iz 33. člena tega zakona, lahko pripravi in svetu predloži katerikoli od članov sveta.

(2) Pobuda mora vsebovati vse sestavine, ki jih mora vsebovati predlog zakona skladno s Poslovnikom državnega zbora.

(3) Pobudo iz prvega odstavka tega člena je svet dolžan obravnavati in najkasneje v 90 dneh od prejema pobude podati svoje mnenje.

(4) Če so bila pri obravnavi pobude svetu podana mnenja iz tretjega odstavka prejšnjega člena, se ta mnenja priložijo mnenju sveta.

37. člen

(odločanje sveta o pobudi za spremembo plačne lestvice ali razmerij med plačami)

(1) V primeru, da svet pobudo za spremembo podpre, jo posreduje vladi, ki mora pobudo obravnavati in najkasneje v 30 dneh ustrezen predlog zakona posredovati državnemu zboru ali pa pobudo zavrniti.

(2) V primeru, da svet pobude ne podpre ali da v predpisanem roku ne poda mnenja k tej pobudi, se postopek obravnave pobude zaključuje.

IX. ZAGOTAVLJANJE JAVNOSTI, PREGLEDNOSTI IN PRIMERLJIVOSTI PLAČ V JAVNEM SEKTORJU

38. člen

(javnost plač v javnem sektorju)

(1) Plače v javnem sektorju so javne, pri čemer so javnosti dostopni podatki o delovnem mestu, nazivu ali funkciji, o osnovnih plačah, o dodatkih ter delu plače za delovno uspešnost, razen dodatka za delovno dobo.

(2) Uporabniki proračuna so podatke o plačah dolžni posredovati ministrstvu, pristojnemu za sistem plač v javnem sektorju.

(3) Uporabniki proračuna lokalne skupnosti so dolžni podatke o plačah posredovati tudi pristojnemu organu lokalne skupnosti.

(4) Podatki se posredujejo skladno z metodologijo, ki jo predpiše minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju.

(5) Določba prvega odstavka tega člena ne velja za podatke o plačah javnih uslužbencev v obveščevalnih in varnostnih službah.

39. člen

(primerljivost osnovnih plač v javnem sektorju)

(1) Ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, je dolžno o podatkih iz prejšnjega člena voditi evidenco, enkrat letno v skladu s predpisano metodologijo pripraviti analizo ter jo v pisni, elektronski ali drugi primerni obliki posredovati javnosti.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na uporabnike proračuna države, je vlada dolžna predložiti državnemu zboru skupaj z zaključnim računom državnega proračuna Republike Slovenije.

40. člen

(obračun plač)

(1) Vsi izplačevalci plač obračunavajo in izplačujejo plače na podlagi enotne metodologije in obrazcev, ki jih z uredbo predpiše vlada.

(2) Plače javnih uslužbencev se obračunavajo in izplačujejo na podlagi povprečne mesečne delovne obveznosti, ki izhaja iz sprejetega letnega delovnega koledarja.

X. SKLEPANJE KOLEKTIVNIH POGODB

41. člen

(pristojnost za sklepanje kolektivnih pogodb na strani delodajalca)

(1) Na strani delodajalcev sklepa kolektivne pogodbe vlada.

(2) V imenu vlade kot delodajalca vodi postopek za sklenitev kolektivnih pogodb ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, skupaj z ministrstvom, pristojnim za finance in ministrstvom, pristojnim za dejavnost ter reprezentativnim združenjem lokalnih skupnosti.

(3) Če ministrstva, pristojna za sistem plač v javnem sektorju, za finance in za posamezno dejavnost, zastopajo v zvezi s sklenitvijo kolektivne pogodbe različna stališča, odloči o spornih vprašanjih vlada.

(4) V imenu vlade podpiše kolektivno pogodbo predsednik vlade ali po pooblastilu vlade ministri: minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju, minister, pristojen za finance in minister, pristojen za posamezno področje.

(5) Vlada natančneje določi pristojnosti in naloge posameznih ministrstev in služb pri sklepanju kolektivne pogodbe.

42. člen

(roki za uveljavitev kolektivnih pogodb)

Uveljavitev kolektivnih pogodb, ki pomenijo povečanje finančnih obveznosti, mora biti dogovorjena najkasneje 30 dni pred rokom, določenim za predložitev predloga državnega proračuna državnemu zboru.

XI. NADZOR

43. člen

(pristojnost za nadzor)

Nadzor nad izvajanjem tega zakona opravlja ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, ministrstvo, pristojno za posamezno področje ter ministrstvo, pristojno za finance v okviru proračunskega nadzora.

XII. KAZENSKÉ DOLOČBE

44. člen

Z denarno kaznijo najmanj 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba uporabnika proračuna, če:

- določi in izplača plačo na podlagi drugačnih plačnih razredov in dodatkov, kot so določeni s tem zakonom,
- določi plačne razrede za osnovne plače v nasprotju z določbami 9., 10. in 11. člena tega zakona,
- določi obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti v nasprotju z 21. členom tega zakona,
- določi del plače za delovno uspešnost v nasprotju z 22. členom tega zakona.

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS (Uradni list RS, št. 56/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

45. člen

Metodologija iz 40. člena tega zakona mora biti sprejeta najkasneje v dvanajstih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

46. člen

(1) Pogajanja za usklajitev kolektivnih pogodb s tem zakonom oziroma sklenitev novih kolektivnih pogodb za javni sektor, posebne kolektivne pogodbe in kolektivnih pogodb dejavnosti oziroma poklicev, se pričnejo najkasneje v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona.

(2) Ne glede na določbe tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 13. člena tega zakona se lahko s kolektivnimi pogodbami poklicev uvrščajo v plačne razrede delovna mesta in nazivi za področje visokega šolstva, znanosti in tistih poklicev, za katere je bila ob sprejemu tega zakona že sklenjena poklicna kolektivna pogodba.

(3) Kolektivna pogodba za javni sektor iz 8. člena in četrtega odstavka 12. člena ter posebna kolektivna pogodba iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona velja, ko so izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja kolektivne pogodbe.

(4) Svet lahko v skladu z zakonom, ki ureja kolektivne pogodbe, predlaga splošno veljavnost kolektivne pogodbe iz prejšnjega odstavka tega člena.

(5) Če kolektivna pogodba iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona ni sklenjena do 30. 11. 2002, sprejme skupno metodologijo vlada po predhodnem mnenju sveta.

(6) Če kolektivna pogodba iz četrtega odstavka 12. člena tega zakona ni sklenjena do 30. 3. 2003, se uporabijo postopki za reševanje sporov, določeni v veljavni kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti. Če tudi do 30. 6. 2003

niso določena orientacijska delovna mesta in nazivi, jih določi vlada po predhodnem mnenju sveta.

47. člen

(1) Pregled uporabnikov proračuna iz 2. točke 2. člena tega zakona sprejme vlada na predlog ministra, pristojnega za finance, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Uredbo iz 3. člena tega zakona sprejme vlada v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(3) Katalog delovnih mest in nazivov iz petega odstavka 7. člena tega zakona objavi vlada najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi zakona. Po uveljavitvi kolektivne pogodbe za javni sektor vlada izda dopolnjen katalog delovnih mest in nazivov.

(4) Odlok iz drugega odstavka 10. člena tega zakona sprejme državni zbor najkasneje eno leto po uveljavitvi tega zakona na predlog vlade in na podlagi mnenja sveta.

(5) Uredbo iz drugega odstavka 11. člena tega zakona sprejme vlada v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(6) Predpisi iz tretjega, četrtega in petega odstavka 11. člena tega zakona morajo biti sprejeti v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(7) Uredba vlade iz drugega odstavka, splošni akti iz tretjega odstavka ter kolektivne pogodbe iz četrtega in petega odstavka 13. člena tega zakona morajo biti sprejeti oziroma sklenjeni najkasneje do 30. 11. 2003.

(8) Uredba vlade iz drugega odstavka ter splošni akti iz tretjega in četrtega odstavka 17. člena tega zakona morajo biti sprejeti najkasneje do 30. 6. 2003.

(9) Uredba vlade in merila iz petega odstavka 21. člena tega zakona ter uredba vlade iz tretjega odstavka 24. člena tega zakona morajo biti sprejeti najkasneje do 30. 6. 2003.

(10) Metodologijo iz četrtega odstavka 38. člena tega zakona predpiše minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju, najkasneje do 30. 9. 2003.

48. člen

(1) Po uveljavitvi predpisov in kolektivnih pogodb, usklajenih s tem zakonom, se javni uslužbenci in funkcionarji razvrstijo v plačne razrede v skladu s temi predpisi.

(2) Po tem zakonu lahko javni uslužbenci napredujejo samo za razliko med številom plačnih razredov, v katere se je mogoče uvrstiti z napredovanjem po tem zakonu in številom že doseženih plačnih razredov na podlagi predpisov, ki se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona.

49. člen

(1) Če bi javni uslužbenec po določitvi plače v skladu z določbami tega zakona prejel plačo v nižjem znesku, kot je znesek plače, določene po predpisih, ki se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona, se mu do izenačitve obeh zneskov izplačuje višji znesek plače.

(2) Pri primerjavi obeh zneskov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo osnovna plača in dodatki, razen dela plače za delovno uspešnost in dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času.

50. člen

(1) V letu 2003 znašajo sredstva za delovno uspešnost 2% letnih sredstev za plače.

(2) V naslednjih letih se obseg sredstev za delovno uspešnost povečuje v skladu s proračunskimi možnostmi in v skladu s tem zakonom.

(3) Uskladitev razmerij med posameznimi plačnimi podskupinami, ki so določena v prilogi 2 tega zakona, se uveljavi postopoma v obdobju do leta 2008.

(4) Razpon med najvišjo in najnižjo osnovno plačo se bo z ustrezno določitvijo vrednosti plačnih razredov zmanjševal

sorazmerno v obdobju 2004 do 2008 tako, da za leto 2008 ne bo znašal več kot 1:10.

(5) Vrednost plačnih razredov iz priloge 1 tega zakona se po postopku, določenem v 5. členu tega zakona, prvič uskladi za leto 2004.

(6) Od leta 2004 do leta 2008 se vsako leto polovica uskladitve oziroma obseg sredstev iz naslova dogovorjene uskladitve nameni za odpravo ugotovljenih nesorazmerij med osnovnimi plačami v javnem sektorju in za zmanjšanje razpona med najnižjo in najvišjo osnovno plačo v javnem sektorju v razmerju 1:10.

51. člen

Svet iz 34. člena tega zakona se ustanovi najkasneje v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona.

52. člen – upoštevana dopolnitev iz ZSPJS-A

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati vse določbe zakonov in drugih predpisov, ki urejajo plače zaposlenih v javnih zavodih, državnih organih in lokalnih skupnostih ter drugih osebah javnega prava, ki se urejajo s tem zakonom, razen določb področnih predpisov, ki urejajo napredovanje oziroma pridobitev nazivov, in določb področnih zakonov, ki določajo dodatek za stalnost uradnikom s posebnimi pooblastili.

(2) Do začetka uporabe tega zakona se plače javnih uslužbencev in funkcionarjev izplačujejo po predpisih in kolektivnih pogodbah, veljavnih do uveljavitve tega zakona.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, se višina uskladitve izhodiščne plače za I. tarifni razred za mesec avgust 2003 in januar 2004 lahko spremeni samo z aneksom h kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji.

53. člen – upoštevana sprememba iz ZSPJS-B

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. julija 2004, razen prvega odstavka 50. člena tega zakona.

Zakon o dopolnitvi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-A (Uradni list RS, št. 72/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS-B (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ne glede na roke za sprejem podzakonskih aktov in kolektivnih pogodb, ki so določeni v 46. in 47. členu zakona, morajo biti sprejeti vsi podzakonski akti in sklenjene vse kolektivne pogodbe najkasneje 45 dni pred začetkom uporabe zakona.

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Priloga 1:

PLAČNA LESTVICA S PLAČNIMI RAZREDI ZA JAVNE USLUŽBENCE IN FUNKCIONARJE V JAVNEM SEKTORJU

Plačni razred	OSNOVNA PLAČA (mesečna)	Plačni razred	OSNOVNA PLAČA (mesečna)
1	99.523	35	377.622
2	103.504	36	392.727
3	107.644	37	408.436
4	111.950	38	424.773
5	116.428	39	441.764
6	121.085	40	459.435
7	125.928	41	477.812
8	130.965	42	496.924
9	136.204	43	516.801
10	141.652	44	537.473
11	147.318	45	558.972
12	153.211	46	581.331
13	159.340	47	604.585
14	165.713	48	628.768
15	172.342	49	653.919
16	179.235	50	680.075
17	186.405	51	707.278
18	193.861	52	735.570
19	201.615	53	764.992
20	209.680	54	795.592
21	218.067	55	827.416
22	226.790	56	860.512
23	235.861	57	894.933
24	245.296	58	930.730
25	255.108	59	967.959
26	265.312	60	1.006.678
27	275.925	61	1.046.945
28	286.961	62	1.088.823
29	298.440	63	1.132.376
30	310.378	64	1.177.671
31	322.793	65	1.224.777
32	335.704		
33	349.133		
34	363.098		

PRILOGA 2:

NAJNIŽJI IN NAJVIŠJI PLAČNI RAZREDI PO POSAMEZNIH PLAČNIH PODSKUPINAH ZA FUNKCIONARJE IN JAVNE USL

[illegible]

UŽBENCE S PREDLOGOM KLJUČNIH HORIZONTALNIH USKLADITEV

[illegible]

MINISTRSTVA

877. Pravilnik o zapisniku o ogledu kraja nesreče na smučišču

Na podlagi četrtega odstavka 29. člena zakona o varnosti na smučiščih (Uradni list RS, št. 110/02) izdaja minister za promet

P R A V I L N I K o zapisniku o ogledu kraja nesreče na smučišču

1. člen

Ta pravilnik določa obliko in vsebino zapisnika o ogledu kraja nesreče na smučišču.

2. člen

Obrazec zapisnika je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

3. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 2670-3/2003/7-0510
Ljubljana, dne 2. februarja 2004.
EVA 2003-2411-0091

Minister
za promet
Jakob Presečnik l. r.

**Ta obrazec se izpolni ob
vsaki nesreči na smučišču.**

ZAPISNIK O NESREČI NA SMUČIŠČU

Navodila za uporabo

Kako izpolniti zapisnik o ogledu nesreče na smučišču in na kaj morate biti pozorni v primeru nesreče, katere posledica je bila huda poškodba ali smrt.

- Ob vsaki nesreči na smučišču najprej preverite verodostojnost podatkov in priči.
- Takoj pojdite na kraj nesreče, nudite prvo pomoč, pokličite reševalce, zavarujte in označite kraj nesreče in njene sledove. Po možnosti tudi fotografirajte kraj nesreče in opravite meritve. Zadržite udeležence in očevdce nesreče, poskrbite za opremo in ostalo premoženje poškodovanih oseb ter obveščanje svojcev.
- Spremljanje stanja na kraju nesreče ni dovoljeno, razen če to zahteva reševanje udeležencev nesreče.
- O vseh ugotovitvah na kraju nesreče, pomembnih za izveditev pobeglega povzročitelja, sprazni obveščajte vse uradne osebe na smučišču.
- V primeru nesreče, katere posledica je bila huda poškodba ali smrt, obveščate upravljavca smučišča in policijo. Pri opravljanju ogleda kraja nesreče pomagajte policiji.

Zapisnik je namenjen ugotovitvi dejstev v zvezi z nesrečo na smučišču. Opis nesreče je nujno potreben, četudi niste doslej soglasja o odgovornosti oziroma ugotovili, kdo je nesrečo povzročil. V takem primeru se priporoča dodati opis nesreče na posebnem listu.

7. Skica nezgode:

(označi ime proga, položaj udeležencev ob nesreči in smer njihove vožnje (gibanja) pred nesrečo; vrstni najbližje žičniško napravo, številko stebra in make na smučišču)

10. Vremenski pogoji ob nesreči:

1. jasno, 2. delno ali zmerno oblačno, 3. rahlo oblačno, 4. pretežno oblačno, 5. oblačno, 6. inverzna oblačnost, 7. megla - vidnost od 100 do 1000 m, 8. megla - vidnost od 10 do 100 m, 9. megla - vidnost do 10 m, 10. megla v pasovih, 11. olujna (razpršena) svetloba, 12. brezvetrie ali rahel veter, 13. zmehčen veter (lahko preneša suh sneg na progi), 14. močan veter (preneša sneg in otežuje gibanje), 15. prša ali dežuje (rahlo, zmerno do močno), 16. pri ali dežuje in zmrzuje (rahlo, zmerno do močno), 17. del s snegom (rahlo, zmerno do močno), 18. sneg - suh sneg (rahlo, zmerno do močno), 19. sneg - mokar, luben sneg (rahlo, zmerno do močno), 20. balije obeno ali zmehčani del.

11. Sneg na mestu nesreče: neteplan - teplan

1. groba površina, 2. gladka površina, 3. smučišče povsem prekrito s snežno odejo, 4. tuintam sneg zdisan do tal, 6. mihak, 6. led - ledene plake, 7. mokar - suh, 8. naničeni kipi snega na smučišču, 9. neraven - kompakten - mešan

IZPOLNJEVANJE POROČILA

1. Uporabite le en komplet za dva udeležence (2 kompleta za 3 udeležence itd.). Pri tem ni pomembno, katerega udeleženca v zapisniku opisujete pod A in katerega pod B. Pomembno je le, da zapisnik podpisata oboje oziroma vsi udeleženci nesreče. Uporabite simboli in grafičnega z velikimi črkami, da bodo tudi lažje čitljivi.
2. Po podatku in lastni listov zapisnika ne smete spreminjati. Po en izvod zapisnika izročite udeležencema, prvi izvod hrani upravljavec smučišča, po en izvod pa inšpekcija pristojna za nadzor varnosti na smučišču in policija (30. člen ZNŠmuč).
3. Pri izpolnjevanju posameznih rubrik zapisnika bodite zelo pozorni.

ZAPISNIK O NESREČI NA SMUČIŠČU

Številka zapisnika: _____

1.

1. Datum: _____	2. Ura: _____	3. Smučiče in ime proge: _____	Natančnojša lokacija in zbirna temperatura v °C: _____
-----------------	---------------	--------------------------------	--

5. UDELEŽENEC A		6. Dejavnost udeleženca:		5. UDELEŽENEC B	
Ime: _____		(značilni učinki številke na levi in desni, lahko tudi več številke)		Ime: _____	
Priimek: _____		Udeleženec A ☐ 1. Je stal (miroval). ☐ 2. Je krenil. ☐ 3. Se je vzljučeval na smučiče z desne strani. ☐ 4. Se je vzljučeval na smučiče z leve strani. ☐ 5. Je smučal senčno zadaj. ☐ 6. Je smučal zadaj desno. ☐ 7. Je smučal zadaj levo. ☐ 8. Je nastel. ☐ 9. Je prehitoval. ☐ 10. Se je ustavljal z zavojem v desno. ☐ 11. Se je ustavljal z zavojem v levo. ☐ 12. Je smučal vrzatično. ☐ 13. Je skočil (brezskok). ☐ 14. Se je zadrževal na neopredeljenem mestu. ☐ 15. Je sedel (ležal) na preloženici. ☐ 16. Je smučal v postavitvi (na tehnični progi). ☐ 17. Je prečkal tiso vlecilce. ☐ 18. Je prečkal smučarsko progo. ☐ 19. Je padel. ☐ 20. Odpel se mu je smučka (deska). ☐ 21. Je smučal s pomirjajljivo opremo. ☐ 22. Je hodil brez smučarske opreme. ☐ 23. Je smučal po zaprti progi. ☐ 24. Se je sankal. ☐ 25. Skočil je s tečnice oz. izstopil z vlečnice sredi trase. ☐ 26. Je bil vidno pod vplivom alkohola ali psihotropnih sredstev. Udeleženec B ☐ 1. Je stal (miroval). ☐ 2. Je krenil. ☐ 3. Se je vzljučeval na smučiče z desne strani. ☐ 4. Se je vzljučeval na smučiče z leve strani. ☐ 5. Je smučal senčno zadaj. ☐ 6. Je smučal zadaj desno. ☐ 7. Je smučal zadaj levo. ☐ 8. Je nastel. ☐ 9. Je prehitoval. ☐ 10. Se je ustavljal z zavojem v desno. ☐ 11. Se je ustavljal z zavojem v levo. ☐ 12. Je smučal vrzatično. ☐ 13. Je skočil (brezskok). ☐ 14. Se je zadrževal na neopredeljenem mestu. ☐ 15. Je sedel (ležal) na preloženici. ☐ 16. Je smučal v postavitvi (na tehnični progi). ☐ 17. Je prečkal tiso vlecilce. ☐ 18. Je prečkal smučarsko progo. ☐ 19. Je padel. ☐ 20. Odpel se mu je smučka (deska). ☐ 21. Je smučal s pomirjajljivo opremo. ☐ 22. Je hodil brez smučarske opreme. ☐ 23. Je smučal po zaprti progi. ☐ 24. Se je sankal. ☐ 25. Skočil je s tečnice oz. izstopil z vlečnice sredi trase. ☐ 26. Je bil vidno pod vplivom alkohola ali psihotropnih sredstev.		Priimek: _____	
Datum rojstva: _____				Datum rojstva: _____	
Kraj rojstva: _____				Kraj rojstva: _____	
Prebivališče				Prebivališče	
Ulica (kraj): _____				Ulica (kraj): _____	
Poštna številka: _____ Pošta: _____				Poštna številka: _____ Pošta: _____	
Država: _____				Država: _____	
Vrsta in št. id. dokumenta: _____				Vrsta in št. id. dokumenta: _____	
Zvrst smučanja: _____				Zvrst smučanja: _____	
7. Skica nezgode		16. Vzrok nesreče in odgovornost po mnenju nadzornika		10. Vremenski pogoji ob nesreči	
		Udeleženec A ☐ 1. Padel po lastni krivdi. ☐ 2. Bil izven urejene in označene proge. ☐ 3. Proga označena in urejena, da ne. ☐ 4. Odpel se je varnostna vez. Udeleženec B ☐ 1. Padel po lastni krivdi. ☐ 2. Bil izven urejene in označene proge. ☐ 3. Proga označena in urejena, da ne. ☐ 4. Odpel se je varnostna vez.		11. Sneg na mestu nesreče	
		Udeleženec A ☐ 1. Padel po lastni krivdi. ☐ 2. Bil izven urejene in označene proge. ☐ 3. Proga označena in urejena, da ne. ☐ 4. Odpel se je varnostna vez. Udeleženec B ☐ 1. Padel po lastni krivdi. ☐ 2. Bil izven urejene in označene proge. ☐ 3. Proga označena in urejena, da ne. ☐ 4. Odpel se je varnostna vez.		12. Ukrepi	
14. Opazne poškodbe udeleženca A		8. Zdravniška pomoč:		13. Fotografija ali posnetek mesta nesreče	
Mesto poškodbe: _____		A ☐ da ☐ ne B ☐ da ☐ ne		da fotografije: _____ korn. posnetek: _____ sekund	
Ukrepi pomoči: _____		9. Reševalec		14. Opazne poškodbe udeleženca B	
Način transporta: _____		Ime: _____		Mesto poškodbe: _____	
15. Vidne poškodbe smučarske opreme A		Priimek: _____		Ukrepi pomoči: _____	
		Prevoz: _____		Način transporta: _____	
15. Vidne poškodbe smučarske opreme B				15. Vidne poškodbe smučarske opreme B	
4. Priče (ime in priimek, naslov): _____					
17. Opombe nadzornika in udeležencev: _____					

PODPIS UDELEŽENCA A	PODPIS NADZORNIKA	PODPIS UDELEŽENCA B
_____	_____	_____

Ta zapisnik je opis nesreče na smučišču, ki služi za evidenco in tudi kot dokaz ob morebitni nadaljnji obravnavi primera. Izpolni in podpiše ga uradna oseba upravitelja smučišča. Zapisnik podpisajo vsi udeleženci. Ta ne pomeni priznanja odgovornosti, temveč poverljiva dejstva, ugotovljena s strani nadzornika.

878. Pravilnik o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj

Na podlagi drugega odstavka 8. člena stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03) izdaja minister za okolje, prostor in energijo

**P R A V I L N I K
o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj****1. člen**

(vsebina urejanja)

Ta pravilnik določa standarde vzdrževanja za večstanovanjske stavbe, oskrbovana stanovanja za starejše ter za stanovanjske stavbe, namenjene začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb (v nadaljevanju: stanovanjske stavbe in stanovanja).

2. člen

(standardi vzdrževanja)

Standardi vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj za dobo njihovega trajanja 60 let (amortizacijska doba) ter opremljanja in vzdrževanja zemljišča stanovanjske stavbe so opredeljeni v prilogah št. 1 in 2, ki sta sestavni del tega pravilnika. Ti standardi opredeljujejo orientacijsko dobo trajanja elementov, gradbenih konstrukcij, instalacij, naprav in opreme ter opis del, ki jih je treba opravljati za doseganje predvidene življenjske dobe posameznega elementa.

3. člen

(vzdrževanje)

Vzdrževanje po tem pravilniku pomeni izvedbo vseh del, ki so potrebna za to, da se ohranjajo stanovanjske stavbe in stanovanja kot celote v dobrem stanju in omogočajo njegovo uporabo.

4. člen

(redna vzdrževalna dela manjše vrednosti)

Redna vzdrževalna dela manjše vrednosti, za katerih izvedbo mora upravnik skrbeti sproti, vendar zanje ne potrebuje sklepa etažnih lastnikov, so navedena v prilogi št. 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

5. člen

(doba trajanja elementov)

Posameznemu elementu se uporaba lahko podaljša, če le-ta tudi po predvideni normalni dobi trajanja še služi svojemu namenu.

6. člen

(vzdrževanje, ki bremeni najemnike stanovanj)

Ta pravilnik opredeljuje tudi obseg vzdrževanja najemnih stanovanj v delu, ki odpade na najemnike, kar je razvidno iz 7. stolpca preglednice št. 1 in 2.

7. člen

(obratovalni stroški)

Obratovalni stroški po tem pravilniku so stroški v zvezi z dobavami in storitvami, potrebnimi za zagotovitev pogojev za bivanje v stanovanju (individualni obratovalni stroški) in v stavbi kot celoti (skupni obratovalni stroški).

Vsakokratni uporabnik stanovanja plačuje obratovalne stroške. Obratovalni stroški obsegajo zlasti plačila za storitve, navedene v prilogi št. 4, ki je sestavni del tega pravilnika.

8. člen

(prenehanje veljavnosti prejšnjega pravilnika)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati pravilnik o minimalnih tehničnih in drugih normativih ter standardih za vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš ter poslovnih prostorov v stanovanjskih hišah v družbeni lastnini (Uradni list RS, št. 39/83 in 3/84).

9. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 361-00-275/01

Ljubljana, dne 19. januarja 2004.

EVA 2003-2511-0164

mag. Janez Kopač l. r.

Minister

za okolje, prostor in energijo

Priloga 1: STANDARDI VZDRŽEVANJA STAVB IN STANOVANJ

Zap. št.	Šifra	Opis elementa (s potrebnim vzdrževanjem za normalno dobo trajanja elementa)	Normalna doba trajanja elementa v letih n	Teoretična menjava v 60 letih $m=(60-n)/n$	Faktor malih popravlil od nove vrednosti f v %	Elementi vzdrževanja, ki bremenijo najemnika neprofitnega stanovanja poleg najemnine in obratovalnih stroškov
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
	1.0.0.0.	GRADBENA IN ZAKLJUČNA DELA				
	1.1.0.0.	Temelji in kleti				
1.	1.1.1.0.	Temelji stavbe brez kleti (redno vzdrževanje, opazovanje morebitnega posedanja, strokovno popravilo le-tega in preprečitev nadaljnjega posedanja)	90	–	1	–
2.	1.1.2.0.	Delna klet pod stavbo (redna skrb in vzdrževanje horizontalne in vertikalne izolacije obodnih zidov z rednim čiščenjem prostorov)	90	–	2	Redno čiščenje
3.	1.1.3.0.	Klet pod celotno površino				–
4.	1.1.3.1.	– v eni etaži (vzdrževanje kot pod točko 1.1.2.0.)	90	–	2	–
5.	1.1.3.2.	– v dveh etažah (vzdrževanje kot pod točko 1.1.2.0.)	90	–	2	–
6.	1.1.3.3.	Zaklonišča in zaklonilniki (redno čiščenje, vzdrževanje in preizkušanje)	90	–	20	Redno čiščenje
	1.2.0.0.	Konstrukcija stavbe				
7.	1.2.1.0.	Stavba iz armiranega betona – skeletna konstrukcija, iz litega betona ali litega armiranega betona z armirano betonsko ploščo in odprtine, izpolnjene z betonsko opeko, bloketi, sendvič panoji in pod (redno čiščenje in vzdrževanje, morebitno opazovanje razpok, v primeru povečanja razpok njihova sanacija z intervencijo)	90	–	5	–
8.	1.2.1.1.	Požarni zid	90	–	5	–
9.	1.2.2.0.	Stavba z zidovi iz opeke, bloketov, kamna ipd., armiranobetonske plošče ali nosilci iz železnih profilov z oboki ali pod. (vzdrževanje kot pod točko 1.2.1.0., močno poškodovane dele je potrebno nadomestiti)	80	–	5	–
10.	1.2.3.0.	Stavba iz kamna, opeke, bloketov ipd., toda z lesenimi stropovi (vzdrževanje kot pod točko 1.2.1.0., čiščenje prezračevalnikov in ležišč lesenih stropnikov)	70	–	10	–
11.	1.2.4.0.	Armiranobetonska montažna stavba v srednjetežki izvedbi (redno čiščenje in vzdrževanje posebno montažnih stikov. Nadomeščanje preperellega ali odpadlega trajno plastičnega kita v stikih).	80	–	15	–
12.	1.2.5.0.	Stavba z lesenimi stenami, izpolnjenimi z opeko. Stavba iz panojev – montažnih elementov (lesene ali mavčne plošče, heraklit plošče ali drvolit ipd.) z lesenimi stropovi (redno čiščenje in vzdrževanje, kontrola morebitnega zamakanja, kontrola izolacije, odstranjevanje nesnage)	60	–	25	–
13.	1.2.6.0.	Stavbe z lesenimi stenami, izpolnjenimi z opeko ali kamnom, blatom, z lesenimi stropovi (redno čiščenje in vzdrževanje, nadomestitev preperelih, okrušenih ali pokvarjenih delov, impregnacija vidnih delov)	50	0,2	30	–
	1.2.7.0	Dimniki				–

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
14.	1.2.7.1.	Dimnik, zidan, pod streho grobo ometan (redno čiščenje s kontrolo dimnih priključkov in redna popravila poškodovanega ometa)	40	0,5	20	Redno čiščenje
15.	1.2.7.2.	Dimnik, zidan, nad streho fugiran (Obnovitev fugiranja s cementno malto vsaj vsakih 8 do 10 let. Redno čiščenje in pregled vsaj dvakrat letno, vzdrževanje in zamenjavanje dimničnih obrob in dimnične kape. Pregled in po potrebi zamenjava dimničnih metalnih vratc.)	30	1	25	Redno čiščenje in pregled vsaj dvakrat letno
1.2.8.0. Dimnične glave						–
16.	1.2.8.1.	– zidane s trdopečeno opeko (vzdrževanje kot pod točko 1.2.7.2.)	25	1,4	25	–
17.	1.2.8.2.	– zidane iz zidakov, ometane (vzdrževanje kot pod točko 1.2.7.2.)	20	2	30	–
18.	1.2.8.3.	Dimniki, grajeni iz proti kislinam odpornih elementov sistema Schiedel, TO-MODI in pod. (vzdrževanje kot pod točko 1.2.7.2.)	30	1	25	–
19.	1.2.8.4.	Dimniki prefabricirani iz armiranobetonskih elementov (redno čiščenje in vzdrževanje, nadomestitev počenih ali zlomljenih delov z novimi)	35	0,71	25	–
20.	1.2.8.5.	Dimniki prefabricirani iz nearmiranega betona (vzdrževanje kot tč. 1.2.8.4.)	30	2	30	–
21.	1.2.8.6.	Dimnična vratca (kovinska ali iz betona)	25	1,4	10	–
22.	1.2.8.7.	Dimniki iz pocinkane pločevine (redno vzdrževanje in čiščenje)	20	2	25	–
23.	1.2.8.8.	Dimniki iz nerjaveče pločevine (vzdrževanje kot pri tč. 1.2.8.7.)	30	1	25	–
24.	1.2.9.0.	Lahke stene različnih vrst (redno čiščenje in vzdrževanje), popravilo obtolčenih in okrušenih delov ali nadomestitev)	50	1,2	10	Redno čiščenje
25.	1.2.10.0.	Podstavki (cokli), fugirani (redno čiščenje in vzdrževanje, nadomeščanje odpadlega ometa, napolnitev razpok, preprečitev zamakanja)	30	1	20	–
1.2.11.0 Balkoni						
26.	1.2.12.0.	Balkonska plošča (redno čiščenje in zdrževanje površinske zaščite, takojšnje popravilo morebitnih razpok in okruškov)	40	0,5	10	Redno čiščenje
1.2.13.0. Balkonske ograje						
27.	1.2.13.1.	– zidane ali iz monolitnega betona (redno čiščenje in vzdrževanje površinske zaščite, sprotno popravilo okrušenih in razpokanih delov)	30	1	20	Redno čiščenje
28.	1.2.13.2.	– iz prefabriciranih železobetonskih elementov iz vidnega ali prane-ga betona (vzdrževanje kot pod tč. 1.2.10.0.)	50	0,2	20	Redno čiščenje
29.	1.2.13.3.	– z leseno ograjo (redno, sprotno popravilo razpokanih delov, redna površinska zaščita lesa, impregniranje)	15	3	25	–
30.	1.2.13.4.	– ograje s kovinsko konstrukcijo (redno čiščenje in popravilo poškodovanih delov, redna površinska zaščita z opleski s predhodnim brušenje kovinskih delov)	25	1,4	25	Redno čiščenje
1.3.0.0. Strehe						
1.3.1.0. Strešne konstrukcije						
31.	1.3.1.1.	Ravne železobetonske monolitne konstrukcije (tope, hladne, obrnjene) (redno čiščenje in vzdrževanje, preprečitev morebitnega zamakanja konstrukcije)	90	–	2	–

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
32.	1.3.1.2.	Ravne montažne konstrukcije iz železo-betonskih elementov (tople, hladne, obrnjene) (vzdrževanje kot pod toč. 1.3.1.1.)	90	–	2	–
33.	1.3.1.3.	Rahlo nagnjene lesene konstrukcije (redno čiščenje in vzdrževanje, preprečevanje zamakanja, zamenjava nalomljenih ali nagnitih elementov, paziti na kakovostno izolacijo, skrb za prezračevanje)	70	–	15	–
34.	1.3.1.4.	Rahlo nagnjene jeklene konstrukcije (redno čiščenje in vzdrževanje, pleskanje in preprečevanje zamakanja)	80	–	10	–
35.	1.3.1.5.	Poševne železobetonske konstrukcije (redno čiščenje, preprečevanje zamakanja, popravilo okrušenih delov)	80	–	5	–
36.	1.3.1.6.	Poševne jeklene konstrukcije (vzdrževanje kot pod tč. 1.3.1.4.)	70	–	10	–
37.	1.3.1.7.	Poševne lesene konstrukcije (redno čiščenje in prezračevanje podstrešnih prostorov, redno vzdrževanje zaščitne kritine in kleparskih izdelkov)	70	–	20	–
38.	1.3.1.8.	Leseni napušči pri strehah in drugi vidni leseni deli kot opaži, končnice ipd. (redno čiščenje in površinska zaščita lesa z impregniranjem vsakih 4 do 5 let. Redno vzdrževanje kritine in kleparskih izdelkov ter preprečitev zamakanja)	30	1	25	–
39.	1.3.1.9.	Letvanje pri poševnih lesenih konstrukcijah z letvami 3 × 5 cm ali 5 × 8 cm (redno vzdrževanje in čiščenje, zamenjava preperelih, nalomljenih ali nagnitih letev, preprečevanje zamakanja, skrb da bo kritina brezhibna)	40	0,5	10	–
1.3.2.0. Kritine za nepohodne ravne strehe						
40.	1.3.2.1.	– bitumenska lepenka z vmesnimi bitumenskimi premazi, najmanj 4-slojno s peščenim nasipom in pravilnimi parnimi zaporami (redno vzdrževanje in čiščenje predvsem odtočnih jaškov na strehi in redna skrb za preprečevanje mehanskih poškodb izolacije. Preprečiti je potrebno hojo nepooblaščenih oseb po nezaščiteni kritini, paziti, da z novimi posegi (TV antenami ipd.) ne poškoduje kritine in izolacije	20	2	25	–
41.	1.3.2.2.	– bitumenski (EPDM ali kavčuk) trakovi v dveh slojih deb. 5 mm, s pravilno parno zaporo, zaščiten s pranim prodcem, (npr. sistemi jubitekt, izotekt, izomat ipd.) (vzdrževanje kot pod točko 1.3.2.1.)	20	2	30	–
1.3.3.0. Kritine za pohodne ravne strehe						
42.	1.3.3.1.	– asfaltne kritine (liti asfalt mastiks, razni premazi z epoksi smolo ipd.), redno čiščenje odtočnih jaškov in mrež, nadzorstvo pred zamakanjem (predvsem pri kleparskih delih)	20	2	25	–
43.	1.3.3.2.	– bitumenski (EPDM ali kavčuk) trakovi z različnimi zaščitnimi sistemi, kot so pohodne plošče, dilatiran estrih ipd. (vzdrževanje kot pod tč. 1.3.3.1)	20	2	25	–
44.	1.3.3.3.	– bitumenska lepenka z bitumen premazi, mivka, pohodne plošče (vzdrževanje kot pod tč. 1.3.3.1)	15	3	30	–
1.3.4.0. Kritine za poševne strehe						
45.	1.3.4.1.	– opečne kritine različnih vrst (bobrovec, zarezna opeka ipd.) (redni spomladanski in jesenski pregledi, nadomestitev poškodovanih strešnikov z novimi, preprečevanje zamakanja)	30	1	25	–

[illegible]

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
65.	1.3.11.1.	– iz pocinkane pločevine (redno čiščenje in vzdrževanje, zamenjava odlomljenih ali poškodovanih p., preprečitev zamakanja fasade, redna površinska zaščita s pleskanjem, po potrebi vsakih 5 do 8 let)	15	3	20	Redno čiščenje
66.	1.3.11.2.	– iz cinkove pločevine ali lahke kovine	20	2	20	Redno čiščenje
67.	1.3.11.3.	– iz bakrene pločevine (redno čiščenje in vzdrževanje, popravilo poškodovanih delov ali zamenjava z novimi policami)	30	1	30	Redno čiščenje
1.4.0.0. Fasade						
68.	1.4.1.0.	Fasada iz plemenitega ometa (teranova ipd.) (redna popravila mehansko poškodovanega ometa z istočasnim rednim vzdrževanjem visečih žlebov, odtočnih cevi, okenskih polic z umivanjem in čiščenjem zaradi preprečevanja zamakanja in onesnaževanja fasade)	40	0,5	20	–
69.	1.4.2.0.	Fasada iz aluminijških, emajliranih ali steklenih plošč (redno čiščenje in vzdrževanje same fasade, kontrola pritrdilnih delov, preprečevanje zamakanja, nadomestitev tesnil)	40	0,5	10	–
70.	1.4.3.0.	Fasada iz keramičnih ploščic (redno vzdrževanje in morebitno pranje fasade, poškodbe stičenja sproti popraviti, nadomeščanje počenih ali okrušenih ploščic, preprečitev zamakanja)	50	0,2	10	–
71.	1.4.4.0.	Fasada iz umetnega kamna (vzdrževanje isto kot pod tč. 1.4.3.0. in z obvezno impregnacijo na 5 do 8 let)	60	–	10	–
72.	1.4.5.0.	Fasada iz betonskih montažnih plošč (vzdrževanje kot pod tč. 1.4.3.0., kontrola pritrdilnih elementov)	60	–	10	–
73.	1.4.6.0.	Fasade iz fugirane trdo žgane opeke (redno vzdrževanje, morebitno pranje fasade, izpolnjevanje odpadlih stikov, nadomeščanje okrušenih ali zlomljenih delov, preprečitev zamakanja)	80	–	15	–
74.	1.4.7.0.	Fasada iz naravnega kamna (marmor, granit ipd.) (vzdrževanje kot pod tč. 1.4.4.0.)	80	–	10	–
75.	1.4.8.0.	Fasada iz vidnega betona (redno vzdrževanje, če se pojavi betonsko železo, ki rjavi, to popraviti, ploščo zamenjati ali primerno prebarvati)	70	–	10	–
76.	1.4.9.0.	Fasada iz salonitnih plošč (redno vzdrževanje, nadomestitev okrušenih ali poškodovanih delov z novimi, kontrola pritrdilnih elementov, preprečitev zamakanja)	30	1	20	–
77.	1.4.10.0.	Fasada iz brizganega ometa (z grobo in fino malto) (vzdrževanje kot pod tč. 1.4.1.0., brez impregnacije)	40	0,5	20	–
78.	1.4.11.0.	Fasade iz plastičnih mas in plastičnega ometa (redno vzdrževanje in čiščenje, takojšnja nadomestitev odpadnega ali odlepljenega ometa, preprečevanje zamakanja)	15	3	25	–
79.	1.4.12.0.	Kontaktne toplotnoizolacijske fasade (stiropor ali mineralna volna ipd. lepljena, nato ometana s plemenitim ometom) (redno vzdrževanje kot pod tč. 1.4.1.0.)	30	1	30	–
	1.4.13.0.	Okenske police zunaj (redno čiščenje in vzdrževanje, preprečitev zamakanja, okrušene ali poškodovane police zamenjati z novimi). (Okenske police iz pločevine – glej kleparska dela tč. 1.3.11.1, 1.3.11.2, 1.3.11.3.)				

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
80.	1.4.13.1.	– iz umetnega kamna	40	0,5	5	–
81.	1.4.13.2.	– iz marmorja ali kamna	50	0,2	10	–
82.	1.4.13.3.	– iz vidnega betona	40	0,5	5	–
	1.5.0.0.	Stopnišča				
83.	1.5.1.0.	Stopnišče iz kamna ali armiranega betona – konzolno (redno čiščenje in vzdrževanje, nadomestitev zlomljenih ali počenih delov)	80	–	3	Redno čiščenje
84.	1.5.2.0.	Leseno stopnišče – iz mehkega lesa (redno čiščenje in vzdrževanje, redno popravilo vseh poškodb. Vsakih 5 let pleskanje ali impregniranje)	30	1	20	Redno čiščenje
85.	1.5.3.0.	Leseno stopnišče – iz trdega lesa /redno vzdrževanje kot pod tč. 1.5.2.0.	50	0,2	15	Redno čiščenje
	1.5.4.0.	Notranje stopnišče				
86.	1.5.4.1.	– iz betona ali umetnega kamna (redno čiščenje in vzdrževanje kot tč. 1.5.1.0.)	50	0,2	10	Redno čiščenje
87.	1.5.4.2.	– zidano (vzdrževanje kot pod točko 1.5.1.0.)	40	0,5	10	Redno čiščenje
88.	1.5.5.0.	Obdelava stopnišča, vhoda, vetrolova s kamnitimi ploščicami, keramiko, mozaikom (redno čiščenje in vzdrževanje, izpadle ploščice zamenjati z novimi ali odstopljene ploščice zalepiti)	50	0,2	10	Redno čiščenje
	1.5.6.0.	Zunanje stopnice				
89.	1.5.6.1	– iz betona (redno čiščenje in vzdrževanje, okrušene dele popraviti, zlomljene nadomestiti)	40	0,5	20	Redno čiščenje
90.	1.5.6.2.	– zidane (redno čiščenje in vzdrževanje)	30	1	20	Redno čiščenje
	1.5.7.0.	Stopniščne ograje (vse redno čiščenje in vzdrževanje, nadomeščanje poškodovanih delov. Pritrdilne elemente priviti, izpadle vijake nadomestiti, morebiti obnoviti pleskanje)				
91.	1.5.7.1.	– iz trdega lesa (redno čiščenje, lakiranje, vzdrževanje)	25	1,4	25	Redno čiščenje
92.	1.5.7.2.	– iz jekla (redno čiščenje)	40	0,5	20	Redno čiščenje
93.	1.5.7.3.	– iz plastične snovi (redno čiščenje)	30	1	15	Redno čiščenje
	1.5.8.0.	Ograje na terasah				
94.	1.5.8.1.	– iz trdega lesa (redno čiščenje in vzdrževanje, impregniranje ali pleskanje, nadomestitev gnilih ali poškodovanih delov, pritrdilne kovinske dele priviti, minizirati in pleskati)	15	3	25	Redno čiščenje
95.	1.5.8.2.	– iz jekla (vzdrževanje in redno čiščenje, pleskanje na 5 let)	25	1,4	20	Redno čiščenje
96.	1.5.8.3.	– iz betona ali železobetona (redno čiščenje in vzdrževanje, popravilo poškodb)	30	1	15	Redno čiščenje
97.	1.5.8.4.	– iz plastične snovi (redno čiščenje in vzdrževanje nadomestitev poškodovanih delov)	15	3	15	Redno čiščenje
	1.6.0.0.	Stavbno pohištvo				
	1.6.1.0.	Okna				

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
98.	1.6.1.1.	Lesena okna, PVC, enojna in zastekljena z navadnim steklom iz mehkega lesa (redno čiščenje in vzdrževanje posebno profilov in ostalega okovja, pleskanje, zunaj s potrebnim tesnjenjem stekel, menjava tesnil)	40	0,5	25	Redno čiščenje, menjava tesnil
99.	1.6.1.2.	Lesena okna, PVC, dvojna (škatlasta) ali vezana in zastekljena z navadnim steklom, iz mehkega lesa) (vzdrževanje kot tč. 1.6.1.1.)	45	0,33	25	Isto kot 1.6.1.1.
100.	1.6.1.3.	Enojna okna, PVC, iz trdega lesa, zastekljena z navadnim steklom (vzdrževanje kot tč. 1.6.1.1.)	50	0,2	15	Isto kot 1.6.1.1.
101.	1.6.1.4.	Dvojna okna iz trdega lesa ali PVC, zastekljena z navadnim steklom (vzdrževanje enako kot tč. 1.6.1.1., razen barvanja pri PVC oknih)	50	0,2	15	Isto kot 1.6.1.1.
102.	1.6.1.5.	Lesena okna zastekljena z izolacijskim steklom, PVC (vzdrževanje isto kot tč. 1.6.1.1.)	50	0,2	25	Isto kot 1.6.1.1.
103.	1.6.1.6.	Lesena okna iz trdega lesa s kvalitetnim okovjem, PVC (vzdrževanje kot tč. 1.6.1.1.)	50	0,2	25	Isto kot 1.6.1.1.
104.	1.6.1.7.	Okna iz aluminijastih profilov (enojna in dvojna), zastekljena običajno ali z izolacijsko zasteklitvijo (redno čiščenje in vzdrževanje, posebno okovja in tesnil)	60	–	10	Isto kot 1.6.1.1.
105.	1.6.1.8.	Okna iz jeklenih profilov, enojna ali dvojna, zastekljena (redno čiščenje in vzdrževanje, nadomestitev zaključkov, oliv, profilov in ostalega okovja; pleskanje)	70	–	20	Isto kot 1.6.1.1.
106.	1.6.1.9.	Kletna okna iz jeklenih profilov, zastekljena (redno vzdrževanje kot tč. 1.6.1.8.)	50	0,2	20	Isto kot 1.6.1.1.
107.	1.6.1.10	Ležeča enojna podstrešna okna, zastekljena (pocinkana ali pleskana) (vzdrževanje pod tč. 1.6.1.8.)	20	2	20	Isto kot 1.6.1.1.
108.	1.6.1.11.	Ležeča velika strešna okna, zastekljena običajno ali z izolacijsko zasteklitvijo, za bivalne prostore iz trdega lesa	20	2	25	Isto kot 1.6.1.1.
109.	1.6.1.12.	Ležeča velika strešna okna, zastekljena običajno ali z izolacijsko zasteklitvijo, za bivalne prostore kovinska (vzdrževanje kot lesena oziroma kovinska okna)	25	1,4	20	Isto kot 1.6.1.1.
1.6.2.0. Zasteklitev						
110.	1.6.2.1.	Zasteklitev oken, balkonskih vrat iz vseh vrst materialov z navadnim steklom. (vzdrževanje in redno čiščenje in zatesnitev)	30	1	10	Redno čiščenje in zamenjava razbitih stekel s strani najemnika.
111.	1.6.2.2.	Zasteklitev stopnišča ali prostorov s kopilitom ali steklenimi zidaki (redno čiščenje, vzdrževanje stikov in nadomestitev pobitega stekla)	30	1	10	Isto kot 1.6.2.1.
112.	1.6.2.3.	Zasteklitev parapetov (balkoni, stopnice) z žičnim steklom (vzdrževanje kot tč. 1.6.2.2)	20	2	10	Isto kot 1.6.2.1.
113.	1.6.2.4.	Zasteklitev hišnih vrat, vetrolova ipd. s steklom (redno čiščenje in vzdrževanje stikov ipd., razbita stekla takoj nadomestiti z novimi)	20	2	10	Isto kot 1.6.2.1.
114.	1.6.2.5.	Stenski elementi iz steklenih ali plastičnih elementov (redno čiščenje in vzdrževanje, nadomestitev okrušenih ali razbitih delov in popravilo tesnil)	30	1	20	–
115.	1.6.2.6.	Svetlobne kupole iz umetne mase (redno čiščenje in vzdrževanje, zamenjava tesnil in okovja)	20	2	25	–

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
116.	1.6.2.7.	Zasteklitve z izolacijskim steklom (npr.: termopan, izopan) (vzdrževanje kot tč. 1.6.2.5.)	30	1	20	–
	1.6.3.0.	Okenke police znotraj				
117.	1.6.3.1.	– iz mehkega lesa (redno čiščenje in vzdrževanje ter pleskanje in impregniranje)	40	0,5	15	Redno čiščenje
118.	1.6.3.2.	– iz trdega lesa	50	0,2	10	Isto kot 1.6.3.1.
119.	1.6.3.3.	Iz umetnega kamna ali naravnega kamna	60	–	5	Isto kot 1.6.3.1.
120.	1.6.3.4.	– iz umetne mase (vse redno čiščenje in vzdrževanje)	60	–	10	Isto kot 1.6.3.1.
	1.6.4.0.	Zaščita oken in balkonskih vrat				
121.	1.6.4.1.	Rolete lesene ali iz umetne mase (redno čiščenje, površinska zaščita lesenih delov s pleskanjem, nadomestitev poškodovanih delov)	30	1	40	Redno čiščenje in nadomestitev poškodovanih delov
122.	1.6.4.2.	Zaščita ali zasenčenje s polknicami – lesenimi (redno čiščenje in redna površinska zaščita lesa s pleskanjem ali impregniranjem z istočasnim nadomeščanjem poškodovanega okovja)	30	1	20	Isto kot 1.6.4.1.
	1.6.5.0.	Notranja vrata				
123.	1.6.5.1.	Vrata v stanovanju, navadna, obojestransko vezane plošče in mizar-sko obdelana (panel) z lesenimi vratnimi okovji (redno vzdrževanje, popravila in nadomestitev ključavnic, ključev, kljuk, ščitnikov, tečajev in drugega okovja, pleskanje)	50	0,2	20	Popravila in nadomestitev ključavnic, ključev, kljuk, ščitnikov, tečajev in drugega okovja, pleskanje
124.	1.6.5.2.	Kot tč. 1.6.5.1., samo furnirana z imitacijo naravnega lesa ali umetno maso ipd. z lesenim okovjem (vzdrževanje isto kot tč. 1.6.5.1.)	50	0,2	20	Isto kot 1.6.5.1.
125.	1.6.5.3.	Kot tč. 1.6.5.1. le znotraj tapecirano, z lesenim okvirom (vzdrževanje kot tč. 1.6.5.1.)	50	0,2	25	Isto kot 1.6.5.1.
126.	1.6.5.4.	Harmonika vrata (vzdrževanje kot tč. 1.6.5.1. dodatno še mazanje ležajev in drsnih ploskev)	30	1	25	Isto kot 1.6.5.1.
127.	1.6.5.5.	Vrata v stekleni steni ali pomična vrata (vzdrževanje kot tč. 1.6.5.4.)	45	0,33	20	Isto kot 1.6.5.1. in z mazanjem ležajev
128.	1.6.5.6.	Vrata s posebnim kvalitetnim okovjem (vzdrževanje kot tč. 1.6.5.1.)	60	–	20	Isto kot 1.6.5.1.
129.	1.6.5.7.	Vrata kovinska iz jeklenih profilov (redno čiščenje in pleskanje, vzdrževanje okovja)	60	–	20	Isto kot 1.6.5.1.
130.	1.6.5.8.	Požarna vrata (redno vzdrževanje kot pod tč. 1.6.5.1.)	60	–	25	–
131.	1.6.5.9.	Vrata iz aluminija (redno čiščenje in vzdrževanje posebno okovja, ležajev itd.)	60	–	10	Isto kot 1.6.5.1.
132.	1.6.5.10.	Jekleni vratni podboj (redno čiščenje in pleskanje)	60	–	15	Isto kot 1.6.5.1.
	1.6.6.0.	Zunanja vrata (vhodna v stavbo oziroma v stanovanje, balkonska, kletna, vrata skupnih prostorov, zaklonišč, vsa vrata orientirana na stopnišče itd.)				
133.	1.6.6.1.	– iz mehkega lesa iglavcev (redno vzdrževanje in čiščenje, vzdrževanje in popravilo ali nadomestitev ključavnic, kljuk, ključev, ščitnikov in tečajev, ter drugega okovja, redno pleskanje)	20	2	20	Popravila in nadomestitev ključavnic, kljuk, ključev, ščitnikov, tečajev ter drugega okovja,
134.	1.6.6.2.	– iz trdega ali tropskega lesa (vzdrževanje kot tč. 1.6.6.1.)	40	0,5	20	Isto kot 1.6.6.1.
135.	1.6.6.3.	– avtomatska rolo vrata iz PVC ali aluminija z rednim servisiranjem	40	0,5	10	Isto kot 1.6.6.1 z rednim servisom.

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
136.	1.6.6.4.	– iz jeklenih profilov, obarvana (vzdrževanje kot tč. 1.6.6.1.)	45	0,33	15	Isto kot 16.6.1.
137.	1.6.6.5.	– iz aluminijastih profilov (vzdrževanje kot tč. 1.6.6.1.)	60	–	10	Isto kot 16.6.1.
138.	1.6.7.0.	Garažna vrata (ki so v stavbi) (vse redno čiščenje, mazanje in vzdrževanje, po potrebi zamenjava okovja, servisiranje avtomatov, pleskanje)				Redno čiščenje, mazanje, po potrebi zamenjava okovja, servisiranje avtomatov
139.	1.6.7.1.	– iz trdega lesa	30	1	20	Isto kot 1.6.6.1.
140.	1.6.7.2..	– iz jeklene pločevine	40	0,5	15	Isto kot 1.6.6.1., vendar brez pleskanja.
141.	1.6.7.3.	– iz umetne mase	35	0,71	10	Isto kot 1.6.6.1., vendar brez pleskanja.
1.7.0.0. Obdelava zidov in stropov						
142.	1.7.1.0.	Obdelava zidov: keramika, fugirana opeka ipd. (redno čiščenje in vzdrževanje, nadomestitev izpadlih ploščic, odpraviti zamakanje)	60	–	25	Redno čiščenje in nadomestitev izpadlih ploščic
143.	1.7.2.0.	Obdelava zidov: kamen, marmor, mozaik ipd. (redno čiščenje in vzdrževanje, nadomestitev okrušenih ali počenih plošč z novimi ali odlepljene pritrditi nazaj, kontrola stikov, preprečitev zamakanja posebno v kopalnicah in sanitarijah ter kuhinji)	60	–	10	Redno čiščenje, nadomestitev okrušenih ali počenih plošč z novimi ali odlepljene pritrditi nazaj
144.	1.7.3.0.	Obdelava zidov in stropov z lesenimi oblogami, furnir, naravni les ipd. (redno čiščenje in vzdrževanje, pleskanje, lakiranje, impregniranje, popravilo pokvarjenih ali poškodovanih delov)	50	0,2	20	Redno čiščenje, popravilo pokvarjenih ali poškodovanih delov.
145.	1.7.4.0.	Obdelava zidov: teraco ploščice ali monolitni teraco (vzdrževanje kot pri tč. 1.7.1.0.) za monolitni teraco – mazanje z lanenim oljem po potrebi)	50	0,2	10	Isto kot tč. 1.7.1.0 in popravilo okrušenih delov in mazanje z lanenim oljem po potrebi.
146.	1.7.5.0.	Obdelava stropov z ornamentami iz mavca (redno čiščenje in vzdrževanje, popravilo odkruškov, pleskanje in preslikava)	45	0,33	15	Redno čiščenje, popravilo odkruškov, pleskanje in preslikava.
147.	1.7.6.0.	Ometani zidovi z apneno malto grobo in fino-dvoplastno (redno vzdrževanje, okrušene in poškodovane dele popraviti, pleskanje)	50	0,2	20	Okrušene in poškodovane dele popraviti, pleskanje
148.	1.7.7.0.	Obdelava zidov in stropov z mavcem (redno vzdrževanje kot tč. 1.7.5.0.)	10	5	10	Isto kot tč. 1.7.6.0.
149.	1.7.8.0.	Tapete – papirne nepralne – plastificirane, pralne (vse redno vzdrževati in čistiti, odpadle dele pritrditi, po potrebi zamenjati tapete preprečiti zamakanje in vlaženje)	10	5	10	Redno čistiti, odpadle dele pritrditi, po potrebi zamenjati tapete, preprečiti zamakanje in vlaženje.
150.	1.7.9.0.	Zidovi, barvani z oljno barvo (redno čiščenje, okrušene ali odstopljene dele ponovno takoj pobarvati z morebitnim predhodnim kitanjem)	10	5	20	Redno čiščenje, okrušene ali odstopljene dele ponovno pobarvati z morebitnim predhodnim kitanjem.
151.	1.7.10.0..	Zidovi, obarvani z disperzijsko barvo (redno vzdrževanje, popravilo poškodovanih delov, redno pleskanje z morebitno predhodno pripravo stene – brušenje, kitanje)	5	11	10	Popravilo poškodovanih delov, redno pleskanje z morebitno predhodno pripravo stene – brušenje, kitanje.
152.	1.7.11.0.	Zidovi ali stropi, obarvani z apneno barvo ali kredo (vzdrževanje kot tč. 1.7.10.0.)	3	19	10	Isto kot. 1.7.10.0.
153.	1.7.12.0.	Stropni omet v bivalnih-suhih prostorih (dvoplastni, z apneno malto) (redno čiščenje in vzdrževanje, poškodovane dele popraviti in poslikati)	40	0,5	10	Redno čiščenje, poškodovane dele popraviti in poslikati.
154.	1.7.13.0.	Stropni omet, dvoplastni v mokrih prostorih (redno čiščenje in vzdrževanje)	30	1	10	Redno čiščenje

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
155.	1.7.14.0.	Strop obešen-stropne obloge iz mavčnih ali drugih plošč ali sendvič plošč (redno vzdrževanje, kontrola pritrdilnih elementov, čiščenje)	30	1	30	Redno čiščenje, kontrola in zamenjava pritrdilnih elementov.
156.	1.7.15.0.	Stenski in stropni omet oziroma z oblogami različne vrste (redno čiščenje in vzdrževanje)	30	1	25	Redno čiščenje
157.	1.7.16.0.	Grobi omet dimnika v podstrešju (redno vzdrževanje, posebno okrušenih ali poškodovanih delov)	30	1	10	–
158.	1.7.17.0.	Omet podzidka (cokla) s cementno malto in po potrebi (redno vzdrževanje, popravilo okrušenih ali poškodovanih delov, preprečevanje zamakanja)	25	1,4	20	–
1.8.0.0. Podi – tlaki						
159.	1.8.1.0.	Pod iz kamna, marmorja, mozaika ipd. (redno čiščenje in pranje, vzdrževanje poda, popravilo okrušenih ali izpadajočih elementov, lepljenje, redno opazovanje in odprava poškodb)	80	–	20	Redno čiščenje in pranje, popravilo okrušenih ali izpadajočih elementov.
160.	1.8.2.0.	Pod iz glaziranih keramičnih ploščic ali venecijanski pod (vzdrževanje kot tč. 1.8.1.0.)	70	–	20	Isto kot tč. 1.8.1.0.
161.	1.8.3.0.	Deščična tla (parket) – iz odpornejših vrst lesa npr.: hrasta ali jesena, pritrjena na slepa tla ali lepljena na estrih (redno čiščenje in brušenje, lakiranje, manjša popravila ali prestavitve, če se tla preveč osušijo (centralna kurjava) lakiranje na približno 20 let,	50	0,2	20	Redno čiščenje ter manjša popravila.
162.	1.8.4.0.	– bukova (ali iz drugi manj odporni vrst lesa) deščična tla na slepih tleh ali lepljena na estrih (vzdrževanje kot tč. 1.8.3.0.)	40	0,5	25	Isto kot tč. 1.8.3.0.
163.	1.8.5.0.	Pod iz keramičnih neglaziranih ploščic ali monolitni teraco (redno čiščenje in vzdrževanje, pranje, nadomeščanje zlomljenih delov, luščenje in mazanje teraca)	40	0,5	15	Redno čiščenje in vzdrževanje, pranje, nadomeščanje zlomljenih delov, mazanje
164.	1.8.6.0.	Pod iz opeke, betona ali cementnega zaglajenja estriha (redno čiščenje, vzdrževanje, poškodovane dele popraviti)	40	0,5	15	Redno čiščenje in popravilo poškodovanih delov.
165.	1.8.7.0.	Ladijski pod – izolirani (redno vzdrževanje, kontrola stikov, čiščenje, morebitno impregniranje), lakiranje na približno 15 let	30	1	25	Kontrola stikov, čiščenje, morebitno impregniranje.
166.	1.8.7.1.	Ladijski pod – neizolirani (vzdrževanje kot pri tč. 1.8.7.0.)	20	2	25	Isto kot tč. 1.8.7.0.
167.	1.8.8.0.	Pod iz navadnih desk (redno čiščenje in vzdrževanje)	25	1,4	25	Redno čiščenje
168.	1.8.9.0.	Lamelni hrastov parket, mozaik parket, (redno čiščenje, redna popravila)	30	1	25	Redno čiščenje
169.	1.8.10.0.	Lamelni bukov ali javorov parket (vzdrževanje kot pri tč. 1.8.9.0.)	25	1,4	35	Redno čiščenje
170.	1.8.11.0.	Pod iz plastičnih mas, kot so podolit, PVC vinaz, viniflex, novolit, tehnotit, šivi varjeni-lepljeno na izravnalno podlago (redno čiščenje in vzdrževanje, lepljenje odstopljenih ploščic, zamenjava obrabljenih ali poškodovanih ploščic)	20	2	20	Redno čiščenje, lepljenje odstopljenih ploščic, zamenjava obrabljenih ali poškodovanih ploščic.
171.	1.8.12.0.	Pod iz gume, ksilita, topli pod ipd. (vzdrževanje kot pri tč. 1.8.11.0.)	15	3	20	Isto kot tč. 1.8.11.0.
172.	1.8.13.0.	Pod iz umetnih ali naravnih vlaken in mas (redno čiščenje z dovoljenimi čistili, zamenjava obrabljenih in počenih delov)	15	3	20	Redno čiščenje čiščenje z dovoljenimi čistili, zamenjava obrabljenih in počenih delov

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
173.	1.8.14.0.	Obloga poda iz sintetičnih vlaken (sintelon, tufting, velur ipd. (vzdrževanje isto kot pri tč. 1.8.13.0.))	15	3	20	Isto kot tč. 1.8.13.0.
174.	1.8.15.0.	Pod obložen z linolejem, tapisonom, itisonom ipd. (vzdrževanje kot pri tč. 1.8.13.0.)	15	3	20	Isto kot tč. 1.8.13.0.
175.	1.8.16.0.	Asfaltni tlaki (redno čiščenje in vzdrževanje, preprečevanje polivanja naftnih in drugih asfaltu škodljivih materialov, popravilo poškodb)	20	2	15	–
176.	1.8.17.0.	Estrih-cementna prevleka na betonski podlagi – kot vezana obloga (redno čiščenje in vzdrževanje, popravilo poškodb)	40	0,5	15	–
177.	1.8.18.0.	Estrih-kot plavajoči z izravnalnim slojem, podlaga za različne pode (redno vzdrževanje, če poka ali se kruši ali vdre, popravilo poškodb)	30	1	10	–
1.9.0.0 Ključavničarska dela						
Ključavničarska dela se pojavljajo tudi v mnogih predhodnih že obdelanih točkah tega kataloga, toda v povezavi z drugimi elementi. V tem poglavju pa omenjamo elemente, ki jih lahko samostojno vgrajujemo.						
178.	1.9.1.0.	Ključavničarski elementi znotraj stavbe (okviru, vratni podboji, ogródja, predpražne rešetke, vratne pripire, stopniščne ograje, omarice za pošto (metal) ipd. (redno čiščenje, pleskanje vsakih 10 let, popravilo poškodb, nadomestilo pritrdilnih elementov, vijakov, zakovic, zvarov ipd.)	40	0,5	10	–
179.	1.9.2.0.	Ključavničarski elementi zunaj stavbe (strgala, mreže balkonske in terasne ograje, požarne stopnice ali lestve, konzole za zastave, rešetke za svetlobne jaške, rešetke za mreže in ventilacijo ipd.) (čiščenje in redno vzdrževanje, popravilo poškodb, redno minimiranje in pleskanje vsakih 8 let)	25	1,4	15	–
1.10.0.0. Opleski in premazi skupnih delov, prostorov in naprav						
180.	1.10.1.0.	Opleski za lesene dele: okna, balkonska vrata garažna vrata, opažni elementi, napušči ipd. (redno čiščenje, kitanje, pleskanje 2 × z osnovno barvo, morebitno impregniranje in lakiranje)	5	11	–	–
181.	1.10.1.1.	Opleski kovinskih delov, pocinkanih delov ipd. (kletna okna, stopniščna okna, balkonska ograja, okenski ali vratni okviru kovinskih zunaj ipd.) (redno čiščenje in minimiranje, pleskanje; pri pocinkani pločevini je potrebno uporabiti cink barve)	5	11	–	–
182.	1.10.1.2.	Opleski žlebov, strešnih in odtočnih, snegolovov, rešetke (redno vzdrževanje kot pri tč. 1.10.1.1.)	5	11	–	–
183.	1.10.1.3.	Zunanji opleski na omet, beton, kamen ipd. – fasade in druge zunanje površine (redno vzdrževanje s predhodno popravilo okrušenih delov, popravilo poškodb, obdelavo podlage, morebitno kitanje, impregniranje in pleskanje)	10	5	5	–
184.	1.10.1.4.	Opleski okenskih polic napuščev iz kovine (vzdrževanje kot pri tč. 1.10.1.1.)	8	6,5	10	–
185.	1.10.1.5.	Zaščita pred grafiti na fasadah in talnih površinah (čiščenje in redno vzdrževanje zaščite pred grafiti)	5	11	–	–

[illegible]

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
202.	2.2.1.1.	Celotna vodovodna instalacija z vsemi ventili, prehodnimi kosi, revizijskimi jaški in zatesnili iz jeklenih cevi (redno čiščenje in vzdrževanje ter kontrola stikov, tesnil, pip, zamenjava počenih cevi).	40	0,5	10	–
203.	2.2.1.2.	Vodomer za hladno vodo (redno umerjanje, kontroliranje, čiščenje in vzdrževanje v skladu s predpisi)	10	5	5	Redno vzdrževanje in servisiranje v skladu s predpisi. Velja za vodomer v stanovanju.
204.	2.2.1.3.	Vodomer za toplo vodo (redno vzdrževanje kot tč. 2.2.1.2.)	10	5	5	
205.	2.2.1.4.	Notranje hidrantno omrežje (redno čiščenje in vzdrževanje in periodični pregledi)	40	0,5	10	–
206.	2.2.1.5.	Suho hidrantno omrežje (redno čiščenje, vzdrževanje, in prireditni pregledi)	20	2	20	–
207.	2.2.1.6.	Sistemi aktivne požarne zaščite (redno čiščenje, vzdrževanje in periodični pregledi)	20	2	10	–
2.2.2.0. Hidrofori						
208.	2.2.2.1.	Hidrofor, sestojč iz tlačnega kotla, centrifugalne črpalke, presostata na kotlu (tedenski pregled hidrofora, preizkus varnostnega ventila, pregled višine vode v tlačnem kotlu in dopolnitev zraka, zamenjava delovanja črpalke, odstranitev netesnosti; enkrat mesečno čiščenje filtrov, enkrat letno čiščenje notranjščine kotla, vsakih 5 let temeljit pregled presostata in morebitna zamenjava)	15	3	20	–
209.	2.2.2.2.	Hidrocel, sestojč iz baterije črpalke in ustrezne baterije tlačnih stikal ter serije hidrocelov (šestmesečni pregled naprave, preizkus varnostnega ventila preizkus delovanja presostata, preklon zaporednega delovanja, dnevni pregled hidrocelov in enkrat letno remont armatur ter črpalke)	10	5	20	–
210.	2.2.2.3.	Hidrofori agregat, sestojč iz membranske tlačne posode ter serije črpalke z ustreznimi serijami tlačnih stikal (vzdrževanje kot pri tč. 2.2.2.2.)	10	5	20	–
211.	2.2.2.4.	Razbremenilni rezervoar iz jeklene pločevine z vso pripadajočo opremo (enkrat letno pregled rezervoarja, očiščenje notranjosti, odstranitev mulja, obnova notranje protikorozijske zaščite, razkužitev, obnova zunanjih zaščitnih premazov)	20	2	20	–
212.	2.2.2.5.	Priključek za vodovodno omrežje (redno vzdrževanje)	40	0,5	20	–
2.2.3.0. Sanitarna in druga vodovodna oprema						
213.	2.2.3.1.	Umivalniki raznih barv in velikosti iz porcelana ali keramike (redno čiščenje, popravilo ali zamenjava sifona in nadomestitev zamaška in verižice, kontrola zamakanja posebno pri odprtinah za pipe)	20	2	10	Redno čiščenje, popravilo ali zamenjava sifona in nadomestitev zamaška ter verižice, kontrola zamakanja, posebno pri odprtinah za pipe.
214.	2.2.3.2.	Emajlirani umivalnik iz litega železa (vzdrževanje kot pod tč. 2.2.3.1.)	30	1	10	
215.	2.2.4.0.	Straniščna WC školjka iz porcelana ali keramike različne barve (redno čiščenje, popravilo in nadomestitev sedežne deske, gumijaste manšete, kontrola priključkov pritočne vode in odtočne vode, preprečevanje zamakanja)	30	1	10	Redno čiščenje, popravilo in nadomestitev sedežne deske, gumijaste manšete, kontrola priključkov pritočne in odtočne vode in preprečevanje zamakanja.
216.	2.2.4.1.	Straniščna WC školjka iz litega železa (vzdrževanje kot pri tč. 2.2.4.0.)	40	0,5	10	

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
217.	2.2.4.2.	Straniščni rezervoar iz emaljirane pločevine ali litega železa (redno čiščenje, popravila in nadomestilo tesnil, plavača, potezne vrvice in odsesača)	25	1,4	10	Redno čiščenje, popravila in nadomestilo tesnil, plavača, potezne vrvice in odsesača.
218.	2.2.4.3.	Straniščni rezervoar iz plastike (vzdrževanje kot pri tč. 2.2.4.2.)	20	2	10	Isto kot. 2.2.4.2.
219.	2.2.4.4.	Pločevinasta emaljirana kad iz dekapirane pločevine in kad iz umetne snovi, prosto stoječa ali vzdana (čiščenje in redno vzdrževanje ter nadomestitev odtočnih ventilov, sifona, tesnil, zamaška ter vrvice)	30	1	10	Redno čiščenje ter nadomestitev odtočnih ventilov, sifona, tesnil, zamaška ter vrvice.
220.	2.2.4.5.	Kopalna kad iz litega železa (vzdrževanje kot pri tč. 2.2.4.4.)	40	0,5	10	Isto kot 2.2.4.4.
221.	2.2.4.6.	Prha na terasi (redno čiščenje, zamenjava tesnil, pipe sifona, ukrepi proti zamakanju in zmrzovanju)	15	3	10	Isto kot 2.2.4.4.
222.	2.2.4.7.	Prha v kopalnici ter pipe v kopalnici, stranišču in v kuhinji (vzdrževanje kot pri tč. 2.2.4.6.)	15	3	10	Isto kot 2.2.4.4.
2.3.0.0. Električna						
2.3.1.0. Jaki tok						
223.	2.3.1.1.	Celotna električna instalacija, podometna, z vtičnicami, razdelilci, stikali, prekinjači ter cevmi in žicami – enofazni tok z varovalkami, razdelilno ploščo ipd. (redno vzdrževanje, nadomestitev pokvarjenih delov, varovalk, vtičnic, stikal ipd.)	40	0,5	20	Nadomestitev pokvarjenih oziroma poškodovanih varovalk, vtičnic, stikal ipd.
224.	2.3.1.2.	Celotna instalacija kot pri tč. 2.3.1.1., le nadometna instalacija (enofazni tok) (vzdrževanje kot pri tč. 2.3.1.1.)	25	1,4	25	Isto kot. 2.3.1.1.
225.	2.3.1.3.	Celotna instalacija, podometna z vsemi elementi za tehnične naprave – trifazni tok (vzdrževanje kot pri tč. 2.3.1.1.)	30	1	20	Isto kot. 2.3.1.1.
226.	2.3.1.4.	Celotna instalacija kot pri tč. 2.3.1.3. le nadometna (trifazni tok) (vzdrževanje kot pri tč. 2.3.1.1.)	25	1,4	25	Isto kot. 2.3.1.1.
227.	2.3.1.5.	Enotarifni števec (redno vzdrževanje s strani pooblašene institucije)	25	1,4	5	Stroški vzdrževanja s strani pooblašene institucije.
228.	2.3.1.6.	Dvotarifni števec (redno vzdrževanje s strani pooblašene institucije)	20	2	5	Isto kot 2.3.1.5.
229.	2.3.1.7.	Dvotarifni števec (redno vzdrževanje s strani pooblašene institucije)	20	2	5	Isto kot 2.3.1.5.
230.	2.3.1.8.	Avtomati za luč na stopnišču, stikala, vtičnice ipd. (redna zamenjava ob okvari)	10	5	25	–
231.	2.3.1.9.	Priključek na električno omrežje (redno vzdrževanje strokovnjaka)	50	0,2	15	–
232.	2.3.1.10.	Elektrodizelski agregat (servisiranje in vzdrževanje v skladu s predpisi)	15	3	5	–
2.3.2.0. Šibki tok						
233.	2.3.2.1.	Klicni zvonec v stanovanju in pred vhodnimi vrati, s kompletno instalacijo (redno čiščenje, vzdrževanje, popravilo stikal in stika v zvoncu ipd.)	15	3	20	Redno čiščenje, vzdrževanje, popravilo stikal in stikal v zvoncu ipd.
234.	2.3.2.2.	Domofon (parlofon) kompleten in električna avtomatska ključavnica z glavnimi vhodnimi vrati (redno vzdrževanje in nadomestitev tipkal, slušalk, mikrofonov in priključnih vrvic)	20	2	20	Nadomestitev tipkal, slušalk, mikrofonov in priključnih vrvic.

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
235.	2.3.2.3.	TV in radijska antena ali kabelske napeljave z vso napeljavo (redno vzdrževanje in nadomestitev posameznih elementov)	20	2	10	Nadomestitev posameznih elementov – v stanovanju.
236.	2.3.2.4.	Telefonska instalacija in priključek (redno vzdrževanje in čiščenje)	20	2	10	Isto kot 2.3.2.3.
237.	2.3.2.5.	Strelovodna instalacija (redno vzdrževanje in preizkus odvoda električnega toka, nadomestitev zarjavelih delov)	30	1	10	–
238.	2.3.2.6.	Videofon z istimi deli kot tč. 2.3.2.2.	15	3	10	Isto kot tč. 2.3.2.2.
239.	2.3.2.7.	Nadzemne računalniške povezave in naprave (vzdrževanje v skladu s predpisi in navodili dobaviteljev)	10	5	10	V stanovanju, vzdrževanje v skladu s predpisi in navodili dobaviteljev
240.	2.3.2.8.	Videonadzorni sistemi in skupne telekomunikacijske naprave (kamere, videorekorderji ipd., vzdrževanje kot tč. 2.3.2.7.)	10	5	10	Isto kot 2.3.2.7.
241.	2.3.2.9.	Vgrajeni sistemi aktivne požarne zaščite (redno čiščenje, vzdrževanje in periodični pregledi), vzdrževanje kot tč. 2.3.2.7.)	10	5	10	Isto kot 2.3.2.7.
242.	2.3.2.10.	Protipožarna zaščita električne napeljave	10	5	10	Isto kot 2.3.2.7.
243.	2.3.2.11.	Naprave za kontrolo pristopov v stavbe (vzdrževanje kot tč. 2.3.2.7.)	10	5	10	–
2.4.0.0. Plin						
2.4.1.0. (kotli na plin – glej poglavje Ogrevanje)						
244.	2.4.2.0.	Plinska instalacija samo v kuhinji in sanitarijah (redno čiščenje, kontrola ali izmenjava gorilnikov, kontrola nepropustnosti za plin, zamenjava tesnil ipd.)	30	1	10	Redno čiščenje, kontrola ali zamenjava gorilnikov, kontrola nepropustnosti za plin, zamenjava tesnil ipd.
245.	2.4.2.1.	Plinska instalacija v celotni stanovanjski stavbi (vzdrževanje in periodični preizkusi in preizkusi tesnosti)	60	–	10	–
246.	2.4.2.2.	Plinska ura (redno vzdrževanje, kontrola pravilnosti merjenja porabljenega plina)	15	3	10	Čiščenje in servisiranje plinske ure v stanovanju.
247.	2.4.2.3.	Prefabricirane sanitarne instalacijske stene (redno čiščenje in vzdrževanje)	30	1	15	–
248.	2.4.2.4.	Priključek na plinsko omrežje (redno čiščenje in vzdrževanje, kontrola nepropustnosti, zamenjava tesnil ipd.)	50	0,2	15	Redno čiščenje, vzdrževanje, kontrola prepustnosti, zamenjava tesnil v stanovanju.
249.	2.4.2.5.	Univerzalni plinski pretočni grelnik (redno čiščenje, zamenjava rešetke, gumbov, dovodnih cevi, kontrola nepropustnosti naprav za plin)	20	2	10	Redno čiščenje, zamenjava rešetke, gumbov, dovodnih cevi, kontrola nepropustnosti naprav za plin v stanovanju.
2.5.0.0. Ogrevanje						
2.5.1.0. Centralno ogrevanje – kotlarne						
250.	2.5.1.1.	Kotel iz litega železa za kurjenje na trda ali tekočega goriva s šamotno obzidavo kurišča (vzdrževanje v skladu s predpisi in navodili dobaviteljev)	20	2	25	–
251.	2.5.1.2.	Kotel iz jeklene pločevine za kurjenje s tekočim gorivom (vzdrževanje kot pri tč. 2.5.1.1.)	15	3	20	–
252.	2.5.1.3.	Specialni kotli za kurjenje z lahkim kurilnim oljem (vzdrževanje kot tč. 2.5.1.1.)	12	4	25	–
253.	2.5.1.4.	Plinski avtomati z atmosferskimi grelniki (enkrat letno čiščenje kotla, reguliranje pretoka, nastavitev avtomatike ter očiščenje in nastavitev atmosferskega gorilca. Po 5 letih obratovanja zamenjava grelnika)	10	5	25	–

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
254.	2.5.1.5.	Tlačni gorilniki za plin ali kurilno olje z vsem priborom (vsakodnevno čiščenje gorilnika z zunanje strani. Nastavitev gorilnika pri manjših napravah 1 × letno. Po vsaki kurilni sezoni detaljno čiščenje gorilnika, ki ga opravi servisna služba, pregled in čiščenje vseh stikov, filtrov, elektrod, turbulatorja, črpalke. Vsaki dve leti zamenjava razpršilnih šob. Med rednim pogonom pri okvarah zamenjava ustreznih delov)	15	3	20	–
255.	2.5.1.6.	Izparilni gorilnik za lahko kurilno olje (tedensko čiščenje lonca in prižigalnih elektrod. Enkrat letno temeljito čiščenje lonca in dovodnih cevovodov skupno z regulatorjem, pregled tesnilnih spojev in morebitno popravilo, pregled elektrod in morebitna zamenjava)	7	7,75	10	–
256.	2.5.1.7.	Kotlarna z deponijo za trdo gorivo, gravitacijsko ogrevanje brez priprave tople vode (vzdrževanje kakor tč. 2.5.1.1.)	20	2	20	–
257.	2.5.1.8.	Kotlarna z deponijo za trdo gorivo s črpalko in ustrezno avtomatiko (vzdrževanje kot pri tč. 2.5.1.1.)	20	2	40	–
258.	2.5.1.9.	Kotlarna z deponijo za tekoče gorivo s tlačnim gorilcem, črpalko in ustrezno polno avtomatiko ter bojlerjem v kotlu (vzdrževanje kot pri tč. 2.5.1.1., kotel ter pri pozicijah za pripravo tople vode, črpalke avtomatike)	20	2	50	–
259.	2.5.1.10.	Priključek na daljnovodno ogrevanje iz skupne kotlarne, brez priprave tople vode (vzdrževanje kakor za črpalke in protitočnike)	20	2	10	–
260.	2.5.1.11.	Priključek na daljnovodno ogrevanje s pripravo tople vode lokalno, kotlarna skupna	20	2	25	–
261.	2.5.1.12.	Priključek na daljinsko ogrevanje, direkten sistem brez priprave tople vode (vzdrževanje kakor ga zahtevajo regulacijski ventili in protitočniki)	20	2	25	–
262.	2.5.1.13.	Toplotni izmenjevalniki voda-voda ali para-voda (enkrat letno zunanje čiščenje in obnova opleska, notranji pregled in čiščenje ter zamenjava tesnil. Zamenjavo cevi opravi po potrebi podjetje, ki ga je izdelalo)	10	5	20	–
263.	2.5.1.14.	Odprta ekspanzijska posoda (enkrat letno zunanji pregled, obnova opleska)	15	3	5	–
264.	2.5.1.15.	Zaprta ekspanzijska posoda z vgrajeno membrano ali brez nje (enkrat letno zunanje čiščenje in obnova opleska)	10	5	10	–
265.	2.5.1.16.	Varnostna armatura (varnostni ventili, termostati, presostati, nivo-stati, varnostno signalne naprave)	20	2	5	–
266.	2.5.1.17.	Cirkulacijske črpalke (zunanje čiščenje, obnova opleska in enkrat tedensko poskusno vklapljanje)	10	5	5	–
267.	2.5.1.18.	Merilniki porabljene toplotne energije oziroma tople vode, dobavljene preko daljinskega ogrevanja (redno servisiranje, umerjanje)	15	3	5	–
2.5.2.0. Razvodno omrežje ogrevanja z zasuni in ventili						
268.	2.5.2.1.	Cevovodi iz jekla (na dostopnih mestih zunanje čiščenje in obnova opleska, sicer pa skrb, da so vedno napolnjeni z vodo, z zunanje strani popolnoma suhi in tudi zunaj ogrevalne sezone temperirani)	25	1,4	5	–

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
269.	2.5.2.2.	Cevovodi iz jekla za vračanje kondenzata nad poplavno cono (zunanje čiščenje cevovodov in varovanje pred zunanjo korozijo. Enkrat letno tlačni preizkus)	7	7,57	10	–
270.	2.5.2.3.	Cevovodi iz bakra (pregled tesnilnih spojev in enkrat letno obnova tesnil)	30	1	5	–
271.	2.5.2.4.	Izolacija toplovodnih cevi z zaščitno oblogo iz aluminija (vsakoletno čiščenje zaščitne obloge in ponovna pritrditev popuščenih vijčnih spojev)	30	1	5	–
272.	2.5.2.5.	Radiatorji iz litega železa (vzdrževanje in popravilo ali zamenjava ventilov, tesnil in zamenjava kolesc na ventilu, zatesnitev radiatorjev ter pleskanje vsakih 10 let)	40	0,5	15	Popravilo ali zamenjava ventilov, tesnil in zamenjava kolesc na ventilu v stanovanju, zatesnitev radiatorjev
273.	2.5.2.6.	Radiatorji iz jeklene pločevine (vzdrževanje in popravilo stikov, ventilov in tesnil, zamenjava kolesc na ventilu, pleskanje po potrebi na 15-20 let let)	20	2	20	Isto kot 2.5.2.5.
274.	2.5.2.7.	Radiatorji iz lahke pločevine (aluminija) vzdrževanje kot pri tč. 2.5.2.6)	30	1	15	Isto kot 2.5.2.5
275.	2.5.2.8.	Konvektorji za vzdrževanje klime (redno servisiranje)	20	2	10	Redno servisiranje.
276.	2.5.2.9.	Zamenjava ventilov na radiatorjih (povprečno) (delno zajeto v tč. 2.5.2.5. in 2.5.2.6.)	10	5	10	Isto kot 2.5.2.5.
277.	2.5.2.10.	Zasuni, zaporni deli na cevovodih (redno čiščenje, zamenjava tesnil, kontrola vodonepropustnosti v skladu z zahtevami, takojšnja zamenjava okrušenih ali polomljenih delov)	15	3	10	–
278.	2.5.2.11.	Pločevinasti kanali za topli zrak – iz pocinkane pločevine (redno vzdrževanje in čiščenje, morebitno pleskanje s cinkovo barvo)	20	2	10	–
279.	2.5.2.12.	Pločevinasti kanali za topli zrak – iz črne pločevine (vzdrževanje kot pri tč. 2.5.2.11.)	15	3	5	–
2.5.3.0 Rezervoar za skladiščenje kurilnega olja						
280.	2.5.3.1.	Enoplaščne cisterne, vgrajene pod zemljo v betonske jaške (enkrat letno izpraznitev gošče na dnu cisterne, zunanji pregled opleska in popravilo poškodb)	20	2	10	–
281.	2.5.3.2.	Enoplaščna cisterna, postavljena nad zemljo (vzdrževanje kot pri tč. 2.5.3.1.)	20	2	10	–
282.	2.5.3.3.	Dvoplaščna jeklena cisterna, vkopana pod zemljo (zunanji pregled vidnih delov cisterne, vsakodnevni pregled zaporne tekočine, enkrat letno izčrpavanje usedlin in nabrane vode)	15	3	10	–
283.	2.5.3.4.	Cisterna dvo- ali enoplaščna, izdelana iz plastike, vgrajena v betonski jašek, na prostem ali vkopana pod zemljo (pri dvoplaščnih redni pregled zaporne tekočine in enkrat letno izčrpavanje gošče in nabrane vode)	30	1	10	–
284.	2.5.3.5.	Rezervoar za skladiščenje plina	30	1	10	–
285.	2.5.3.6.	Cisterna dvo- ali enoplaščna, postavljena na prosto in nezaščitena pred soncem (vzdrževanje enako kot pri tč. 2.5.3.4.)	20	2	10	–

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
286.	2.5.4.0.	Regulatorji (regularni ventil, elektromotorni pogon, regulatorski ojačevalnik, regularna pipa, regulatorji brez pomožne energije) (enkrat letni servisni pregled avtomatike, pregled tesnil, nastavitve)	10	5	20	–
287.	2.5.4.1	Rezervoar za skladiščenje plina	10	5	20	–
	2.5.5.0.	Naprava za pripravo sanitarne toplotne vode (skupna)				–
288.	2.5.5.1.	Plinski pretočni grelnik za sanitarno toplo vodo z univerzalnim gorilnikom (enkrat letni pregled gorilca in avtomatike z očiščenjem in nastavitvijo plamena, na 2 do 3 leta očiščenje vodnega kamna v grelnem registru, po 5 letih zamenjava grelnega registra)	10	5	10	Enkrat letni pregled gorilca in avtomatike z očiščenjem in nastavitvijo plamena, na 2 do 3 leta očiščenje vodnega kamna v grelnem registru
289.	2.5.5.2.	Električni akumulacijski grelnik za sanitarno toplo vodo (vsakodnevni zunanji pregled tesnosti, tedensko čiščenje bojlerja in kontrola delovanja varnostnega ventila. 1-krat letno čiščenje vodnega kamna, zamenjava tesnil, mazanje vijakov, razstavitev varnostnega ventila, vzratne lopute in njihovega očiščenja, obnova zaščite pred korozijo, obnova zunanjega opleska)	10	5	10	–
290.	2.5.5.3.	Protitočnik za sanitarno toplo vodo (vsakotedensko čiščenje in kontrola tesnosti spojin mest; tedenska kontrola delovanja varnostnega ventila-zapečatenosti, 1-krat letno notranje čiščenje nabranega vodnega kamna, zamenjava tesnil, 1-krat letno čiščenje varnostnega ventila in vzratne lopute, enkrat letno obnova zunanje protikorozijske zaščite in opleska ter redno servisiranje požarnih loput na prezračevalnih kanalih)	10	5	20	–
291.	2.5.5.4.	Bojler za pripravo tople vode z grelnim registrom (kontrola tesnosti spojin mest in priključkov, tedenska kontrola delovanja varnostnega ventila, 1-krat letno čiščenje vodnega kamna v grelnem registru, zamenjava tesnil, 1-krat letno čiščenje varnostnega ventila in vzratne lopute, namazanje vijakov in obnova opleska)	10	5	20	–
292.	2.5.5.5.	Bojler za pripravo sanitarne tople vode, vgrajen direktno na kotlu (vzdrževanje je enako kakor tč. 2.5.5.4.)	20	2	15	–
293.	2.5.5.6.	Jeklene pocinkane cevi razvoda sanitarne tople vode (vsakoletna kontrola tesnenja spojev cevi in armatur ter ponovno tesnenje)	20	2	10	–
294.	2.5.5.7.	Bakrene cevi za razvod tople sanitarne vode (vsakoletna kontrola tesnenja spojev cevi in armatur in ponovno tesnenje)	25	1,4	5	–
295.	2.5.5.8.	Obtočne črpalke za toplo sanitarno vodo (zunanje čiščenje, obnova opleska, obnova tesnil priključnih spojev)	7	7,57	5	–
296.	2.5.5.9.	Centralne termostatske mešalne baterije za pripravo sanitarne tople vode (vsakoletno čiščenje vodnega kamna na vseh notranjih, zamenjava vseh tesnil)	7	7,57	10	–
297.	2.5.5.10.	Dozirne naprave za mehčalec vode brez števca pretočne količine (v vzdrževalnih stroških so zajeti stroški čiščenja, nastavitve kontrole delovanja in zamenjava tesnil, ne pa sam mehčalec za vodo)	20	2	10	–
298.	2.5.5.11.	Dozirna naprava za mehčalec vode s števcem pretoka in avtomatskim doziranjem v odvisnosti od količine pretoka (enako kakor tč. 2.5.5.10.)	10	5	20	–

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
299.	2.5.5.12.	Bojler za pripravo sanitarne vode v stanovanju (redno vzdrževanje, kontrola delovanja tesnosti, varnostnega ventila, 1-krat letno čiščenje kamna, zamenjava tesnil)	20	2	15	Kontrola delovanja tesnosti, varnostnega ventila, 1-krat letno čiščenje kamna, zamenjava tesnil
2.5.6.0. Elementi lokalnega ogrevanja						
300.	2.5.6.1.	Peč na trdo gorivo (tudi s kotlom za pranje perila) vseh vrst in velikosti ali druge trajno vgrajene lokane peči (npr. na kurilno olje, električno, plin) (redno vzdrževanje, čiščenje peči, plošč in dimne cevi, popravilo ali zamenjava šamotne obloge, opekačev, kotličev za toplo vodo, grelne plošče, šamotne obloge, kurilne rešetke, obročev, vratov in posode za pepel)	20	2	20	Redno čiščenje peči, plošč in dimne cevi
2.6.0.0. Prezračevanje						
301.	2.6.1.0.	Centralni centrifugalni ventilator (dnevni pregled stanja ventilatorja, kontrola segrevanja ležajev, mazanje ležajev, pregled klinastih jermenov, kontrola zategnenosti jermenov, 1-krat letno zamenjava jermenov, po 5 letih zamenjava ležajev)	10	5	20	–
302.	2.6.1.1.	Centrifugalni odvodni ventilator (vzdrževanje kot pod tč. 2.6.1.0., le da je treba ventilator 1-krat mesečno temeljito očistiti zunaj in znotraj)	10	5	20	–
303.	2.6.1.2.	Strešni ventilator (vzdrževanje enako kot tč. 2.6.1.0.)	10	5	25	–
304.	2.6.1.3.	Filtri za dovodni zrak (vsakodnevni pregled zamazanosti filterjskih celic, vsaj enkrat tedensko čiščenje vložkov in ponovna naoljeitev, enkrat mesečna zamenjava suhih vložkov, enkrat letno pregled vseh delov in popravilo poškodb ter obnova zaščitnega laka).	20	2	10	–
305.	2.6.1.4.	Elementi za distribucijo zraka (enkrat letno pregled stanja elementov, obnova površinske zaščite ter mazanje gibljivih delov vsaj enkrat mesečno)	20	2	10	–
306.	2.6.1.5.	Elementi za dušenje zvoka (zunanje čiščenje in obnova opleska)	20	2	5	–
307.	2.6.1.6.	Zračni kanali iz pocinkane ali plastificirane pločevine (notranje čiščenje predvsem odsesovalnih kanalov vsaj enkrat letno)	20	2	5	–
308.	2.6.1.7.	Odsesovalna napa brez lastnega ventilatorja (redno tedensko čiščenje nape in nastanitvenih loput, vsakih 5 let obnova zunanje zaščite)	20	2	10	–
309.	2.6.1.8.	Odsesovalna napa z lastnim ventilatorjem (redno tedensko čiščenje in menjava maščobnih filtrov ter vzdrževanje odsesalnega ventilatorja)	10	5	15	Redno čiščenje in menjava maščobnih filtrov ter vzdrževanje odsesalnega ventilatorja v stanovanju.
310.	2.6.1.9.	Aksialni ventilatorji za lokalno odsesavanje (čiščenje površin ventilatorja in rešetk)	7	7,57	5	Čiščenje površin ventilatorja in rešetk v stanovanju.
311.	2.6.1.10.	Lopute za odvod dima in toplote na evakuacijskih poteh ali v garažah	7	7,57	5	–
2.7.0.0. Naprava za odstranjevanje smeti						
312.	2.7.1.0.	Jašek za odstranjevanje smeti v hiši (redno čiščenje in vzdrževanje cevi skupno z vhodno loputo, občasna dezinfekcija in deratizacija, popravilo poškodovanih delov in okvar)	80	–	25	–
313.	2.7.2.0.	Prostor za smeti (vzdrževanje kot pri tč. 2.7.1.0.)	80	–	25	–

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
314.	2.7.3.0.	Naprava za mehanizirano odstranjevanje smeti in odpadkov in direktno polnjenje posod za odstranjevanje smeti	20	2	20	–
	2.8.0.0.	Dvigala				
	2.8.1.0.	Osebna in tovorna dvigala vseh tipov				–
315.	2.8.1.1.	– strojni agregat (redno čiščenje in naravnavanje dvigala, kontrola električne instalacije, redno vzdrževanje in sprotno popraviljanje specializiranega osebja)	20	2	20	–
316.	2.8.1.2.	– sredstva za prenos (vrvi) in vodila (redna kontrola vrvi, napeljevanje vrvi, kontrola pritrdilnega materiala, redno mazanje in pod strokovnim osebjem)	5	11	25	–
317.	2.8.1.3.	– kompletno opremljena kabina (redno čiščenje, nadomeščanje žarnic, popravilo okvar in redno vzdrževanje vseh pritrdilnih in varnostnih elementov pod strokovnim osebjem)	35	0,71	15	Redno čiščenje, nadomeščanje žarnic
318.	2.8.1.4.	Letni tehnični pregledi in servisiranje dvigal (v celoti strošek lastnika)	–	–	–	–
319.	2.8.1.5.	Tovorna mala dvigala (redno vzdrževanje kot pod tč. 2.8.1.3.)	20	2	20	–
320.	2.8.1.6.	Dvigalo za pepel in žlindro (redno čiščenje in vzdrževanje)	20	2	30	–
	2.9.0.0	Druga drobna oprema				
321.	2.9.1.0	Poštni nabiralniki (redno čiščenje, obnavljanje tečajev in pritrdilnega okovja)	20	2	20	Redno čiščenje, obnavljanje tečajev in pritrdilnega okovja
322.	2.9.2.0.	Ročni gasilni aparati (pregledi o brezhibnem delovanju, preizkus v skladu s tehničnimi standardi, servisno vzdrževanje – ponovno polnjenje, zamenjava iztrošenih in pokvarjenih delov)	20	2	20	–
323.	2.9.3.0.	Sredstva in oprema za osebno in skupinsko zaščito ob naravnih in drugih nesrečah ter v vojni in gasilska in samoreševalna oprema za reševanje iz zaklonišča	30	1	5	–

Priloga 2: STANDARDI OPREMLJANJA IN VZDRŽEVANJA ZEMLJIŠČA STAVBE

Zap. št.	Šifra	Opis elementa (s potrebnim vzdrževanjem za normalno dobo trajanja elementa zunaj stavbe)	Normalna doba trajanja elementa v letih n	Teoretična menjava v 60 letih $m=(60-n)/n$	Faktor malih popravil od nove vrednosti f v %	Elementi vzdrževanja, ki bremenijo najemnika neprofitnega stanovanja poleg najemnine in obratovalnih stroškov
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
	1.0.0.	Naprave za odplake				
	1.1.0.	Kanali na dvorišču				
1.	1.1.1.	– iz glazirane kamenine (redno vzdrževanje in čiščenje, popravilo poškodb)	60	–	5	Redno čiščenje
2.	1.1.2.	– iz betonskih cevi (deževnica) (redno vzdrževanje kot pri tč. 02/1.1.1.)	30	1	10	Redno čiščenje

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
1.2.0.	Greznice					
3.	1.2.1.	Navadna zidana ali železobetonska greznica (redno čiščenje in izpraznjevanje greznice, obnova odpadlega ometa, čiščenje reg. prehodov celic ter vtoka in iztoka, popravilo poškodb in okvar)	50	0,2	15	Redno čiščenje in izpraznjevanje greznice
4.	1.2.2.	Biološka večprekatna greznica iz železobetona (vzdrževanje kot pri tč. 1.2.1.)	60	–	25	Redno čiščenje in izpraznjevanje greznice
1.3.0.	Male komunalne čistilne naprave					
5.	1.3.1.	– mehanične (redno čiščenje in vzdrževanje, popravilo poškodb in okvar)	30	1	15	Redno čiščenje
6.	1.3.2.	– biološke (redno čiščenje in vzdrževanje, popravilo poškodb in okvar)	30	1	20	Redno čiščenje
7.	1.4.0.	Ponikovalne naprave (občasno odstranjevanje zgornjega sloja ponikovalnice)	40	0,5	5	Redno čiščenje
1.5.0.	Kontrolni in vhodni jaški					
8.	1.5.1.	– zidani (redno vzdrževanje in čiščenje jaškov, popravilo morebitnih okvar)	30	1	10	Redno čiščenje
9.	1.5.2.	– betonski (vzdrževanje kot pri tč. 1.5.1.)	60	–	10	Redno čiščenje
10.	1.6.0.	Črpalne naprave za odplake (redno čiščenje in vzdrževanje naprave, popravilo poškodb, zamenjava elektromotorja, tesnil, ventilov, ležajev ipd.)	20	2	15	Redno čiščenje
2.0.0.	Preskrba z vodo ali elektriko					
11.	2.1.0.	Vodnjak ali fontana	60	–	10	Redno čiščenje
12.	2.1.1.	– s kovinskim filtrom (redno čiščenje in vzdrževanje vodnjaka, občasna zamenjava filtra, popravilo okvar)	30	1	15	Redno čiščenje
13.	2.1.2.	– s peščenim filtrom (redno čiščenje in vzdrževanje, občasna zamenjava peščenega filtra, kontrola odtoka vode)	35	0,71	15	Redno čiščenje
14.	2.2.0.	Mali ribniki iz betona (popravilo okvar, redno čiščenje)	30	1	10	Redno čiščenje
15.	2.3.0.	Rezervoarji ali bazeni za vodo za gašenje	30	1	10	Redno čiščenje
	2.4.0.	Podzemni električni kabel (redno vzdrževanje, popravilo okvar)	30	1	10	
16.	2.5.0.	Leseni električni drogovi s prostimi vodi, impregnirani (redno vzdrževanje, odstranitev podrasta – trave, grmovja)	25	1,4	20	
17.	2.6.0.	Jekleni ali železo – betonski drogovi v podstavku (redno čiščenje, morebitno pleskanje)	30	1	20	
2.7.0.	Cevi za preskrbo z vodo					

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
18.	2.7.1.	– iz plastične snovi (redna kontrola in vzdrževanje cevi, posebno pritrdilnega materiala, popravilo poškodb, zamenjava ventilov in ostalih armatur)	50	0,2	10	Redna kontrola
19.	2.7.2.	Cevi za preskrbo z vodo – iz litoželeznih cevi (vzdrževanje kot pri tč. 2.7.1.)	60	–	10	Redna kontrola
3.0.0. Ograje in utrditve						
3.1.0. Ograje atrijske (iz vseh materialov); vse stroške vzdrževanja in zamenjave nosi neposredno lastnik stanovanja						–
3.1.1 Ograje skupne						
20.	3.1.1.1	Lesene ograje brez masivnega podstavka – npr.: bor, macesen z zaščitnim premazom (redno pleskanje ali impregniranje lesenih delov in minimiziranje kovinskih delov)	10	5	20	–
21.	3.1.1.2.	Lesene ograje na masivnem podstavku (redno pleskanje ali impregniranje lesenih delov in minimiziranje kovinskih delov, popravilo poškodb in redno vzdrževanje)	25	1,4	20	–
22.	3.1.1.3.	Ograje iz pletene žice z lesenimi stebriči (pleskanje ali vzdrževanje ograj in lesenih delov)	10	5	25	–
23.	3.1.1.4.	Ograje iz pletene žice na masivnem podstavku – z jeklenimi ali betonskimi stebriči (redno vzdrževanje)	15	3	20	–
24.	3.1.1.5.	Ograje z jeklenim okovjem med jeklenimi ali betonskimi stebriči z jekleno mrežo (redno vzdrževanje z rednim pleskanjem in popravilom poškodb)	20	2	20	–
25.	3.1.1.6.	Druge ograje, različne (redno čiščenje in vzdrževanje)	20	2	20	–
3.2.0. Mejni zidovi						
26.	3.2.1.	– lahka izvedba, 1/2 zidaka med stebri ali masivni beton ali železo-beton (redno čiščenje in vzdrževanje, popravilo poškodb)	30	1	10	Redno čiščenje
27.	3.2.2.	– težka izvedba, najmanj 1 zidak na masivnem temelju (redno čiščenje, popravilo poškodb in redno vzdrževanje)	40	0,5	10	Redno čiščenje
28.	3.2.3.	Suhi zidovi iz kamna (redno čiščenje, popravilo poškodb in redno vzdrževanje)	50	0,2	10	Redno čiščenje
3.3.0. Zunanje terase, obložene z betonskimi ploščami						
29.	3.3.1.	– na peščeni podlagi (redno čiščenje, zamenjava počenih plošč z novimi, sproti popravilo poškodb)	20	2	15	Redno čiščenje
30.	3.3.2.	– na betonski podlagi (vzdrževanje kot pri tč. 3.3.1.)	25	1,4	10	Redno čiščenje
31.	3.3.3.	– v peščeni podlagi na podkletenih prostorih (vzdrževanje kot pri tč. 3.3.1.)	25	1,4	10	Redno čiščenje

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
32.	3.3.4.	– na prezračevani podkonstrukciji (redno čiščenje, odstranjevanje odvečne trave, popravilo poškodb)	25	1,4	15	Redno čiščenje
33.	4.0.0.	Diferenčne stopnice (redno čiščenje in vzdrževanje, popravilo poškodb)	25	1,4	10	Redno čiščenje
5.0.0. Peskovnik za otroke						
34.	5.0.1.	– iz lesa (redno čiščenje in vzdrževanje lesenih delov, občasno impregniranje)	15	3	10	Redno čiščenje
35.	5.0.2.	– zidan in ometan (redno vzdrževanje, nadomeščanje odpadlega ometa)	20	2	10	Redno čiščenje
36.	5.0.3.	– iz betona (vzdrževanje kot pri tč. 5.0.3.)	25	1,4	10	Redno čiščenje
37.	5.0.4.	Naprave za plezanje in igranje – iz lesa (redno vzdrževanje)	15	3	15	Redno čiščenje
38.	5.0.5.	– iz železa, barvane ali prevlečene s PVC (redno vzdrževanje, periodična obnova opleska)	20	2	15	Redno čiščenje
39.	5.0.6.	– iz lahke kovine (redno čiščenje in vzdrževanje)	25	1,4	10	Redno čiščenje
40.	5.0.7.	– iz nerjavečega jekla (redno čiščenje in vzdrževanje)	30	1	10	Redno čiščenje
6.0.0. Parkirni prostori						
41.	6.0.1.	– iz zgoščenega (žlindiranega) nasipa (redno čiščenje, vzdrževanje in popravilo poškodb)	10	5	20	Redno čiščenje
42.	6.0.2.	– iz asfalta (redno čiščenje, vzdrževanje in popravilo poškodb)	20	2	15	Redno čiščenje
43.	6.0.3.	– iz prefabriciranih elementov iz betona ali železobetona (redno čiščenje, vzdrževanje in popravilo poškodb)	50	0,2	15	Redno čiščenje
44.	6.0.4.	– iz betonskih zidakov na peščeni podlagi (redno čiščenje, vzdrževanje in popravilo poškodb)	30	1	15	Redno čiščenje
45.	6.0.5.	– iz betonskih zidakov na podloženem betonu (redno čiščenje, vzdrževanje in popravilo poškodb)	40	0,5	15	Redno čiščenje
7.0.0. Utrditev dostopnih poti						
46.	7.0.1.	– utrjene iz peščenih plasti (redno čiščenje)	15	3	20	Redno čiščenje
47.	7.0.2.	– iz betona, asfalta, plošč iz pranelega betona na peščeni podlagi (redno čiščenje)	20	2	15	Redno čiščenje
48.	7.0.3	– iz betona ali betonskih plošč na betonski podlagi (vse redno čiščenje in vzdrževanje, nadomestitev zlomljenih delov z novimi, popravilo poškodb)	30	1	10	Redno čiščenje
49.	7.0.4.	Prepreke za zaščito dostopnih poti za gasilce	30	1	10	–
50.	8.0.0.	Robniki – betonski ob tratah na betonskih temeljih (redno vzdrževanje, nadomestitev zlomljenih ali močno obrabljenih robnikov)	20	2	15	

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
51.	9.0.0.	Utrjeni prostor za iztepanje preprog (redno čiščenje in vzdrževanje)	30	1	10	Redno čiščenje
52.	10.0.0.	Naprave za stepanje preprog	15	3	10	Redno čiščenje
53.	11.0.0.	Stojala za sušenje perila (redno čiščenje, popravilo poškodb)	10	5	10	Redno čiščenje
12.0.0. Objekti za spravljanje posod za smeti in posode za smeti						
54.	12.0.1.	– zidani – opečni (redno čiščenje, vzdrževanje in popravilo poškodb)	25	1,4	20	Redno čiščenje
55.	12.0.2.	– iz prefabriciranih železobentonskih elementov (redno vzdrževanje, čiščenje, popravilo poškodb)	30	1	10	Redno čiščenje
56.	12.0.3.	Posode za odpadke – zabojniki in kesoni, pocinkani in iz umetnih mas (redno vzdrževanje, čiščenje, popravilo poškodb)	7	5	10	Redno čiščenje
57.	13.0.0.	Razsvetjava poti na drogovi (redno vzdrževanje, čiščenje, popravilo poškodb)	25	1,4	20	Redno čiščenje
58.	14.0.0.	Vrtne klopi, (redno čiščenje, vzdrževanje, po potrebi pleskanje, popravilo poškodb)	15	3	20	Redno čiščenje
59.	15.0.0.	Požiralnik za deževnico na dvorišču z lovilec masčob (redno čiščenje in vzdrževanje, masčobe redno odstranjevati, sproti popravilo poškodb)	20	2	15	Redno čiščenje
60.	16.0.0.	Stojalo za kolesa (kovinsko, betonsko ipd., redno vzdrževati in pleskati)	15	3	20	–
61.	17.0.0.	Pomožni prostori				
62.	17.1.0.	– iz lesa (drvarnice, ropotarnice, mala skladišča) (redno čiščenje vzdrževanje, popravilo okvar, preprečevanje zamakanja)	50	0,2	25	Redno čiščenje
63.	17.2.0.	– iz opeke, kamna, montažnih elementov iz železobetona (redno čiščenje vzdrževanje, popravilo okvar, preprečevanje zamakanja)	60	–	20	Redno čiščenje
64.	18.0.0.	Garaže, zidane ali montažne (redno čiščenje in vzdrževanje, preprečevanje zamakanja)	60	–	20	Redno čiščenje
65.	19.0.0.	Stranišča na dvorišču (pri starih stanovanjih – zidana (redno čiščenje in vzdrževanje, popravila poškodb)	40	0,5	15	Redno čiščenje
66.	20.0.0.	Zaklonišča (redno čiščenje, vzdrževanje in preizkušanje)	80	–	20	Redno čiščenje
67.	21.0.0.	Cvetlični zaboji				
68.	21.1.0.	– iz betona (redno čiščenje, vzdrževanje, popravilo poškodb)	30	1	10	Redno čiščenje
69.	21.2.0.	– iz trdega lesa z ustrezno impregnacijo na dve leti (redno čiščenje, vzdrževanje, popravilo poškodb)	15	3	20	Redno čiščenje
70.	22.0.0.	Drogovi za zastave	25	1,4	20	–

Priloga 3: REDNA VZDRŽEVALNA DELA MANUŠE VREDNOSTI

1. Popravila dimniških kap in zamenjava dimniških vratric.
2. Popravilo strešne kritine (zamenjava manjših posameznih delov)
3. Pleskanje in slikanje manjših površin ter druga manjša vzdrževalna dela skupnih prostorov v stavbi.
4. Popravila svetlobnih jaškov in zaščitnih mrež.
5. Popravila ključavničarskih in kleparskih izdelkov – pločevnastih in drugih strešnih obrob in odtokov, s katerimi se preprečuje nastajanje večje škode.
6. Popravila strelovodov in merilne prevodnosti.
7. Krpanje ometov na fasadah in v skupnih delih stavbe.
8. Popravila na vratih, oknih in roletah v skupnih prostorih, na fasadah zgradb, v vetrolovih in stopniščih.
9. Popravila podov, pragov, tlakov in prelaganje parketa v skupnih prostorih stavbe.
10. Pleskanje oziroma ustrezna površinska zaščita kompletnih vhodnih, stavbnih in stanovanjskih vrat s stopniščne-ga vretena hodnika.
11. Popravila skupnih prostorov v primeru okvare vodovodnih, kanalizacijskih in drugih skupnih instalacij.
12. Popravila stikov, zamenjava tesnil in ventilov na glavnih vodovodnih ceveh, pri glavnih plinovodih in kanalizaciji.
13. Popravila plinskih, električnih in centralnih bojlerjev v skupnih prostorih stavbe.
14. Popravila instalacij centralne kurjave, plina in radiatorjev, ki se nahajajo v skupnih prostorih stavbe.
15. Redna servisiranja osebnih in tovornih dvigal, toplovodnih postaj, hidroforjev, odštevvalnih ur, detekcijskih, telekomunikacijskih in video naprav, naprav za nadzor in varovanje vхода v stavbo, v skladu s predpisi za vzdrževanje teh skupnih naprav stavbe.
16. Nabava in vzdrževanje oglasnih desk, zastav, namestitev hišnih redov.
17. Nabava in vzdrževanje požarnovarnostnih naprav, sredstev in opreme za osebo in skupinsko zaščito ob naravnih in drugih nesrečah ter v vojni in gasilske in samoreševalne opreme za reševanje iz zaklonišča.
18. Vzdrževanje vseh priključkov na skupne instalacije stavbe, kot so dotoki in odtoki vode, električne, plinske, dimnovodne, prežračevalne, ogrevalne, klimatske, radijske, televizijske, telefonske, računalniške, požarnovarnostne in druge instalacije.
19. Vzdrževanje poštnih nabiralnikov.
20. Vzdrževanje opreme za prostore organov skupnosti lastnikov.
21. Vzdrževanje zvoncev, domofonov, električnih ključavnic in stopniščena avtomata v skupnih prostorih stavbe.
22. Vzdrževanje in pregled skupinskih telekomunikacijskih in video naprav.
23. Vzdrževanje peskovnikov, klopi in igral na pripadajočem zemljišču večstanovanjskih stavb.

Priloga 4: OBRATOVALNI STROŠKI

1. Stroški za ogrevanje, porabljeno elektriko in vodo, odvoz smeti, kanališčno ter čiščenje skupnih prostorov in pripadajočega zemljišča, s potrebnim materialom in orodjem.
2. Vsi stroški lokalnega ogrevanja, kolikor niso zajeti v prejšnji točki (lastna kotlovnica), ki zajemajo stroške energenta, kurjača in čiščenja kurilnih naprav in druge materialne stroške.
3. Čiščenje zračnikov in dimnikov ter pregledovanje le-teh.
4. Strošek za plačilo hišnika in snažilke ter nabava čistil.
5. Redni (mesečni) kontrolni pregledi toplotne postaje in kotlovnice.
6. Redni (mesečni) kontrolni pregledi etažne centralne kurjave.
7. Redni (mesečni) kontrolni pregledi dvigal.
8. Čiščenje lončenih, oljnih in drugih peči ter štedilnikov.
9. Čiščenje snega in ledu po veljavnem odloku o zimski službi, (trazen na strehi, strešnih vench in napuščih, kar je strošek lastnika).
10. Zamenjava svetil, žarnic, stikal, tipk in varovalk v skupnih prostorih stavbe.
11. Popravila ključavnic, samozapiral, okovja oken in vrat in zamenjava razbitih stekel v osebnih in tovornih dvigalih, vhodnih vratih in oknih v skupnih prostorih stavbe, kolikor je povzročitelj škode neznan.
12. Stroški sanitarnih pregledov, dezinfekcije in deratizacije.
13. Pleskanje oziroma ustrezna površinska zaščita vgrajene opreme, manjših mizarskih del in oljnih površin v kuhinji, sanitarijah in predsobah.
14. Popravilo poškodovanih lesenih izdelkov in vgrajenih omar, ter po potrebi zamenjava tečajev, kljuk, ključavnic in ostalega okovja na teh izdelkih.
15. Popravilo in zamenjava lahkih senčil in žaluzij (platenih, plastičnih, metalnih ipd.) na oknih in vratih stanovanja.
16. Redni pregledi, čiščenje in servisiranje električnih in plinskih naprav, bojlerjev, štedilnikov, kuhinjskih nap in drugih naprav.
17. Čiščenje, odmašitve in vzdrževanje iztočnih pip, baterij, umivalnikov, pomivalnih korit, kopalnih kadi, prh, pomivalnikov, talnih sifonov, straniščnih školjk, sedežnih WC desk in izplakovalnih kotličkov.
18. Čiščenje in odmašitve straniščnih školjk, pomivalnih korit, kadi in prh, pomivalnikov in pripadajočih sifonov.
19. Čiščenje vertikalne in horizontalne kanalizacije s priključkom na javno kanalizacijo ali septično jamo.
20. Praznjenje septičnih jam, kjer ni javne kanalizacije in lovicev peska ter odpadnih olj.
21. Vzdrževanje vseh priključkov na skupne instalacije stavbe, kot so dotoki in odtoki vode, električne, plinske, dimnovodne, prežračevalne, ogrevalne, klimatske, radijske, televizijske, telefonske, računalniške, požarnovarnostne in druge instalacije (kolikor ti stroški niso že zajeti v ceni storitve s strani dobavitelja).
22. Kemična priprava vode (menjava vodofoasa).
23. Čiščenje dostopnih poti, parkirnih prostorov, zelenih površin (košnja 3–5 krat letno), živih mej in dreves (obrezovanje 1-krat letno), ograj, peskovnikov, igral otroških igrišč ter drugih naprav, ki spadajo k posamezni stanovanjski stavbi oziroma skupni stavb.
24. Vsa popravila, ki so potrebna zaradi povzročenih poškodb s strani uporabnika.
25. Čiščenje jaškov za smeti.

**879. Pravilnik o posebnih pogojih za uvoz
brazilskih orehov v lupini iz Brazilije**

Na podlagi petega odstavka 16. člena ter v zvezi s 24. in 25. členom zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo (Uradni list RS, št. 52/00 in 42/02), izdaja minister za zdravje

**PRAVILNIK
o posebnih pogojih za uvoz brazilskih orehov
v lupini iz Brazilije*****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

Ta pravilnik ureja posebne pogoje za izvajanje uradnega zdravstvenega nadzora nad uvozom brazilskih orehov v lupini z izvorom ali poslanih iz Brazilije (v nadaljnjem besedilu: brazilski orehi) zaradi morebitne onesnaženosti s previsoko vsebnostjo aflatoksina B₁ in skupnih aflatoksinov (v nadaljnjem besedilu: aflatoksini) zaradi zaščite javnega zdravja in zdravja potrošnikov.

2. člen

Brazilski orehi, ki imajo tarifno oznako KN 0801 21 00 se lahko uvozijo, če pošiljka izpolnjuje pogoje glede vsebnosti aflatoksinov, določene v pravilniku o onesnaževalcih v živilih (Uradni list RS, št. 69/03; v nadaljnjem besedilu: pravilnik o onesnaževalcih).

3. člen

Ob uvozu mora uvoznik s pošiljko brazilskih orehov (v nadaljnjem besedilu: pošiljka) predložiti poročilo o vzorčenju in laboratorijskih preskusih pooblaščenega laboratorija iz Brazilije Laboratório de Controle de Qualidade de Segurança Alimentar (v nadaljnjem besedilu: poročilo) ter zdravstveni certifikat iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika in ga izpolni, podpiše in overi predstavnik brazilskega Ministrstva za kmetijstvo in varnost hrane (Ministério da Agricultura, Pecuária e Abastecimento – MAPA).

4. člen

Pošiljka se lahko uvozi le prek enega izmed mejnih prehodov iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

5. člen

Vsaka pošiljka mora vsebovati oznako, ki ustreza oznaki na poročilu in zdravstvenem certifikatu iz 3. člena tega pravilnika.

6. člen

Zdravstveni inšpektorji, ki izvajajo nadzor nad uvozom pošiljke, morajo pred uvozom pošiljke, na mejnih prehodih:

- preveriti poročilo in zdravstveni certifikat, ki spremljata pošiljko;
- opraviti vzorčenje vsake pošiljke za laboratorijski preskus o vsebnosti aflatoksinov in poslati vzorce na laboratorijski preskus v pooblaščen laboratorij;
- na podlagi poročila, zdravstvenega certifikata in rezultatov laboratorijskih preskusov iz prejšnje alineje oceniti ali je pošiljka zdravstveno ustrezna glede vsebnosti aflatoksinov.

7. člen

Zdravstveni inšpektor prepove uvoz brazilskih orehov v lupini, če vsebnost aflatoksinov v pošiljki presega zgornjo mejno vrednost, določeno v pravilniku o onesnaževalcih.

Pošiljke iz prejšnjega odstavka se lahko vrnejo državi izvora samo v primeru, kadar za vsako posamezno pošiljko brazilsko Ministrstvo za kmetijstvo in varnost hrane (Ministério

da Agricultura, Pecuária e Abastecimento – MAPA) pisno zagotovi naslednje:

a) da se nedvoumno strinja z vrnitvijo neustrezne pošiljke in z oznako pošiljke,

b) da se obveže, da bodo vrnjeno pošiljko dali pod uradni nadzor od datuma prejema pošiljke dalje,

c) točno navedbo kraja kamor bo vrnjena pošiljka, nameravanega postopka obdelave vrnjene pošiljke in nameravanega vzorčenja in analitskih postopkov, ki bodo izvedeni za vrnjeno pošiljko.

Če pogoji iz prejšnjega odstavka niso izpolnjeni, morajo biti vse pošiljke, pri katerih vsebnost aflatoksinov presega zgornjo mejno vrednost, določeno v pravilniku o onesnaževalcih, uničene v Republiki Sloveniji. Stroške uničenja pošiljke krije uvoznik.

O prepovedi uvoza Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije nemudoma, prek Evropskega sistema hitrega obveščanja za živila in krmo, obvesti Evropsko komisijo.

8. člen

Pošiljko zdravstveni inšpektor lahko zadrži na meji največ 15 delovnih dni. Vzorčenje in laboratorijski preskusi potekajo na način, ki je določen s pravilnikom o postopkih vzorčenja in analitskih metodah za določanje vsebnosti aflatoksinov in ohratoksina A v živilih (Uradni list RS, št. 108/02 in 86/03).

Za pošiljko, od katere je bil odvzet vzorec, izda Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije potrdilo o pregledu na obrazcu iz Priloge 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

9. člen

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije vsake tri mesece obvešča Evropsko komisijo o rezultatih laboratorijskih preskusov, opravljenih po tem pravilniku, in sicer najpozneje v tridesetih dneh po zaključku vsakega trimesečja.

10. člen

Kopije dokumentacije iz 3. člena in drugega odstavka 8. člena tega pravilnika morajo spremljati brazilске orehe v lupini iz posameznih pošiljk v prometu do vključno trgovine na debelo.

II. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**11. člen**

Ne glede na določbo 6. člena tega pravilnika se lahko pošiljke, ki so zapustile Brazilijo 30 dni pred uveljavitvijo tega pravilnika, in ki jih ne spremlja dokumentacija iz 3. člena tega pravilnika ter je z laboratorijskim preskusom ugotovljeno, da vsebnosti aflatoksinov ne presegajo zgornjih mejnih vrednosti, določenih v pravilniku o onesnaževalcih, uvozijo v Republiko Slovenijo brez priložene dokumentacije.

12. člen

Od 1. maja 2004 se kot potrdilo iz drugega odstavka 8. člena tega pravilnika oziroma potrdilo iz Priloge 3 tega pravilnika prizna ustrezno potrdilo pristojnega organa države članice Evropske unije, za uradni nadzor na področju varnosti živil.

13. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbe 4. člena, četrtega odstavka 7. člena in 9. člena in priloga 2 tega pravilnika pa se uporabljajo od 1. maja 2004.

Št. 020-10/2004

Ljubljana, dne 23. februarja 2004.

EVA 2004-2711-0020

dr. Dušan Keber l. r.
Minister
za zdravje

* Pravilnik vsebinsko povzema odločbo 2003/493/ES.

PRILOGA 1

A. Zdravstveni certifikat za uvoz brazilskih orehov v lupini s poreklom ali poslanih iz Brazilije

Oznaka pošiljke..... Številka certifikata.....

V skladu z določbami odločbe Komisije 2003/493/ES o posebnih pogojih za uvoz brazilskih orehov v lupini, ki spadajo v tarifno oznako KN 0801 21 00 z izvorom ali poslanih Brazilije,

.....
Ministrstvo za kmetijstvo in varnost hrane (Ministério da Agricultura, Pecuária e Abastecimento - MAPA)

POTRJUJE:

da so brazilski orehi v lupini iz te pošiljke, številčna oznaka(vpišite številčno oznako pošiljke), sestavljene iz

.....
.....
(opis pošiljke, proizvoda, število in vrsta pakiranja, bruto ali neto masa)

vkrcane v.....
(kraj vkrcanja)

s strani.....
(identifikacija prevoznika)

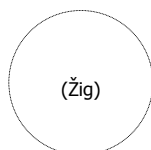
namenjene v.....
(namembna država in kraj)

ki prihajajo iz.....
.....
(ime in naslov podjetja)

bili proizvedeni, sortirani, obravnavani, predelani, pakirani in so se prevažali skladno z dobro higiensko prakso.

Iz te pošiljke je bilo vzetih (število vzorcev) brazilskih orehov v lupini dne.....(datum), za laboratorijsko analizo dne..... (datum) v Laboratório de Controle de Qualidade de Segurança Alimentar (ime laboratorija), da se ugotovi vsebnost aflatoksina B1 in skupnih aflatoksinov; priloženi so podatki o vzorčenju, uporabljenih analitskih metodah in vsi rezultati. Vzorčenje in analize so bile izvedene v skladu z določbami direktive Komisije 98/53/ES z dne 16. julija 1998 o postopkih vzorčenja in analitskih metodah za uradni nadzor nad vsebnostjo določenih onesnaževalcev v živilih.

V dne.....

.....
Podpis predstavnika pristojnega organa, Ministrstva za kmetijstvo in varnost hrane
(Ministério da Agricultura, Pecuária e Abastecimento -MAPA)

Health certificate for the importation into the European Community of Brazil nuts in shell originating in or consigned from Brazil

Consignment Code

Certificate No

In accordance with the provisions of Commission Decision 2003/493/EC imposing special conditions on the import Brazil nuts in shell falling within CN code 0801 21 00 originating in or consigned from Brazil.

the
the Ministry of Agriculture and Food Safety (Ministério da Agricultura, Pecuária e Abastecimento -MAPA)

CERTIFIES:

that the Brazil nuts in shell of this consignment code number(insert consignment code number)
composed of :

.....
.....

(Description of consignment, products, number and type of packages, gross or net weight)

embarked at
(Embarkation place)

by
(Identification of transporter)

going to
(Place and country of destination)

which comes from the establishment

.....
.....

(Name and address of establishment)

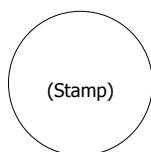
have been handled in line with good hygiene practices.

From this consignment, (number of samples) samples Brazil nuts in shell were taken on(date), subjected to laboratory analysis on (date) in the Laboratório de Controle de Qualidade de Segurança Alimentar (name of laboratory), to determine the level of aflatoxin B1 and level of total aflatoxin contamination, and the details of sampling, methods of analysis used and all result are attached. The sampling methods and the methods of analysis have been performed with the provisions of Commission Directive 98/53/EC of 16 July 1998 laying down the sampling methods and the methods of analysis of the official control of the levels for certain contaminants in foodstuffs.

Done aton

.....

*Signature of representative of competent authority, the Ministry of Agriculture
and Food Safety (Ministério da Agricultura, Pecuária e Abastecimento -MAPA)*

PRILOGA 2

Mejni prehodi za uvoz živil

1. Mejni prehod Obrežje
2. Mejni prehod Koper - pristanišče
3. Mejni prehod Dobova - železnica

PRILOGA 3**Obrazec potrdila o pregledu pošiljke na meji**

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
ZDRAVSTVENI INŠPEKTORAT RS
Parmova 33, 1000 LJUBLJANA
Telefon: 01 280 38 02, Telefax: 01 280 38 08

Naziv in naslov enote:

Številka:

Datum:

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, Obmejna območna enota izdaja na podlagi 2. točke prvega odstavka 16. člena zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (Uradni list, RS, št. 52/00 in 42/02) ter pravilnika o posebnih pogojih

za uvoz brazilskih orehov v lupini iz Brazilije (Uradni list RS, št. 20/04) v zadevi uvoza
_____ v upravni zadevi
_____ po uradni dolžnosti.

POTRDILO O PREGLEDU BRAZILSKIH OREHOV V LUPINI ZA UGOTOVITEV NJIHOVE SKLADNOSTI S PRAVILNIKOM O ONESNAŽEVALCIH V ŽIVILIH (Uradni list RS, št. 69/03)

Inšpektor Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije je dne _____, po uradni dolžnosti, opravil pregled pošiljke:

- vrsta živila – poimenovanje:
- tarifna oznaka:
- proizvajalec:
- izvor – poslano iz države:
- oznaka pošiljke:
- opis pošiljke in proizvodov, količina, vrsta pakiranja, neto teža ali skupna teža:
- odposlano iz:
- način prevoza:
- izvoznik:
- pošiljka je namenjena v:

Uvoznik pošiljke _____

je skladno s 3. členom pravilnika o onesnaževalcih v živilih predložil naslednja dokazila o zdravstveni ustreznosti pošiljke:

1. rezultati uradnega nadzora (vzorčenja in laboratorijskih preskusov) iz Brazilijskega _____
2. zdravstveni certifikat iz Priloge 1 pravilnika o posebnih pogojih za uvoz brazilskih orehov v lupini iz Brazilijskega _____.

V okviru uradnega postopka je inšpektor dne _____ na podlagi 2. in 8. člena pravilnika o uradnem zdravstvenem nadzoru (Uradni list RS, št. 73/03) odvzel _____ vzorec/ce navedenih živil za ugotovitev skladnosti z določbami pravilnika o onesnaževalcih v živilih. Na podlagi poročila o laboratorijskem preskusu, ki ga je podal _____ pod številko _____ z dne _____, je razvidno, da je/so preiskan/i vzorec/vzorci _____.

Na podlagi navedenega zdravstveni inšpektor potrjuje, da navedena pošiljka glede ugotovljenih zgornjih mejnih vrednosti aflatoksina B₁ in skupnih aflatoksinov je/ni skladna s Pravilnikom o onesnaževalcih v živilih in glede na to je /ni varna po določilih 3. točke prvega odstavka 6. člena zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom.

žig

ime in priimek zdravstvenega inšpektorja

(podpis)

**880. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah
pravidnika o formulah za dojenčke**

Na podlagi tretjega odstavka 12. člena zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (Uradni list RS, št. 52/00 in 42/02) izdaja minister za zdravje

**PRAVILNIK
o spremembah in dopolnitvah pravilnika
o formulah za dojenčke*****1. člen**

V pravilniku o formulah za dojenčke (Uradni list RS, št. 46/02, 117/02 in 42/03) se v 9. členu v prvem odstavku za besedo »obrok« doda besedilo »ali obrok, ki se pripravi«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek, se za pesticide, uvrščene na seznam v Prilogi 12, uporabljajo mejne vrednosti ostankov pesticidov navedene v Prilogi 12, ki je sestavni del tega pravilnika.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

2. člen

Za 9. členom se doda nov 9.a člen, ki se glasi:

»9.a člen

V pridelavi živil, namenjenih za proizvodnjo začetnih in nadaljevalnih formul, se ne smejo uporabljati pesticidi, ki so navedeni v prilogi 11, ki je sestavni del tega pravilnika.

Za potrebe uradnega nadzora se šteje:

– da se pesticidi, navedeni v Preglednici 1 Priloge 11 niso uporabljali v pridelavi živil, namenjenih za proizvodnjo začetnih in nadaljevalnih formul, če njihovi ostanki ne presegajo mejne vrednosti 0,003 mg/kg; ta mejna vrednost, ki je meja določanja analitske metode, se bo redno pregledovala z vidika tehničnega napredka;

– da se pesticidi, navedeni v Preglednici 2 Priloge 11, niso uporabljali v pridelavi živil, namenjenih za proizvodnjo začetnih in nadaljevalnih formul, če njihovi ostanki ne presegajo mejne vrednosti 0,003 mg/kg; ta mejna vrednost se bo redno pregledovala z vidika podatkov o onesnaženosti okolja.

Mejne vrednosti iz prejšnjega odstavka se uporabljajo za začetne in nadaljevalne formule, ki so pripravljene kot gotov obrok ali obrok, ki se pripravi po navodilih proizvajalca.«.

3. člen

Za Prilogo 10 se dodata novi Priloga 11 in Priloga 12, ki se glasita:

»PRILOGA 11

Pesticidi, ki se ne smejo uporabljati v pridelavi živil, namenjenih za proizvodnjo začetnih in nadaljevalnih formul

Preglednica 1**Kemijsko ime snovi (opredelitev ostanka)**

Disulfoton (vsota disulfotona, disulfoton sulfoksida in disulfoton sulfona, izražena kot disulfoton)

Fensulfotion (vsota fensulfotona, njegovih kisikovih analogov in njihovih sulfonov, izraženo kot fensulfotion)

Fentin, izražen kot trifenilfosfor kation

Haloksifop (vsota haloksifopa, njegovih soli in estrov, vključno s konjugati, izraženo kot haloksifop)

Heptaklor in trans-heptaklor epoksid, izraženo kot heptaklor

Heksaklorbenzen

Nitrofen

Ometoat

Terbufos (vsota terbufosa, njegovih sulfoksidov in sulfonov, izraženo kot terbufos)

Preglednica 2**Kemijsko ime snovi**

Aldrin in dieldrin, izraženo kot dieldrin

Endrin

* Ta pravilnik vsebinsko povzema direktivo 2003/14/ES.

PRILOGA 12

Določene mejne vrednosti pesticidov ali njihovih presnovnih produktov v začetnih in nadaljevalnih formulah za dojenčke in male otroke

Kemijsko ime snovi	Mejna vrednost ostankov pesticidov (MRL) (mg/kg)
Kadusafos	0,006
Demeton-S-metil/demeton-S-metil sulfon/oksidemeton-metil (posamezno ali v kombinaciji, izraženo kot demeton-S-metil)	0,006
Etoprofos	0,008
Fipronil (vsota fipronila in fipronil-desulfinila, izraženo kot fipronil)	0,004
Propineb/propilenetiourea (vsota propineba in propileenetiouree)	0,006

4. člen

Začetne in nadaljevalne formule, ki niso v skladu s tem pravilnikom, so lahko v prometu najdlje do 6. marca 2005.

5. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0220-9/2004

Ljubljana, dne 20. februarja 2004.

EVA 2004-2711-0013

dr. Dušan Keber l. r.
Minister
za zdravje

881. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravidnika o onesnaževalcih v živilih

Na podlagi drugega odstavka 6. člena zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom (Uradni list RS, št. 52/00 in 42/02) izdaja minister za zdravje v soglasju z ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K o spremembah in dopolnitvah pravilnika o onesnaževalcih v živilih*

1. člen

V pravilniku o onesnaževalcih v živilih (Uradni list RS, št. 69/03) se v 1. členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Za onesnaževalce v smislu tega pravilnika se štejejo tudi mehanski onesnaževalci, kot so primesi in tujki, ki so lahko škodljivi za zdravje ljudi, povzročajo odpor pri potrošnikih ali neposredno ogrožajo zdravje.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

2. člen

Za 2. členom se doda nov 2.a člen, ki se glasi:

»2.a člen

Živilo ne sme vsebovati onesnaževalcev s farmakološkim oziroma toksikološkim učinkom, ki izvira iz rastlin oziroma delov rastlin, ki so razvrščene v kategorije Z in ZR

ali drugih rastlin, naštetih v pravilniku o razvrstitvi zdravilnih rastlin (Uradni list RS, št. 133/03)«.

3. člen

Za 4. členom se doda nov 4.a člen, ki se glasi:

»4.a člen

Kmetijski pridelki oziroma živila, ki vsebujejo onesnaževalce, ki neposredno ogrožajo zdravje ljudi vendar jih je mogoče s postopki sortiranja, čiščenja ali drugih načinov mehanske obdelave pred nadaljnjo obdelavo popolnoma odstraniti iz živil morajo biti označena z označbo »neprečiščen proizvod, ni primeren za neposredno uporabo v proizvodnji živil oziroma neposredno za prehrano ljudi«.

Kmetijski pridelki oziroma živila iz prejšnjega odstavka smejo v nadaljnji promet šele po odstranitvi onesnaževalcev.«.

4. člen

Naslov IV. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»IV. MIKOTOKSINI«.

5. člen

V 10. členu se besedilo »afلاتoksinov in ohratoksina A« nadomesti z besedo »mikotoksinov«.

6. člen

V prilogi »2. Mikotoksini« se za točko 2.2. OHRATOKSIN A doda nova točka, ki se glasi:

* Ta pravilnik vsebinsko povzema uredbo 1425/2003/ES.

»2.3. PATULIN

Živilo	Zgornja mejna vrednost (µg / kg)
2.3.1. – sadni sokovi in sadni nektarji, predvsem jabolčni sok, sestavine sadnih sokov in drugih pijač – koncentrirani sadni sok po rekonstituciji po navodilih proizvajalca	50,0
2.3.2. žgane pijače, jabolčnik in druge fermentirane pijače, izdelane iz jabolk, ali ki vsebujejo jabolčni sok	50,0
2.3.3. jabolčni proizvodi v trdni obliki, vključno z jabolčnim kompotom in jabolčnim pirejem	25,0
2.3.4. – jabolčni sok in jabolčni proizvodi v trdni obliki, vključno z jabolčnim kompotom in jabolčnim pirejem, za dojenčke in male otroke, ki so označeni in se prodajajo kot taki – druga otroška hrana	10,0

7. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati pravilnik o količinah pesticidov in drugih strupenih snovi, hormonov, antibiotikov in mikotoksinov, ki smejo biti v živilih (Uradni list SFRJ, št. 59/83 in 79/87) v delu, ki se nanaša na cink, kositer, arzen, baker, železo ter druge toksične kovine in sulfonamid.

8. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0220-4/2004-1

Ljubljana, dne 16. februarja 2004.

EVA 2004-2711-0014

dr. Dušan Keber l. r.
Minister
za zdravje

Soglašam!
mag. Franc But l. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

**882. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah
pravilnika o žitnih kašicah in živilih,
namenjenih dojenčkom in malim otrokom**

Na podlagi tretjega odstavka 12. člena zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo (Uradni list RS, št. 52/00 in 42/02) izdaja minister za zdravje

P R A V I L N I K
**o spremembah in dopolnitvah pravilnika o žitnih
kašicah in živilih, namenjenih dojenčkom
in malim otrokom***

1. člen

V pravilniku o žitnih kašicah in živilih, namenjenih dojenčkom in malim otrokom (Uradni list RS, št. 48/02, 117/02 in 42/03) se v 8. členu v prvem odstavku za besedo »obrok« doda besedilo »ali obrok, ki se pripravi«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek, se za pesticide, uvrščene na seznam v Prilogi 8, uporabljajo mejne vrednosti ostankov pesticidov navedene v Prilogi 8, ki je sestavni del tega pravilnika.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

2. člen

V 9. členu se dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»Za potrebe uradnega nadzora se šteje:

– da se pesticidi, navedeni v preglednici 1 priloge 7 niso uporabljali v pridelavi živil, namenjenih za proizvodnjo žitnih kašic in druge otroške hrane, če njihovi ostanki ne presegajo mejne vrednosti 0,003 mg/kg; ta mejna vrednost, ki je meja določanja analitske metode, se bo redno pregledovala z vidika tehničnega napredka;

– da se pesticidi, navedeni v preglednici 2 priloge 7, niso uporabljali v pridelavi živil, namenjenih za proizvodnjo žitnih kašic in druge otroške hrane, če njihovi ostanki ne presegajo mejne vrednosti 0,003 mg/kg; ta mejna vrednost se bo redno pregledovala z vidika podatkov o onesnaženosti okolja.

Mejne vrednosti iz prejšnjega odstavka se uporabljajo za žitne kašice in drugo otroško hrano, ki je pripravljena kot gotov obrok ali obrok, ki se pripravi po navodilih proizvajalca.».

Dosedanji drugi odstavek postane četrti odstavek.

3. člen

Priloga 7 se spremeni tako, da se glasi:

* Ta pravilnik vsebinsko povzema direktivo 2003/13/ES.

»PRILOGA 7

Pesticidi, ki se ne smejo uporabljati v kmetijski pridelavi, namenjeni za proizvodnjo žitnih kašic in druge otroške hrane

Preglednica 1

Kemijško ime snovi (opredelitev ostanka)

Disulfoton (vsota disulfotona, disulfoton sulfoksida in disulfoton sulfona, izražena kot disulfoton)
Fensulfotion (vsota fensulfotona, njegovih kisikovih analogov in njihovih sulfonov, izraženo kot fensulfotion)
Fentin, izražen kot trifenilkositrov kation
Haloksifop (vsota haloksifopa, njegovih soli in estrov, vključno s konjugati, izraženo kot haloksifop)
Heptaklor in trans-heptaklor epoksid, izraženo kot heptaklor
Heksaklorbenzen
Nitrofen
Ometoat
Terbufos (vsota terbufosa, njegovih sulfoksidov in sulfonov, izraženo kot terbufos)

Preglednica 2

Kemijško ime snovi

Aldrin in dieldrin, izraženo kot dieldrin
Endrin“.

4. člen

Za Prilogo 7 se doda nova Priloga 8, ki se glasi:

»PRILOGA 8

Določene mejne vrednosti ostankov pesticidov ali njihovih presnovnih produktov v žitnih kašicah in drugi otroški hrani

Kemijško ime snovi	Mejna vrednost ostankov pesticidov (MRL) (mg/kg)
Kadusafos	0,006
Demeton-S-metil/demeton-S-metil sulfon/oksidemeton-metil (posamezno ali v kombinaciji, izraženo kot demeton-S-metil)	0,006
Etoprofos	0,008
Fipronil (vsota fipronila in fipronil-desulfinita, izraženo kot fipronil)	0,004
Propineb/propilenetiourea (vsota propineba in propilenetiouree)	0,006«

5. člen

Žitne kašice in druga otroška hrana, ki niso v skladu s tem pravilnikom, so lahko v prometu najdlje do 6. marca 2005.

6. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0220-8/2004
Ljubljana, dne 20. februarja 2004.
EVA 2004-2711-0016

dr. Dušan Keber l. r.

Minister
za zdravje

883. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o posebnih pogojih za uvoz zemeljskih oreškov, lešnikov, pistacij in fig ter izdelkov iz njih iz določenih držav

Na podlagi petega odstavka 16. člena ter v zvezi s 24. in 25. členom zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo (Uradni list RS, št. 52/00 in 42/02), izdaja minister za zdravje

P R A V I L N I K

o spremembah in dopolnitvah pravilnika o posebnih pogojih za uvoz zemeljskih oreškov, lešnikov, pistacij in fig ter izdelkov iz njih iz določenih držav

1. člen

V pravilniku o posebnih pogojih za uvoz zemeljskih oreškov, lešnikov, pistacij in fig ter izdelkov iz njih iz določenih držav (Uradni list RS, št. 131/03) se besedilo 2. člena nadomesti z naslednjim besedilom:

»Živila z izvorom ali poslana iz določenih držav in imajo tarifno oznako iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika se lahko uvozijo, če pošiljka izpolnjuje pogoje glede vsebnosti aflatoksinov, določene v pravilniku o onesnaževalcih v živilih (Uradni list RS, št. 69/03; v nadaljnjem besedilu: pravilnik o onesnaževalcih).«.

2. člen

V 4. členu se črta besedilo »v Republiko Slovenijo«.

3. člen

V 5. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Vsaka pošiljka živil mora vsebovati oznako, ki ustreza oznaki na poročilu in zdravstvenemu spričevalu iz 3. člena tega pravilnika.«.

4. člen

Besedilo 13. člena nadomesti z naslednjim besedilom:

»Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbe 4. člena, drugega odstavka 7. člena, določbe 9. člena in Priloga 3 pa se uporabljajo od 1. maja 2004.«

5. člen

Priloga 3 se spremeni tako, da se glasi:

»Mejni prehodi za uvoz živil

1. Mejni prehod Obrežje
2. Mejni prehod Koper - pristanišče
3. Mejni prehod Dobova - železnica«

6. člen

Priloga 4 se spremeni tako, da se glasi:

»Obrazec potrdila o pregledu pošiljke na meji

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
ZDRAVSTVENI INŠPEKTORAT RS
Parmova 33, 1000 LJUBLJANA
Telefon: 01 280 38 02, Telefax: 01 280 38 08

Naziv in naslov enote:

Številka:

Datum:

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, Obmejna območna enota izdaja na podlagi 2. točke prvega odstavka 16. člena zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (Uradni list, RS, št. 52/00 in 42/02) ter pravilnika o posebnih pogojih za uvoz zemeljskih oreškov, lešnikov, pistacij in fig ter izdelkov iz njih iz določenih držav (Uradni list RS, št. 20/04) v zadevi uvoza _____ v upravni zadevi _____ po uradni dolžnosti.

POTRDILO O PREGLEDU ŽIVIL(A) ZA UGOTOVITEV NJIHOVE SKLADNOSTI S PRAVILNIKOM O ONESNAŽEVALCIH V ŽIVILIH (Uradni list RS, št. 69/03)

Inšpektor Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije je dne _____, po uradni dolžnosti, opravil pregled pošiljke:

- vrsta živila – poimenovanje:
- tarifna oznaka:
- proizvajalec:
- izvor – poslano iz države:
- oznaka pošiljke:
- opis pošiljke in proizvodov, količina, vrsta pakiranja, neto teža ali skupna teža:
- odposlano iz:
- način prevoza:
- izvoznik:
- pošiljka je namenjena v:

Uvoznik pošiljke _____ je skladno s 3. členom pravilnika o onesnaževalcih v živilih predložil naslednja dokazila o zdravstveni ustreznosti pošiljke:

1. rezultati uradnega nadzora (vzorčenja in laboratorijskih preskusov) določene države: _____

2. zdravstveno spričevalo iz Priloge 2 pravilnika o posebnih pogojih za uvoz zemeljskih oreškov, lešnikov, pistacij in fig ter izdelkov iz njih iz določenih držav _____.

V okviru uradnega postopka je inšpektor dne _____ na podlagi 2. in 8. člena pravilnika o uradnem zdravstvenem nadzoru (Uradni list RS, št. 73/03) odvzel _____ vzorec/ce navedenih živil za ugotovitev skladnosti z določbami pravilnika o onesnaževalcih v živilih. Na podlagi poročila o laboratorijskem preskusu, ki ga je podal _____ pod številko _____ z dne _____, je razvidno, da je/so preiskan/i vzorec/vzorci _____.

Na podlagi navedenega zdravstveni inšpektor potrjuje, da navedena pošiljka glede ugotovljenih zgornjih mejnih vrednosti aflatoksina B₁ in skupnih aflatoksinov je/ni skladna s pravilnikom o onesnaževalcih v živilih in glede na to je /ni varna po določenih 3. točke prvega odstavka 6. člena zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili.

Žig

ime in priimek zdravstvenega inšpektorja
(podpis)«

7. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0220-5/2004
Ljubljana, dne 23. februarja 2004.
EVA 2004-2711-0039

dr. Dušan Keber l. r.
Minister
za zdravje

884. Pravilnik o eruka kislini

Na podlagi zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo (Uradni list RS, št. 52/00 in 42/02) izdaja minister za zdravje v soglasju z ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

**PRAVILNIK
o eruka kislini*****I. SPLOŠNE DOLOČBE**

1. člen

Ta pravilnik določa najvišjo vsebnost eruka kisline v oljih, masteh ter mešanica olj in masti namenjenih za prehrano ljudi ter v živilih, ki vsebujejo olja, masti ali mešanice olj in masti (v nadaljnjem besedilu: živila) ter analitske metode za določanje vsebnosti eruka kisline v teh živilih.

2. člen

Vsebnost eruka kisline v živilih iz prejšnjega člena ne sme presegati 5%, preračunano na celotno vsebnost maščobnih kislin v maščobi.

II. UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

3. člen

Za določanje vsebnosti eruka kisline v živilih iz 1. člena tega pravilnika se uporabljajo analitske metode določene v Prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika.

Vsebnost eruka kisline se ugotovi s hitrim testom, tako da se določi:

- celotno vsebnost dokozenojske kisline v živilih iz Priloge, ali
- celotno vsebnost cis- dokozenojske kisline v živilih iz Priloge, s plinsko-tekočinsko kromatografijo v pogojih, kjer so cis- in trans-izomeri dokozenojske kisline ločeni; stacionarne faze, primerne za te namene so na primer cianopropilpolisiloksani ali tekoči kristali.

Če celotna vsebnost dokozenojske kisline, določene v skladu s prvo alineo prejšnjega odstavka ali cis- dokozenojske kisline, določene v skladu z drugo alineo prejšnjega odstavka v živilih iz 1. člena tega pravilnika, izračunana na podlagi celotne vsebnosti maščobnih kislin v maščobi, ne presega 5%, ni potrebno nadaljnje določanje eruka kisline v izdelkih. V nasprotnem primeru se vsebnost eruka kisline določi po metodi IV iz Priloge.

III. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati pravilnik o eruka kislini (Uradni list RS, št. 89/99).

5. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0220-3/2004-1
Ljubljana, dne 18. februarja 2004.
EVA 2004-2711-0038

dr. Dušan Keber l. r.
Minister
za zdravje

Soglašam!
mag. Franc But l. r
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano

PRILOGA

METODA KEMIJSKE ANALIZE**I. SPLOŠNO**

1. Priprava vzorca

1.1 Splošno

Masa v laboratorij dostavljenega vzorca za analizo mora biti 50 g, razen če ni zahtevana večja količina.

1.2 Priprava vzorca v laboratoriju

Pred začetkom analize se mora vzorec homogenizirati.

1.3 Posode

Tako pripravljen vzorec se mora hraniti v za zrak in vlago nepropustnih posodah (v hermetično zaprtih posodah).

* Ta pravilnik vsebinsko povzema Direktivo 76/621/EGS in Direktivo 80/891/EGS.

2. Reagenti

2.1 Voda

2.1.1 Za raztapljanje, razredčevanje ali izpiranje se mora uporabljati destilirana ali najmanj enako čista demineralizirana voda.

2.1.2 Če reagent ni posebej določen, pomeni »raztopina« ali »razredčevanje« vodno raztopino oziroma razredčenje z vodo.

2.2 Kemikalije

Vse uporabljene kemikalije morajo biti, razen če ni določeno drugače, priznane analitske čistosti.

3. Oprema

3.1 Seznam opreme

Ta seznam vsebuje samo tisto opremo, ki je namenjena posebni uporabi in za katero obstaja specifikacija.

3.2 Analitska tehnika

»Analitska tehnika« pomeni tehniko z občutljivostjo 0,1 mg ali več.

4. Podajanje rezultatov

4.1 Rezultati

Rezultati, ki se podajajo v uradnem poročilu o analizi, morajo biti srednje vrednosti najmanj dveh določitev, katerih ponovljivost je zadovoljiva.

4.2 Izračun odstotkov

Če ni določeno drugače, se rezultati izrazijo kot % (m/m) skupnih maščobnih kislin v vzorcu, kot je bil dostavljen v laboratorij.

4.3 Število značilnih (signifikantnih) števil

Število značilnih (signifikantnih) števil je odvisno od natančnosti metode.

II. PRIPRAVA METIL ESTROV MAŠČOBNIH KISLIN

1. Splošno

Namen te metode je pretvorba olj in maščob živalskega ali rastlinskega izvora, ali maščobnih kislin kakršnegakoli izvora, v metil estre maščobnih kislin. Tako dobljeni metil estri se lahko uporabijo pri vsaki metodi, ki zahteva takšno obliko, vključno s plinsko kromatografijo, tankoplastno kromatografijo in infra-rdečo spektrofotometrijo.

2. Področje uporabe

Opisana metoda se uporablja za olja in maščobe živalskega ali rastlinskega izvora. Metoda, opisana pod 3, se uporablja za pripravo metil estrov maščobnih kislin, ki vsebujejo šest ali več ogljikovih atomov. Pri uporabi splošne metode, opisane pod 3.1, obstaja možnost napak pri rezultatih v prisotnosti:

- spojini s sekundarnimi kisikovimi skupinami (hidroksi, hidroperoksi, keto ali epoksi skupine);
- spojini s ciklopropanskimi ali ciklopropenskimi skupinami;
- konjugiranih poli nenasičenih spojin in acetilenskih spojin;
- voskov.

V takih primerih se priporoča uporaba ene izmed alternativnih metod, opisanih pod 3.2.

Fosfolipidi se lahko analizirajo po saponifikaciji in esterifikaciji maščobnih kislin.

Snovi, ki se ne saponificirajo, se ne odstranijo in, če so prisotne v kakršnikoli znatnejši količini, lahko motijo pri nadaljnji analizi (Opomba 1).

3. Priprava metil estrov maščobnih kislin s šest ali več ogljikovimi atomi

Splošna metoda priprave metil estrov z uporabo bor trifluorida, kot je opisana pod 3.1 naj bi imela prednost pred ostalimi. Če njena uporaba ni možna, se lahko uporabi alternativna metoda, opisana pod 3.2.

3.1 Splošna metoda z uporabo bor trifluorida

3.1.1 Načelo

Saponifikacija gliceridov, sprostitev in esterifikacija maščobnih kislin v prisotnosti bor trifluorida.

3.1.2 Pribor

3.1.2.1 Bučke, 50 in 100 ml, z brušenimi vratovi;

3.1.2.2 Povratni hladilnik, dolžine 20 do 30 cm, z brušenim nastavkom za bučke;

3.1.2.3 Vrelni kamenčki;

3.1.2.4 Cevke za prepihanje z dušikom;

3.1.2.5 Graduane pipete, 10 ml ali več, s pileusovo žogico, ali avtomatske pipete;

3.1.2.6 Epruvete z brušenim grlom in brušenim zamaškom;

3.1.2.7 Lij ločnik, 250 ml.

3.1.3 Reagenti

3.1.3.1 Natrijev hidroksid, metanolna raztopina, približno 0,5 N: 2 g natrijevega hidroksida raztopimo v metanolu, ki vsebuje manj kot 0,5% (m/m) vode. Če se raztopina hrani dalj časa, se pojavi v njej nekoliko natrijevega karbonata v obliki bele oborine, kar ne vpliva na pripravo metil estrov.

3.1.3.2 Bor trifluorid, metanolna raztopina 12 do 15% (m/m). (Komericalno so na voljo 14% in 50% raztopine) (Opomba 2);

Opozorilo: Bor trifluorid je strupen, zato se ne priporoča, da ga uporabnik pripravlja sam iz bor trifluorida in metanola (Opomba 3).

3.1.3.3 Heptan, za kromatografijo (Opomba 2, Opomba 4);

3.1.3.4 Petrol eter, redestiliran (vrelišče 40–60°C), z bromnim številom nižjim od 1, brez heksana, ali heksan (Opomba 2);

3.1.3.5 Natrijev sulfat, brezvodni;

3.1.3.6 Natrijev klorid, nasičena raztopina;

3.1.3.7 Metil rdeče, 0,1% (m/v) raztopina v 60% (v/v) etanolu;

3.1.3.8 Dušik, ki vsebuje manj kot 5 mg kisika/kg plina.

3.1.4 Postopek.

Glede na toksičnost bor trifluorida, se morajo vsi nadaljnji postopki analize izvajati v digestoriju. Stekleni pribor se mora oprati takoj po uporabi.

Če olja ali maščobne kisline vsebujejo več kot dve dvojni vezi, se priporoča odstranitev zraka iz metanola in bučke z nekaj minutnim prepihanjem z dušikom. Vzorec pripravimo v skladu z I, 1.2. Točno tehtanje ni potrebno. Velikost vzorca za analizo mora biti znana le glede na pravilno izbiro bučke in količine reagentov v skladu s podatki iz tabele:

Količina vzorca	Bučka (3.1.2.1)	0,5 N NaOH (3.1.3.1)	Raztopina BF ₃ v metanolu (3.1.3.2)	Heptan (3.1.3.3)
(mg)	(ml)	(ml)	(ml)	(ml)
100–250	50	4	5	1 do 3
250–500	50	6	7	2 do 5
500–750	100	8	9	4 do 8
750–1000	100	10	12	7 do 10

Primerna količina vzorca za plinsko kromatografsko analizo metil estra je 350 mg. Če je ta količina manjša, je reprezentativnost vzorca vprašljiva (Opomba 5).

3.1.4.1 Maščobe in olja

V bučko se prenese primerno količino vzorca za analizo. Doda se pravilno izbrano količino raztopine natrijevega hidroksida in vrelni kamenčke. Bučko se spoji s povratnim hladilnikom. Segreje se do vrenja in pusti vreti, dokler ne izginejo kapljice olja ali maščobe (ta del postopka traja 5 do 10 minut, v izjemnih primerih je čas lahko tudi daljši).

Z graduirano pipeto, opremljeno s pileusovo žogico, ali z avtomatsko pipeto, se doda v vrelo raztopino z vrha povratnega hladilnika pravilno izbrano količino metanolne raztopine bor trifluorida. Nadaljuje se z vrenjem 2 minuti. V vrelo raztopino se doda z vrha povratnega hladilnika 2 do 5 ml heptana (Opomba 4); (količina heptana ne vpliva na reakcijo) in nadaljuje z vrenjem 1 minuto. Odmakne se toplotni izvor in odstrani povratni hladilnik. Doda se nekoliko ml nasičene raztopine natrijevega klorida (3.1.3.6) in s počasnim krožnim mešanjem premeša vsebino v bučki.

V bučko se dodaja nasičeno raztopino natrijevega klorida, dokler raztopina ne seže do grla bučke. Približno 1 ml zgornjega sloja (raztopina heptana) se prenese v epruveto z brušenim grlom. Doda se toliko brezvodnega natrijevega sulfata, da se odstrani sledove vode. Če je bila količina vzorca za analizo 350 mg, dobljena raztopina vsebuje približno 5 do 10% metil estrov in se lahko neposredno vbrizga v kolono plinskega kromatografa. Če to ni tako, se razredči raztopino heptana tako, da se dobi 5 do 10% koncentracijo metil estrov (Opomba 6).

Celotno količino estrov v suhi obliki se dobi tako, da se prenese raztopino soli skupaj s heptansko fazo v 250 ml lij ločnik in se raztopini ločita. Raztopino soli se ekstrahira s 50 ml petrol etra (vrelišče 40 do 60 °C) ali heksana.

Ekstrakcijo se ponovi. Heptansko fazo in ekstrakte se združijo ter spirajo s po 20 ml porcijami vode do negativne kisle reakcije (indikator metil rdeče). Osušijo se z natrijevim sulfatom in upari topilo na vodni kopeli v toku dušika (Opombi 6 in 7). Če je bila količina vzorca za analizo manjša od 500 mg, se priporoča proporcionalno zmanjšanje volumnov topila in vode.

3.2 Alternativna metoda brez uporabe bor trifluorida

3.2.1 Nevtralna olja in maščobe (kislinško število < 2)

3.2.1.1 Načelo

Metanoliza gliceridov v alkalni sredini

3.2.1.2 Oprema

3.2.1.2.1 Mešalec z veliko hitrostjo in primernim grelcem (npr. magnetni mešalec z grelcem);

3.2.1.2.2 Bučka s konusnim ali okroglim dnom, 100 ml, z brušenim grlom;

3.2.1.2.3 Cev za prepihanje z dušikom;

3.2.1.2.4 Povratni hladilnik, ki se ujema z bučko s konusnim ali okroglim dnom;

3.2.1.2.5 Vrelni kamenčki;

3.2.1.2.6 Lij ločnik, 125 ml;

3.2.1.2.7 Konusna bučka z ozkim vratom (erlenmajerica).

3.2.1.3 Reagenti

3.2.1.3.1 Metanol z manj kot 0,5% (m/m) vode;

3.2.1.3.2 Kalijev hidroksid, metanolna raztopina, približno 1 N: 5,6 g kalijevega hidroksida raztopimo v 100 ml metanola, ki vsebuje manj kot 0,5% vode;

3.2.1.3.3 Heptan, za kromatografijo (Opombi 2 in 4);

3.2.1.3.4 Natrijev sulfat, brezvodni;

3.2.1.3.5 Dušik, ki vsebuje manj kot 5 mg kisika/kg plina.

3.2.1.4 Postopek.

Če olje vsebuje kisline, ki imajo več kot dve dvojni vezi, se priporoča odstranitev zraka iz metanola in bučke s prepihanjem z dušikom.

Priprava vzorca

V 100 ml konusno bučko ali bučko z okroglim dnom se prenese približno 4 g (Opomba 4) pripravljenega olja ali maščobe.

Doda se približno 40 ml metanola (3.2.1.3.1), 0,5 ml metanolne raztopine kalijevega hidroksida (3.2.1.3.2) in vrelni kamenčke. Spoji se s povratnim hladilnikom, meša in segreje do vrenja. Raztopina mora postati bistra. Reakcija je običajno končana v 5 do 10 minutah. Pri oljih tipa ricinovo olje bistrost ni kriterij dokončanja reakcije (Opomba 8).

Ohladi se pod tekočo vodo in prenese v 125 ml lij ločnik. Konusno bučko ali bučko z okroglim dnom speremo z 20 ml heptana (Opomba 4), ki se prelije v lij ločnik.

Doda se približno 40 ml vode, pretrese in pusti, da se raztopini ločita. Estri se nahajajo v zgornjem heptanskem sloju. Vodni sloj se ponovno ekstrahira z 20 ml heptana. Oba ekstrakta se združita in dvakrat spereta s po 20 ml vode. Loči se, raztopino estrov osuši z brezvodnim natrijevim sulfatom in filtrira skozi bombažno vato v 50 ml erlenmajerico; če je potrebno, odpari se topilo do 20 ml pri temperaturi vrenja na vodni kopeli v toku dušika (Opombi 6 in 7).

3.2.2 Kisla olja in maščobe (kislinsko število > 2) ter maščobne kisline.

3.2.2.1 Načelo.

Nevtralizacija prostih maščobnih kislin, alkalna metanoliza gliceridov, ki ji v primeru kisljih olj in maščob sledi esterifikacija maščobnih kislin v kislem mediju.

3.2.2.2 Oprema

3.2.2.2.1 Mešalo z veliko hitrostjo in primernim gretjem (npr. magnetno mešalo z grelcem);

3.2.2.2.2 Konusne bučke ali bučke z okroglim dnom, 250 ml, z brušenim grlom;

3.2.2.2.3 Cevke za prepihanje z dušikom;

3.2.2.2.4 Povratni hladilnik z brušenim nastavkom, ki se ujema s konusno bučko ali bučko z okroglim dnom;

3.2.2.2.5 Vrelni kamenčki;

3.2.2.2.6 Lij ločnik, 250 ml;

3.2.2.2.7 Konusna bučka z ozkim grlom (erlenmajerica).

3.2.2.3 Reagenti.

3.2.2.3.1 Natrijev metilat, raztopina pripravljena z raztapljanjem 1g natrija v 100 ml metanola, z vsebnostjo manj kot 0,5% vode;

3.2.2.3.2 Vodikov klorid, približno 1N, brezvodna metanolna raztopina, (glej pripombo pod 3.2.2.5 (a) in (b));

3.2.2.3.3 Heptan, za kromatografijo (Opombi 2 in 4);

3.2.2.3.4 Natrijev sulfat, brezvodni;

3.2.2.3.5 Dušik z vsebnostjo kisika manj kot 5 mg/kg plina.

3.2.2.4 Postopek s kislimi olji in maščobami.

Če olja vsebujejo kisline, ki imajo več kot dve dvojni vezi, se priporoča odstranitev zraka iz metanola in bučke z nekaj minutnim prepihanjem z dušikom.

Vzorec se pripravi tako kot je opisano pod I, 1.2. 4 g (Opomba 5) pripravljenega olja ali maščobe prenesemo v 250 ml konusno bučko ali bučko z okroglim dnom.

Doda se 40 ml raztopine natrijevega metilata (3.2.2.3.1), (glej pripombo 3.2.2.5 (c)). Spoji se s povratnim hladilnikom in segreje do vrenja. Raztopina se zbistri navadno po 10 minutah.

Reakcija je praktično končana v 15 minutah.

Doda se ne manj kot 50 ml raztopine vodikovega klorida (3.2.2.3.2) in nadaljuje z vrenjem 10 minut. (glej pripombo po 3.2.2.5 (d)).

Ohladi se pod tekočo vodo, doda v bučko 100 ml vode, prenese raztopino v 250 ml lij ločnik in doda 30 ml heptana (Opomba 4). Dobro se pretrese in pusti, da se sloja popolnoma ločita. Sloj heptana se loči. Vodni sloj se ponovno ekstrahira s 30 ml heptana.

Združita se oba heptanska ekstrakta. Spira se z vodo do nevtralne reakcije. Loči se in osuši nad brezvodnim natrijevim sulfatom. Filtrira se skozi bombažno vato v 100 ml erlenmajerico in, če je potrebno, odpari topilo do 20 ml na vodni kopeli pri temperaturi vrenja v toku dušika (Opombi 6 in 7).

3.2.2.5 Pripombe

(a) V laboratoriju se lahko pripravijo majhne količine vodikovega klorida na ta način, da se ga izžene iz komercialne raztopine (1,18) s postopnim dodajanjem koncentrirane žveplove kisline (npr. 1,84). Nastali plin se osuši na enostaven način s prevajanjem skozi žveplovo kislino. Ker ima metanol veliko afiniteto do vodikovega klorida, se priporoča velika previdnost pri tej reakciji; na primer, plin se vodi skozi majhen obrnjen lijak, ki se rahlo dotika površine metanola. Priporočljivo je vnaprej pripraviti večje količine metanolne raztopine vodikovega klorida, ki je stabilen v posodah, zaprtih z brušenim zamaškom, če je hranjen v temi.

(b) Namesto metanolne raztopine vodikovega klorida se lahko uporablja približno 1N raztopina žveplove kisline, vendar pri tem esterifikacija traja najmanj 20 minut in oborjeni natrijev sulfat ovira vrenje. Poleg tega je potrebno filtriranje ali uporaba magnetnega mešalca.

(c) Lahko se pred vzorcem vlije 40 ml metanola in doda 0,4 g natrija in tako sproti pripravi natrijev metilat.

(d) Glede na relativno veliko količino natrijevega metilata se lahko v prisotnosti zelo kislih olj in maščob pojavi oborina natrijevega klorida, kar lahko povzroča neenakomerno vrenje.

Oborina se sicer lahko odfiltrira, vendar ta operacija navadno ni potrebna zaradi kratkega časa, ki je predviden za segrevanje.

4. Opombe

1. Če snovi, ki se ne saponificirajo, kasneje motijo, raztopino po saponifikaciji se razredči z vodo in se te snovi loči na običajen način z ekstrakcijo z dietil etrom, heksanom ali petroletrom.

Milnato vodno raztopino nakisamo in odfiltriramo maščobne kisline.

2. Določeni reagenti, posebno metanolna raztopina bor trifluorida, lahko pri plinsko-kromatografskem določanju metil estrov (v območju C_{20} - C_{22} iz metanolne raztopine bor trifluorida) povzročajo lažne vrhove. Zato se mora vsaka nova serija reagentov preveriti tako, da se pripravijo in kromatografirajo metil estri čiste oleinske kisline. Različni reagenti ne smejo povzročati vrhov, ki bi pri plinski kromatografiji interferirali z vrhovi metil estrov maščobnih kislin.

3. Če se metanolna raztopina bor trifluorida mora pripraviti iz bor trifluorida v plinski obliki, postopamo na sledeči način: Dvolitrsko bučko, v kateri se nahaja 1 liter metanola, se ohladi na kopeli iz ledu in vode. V bučko, ki se nahaja v kopeli v digestoriju, se uvaja skozi cekleno cev BF_3 iz jeklenke, dokler ni absorbirano 125 g plina. Da se prepreči vdor tekočine v regulator plina, tok BF_3 se v cevi vzdržuje pred potopitvijo v metanol in dokler se cevi ne izvleče iz raztopine. Plin iz bučke ne sme izginiti prehitro, tako da bi nastale bele pare. Reagent je zelo obstojen, rok uporabe je dve leti.

4. Heptan (mešanica čistih C_7 izomer, preverjenih s plinsko kromatografijo) se lahko nadomesti s heksanom, če niso prisotne maščobne kisline z 20 ali več atomi ogljika.

5. Če zahtevane količine vzorca ni na voljo, se lahko količino vzorca zmanjša na 10 mg ali manj, s tem da se zagotovi proporcionalno zmanjšanje volumnov reagentov in ustrezna velikost opreme.

6. Metil estri se morajo po možnosti analizirati čim prej je mogoče. Raztopina heptana, ki vsebuje metil estre se lahko, če je potrebno, hrani v hladilniku pod inertno atmosfero. Priporočljivo je, v primeru daljšega hranjenja, metil estre zaščititi pred avtooksidacijo z dodatkom inhibitorja, ki ne moti nadaljnje analize, npr. 0,005% (m/v) B.H.T. (di-ter-butyl-2-6-metil-4-fenol). Suhi metil estri, brez topila, se lahko, če je potrebno, hranijo 24 ur v hladilniku pod inertno atmosfero, ali dalj časa v evakuirani zataljeni cevi v napravi za globoko zmrzovanje.

7. Obstaja nevarnost izgube nekaterih hlapnejših metil estrov, če je odparevanje topila predolgotrajno ali če je tok dušika premočan. Za infra-rdečo spektrofotometrijo mora biti topilo čim bolj odstranjeno. Za plinsko kromatografijo je bolje, da se topilo ne odstrani popolnoma.

8. Pri oljih tipa ricinusovo olje bistrost ni kriterij reakcije.

III. PLINSKA KROMATOGRAFIJA METIL ESTROV MAŠČOBNIH KISLIN

1. Splošno

Namen te metode je podati osnovna vodila za plinsko kromatografsko določanje kvalitativne in kvantitativne sestave mešanic metil estrov, dobljenih iz maščobnih kislin, kot je opisano pod II. S to metodo se ne morejo analizirati polimerizirane maščobne kisline. Navodila so uporabna za običajni plinski kromatograf s polnjeno kolono in plamensko-ionizacijskim detektorjem (Opomba 1).

2. Oprema

2.1 Plinski kromatograf

Primeren je vsak inštrument, katerega zmogljivost in resolucija sta taka kot je opisano pod 4.1.2.

2.1.1 Injektor

Mrtev prostor injektorja mora biti čim manjši. Razen če lastnosti materiala tega ne omejujejo, naj bi bila njegova temperatura 25 do 50 °C višja od temperature kolone.

2.1.2 Peč

Peč mora omogočati segretje kolone do temperature najmanj 220 °C in vzdrževanje te temperature znotraj 1 °C.

Če se uporabljajo programirani pogoji, je priporočljivo izbrati dvojni (twin) inštrument.

2.1.3 Kolone

2.1.3.1 Cevi

Morajo biti iz materiala, ki je odporen na analizirane maščobe in olja, npr. steklene ali, če tega ni na voljo, iz nerjavečega jekla (Opomba 2). Dolžina 1 do 3 m; relativno kratke kolone se uporabljajo v prisotnosti kislin z dolgimi verigami (>C₂₀).

Pri določanju C₄ in C₆ kislin je priporočljivo uporabiti 2 m kolono.
Notranji premer 2 do 4 mm.

2.1.3.2 Polnilec

Nosilec: s kislino oprana in silanizirana diatomejska zemlja ali kakršen koli inertni polnilec z ozkim razponom velikosti delcev (25 µm med 125 in 200 µm), pri čemer je povprečna vrednost odvisna od notranjega premera in dolžine kolone.

Stacionarna faza: polarna poliesterska faza (npr. polisukcinat dietilenglikola, butan-di-ol poliadipat itd.) ali katerakoli faza, ki je v skladu z zahtevami, določenimi v nadaljevanju (npr. cianosilikoni itd.). Stopnja impregnacije med 5 in 20%. Za nekatere separacije je uporabna nepolarna faza.

2.1.3.3 Kondicioniranje

Kolono, če je možno, ločimo od detektorja, zvišamo temperaturo peči na 10 °C nad delovno temperaturo in pri tej temperaturi sveže pripravljeno kolono spiramo najmanj 16 ur s tokom inertnega plina s hitrostjo 20 do 60 ml/min, nato pa še dve uri pri 195 °C.

2.1.4 Detektor

Detektor mora delovati pri temperaturi, ki je višja od temperature peči.

Delovna navodila v tem postopku se nanašajo na plamensko-ionizacijski detektor. (Opomba 1).

2.2 Injekcijska brizgalka

Naj ne bo večja od 10 µl, s skalo 0,1 µl.

2.3 Rekorder

Če se za izračunavanje sestave analizirane mešanice uporablja rekorder, mora to biti visoko točna elektronska naprava, združljiva z uporabljeno opremo:

- hitrost odgovora (response) manj kot 1,56 sekunde ali, še boljše, 1 sekunda (hitrost odgovora je čas, ki ga pero rekorderja uporabi za pot od 0 do 90%, kadar je 100% signal dodan v trenutku);
- papir širine najmanj 25 cm;
- odvijanje papirja s hitrostjo 25 do 150 cm/h.

2.4 Integrator ali kalkulator (po posebni izbiri)

Če se uporablja elektronski integrator ali kalkulator, je izračunavanje hitro in točno. Integrator mora biti linearen, primerno občutljiv in korekcija odklona osnovne linije mora biti zadovoljiva.

3. Reagenti

3.1 Nosilni plin: Katerikoli inertni plin (dušik, helij, argon itd.), temeljito sušen, z vsebnostjo kisika manj kot 10 ppm;

3.2 Pomožni plin: vodik čistosti najmanj 99,9%, brez organskih primesi oziroma zrak ali kisik brez organskih primesi;

3.3 Snovi za standardizacijo: mešanice metil estrov ali metil estri iz olja znane sestave, podobnem, če je le mogoče, analiziranemu olju ali masti.

4. Postopek

4.1 Priprava inštrumenta

4.1.1 Določitev optimalnih delovnih pogojev

Za določitev optimalnih delovnih pogojev je potrebno upoštevati naslednje spremenljivke:

dolžina in premer kolon;
vrsta in količina stacionarne faze;
temperatura kolone;
hitrost pretoka nosilnega plina;
želena resolucija;
količina vzorca;
trajanje analize.

Količino vzorca se mora izbrati tako, da z detektojem in elektrometrom dobi linearnost. Na splošno so vrednosti, s katerimi dobimo željene rezultate, to je število teoretičnih platojev v primeru metil stearata, enako ali ne manjše od 2000 in eluiranje končano v približno 15 minutah, naslednje:

Notranji premer kolone (mm)	Hitrost pretoka nosilnega plina (ml/min)
2	15–25
3	20–40
4	40–60
Koncentracija sekundarne faze (%)	Temperatura (°C)
5	175
10	180
15	185
20	185

Če inštrument to omogoča, mora imeti injektor temperaturo blizu 200 °C, detektor pa mora imeti enako ali višjo temperaturo kot peč.

Skozi plamensko-ionizacijski detektor teče vodik s polovično hitrostjo nosilnega plina in kisik 5- do 10- krat hitreje kot vodik.

4.1.2 Določitev učinkovitosti in ločljivosti

Analizira se mešanico metil stearata in oleata v približno enakem razmerju (npr. metil ester iz kakavovega masla). Količina vzorca, temperatura kolone in hitrost pretoka nosilnega plina morajo biti izbrani tako, da se maksimum vrha metil stearata zabeleži v približno 15 minutah po vrhu topila in da je vrh, ki ga opazujemo, enak približno trem četrtinam celotne skale.

Po naslednji formuli izračunamo

n, število teoretičnih platojev (učinkovitost):

$$n = 16 \left(\frac{dR_1}{\omega_1} \right)^2$$

in R, ločljivost:

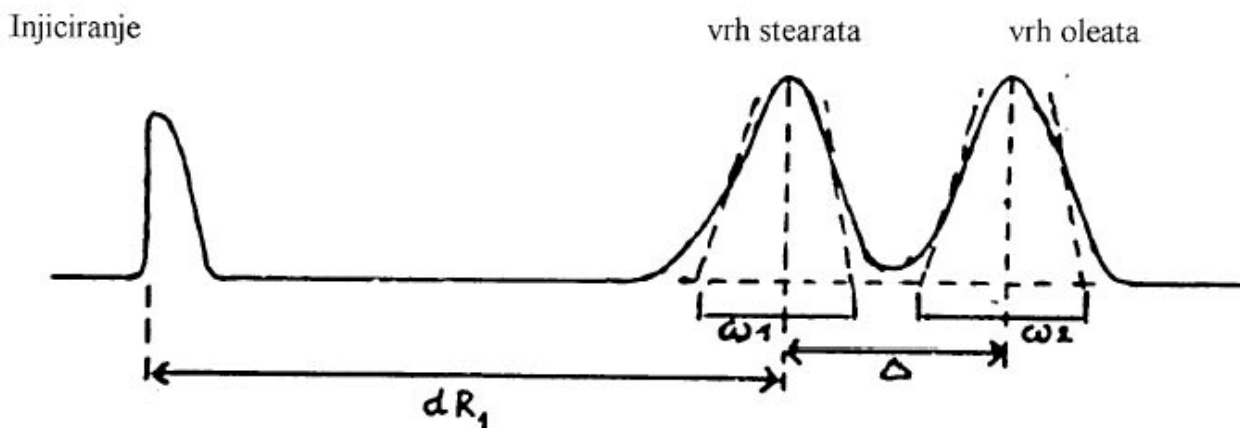
$$R = \frac{2 \Delta}{\omega_1 + \omega_2}$$

kjer je:

dR_1 retenzijska razdalja od injiciranja do relativnega maksimuma vrha metil stearata, merjena v mm

ω_1 in ω_2 sta širini vrhov metil starata in oleata, merjeni v mm med točkama, kjer tangenti na točkah prelomov krivulj sekajo osnovno črto.

Δ je razdalja med relativnima maksimuma vrhov metil starata in oleata.

Sprejeti delovni pogoji morajo biti takšni, da za metil stearat dobimo število, enako ali večje kot 2000 teoretičnih platojev in ločljivost, ki ni manjša od 1:2,5. Morajo tudi omogočiti ločevanje linolejske kisline ($C_{18:3}$) od arašidove ($C_{20:0}$) in gadoleinske kisline ($C_{20:1}$).

4.2 Analiza

Za analizo se uporabi 0,1 do 2 μ l raztopine estrov v heptanu, dobljene po postopku, opisanem pod II. Če so estri neraztopljeni, se pripravi 10% raztopino v heptanu in injiciramo 0,1 do 1 μ l te raztopine.

V nekaterih primerih se lahko za analizo uporabi tudi večjo količino vzorca (do 10-krat); pri tem se mora upoštevati pogoje za identifikacijo sestavin, prisotnih v sledovih, kot so opisani pod 4.1.1. Vendar je analizo mogoče izvajati pri nižjih temperaturah peči, kadar je potrebno določiti maščobne kisline pod C_{12} , ali pri višjih temperaturah, kadar je potrebno določiti maščobne kisline s številom ogljikovih atomov nad C_{20} .

V obeh primerih se lahko analiza izvaja s programiranimi temperaturami. Na primer, če vzorec vsebuje metil estre maščobnih kislin z manj kot 12 atomi ogljika, injiciramo vzorec pri 100 °C (ali pri 50 do 60 °C, če je prisotna maslena kislina) in takoj nato programiramo s 4 do 8 °C/min do optimalne temperature.

V nekaterih primerih je možno združiti oba procesa, to je nadaljujemo eluiranje pri stalni temperaturi po intervalu programiranja temperature, dokler niso vse sestavine eluirane. Če inštrument ne more delovati s programom za temperaturo, se analiza izvaja pri dveh izbranih temperaturah med 100 in 195 °C.

Kjer je potrebno, je zaželeno izvajati analizo na dveh določenih fazah nasprotna polarnosti, da bi se preverila odsotnost skritih vrhov, na primer pri ribjem olju ali če so istočasno prisotne konjugirane vezi $C_{18:3}$ in $C_{20:0}$ ali $C_{18:3}$ in $C_{18:2}$.

5. Izražanje rezultatov

5.1 Kvalitativna analiza

Pri identičnih pogojih kot pri izvedbi analize, se analizira referenčno mešanico in določi retenzijske razdalje (ali retenzijske čase) za maščobne kisline, ki sestavljajo mešanico.

Nariše se diagram logaritma retenzijske razdalje (ali retenzijskega časa) v odvisnosti od števila ogljikovih atomov. Diagrami, narisani pod izotermalnimi pogoji in za estre z ravnimi verigami ali določeno stopnjo nenasičenosti, morajo na semilogaritemskem papirju izgledati kot vzporedne linearne premice.

Kromatografske vrhove se identificira tako, da se jih primerja s premicami, ali če je potrebno z interpolacijo.

Nujno je, da izključno takšne pogoje izvedbe, da lahko obstajajo »maskirani vrhovi«, to je, da se dve sestavini ne moreta ločiti zaradi neprimerne ločljivosti.

5.2 Kvalitativna analiza

5.2.1 Določanje sestave

Uporablja se (razen v izjemnih primerih) metodo internega standarda, to je da se predpostavi, da so vse sestavine, prisotne v vzorcu, zbrane v kromatogramu in da je vsota površin pod vrhovi enaka 100% vsebnosti (popolno eluiranje).

Če je inštrument opremljen z integratorjem, se uporabi tako dobljene rezultate. Če ni, se določi površino pod vsakim vrhom z metodo trikotnika tako, da množimo njegovo višino s širino na polovici višine in pri tem, če je potrebno, se upošteva med beleženjem uporabljene atenuacije.

5.2.1.1 Splošni primer

Če pomembne komponente pod C_8 niso prisotne, se izračuna za vsako sestavino njeno vsebnost, kot odstotek metil estra, ki se ga določi tako, da je odstotek enak površini odgovarjajočega vrha deljeni z vsoto vseh površin vrhov:

$$\text{odstotek (m/m) spojine } i, \text{ izražene kot metil ester} = \frac{A_i}{\sum A_i} \times 100$$

kjer je:

A_i = površina vrha spojine i ;

$\sum A_i$ = vsota površin vseh vrhov.

5.2.1.2 Uporaba korekcijskih faktorjev

Včasih je za preračun odstotka površine vrha v masni odstotek sestavine potrebno uporabiti korekcijske faktorje, posebno če so prisotne kisline pod C_8 ali kisline s sekundarnimi skupinami, ali pri uporabi detektorjev s toplotno prevodnostjo (katarometri).

Korekcijske faktorje izračunamo iz kromatograma, dobljenega z referenčno mešanico metil estrov točno znane koncentracije pri identičnih pogojih.

Za referenčno mešanico:

$$\text{odstotek (m/m) spojine } i = \frac{B_i}{\sum B_i} \times 100$$

kjer je:

B_i = masa spojine i v referenčni mešanici;

$\sum B_i$ = vsota mas različnih sestavin v referenčni mešanici.

Iz kromatograma, dobljenega z referenčno mešanico, lahko izračunamo:

$$\text{odstotek (površina/površina) spojine } i = \frac{C_i}{\sum C_i} \times 100$$

kjer je:

C_i = površina vrha, ki odgovarja spojini i ;

$\sum C_i$ = vsota površin vseh vrhov.

Iz tega sledi:

$$\text{korekcijski faktor } K_i = \frac{B_i \times \sum C_i}{C_i \times \sum B_i}$$

Običajno se korekcijski faktor izrazi kot $K_{i6} = 1$ in relativni faktorji postanejo:

$$K'_i = \frac{K_i}{K_{i6}}$$

Pri vzorcu se vsebnost vsake sestavine poda kot:

$$\text{odstotek (m/m) spojine } i = \frac{K'_i \times A_i}{\sum (K'_i \times A_i)} \times 100$$

izražene kot metil ester.

5.2.1.3 Uporaba internega standarda

V nekaterih primerih (posebno pri določanju kislin C_4 in C_6 in pri določanju kislin, pri katerih se ne eluirajo vse maščobne kisline) je potrebno uporabiti interni standard. V takem primeru se določi korekcijski faktor po formuli:

$$\text{odstotek (m/m) spojine } i = \frac{m_s \times K'_i \times A_i}{m \times K'_s \times A_s} \times 100$$

izražene kot metil ester,

kjer je:

m_s = masa internega standarda v mg;

m = masa vzorca v mg;

K'_s = korekcijski faktor internega standarda;

A_s = površina vrha internega standarda;

A_i = površina vrha spojine i .

5.2.2 Izražanje rezultatov

Rezultati se podajo na:

tri signifikantne (značilne) številke pri vsebnosti več kot 10%;

dve signifikantni številki pri vsebnosti med 1 in 10%;

eno signifikantno številko pri vsebnosti pod 1%;

pri čemer je ena številka mišljena za decimalno vejico.

5.2.3 Ponovljivost

Razlika med rezultatoma dveh določanj, izvedenih istega dne, na istem inštrumentu, z istim izvajalcem in z istim estrom, pri sestavini, prisotni z vsebnostjo nad 5%, ne sme presegati 3% relativno glede na določeno vrednost. Absolutna vrednost ne sme presegati 1%. V primeru sestavin, prisotnih pod 5%, ponovljivost s koncentracijo naglo pada.

5.2.4 Obnovljivost

Razlika med rezultatoma, dobljenima v dveh različnih laboratorijih pri sestavini, prisotni z vsebnostjo nad 5%, ne sme presegati 10% relativne vrednosti glede na določeno vrednost.

Absolutna vrednost ne sme presegati 3%. V primeru sestavin, prisotnih pod 5%, ponovljivost s koncentracijo naglo pada.

6. Opombe

1. Lahko se uporablja tudi kromatograf z detektorjem na načelu toplotne prevodnosti (katarometer). V takem primeru morajo biti opisani pogoji modificirani na sledeči način:

Kolona: dolžina dva do štiri metre, notranji premer 4 mm;

Nosilec: velikost delcev v območju od 160 do 200 μm ;

Stopnja impregnacije: 5 do 25%;

Nosilni plin: helij ali, če tega ni na voljo, vodik z najnižjo možno vsebnostjo kisika.
Nobenega pomožnega plina;

Temperatura injektorja: 40 do 60 °C višja od temperature peči;

Temperatura kolone: v območju od 180 do 200 °C;

Pretok nosilnega plina: običajno v območju 60 do 80 ml/min;

Injicirane količine: običajno v območju 0,5 do 2 µl.

Pri kvalitativni analizi se mora upoštevati korekcijske faktorje kot so opisani pod 5.2.1.2.

2. Če so prisotne sestavine z več kot tremi dvojnimi vezmi, se lahko zgodi, da cevi iz nerjavečega jekla povzročijo njihovo razgradnjo.

IV. DOLOČANJE ERUKA KISLINE PRI VSEBNOSTI NAD 5%

1. Namen in področje uporabe

S to metodo se določa vsebnost eruka kisline v:

- oljih);
- (i) oljih in maščobah, ki vsebujejo cetoleinsko kislino (posebna izomera cis- dokozenojske kisline, ki se pojavlja v ribjih);
 - (ii) hidrogeniranih oljih in maščobah, ki vsebujejo trans in cis-izomere dokozenojske kisline.

2. Definicija

Vsebnost eruka kisline je: vsebnost eruka kisline, kot je določena z opisano metodo.

3. Načelo

Metil estre maščobnih kislin iz olj ali maščob ločimo z nizkotemperaturno srebro-nitratno tankoplastno kromatografijo in se jih kvalitativno določi s plinsko-tekočinsko kromatografijo.

4. Reagenti

4.1 Dietileter, brez peroksida, sveže destiliran;

4.2 n-heksan;

4.3 Silika gel G, za tankoplastno kromatografijo;

4.4 Silika gel, za kolonsko kromatografijo;

4.5 Srebrov nitrat, raztopina 200 g/l. 24 g srebrovega nitrata se raztopi v vodi in razredči z vodo do 120 ml;

4.6 Metil erukat, raztopina 5 mg/ml. 50 g metil erukata se raztopi v nekaj ml n-heksana in razredči do 10 ml z n-heksanom;

4.7 Metil tetrakozanoat, raztopina, interni standard, 0,25 mg/ml. 25 g metil tetrakozanoata se raztopi v nekaj ml n-heksana (kot 4.6) in razredči z n-heksanom do 100 ml;

4.8 Topilo za razvijanje: toluen: n-heksan 90: 10 (v/v);

4.9 2,7 diklorofluorescein, raztopina 0,5 g/l. Med segrevanjem in mešanjem se raztopi 50 mg 2,7 diklorofluoresceina v 100 ml 50% vodnega metanola.

5. Oprema

5.1 Aparatura za tankoplastno kromatografijo, sestavljena iz:

5.1.1 Naprave za globoko zmrzovanje, ki lahko vzdržuje posodo za razvijanje in vsebino pri temperaturi –20 do –25 °C;

5.1.2 Steklene ploščice, 200 x 200 mm;

5.1.3 Svetilka z ultravijoličnim svetlobnim izvorom;

5.1.4 Steklene kolone, dolžine približno 200 mm, notranji premer približno 10 mm, s filtrom iz steklene volne ali sintranega stekla. Alternativno se lahko uporabijo majhni lijaki s filtri iz sintranega stekla;

5.1.5 Aplikator, za nanašanje raztopine v obliki ozkega pasu ali proge na ploščice za tankoplastno kromatografijo.

5.2 Plinsko-tekočinski kromatograf, z elektronskim integratorjem, kot je opisan v III, 3.1.

6. Postopek

6.1 Priprava metil estrov maščobnih kislin

Približno 400 mg oljne ali maščobne komponente vzorca za analizo se raztopi po metodi, opisani v II.3 tako, da se dobi raztopino 20 do 50 mg/ml metil estra maščobne kisline v n-heksanu.

6.2 Tankoplastna kromatografija

6.2.1 Priprava ploščic

60 g silikagela (4.3) se prenese v 500 ml bučko z okroglim dnom, doda 120 ml raztopine srebrovega nitrata (4.5) in stresa eno minuto, da se dobi popolnoma homogena suspenzija. Suspenzijo se nanese na običajen način na ploščice, debelina sloja naj bi bila približno 0,5 mm. S to količino suspenzije se lahko pripravi pet ploščic 200 x 200 mm.

Ploščice se delno posušijo na zraku (najbolje v temi približno 30 minut). Nato se jih popolnoma posuši in aktivira v sušilniku pri 100 °C dve uri in 30 minut. Ploščice se morajo po aktiviranju uporabiti čimprej, sicer pa se jih mora hraniti v temi in pred uporabo ponovno aktivirati. (Opomba: zadovoljivo aktiviranje dosežemo pri 110 °C pod pogojem, da pri tem ploščice ne potemnijo). Da se med razvijanjem prepreči učinke robov, pred uporabo se napravi na sloju zarezo, oddaljeno od stranskih robov in zgornjega roba 10 mm.

6.2.2 Nanašanje metil estrov

S pomočjo aplikatorja (5.1.5) se nanese 50 µl raztopine metil estrov (6.1), pripravljenih iz vzorca, v obliki približno 50 mm dolgega ozkega traku, na razdalji najmanj 40 mm od stranskih robov in 10 mm od spodnjega roba ploščice. Na podoben način se nanese 100 µl raztopine, pripravljene iz enakih volumskih delov raztopine metil estrov (6.1) in raztopine metil erukata (4.6). Med nanašanjem raztopin se mora biti posebno pozoren na krhko naravo sloja. (Opomba: kot pomoč pri identifikaciji traku metil erukata po razvijanju se lahko nanese na ploščico 50 µl raztopine metil erukata (4.6) – glej sliko). Po nanosu metil estrov se postavi spodnji rob ploščice v dietileter, dokler eter ne doseže višine približno 5 mm nad nanosom vzorca. S tem se metil estri koncentrirajo v obliki ozkega traku.

6.2.3 Razvijanje ploščic

V posodo za razvijanje se nalije topilo za razvijanje (4.8) do globine približno 5 mm in posodo, skupaj s pokrovom, se postavi v napravo za globoko zmrzovanje (5.1.1) v kateri je temperatura –25 °C ali čim bližja tej. (V nekaterih primerih se priporoča nihanje posode za razvijanje). Po dveh urah se previdno postavi ploščico v posodo za razvijanje in počaka, da se topilo dvigne do približno 1/2 do 2/3 višine ploščice. Ploščico se odstrani in topilo previdno upari v rahlem toku dušika. Ploščico se ponovno postavi v posodo za razvijanje in počaka, da se topilo dvigne do višine ploščice. Ploščico se odstrani in ponovno posuši v toku dušika, nato pa po njej previdno razprši raztopino 2,7 diklorfluoresceina (4.9).

Ploščico se opazuje pod ultravijolično svetlobo, lociramo trak, ki vsebuje metil erukat iz vzorca in se ga primerja z intenziviranim trakom vzorca, ki mu je bil dodan metil erukat (glej sliko).

6.2.4 Ločevanje frakcij metil estrov

Sloj metil erukata, dobljenega iz vzorca, se prenese v 50 ml čašo in pri tem pazi, da ne nastanejo izgube. Na enak način se prenese v drugo 50 ml čašo silikagel, ki se nahaja nad in pod slojem metil erukata. Ta sloj vsebuje vse frakcije ostalih metil estrov maščobnih kislin. V obe čaši se doda po 1,0 ml standardne raztopine metil tetrakozanoata (4.7) in po 10 ml dietiletra (4.1). Premeša se in prenese vsebino iz čaš v kolone ali lijake (5.1.4), v katerih se nahaja približno 1 g silikagela (4.4); metil estre eluiramo s tremi ali štirimi 10 ml porcijami dietil etra. Filtrate zbiramo v majhnih bučkah. Oba filtrata se upari do majhnega volumna v blagem toku dušika in prenese metil estre v majhne steklene epruvete s konusnim dnom.

V rahlem toku dušika se odstrani topilo tako, da se metil estri skoncentrirajo na dnu epruvet. Metil estre se raztopi v približno 25 do 30 µl n-heksana (4.2).

6.3 Plinsko-tekočinska kromatografija

6.3.1 Po postopku, opisanem v III., 4 se analizira 1 do 2 µl raztopine metil estrov, dobljenih iz (i) frakcije, ki vsebuje metil erukat in (ii) frakcije, ki vsebuje ostale metilirane maščobne kisline.

6.3.2 Iz elektronskega integratorja se dobijo naslednja območja vrhov:

(i) iz kromatograma frakcije, ki vsebuje metil erukat:

(a) metil erukat (E)

(b) interni standard (L_1)

(c) celotna območja površin vrhov metil estrov brez internega standarda (EF)

(ii) iz kromatograma frakcij, ki vsebujejo estre ostalih maščobnih kislin:

(a) celotna območja površin vrhov metil estrov brez internega standarda (RF)

(b) interni standard (L_2).

7. Podajanje rezultatov

7.1 Metoda izračuna in formula

7.1.1 Vsebnost eruka kisline v vzorcu, izražena v obliki metil estra kot odstotek glede na skupno vsebnost metil estrov, pripravljenih iz vzorca, je podana z:

$$\frac{E}{L_1 \left(\frac{EF}{L_1} + \frac{RF}{L_2} \right)} \times 100$$

kjer so:

E, EF, RF, L_1 in L_2 površine vrhov iz 6.3.2, po potrebi korigirane s pomočjo kalibracijskih faktorjev.

V praksi je vrednost metil erukata, podana z zgoraj navedeno formulo, enaka vsebnosti eruka kisline, izražene kot odstotek glede na skupno vsebnost maščobnih kislin v vzorcu.

7.1.2 Če so površine vrhov dobljene v odstotkih, se vrednosti EF in RF lahko izračunajo po formuli:

$$EF = 100 - L_1$$

$$RF = 100 - L_2$$

7.1.3 Metoda izračuna (7.1.1) predpostavlja, da je vsebnost tetrakozanojske kisline v vzorcu zanemarljiva. Če se izkaže, da so v vzorcu prisotne značilne vsebnosti te kisline, se mora vrednost za tetrakozanojsko kislino (L_2), dobljena iz kromatograma frakcij, ki vsebujejo metil estre ostalih maščobnih kislin, zmanjšati na:

$$L_2 - T_2$$

kjer je:

$$T_2 = \frac{T_0 P_2}{P_0}$$

in:

T_2 = površina vrha metil tetrakozanoata, dobljenega iz vzorca, ki tvori del površine vrha, pripisane internemu standardu v kromatogramu frakcij metil estrov ostalih maščobnih kislin

P_2 = površina vrha metil palmitata, dobljenega iz kromatograma ostale frakcije

T_0 = površina vrha metil tetrakozanoata, dobljena iz kromatograma metil estrov skupnih maščobnih kislin

P_0 = površina vrha metil palmitata, dobljena iz kromatograma metil estrov maščobnih kislin, določenih po metodi iz III. 4.

7.1.4 Izpeljava formule

Delež maščobnih kislin v frakciji, ki vsebuje metil erukat, izražen kot odstotek skupnih maščobnih kislin v vzorcu, je podan z:

$$\frac{EF}{L_1 \left(\frac{EF}{L_1} + \frac{RF}{L_2} \right)} \times 100 \text{ ali } \frac{EF}{L_1 \left(\frac{EF}{L_1} + \frac{RF}{L_2} \right)} \times 100$$

Delež eruka kisline v frakciji, ki vsebuje metil erukat, je podan z:

$$\frac{E}{EF}$$

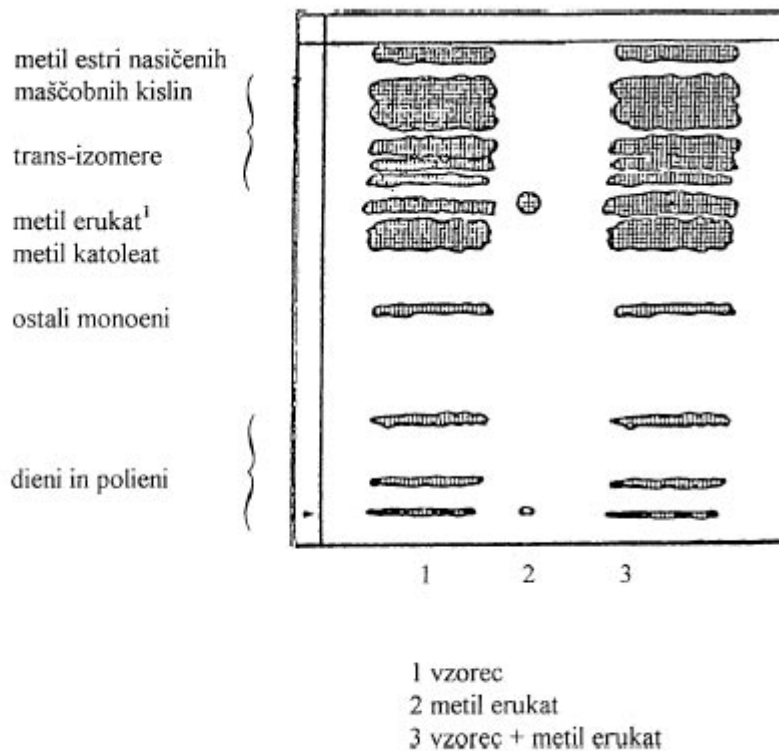
Iz tega sledi, da je vsebnost eruka kisline v vzorcu, izražena kot odstotek glede na skupno vsebnost maščobnih kislin, podana z:

$$\frac{EF}{L_1} \times \frac{EF}{L_2} \times 100 \quad \text{ali} \quad \frac{E}{L_1} \times 100 \quad \text{ali} \quad \frac{E}{L_2} \times 100$$

7.1.5 Ponovljivost

Razlika med vrednostima dveh določanj, ki se izvajata istočasno ali drugo za drugim na istem vzorcu, z istim analitikom, pod enakimi pogoji, ne sme presegati 10% rezultata ali 0,5 g na 100 g vzorca, upoštevajoč večjo vrednost.

SLIKA: Značilen tankoplastni kromatogram, ki prikazuje ločevanje metil estrov eruka kisline, katoleinske kisline in trans-izomere dokozenojske kisline

¹ Metil erukat običajno vsebuje metilne estre drugih monoenskih kislin, vendar mora biti brez metil katoleata

885. Seznam zdravil, ki se izdajajo brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah, za katere je od 2. 12. 2003 do 17. 2. 2004 prenehalo veljati dovoljenje za promet

Na podlagi 28. člena zakona o zdravilih in medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 101/99, 70/00, 7/02, 13/02–Zkrmi in 67/02) objavlja Urad Republike Slovenije za zdravila

S E Z N A M

zdravil, ki se izdajajo brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah, za katere je od 2. 12. 2003 do 17. 2. 2004 prenehalo veljati dovoljenje za promet

Zaporedna številka	Ime zdravila Zdravilna učinkovina	Farmaceutvska oblika Pakiranje	Izdelovalec/Proizvajalec Imetnik dovoljenja za promet	Številka odločbe Datum prenehanja veljavnosti	Razlog prenehanja veljavnosti
000272	BEPANTHEN losjon deksantanol	dermalna emulzija škatla s plastenko po 200 ml emulzije	za F. Hoffmann-La Roche Ltd, Basel, Švica izdeluje Famar Nederland B.V., Bladel, Nizozemska Hoffmann-La Roche Ltd, Podružnica Ljubljana, Galjevica 11/a, Ljubljana	512/C-0025/00 05.03.2004*	ukinitve dovoljenja za promet na predlog imetnika dovoljenja za promet
000402	DOKMANN PARODENT aluminijev amonijev sulfat dodekahidrat natrijev fluorid	raztopina za izpiranje ust plastenka z 280 ml raztopine za izpiranje ust	za Mo.Re.Na. s.p., Ljubljana, izdeluje Bayer Pharma d.o.o., Ljubljana Rebernik Manja s.p. Mo.Re.Na., Pod strahom 49, Ljubljana, Slovenija	5363-II-0038/03 28.11.2003	sprememba proizvodne enote

* zdravilo je lahko na trgu še 1 leto po navedenem datumu, skladno s 24. členom Zakona o zdravilih in medicinskih pripomočkih

Št. 5363-04/04-205
Ljubljana, dne 17. februarja 2004.

Urad Republike Slovenije za zdravila

prof. dr. Stanislav Primožič, mag. farm. l. r.
Direktor

886. Seznam zdravil, ki se izdajajo brez recepta, za katera je bilo od 2. 12. 2003 do 17. 2. 2004 izdano dovoljenje za promet

Na podlagi 28. člena zakona o zdravilih in medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 101/99, 70/00, 7/02, 13/02–Zkrmi in 67/02) objavlja Urad Republike Slovenije za zdravila

S E Z N A M**zdravil, ki se izdajajo brez recepta, za katera je bilo od 2. 12. 2003 do 17. 2. 2004 izdano dovoljenje za promet**

Zap. št.	Registrirano ime Zdravilne učinkovine	Farmacevtska oblika Pakiranje	Način izdaje Vrsta odločbe	Proizvajalec Predlagatelj	St. odločbe Datum veljavnosti Črtna koda Delovna šifra
000416	ALTALEX zmes eteričnih olj : eter. olje poprove mete eter. olje navadnega komarčka eter. olje evkalipta eter. olje cimetovca eter. olje bora eter. olje prave sivke eter. olje vrtno materine dušice eter. olje dišečega klinčevca eter. olje žajblja eter. olje navadne melise eter. olje janeža	peroralne kapljice, raztopina škatla s stekleničko s 50 ml raztopine	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	Lek farmacevtska družba d.d. Slovenija Lek farmacevtska družba d.d. Verovškova 57, Ljubljana, Slovenija	5363-II-006/04 30.06.2008 3837010000501 303631
000417	BEKUNIS tablete proti zaprtju suhi ekstrakt plodu sene (ustreza 20 mg hidroksiantracenskih derivatov izraženih kot senozid B)	gastrorezišentna tableta škatla z vsebnikom po 45 tablet	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	ROHA Arzneimittel GmbH, Bremen Nemčija Bitrade d.o.o. Mengeš, Jelovškova 9, Mengeš, Slovenija	5363-II-002/04 18.08.2008 3837010000907 309109
000418	BEKUNIS zdravilni čaj proti zaprtju plod sene list sene	zdravilni čaj vsebnik z 80 g zdravilnega čaja	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	ROHA Arzneimittel GmbH, Bremen Nemčija Bitrade d.o.o. Mengeš, Jelovškova 9, Mengeš, Slovenija	5363-II-001/04 30.08.2008 3837010000921 309117
000419	DOKMANN PARODENT aluminijev amonijev sulfat dodekahidrat natrijev fluorid	raztopina za izpiranje ust plastenka z 280 ml raztopine za izpiranje ust	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah sprememba proizvodne enote	za Mo.Re.Na. s.p., Ljubljana, izdelujejo Gorenjske lekarnе, Enota Galenski laboratorij, Kranj, Slovenija Reberniki Manja s.p. Mo.Re.Na. Pod strahom 49, Ljubljana, Slovenija	5363-II-007/04 21.12.2004 3837010002635 332623
000420	HERPLEX benzokain cinkov oksid	mazilo škatla s tubo po 15 g mazila	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	GALEX, proizvodnja in promet s farmacevtskimi in drugimi proizvodi, d.d., Slovenija GALEX, proizvodnja in promet s farmacevtskimi in drugimi proizvodi, d.d., Tišinska ulica 29g, Murska Sobota, Slovenija	5363-II-040/03 27.12.2008 3837010001102 307319
000421	NIX zdravilni šampon v kremi permetrin	zdravilni šampon škatla s plastenko po 56 g šampona v kremi in priloženim glavničkom	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet + sprememba imetnika	za GlaxoSmithKline Export Ltd., Velika Britanija izdeluje Glaxo Wellcome GmbH&Co., Bad Oldesloe, Nemčija GlaxoSmithKline Export Limited, Podružnica Ljubljana, Knezov štraton 90, Ljubljana, Slovenija	5363-II-021/03 09.06.2008 3837010001485 371475
000422	PERSEN suhi ekstrakt korenine zdravilne špajke (5-7:1) suhi ekstrakt lista navadne melise (5-8:1) suhi ekstrakt lista poprove mete (5-9:1)	obložena tableta škatla s 40 obloženimi tabletami (4x10 tablet v pretisnem omotu)	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	Lek farmacevtska družba d.d. Slovenija Lek farmacevtska družba d.d. Verovškova 57, Ljubljana, Slovenija	5363-II-004/04 30.06.2008 3837010000594 354392
000423	PERSEN forte suhi ekstrakt korenine zdravilne špajke (5-7:1) suhi ekstrakt lista navadne melise (5-8:1) suhi ekstrakt lista poprove mete (5-9:1)	kapsula, trda škatla z 20 trdimi kapsulami (2x10 kapsul v pretisnem omotu)	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	Lek farmacevtska družba d.d. Slovenija Lek farmacevtska družba d.d. Verovškova 57, Ljubljana, Slovenija	5363-II-005/04 30.06.2008 3837010000600 354406
000424	PLANTEX suhi ekstrakt plodu navadnega komarčka (7-8:1) eter. olje navadnega komarčka	instant zdravilni čaj 1 vrečka po 5 g instant zdravilnega čaja	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	Lek farmacevtska družba d.d. Slovenija Lek farmacevtska družba d.d. Verovškova 57, Ljubljana, Slovenija	5363-II-003/04 30.06.2008 3837010000617 353248
000425	SEPTOLETE D benzalkonijev klorid levomentol eter. olje poprove mete eter. olje evkalipta timol	pastila škatla s 30 pastilami (3 x 10 pastil v pretisnem omotu)	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Slovenija KRKA, tovarna zdravil, d.d., Šmarješka cesta 6, Novo mesto, Slovenija	5363-II-039/03 20.07.2008 3837010001614 371483

000426	VEROLAX suhi ekstrakt lista sene (stand. na 6,2 mg senozidov A + B) suhi ekstrakt skorje navadne krehlike (stand. na 40 mg antraglikozidov) eter. olje kumine	obložena tableta škatla z 20 obloženimi tabletami (2 x 10 obloženih tablet v pretisnem omotu)	brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah podaljšanje dovoljenja za promet	KRKA, tovarna zdravil, d.d., Slovenija KRKA, tovarna zdravil, d.d., Šmarješka cesta 6, Novo mesto, Slovenija	5363-II-036/03 25.11.2008 3837010000259 355623
--------	---	--	--	---	---

Št. 5363-05/04-206

Ljubljana, dne 17. februarja 2004.

Urad Republike Slovenije za zdravila

prof. dr. Stanislav Primožič, mag. farm. l. r.
Direktor

887. Sklep o prepovedi uvoza in prevoza določenih pošiljk zaradi preprečitve vnosa kokoške kuge

Na podlagi prvega odstavka 21. člena zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01) izdaja generalna direktorica Veterinarske uprave Republike Slovenije v zadevi preprečevanja vnašanja in širjenja živalskih kužnih bolezni iz drugih držav in njihovega zatiranja v Republiki Sloveniji

S K L E P

o prepovedi uvoza in prevoza določenih pošiljk zaradi preprečitve vnosa kokoške kuge

I

1. Zaradi preprečitve vnosa kokoške kuge v Republiko Slovenijo se iz Republike Tajске, kjer je prišlo do izbruha kokoške kuge, prepoveduje uvoz pošiljk:

- svežega mesa perutnine, ratitov, gojene in divje perimate divjadi (v nadaljnjem besedilu: perutnina in ptice);
- mesnih pripravkov in mesnih izdelkov, ki sestojijo iz ali vsebujejo meso perutnine ali ptic;
- surove pasje oziroma mačje hrane in neobdelane krme, ki vsebuje dele perutnine ali ptic;
- konzumnih jajc in neobdelanih trofej katerihkoli divjih ptic.

2. Prepoved uvoza iz prejšnje točke ne velja za izdelke iz prejšnje točke, ki so bili proizvedeni iz živali, zaklanih pred 1. januarjem 2004.

3. Prepoved uvoza iz druge alineje prve točke tega dela ne velja za:

- a) hermetično zaprte konzerve, če je bila pri obdelavi dosežena vrednost F3 ali več (sterilne konzerve);
- b) termično obdelanih izdelkov, če je bila pri obdelavi v sredini izdelka dosežena temperatura najmanj 80 °C;
- c) termično obdelanih izdelkov, če je bila pri obdelavi v sredini izdelka dosežena temperatura najmanj 70 °C ali
- d) trajne fermentirane izdelke, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- aktivnost vode 0,93 ali manj;
- pH manj kot 6,0;
- zorenje vsaj 9 mesecev.

II

1. Zaradi preprečitve vnosa kokoške kuge v Republiko Slovenijo se iz Ljudske Republike Kitajske, kjer je prišlo do izbruha kokoške kuge, prepoveduje uvoz pošiljk:

- svežega mesa perutnine;
- mesnih pripravkov in mesnih izdelkov, ki sestojijo iz ali vsebujejo perutninsko meso;
- izdelkov iz mesa perutnine in ptic;
- surove pasje oziroma mačje hrane in neobdelane krme, ki vsebuje dele perutnine in ptic;
- konzumnih jajc in neobdelanih trofej katerihkoli divjih ptic.

III

Zaradi preprečitve vnosa kokoške kuge v Republiko Slovenijo se iz Južne Koreje, kjer je prišlo do izbruha kokoške kuge, prepoveduje uvoz pošiljk:

- surove pasje oziroma mačje hrane in neobdelane krme, ki vsebuje dele perutnine ali ptic;
- konzumnih jajc in neobdelanih trofej katerihkoli divjih ptic.

IV

1. Zaradi preprečitve vnosa kokoške kuge v Republiko Slovenijo se iz Kambodže, Indonezije, Japonske, Laosa, Pakistana, Ljudske Republike Kitajske vključno z teritorijem Hong Kong, Južne Koreje, Tajске in Vietnama, kjer je prišlo do izbruha kokoške kuge, prepoveduje uvoz pošiljk:

- neobdelanega perja oziroma delov perja;
- žive perutnine ter vseh vrst živih ptic, vključno z ljubitelskimi vrstami.

2. Uvoz pošiljk obdelanega perja (razen obdelanega okrasnega perja, obdelanega perja, ki ga potniki nosijo za svojo osebno rabo, ali pošiljk obdelanega perja, namenjenega posameznikom za neindustrijske namene) mora spremljati komercialni dokument, v katerem je zagotovljeno, da so bili perje oziroma deli perja obdelani na način, ki zagotovo uniči povzročitelja bolezni.

V

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-01-15/2004

Ljubljana, dne 17. februarja 2004.

EVA 2004-2311-0137

mag. Simona Salamon, dr. vet. med l. r.
v.d. generalne direktorice VURS

888. Odločba o spremembi odločbe o prepovedi uvoza določenih pošiljk zaradi preprečitve vnosa bovine spongiformne encefalopatije (BSE)

Na podlagi prvega odstavka 21. člena zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01) izdaja generalni direktor Veterinarske uprave Republike Slovenije v zadevi preprečevanja vnašanja in širjenja živalskih kužnih bolezni iz drugih držav in njihovega zatiranja v Republiki Sloveniji

O D L O Č B O

o spremembi odločbe o prepovedi uvoza določenih pošiljk zaradi preprečitve vnosa bovine spongiformne encefalopatije (BSE)

I

V odločbi o prepovedi uvoza določenih pošiljk zaradi preprečitve vnosa bovine spongiformne encefalopatije (BSE) (Uradni list RS, št. 37/03, 69/03 in 91/03) se v prvem odstavku VIII. točke besedilo »Češke, Slovaške in Madžarske« nadomesti z besedilom »Cipra, Češke, Estonije, Latvije, Litve, Madžarske, Malte, Poljske in Slovaške«.

II

Ta odločba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-304/2003-3
Ljubljana, dne 18. februarja 2004.
EVA 2004-2311-0154

mag. Simona Salamon, dr. vet. med. l. r.
v.d. generalne direktorice VURS

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

866.	Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 (ZIPRS0304-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)	2169
867.	Zakon o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (ZDARS) (uradno prečiščeno besedilo)	2178
868.	Zakon o zaščiti živali (ZZZiv-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)	2182
869.	Zakon o Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (ZSOVA-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)	2190
870.	Zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (ZPKEPS-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)	2196
871.	Zakon o sodnih taksah (ZST-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)	2201
872.	Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)	2212
873.	Zakon o nadzoru državne meje (ZNDM-1) (uradno prečiščeno besedilo)	2227
874.	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)	2233
875.	Zakon o trošarinah (ZTro) (uradno prečiščeno besedilo)	2299
876.	Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-UPB2) (uradno prečiščeno besedilo)	2320

MINISTRSTVA

877.	Pravilnik o zapisniku o ogledu kraja nesreče na smučišču	2332
878.	Pravilnik o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj	2335
879.	Pravilnik o posebnih pogojih za uvoz brazilskih orehov v lupini iz Brazilije	2361
880.	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o formulah za dojenčke	2367
881.	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o onesnaževalcih v živilih	2368
882.	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o žitnih kašicah in živilih, namenjenih dojenčkom in malim otrokom	2369
883.	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o posebnih pogojih za uvoz zemeljskih oreškov, lešnikov, pistacij in fig ter izdelkov iz njih iz določenih držav	2370
884.	Pravilnik o eruka kislini	2373
885.	Seznam zdravil, ki se izdajajo brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah, za katere je od 2. 12. 2003 do 17. 2. 2004 prenehalo veljati dovoljenje za promet	2387
886.	Seznam zdravil, ki se izdajajo brez recepta, za katera je bilo od 2. 12. 2003 do 17. 2. 2004 izdano dovoljenje za promet	2389
887.	Sklep o prepovedi uvoza in prevoza določenih pošiljk zaradi preprečitve vnosa kokoške kuge	2390
888.	Odločba o spremembi odločbe o prepovedi uvoza določenih pošiljk zaradi preprečitve vnosa bovine spongiformne encefalopatije (BSE)	2391

PRAVKAR IZŠLO**Predpisi o javnih naročilih**z uvodnimi pojasnili **Igorja Šoltesa**

Spremembe in dopolnitve zakona o javnih naročilih, ki so začele veljati 30. januarja 2004, so lahko korak k boljši praksi javnega naročanja, v uvodnih pojasnilih ugotavlja bivši direktor Urada za javna naročila Igor Šoltes. Ob tem posebej opozarja na nove določbe zakona, ki bodo poenostavile javno naročanje, hkrati pa tudi na tiste zakonske rešitve, ki odpirajo nova vprašanja.

V novi knjigi, ki je izšla v Zbirki predpisov, objavljamo:

- prečiščeno besedilo zakona o javnih naročilih,
- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih naročilih (ZJN-1A),
- prečiščeno besedilo zakona o reviziji postopkov javnega naročanja,
- posamezne člene zakona o prenosu nalog nekaterih vladnih služb na ministrstva,
- uredbo o izvedbi postopkov oddaje skupnih javnih naročil za potrebe upravnih organov in stvarno kazalo zakona o javnih naročilih, ki ga je pripravila mag. Margit Čampa.

Cena: 260944 broširane izdaje **4200 SIT**
 260945 vezane izdaje **4800 SIT**

NAROČILNICA

Uradni list Republike Slovenije, Slovenska 9, 1000 Ljubljana
www.uradni-list.si

Naročite po faksu: **01/425 14 18**

S tem nepreklicno naročam

• **Predpisi o javnih naročilih**

- 260944 broširana izdaja **4200 SIT** z DDV
- 260945 vezana izdaja **4800 SIT** z DDV

Štev. izvodov

Štev. izvodov

Naročeno knjigo mi pošljite na naslov

Davčna številka

Davčni zavezanec ☐ DA ☐ NE

Firma – ime naročnika

Sektor – oddelek

Ulica in številka

Kraj

Datum

Podpis pooblaščenice osebe

Žig

ISSN 1318-0576

Izdajatelj Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo – Direktorica Ksenija Mihovar Globokar – Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2004 je 26.400 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 72.600 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet: <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Transakcijski račun 02922-0011569767